Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief
Beantwoording schriftelijke vragen

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	datum
Portefeuille(s)	Portefeuille(s)
Portefeuillehouder(s):	Voor en achternaam collegelid of -leden
Behandeld door	Naam directie + algemeen mailadres (bestuurszaken.etc@amsterdam.nl)
Onderwerp	Beantwoording schriftelijke vragen van het lid Van Soest inzake windmolenparken druisen in tegen Europees recht

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 11-08-2021 heeft het college schriftelijke vragen ontvangen van het lid Van Soest inzake windmolenparken druisen in tegen Europees recht. Onderstaand treft u de beantwoording van deze vragen aan.

Toelichting door de vragenstellers
In 2010 stelde de Rijksoverheid landelijke normen vast voor geluid, slagschaduw en externe veiligheid van windturbines met het doel de besluitvorming over de bouw van windparken te versnellen. Weg met alle vertraging door gekissebis over lokale voorschriften en weg met bezwaar en beroep van lastige burgers. Maar - en dat is de ware oorzaak van de losse schroeven waarop het beleid staat - die landelijke normen werden vastgesteld zonder een door het EU recht geëiste "milieueffectrapportage"(MER). Dat is niet alleen een juridisch defect, maar - veel belangrijker - het betekent dat die nieuwe normen werden vastgesteld zonder onderzoek naar de gevolgen voor milieu en mens. Ook niet voor wat betreft de effecten op welzijn en gezondheid van omwonenden. Het duurde tot de uitspraak van 30 juni voordat deze 'truc' onderuit werd gehaald. Dat deed de Raad van State niet op eigen initiatief, maar omdat de Raad na het Nevele arrest van het Europese Hof geen keuze had. En dus moet er alsnog een MER worden opgesteld en mogen er pas daarna nieuwe voorschriften worden vastgesteld. Daarin komen nu wel de effecten van windturbines op welzijn en gezondheid van omwonenden aan de orde. Begrijpelijk dat actiegroepen blij zijn met de 30 juni uitspraak.

Gezien het vorenstaande stelt ondergetekende, namens de fractie van de Partij van de Ouderen, op grond van artikel 84 van het Reglement van orde gemeenteraad en raadscommissies Amsterdam, de volgende schriftelijke vragen:

Het college kan de gestelde vragen als volgt beantwoorden.

1. Is het college bekend met het artikel 'Bouw tientallen windmolenparken onzeker, actiegroepen tegen windenergie blij' van Trouw?

Antwoord:

Ja.

2. Erkent het college dat EU-recht boven nationaal recht gaat? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:
De gemeente Amsterdam en alle andere overheden in Nederland zijn gebonden aan EU-recht en nationaal recht.

3. Erkent het college daarom dat vergunningen, die naar nationaal recht onherroepelijk zijn geworden, dat zo maar niet meer zijn als ze zijn gebaseerd op besluiten die in strijd zijn met het EU recht? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:
Bij alle windturbines die in Amsterdam zijn gebouwd zijn vooraf de mogelijke effecten op de omgeving in beeld gebracht conform de toenmalige regelgeving voor een milieueffectrapportage. In 2019 oordeelde de Afdeling dat voor de windturbinebepalingen in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling geen plan-MER hoefde te worden gemaakt (zie de Battenoorduitspraak van 3 april 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1064).

De gemeente Amsterdam volgt het standpunt van het Rijk dat de uitspraak geen gevolgen heeft voor reeds vergunde windturbineparken. De uitspraak van de Raad van State heeft alleen betrekking op de windturbinebepalingen in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling en de in het geschil voorliggende omgevingsvergunning, en heeft niet tot gevolg dat bestaande vergunningen of bestemmingsplannen niet meer geldig zijn.

Voor meer informatie hierover, zie:
https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

4. Waarom heeft het college de instructie (2) van de EU op de SMB richtlijn genegeerd?

Antwoord:
Zie antwoord op vraag 3.

5. Gaat het college deze voortaan wel uitvoeren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:
Zie antwoord op vraag 2 en 6.

6. De overheid heeft een in de Grondwet verankerde plicht om de gezondheid van de burgers te bevorderen. En niet om die te schaden. Kan het college deze plicht nogmaals bevestigen en daarbij aantekenen dat zij deze onverkort zal naleven? Zo nee, waarom niet?

   Antwoord:
   De Raad van State en het Rijk hebben aangegeven dat totdat de milieubeoordeling is uitgevoerd voor de windturbinebepalingen in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling er wel windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden.

   De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (zoals in Delfzijl en Oss) aan de slag met eigen gemotiveerde normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Het college wil toekomstige generaties namelijk een duurzame toekomst bieden en de gestelde ambities in de Regionale Energiestrategie (RES) daarom zo spoedig mogelijk realiseren om klimaatverandering tegen te gaan.

   De onderbouwing voor de besluiten moet o.a. worden gebaseerd op de beschikbare kennis omtrent de bescherming van omwonenden. De onderbouwing moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn. Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing.

   Bewoners en belanghebbenden worden nog steeds beschermd tegen onaanvaardbare hinder. Windturbine-exploitanten moeten nadelige gevolgen voor het milieu tot een aanvaardbaar milieubeschermingsniveau beperken. Zij moeten zich houden aan de wettelijke zorgplicht, de omgevingsvergunning en het bestemmingsplan. Het Rijk heeft aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, te ondersteunen bij het motiveren van hun besluiten.

   Voor meer informatie hierover, zie:
   https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

   https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

7. Na een recente uitspraak van de Raad van State blijken initiatiefnemers van windmolenparken een essentiële milieutoets te missen. De hoogste bestuursrechter keurde eind juni het Groningse windturbineplan af. Het project voldeed niet aan Europese regels, omdat een milieutoets naar eventuele overlast door geluid en slagschaduw ontbrak. Wat voor het Groningse windproject geldt, blijkt volgens een 'monitor' van windenergie ook van toepassing op zo'n 25 andere turbineplannen, waarvan de vergunning nog niet

onherroepelijk was afgehamerd. Dit is ook in Amsterdam het geval. Wat is de reactie van het college hierop?

Antwoord:
De uitspraak van de Raad van State heeft gevolgen voor het initiatief voor vier nieuwe windturbines (per stuk 2,2 a 3 MW) op het terrein van de Rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort. De vergunningverlening was bijna afgerond en er was al een MER-beoordeling gemaakt. Initiatiefnemer Amstel, Gooi en Vecht / Waternet voert overleg met de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied en de Provincie Noord-Holland over de vervolgstappen.

8. Dat de milieutoets op orde komt is aan de landelijke overheid. Het Rijk moet die keuring, inclusief normen voor geluid en overlast, in de vergunningverlening opnemen, zo concludeerde de Raad van State. Schort het college, hangende het opstellen van de milieutoets en het uitvoeren ervan op de Amsterdamse situatie, alle plannen voor het bouwen van windturbines in onze stad op? Zo nee, waarom niet?

   Antwoord:
   Nee. Zie antwoord op vraag 6.

9. Volgens de staatssecretaris kan de gemeente zelf aan de Raad van State-uitspraak voldoen, door eigen milieutoetsen te regelen voor een windmolenaanvraag. Dat lijkt echter niet te kloppen. De Raad van State greep namelijk terug op een uitspraak van de rechter In België, die in 2020 al een milieutoets verplicht stelde. De Belgische regering denkt een jaar of drie nodig te hebben om de milieutoets op orde te krijgen. Wat is de reactie van het college hierop?

   Antwoord:
   Zie antwoord op vraag 6.

10. De uitspraak van de Raad van State zet voor actiegroepen tegen de plaatsing van windturbines en inwoners die hier enorme gezondheidsschade en hinder van zullen ondervinden, de deur open om bezwaren en intrekkingsverzoeken in te dienen. Kan het college ons garanderen dat al deze bezwaren en intrekkingsverzoeken netjes en inhoudelijk in behandeling zullen worden genomen en de bezwaarmakers van inhoudelijke antwoorden voorzien worden? Zo nee, waarom niet?

    Antwoord:
    Het bevoegd gezag zal eventuele bezwaren en/of verzoeken in behandeling nemen en van een reactie voorzien.

(1) https://www.trouw.nl/duurzaamheid-natuur/bouw-tientallen-windmolenparken-onzeker-actiegroepen-tegen-windenergie-blij~b3ccod55/
(2) https://ec.europa.eu/environment/archives/eia/pdf/030923_sea_guidance_nl.pdf

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Simone Kukenheim / Femke Halsema / pm
Wethouder portefeuille / burgemeester

LET OP: GEEN ONDERTEKENING NODIG

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Wed, 1 Sep 2021 10:51:58 +0100
To: '[redacted]@amsterdam.nl>
Subject: FW: Reflectiefase windmolens in bewoond gebied in Amsterdam

Relevant voor groep gezondheid

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:51
Aan: [redacted]@sigra.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@sigra.nl>; [redacted]@clientenbelangamsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@sigra.nl>
Onderwerp: RE: Reflectiefase windmolens in bewoond gebied in Amsterdam

Dag [redacted]
Goed dat je dit aangeeft.
Oorspronkelijk zou er morgen een eerste stedelijke klankbordgroep zijn die meedenkt over het proces (dus nog niet de daadwerkelijke input) van de reflectiefase.
Omdat daar zeer veel belangstelling voor is, hebben we het uitgesteld, naar een nader te bepalen moment binnenkort.
We willen eerst beter vertellen wat de reflectiefase inhoudt, welke mogelijkheden er zijn voor deelname en hiervoor breed uitnodigen. Ook willen we graag fysiek bij elkaar komen, dat heeft meer voorbereiding nodig.

Naast de stedelijke groep komen er ook thematische groepen, bijvoorbeeld op gebied van gezondheid en geluid, en groepen per zoekgebied, voor mensen die in dat gebied wonen of betrokken zijn.
We stellen ook daarvoor de aanmelding breed open voor geïnteresseerden. Via de Nieuwsbrief Duurzame Energie en een extra e-mail communiceren we wanneer de inschrijving start en hoe de selectie zal gaan.

Hopelijk geeft die voor nu voldoende houvast, bel gerust als dat handig is.
Groet,
[redacted]

Van: [redacted]n@sigra.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 10:35
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@sigra.nl>; [redacted]@clientenbelangamsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@sigra.nl>
Onderwerp: RE: Reflectiefase windmolens in bewoond gebied in Amsterdam
Urgentie: Hoog

Beste [redacted]

Berichten bereiken ons dat morgen de reflectiefase cq het participatietraject (het is wat verwarrend) weer zou aanvangen? Zo zouden enkele milieu organisaties en windcoöperaties op uitnodiging al zijn aangeschoven en direct omwonenden die niet zijn uitgenodigd (nog) niet.

We doen het voorgaande het liefst af als hardnekkige geruchten maar we vragen we ons daarom wel af of er voor ons, als vertegenwoordigers van patiënten en cliënten en de sector zorg en welzijn, al iets meer is te melden over de reflectiefase en deelname aan het gesprek door ons?

Mvg,

[redacted]

+31 (0)20 512 88 88 | sigra@sigra.nl | sigra.nl
Maassluisstraat 574A, 1062 GZ Amsterdam

Sigra

Samen sterk
voor zorg & welzijn

KIJK ONS NIEUWE LOGO!
Neem ook een kijkje op onze nieuwe website.

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: Wednesday, June 23, 2021 5:11 PM
Aan: [redacted]@sigra.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@sigra.nl>; [redacted]@clientenbelangamsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: Reflectiefase windmolens in bewoond gebied in Amsterdam

Dag [redacted]
Jazeker, het overleg wat ik bedoelde toen we elkaar spraken ging nog over het inrichten van het proces van de reflectiefase.
Dat was diezelfde week inderdaad, maar omdat je vrijdag reageerde was dat inmiddels al geweest.

Het inhoudelijke gedeelte van de reflectiefase zelf moet nog starten, en duurt naar verwachting zeker nog tot het einde van het jaar.
Daarna begint pas de voorbereiding van de uitvoering in de gebieden (waarbij nog steeds ook besluitvorming over locaties moet plaatsvinden).
Tijdens die komende reflectiefase voorzien we dus een stedelijke werkgroep/themagroep gezondheid, waar o.a. de GGD aan deelneemt. Dit zal waarschijnlijk na het reces echt opstarten.

Hopelijk schept dit duidelijkheid.
Anders kunnen we nog even bellen?
Groet,
[redacted]
o6[redacted]

Van: [redacted]@sigra.nl>
Verzonden: woensdag 23 juni 2021 11:57
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@sigra.nl>; [redacted]@clientenbelangamsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: Reflectiefase windmolens in bewoond gebied in Amsterdam

Dag [redacted]

Toen we elkaar spraken leek het of we dezelfde week nog konden aanschuiven. Daarom even een verhelderende vraag; je vertelde over de reflectiefase en een vervolgfase. Waarbij je aangaf vast deel te nemen aan de reflectiefase. Hebben we het hier nog over aanschuiven in de reflectiefase?

Mvg,
[redacted]

+31 (0)20 512 88 88 | sigra@sigra.nl | sigra.nl
Maassluisstraat 574A, 1062 GZ Amsterdam

Sigra

Samen sterk
voor zorg & welzijn

KIJK ONS NIEUWE LOGO!
Neem ook een kijkje op onze nieuwe website.

[redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: Tuesday, June 15, 2021 4:33 PM
Aan: [redacted]@sigra.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@sigra.nl>; [redacted]@clientenbelangamsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: Reflectiefase windmolens in bewoond gebied in Amsterdam

Dag [redacted],
Dank voor je bericht en goed om te horen dat jullie willen aanschuiven!
Zoals vorige week toegelicht zitten we nu nog in de opbouw van de Reflectiefase om te kijken wat er allemaal moet gebeuren.

We voorzien al wel een werkgroep/themagroep gezondheid waar het zal gaan over gezondheidseffecten en bijvoorbeeld het voorbereiden van een Health Impact Assessment (HIA) t.a.v. de windmolens).
Ik denk dat jullie daar een waardevolle input zouden kunnen leveren, dus daar zullen we jullie in ieder geval voor uitnodigen als het zover is (verwachting juli/augustus)

We spraken ook over informatievoorziening. In dat kader is het sowieso handig om te abonneren op de nieuwsbrief RES:

Wilt u op de hoogte blijven, schrijf u dan in voor de nieuwsbrief Duurzame Energie

Daarin wordt geïnformeerd over de volgende stappen, en worden mensen ook uitgenodigd om deel te nemen als er concrete sessies, lokale activiteiten of klankbordgroepen worden gezocht.
Los daarvan blijven wij natuurlijk ook beschikbaar voor vragen en informatie.
Ik hoop dat door ons gesprek en deze vervolgstappen er wat meer duidelijkheid is ontstaan over het vervolgproces en de zorgvuldigheid daarvan.
Bij vragen weet ons te vinden!
Vriendelijke groet,
[redacted]

Van: [redacted]n@sigra.nl>
Verzonden: vrijdag 11 juni 2021 12:08
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@sigra.nl>; [redacted]@clientenbelangamsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Reflectiefase windmolens in bewoond gebied in Amsterdam

Dag [redacted]

Je bood aan aan te schuiven nu in de reflectiefase rondom het besluit over de zoekgebieden voor de windturbines. [redacted] directeur van Cliëntenbelang Amsterdam, lid van het Sigra bestuur en coalitiepartner in Amsterdam Vitaal & Gezond, sluit graag aan met het oog op de belangen van de burger, cliënt en patiënt.

Graag horen we van jou de agenda wanneer de gesprekken plaatsvinden, wat de topics zijn en wie er aan tafel zitten. En mogelijk is het goed eerst een gesprek van tevoren te hebben. We horen het graag, alvast bedankt.

Mvg,

[redacted]
Consultant Digital Care
Programme Leader Health Innovation Lab
Tel: +31 (0)20 [redacted] / +31 (0)6 [redacted]

+31 (0)20 512 88 88 | sigra@sigra.nl | sigra.nl
Maassluisstraat 574A, 1062 GZ Amsterdam

rekking aan en gebruik door anderen dan geadresseerden is niet toegestaan. Indien u niet de geadresseerde bent, wordt u verzocht de verzender hiervan op de hoogte te stellen en het bericht te verwijderen. In verband met elektronische verzending kunnen aan dit e-mail bericht geen rechten worden ontleend.

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.

Dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Verstrekking aan en gebruik door anderen dan geadresseerden is niet toegestaan. Indien u niet de geadresseerde bent, wordt u verzocht de verzender hiervan op de hoogte te stellen en het bericht te verwijderen. In verband met elektronische verzending kunnen aan dit e-mail bericht geen rechten worden ontleend.

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.

Dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Verstrekking aan en gebruik door anderen dan geadresseerden is niet toegestaan. Indien u niet de geadresseerde bent, wordt u verzocht de verzender hiervan op de hoogte te stellen en het bericht te verwijderen. In verband met elektronische verzending kunnen aan dit e-mail bericht geen rechten worden ontleend.

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Wed, 1 Sep 2021 10:52:56 +0100
To: "[redacted]@amsterdam.nl>
Cc: "Bestuurszaken R&D" <Bestuurszaken.RD@amsterdam.nl>
Subject: Graag akkoord op detailaanpassing in raadsbrief afhandeling moties na akkoord wethouder
Attachments: Raadsbrief afhandeling moties RES_210901.docx

Hi [redacted]

Graag je akkoord:

In de bijlage vind je de raadbrief over de bestuurlijke reactie op moties inzake RES met 1 detailaanpassing (in geel gemarkeerd). De wethouder was echter al akkoord met de brief in de map.

Er stond in de voorgelegde brief: [.... dat staat op de agenda van de eerste bijeenkomst op 2 september. Ik heb ervan gemaakt: op de eerste bijeenkomst in september.]

Dit naar aanleiding van het uitstel van de eerste geplande bijeenkomst.

Terugkoppeling map wethouder:

B9 Instemmen met de schriftelijke reactie van het college op de moties met de nummers 349, 368, 40, 85 inzake de Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid
(ZD2021-011304)
A Akkoord

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Team Bedrijven, Energiebronnen en Infrastructuur (BEI)
Ruimte & Duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

T + 31 6 [redacted]

Werkdagen: ma, di, wo, do

Volg ons via
www.facebook.com/duurzaam020
www.twitter.com/duurzaam020
Nieuwsbrief duurzaam020

Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief
Afdoening motie

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	21 september 2021
Portefeuille(s)	Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s):	Wethouder Marieke van Doorninck
Behandeld door	Ruimte en duurzaamheid [redacted]@amsterdam.nl)
Onderwerp	Bestuurlijke reactie op moties inzake "Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid (RES NHZ)"

Geachte leden van de gemeenteraad,

In deze brief informeer ik u hoe het college uitvoering geeft aan twee moties (#349 en 368) die in de vergadering van de gemeenteraad van 27 mei 2021 inzake de Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid 1.0 (RES NHZ 1.0) zijn aangenomen. Tevens informeer ik u over de uitvoering van twee moties (#40 en 85) die in de vergadering van de gemeenteraad op 10 februari 2021 inzake de reactienota concept Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid zijn aangenomen. De bestuurlijke reactie van de laatstgenoemde twee moties was eerder niet expliciet gemaakt. Onderstaand vindt u de bestuurlijke reactie per motie.

Motie #349: Onjuiste afstanden van windturbines tot woonboten aan de Durgerdammerdijk
Motie #349 van de leden Khan, Van Soest en Boomsma inzake de RES NHZ 1.0 verzoekt het college de voorkeursgebieden, reservegebieden en extra reservegebieden nabij de Durgerdammerdijk te herzien en zodanig aan te passen dat boven alle twijfel kan worden uitgesloten dat de afstand van windturbine tot woonboten minder dan 350 meter is.

Bestuurlijke reactie:
De voorkeursgebieden, reservegebieden en extra reservegebieden worden in de RES-viewer[1] en op de website van de gemeente Amsterdam aangepast. Hierbij wordt uitgaan van 350 meter vanaf de ligplaatsen van de woonboten. Dit geldt niet alleen voor de woonboten bij de Durgerdammerdijk, maar voor alle ligplaatsen van woonboten die van invloed zijn op de contouren van de zoekgebieden. De verwachting is dat de wijzigingen in september 2021 zijn doorgevoerd. Er is regulier contact tussen de gemeente en de woonbootbewoners van de Durgerdammerdijk over de stand van zaken en de voortgang.

Motie #368: windturbines feiten
Motie #368 van het lid Boomsma inzake de RES NHZ 1.0 verzoekt het college een werkgroep op te zetten met vertegenwoordigers van Windalarm, de energiecoöperaties, de gemeente en relevante deskundigen om gemeenschappelijk op relevante thema's tot gemeenschappelijke feitenoverzichten te komen. Waar is men het over eens, waar niet en wat dient nader uitgezocht te worden. Dit onder leiding van een door beide partijen geaccepteerde procesmanager.

Bestuurlijke reactie:

[1] https://energieregionhz.nl/res-viewer

In het kader van de ingelaste reflectiefase (zie onderstaande bestuurlijke reactie op #85) zijn uitnodigingen verstuurd voor de vorming van een stedelijke klankbordgroep met vertegenwoordigers van verschillende belangengroepen. O.a. vertegenwoordigers van Windalarm en de energiecoöperaties zijn uitgenodigd. Het punt om op relevante thema's tot gemeenschappelijke feitenoverzichten te komen onder leiding van een door beide partijen geaccepteerde procesmanager staat op de agenda voor de eerste bijeenkomst in september 2021.

Motie #40: Informeer Amsterdammers met kaarten en visualisaties.
Motie #40 van het lid Kreuger inzake de reactienota Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid, verzoekt het college Amsterdammers beter te informeren over hoe wind- en/of zonneparken hun leefomgeving zullen veranderen, bijvoorbeeld door middel van verspreiden van kaarten of visualisaties.

Bestuurlijke reactie:
Amsterdammers, inwoners van buurgemeenten en andere belanghebbenden zijn en worden in verschillende fases geïnformeerd over hoe wind- en/of zonneparken hun leefomgeving kunnen veranderen, bijvoorbeeld door middel van het verspreiden van kaarten of visualisaties. In de lokale ateliers bij de totstandkoming van de concept-RES Noord-Holland Zuid (oktober/november 2019) zijn 3D-animaties getoond over verschillende scenario's met betrekking tot zonne- en windenergie in het landschap van Amsterdam. Tijdens de interactieve sessies 'windmolens in uw buurt' in november 2020 zijn 3D-animaties gemaakt van windturbines naar aanleiding van de inbreng van de aanwezigen tijdens de sessies. De verslagen en 3D-animaties zijn openbaar gepubliceerd op de website van de Energieregio Noord-Holland Zuid[2]. In de RES Noord-Holland Zuid 1.0 zijn op pagina 128 fictieve schetsen van windturbines in de Amsterdamse voorkeursgebieden weergegeven. Op de websites van de gemeente Amsterdam en de Energieregio Noord-Holland Zuid staan kaarten van de zoekgebieden voor windenergie.[3] In de projectvoorbereidingsfase met initiatiefnemers worden naar aanleiding van gesprekken met buurtbewoners en andere betrokkenen realistische visualisaties gemaakt van windturbines in het betreffende gebied. Conform de wens van de gemeenteraad wordt ook een geluidssimulator ingezet. Iedereen die dat wenst kan zodoende een oordeel vormen over de impact op de leefomgeving voordat er een bestuurlijk besluit wordt genomen over de vergunningen.

Motie #85: Extra democratische toets burgerparticipatie en draagvlak
Motie #85 van het lid Timman inzake de reactienota concept Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid, verzoekt het college:

– Voordat planologische medewerking kan worden verleend aan energiecoöperaties of andere initiatiefnemers een bewonersparticipatie-fase toe te voegen. In deze fase gaat de gemeente Amsterdam in samenwerking met de stadsdelen en eventueel initiatiefnemers per zoekgebied onderzoeken wat eventuele voorkeurslocaties zijn;
– De resultaten van deze extra participatie fase aan de raad te rapporteren;
– Ook een regierol houdt in de fase waarin initiatiefnemers met een eigen bewoners- en omgevingstraject starten.

[2] https://energieregionhz.nl/documenten#amsterdam
[3] https://energieregionhz.nl/res-viewer & https://www.amsterdam.nl/wonen-leefomgeving/duurzaam-amsterdam/windmolens-amsterdam/kaart-windzoekgebieden/

Bestuurlijke reactie:
Op pagina 113 van de RES NHZ 1.0 is beschreven dat na de vaststelling van de RES NHZ 1.0 een tussenfase (heden reflectiefase genoemd) wordt ingelast voordat de gemeente medewerking verleend aan een nieuw initiatief. Ook in de raadsbrief 'bestuurlijke reactie op moties inzake reactienota Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid' d.d. 20 april 2021 is beschreven dat een reflectiefase wordt ingelast voordat er medewerking wordt verleend aan nieuwe initiatieven. In deze brief is ook beschreven dat in de reflectiefase samen met de stadsdelen, bewoners en belanghebbenden o.a. wordt toegewerkt naar een afwegingskader. Het afwegingskader wordt gebruikt om zowel locaties als het proces te toetsen en wordt voorgelegd aan de raad ter goedkeuring. Tot slot is in de RES NHZ 1.0 beschreven dat de gemeente ook een regierol houdt in de fase waarin initiatiefnemers met bewoners een omgevingstraject starten.

Het college beschouwt hiermee de moties als afgehandeld.

Ons college wil een eerlijke bijdrage leveren in de strijd tegen klimaatverandering. Hiervoor zijn alle beschikbare middelen nodig, zowel energiebesparing als het opwekken van duurzame energie. Door zonnepanelen op grote en kleine daken, door windturbines op zee maar ook door windturbines op land. Als stad willen we daar onze verantwoordelijkheid in nemen, door ook binnen de stadsgrenzen te zoeken naar de meest geschikte plekken voor nieuwe windturbines. Ons college kan niet beloven dat niemand iets van de windturbines gaat merken, maar belooft er alles aan te doen om, gegeven de ambitie, de effecten zo beperkt mogelijk te houden.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Bijlagen

Moties met nummers 40, 85, 349, 368.

Gemeente
Amsterdam

Reflectiefase RES/wind

Invulling op hoofdlijnen - concept

Ter informatie aan de pfh Oost, Noord, Nieuw-West en Zuidoost

Public Mediation/ gemeente Amsterdam (team RES), 1-09-2021

Overzicht

1. Introductie: Windenergie en Regionale Energiestrategie 1.0 NHZ *(herhaling)*
2. Reflectiefase: waarom en wat? *(herhaling)*
3. Beoogde aanpak en activiteiten

Deze presentatie is ter bespreking met wethouder Van Doorninck.

Zoekgebieden windenergie RES 1.0

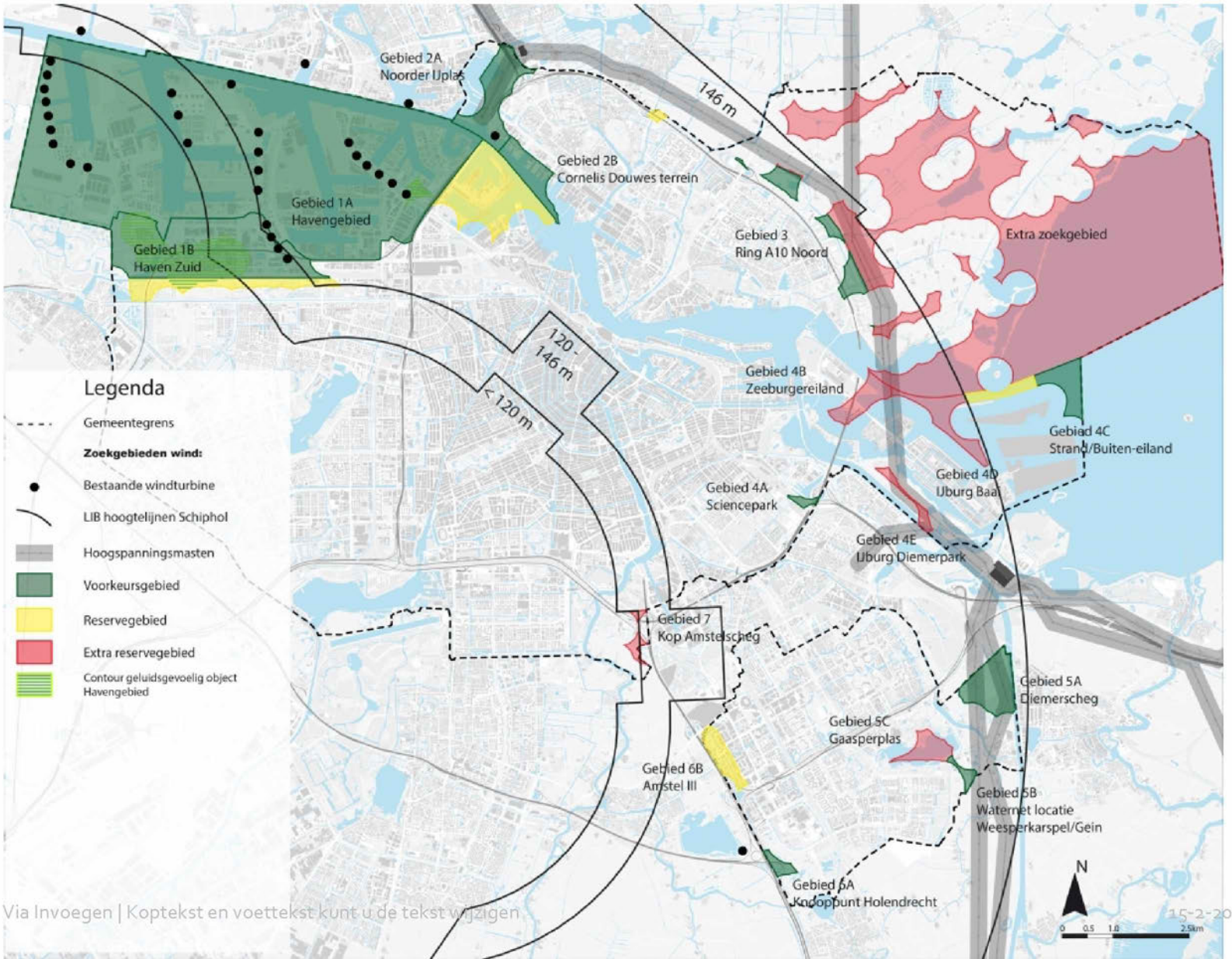

Afspraak landelijk klimaatakkoord: Regionaal 35TWh elektriciteit in 2030

- Geen verdeling vooraf naar regio
- Concept RES → 1 oktober 2020
- RES 1.0 → 1 juli 2021

- Met o.a. RES: 70% van alle elektriciteit in NL wordt duurzaam opgewekt in 2030

www.regionale-energiestrategie.nl

Regionale Energiestrategie: stapsgewijs en periodiek proces

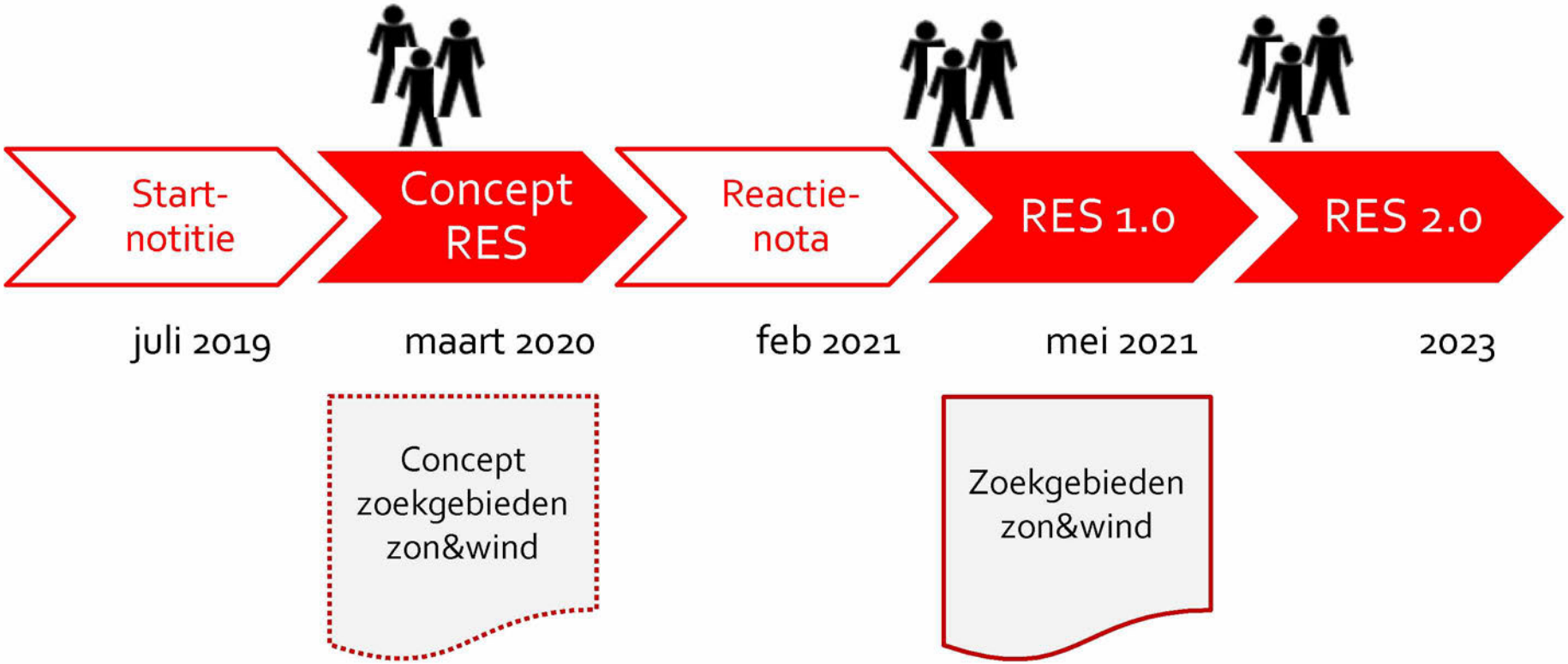

Zoekgebieden wind en zon RES 1.0

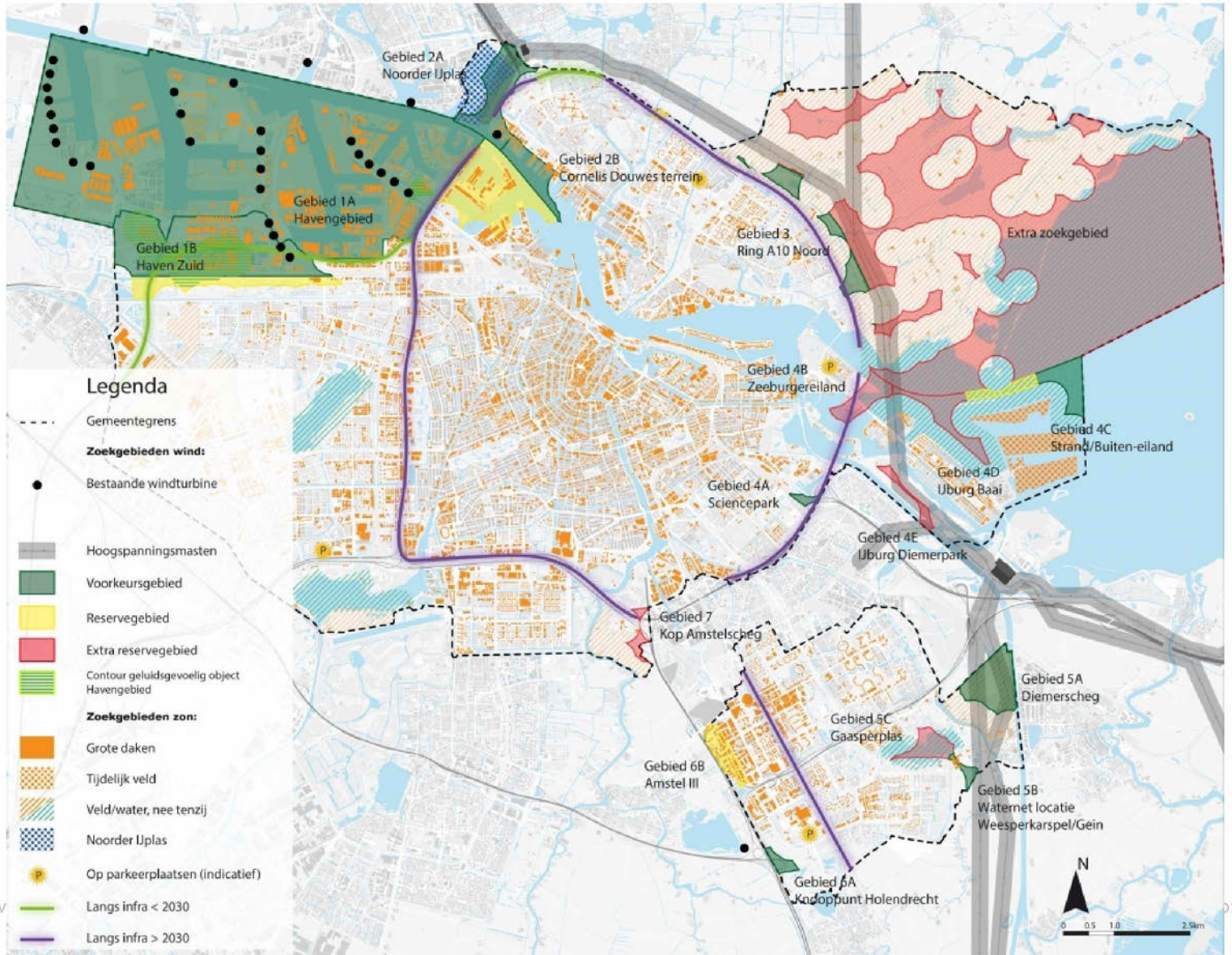

Vervolg windzoekgebieden Amsterdam

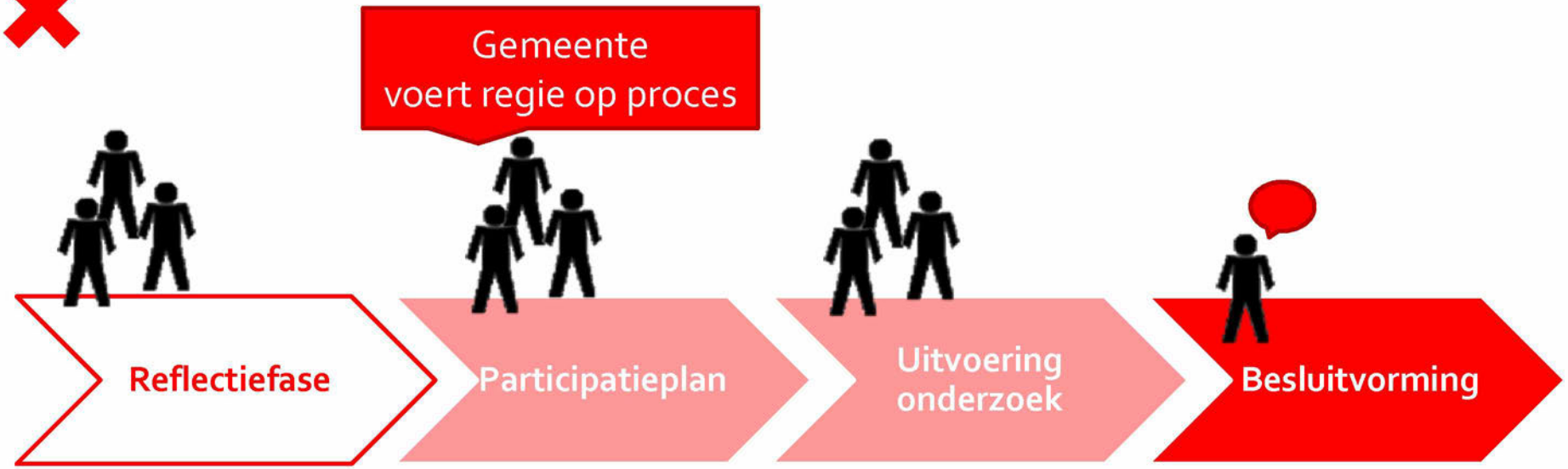

Start na zomer 2021

1) Afwegings-kader
2) Richtlijnen samenwerking
3) Richtlijnen governance

Doel en uitgangspunten reflectiefase

Doel:

- Luisteren naar de stad: behoeftes en zorgen inventariseren,
- Deze vastleggen ten behoeve van besluitvorming,

Uitgangspunten:

- Dialoog met de stad vanuit diversiteit van perspectieven,
- Amsterdamse wind-ambitie (127MW – 50 MW extra – in 2030),
- Lerende (reflectieve) aanpak en houding.

Constateringen:

→ Behoefte om mee te praten en mee te doen is groot,
→ Visie en behoefte hóe dat te doen verschilt enorm,
→ Vertrouwen moet groeien.

Producten reflectiefase

Afwegingskader

- Bevat informatie die een rol moeten spelen bij de besluitvorming over concrete locaties in de zoekgebieden (landelijk, stedelijk, lokaal),

Richtlijnen voor participatie (betrekken van belanghebbenden)

- Bevat "spelregels" voor alle betrokkenen, waaronder belanghebbenden, initiatiefnemers, gemeente en RES partners tijdens het opstellen van het participatieplan, de projectvoorbereidingsfase en de realisatiefase;
- Bevat inzichten uit de evaluatie (tussenproduct)

Richtlijnen voor governance (sturing gemeente)

- Geeft informatie over de rol van de gemeente in relatie tot belanghebbenden/ de omgeving en de initiatiefnemers,
- Geeft informatie over afstemmingen de verhoudingen tussen RES partners en mede-overheden.

Communicatie

Uitgangspunten voor communicatie :

Concept invulling reflectiefase is de onderlegger voor de communicatie.

We leggen continu uit waarom wind op land nodig is en waarom we dit doen.

1) ***Betrekken:*** we nodigen bewoners en stakeholders uit voor diverse participatietrajecten

2) ***Zichtbaar en voelbaar maken:*** we laten bewoners en stakeholders een realistisch beeld zien van de effecten van windturbines

3) ***Informeren:*** we brengen bewoners en stakeholders in de gehele stad en buurtgemeenten op de hoogte van de activiteiten in het proces en de resultaten hiervan.

Doel activiteiten reflectiefase

1. **Onderzoek naar de context van zoekgebieden**
   - Etnologisch onderzoek / ruimtelijk onderzoek/ natuuronderzoek
   - Stedelijke werkgroep gezondheid
   - Stedelijke raadpleging (Participatieve waardenevaluatie (PWE))

2. **Interactie met belanghebbenden in de zoekgebieden**
   - Fysiek in workshops en lokale dialoogtafels,
   - Online raadpleging (PWE)

3. **Informatie ten behoeve van het afwegingskader**
   - Dialoogtafels, werk- en klankbordgroepen.

Zes activiteiten reflectiefase

1. **Online raadpleging (Participatieve waardenevaluatie (PWE))**
   - Op de stoel van de bestuurder, keuzes en achterliggende motivatie, door Populytics.
   - Stedelijke KBG plus *lokale check op algemene vragen*

2. **"Context mapping" / etnologisch onderzoek zoekgebieden**
   - Workshops voor in kaart en beeld brengen van hyperlokale informatie over de zoekgebieden,
   - Doelgroepen op basis van activiteiten en locaties, met SD, met lokale belanghebbenden uitwerken

3. **Stedelijke commissie gezondheid (*voor GEA)***
   - Welke gezondheidsvragen moeten in het afwegingskader gesteld worden, aanvullend op een MER?
   - Onafhankelijke voorzitter, voorstellen voor cie leden uit KBG, begeleidingsgroep indien gewenst.

4. **Natuuronderzoek (vooral in de context van NNN en BPL)**
   - Lokaal specialistisch (aanvullend) onderzoek naar kenmerken per locatie,
   - Begeleiding door natuurorganisaties en lokale belangengroepen

5. **Onderzoek Leefomgeving naar ruimtelijke inpassing en kwaliteit**
   - (aanvullend) onderzoek en visualisatie van verschillende mogelijke opstellingen,
   - Overleg met lokale werkgroep en lokale belanghebbenden, relatie met etnologisch onderzoek

6. **Evaluatie participatietraject met aanbevelingen**
   - uitvoering motie, door Universiteit Leiden samen met Erasmus Universiteit,
   - gesprekken met belanghebbenden lokaal en stedelijk.

Planning Reflectiefase sept – december 2021

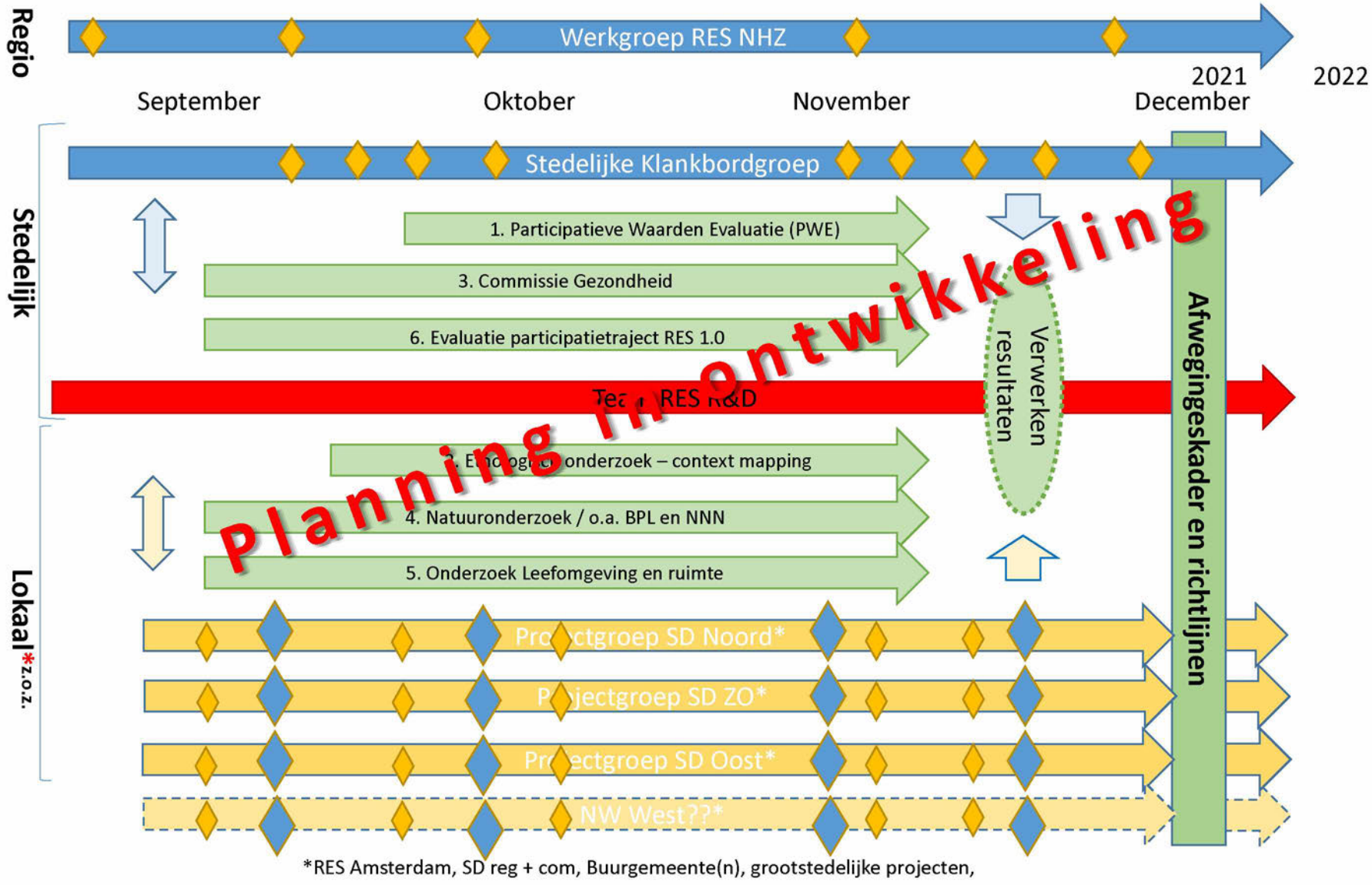

Beoogde werkwijze

1. **Stedelijke groepen**
   - Stedelijke klankbordgroep met belanghebbenden (geselecteerd op basis van advies van Nederlands Platvorm Burgerparticipatie Overheidsbeleid), 15 personen.
   - Stedelijke thematische werkgroepen (gezondheid, natuur, leefomgeving), ca 10-15 personen.

2. **Lokale groepen per windrichting/ stadsdeel**
   - Lokale werkgroep ter ondersteuning uitvoering van activiteiten en onderzoeken met stadsdeel, buurgemeenten, grootstedelijke projecten, team RES (afhankelijk van stadsdeel),
   - Lokale klankbordgroep van stakeholders voor feedback, commitment en communicatie op de lokale activiteiten (max 10 personen, indien ook inwoners buurgemeenten betrokken max 15 personen)

3. **Centrale coördinatiegroep RES**
   - Team RES.

Aandachtspunten

1. Planning is uitermate strak, gevoelig en in ontwikkeling,

- Externe factoren (zullen) zorgen voor vertraging,
- Proces vraagt flexibiliteit en zorgvuldigheid.

2. Het integrale pakket zal niet gereed zijn in deccember.

- Gezamenlijke zoektocht naar wanneer onderdelen gereed zullen zijn,
- Gezamenlijk bepalen, hoe afwegingskader exact in te vullen.

3. Afwegingskader

- Is geen beslisboom,
- geeft nog geen antwoord op politieke afwegingen,
- Garandeert maximale transparantie

Vragen en gesprek

Gemeente
Amsterdam

Reflectiefase RES/wind

Invulling op hoofdlijnen - concept

Ter informatie aan de pfh Oost, Noord, Nieuw-West en Zuidoost

Public Mediation/ gemeente Amsterdam (team RES), 1-09-2021

Overzicht

1. Introductie: Windenergie en Regionale Energiestrategie 1.0 NHZ *(herhaling)*
2. Reflectiefase: waarom en wat? *(herhaling)*
3. Beoogde aanpak en activiteiten

Deze presentatie is ter bespreking met wethouder Van Doorninck.

Zoekgebieden windenergie RES 1.0

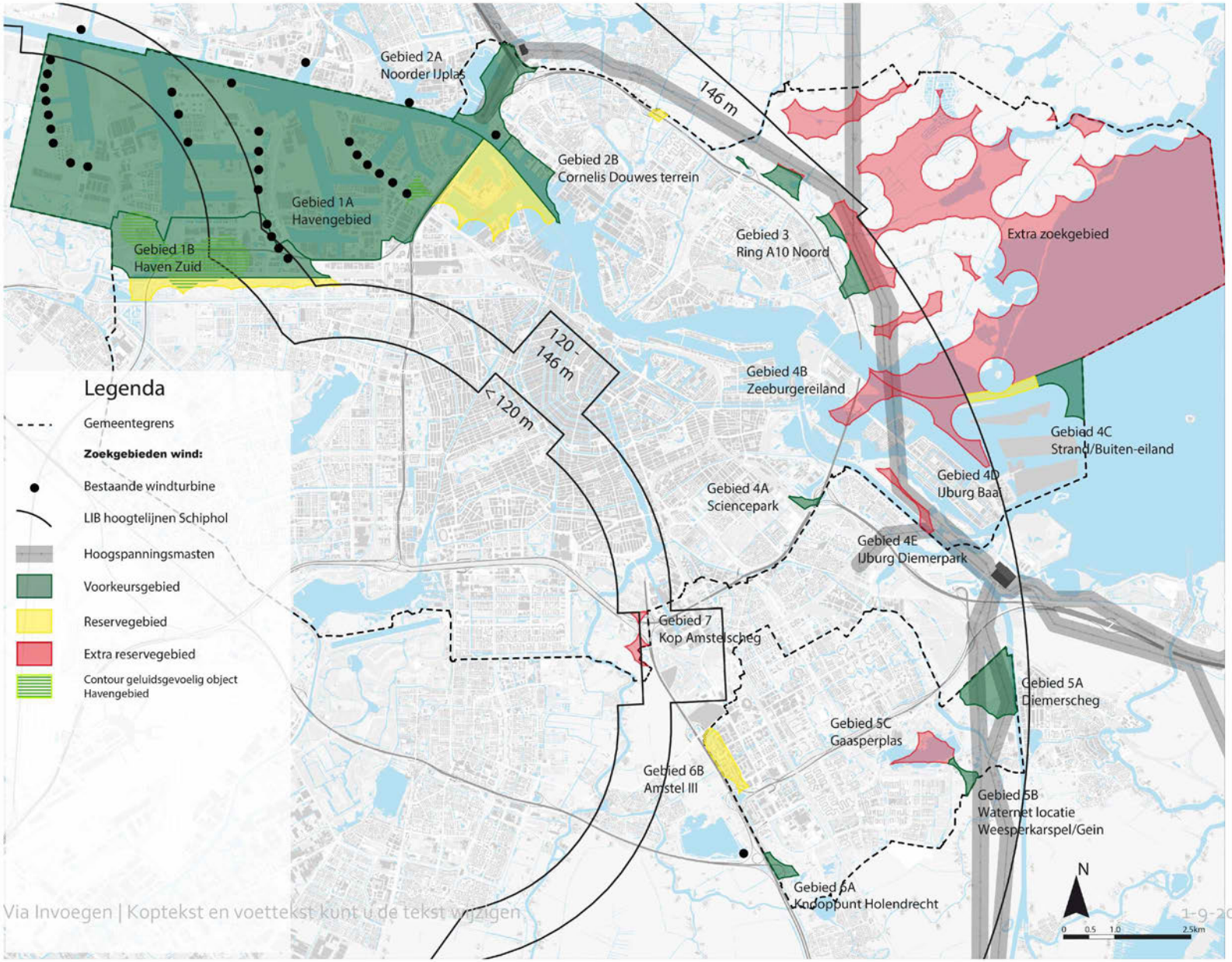

Afspraak landelijk klimaatakkoord: Regionaal 35TWh elektriciteit in 2030

- Geen verdeling vooraf naar regio
- Concept RES → 1 oktober 2020
- RES 1.0 → 1 juli 2021

- Met o.a. RES: 70% van alle elektriciteit in NL wordt duurzaam opgewekt in 2030

www.regionale-energiestrategie.nl

Regionale Energiestrategie: stapsgewijs en periodiek proces

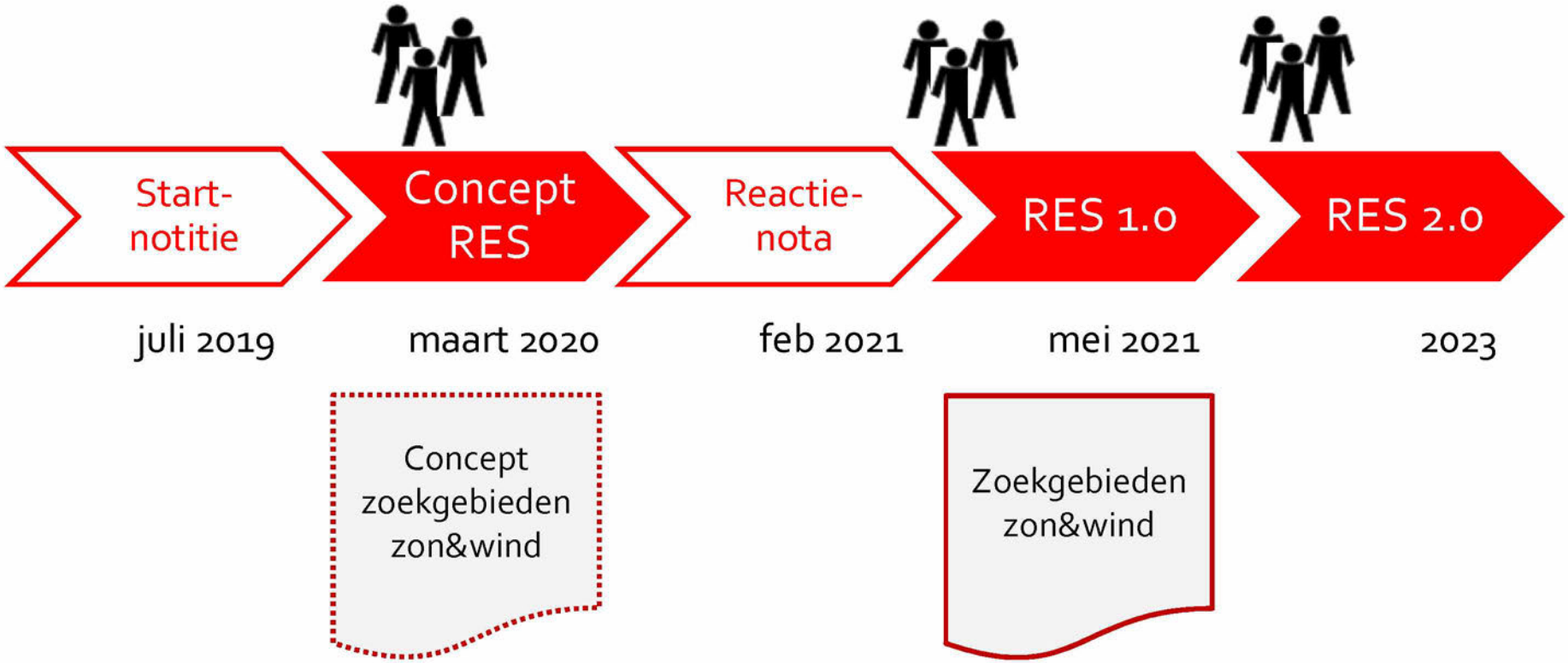

Zoekgebieden wind en zon RES 1.0

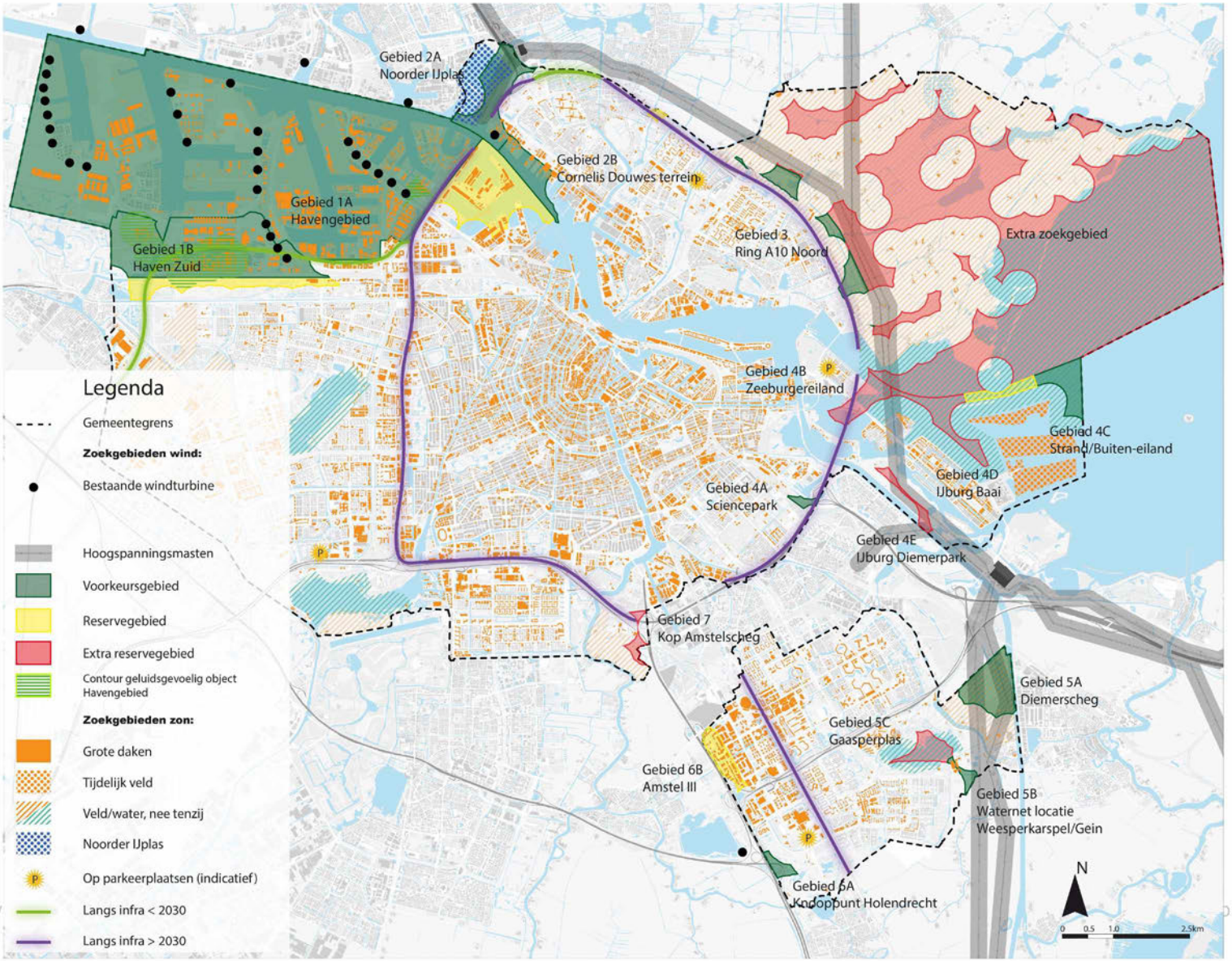

Vervolg windzoekgebieden Amsterdam

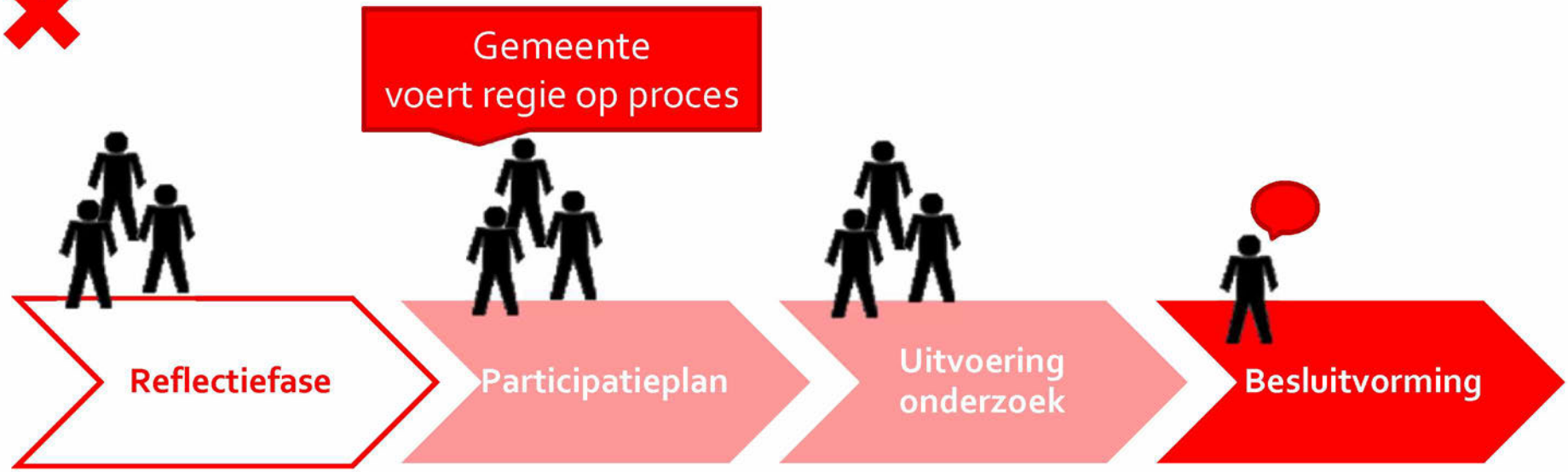

Start na zomer 2021

1) Afwegings-kader
2) Richtlijnen samenwerking
3) Richtlijnen governance

Doel en uitgangspunten reflectiefase

Doel:

- Luisteren naar de stad: behoeftes en zorgen inventariseren,
- Deze vastleggen ten behoeve van besluitvorming,

Uitgangspunten:

- Dialoog met de stad vanuit diversiteit van perspectieven,
- Amsterdamse wind-ambitie (127MW – 50 MW extra – in 2030),
- Lerende (reflectieve) aanpak en houding.

Constateringen:

→ Behoefte om mee te praten en mee te doen is groot,

→ Visie en behoefte hóe dat te doen verschilt enorm,

→ Vertrouwen moet groeien.

Producten reflectiefase

Afwegingskader

- Bevat informatie die een rol moeten spelen bij de besluitvorming over concrete locaties in de zoekgebieden (landelijk, stedelijk, lokaal),

Richtlijnen voor participatie (betrekken van belanghebbenden)

- Bevat "spelregels" voor alle betrokkenen, waaronder belanghebbenden, initiatiefnemers, gemeente en RES partners tijdens het opstellen van het participatieplan, de projectvoorbereidingsfase en de realisatiefase;
- Bevat inzichten uit de evaluatie (tussenproduct)

Richtlijnen voor governance (sturing gemeente)

- Geeft informatie over de rol van de gemeente in relatie tot belanghebbenden/ de omgeving en de initiatiefnemers,
- Geeft informatie over afstemmingen de verhoudingen tussen RES partners en mede-overheden.

Communicatie

Uitgangspunten voor communicatie :

Concept invulling reflectiefase is de onderlegger voor de communicatie.

We leggen continu uit waarom wind op land nodig is en waarom we dit doen.

1) ***Betrekken:*** we nodigen bewoners en stakeholders uit voor diverse participatietrajecten

2) ***Zichtbaar en voelbaar maken:*** we laten bewoners en stakeholders een realistisch beeld zien van de effecten van windturbines

3) ***Informeren:*** we brengen bewoners en stakeholders in de gehele stad en buurtgemeenten op de hoogte van de activiteiten in het proces en de resultaten hiervan.

Doel activiteiten reflectiefase

1. **Onderzoek naar de context van zoekgebieden**
   - Etnologisch onderzoek / ruimtelijk onderzoek/ natuuronderzoek
   - Stedelijke werkgroep gezondheid
   - Stedelijke raadpleging (Participatieve waardenevaluatie (PWE))

2. **Interactie met belanghebbenden in de zoekgebieden**
   - Fysiek in workshops en lokale dialoogtafels,
   - Online raadpleging (PWE)

3. **Informatie ten behoeve van het afwegingskader**
   - Dialoogtafels, werk- en klankbordgroepen.

Zes activiteiten reflectiefase

1. **Online raadpleging (Participatieve waardenevaluatie (PWE))**
   - Op de stoel van de bestuurder, keuzes en achterliggende motivatie, door Populytics.
   - Stedelijke KBG plus *lokale check op algemene vragen*

2. **"Context mapping" / etnologisch onderzoek zoekgebieden**
   - Workshops voor in kaart en beeld brengen van hyperlokale informatie over de zoekgebieden,
   - Doelgroepen op basis van activiteiten en locaties, met SD, met lokale belanghebbenden uitwerken

3. **Stedelijke commissie gezondheid (*voor GEA)***
   - Welke gezondheidsvragen moeten in het afwegingskader gesteld worden, aanvullend op een MER?
   - Onafhankelijke voorzitter, voorstellen voor cie leden uit KBG, begeleidingsgroep indien gewenst.

4. **Natuuronderzoek (vooral in de context van NNN en BPL)**
   - Lokaal specialistisch (aanvullend) onderzoek naar kenmerken per locatie,
   - Begeleiding door natuurorganisaties en lokale belangengroepen

5. **Onderzoek Leefomgeving naar ruimtelijke inpassing en kwaliteit**
   - (aanvullend) onderzoek en visualisatie van verschillende mogelijke opstellingen,
   - Overleg met lokale werkgroep en lokale belanghebbenden, relatie met etnologisch onderzoek

6. **Evaluatie participatietraject met aanbevelingen**
   - uitvoering motie, door Universiteit Leiden samen met Erasmus Universiteit,
   - gesprekken met belanghebbenden lokaal en stedelijk.

Planning Reflectiefase sept – december 2021

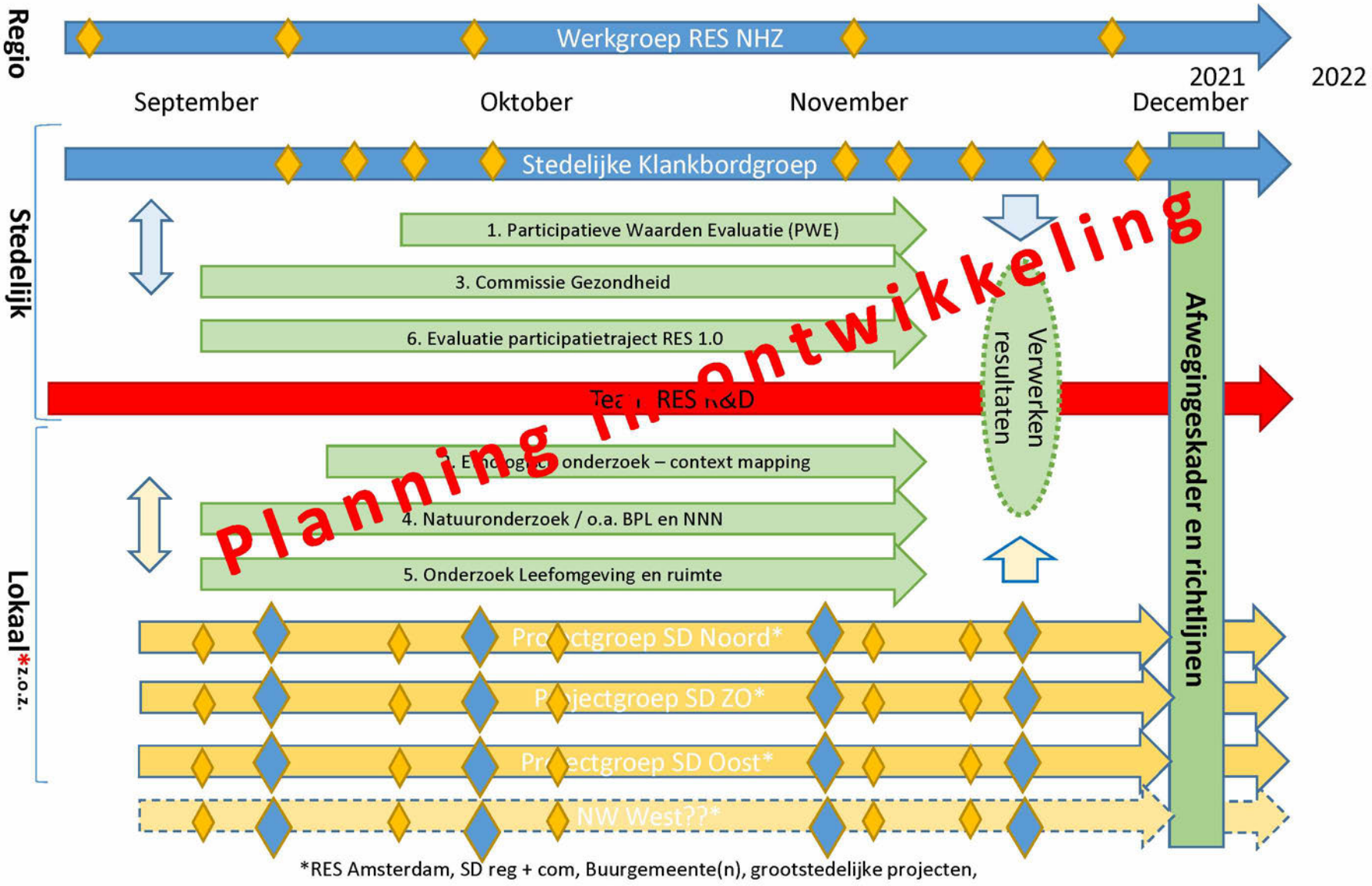

Beoogde werkwijze

1. **Stedelijke groepen**
   - Stedelijke klankbordgroep met belanghebbenden (geselecteerd op basis van advies van Nederlands Platvorm Burgerparticipatie Overheidsbeleid), 15 personen.
   - Stedelijke thematische werkgroepen (gezondheid, natuur, leefomgeving), ca 10-15 personen.

2. **Lokale groepen per windrichting/ stadsdeel**
   - Lokale werkgroep ter ondersteuning uitvoering van activiteiten en onderzoeken met stadsdeel, buurgemeenten, grootstedelijke projecten, team RES (afhankelijk van stadsdeel),
   - Lokale klankbordgroep van stakeholders voor feedback, commitment en communicatie op de lokale activiteiten (max 10 personen, indien ook inwoners buurgemeenten betrokken max 15 personen)

3. **Centrale coördinatiegroep RES**
   - Team RES.

Aandachtspunten

1. Planning is uitermate strak, gevoelig en in ontwikkeling,

- Externe factoren (zullen) zorgen voor vertraging,
- Proces vraagt flexibiliteit en zorgvuldigheid.

2. Het integrale pakket zal niet gereed zijn in deccember.

- Gezamenlijke zoektocht naar wanneer onderdelen gereed zullen zijn,
- Gezamenlijk bepalen, hoe afwegingskader exact in te vullen.

3. Afwegingskader

- Is geen beslisboom,
- geeft nog geen antwoord op politieke afwegingen,
- Garandeert maximale transparantie

Vragen en gesprek

Stadsdeel/windrichting	Vertegenwoordiger	Rol
Noord	PFH	Saskia Groenewoud
Noord	Bestuursadviseur PH	[redacted]
Noord	Duurzaamheidsadviseurs	[redacted]
Noord	overige Duurzaamheid medewerkers / gebiedsmanager	[redacted]
Noord	communicatie medewerker DZH	[redacted]
Noord	Bestuursondersteuning woordvoerder	[redacted]
Noord	gebiedsmakelaar Noord West	[redacted]
Noord	Gebiedsmakelaar Noord Oost	[redacted]
Noord	Oostzaan	[redacted]
Noord	Waterland – Buurgemeente	[redacted]
Noord	Landsmeer – Buurgemeente	[redacted]
Noord	Zaanstad – Buurgemeente	[redacted]
Nieuw-West	PFH	Ronald Mauer
Nieuw-West	Programma manager fysiek	[redacted]
Nieuw-West	overige Duurzaamheid medewerkers	[redacted]
Nieuw-West	Communicatie adviseur + aanspreekbaar als gebiedsmanager zoekgebied wind	[redacted]
Nieuw-West	gebiedsmakelaar Sloterdijk III	[redacted]
Nieuw-West	Gebiedscoördinator Geuzenveld Slotermeer en Sloterdijken	[redacted]
Nieuw-West	Medewerker communicatie thema Wind	[redacted]
Nieuw-West	Gebiedsmakelaar Geuzenveld	[redacted]
Nieuw-West	Gebiedsmakelaar Geuzenveld/Slotermeer	[redacted]
Nieuw-West	Assistent-kwartiermaker De Bretten	[redacted]
Nieuw-West	jr. communicatie adv.	[redacted]

Commented [redacted] Alleen plenaire sessie

Commented [redacted] Alleen informeren, niet aanwezig

Commented [redacted] Alleen plenaire sessie

Commented [redacted] Hele lange lijst van NW. Wel iedereen uitnodigen en zien wie er komt?

	windmolens Nieuw-West	
Nieuw-West	Projectsecretaris de Bretten	[redacted]
Nieuw-West	Projectsecretaris de Bretten	[redacted]
Zuidoost	PFH	Dirk de Jager
Zuidoost	Programmanager ruimte, duurzaamheid, wonen & vastgoed	[redacted]
Zuidoost	overige Duurzaamheid medewerkers	[redacted]
Zuidoost	Gebiedsmakelaar Gein en Driemond	[redacted]
Zuidoost	Ouder Amstel – Buurgemeente	[redacted]
Zuidoost	De Ronde Veenen – Buurgemeente	[redacted]
Zuidoost	Gooise Meren – Buurgemeente	[redacted]
Zuidoost	Diemen – Buurgemeente	[redacted]
Zuidoost	Diemen – Buurgemeente	[redacted]
Oost	Portefeuillehouder	Rick Vermin
Oost	(wordt nog ingevuld door RO)	[redacted]
Oost	(wordt nog ingevuld door RO)	[redacted]
Oost	Communicatieadviseur	[redacted]
Oost	Communicatieadviseur	[redacted]
Oost	Diemen	[redacted]
Oost	Diemen	[redacted]

Commented [redacted] Alleen plenaire sessie

Commented [redacted] Ik mis communicatie mensen bij ZO.

Commented [redacted] Alleen plenaire sessie

Commented [redacted] Diemen alleen relevant voor Science Park en niet voor Buiteneiland/Ijmeer. Dus beter in Zuidoost proceswerkgroep – eens?

Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	~~6 juli 2021~~ 2 september 2021? – datum aanpassen!
Portefeuille(s)	Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s):	Marieke van Doorninck
Behandeld door	[redacted], Ruimte en duurzaamheid, [redacted]r@amsterdam.nl
Onderwerp	Invulling reflectiefase RES

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ). Uw raad heeft tijdens de bespreking van de zoekgebieden voor windenergie kennisgenomen van het instellen van een reflectiefase, waarmee de gemeente luistert naar de wens voor een breed gesprek over verschillende opvattingen, ideeën en zorgen over de plaatsing van windturbines. Bij het bespreken van de RES 1.0 is toegezegd om u zo snel mogelijk ~~voor het zomerreces~~ nader te informeren over deze reflectiefase.

Aanleiding en doel reflectiefase

Amsterdam staat voor een grote opgave. In onze toch al volle, groeiende stad moeten we ruimte maken voor een ingrijpende transitie. We moeten de overstap maken van fossiele brandstoffen naar duurzame groene, energiebronnen. Als grote stad moeten wij de verantwoordelijkheid nemen om zelf alles te doen wat binnen onze mogelijkheden ligt. Nederland moet in vergelijking met de buurlanden het meeste werk verzetten om de klimaatafspraken te halen, constateert het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) ~~recentelijk~~ afgelopen juni in zijn rapport "Ervaringen met energie- en klimaatbeleid in omringende landen: wat kunnen we van hen leren?".

Elke stap die we in deze transitie zetten, zullen wij voelen. Het is niet makkelijk. O~~mdat de straat open moet,~~ omdat we anders moeten gaan koken, omdat onze huizen moeten worden aangepast, omdat er windturbines in de buurt van onze woonomgeving komen. Als gemeentebestuur gaan we alles eraan te doen om de effecten van deze transitie zo beperkt mogelijk te houden.

Amsterdam heeft een ambitie om ongeveer 17 extra windturbines van 3 MW te bouwen in 2030 (127 MW windenergie totaal). Dat is het uitgangspunt voor de reflectiefase. We gaan onderzoeken hoe we de windturbines kunnen realiseren en daarbij zullen we geen onaanvaardbare risico's nemen. Dit doen we door onderzoeken naar geluid en gezondheid, natuur en ruimte, onder ander met een milieueffectrapportage en met een gezondheidseffectanalyse. En met een afwegingskader als resultaat uit de reflectiefase. Verderop in deze brief meer daarover.

Commented [redacted] Voor een leek is dit raar, waarom moet de straat open? Onvoldoende toegelicht. Begin bij: Omdat leefomgeving er op moet worden aangepast, omdat we onze huizen moeten aanpassen, omdat we anders moeten gaan koken, etc.

Commented [redacted] Dit is op deze plek misschien verwarrend, want het meeste hiervan komt pas na de RF. En deel staat ook al onder 'RF als extra stap in het proces'

De betrokkenheid van onze inwoners is niet alleen wenselijk, zij is onmisbaar! Amsterdam geeft met de reflectiefase invulling aan het gesprek dat wij willen voeren met de stad. De energietransitie kan pas succesvol zijn als wij die samen vormgeven. Dat betekent dat iedereen in de stad die gehoord wíl worden ook gehoord kán worden. -Tijdens de reflectiefase willen we de behoeftes en zorgen in de stad inventariseren zodat we ervoor kunnen zorgen dat deze bij de latere besluitvorming over concrete locaties voor windturbines transparant worden meegewogen.

In deze brief wordt u geïnformeerd over de aanpak van de reflectiefase op hoofdlijnen. Hiervoor is inbreng opgehaald bij een groot aantal belanghebbenden[1]. Gedurende de reflectiefase zullen de vervolgstappen stapsgewijs met betrokkenen worden ingevuld. Ik zal u hierover periodiek blijven informeren.

Commented [redacted] Kunnen we dit waar maken?

Reflectiefase als extra stap in het proces

De reflectiefase is een extra stap in het traject naar de realisatie van nieuwe windenergie in de stad. Pas na de reflectiefase volgt het proces waarin initiatiefnemers per gebied samen met Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten de participatiestappen uitwerken in een participatieplan. Daarna start de voorbereiding van concrete projecten inclusief benodigde onderzoeken, waaronder de milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse. Pas na afronding van de onderzoeken vindt de definitieve ruimtelijke besluitvorming plaats (vergunningverlening). Dit is het moment waarop op basis van de informatie uit de voorgaande stappen wordt besloten over het al dan niet (laten) bouwen van windturbines op specifieke locaties. De besluitvorming moet voor januari 2025 afgerond zijn.

Commented [redacted] Onderstaand plaatje toevoegen?

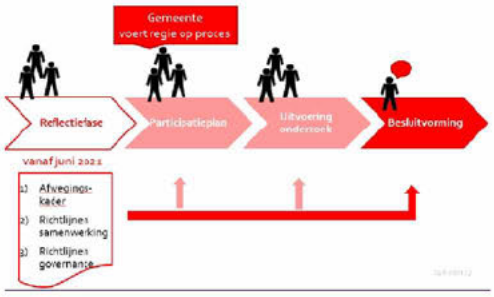

[1] Vertegenwoordigers van volgende organisaties hebben input geleverd: Windalarm, JongRES, bezorgde (para)medici, volkstuinen, woonbootbewoners, energie-coöperaties Amsterdam Wind, Stadsecoloog, GGD, Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, Spaar het Gein/ Driemond. Ook hebben volgende partnerorganisaties van de RES en ~~mede-overheden~~medeoverheden input gegeven: buurgemeenten (Zaandam, Oostzaan, Landsmeer, Waterland, Diemen, Gooise Meren, Ronde Venen, Ouder Amstel)
RES partners NHZ (Liander, Waternet, RES NHZ), Provincie NH, Haven Amsterdam, andere beleidsafdelingen gemeente Amsterdam en de stadsdelen Amsterdam Noord, Oost, Zuidoost en Nieuw-West.

Drie producten: afwegingskader, richtlijnen voor participatie en richtlijnen voor governance (sturing)

Op dit moment ziet de gemeente drie producten als resultaat van de reflectiefase. Zij zullen door de gemeenteraad worden vastgesteld. Deze geven een helder kader voor verdere besluitvorming in het vervolgtraject.

1. Een *afwegingskader*: dit kader bevat landelijke, stedelijke en lokale informatie, waaronder behoeften en zorgen, die een rol moet spelen bij de besluitvorming over concrete locaties in de zoekgebieden. Het helpt bestuur en raad bij het interpreteren en wegen van de aangereikte informatie. Het bestuur zal op basis hiervan de afweging maken.

2. *Richtlijnen voor participatie:* deze richtlijnen geven aan hoe belanghebbenden in de stappen na de reflectiefase betrokken moeten worden. Zij bevatten de "spelregels" voor o.a. belanghebbenden, initiatiefnemers, gemeente en RES-partners voor het opstellen van een participatieplan in de projectvoorbereidingsfase en de realisatiefase.

~~2.~~

De gemeente laat op verzoek van uw raad een evaluatie uitvoeren over de participatie tot nu toe. Dit rapport wordt apart aangeboden aan de raad en de inzichten uit deze evaluatie worden opgenomen in de richtlijnen voor participatie.

3. *Richtlijnen voor governance (sturing):* de sturingsrichtlijnen beschrijven de rol van de gemeente en de aard van sturing. Deze richtlijnen geven informatie over de verhoudingen en afstemming tussen RES-partners en medeoverheden zoals buurgemeenten, stadsdelen, provincie en RES organisatie. En zij geven informatie over de relatie van de gemeente met de initiatiefnemers en met belanghebbenden.

Gezondheidseffectanalyse

In de RES 1.0 NHZ is afgesproken dat Amsterdam bij de beoordeling van locaties voor windenergie een gezondheidseffectanalyse[2] uitvoert. Daartoe wordt een commissie van gezondheidsexperts samengesteld onder leiding van een onafhankelijke voorzitter. De commissie stelt vast hoe effecten op gezondheid en welzijn rond een mogelijke locatie in beeld moeten worden gebracht en afgewogen. Hiervoor wordt in de reflectiefase in samenspraak met belangengroepen, waaronder de bezorgde (para)medici, lokaal input opgehaald en werkt de commissie samen met het landelijk expertisepunt Gezondheid en windturbines van het RIVM en de GGD'en.

De samenstelling van de commissie gebeurt op basis van de resultaten van de reflectiefase.

~~Invulling~~ Rreflectiefase als proces met elkaar ~~en in stappen~~

De gemeente constateert dat de behoefte om mee te praten en mee te doen groot is. De visie en behoefte *hoe* dat te doen verschilt echter enorm. Daarom worden bij de invulling van de

[2] Gezondheidseffectanalyse is de Nederlandstalige benoeming van een Health Impact Assessment, zoals toegelicht in een brief aan uw raad op 20 april j.l..

Commented [redacted] Zijn dit nog steeds drie producten?

Commented [redacted] @[redacted] hoe moet dit anders worden geformuleerd op basis van de ideeën nu?

reflectiefase groepen uit de samenleving met hun lokale kennis intensief betrokken. Belanghebbende en vertegenwoordigers kunnen zich opgeven om mee te denken in groepen die feedback geven en mee denken op proces en inhoud. Bij de selectie van deelnemers voor deze groepen vragen we het Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid om De selectie van deelnemers voor deze groepen gebeurd met adeen klankbordgroepen en begeleidingsgroepen. Deze groepen geven feedback stedelijke klankbordgroep of in lokale of thematische groepen. Deze groepen geven feedback, denken mee en bewaken het doel zodat de dialoog met de stad plaats vindt en gedocumenteerd wordt. Bij de selectie van Alle Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten kunnen, indien zij willen, daar waar zij wonen of werken en waar mogelijk windturbines komen, meepraten. ~~en.~~ Belangengroepen worden uitgenodigd om hun behoeftes en zorgen in te brengen.

Participatieve waardenevaluatie (PWE) en meer activiteiten in het najaar
In het najaar worden Amsterdammers, inwoners van buurgemeenten en andere belangstellenden uitgenodigd om deel te nemen aan verschillende activiteiten, zowel fysiek[3] als digitaal. Het hele programma wordt stapsgewijs ingevuld.

Belangrijk onderdeel van de activiteiten wordt een digitale raadpleging "participatieve waardenevaluatie" (PWE). Met een raadpleging in de vorm van een PWE kan in korte tijd een brede afspiegeling van belanghebbenden worden geïnformeerd, geraadpleegd en deelgenoot gemaakt van bestuurlijke dilemma's. De achterliggende motivaties worden zichtbaar en kunnen onderdeel worden van de besluitvorming. Een soortgelijke raadpleging is onlangs op verzoek van de Tweede Kamer uitgevoerd om de mening van de Nederlandse samenleving over klimaatbeleid in kaart te brengen[4].

Brede uitnodiging en begeleiding door deskundigen
De reflectiefase is open voor iedere belangstellende. Er wordt breed en ~~voor zoveel mogelijk~~ toegankelijk uitgenodigd. Het wordt een intensief traject. Naast lokale belanghebbenden worden de buurgemeenten, RES-partners, de provincie, w~~W~~aterschappen en Liander betrokken. Energiecoöperaties van Amsterdam Wind en bewonersvertegenwoordiging doen mee, net zoals Windalarm, ~~de bezorgde~~ (para)medici en een brede vertegenwoordiging van belanghebbenden. Deskundigen en kennisinstellingen zoals het RIVM, de TU Delft en de GGD helpen bij de uitvoering van de activiteiten.
We zullen excursies organiseren, bijeenkomsten houden en gesprekken voeren over de lokale situatie. Tijdens deze activiteiten worden visualisaties en geluidssimulaties ingezet. Ook behoren "fact finding" gesprekken met experts en belangstellenden tot de aanpak. De thema's gezondheid, natuur & biodiversiteit en ruimtelijke kwaliteit krijgen hierbij ruim aandacht.

Commented [redacted] Dit moet nog aangepast!

Aandringen op gezamenlijke werkgroep door het Rijk

[3] Indien ~~mogelijk vanuit~~ de Corona maatregelen dit toelaten.
[4] Voor nadere informatie over een PWE (kijkduur 3 min): https://youtu.be/kdGUqKsKZFI en over de Nederlandse klimaatraadpleging https://www.tudelft.nl/tbm/pwe/case-studies/klimaatraadpleging

Over nut en noodzaak van wind op land en de kaders van de RES bestaat veel onrust en verschil van mening. Het nut- en noodzaakverhaal is een landelijke aangelegenheid. Nationaal Programma RES en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn momenteel in gesprek om de vragen en zorgen over nut en noodzaak van wind op land nationaal goed te beleggen. Amsterdam zal samen met de energieregio NHZ blijven aandringen dat dit gesprek plaats vindt parallel aan de Amsterdamse reflectiefase.

Communicatie versterken
De wijze waarop we communiceren zal aansluiten bij de opzet van de reflectiefase.

De communicatieactiviteiten lopen in de komende fase langs drie lijnen:
1) Zoveel en divers mogelijk mensen uitnodigen en betrekken bij het traject. We hanteren hierbij een buurtgerichte aanpak met o.a. bewonersbrieven, lokale media en informatieteams.
2) De energietransitie met behulp van windturbines zichtbaar en voelbaar maken. Dit willen we doen met o.a. excursies, animaties en simulaties.
3) Het doorlopend informeren over alle stappen, onderzoeken, onderzoeksresultaten en feiten die in deze fase relevant zijn. Dit doen we o.a. door het gebruik van de website van de gemeente, nieuwsbrieven, nieuwsberichten en informatieavonden.

We werken hierin nauw samen met de stadsdelen en buurgemeenten.

Planning
Op dit moment zijn de voorbereidingen voor de reflectiefase in volle gang. Ik verwacht na het reces de reflectiefase officieel te starten om in december een afwegingskader en de richtlijnen voor participatie en voor governance te kunnen voorleggen aan het college.

En verder
Parallel aan de reflectiefase zal Amsterdam meewerken bij het opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma door de energieregio NHZ. Verder zal worden bekeken hoe de RES te integreren in de omgevingsinstrumenten die volgen uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050. In beide trajecten moeten afspraken uit de reflectiefase ook een plek krijgen.

Tekst voor in de brief a.d. raad:
d.d. 30-8-2021

Uitspraak Raad van State over milieubeoordeling voor windturbinenormen op 30 juni 2021.[5]

Door de uitspraak van de Raad van State (RvS) mogen de algemene regels voor windturbines (o.a. over geluid en slagschaduw) in het Activiteitenbesluit en de

[5] https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@125920/milieubeoordeling-voor-windturbinenormen/

Commented [redacted] Zin weglaten.

Commented [redacted] Deze zin moet worden aangepast.

Voorstel:

De reflectiefase zal in september officieel starten om in december een afwegingskader en de richtlijnen voor participatie en voor governance te kunnen voorleggen aan het college.

Commented [redacted] Als we hiervan maken 'begin 2022 te kunnen voorleggen aan de Gemeenteraad' (want dit is een raadsbrief) dan geeft ons dat zonodig nog speling bij evt. uitloop.

Activiteitenregeling niet meer gebruikt worden bij het vaststellen van bestemmingsplannen en het verlenen van omgevingsvergunningen voor windparken. Het Rijk had voor deze regels een planmilieueffectrapport (plan-mer) moeten maken. Het Rijk heeft na de uitspraak van de RvS aangegeven alsnog een plan-mer te gaan maken en verwacht hier 1,5 á 2 jaar over te doen.[6] De RvS en het Rijk hebben aangegeven dat er tot die tijd wel nieuwe windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden.

De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (waaronder Delfzijl) aan de slag met eigen gemotiveerde normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Het college wil toekomstige generaties namelijk een duurzame toekomst bieden en de gestelde ambities in de Regionale Energiestrategie (RES) daarom zo spoedig mogelijk realiseren om klimaatverandering tegen te gaan.

Naar verwachting zijn er in Amsterdam door het bevoegd gezag eigen gemotiveerde normen nodig voor de vier nieuwe windturbines op de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort en voor de nieuwe windturbine(s) in het gebied Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein.

Bewoners en belanghebbenden worden nog steeds beschermd tegen hinder. De onderbouwing voor de bestuurlijke besluiten moet o.a. worden gebaseerd op de beschikbare kennis omtrent de bescherming van omwonenden. De onderbouwing moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn. Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing. Het Rijk en het nationaal programma RES hebben aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, te ondersteunen bij het motiveren van hun besluiten.[7][8]

---

[6] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

[7] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

[8] https://www.regionale-energiestrategie.nl/Nieuws/2007901.aspx?t=Welke-gevolgen-heeft-de-uitspraak-Raad-van-State-over-windmolenparken

Amsterdam heeft kennisgenomen van de uitspraak van de Rraad van S~~s~~tate over milieueffecten van windturbines. Voor deze rijksregels is niet de juiste procedure gevolgd. De rijksregels zijn wel gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek naar de milieugevolgen, maar op grond van een EU-richtlijn had een milieueffectrapport moeten worden gemaakt. De minister van EZK gaat nu de uitspraak bestuderen om de precieze gevolgen in kaart te brengen. De voorbereiding van nieuwe windturbines in Amsterdam hoeft niet te worden belemmerd hierdoor.

We nemen als stad onze verantwoordelijkheid én verkennen nieuwe wegen om naar de Amsterdammer en andere belanghebbenden te luisteren. Na afronding van de reflectiefase blijven we een zorgvuldig proces voeren om onze ambities waar te maken.

Ik ~~wens u alvast een fijn zomerreces en~~ kijk uit naar de samenwerking ~~in het~~tijdens deze fase ~~najaar~~!

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Marieke van Doorninck
Wethouder Duurzaamheid en Ruimtelijke ontwikkeling

Onderwerp: uitstel startmoment Stedelijke klankbordgroep.

Beste Amsterdammer of belanghebbende,

Uw bericht en interesse in de (stedelijke) klankbordgroep RES/Windenergie is in goede orde door ons ontvangen.

We hebben een aantal belanghebbenden op 22 juli en 18 augustus uitgenodigd om hun interesse aan te geven voor deelname aan de stedelijke klankbordgroep over windenergie in Amsterdam, als onderdeel van de reflectiefase. Daarin staat dat we op 2 september zouden starten met een eerste bijeenkomst. Er is verwarring dan wel onrust ontstaan over wie er wel/niet mag deelnemen aan de stedelijke klankbordgroep. Dit is uiterst vervelend en niet de manier waarop we de reflectiefase willen starten.

We zullen daarom niet op 2 september starten met de stedelijke klankbordgroep, maar de start verplaatsen naar een nader te bepalen moment binnenkort. We willen eerst beter vertellen wat de reflectiefase inhoudt, welke mogelijkheden er zijn voor deelname en hiervoor breed uitnodigen. Ook willen we graag fysiek bij elkaar komen, dat heeft meer voorbereiding nodig.

Tijdens de reflectiefase wordt input uit de stad opgehaald. Klankbordgroepen denken mee over dit proces. De samenstelling voor de klankbordgroepen is nog niet bepaald. We vragen voor de selectie advies van het Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid. In eerste instantie hebben we organisaties benaderd, die op stedelijk niveau direct of indirect betrokken zijn bij het RES proces of zich eerder al bij de gemeente gemeld hebben. Dit om een eerste inzage te krijgen in wie belangstelling heeft om deel te nemen. Er blijkt dat er grote interesse is voor deelname van mensen, die we niet direct hebben uitgenodigd. Daarom stellen we de aanmelding breed open voor geïnteresseerden. Via de Nieuwsbrief Duurzame Energie en een extra e-mail communiceren we wanneer de inschrijving start.

Naast de stedelijke groep zijn er ook klankbordgroepen per zoekgebied, voor mensen die in dat gebied wonen of betrokken zijn. Daarnaast zullen verschillende thematische werkgroepen, bijvoorbeeld op het gebied van gezondheid en geluid worden opgezet. Over de aanmelding en de activiteiten volgt zo snel mogelijk een aparte brief, zodat duidelijk is wat er gaat gebeuren en waar men mee kan denken en input kan geven.

Iedereen, die wil en kan deelnemen, krijgt ruimte om op verschillende manieren input te geven. We doen ons uiterste best om dit mogelijk te maken. We vragen uw begrip en geduld.

Met vriendelijke groet en alvast dank voor uw interesse,

[redacted]
Coördinator team RES/Wind Amsterdam

Team Regionale Energiestrategie (RES) Amsterdam
Afdeling Duurzaamheid | Gemeente Amsterdam
Contact en vragen via : online contactformulier
Wilt u op de hoogte blijven over de RES en windenergie? Meld u aan
Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
Postbus 2758, 1000 CT Amsterdam
Volg ons via:
Website Amsterdam Windenergie
Nieuwsbrief Duurzame Energie

From: [redacted]*@amsterdam.nl>*
Sent: *Wed, 1 Sep 2021 14:23:27 +0100*
To: [redacted]*@amsterdam.nl>*
Subject: *RE: informatie proces*

Mooi overzicht! Voor mij ook handig, als ik eens tijd mocht hebben om te bekijken.... ☺

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 13:48
Aan: [redacted]@studiowolfpack.com>; vanpopering@erbs.eur.nl; [redacted]@fgga.leidenuniv.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: informatie proces

Hi,

Bij deze een overzicht van waar je informatie kan vinden over het participatieproces:

Hier een procesoverzicht van voorjaar 2019 tot december 2020:
https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/9903602/1#search=%22bijlage%202%20participatie%20res%22

Op de website https://energieregionhz.nl/documenten#amsterdam kan je voor alle participatie/informatiesessies tot 7 december 2020 verslagen, rapporten en chats terugvinden.

Volgende is gebeurd daarna:

- Inspreekavonden op 12 januari, 23 en 30 maart en 25 mei (georganiseerd door de gemeenteraad, hebben wij als RES team geen invloed op) – uitnodiging lopen via de raadskalender en de dagmail (https://amsterdam.raadsinformatie.nl/) Alle inspreekavonden zijn terug te kijken, door in de kalender op de hiervoor genoemde website te gaan naar de datum van de inspreekavond.
- Digitale bijeenkomsten – doel gesprek: informeren van bewoners en zorgen horen – 5 bijeenkomsten in april – hier terug te kijken: https://www.amsterdam.nl/wonen-leefomgeving/duurzaam-amsterdam/windmolens-amsterdam/bijeenkomsten-windmolens-amsterdam/
    - [redacted] (onze communicatieadviseur) weet het beste via welke kanalen en media de uitnodigingen hiervoor verspreid worden. Als dit nodig is voor jullie analyse, dan zal ik dit bij haar op vragen.
- Er zijn ook nog technische sessies aan de raadsleden georganiseerd. In een technische sessie informeer je de raadsleden over bijvoorbeeld proces of inhoud zodat ze tijdens de raadsvergadering een 'geïnformeerd' debat kunnen voeren. Technisch gezien geen participatie lijkt me, maar dat is aan jullie om te bepalen. Laat maar weten of er meer info nodig is.
- Plan van Aanpak voor reflectiefase samen vormgeven met bewoners, belanghebbenden in de periode juni-juli. Hier weten [redacted] en [redacted] het meest van af. Dit is echter wel na het vaststellen van de RES 1.0 dus mogelijk valt dit buiten jullie onderzoek.

Naast deze participatie-activiteiten zijn er dus ook nog raadsadressen (brieven aan de raad) en losse e-mails gestuurd. De raadsadressen kan je iedere raad (zie eerste bulletpoint hoe dit te doen) terugvinden en daar kan je ook patroon lezen in wanneer welk zoekgebied zich laat horen over windmolens. Hieronder ook een korte eigen analyse alvast:

- November/december 2020 – Ophalen input concept nota via reactienota (loopt via Programma RES NHZ) –gecoördineerde actie Kop Amstelscheg (gebied wordt later als rood zoekgebied aangemerkt – betekent dat het een extra reservegebied is, dat alleen wordt ingezet wanneer de ambitie voor wind niet gerealiseerd kan worden in de groene voorkeursgebieden – zie ook de kaart op de amsterdam.nl/windenergie website).
- 14 december organiseert IJburg eerste sessie nav sessies november en informatiesessie 7 december – ik ben er niet bij aanwezig geweest, maar de volgende dag loopt onze inbox over met protest mails
- Na 9 maart – Mails uit voornamelijk Noord, want IJburg is rood zoekgebied geworden en Noord niet.
- April/Mei – mails vanuit voornamelijk Zuidoost (Gein/Gaasperpla/Weesperkarspel)

Dit is eerste info. Als jullie vragen hier over hebben dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Bedrijven, Energiebronnen en Infrastructuur
Ruimte & Duurzaamheid
Gemeente Amsterdam

M: 06[redacted]
E: [redacted]@amsterdam.nl

Volg ons via
www.facebook.com/duurzaam020
www.twitter.com/duurzaam020
Nieuwsbrief duurzaam020

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Wed, 1 Sep 2021 17:09:39 +0100
To: [redacted]@amsterdam.nl>
Cc: [redacted]@public-mediation.nl>; [redacted]" [redacted]@amsterdam.nl>; "[redacted]@amsterdam.nl>; "[redacted]@amsterdam.nl>
Subject: 20210830 SV Néhmé_210901_JK.docx
Attachments: 20210830 SV Néhmé_210901_JK.docx

Hi [redacted] op het gevaar af dat ik de rest spam, toch maar meteen reactie aan de hele groep.

Qua benaming heb ik nu volgende insteek gekozen:

- Stedelijke klankbordgroep, een,
- Lokale klankbordgroepen (vier, per windrichting oftewel stadsdeel een),
- Lokale procesgroepen (vier, is overheid),
- Thematische experts of expertgroepen (drie) op de thema's gezondheid, natuur, ruimte & leefomgeving, samenstelling en invulling varieert per thema,
- Thematische begeleidingsgroepen (drie, een per thema).

Deze houd ik nu ook aan voor de raadsbrief.
Tot morgen, groet, [redacted]

Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief
Beantwoording schriftelijke vragen

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	datum
Portefeuille(s)	Portefeuille(s)
Portefeuillehouder(s):	Voor en achternaam collegelid of -leden
Behandeld door	Naam directie + algemeen mailadres (bestuurszaken.etc@amsterdam.nl)
Onderwerp	Beantwoording schriftelijke vragen van het lid Naoum Néhmé inzake de reflectiefase van de RES

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 30-08-2021 heeft het college schriftelijke vragen ontvangen van het lid Naoum Néhmé inzake de reflectiefase van de RES. Onderstaand treft u de beantwoording van deze vragen aan.

Toelichting door de vragenstellers
Na de vaststelling nieuwe zoekgebieden in de Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 is een nieuwe fase aangebroken, de reflectiefase. Deze fase wordt ook aangegrepen voor buurtbijeenkomsten, omdat die vanwege het coronavirus de afgelopen maanden niet mogelijk waren. Na de reflectiefase kan er ook nog geprocedeerd worden tegen de komst van de windmolens. Omdat er eerder serieuze twijfels zijn ontstaan over de weergave van het uitkomsten van het draagvlakonderzoek voor windmolens wil de fractie van de VVD dat de reflectiefase transparant verloopt en boven enige twijfel of kritiek verheven is.

Onze fractie is ter ore gekomen hoe deze reflectiefase en de gesprekken met Amsterdammers en organisaties in september gestart gaat worden. Er zou namelijk onder andere een stedelijke klankbordgroep worden samengesteld. Deze groep zal input geven op de activiteiten die de komende maanden worden uitgevoerd, zoals een evaluatie van het participatieproces en een raadpleging onder een brede groep Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten. Ook zal input worden gegeven op de eindproducten van de reflectiefase: het afwegingskader en de richtlijnen voor participatie en sturing.

De fractie van de VVD verneemt graag in hoeverre bovenstaande klopt en wat de precieze rol van deze klankbordgroep zal worden. Wat de fractie van de VVD betreft kunnen er windmolens in het havengebied geplaatst worden, niet in de buurt van woningen of in het groen. Amsterdam moet meer ambitie tonen op het terrein van zonne-energie om zo de doelstellingen uit de RES te halen.

Gezien het vorenstaande stelt het lid Naoum Néhmé, namens de fractie van de VVD, op grond van artikel 84 van het Reglement van orde gemeenteraad en raadscommissies Amsterdam, de volgende schriftelijke vragen:

1. In hoeverre klopt het hierboven geschetste proces?

Antwoord:

Op 6 september heeft u informatie over de reflectiefase ontvangen.
De bedoeling is inderdaad om als onderdeel van het proces een stedelijke klankbordgroep samen te stellen, die input gaat geven op stedelijke activiteiten zoals een raadpleging onder bewoners en belanghebbenden en een evaluatie van het participatieproces. De methodiek van de raadpleging onder bewoners betreft de participatieve waarde evaluatie (PWE), die ontwikkeld is door de TU Delft.[1] Alle inwoners van Amsterdam en buurgemeenten kunnen meedoen in de raadpleging. Hierover zal uitgebreid worden gecommuniceerd. De voorgelegde vragen in de raadpleging worden vooraf besproken met de stedelijke klankbordgroep. Ook worden de leden van de gemeenteraad vooraf uitgenodigd om het testmodel van de raadpleging te doorlopen. De evaluatie van het participatieproces wordt uitgevoerd door de Universiteit Leiden in samenwerking met de Erasmus Universiteit. Ook de opzet van de evaluatie wordt vooraf besproken met de stedelijke klankbordgroep. De samenstelling van de stedelijke klankbordgroep moet zorgdragen voor verschillende perspectieven op de inpassing van windturbines. Een onafhankelijke organisatie (Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid) adviseert over de samenstelling van de stedelijke klankbordgroep.

Commented [redacted] @[redacted] hoe heet deze organisatie ook alweer?

Commented [redacted] Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid

Commented [redacted] Adviseert in plaats van 'beslist' '

2. Kan college de rol van de stedelijke klankbordgroep bevestigen en zo ja, beschrijven hoe deze zich verhoudt tot de lokale participatieprocessen die bij de zoekgebieden gaan plaatsvinden?

Antwoord:
Ja, zie antwoord vraag 1. Naast een stedelijke klankbordgroep worden per windrichting lokale klankbordgroepen samengesteld, die input geven op lokale activiteiten zoals het etnografisch onderzoek / context mapping.[2] Door middel van dit onderzoek worden lokale beelden en inzichten verkregen van de zoekgebieden voor windenergie. In de onderzoeksmethodiek ligt de nadruk op beelden. Het onderzoek is daardoor toegankelijk voor alle bevolkingsgroepen. Iedereen in de lokale omgeving in Amsterdam en buurgemeenten kan meedoen in het onderzoek. Hierover zal uitgebreid worden gecommuniceerd. De onderzoeksopzet wordt vooraf besproken met de lokale klankbordgroep. Ook worden de leden van de gemeenteraad vooraf uitgenodigd om de onderzoeksopzet door te lopen. De samenstelling van de lokale klankbordgroep moet zorgdragen voor verschillende perspectieven en lokale kennis bij de inpassing van windturbines. Een onafhankelijke organisatie (Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid) adviseert over de samenstelling van de lokale klankbordgroepen. Er is geen hiërarchie tussen de stedelijke en lokale klankbordgroepen. Er zijn alleen verschillen in activiteiten die de groepen begeleiden.

Commented [redacted] Nog checken of dit kan en zinvol is. Beter:
"Uitgenodigd voor een toelichting op de onderzoeksopzet".

Commented [redacted] @[redacted] hoe heet deze organisatie ook alweer?

Commented [redacted] Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid

Commented [redacted] Adviseert in plaats van 'beslist' '

Naast de lokale klankbordgroepen worden lokale procesgroepen samengesteld. In de lokale procesgroepen zitten alleen medewerkers van de betrokken overheden, zoals de stadsdelen en buurgemeenten. In de lokale procesgroepen wordt de voortgang besproken van de andere groepen. Via de lokale procesgroepen worden de bestuurders in de stadsdelen en buurgemeenten op de hoogte gehouden van de stand van zaken en kan de communicatie voor deelname aan de PWE en het etnografisch onderzoek / context mapping worden versterkt.

[1] https://www.tudelft.nl/tbm/pwe
[2] https://www.tudelft.nl/io/onderzoek/research-labs/hcd-studiolab/contextmapping

Het onderzoeksresultaat wordt onderdeel van het afwegingskader dat wordt voorgelegd aan de gemeenteraad. De gemeenteraad krijgt hierdoor inzicht in de lokale belangen en kan deze afwegen bij besluiten over het vervolgproces, de projectvoorbereidingsfase met initiatiefnemers en / of de RES 2.0.

3. Hoe verhoudt de stedelijke klankbordgroep zich tot het meten van de impact op natuur en gezondheid?

Antwoord:
Na de reflectiefase start in nieuwe voorkeursgebieden voor windenergie de projectvoorbereidingsfase met initiatiefnemers. In de projectvoorbereidingsfase wordt een milieueffectrapport van de gevolgen van het windturbinepark, met specifieke turbinelocaties, opgesteld. Het gaat om gevolgen voor de menselijke gezondheid, biodiversiteit, landschap, cultuurhistorie etc. In de notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) wordt beschreven welke elementen moeten worden onderzocht in het milieueffectrapport.

In de reflectiefase worden naast de stedelijke klankbordgroep en naast de lokale klankbordgroepen ook thematische begeleidingsgroepen ingericht op het gebied van gezondheid, natuur, en ruimte & leefomgeving. De onderzoeken worden uitgevoerd door (een groep van) experts in de setting van een expertgroep of commissie[3]. Door deze experts wordt een openbaar document opgesteld met een of meerdere adviezen aan de gemeente over de te onderzoeken elementen in de notitie reikwijdte en detailniveau.

Vertrekpunt van de dialoog in de thematische expertgroepen gezondheid en natuur is een door de landelijke commissie m.e.r. goed beoordeeld milieueffectrapport over het specifieke thema. Vertrekpunt voor het werk van de experts op gebied van leefomgeving en ruimte is …

Het openbare document kan verschillende adviezen bevatten, afhankelijk van het perspectief van de inbrenger. Er hoeft niet gestreefd te worden naar consensus. De thematische expertgroepen hebben een voorzitter en bestaan om het werkbaar te houden uit een beperkt aantal leden. De thematische expertgroepen worden van input en vragen voorzien door de leden van de begeleidingsgroepen. De bedoeling is dat de expertgroep de input en vragen van de begeleidingsgroep van een reactie voorziet in openbare verslagen (na vaststelling van door alle leden van de expertgroep) of in een andersoortig openbaar werkdocument (voor ruimte en leefomgeving).

In de stedelijke klankbordgroep wordt het voorstel voor het oprichten van de expertgroepen en bijhorende begeleidingsgroep besproken. De gemeente acht het essentieel dat in de expertgroep gezondheid in ieder geval experts van de GGD en het RIVM deelnemen. Het openbare document van de thematische expertgroepen (na vaststelling van door alle leden van dezelfde expertgroep) wordt uiteindelijk gepresenteerd in de stedelijke klankbordgroep.

[3] Zie hiervoor de brief aan de gemeenteraad d.d. xx over het instellen van een commissie ter uitvoering van een gezondheidseffectanalyse.

Commented [redacted] Dat is dus de onafhankelijke commissie gezondheid?

Commented [redacted] Dit is te smal voor ruimte. Hier aub overleg met Jurian over.

Commented [redacted] Invullen afstemmen met [redacted]

Commented [redacted] Dus de klankbordgroepen?

Commented [redacted] Dit kan voor gezondheid, maar voor natuur werkt dit niet helemaal zo. Wij moeten als gemeente onderzoek ernaar (laten) doen, sowieso. Ik zou bij natuur dan ook niet van een werkgroep spreken. Daarom herbenoeming in 'expertgroep', dat is voor alle thema's van toepassing.
Idem voor ruimte: dit zijn collega's die samen met een (externe) begeleidingsgroep onderzoek doen.

4. Is college het met de fractie van de VVD eens dat een eerlijke afspiegeling van de diverse organisaties, inwoners etc. essentieel is in een stedelijke klankbordgroep? Zo ja, vindt het college dat dit moet terugkomen in de numerieke samenstelling van deze groep?

Het doel van de klankbordgroepen is vanuit verschillende perspectieven stedelijke of lokale activiteiten begeleiden. Dat kan met vertegenwoordigers van verschillende groepen belanghebbenden. De numerieke samenstelling is niet van belang omdat het niet zo is dat de meerderheid van de klankbordgroep iets bepaald. De gemeente weegt de inbreng van de klankbordgroep af en bepaalt de vervolgstap.

5. Klopt het dat omwonenden van de zoekgebieden geen plek krijgen in deze stedelijke klankbordgroep? Zo ja, waarom? Zijn zij geen belanghebbenden?

Antwoord:
Nee, zie antwoord op vraag 1 en 2.

6. Is de samenstelling van deze groep al rond? Zo ja, hoe is deze groep samengesteld? En hoe is een evenwichtige samenstelling geborgd?

Antwoord:
Nee, zie antwoord op vraag 1 en 2.

7. Kan de samenstelling van deze groep met de raad worden gedeeld?

Antwoord:
Ja, zodra de groep is samengesteld en een constituerend vergadermoment heeft plaats gevonden.

8. Wij horen dat er rond de 60 genodigden zijn voor deze stedelijke klankbordgroep. Hoeveel hiervan zijn onderdeel van een mogelijke toekomstige windcoöperatie? En hoeveel van een energiepartij/lobbygroep?

Antwoord:

Commented [redacted] @[redacted] graag je reactie hierop.

De samenstelling voor de klankbordgroepen is nog niet bepaald, zie vraag 1 en 2. Bij de selectie houden wij een aantal deelnemers van 15 personen aan.
In eerste instantie heeft de gemeente organisaties benaderd, die op stedelijk niveau direct of indirect betrokken zijn bij het RES proces of zich eerder al bij de gemeente gemeld hebben. Dit om een eerste inzage te krijgen in wie belangstelling heeft om deel te nemen. Deze lijst weerspiegelt geenszins een toekomstige mogelijke samenstelling van een van de klankbordgroepen. Nog geeft de lijst weer wie interesse getoond heeft.

Hoeveel daarvan leden zijn van een toekomstige windcoöperatie is niet bekend. Er is ook niet bekend wat de nevenactiviteiten van alle de benaderde personen of organisaties zijn.

9. Is college eens dat zo een gewichtige groep als de klankbordgroep voor zo een gewichtig thema en de samenstelling ervan besproken moet worden in de raadscommissie FED? Zo ja, wanneer? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:
Bespreken kan altijd. Het college is er echter voorstander ervan om een onafhankelijke partij advies te laten uitbrengen over de samenstelling van de klankbordgroep en deze beslissing te depolitiseren.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Simone Kukenheim / Femke Halsema / pm
Wethouder portefeuille / burgemeester

LET OP: GEEN ONDERTEKENING NODIG

Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	~~6 juli 2021~~ 2 september 2021? – datum aanpassen!
Portefeuille(s)	Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s):	Marieke van Doorninck
Behandeld door	[redacted], Ruimte en duurzaamheid[redacted]@amsterdam.nl
Onderwerp	Invulling reflectiefase RES

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ). Uw raad heeft tijdens de bespreking van de zoekgebieden voor windenergie kennisgenomen van het instellen van een reflectiefase, waarmee de gemeente luistert naar de wens voor een breed gesprek over verschillende opvattingen, ideeën en zorgen over de plaatsing van windturbines. Bij het bespreken van de RES 1.0 is toegezegd om u zo snel mogelijk ~~voor het zomerreces~~ nader te informeren over deze reflectiefase.

Aanleiding en doel reflectiefase

Amsterdam staat voor een grote opgave. In onze toch al volle, groeiende stad moeten we ruimte maken voor een ingrijpende transitie. We moeten de overstap maken van fossiele brandstoffen naar duurzame groene, energiebronnen. Als grote stad moeten wij de verantwoordelijkheid nemen om zelf alles te doen wat binnen onze mogelijkheden ligt. Nederland moet in vergelijking met de buurlanden het meeste werk verzetten om de klimaatafspraken te halen, constateert het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) ~~recentelijk~~ afgelopen juni in zijn rapport "Ervaringen met energie- en klimaatbeleid in omringende landen: wat kunnen we van hen leren?".

Elke stap die we in deze transitie zetten, zullen wij voelen. Het is niet makkelijk. ~~Omdat de straat open moet, o~~mdat we anders moeten gaan koken, omdat onze huizen moeten worden aangepast, omdat er windturbines in de buurt van onze woonomgeving komen. Als gemeentebestuur gaan we alles eraan te doen om de effecten van deze transitie zo beperkt mogelijk te houden.

Amsterdam heeft een ambitie om ongeveer 17 extra windturbines van 3 MW te bouwen in 2030 (127 MW windenergie totaal). Dat is het uitgangspunt voor de reflectiefase. We gaan onderzoeken hoe we de windturbines kunnen realiseren en daarbij zullen we geen onaanvaardbare risico's nemen. Dit doen we door onderzoeken naar geluid en gezondheid, natuur en ruimte, onder ander met een milieueffectrapportage en met een gezondheidseffectanalyse. En met een afwegingskader als resultaat uit de reflectiefase. Verderop in deze brief meer daarover.

Commented [redacted] Voor een leek is dit raar, waarom moet de straat open? Onvoldoende toegelicht. Begin bij: Omdat leefomgeving er op moet worden aangepast, omdat we onze huizen moeten aanpassen, omdat we anders moeten gaan koken, etc.

Commented [redacted] Dit is gewild door de politiek, een bredere insteek en meer context. Dit moet gecheckt door [redacted].

Commented [redacted] Dit is op deze plek misschien verwarrend, want het meeste hiervan komt pas na de RF. En deel staat ook al onder 'RF als extra stap in het proces'

Commented [redacted] Is dubbel, maar op nadrukkelijke wens van de wethouder. Want is super belangrijk.

De betrokkenheid van onze inwoners is niet alleen wenselijk, zij is onmisbaar! Amsterdam geeft met de reflectiefase invulling aan het gesprek dat wij willen voeren met de stad. De energietransitie kan pas succesvol zijn als wij die samen vormgeven. Dat betekent dat iedereen in de stad die gehoord wíl worden ook gehoord kán worden. -Tijdens de reflectiefase willen we de behoeftes en zorgen in de stad inventariseren zodat we ervoor kunnen zorgen dat deze bij de latere besluitvorming over concrete locaties voor windturbines transparant worden meegewogen.

In deze brief wordt u geïnformeerd over de aanpak van de reflectiefase op hoofdlijnen. Hiervoor is inbreng opgehaald bij een groot aantal belanghebbenden[1]. De nadere invulling gebeurt samen met partijen in de stad. ~~Gedurende de reflectiefase zullen de vervolgstappen stapsgewijs met betrokkenen worden ingevuld.~~ Ik zal u ~~hierover~~ periodiek blijven informeren.

Commented [redacted] Kunnen we dit waar maken?

Reflectiefase als extra stap in het proces

De reflectiefase is een extra stap in het traject naar de realisatie van nieuwe windenergie in de stad. Pas na de reflectiefase volgt het proces waarin initiatiefnemers per gebied samen met Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten de participatiestappen uitwerken in een participatieplan. Daarna start de voorbereiding van concrete projecten inclusief benodigde onderzoeken, waaronder de milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse. Pas na afronding van de onderzoeken vindt de definitieve ruimtelijke besluitvorming plaats (vergunningverlening). Dit is het moment waarop op basis van de informatie uit de voorgaande stappen wordt besloten over het al dan niet (laten) bouwen van windturbines op specifieke locaties. De besluitvorming moet voor januari 2025 afgerond zijn.

Commented [redacted] Onderstaand plaatje toevoegen?

Commented [redacted] Ja, goed idee. Maar het liefst ook de andere infogratics en dit plaatje nog aanpassen. Start: vanaf najaar 2021

Commented [redacted] @[redacted] wat zou jij zetten in het kadertje onder 'reflectiefase'?

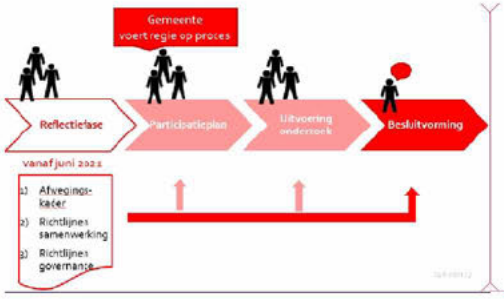

[1] Vertegenwoordigers van volgende organisaties hebben input geleverd: Windalarm, JongRES, bezorgde (para)medici, volkstuinen, woonbootbewoners, energie-coöperaties Amsterdam Wind, Stadsecoloog, GGD, Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, Spaar het Gein/ Driemond. Ook hebben volgende partnerorganisaties van de RES en ~~mede-overheden~~medeoverheden input gegeven: buurgemeenten (Zaandam, Oostzaan, Landsmeer, Waterland, Diemen, Gooise Meren, Ronde Venen, Ouder Amstel)
RES partners NHZ (Liander, Waternet, RES NHZ), Provincie NH, Haven Amsterdam, andere beleidsafdelingen gemeente Amsterdam en de stadsdelen Amsterdam Noord, Oost, Zuidoost en Nieuw-West.

Drie producten: afwegingskader, richtlijnen voor participatie en richtlijnen voor governance (sturing)

Op dit moment ziet de gemeente drie producten als resultaat van de reflectiefase. Zij zullen door de gemeenteraad worden vastgesteld. Deze geven een helder kader voor verdere besluitvorming in het vervolgtraject.

1. Een *afwegingskader*: dit kader bevat landelijke, stedelijke en lokale informatie, waaronder behoeften en zorgen, die een rol moet spelen bij de besluitvorming over concrete locaties in de zoekgebieden. Het helpt bestuur en raad bij het interpreteren en wegen van de aangereikte informatie. Het bestuur zal in een vervolgstap op basis hiervan de afweging maken.

2. *Richtlijnen voor participatie:* deze richtlijnen geven aan hoe belanghebbenden in de stappen na de reflectiefase betrokken moeten worden. Zij bevatten de "spelregels" voor o.a. belanghebbenden, initiatiefnemers, gemeente en RES-partners voor het opstellen van een participatieplan in de projectvoorbereidingsfase en de realisatiefase.

~~2.~~

De gemeente laat op verzoek van uw raad een evaluatie uitvoeren over de participatie tot nu toe. Dit rapport wordt apart aangeboden aan de raad en de inzichten uit deze evaluatie worden opgenomen in de richtlijnen voor participatie.

3. *Richtlijnen voor governance (sturing):* de sturingsrichtlijnen beschrijven de rol van de gemeente en de aard van sturing. Deze richtlijnen geven informatie over de verhoudingen en afstemming tussen RES-partners en medeoverheden zoals buurgemeenten, stadsdelen, provincie en RES organisatie. En zij geven informatie over de relatie van de gemeente met de initiatiefnemers en met belanghebbenden.

Gezondheidseffectanalyse

In de RES 1.0 NHZ is afgesproken dat Amsterdam bij de beoordeling van locaties voor windenergie een gezondheidseffectanalyse[2] uitvoert. Daartoe wordt een commissie van gezondheidsexperts samengesteld onder leiding van een onafhankelijke voorzitter. De expertgroep~~commissie~~ stelt vast hoe effecten op gezondheid en welzijn rond een mogelijke locatie in beeld moeten worden gebracht en afgewogen. Hiervoor wordt in de reflectiefase in samenspraak met belangengroepen, waaronder de bezorgde (para)medici, lokaal input opgehaald en werkt de ~~commissie~~ expertgroep samen met het landelijk expertisepunt Gezondheid en windturbines van het RIVM en de GGD'en.

~~De samenstelling van de commissie gebeurt op basis van de resultaten van de reflectiefase.~~

~~**Invulling reflectiefase met elkaar en in stappen**~~

[2] Gezondheidseffectanalyse is de Nederlandstalige benoeming van een Health Impact Assessment, zoals toegelicht in een brief aan uw raad op 20 april j.l..

Commented [redacted] Zijn dit nog steeds drie producten?

Commented [redacted] @[redacted] hoe moet dit anders worden geformuleerd op basis van de ideeën nu?

~~De gemeente constateert dat de behoefte om mee te praten en mee te doen groot is. De visie en behoefte *hoe* dat te doen verschilt echter enorm. Daarom worden bij de invulling van de reflectiefase groepen uit de samenleving met hun lokale kennis intensief betrokken.~~

Activiteiten in de reflectiefase

Tijdens de reflectiefase worden verschillende activiteiten georganiseerd:

- Een raadpleging "participatieve waardenevaluatie",
- Een etnologisch onderzoek "context mapping" waar de zoekgebieden in kaart en beeld gebracht worden,
- Trajecten op de drie thema's gezondheid, natuur en leefomgeving
- Een evaluatie van het participatieproces tot nu toe.

Alle Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten kunnen, indien zij willen, daar waar zij wonen of werken en waar mogelijk windturbines komen, meepraten en input geven. ~~en. B~~Belangengroepen worden uitgenodigd om hun behoeftes en zorgen in te brengen.

Participatieve waardenevaluatie (PWE) en meer activiteiten in het najaar

In het najaar worden Amsterdammers, inwoners van buurgemeenten en andere belangstellenden uitgenodigd om deel te nemen aan verschillende activiteiten, zowel fysiek[3] als digitaal. ~~Het hele programma wordt stapsgewijs ingevuld.~~

~~Belangrijk onderdeel~~Kern van ~~van~~ de activiteiten wordt een digitale raadpleging "participatieve waardenevaluatie" (PWE). Met een raadpleging in de vorm van een PWE kan in korte tijd een brede afspiegeling van belanghebbenden worden geïnformeerd, geraadpleegd en deelgenoot gemaakt van bestuurlijke dilemma's. De achterliggende motivaties worden zichtbaar en kunnen onderdeel worden van de besluitvorming. Een soortgelijke raadpleging is onlangs op verzoek van de Tweede Kamer uitgevoerd om de mening van de Nederlandse samenleving over klimaatbeleid ~~-~~in kaart te brengen[4].

Reflectiefase als gezamenlijk proces

De gemeente constateert dat de behoefte om mee te praten en mee te doen groot is. De visie en behoefte *hoe* dat te doen verschilt echter enorm. Daarom worden bij de invulling van de reflectiefase groepen uit de samenleving met hun lokale kennis intensief betrokken. De reflectiefase wordt kritisch gevolgd en van input voorzien door een aantal klankbordgroepen.

- Een stedelijke klankbordgroep, waarin belanghebbenden die op stedelijk niveau georganiseerd zijn zitting kunnen krijgen,

- Vier lokale klankbordgroepen, waar belanghebbenden die vooral een lokaal (per zoekgebied verschillend) belang hebben zitting kunnen krijgen, en waar ook ruimte is voor de inbreng van inwoners uit buurgemeenten.

---

[3] Indien ~~mogelijk vanuit~~ de Corona maatregelen dit toelaten.

[4] Voor nadere informatie over een PWE (kijkduur 3 min): https://youtu.be/kdGUqK5KZFI en over de Nederlandse klimaatraadpleging https://www.tudelft.nl/tbm/pwe/case-studies/klimaatraadpleging

- Thematische begeleidingsgroepen die hun kennis en vragen inbrengen bij de expertgroepen.

Deze klankbordgroepen staan niet in hiërarchische verhouding tot elkaar, maar worden zo vormgegeven dat zoveel mogelijk betrokken organisaties op de juiste plek hun input kunnen geven. Belanghebbende en vertegenwoordigers kunnen zich opgeven om mee te denken in groepen die feedback geven en mee denken op proces en inhoud. Bij de selectie van deelnemers voor deze groepen vragen we het Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid om advies. Medewerkers van buurgemeenten worden uitgenodigd voor deelname in lokale procesgroepen.

Brede uitnodiging en begeleiding door deskundigen

De reflectiefase is open voor iedere belangstellende. Er wordt breed en ~~voor zoveel mogelijk~~ toegankelijk uitgenodigd voor de activiteiten en klankbordgroepen. Het wordt een intensief traject. Naast lokale belanghebbenden worden de buurgemeenten, RES-partners, de provincie, wWaterschappen en Liander betrokken. Energiecoöperaties van Amsterdam Wind en bewonersvertegenwoordiging doen mee, net zoals Windalarm, ~~de bezorgde~~ (para)medici en een brede vertegenwoordiging van belanghebbenden. Deskundigen en kennisinstellingen zoals het RIVM, de TU Delft en de GGD helpen bij de uitvoering van de activiteiten.
~~We zullen excursies organiseren, bijeenkomsten houden en gesprekken voeren over de lokale situatie. Tijdens deze activiteiten worden visualisaties en geluidssimulaties ingezet. Ook behoren "fact finding" gesprekken met experts en belangstellenden tot de aanpak. De thema's gezondheid, natuur & biodiversiteit en ruimtelijke kwaliteit krijgen hierbij ruim aandacht.~~

Aandringen op gezamenlijke werkgroep door het Rijk

Over nut en noodzaak van wind op land en de kaders van de RES bestaat veel onrust en verschil van mening. Het nut- en noodzaakverhaal is een landelijke aangelegenheid. Nationaal Programma RES en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn momenteel in gesprek om de vragen en zorgen over nut en noodzaak van wind op land nationaal goed te beleggen. Amsterdam zal samen met de energieregio NHZ blijven aandringen dat dit gesprek plaats vindt parallel aan de Amsterdamse reflectiefase.

Communicatie versterken

De wijze waarop we communiceren zal aansluiten bij de opzet van de reflectiefase.

De communicatieactiviteiten lopen in de komende fase langs drie lijnen:

1) Zoveel en divers mogelijk mensen uitnodigen en betrekken bij het traject. We hanteren hierbij een buurtgerichte aanpak met o.a. bewonersbrieven, lokale media, fysieke en digitale uitnodigingen. ~~en informatieteams~~.
2) De energietransitie met behulp van windturbines zichtbaar en voelbaar maken. Dit willen we doen met o.a. ~~excursies,~~ animaties en visualisaties. ~~simulaties.~~
3) Het doorlopend informeren over alle stappen, onderzoeken, onderzoeksresultaten en feiten die in deze fase relevant zijn. Dit doen we o.a. door het gebruik van de website van

Commented [redacted] @[redacted] Is dit nog steeds de aanpak?

Commented [redacted] Wordt ondervangen omdat mapping activiteiten in de wijk plaats vinden. Alsnog iets in die richting toevoegen?

de gemeente, nieuwsbrieven, nieuwsberichten en, indien mogelijk, fysieke bijeenkomsten. ~~informatieavonden.~~

We werken hierin nauw samen met de stadsdelen en buurgemeenten.

Planning

De reflectiefase vindt plaats in het najaar van 2021 en kan doorlopen naar het voorjaar 2022. Op dit moment zijn de voorbereidingen voor de reflectiefase in volle gang. Ik verwacht binnenkort ~~na het reces~~ de reflectiefase officieel te starten. Begin volgend jaar zal ik (eerste) resultaten voorleggen aan het college. ~~om in december een afwegingskader en de richtlijnen voor participatie en voor governance te kunnen voorleggen aan het college.~~

~~**En verder**~~

Parallel aan de reflectiefase zal Amsterdam meewerken bij het opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma door de energieregio NHZ. Verder zal worden bekeken hoe de RES te integreren in de omgevingsinstrumenten die volgen uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050. In beide trajecten moeten afspraken uit de reflectiefase ook een plek krijgen.

Consequenties door de uitspraak van de Raad van State over milieubeoordeling voor windturbinenormen[5]

De Raad van State heeft zich op XX uitgesproken over de algemene regels voor windturbines (o.a. over geluid en slagschaduw). Regels die vastgelegd zijn in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling mogen niet meer gebruikt worden bij het vaststellen van bestemmingsplannen en het verlenen van omgevingsvergunningen voor windparken. Het Rijk had voor deze regels een planmilieueffectrapport (plan-mer) moeten maken. Het Rijk heeft na de uitspraak van de RvS aangegeven alsnog een plan-mer te gaan maken en verwacht hier 1,5 á 2 jaar over te doen.[6]
Voor de 'nieuwe' zoekgebieden voor windenergie die in de RES 1.0 vastgelegd zijn, is vergunningverlening pas na deze termijn aan de orde. De gemeente verwacht dat de uitspraak van de Raad van State voor die gebieden geen consequenties heeft. De gemeente gaat daarom door met het RES traject en de reflectiefase.

Voor de 'oude' windenergiegebieden die voorop lopen in het proces heeft de uitspraak van de Raad van State wel consequenties. De Raad van State en het Rijk hebben aangegeven dat er tot die tijd wel nieuwe windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor die

[5] https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@125920/milieubeoordeling-voor-windturbinenormen/

[6] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

Commented [redacted] Zin weglaten.

Commented [redacted] Deze zin moet worden aangepast.

Voorstel:

De reflectiefase zal in september officieel starten om in december een afwegingskader en de richtlijnen voor participatie en voor governance te kunnen voorleggen aan het college.

Commented [redacted] Als we hiervan maken 'begin 2022 te kunnen voorleggen aan de Gemeenteraad' (want dit is een raadsbrief) dan geeft ons dat zonodig nog speling bij evt. uitloop.

Commented [redacted] Goed voorstel, gedaan.

nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden. Naar verwachting zijn er in Amsterdam eigen gemotiveerde normen nodig voor de vier nieuwe windturbines op de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort en voor de nieuwe windturbine(s) in het gebied Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein.

De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (waaronder Delfzijl) aan de slag met eigen normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Bewoners en belanghebbenden worden ook dan nog steeds beschermd tegen hinder. De onderbouwing moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn.

Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing. De inzichten uit de reflectiefase zijn hiervoor een aanvullende stap maar niet voorwaardelijk. Het Rijk en het nationaal programma RES hebben aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, hierbij te ondersteunen.[7][8]

Commented [KJ[redacted] @[redacted] graag check, zou je dat zo zeggen?

We nemen als stad onze verantwoordelijkheid én verkennen nieuwe wegen om naar de Amsterdammer en andere belanghebbenden te luisteren Het college wil toekomstige generaties een duurzame toekomst bieden en de gestelde ambities in de Regionale Energiestrategie (RES) daarom zo spoedig mogelijk realiseren om klimaatverandering tegen te gaan. ~~Amsterdam heeft kennisgenomen van de uitspraak van de Rraad van Sstate over milieueffecten van windturbines. Voor deze rijksregels is niet de juiste procedure gevolgd. De rijksregels zijn wel gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek naar de milieugevolgen, maar op grond van een EU-richtlijn had een milieueffectrapport moeten worden gemaakt. De minister van EZK gaat nu de uitspraak bestuderen om de precieze gevolgen in kaart te brengen. De voorbereiding van nieuwe windturbines in Amsterdam hoeft niet te worden belemmerd hierdoor.~~

~~We nemen als stad onze verantwoordelijkheid én verkennen nieuwe wegen om naar de Amsterdammer en andere belanghebbenden te luisteren.~~ Na afronding van de reflectiefase blijven we een zorgvuldig proces voeren om onze ambities waar te maken.

---

[7] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

[8] https://www.regionale-energiestrategie.nl/Nieuws/2007901.aspx?t=Welke-gevolgen-heeft-de-uitspraak-Raad-van-State-over-windmolenparken

Ik ~~wens u alvast een fijn zomerreces en~~ kijk uit naar de samenwerking met uw raad in de reflectiefase gedurende ~~in het~~dit najaar~~tijdens deze fase najaar~~!

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Marieke van Doorninck
Wethouder Duurzaamheid en Ruimtelijke ontwikkeling

Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	2 september 2021? – datum aanpassen!
Portefeuille(s)	Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s):	Marieke van Doorninck
Behandeld door	[redacted], Ruimte en duurzaamheid, [redacted]@amsterdam.nl
Onderwerp	Invulling reflectiefase RES

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ). Uw raad heeft tijdens de bespreking van de zoekgebieden voor windenergie kennisgenomen van het instellen van een reflectiefase, waarmee de gemeente luistert naar de wens voor een breed gesprek over verschillende opvattingen, ideeën en zorgen over de plaatsing van windturbines. Bij het bespreken van de RES 1.0 is toegezegd om u zo snel mogelijk nader te informeren over deze reflectiefase.

Aanleiding en doel reflectiefase

Amsterdam staat voor een grote opgave. In onze toch al volle, groeiende stad moeten we ruimte maken voor een ingrijpende transitie. We moeten de overstap maken van fossiele brandstoffen naar duurzame groene, energiebronnen. Als grote stad moeten wij de verantwoordelijkheid nemen om zelf alles te doen wat binnen onze mogelijkheden ligt. Nederland moet in vergelijking met de buurlanden het meeste werk verzetten om de klimaatafspraken te halen, constateert het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) afgelopen juni in zijn rapport "Ervaringen met energie- en klimaatbeleid in omringende landen: wat kunnen we van hen leren?".

Elke stap die we in deze transitie zetten, zullen wij voelen. Het is niet makkelijk. Omdat we anders moeten gaan koken, omdat onze huizen moeten worden aangepast, omdat er windturbines in de buurt van onze woonomgeving komen. Als gemeentebestuur gaan we alles eraan te doen om de effecten van deze transitie zo beperkt mogelijk te houden.

Amsterdam heeft een ambitie om ongeveer 17 extra windturbines van 3 MW te bouwen in 2030 (127 MW windenergie totaal). Dat is het uitgangspunt voor de reflectiefase. We gaan onderzoeken hoe we de windturbines kunnen realiseren en daarbij zullen we geen onaanvaardbare risico's nemen. Dit doen we door onderzoeken naar geluid en gezondheid, natuur en ruimte, onder ander met een milieueffectrapportage en met een gezondheidseffectanalyse. En met een afwegingskader als resultaat uit de reflectiefase. Verderop in deze brief meer daarover.

Commented [redacted] Dit is op deze plek misschien verwarrend, want het meeste hiervan komt pas na de RF. En deel staat ook al onder 'RF als extra stap in het proces'

Commented [redacted] Is dubbel, maar op nadrukkelijke wens van de wethouder. Want is super belangrijk.

De betrokkenheid van onze inwoners is niet alleen wenselijk, zij is onmisbaar! Amsterdam geeft met de reflectiefase invulling aan het gesprek dat wij willen voeren met de stad. De

energietransitie kan pas succesvol zijn als wij die samen vormgeven. Dat betekent dat iedereen in de stad die gehoord wíl worden ook gehoord kán worden. Tijdens de reflectiefase willen we de behoeftes en zorgen in de stad inventariseren zodat we ervoor kunnen zorgen dat deze bij de latere besluitvorming over concrete locaties voor windturbines transparant worden meegewogen.

In deze brief wordt u geïnformeerd over de aanpak van de reflectiefase op hoofdlijnen. Hiervoor is inbreng opgehaald bij een groot aantal belanghebbenden[1]. De nadere invulling gebeurt samen met partijen in de stad. Ik zal u periodiek blijven informeren.

Commented [redacted] Kunnen we dit waar maken?

Reflectiefase als extra stap in het proces

De reflectiefase is een extra stap in het traject naar de realisatie van nieuwe windenergie in de stad. Pas na de reflectiefase volgt het proces waarin initiatiefnemers per gebied samen met Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten de participatiestappen uitwerken in een participatieplan. Daarna start de voorbereiding van concrete projecten inclusief benodigde onderzoeken, waaronder de milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse. Pas na afronding van de onderzoeken vindt de definitieve ruimtelijke besluitvorming plaats (vergunningverlening). Dit is het moment waarop op basis van de informatie uit de voorgaande stappen wordt besloten over het al dan niet (laten) bouwen van windturbines op specifieke locaties. De besluitvorming moet voor januari 2025 afgerond zijn.

Commented [redacted] Onderstaand plaatje toevoegen?

Commented [redacted] Ja, goed idee. Maar het liefst ook de andere infografics en dit plaatje nog aanpassen. Start: vanaf najaar 2021

Commented [redacted] @[redacted] wat zou jij zetten in het kadertje onder 'reflectiefase'?

Drie producten: afwegingskader, richtlijnen voor participatie en richtlijnen voor governance (sturing)

Op dit moment ziet de gemeente drie producten als resultaat van de reflectiefase. Zij zullen door de gemeenteraad worden vastgesteld. Deze geven een helder kader voor verdere besluitvorming in het vervolgtraject.

Commented [redacted] Zijn dit nog steeds drie producten?

[1] Vertegenwoordigers van volgende organisaties hebben input geleverd: Windalarm, JongRES, bezorgde (para)medici, volkstuinen, woonbootbewoners, energie-coöperaties Amsterdam Wind, Stadsecoloog, GGD, Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, Spaar het Gein/ Driemond. Ook hebben volgende partnerorganisaties van de RES en medeoverheden input gegeven: buurgemeenten (Zaandam, Oostzaan, Landsmeer, Waterland, Diemen, Gooise Meren, Ronde Venen, Ouder Amstel) RES partners NHZ (Liander, Waternet, RES NHZ), Provincie NH, Haven Amsterdam, andere beleidsafdelingen gemeente Amsterdam en de stadsdelen Amsterdam Noord, Oost, Zuidoost en Nieuw-West.

1. Een *afwegingskader*: dit kader bevat landelijke, stedelijke en lokale informatie, waaronder behoeften en zorgen, die een rol moet spelen bij de besluitvorming over concrete locaties in de zoekgebieden. Het helpt bestuur en raad bij het interpreteren en wegen van de aangereikte informatie. Het bestuur zal in een vervolgstap op basis hiervan de afweging maken.

2. *Richtlijnen voor participatie:* deze richtlijnen geven aan hoe belanghebbenden in de stappen na de reflectiefase betrokken moeten worden. Zij bevatten de "spelregels" voor o.a. belanghebbenden, initiatiefnemers, gemeente en RES-partners voor het opstellen van een participatieplan in de projectvoorbereidingsfase en de realisatiefase.

   De gemeente laat op verzoek van uw raad een evaluatie uitvoeren over de participatie tot nu toe. Dit rapport wordt apart aangeboden aan de raad en de inzichten uit deze evaluatie worden opgenomen in de richtlijnen voor participatie.

3. *Richtlijnen voor governance (sturing):* de sturingsrichtlijnen beschrijven de rol van de gemeente en de aard van sturing. Deze richtlijnen geven informatie over de verhoudingen en afstemming tussen RES-partners en medeoverheden zoals buurgemeenten, stadsdelen, provincie en RES organisatie. En zij geven informatie over de relatie van de gemeente met de initiatiefnemers en met belanghebbenden.

Gezondheidseffectanalyse
In de RES 1.0 NHZ is afgesproken dat Amsterdam bij de beoordeling van locaties voor windenergie een gezondheidseffectanalyse[2] uitvoert. Daartoe wordt een commissie van gezondheidsexperts samengesteld onder leiding van een onafhankelijke voorzitter. De expertgroep stelt vast hoe effecten op gezondheid en welzijn rond een mogelijke locatie in beeld moeten worden gebracht en afgewogen. Hiervoor wordt in de reflectiefase in samenspraak met belangengroepen, waaronder de bezorgde (para)medici, lokaal input opgehaald en werkt de expertgroep samen met het landelijk expertisepunt Gezondheid en windturbines van het RIVM en de GGD'en.

Activiteiten in de reflectiefase
Tijdens de reflectiefase worden verschillende activiteiten georganiseerd:
- Een raadpleging "participatieve waardenevaluatie",
- Een etnologisch onderzoek "context mapping" waar de zoekgebieden in kaart en beeld gebracht worden,
- Trajecten op de drie thema's gezondheid, natuur en leefomgeving
- Een evaluatie van het participatieproces tot nu toe.

[2] Gezondheidseffectanalyse is de Nederlandstalige benoeming van een Health Impact Assessment, zoals toegelicht in een brief aan uw raad op 20 april j.l..

Alle Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten kunnen, indien zij willen, daar waar zij wonen of werken en waar mogelijk windturbines komen, meepraten en input geven. Belangengroepen worden uitgenodigd om hun behoeftes en zorgen in te brengen.

Participatieve waardenevaluatie (PWE) en meer activiteiten in het najaar
In het najaar worden Amsterdammers, inwoners van buurgemeenten en andere belangstellenden uitgenodigd om deel te nemen aan verschillende activiteiten, zowel fysiek[3] als digitaal. Kern van de activiteiten wordt een digitale raadpleging "participatieve waardenevaluatie" (PWE). Met een raadpleging in de vorm van een PWE kan in korte tijd een brede afspiegeling van belanghebbenden worden geïnformeerd, geraadpleegd en deelgenoot gemaakt van bestuurlijke dilemma's. De achterliggende motivaties worden zichtbaar en kunnen onderdeel worden van de besluitvorming. Een soortgelijke raadpleging is onlangs op verzoek van de Tweede Kamer uitgevoerd om de mening van de Nederlandse samenleving over klimaatbeleid in kaart te brengen[4].

Reflectiefase als gezamenlijk proces
De gemeente constateert dat de behoefte om mee te praten en mee te doen groot is. De visie en behoefte *hoe* dat te doen verschilt echter enorm. Daarom worden bij de invulling van de reflectiefase groepen uit de samenleving met hun lokale kennis intensief betrokken. De reflectiefase wordt kritisch gevolgd en van input voorzien door een aantal klankbordgroepen.

- Een stedelijke klankbordgroep, waarin belanghebbenden die op stedelijk niveau georganiseerd zijn zitting kunnen krijgen,

- Vier lokale klankbordgroepen, waar belanghebbenden die vooral een lokaal (per zoekgebied verschillend) belang hebben zitting kunnen krijgen, en waar ook ruimte is voor de inbreng van inwoners uit buurgemeenten.

- Thematische begeleidingsgroepen die hun kennis en vragen inbrengen bij de expertgroepen.

Deze klankbordgroepen staan niet in hiërarchische verhouding tot elkaar, maar worden zo vormgegeven dat zoveel mogelijk betrokken organisaties op de juiste plek hun input kunnen geven. Belanghebbende en vertegenwoordigers kunnen zich opgeven om mee te denken in groepen die feedback geven en mee denken op proces en inhoud. Bij de selectie van deelnemers voor deze groepen vragen we het Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid om advies. Medewerkers van buurgemeenten worden uitgenodigd voor deelname in lokale procesgroepen.

Brede uitnodiging en begeleiding door deskundigen
De reflectiefase is open voor iedere belangstellende. Er wordt breed en toegankelijk uitgenodigd voor de activiteiten en klankbordgroepen. Het wordt een intensief traject. Naast

[3] Indien de Corona maatregelen dit toelaten.
[4] Voor nadere informatie over een PWE (kijkduur 3 min): https://youtu.be/kdGUqK5KZFI en over de Nederlandse klimaatraadpleging https://www.tudelft.nl/tbm/pwe/case-studies/klimaatraadpleging

lokale belanghebbenden worden de buurgemeenten, RES-partners, de provincie, waterschappen en Liander betrokken. Energiecoöperaties van Amsterdam Wind en bewonersvertegenwoordiging doen mee, net zoals Windalarm, (para)medici en een brede vertegenwoordiging van belanghebbenden. Deskundigen en kennisinstellingen zoals het RIVM, de TU Delft en de GGD helpen bij de uitvoering van de activiteiten.

Aandringen op gezamenlijke werkgroep door het Rijk
Over nut en noodzaak van wind op land en de kaders van de RES bestaat veel onrust en verschil van mening. Het nut- en noodzaakverhaal is een landelijke aangelegenheid. Nationaal Programma RES en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn momenteel in gesprek om de vragen en zorgen over nut en noodzaak van wind op land nationaal goed te beleggen. Amsterdam zal samen met de energieregio NHZ blijven aandringen dat dit gesprek plaats vindt parallel aan de Amsterdamse reflectiefase.

Communicatie versterken
De wijze waarop we communiceren zal aansluiten bij de opzet van de reflectiefase.

De communicatieactiviteiten lopen in de komende fase langs drie lijnen:
1) Zoveel en divers mogelijk mensen uitnodigen en betrekken bij het traject. We hanteren hierbij een buurtgerichte aanpak met o.a. bewonersbrieven, lokale media, fysieke en digitale uitnodigingen.
2) De energietransitie met behulp van windturbines zichtbaar en voelbaar maken. Dit willen we doen met o.a. animaties en visualisaties.
3) Het doorlopend informeren over alle stappen, onderzoeken, onderzoeksresultaten en feiten die in deze fase relevant zijn. Dit doen we o.a. door het gebruik van de website van de gemeente, nieuwsbrieven, nieuwsberichten en, indien mogelijk, fysieke bijeenkomsten.

We werken hierin nauw samen met de stadsdelen en buurgemeenten.

Planning
De reflectiefase vindt plaats in het najaar van 2021 en kan doorlopen naar het voorjaar 2022. Op dit moment zijn de voorbereidingen voor de reflectiefase in volle gang. Ik verwacht binnenkort de reflectiefase officieel te starten. Begin volgend jaar zal ik (eerste) resultaten voorleggen aan het college.

Parallel aan de reflectiefase zal Amsterdam meewerken bij het opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma door de energieregio NHZ. Verder zal worden bekeken hoe de RES te integreren in de omgevingsinstrumenten die volgen uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050. In beide trajecten moeten afspraken uit de reflectiefase ook een plek krijgen.

Consequenties door de uitspraak van de Raad van State over milieubeoordeling voor windturbinenormen[5]

[5] https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@125920/milieubeoordeling-voor-windturbinenormen/

Commented [redacted] Wordt ondervangen omdat mapping activiteiten in de wijk plaats vinden. Alsnog iets in die richting toevoegen?

Commented [redacted] @[redacted] Is dit nog steeds de aanpak?

Commented [redacted] Zin weglaten.

De Raad van State heeft zich op XX uitgesproken over de algemene regels voor windturbines (o.a. over geluid en slagschaduw). Regels die vastgelegd zijn in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling mogen niet meer gebruikt worden bij het vaststellen van bestemmingsplannen en het verlenen van omgevingsvergunningen voor windparken. Het Rijk had voor deze regels een planmilieueffectrapport (plan-mer) moeten maken. Het Rijk heeft na de uitspraak van de RvS aangegeven alsnog een plan-mer te gaan maken en verwacht hier 1,5 á 2 jaar over te doen.[6]
Voor de 'nieuwe' zoekgebieden voor windenergie die in de RES 1.0 vastgelegd zijn, is vergunningverlening pas na deze termijn aan de orde. De gemeente verwacht dat de uitspraak van de Raad van State voor die gebieden geen consequenties heeft. De gemeente gaat daarom door met het RES traject en de reflectiefase.

Voor de 'oude' windenergiegebieden die voorop lopen in het proces heeft de uitspraak van de Raad van State wel consequenties. De Raad van State en het Rijk hebben aangegeven dat er tot die tijd wel nieuwe windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor die nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden. Naar verwachting zijn er in Amsterdam eigen gemotiveerde normen nodig voor de vier nieuwe windturbines op de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort en voor de nieuwe windturbine(s) in het gebied Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein.

De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (waaronder Delfzijl) aan de slag met eigen normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Bewoners en belanghebbenden worden ook dan nog steeds beschermd tegen hinder. De onderbouwing moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn.

Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing. De inzichten uit de reflectiefase zijn hiervoor een aanvullende stap maar niet voorwaardelijk. Het Rijk en het nationaal

Commented [redacted] @[redacted] graag check, zou je dat zo zeggen?

[6] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

programma RES hebben aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, hierbij te ondersteunen.[7][8]

We nemen als stad onze verantwoordelijkheid én verkennen nieuwe wegen om naar de Amsterdammer en andere belanghebbenden te luisteren Het college wil toekomstige generaties een duurzame toekomst bieden en de gestelde ambities in de Regionale Energiestrategie (RES) daarom zo spoedig mogelijk realiseren om klimaatverandering tegen te gaan. Na afronding van de reflectiefase blijven we een zorgvuldig proces voeren om onze ambities waar te maken.

Ik kijk uit naar de samenwerking met uw raad in de reflectiefase gedurende dit najaar!

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Marieke van Doorninck
Wethouder Duurzaamheid en Ruimtelijke ontwikkeling

[7] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

[8] https://www.regionale-energiestrategie.nl/Nieuws/2007901.aspx?t=Welke-gevolgen-heeft-de-uitspraak-Raad-van-State-over-windmolenparken

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: *Wed, 1 Sep 2021 17:31:22 +0100*
To: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Cc: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Subject: *RE: Q&A*

Ik mis nog antwoorden op vragen van buurgemeenten.

- Mogen ook inwoners van buurgemeenten in de stedelijke kbg?
- Mag ik mijn mening geven als inwoner van een buurgemeente?
- Wordt ik ook uitgenodigd als inwoner van buurgemeente?
- (mogelijk meer?)

En nog breder en heel algemeen de vraag: Wat wordt met mijn input gedaan in de klankbordgroep?

Dank voor de voorzet, morgen verder.
Groet, [redacted]

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam
Programmateam Amsterdam Klimaatneutraal (AKN)
Gemeente Amsterdam
+31 6 [redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 16:26
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Q&A

Hai,

Onderstaand de naar mijn idee belangrijkste vragen voor de Q&A. Hebben jullie aanvullingen? Dit zijn volgens mij ook de vier belangrijkste thema's die aanvulling vereisen op de website voor de pagina reflectiefase. Dus uit de antwoorden kunnen we die tekst ook opmaken.

Wat is een afwegingskader?

Welke klankbordgroepen zijn er en waar voor?
Wie zitten er in de klankbordgroepen?
Hoe zij de klankbordgroepen tot stand gekomen?
Ik zit niet in een klankbordgroep, maar wil wel iets inbrengen over een van de zoekgebieden of over een van de thema's gezondheid, natuur en/of leefomgeving. Bij wie kan ik terecht?

Wat is een PWE?
Waarom een PWE?
Hoe kan ik meedoen aan de PWE?
Wat wordt er gedaan met de resultaten van de PWE?

Wat is een leefomgevingonderzoek?
Wat wordt er gedaan met de resultaten van het leefomgevingonderzoek?
Hoe kan ik meedoen aan het leefomgevingonderzoek?

Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	~~6 juli 2021~~ 2 september 2021? – datum aanpassen!
Portefeuille(s)	Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s):	Marieke van Doorninck
Behandeld door	[redacted], Ruimte en duurzaamheid[redacted]@amsterdam.nl
Onderwerp	Invulling reflectiefase RES

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ). Uw raad heeft tijdens de bespreking van de zoekgebieden voor windenergie kennisgenomen van het instellen van een reflectiefase, waarmee de gemeente luistert naar de wens voor een breed gesprek over verschillende opvattingen, ideeën en zorgen over de plaatsing van windturbines. Bij het bespreken van de RES 1.0 is toegezegd om u zo snel mogelijk ~~voor het zomerreces~~ nader te informeren over deze reflectiefase.

Aanleiding en doel reflectiefase

Amsterdam staat voor een grote opgave. In onze toch al volle, groeiende stad moeten we ruimte maken voor een ingrijpende transitie. We moeten de overstap maken van fossiele brandstoffen naar duurzame groene, energiebronnen. Als grote stad moeten wij de verantwoordelijkheid nemen om zelf alles te doen wat binnen onze mogelijkheden ligt. ~~Nederland moet in vergelijking met de buurlanden het meeste werk verzetten om de klimaatafspraken te halen, constateert het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) recentelijk afgelopen juni in zijn rapport "Ervaringen met energie- en klimaatbeleid in omringende landen: wat kunnen we van hen leren?".~~

Elke stap die we in deze transitie zetten, zullen wij voelen. Het is niet makkelijk. ~~Omdat de straat open moet, o~~mdat we anders moeten gaan koken, omdat onze huizen moeten worden aangepast, omdat er windturbines in de buurt van onze woonomgeving komen. Als gemeentebestuur gaan we alles eraan te doen om de effecten van deze transitie zo beperkt mogelijk te houden.

Amsterdam heeft een ambitie om ongeveer 17 extra windturbines van 3 MW te bouwen in 2030 (127 MW windenergie totaal). Dat is het uitgangspunt voor de RES en daarmee ook voor de reflectiefase. We gaan onderzoeken hoe we de windturbines kunnen realiseren en daarbij zullen we geen onaanvaardbare risico's nemen. Dit doen we door onderzoeken naar geluid en gezondheid, natuur en ruimte, onder ander met een milieueffectrapportage en met een gezondheidseffectanalyse. En met een afwegingskader als resultaat uit de reflectiefase. Verderop in deze brief meer daarover.

Commented [redacted] Kan ook weggelaten worden. Is geen aanleiding voor de RF en roept meer vragen op dan dat het antwoord geeft.

Commented [redacted] Voor een leek is dit raar, waarom moet de straat open? Onvoldoende toegelicht. Begin bij: Omdat leefomgeving er op moet worden aangepast, omdat we onze huizen moeten aanpassen, omdat we anders moeten gaan koken, etc.

Commented [redacted] Dit is gewild door de politiek, een bredere insteek en meer context. Dit moet gecheckt door [redacted].

Commented [redacted] Dit is op deze plek misschien verwarrend, want het meeste hiervan komt pas na de RF. En deel staat ook al onder 'RF als extra stap in het proces'

Commented [redacted] Is dubbel, maar op nadrukkelijke wens van de wethouder. Want is super belangrijk.

De betrokkenheid van onze inwoners is niet alleen wenselijk, zij is onmisbaar! Amsterdam geeft met de reflectiefase invulling aan het gesprek dat wij willen voeren met de stad. De energietransitie kan pas succesvol zijn als wij die samen vormgeven. Dat betekent dat iedereen in de stad die gehoord wíl worden ook gehoord kán worden. -Tijdens de reflectiefase willen we de behoeftes en zorgen in de stad inventariseren zodat we ervoor kunnen zorgen dat deze bij de latere besluitvorming over concrete locaties voor windturbines transparant worden meegewogen.

In deze brief wordt u geïnformeerd over de aanpak van de reflectiefase op hoofdlijnen. Hiervoor is inbreng opgehaald bij een groot aantal belanghebbenden[1]. De nadere invulling gebeurt samen met partijen in de stad. ~~Gedurende de reflectiefase zullen de vervolgstappen stapsgewijs met betrokkenen worden ingevuld.~~ Ik zal u ~~hierover~~ periodiek blijven informeren.

Reflectiefase als extra stap in het proces

De reflectiefase is een extra stap in het traject naar de realisatie van nieuwe windenergie in de stad. Pas na de reflectiefase volgt het proces waarin initiatiefnemers per gebied samen met Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten de participatiestappen uitwerken in een participatieplan. Daarna start de voorbereiding van concrete projecten inclusief benodigde onderzoeken, waaronder de milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse. Pas na afronding van de onderzoeken vindt de definitieve ruimtelijke besluitvorming plaats (vergunningverlening). Dit is het moment waarop op basis van de informatie uit de voorgaande stappen wordt besloten over het al dan niet (laten) bouwen van windturbines op specifieke locaties. De besluitvorming moet voor januari 2025 afgerond zijn.

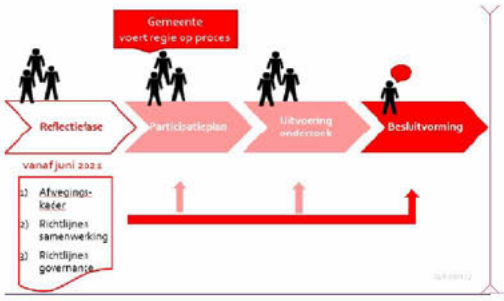

[1] Vertegenwoordigers van volgende organisaties hebben input geleverd: Windalarm, JongRES, bezorgde (para)medici, volkstuinen, woonbootbewoners, energie-coöperaties Amsterdam Wind, Stadsecoloog, GGD, Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, Spaar het Gein/ Driemond. Ook hebben volgende partnerorganisaties van de RES en ~~mede-overheden~~medeoverheden input gegeven: buurgemeenten (Zaandam, Oostzaan, Landsmeer, Waterland, Diemen, Gooise Meren, Ronde Venen, Ouder Amstel)
RES partners NHZ (Liander, Waternet, RES NHZ), Provincie NH, Haven Amsterdam, andere beleidsafdelingen gemeente Amsterdam en de stadsdelen Amsterdam Noord, Oost, Zuidoost en Nieuw-West.

Commented [redacted] Beter hier weglaten. Schept teveel verwachting omdat je moet aangeven wat we met transparatnt bedoelen en dus met de input doen.

Commented [redacted] Kunnen we dit waar maken?

Commented [redacted] Onderstaand plaatje toevoegen?

Commented [redacted] Ja, goed idee. Maar het liefst ook de andere infogratics en dit plaatje nog aanpassen. Start: vanaf najaar 2021

Commented [redacted]10]: @[redacted] wat zou jij zetten in het kadertje onder 'reflectiefase'?

Drie producten: afwegingskader, richtlijnen voor participatie en richtlijnen voor governance (sturing)

Op dit moment ziet de gemeente drie producten als resultaat van de reflectiefase. Zij zullen door de gemeenteraad worden vastgesteld. Deze geven een helder kader voor verdere besluitvorming in het vervolgtraject.

1. Een *afwegingskader*: dit kader bevat landelijke, stedelijke en lokale informatie, waaronder behoeften en zorgen, die een rol moet spelen bij de besluitvorming over concrete locaties in de zoekgebieden. Het helpt bestuur en raad bij het interpreteren en wegen van de aangereikte informatie bij het maken van de afweging. ~~Het bestuur zal op basis hiervan de afweging maken.~~

2. *Richtlijnen voor participatie:* deze richtlijnen geven aan hoe belanghebbenden in de stappen na de reflectiefase betrokken moeten worden. Zij bevatten de "spelregels" voor o.a. belanghebbenden, initiatiefnemers, gemeente en RES-partners voor het opstellen van een participatieplan in de projectvoorbereidingsfase en de realisatiefase.

~~2.~~

De gemeente laat op verzoek van uw raad een evaluatie uitvoeren over de participatie tot nu toe. Dit rapport wordt apart aangeboden aan de raad en de inzichten uit deze evaluatie worden opgenomen in de richtlijnen voor participatie.

3. *Richtlijnen voor governance (sturing):* de sturingsrichtlijnen beschrijven de rol van de gemeente en de aard van sturing. Deze richtlijnen geven informatie over de verhoudingen en afstemming tussen RES-partners en medeoverheden zoals buurgemeenten, stadsdelen, provincie en RES organisatie. En zij geven informatie over de relatie van de gemeente met de initiatiefnemers en met belanghebbenden.

Gezondheidseffectanalyse

In de RES 1.0 NHZ is afgesproken dat Amsterdam bij de beoordeling van locaties voor windenergie een gezondheidseffectanalyse[2] uitvoert. Daartoe wordt een commissie van gezondheidsexperts samengesteld onder leiding van een onafhankelijke voorzitter. De expertgroep~~commissie~~ stelt vast hoe effecten op gezondheid en welzijn rond een mogelijke locatie in beeld moeten worden gebracht en afgewogen. Hiervoor wordt in de reflectiefase in samenspraak met belangengroepen, waaronder de bezorgde (para)medici, lokaal input opgehaald en werkt de ~~commissie~~ expertgroep samen met het landelijk expertisepunt Gezondheid en windturbines van het RIVM en de GGD'en.

~~De samenstelling van de commissie gebeurt op basis van de resultaten van de reflectiefase.~~

~~**Invulling reflectiefase met elkaar en in stappen**~~

[2] Gezondheidseffectanalyse is de Nederlandstalige benoeming van een Health Impact Assessment, zoals toegelicht in een brief aan uw raad op 20 april j.l..

Commented [redacted] Zijn dit nog steeds drie producten?

Commented [redacted] Afwegingskader roept als term veel vragen en verwachtingen op. Ik heb nog niet een beter alternatief, maar nu is het moment om dit een laatste keer kritisch te beschouwen. Als het dit blijft gebruiken we het als term in het hele proces.

Commented [redacted] De afweging is te beperkt. Er zijn er veel meer. Beter: haar afwegingen kunnen maken

Commented [redacted] Hier de klankbordgroepen opnemen van de volgende pagina en hun rol in het proces. Duidelijk maken dat voor Natuur, Gezondheid en Leefomgeving expertgroepen worden ingericht. Bij de expertgroep Thema Gezondheid kan de gezondheidseffectanalyse worden benoemd als afspraak binnen de RES.

Deze alinea hoort in die context te worden geplaatst en niet apart.

Commented [redacted] @[redacted] hoe moet dit anders worden geformuleerd op basis van de ideeën nu?

~~De gemeente constateert dat de behoefte om mee te praten en mee te doen groot is. De visie en behoefte *hoe* dat te doen verschilt echter enorm. Daarom worden bij de invulling van de reflectiefase groepen uit de samenleving met hun lokale kennis intensief betrokken.~~

Activiteiten in de reflectiefase

Tijdens de reflectiefase worden verschillende activiteiten georganiseerd:

- Een online raadpleging "participatieve waardenevaluatie",
- Een etnologisch onderzoek "context mapping" waar de zoekgebieden in kaart en beeld gebracht worden,
- Trajecten op de drie thema's gezondheid, natuur en leefomgeving,
- Een evaluatie van het participatieproces tot nu toe,
- Bijeenkomsten van klankbord- en begeleidingsgroepen.

Alle Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten kunnen, indien zij willen, ~~daar waar zij wonen of werken en waar mogelijk windturbines komen,~~ meepraten en input geven. ~~en.~~ ~~BB~~elangengroepen worden uitgenodigd om hun behoeftes en zorgen in te brengen.

Participatieve waardenevaluatie (PWE) en meer activiteiten in het najaar

In het najaar worden Amsterdammers, inwoners van buurgemeenten en andere belangstellenden uitgenodigd om deel te nemen aan verschillende activiteiten, zowel fysiek[3] als digitaal. ~~Het hele programma wordt stapsgewijs ingevuld.~~

~~Belangrijk onderdeel~~Kern ~~van~~ van de activiteiten wordt een digitale raadpleging "participatieve waardenevaluatie" (PWE). Met een raadpleging in de vorm van een PWE kan in korte tijd een brede afspiegeling van belanghebbenden worden geïnformeerd, geraadpleegd en deelgenoot gemaakt van bestuurlijke dilemma's. De achterliggende motivaties worden zichtbaar en kunnen onderdeel worden van de besluitvorming. Een soortgelijke raadpleging is onlangs op verzoek van de Tweede Kamer uitgevoerd om de mening van de Nederlandse samenleving over klimaatbeleid in kaart te brengen[4].

Reflectiefase als gezamenlijk proces

De gemeente constateert dat de behoefte om mee te praten en mee te doen groot is. De visie en behoefte *hoe* dat te doen verschilt echter enorm. Daarom worden bij de invulling van de reflectiefase groepen uit de samenleving met hun lokale kennis intensief betrokken. De reflectiefase wordt kritisch gevolgd en van input voorzien door een aantal klankbordgroepen.

- Een stedelijke klankbordgroep, waarin belanghebbenden die op stedelijk niveau georganiseerd zijn zitting kunnen krijgen,

- Vier lokale klankbordgroepen, waar belanghebbenden die vooral een lokaal (per zoekgebied verschillend) belang hebben zitting kunnen krijgen, en waar ook ruimte is voor de inbreng van inwoners uit buurgemeenten.

Commented [redacted] Een leefomgevingsonderzoek, ook omschreven als etnografisch onderzoek of context mapping

Commented [redacted] Dit als aparte activiteit benoemen omdat mensen ook via dat kanaal hun input moeten kunnen geven en vanuit de verslagen van die bijeenkomsten op de hoogte gebracht kunnen worden.

Commented [redacted] helder

[3] Indien ~~mogelijk vanuit~~ de Corona maatregelen dit toelaten.
[4] Voor nadere informatie over een PWE (kijkduur 3 min): https://youtu.be/kdGUqKsKZFI en over de Nederlandse klimaatraadpleging https://www.tudelft.nl/tbm/pwe/case-studies/klimaatraadpleging

- Begeleidingsgroepen op thematische trajecten van natuur, gezondheid en ruimte & leefomgeving.

Deze groepen staan niet in hiërarchische verhouding tot elkaar, maar worden zo vormgegeven dat zoveel mogelijk betrokken organisaties op de juiste plek hun input kunnen geven. Belanghebbende en vertegenwoordigers kunnen zich opgeven om mee te denken in groepen die feedback geven en mee denken op proces en inhoud. Voor het maken van de selectie van deelnemers voor deze groepen vragen we het Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid. Ook buurgemeenten kunnen hieraan mee doen.

Brede uitnodiging en begeleiding door deskundigen

De reflectiefase is open voor iedere belangstellende. Er wordt breed en ~~voor zoveel mogelijk~~ toegankelijk uitgenodigd voor de activiteiten en klankbordgroepen. Het wordt een intensief traject. Naast lokale belanghebbenden worden de buurgemeenten, RES-partners, de provincie, wWaterschappen en Liander betrokken. Energiecoöperaties van Amsterdam Wind en bewonersvertegenwoordiging doen mee in de klankbordgroepen, net zoals Windalarm, ~~de bezorgde~~ (para)medici en een brede vertegenwoordiging van belanghebbenden bijvoorbeeld vanuit volkstuinverenigingen of huurdersverenigingen. Deskundigen en kennisinstellingen zoals het RIVM, de TU Delft en de GGD helpen bij de uitvoering van de activiteiten.
~~We zullen excursies organiseren, bijeenkomsten houden en gesprekken voeren over de lokale situatie. Tijdens deze activiteiten worden visualisaties en geluidssimulaties ingezet. Ook behoren "fact finding" gesprekken met experts en belangstellenden tot de aanpak. De thema's gezondheid, natuur & biodiversiteit en ruimtelijke kwaliteit krijgen hierbij ruim aandacht.~~

Aandringen op gezamenlijke werkgroep door het Rijk

Over nut en noodzaak van wind op land en de kaders van de RES bestaat veel onrust en verschil van mening. De regie over deze vraag van ~~Het~~ nut- en noodzaak ~~ve~~wordt landelijk opgepakt. ~~rhaal is een landelijke aangelegenheid.~~ Nationaal Programma RES en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn momenteel in gesprek om de vragen en zorgen over nut en noodzaak van wind op land nationaal goed te beleggen. Binnenkort start een verkenning naar een mogelijke dialoogtafel hierover. ~~zijn momenteel in gesprek om de vragen en zorgen over nut en noodzaak van wind op land nationaal goed te beleggen.~~
Amsterdam zal samen met de energieregio NHZ blijven aandringen dat dit gesprek plaats vindt parallel aan de Amsterdamse reflectiefase.

Communicatie versterken

De wijze waarop we communiceren zal aansluiten bij de opzet van de reflectiefase.

De communicatieactiviteiten lopen in de komende fase langs drie lijnen:

1) Zoveel en divers mogelijk mensen uitnodigen en betrekken bij het traject. We hanteren hierbij een buurtgerichte aanpak met o.a. bewonersbrieven, lokale media, fysieke en digitale uitnodigingen. ~~en informatieteams~~.

Commented [redacted] Dit is niet uit te leggen zo. De expertgroepen zijn nog niet geintroduceerd in het verhaal. Hoe verhouden die thematische begeleidingsgroepen zich daar dan toe? Kunnen we niet gewoon volstaan met drie expertgroepen: Gezondheid. Natuur. Leefomgeving?

Commented [redacted] De expertgroepen zijn de groepen die uiteindelijk het advies geven en het werk doen. Bij de begeleiding gaat het juist om de manier van invloedname door de belanghebbenden.

Commented [redacted] lokale klankbordgroepen. Ni nieuwe termen gaan gebruiken.

Commented [redacted] Kunnen we hier al concreter in zijn en partijen benoemen?

Commented [redacted] Toegevoegd.

Commented [redacted] Beter: De regie over dit verhaal wordt landelijk opgepakt.

Commented [redacted] @[redacted] Is dit nog steeds de aanpak?

Commented [redacted] Wordt ondervangen omdat mapping activiteiten in de wijk plaats vinden.
Alsnog iets in die richting toevoegen?

2) Het effect van windturbines op de omgeving inzichtelijk maken door visualisaties. ~~De energietransitie met behulp van windturbines zichtbaar en voelbaar maken. Dit willen we doen met o.a. excursies, animaties en simulaties.~~
3) Het doorlopend informeren over alle stappen, onderzoeken, onderzoeksresultaten en feiten die in deze fase relevant zijn. Dit doen we o.a. door het gebruik van de website van de gemeente, nieuwsbrieven, nieuwsberichten en, indien mogelijk, fysieke bijeenkomsten. ~~informatieavonden.~~

We werken hierin nauw samen met de stadsdelen en buurgemeenten.

Planning

De reflectiefase vindt plaats in het najaar van 2021 en kan doorlopen naar het voorjaar 2022. Op dit moment zijn de voorbereidingen voor de reflectiefase in volle gang. Ik verwacht binnenkort ~~na het reces~~ de reflectiefase officieel te starten. Begin volgend jaar zal ik (eerste) resultaten voorleggen aan het college. ~~om in december een afwegingskader en de richtlijnen voor participatie en voor governance te kunnen voorleggen aan het college.~~

~~En verder~~

Parallel aan de reflectiefase zal Amsterdam meewerken bij het opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma door de energieregio NHZ. Verder zal worden bekeken hoe de RES te integreren in de omgevingsinstrumenten die volgen uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050. In beide trajecten moeten afspraken uit de reflectiefase ook een plek krijgen.

Consequenties door de uitspraak van de Raad van State over milieubeoordeling voor windturbinenormen[5]

De Raad van State heeft zich op XX uitgesproken over de algemene regels voor windturbines (o.a. over geluid en slagschaduw). Regels die vastgelegd zijn in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling mogen niet meer gebruikt worden bij het vaststellen van bestemmingsplannen en het verlenen van omgevingsvergunningen voor windparken. Het Rijk had voor deze regels een planmilieueffectrapport (plan-mer) moeten maken. Het Rijk heeft na de uitspraak van de RvS aangegeven alsnog een plan-mer te gaan maken en verwacht hier 1,5 á 2 jaar over te doen.[6]
Voor de 'nieuwe' zoekgebieden voor windenergie die in de RES 1.0 vastgelegd zijn, is vergunningverlening pas na deze termijn aan de orde. De gemeente verwacht dat de uitspraak van

[5] https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@125920/milieubeoordeling-voor-windturbinenormen/

[6] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

Commented [redacted] Riskant om dit zo op te nemen. Mij is nog niet scherp hoe we dat doen en wat voor middelen we concreet kunnen inzetten. Beter: Het effect van windturbines op de omgeving inzichtelijk maken door animaties en visualisaties.

Commented [redacted] Zin weglaten.

Commented [redacted] Deze zin moet worden aangepast.

Voorstel:

De reflectiefase zal in september officieel starten om in december een afwegingskader en de richtlijnen voor participatie en voor governance te kunnen voorleggen aan het college.

Commented [redacted] Als we hiervan maken 'begin 2022 te kunnen voorleggen aan de Gemeenteraad' (want dit is een raadsbrief) dan geeft ons dat zonodig nog speling bij evt. uitloop.

Commented [redacted] Goed voorstel, gedaan.

de Raad van State voor die gebieden geen consequenties heeft. De gemeente gaat daarom door met het RES traject en de reflectiefase.

Voor de 'oude' windenergiegebieden die voorop lopen in het proces heeft de uitspraak van de Raad van State wel consequenties. De Raad van State en het Rijk hebben aangegeven dat er tot die tijd wel nieuwe windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor die nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden. Naar verwachting zijn er in Amsterdam eigen gemotiveerde normen nodig voor de vier nieuwe windturbines op de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort en voor de nieuwe windturbine(s) in het gebied Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein.

De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (waaronder Delfzijl) aan de slag met eigen normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Bewoners en belanghebbenden worden ook dan nog steeds beschermd tegen hinder. De onderbouwing moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn.

Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing. De inzichten uit de reflectiefase zijn hiervoor een aanvullende stap maar niet voorwaardelijk. Het Rijk en het nationaal programma RES hebben aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, hierbij te ondersteunen.[7][8]

Commented [redacted] @[redacted] graag check, zou je dat zo zeggen?

We nemen als stad onze verantwoordelijkheid én verkennen nieuwe wegen om naar de Amsterdammer en andere belanghebbenden te luisteren Het college wil toekomstige generaties een duurzame toekomst bieden en de gestelde ambities in de Regionale Energiestrategie (RES) daarom zo spoedig mogelijk realiseren om klimaatverandering tegen te gaan. ~~Amsterdam heeft kennisgenomen van de uitspraak van de Rraad van Sstate over milieueffecten van windturbines. Voor deze rijksregels is niet de juiste procedure gevolgd. De rijksregels zijn wel gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek naar de milieugevolgen, maar op grond van een EU- richtlijn had een milieueffectrapport moeten worden gemaakt. De minister van EZK gaat nu de uitspraak bestuderen om de precieze gevolgen in kaart te brengen. De voorbereiding van nieuwe windturbines in Amsterdam hoeft niet te worden belemmerd hierdoor.~~

Commented [redacted] Een duurzame en leefbare

---

[7] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

[8] https://www.regionale-energiestrategie.nl/Nieuws/2007901.aspx?t=Welke-gevolgen-heeft-de-uitspraak-Raad-van-State-over-windmolenparken

~~We nemen als stad onze verantwoordelijkheid én verkennen nieuwe wegen om naar de Amsterdammer en andere belanghebbenden te luisteren.~~ Na afronding van de reflectiefase blijven we een zorgvuldig proces voeren om onze ambities waar te maken.

Ik ~~wens u alvast een fijn zomerreces en~~ kijk uit naar de samenwerking met uw raad in de reflectiefase gedurende ~~in het~~dit najaar~~tijdens deze fase najaar~~!

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Marieke van Doorninck
Wethouder Duurzaamheid en Ruimtelijke ontwikkeling

From: [redacted]@dzp.nl>
Sent: Thu, 2 Sep 2021 09:58:06 +0100
To: [redacted]@amsterdam.nl>
Cc: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@gmail.com>; [redacted]@public-mediation.nl>
Subject: Re: Teksten & Contact met coördinatoren duurzaamheid
Attachments: image001.png

Hi [redacted]
Bedankt voor je mail! Voor dat ik verder reageer (ben nu onderweg) even ter verduidelijking: we gaan alleen de locaties benaderen, zodat we tijdens de meeting met de stadsdelen al een voorstel kunnen doen voor data en locaties en concrete afspraken kunnen maken.
Fijn dat er meer ruimte is!

Verstuurd vanaf mijn iPhone

> Op 2 sep. 2021 om 10:36 heeft [redacted]@amsterdam.nl> het volgende geschreven:
>
> Dag [redacted]
>
> Goed dat je de opmerkingen kan zien. Ik ben morgen vrij. Als het lukt om voor vanavond nog iets te sturen dan graag. Dan kijk ik er vanavond naar.
>
> Het ziet er naar uit dat de Kick off op 15 september tussen 15-17 uur zijn. Daar zijn per stadsdeel duurzaamheid coördinatoren, gebiedsmakelaars en communicatieadviseurs aanwezig. De kick off zal deels plenair zijn en deels individueel per stadsdeel. Tijdens het individuele deel is er mogelijkheid vragen over locaties en werving.
>
> Ik denk dat het verwarrend werkt als er al eerder een brief wordt gecommuniceerd naar de stadsdelen over het etnografisch onderzoek. Ik raad aan dit te doen tijdens de kick-off. Dan wordt namelijk nogmaals het gehele proces van de reflectiefase duidelijk gemaakt en de rol van de stadsdelen hier in.
>
> Ik weet niet in hoeverre het bij jullie al bekend is dat de druk op het proces verlicht is. Alle onderdelen gaan door, maar er is ruimte geboden om met meer aandacht het proces in te richten. Dit betekent onder meer dat de stedelijke klankbordgroepen later beginnen en de kick off met de stadsdelen dus half september plaatsvindt.
>
> @[redacted] is het handig om een sessie te plannen met elkaar om te kijken wat dit betekent voor de planning voor het etnografisch onderzoek?
>
> Met vriendelijke groet,
>
> [redacted]
> Team Bedrijven, Energiebronnen en Infrastructuur
> Ruimte & Duurzaamheid
> **Gemeente Amsterdam**
>
> **M**: 06[redacted]
> **E**: [redacted]@amsterdam.nl
>
> **Volg ons via**
> www.facebook.com/duurzaam020
> www.twitter.com/duurzaam020

Van: [redacted]@dzp.nl>
Verzonden: donderdag 2 september 2021 10:00
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@gmail.com>; [redacted]@public-mediation.nl>
Onderwerp: Re: Teksten & Contact met coördinatoren duurzaamheid

Hoi [redacted]

Bedankt voor de feedback! Ik kan het inderdaad zien in het document en ga er vanmiddag mee aan de slag. Zijn jullie morgen nog aanwezig om er even naar te kijken?

De prioriteit ligt voor ons bij het finaliseren van de tekst voor de gebiedsmakelaars/stadsdelen/organisaties voor volgende week. We willen namen i.s.m. [redacted] de eerste mogelijke locaties benaderen waar de sessies kunnen plaatsvinden. Het benaderen van andere locaties voor werving loopt natuurlijk via de stadsdelen en de gebiedsmakelaars.

Ben benieuwd naar de kick-off! Klinkt goed. Weet jij wie hier voor worden uitgenodigd? Ik denk dat wij vooral specifieke gebiedsmakelaars willen spreken die actief zijn in de gebieden waar wij deelnemers willen werven.

Vriendelijke groet,

[redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Datum: woensdag 1 september 2021 om 12:03
Aan: [redacted]@dzp.nl>, '[redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@gmail.com>; [redacted]@public-mediation.nl>
Onderwerp: RE: Teksten & Contact met coördinatoren duurzaamheid

Dag [redacted] en andere,

Ik heb feedback gegeven op de brief. Kunnen jullie laten weten of jullie dit kunnen zien? En laat gerust weten of jullie vragen over mijn feedback hebben.

Wat betreft aanhaken duurzaamheidcoördinatoren is het pad nu zo, dat we volgende week een kick off plannen waar we stadsdelen uitnodigen en toelichten welke onderdelen er in de reflectiefase zitten. Ook context mapping wordt dan toegelicht. Het is dan ook de bedoeling dat iemand van jullie team er bij is, voor de nodige toelichting. Daarna kan het contact ook meteen verder opgepakt worden met de duurzaamheid coördinatoren en worden de proceswerkgroepen per stadsdeel momenten om informatie op te halen, delen, uitwisselen.

Ik hoop voor vrijdag te kunnen zeggen wanneer volgende week de kick off is.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Bedrijven, Energiebronnen en Infrastructuur
Ruimte & Duurzaamheid
Gemeente Amsterdam

M: 06[redacted]
E: [redacted]@amsterdam.nl

Volg ons via
www.facebook.com/duurzaam020
www.twitter.com/duurzaam020
Nieuwsbrief duurzaam020

Van: [redacted]@dzp.nl>
Verzonden: dinsdag 31 augustus 2021 11:16
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@gmail.com>; [redacted]@public-mediation.nl>
Onderwerp: Teksten & Contact met coördinatoren duurzaamheid

Hi beiden,

Ik heb inmiddels de link die ik eerder had gedeeld omgezet naar 'te bewerken'. Jullie kunnen dus de tekst aanpassen en opmerkingen plaatsen. Hier nog een keer: https://docs.google.com/document/d/1BMlRVFulR2BUGbV9_kYckK2sMTWfrm5ER4QcKhA-XwQ/edit?usp=sharing. Deze kunnen jullie ook delen met Juliane als het zover is deze week.

Volgende week willen we dus de lijst met locaties voorleggen aan de coördinatoren duurzaamheid. [redacted], kan jij hen een mail sturen als 'heads-up'? Wij zijn nog niet eerder aan hen geïntroduceerd. Dan bellen en mailen we ze volgende week. We nemen eerst contact op met Zuidoost en Noord, de anderen volgen daarna. Op dit moment heb ik hun nummers ook niet, misschien kan je deze delen vanuit jullie intranet?
Hieronder nog even het lijstje was [redacted] net deelde.

- Noord: [redacted]@amsterdam.nl
- Oost: [redacted]@amsterdam.nl (+ [redacted] dat adres heb ik niet)
- Zuidoost: [redacted]@amsterdam.nl
- Nieuwwest: [redacted]@amsterdam.nl

Alvast bedankt! Ik ben benieuwd hoe de tekst eruit komt te zien en welke stappen we nog moeten nemen voordat we de teksten kunnen gaan inzetten. Een korte tekst die we kunnen delen met de stadsdelen moeten we in ieder geval volgende week gebruiken voor context bij de locatielijsten.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

<image001.png>

Spuistraat 10 | 3087 BS ROTTERDAM
T: 010 [redacted] | M: 06 [redacted] | E: [redacted]@dzp.nl
Volg ons op: www.dzp.nl | linkedin DZP

Deze e-mail is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Verstrekking aan en gebruik door anderen is niet toegestaan. DZP sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit elektronische verzending. Als u deze e-mail per abuis heeft ontvangen verzoeken wij u ons telefonisch of per e-mail te waarschuwen en deze e-mail te verwijderen.

This e-mail is intended exclusively for the addressee(s), and may not be passed on to, or made available for use by any person other than the addressee(s). DZP rules out any and every liability resulting from any electronic transmission. If you received this e-mail in error, please notify us immediately by e-mail or telephone and delete this e-mail.

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.

DZP

Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	6 september 2021
Portefeuille(s)	Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s):	Marieke van Doorninck
Behandeld door	[redacted], Ruimte en duurzaamheid, [redacted]@amsterdam.nl
Onderwerp	Invulling reflectiefase RES

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ). Uw raad heeft tijdens de bespreking van de zoekgebieden voor windenergie kennisgenomen van het instellen van een reflectiefase, waarmee de gemeente luistert naar de wens voor een breed gesprek over verschillende opvattingen, ideeën en zorgen over de plaatsing van windturbines. Bij het bespreken van de RES 1.0 is toegezegd om u zo snel mogelijk nader te informeren over deze reflectiefase.

Aanleiding en doel reflectiefase
Amsterdam staat voor een grote opgave. In onze toch al volle, groeiende stad moeten we ruimte maken voor een ingrijpende transitie. We moeten de overstap maken van fossiele brandstoffen naar duurzame groene, energiebronnen. Als grote stad moeten wij de verantwoordelijkheid nemen om zelf alles te doen wat binnen onze mogelijkheden ligt.

Elke stap die we in deze transitie zetten, zullen wij voelen. Het is niet makkelijk. Omdat we anders moeten gaan koken, omdat onze huizen moeten worden aangepast, omdat er windturbines in de buurt van onze woonomgeving komen. Als gemeentebestuur gaan we alles eraan te doen om de effecten van deze transitie zo beperkt mogelijk te houden.

Amsterdam heeft een ambitie om ongeveer 17 extra windturbines van 3 MW te bouwen in 2030 (127 MW windenergie totaal). Dat is het uitgangspunt voor de RES en daarmee ook voor de reflectiefase. We gaan onderzoeken hoe we de windturbines kunnen realiseren en daarbij zullen we geen onaanvaardbare risico's nemen. Dit doen we door onderzoeken naar geluid en gezondheid, natuur en ruimte, onder ander met een milieueffectrapportage en met een gezondheidseffectanalyse. En met een afwegingskader als resultaat uit de reflectiefase. Verderop in deze brief meer daarover.

De betrokkenheid van onze inwoners is niet alleen wenselijk, zij is onmisbaar! Amsterdam geeft met de reflectiefase invulling aan het gesprek dat wij willen voeren met de stad. De energietransitie kan pas succesvol zijn als wij die samen vormgeven. Dat betekent dat iedereen in de stad die gehoord wíl worden ook gehoord kán worden. Tijdens de reflectiefase willen we de behoeftes en zorgen in de stad inventariseren zodat we ervoor kunnen zorgen

dat deze bij de latere besluitvorming over concrete locaties voor windturbines worden meegewogen.

In deze brief wordt u geïnformeerd over de aanpak van de reflectiefase op hoofdlijnen. Hiervoor is inbreng opgehaald bij een groot aantal belanghebbenden[1]. De nadere invulling gebeurt samen met partijen in de stad. Ik zal u periodiek blijven informeren.

Reflectiefase als extra stap in het proces
De reflectiefase is een extra stap in het traject naar de realisatie van nieuwe windenergie in de stad. Pas na de reflectiefase volgt het proces waarin initiatiefnemers per gebied samen met Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten de participatiestappen uitwerken in een participatieplan. Daarna start de voorbereiding van concrete projecten inclusief benodigde onderzoeken, waaronder de milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse. Pas na afronding van de onderzoeken vindt de definitieve ruimtelijke besluitvorming plaats (vergunningverlening). Dit is het moment waarop op basis van de informatie uit de voorgaande stappen wordt besloten over het al dan niet (laten) bouwen van windturbines op specifieke locaties. De besluitvorming moet voor januari 2025 afgerond zijn.

Drie producten: afwegingskader, richtlijnen voor participatie en richtlijnen voor governance (sturing)
Op dit moment ziet de gemeente drie producten als resultaat van de reflectiefase. Zij zullen door de gemeenteraad worden vastgesteld. Deze geven een helder kader voor verdere besluitvorming in het vervolgtraject.

1. Een *afwegingskader*: Dit kader bevat stedelijke en lokale informatie, waaronder behoeften en zorgen, die een rol moet spelen bij de besluitvorming over concrete locaties in de zoekgebieden. Het helpt bestuur en raad bij het interpreteren en wegen van de aangereikte informatie. Het bestuur zal mede op basis hiervan in een vervolgstap beter de afweging maken. Het afwegingskader bevat verschillende bouwstenen die gezamenlijk alle opgehaalde informatie bevatten. Om u zo goed mogelijk te blijven informeren zal ik bouwstenen die al gereed zijn tijdens het proces van de reflectiefase met u delen.

2. *Richtlijnen voor participatie:* Zij geven aan hoe belanghebbenden in de stappen na de reflectiefase betrokken moeten worden. Zij bevatten de "spelregels" voor o.a. belanghebbenden, initiatiefnemers, gemeente en RES-partners voor het opstellen van een participatieplan in de projectvoorbereidingsfase en de realisatiefase. Deze

[1] Vertegenwoordigers van volgende organisaties hebben input geleverd: Windalarm, JongRES, bezorgde (para)medici, volkstuinen, woonbootbewoners, energie-coöperaties Amsterdam Wind, Stadsecoloog, GGD, Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, Spaar het Gein/ Driemond. Ook hebben volgende partnerorganisaties van de RES en medeoverheden input gegeven: buurgemeenten (Zaandam, Oostzaan, Landsmeer, Waterland, Diemen, Gooise Meren, Ronde Venen, Ouder Amstel) RES partners NHZ (Liander, Waternet, RES NHZ), Provincie NH, Haven Amsterdam, andere beleidsafdelingen gemeente Amsterdam en de stadsdelen Amsterdam Noord, Oost, Zuidoost en Nieuw-West.

richtlijnen worden na en opbasis van het afwegingskader gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

De gemeente laat op verzoek van uw raad een evaluatie uitvoeren over de participatie tot nu toe. Dit rapport wordt apart aangeboden aan de raad en de inzichten uit deze evaluatie worden opgenomen in de richtlijnen voor participatie.

3. *Richtlijnen voor governance (sturing): D*eze sturingsrichtlijnen. Zij beschrijven de rol van de gemeente en de aard van sturing. Deze richtlijnen geven informatie over de verhoudingen en afstemming tussen RES-partners en medeoverheden zoals buurgemeenten, stadsdelen, provincie en RES organisatie. En zij geven informatie over de relatie van de gemeente met de initiatiefnemers en met belanghebbenden. Ook deze richtlijnen worden na en opbasis van het afwegingskader gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

Activiteiten in de reflectiefase
In het najaar worden Amsterdammers, inwoners van buurgemeenten en andere belangstellenden uitgenodigd om deel te nemen aan verschillende activiteiten, zowel fysiek[2] als digitaal. Tijdens de reflectiefase worden volgende verschillende activiteiten georganiseerd:

- Een online raadpleging "participatieve waardenevaluatie",
- Een onderzoek naar de leefomgeving "context mapping" waar de zoekgebieden in kaart en beeld gebracht worden,
- Trajecten op de drie thema's gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit,
- Een evaluatie van het participatieproces tot nu toe,
- Bijeenkomsten van klankbord- en begeleidingsgroepen.

Alle Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten kunnen, indien zij willen meepraten en input geven. Belangengroepen worden uitgenodigd om hun behoeftes en zorgen in te brengen.

Participatieve waardenevaluatie (PWE)
Kern van de reflectiefase wordt een digitale raadpleging "participatieve waardenevaluatie" (PWE). Met een raadpleging in de vorm van een PWE kan in korte tijd een brede afspiegeling van belanghebbenden worden geïnformeerd, geraadpleegd en deelgenoot gemaakt van bestuurlijke dilemma's. De achterliggende motivaties worden zichtbaar en kunnen onderdeel worden van de besluitvorming. Een soortgelijke raadpleging is onlangs op verzoek van de Tweede Kamer uitgevoerd om de mening van de Nederlandse samenleving over klimaatbeleid in kaart te brengen[3].

Onderzoek naar de leefomgeving "Context Mapping"

---

[2] Indien de Corona maatregelen dit toelaten.
[3] Voor nadere informatie over een PWE (kijkduur 3 min): https://youtu.be/kdGUqK5KZFI en over de Nederlandse klimaatraadpleging https://www.tudelft.nl/tbm/pwe/case-studies/klimaatraadpleging

Aanvullend op de online raadpleging voert de gemeente een onderzoek uit naar de leefomgeving in de vorm van "context mapping". Tijdens workshops die worden gehouden in en rond de zoekgebieden, kunnen bewoners aangeven geven hoe zij hun leefomgeving ervaren. In de onderzoeksmethodiek ligt de nadruk op beelden. Het onderzoek is daardoor toegankelijk voor alle bevolkingsgroepen. Met deze methode worden lokale inzichten en beelden verkregen van de zoekgebieden voor windenergie. Dit levert belangrijke lokale informatie op voor het afwegingskader.

Thematische trajecten gezondheidseffectanalyse, natuur en ruimtelijke kwaliteit
In de RES 1.0 NHZ is afgesproken dat Amsterdam bij de beoordeling van locaties voor windenergie een gezondheidseffectanalyse[4] uitvoert. Daartoe wordt een commissie van gezondheidsexperts samengesteld onder leiding van een onafhankelijke voorzitter. De expertgroep stelt vast hoe effecten op gezondheid en welzijn rond een mogelijke locatie in beeld moeten worden gebracht en afgewogen. Deze expertgroep wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. Hiervoor wordt in de reflectiefase in samenspraak met belangengroepen, waaronder de bezorgde (para)medici, lokaal input opgehaald en werkt de expertgroep samen met het landelijk expertisepunt Gezondheid en windturbines van het RIVM en de GGD'en.
Daarnaast zijn effecten op natuur en ruimtelijke kwaliteit belangrijke criteria voor de afweging van locaties. Voor natuur wordt tijdens de reflectiefase aanvullend op de Quickscan natuur en landschap[5] in beeld gebracht waar aandachtspunten naar uit moeten gaan. Dit gebeurd in samenspraak met belanghebbenden en leidt tot een openbaar document. Dit document is aanvullend op criteria uit de milieu effectrapportage. Om ruimtelijke kwaliteit goed in het afwegingskader mee te laten wegen, stelt de gemeente een ruimtelijk kwaliteitskader opgesteld. Mogelijke ruimtelijke effecten van de inpassing worden in 3D beelden gevisualiseerd. De medewerking van ruimtelijke experts wordt hierbij nadrukkelijk gezocht. Ook in dit traject wordt samen gewerkt met belanghebbenden zodat hun zorgen en behoeftes in de uiteindelijke afweging mee kunnen worden genomen.

Evaluatie van het participatietraject tot nu toe
Amsterdam laat een evaluatie uitvoeren door Universiteit Leiden.. Belanghebbenden geven feedback op de onderzoeksopzet.

Reflectiefase als gezamenlijk proces met klankbord- en begeleidingsgroepen
De gemeente constateert dat de behoefte om mee te praten en mee te doen groot is. De visie en behoefte *hoe* dat te doen verschilt echter enorm. Daarom worden bij de invulling van de

[4] Gezondheidseffectanalyse is de Nederlandstalige benoeming van een Health Impact Assessment, zoals toegelicht in een brief aan uw raad op 20 april j.l..
[5] De Quickscan Natuur en landschap heeft u op xxx ontvangen.

reflectiefase groepen uit de samenleving met hun lokale kennis intensief betrokken. De reflectiefase wordt van input voorzien door een aantal klankbord- en begeleidingsgroepen:

- Een stedelijke klankbordgroep, waarin belanghebbenden die op stedelijk niveau georganiseerd zijn zitting kunnen krijgen,
- Vier lokale klankbordgroepen, waar belanghebbenden die vooral een lokaal (per zoekgebied verschillend) belang hebben zitting kunnen krijgen, en waar ook ruimte is voor de inbreng van inwoners uit buurgemeenten.
- Thematische begeleidingsgroepen op de onderwerpen gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit.

Deze groepen staan niet in hiërarchische verhouding tot elkaar, maar worden zo vormgegeven dat zoveel mogelijk betrokken organisaties op de juiste plek hun input kunnen geven. Belanghebbende en vertegenwoordigers kunnen zich opgeven om mee te denken in groepen die feedback geven en mee denken op proces en inhoud. Voor het maken van de selectie van deelnemers voor deze groepen vragen we het Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid.

Brede uitnodiging en begeleiding door deskundigen
De reflectiefase is open voor iedere belangstellende. Er wordt breed en toegankelijk uitgenodigd voor de activiteiten en klankbordgroepen. Het wordt een intensief traject. Naast lokale belanghebbenden worden de buurgemeenten, RES-partners, de provincie, waterschappen en Liander betrokken. Energiecoöperaties van Amsterdam Wind en bewonersvertegenwoordiging doen mee in de klankbordgroepen, net zoals Windalarm, (para)medici en een brede vertegenwoordiging van belanghebbenden bijvoorbeeld vanuit volkstuinverenigingen of huurdersverenigingen. Deskundigen en kennisinstellingen zoals het RIVM, de TU Delft en de GGD helpen bij de uitvoering van de activiteiten.

Aandringen op gezamenlijke werkgroep door het Rijk
Over nut en noodzaak van wind op land en de kaders van de RES bestaat veel onrust en verschil van mening. De regie over deze vraag van nut- en noodzaak wordt landelijk opgepakt. Nationaal Programma RES en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn momenteel in gesprek om de vragen en zorgen over nut en noodzaak van wind op land nationaal goed te beleggen. Binnenkort start een verkenning naar een mogelijke dialoogtafel hierover. Amsterdam zal samen met de energieregio NHZ blijven aandringen dat dit gesprek plaats vindt parallel aan de Amsterdamse reflectiefase.

Communicatie versterken
De wijze waarop we communiceren zal aansluiten bij de opzet van de reflectiefase.

De communicatieactiviteiten lopen in de komende fase langs drie lijnen:

1) Zoveel en divers mogelijk mensen uitnodigen en betrekken bij het traject. We hanteren hierbij een buurtgerichte aanpak met o.a. bewonersbrieven, lokale media, fysieke en digitale uitnodigingen.
2) Het effect van windturbines op de omgeving inzichtelijk maken door visualisaties.

3) Het doorlopend informeren over alle stappen, onderzoeken, onderzoeksresultaten en feiten die in deze fase relevant zijn. Dit doen we o.a. door het gebruik van de website van de gemeente, nieuwsbrieven, nieuwsberichten en, indien mogelijk, fysieke bijeenkomsten.

We werken hierin nauw samen met de stadsdelen en buurgemeenten.

Planning

De reflectiefase vindt plaats in het najaar van 2021 en kan doorlopen naar het voorjaar 2022. Ik verwacht binnenkort de reflectiefase officieel te starten. Begin volgend jaar zal ik (eerste) resultaten voorleggen aan het college.

Parallel aan de reflectiefase zal Amsterdam meewerken bij het opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma door de energieregio NHZ. Verder zal worden bekeken hoe de RES te integreren in de omgevingsinstrumenten die volgen uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050. In beide trajecten moeten afspraken uit de reflectiefase ook een plek krijgen.

Consequenties door de uitspraak van de Raad van State over milieubeoordeling voor windturbinenormen[6]

De Raad van State heeft zich op XX uitgesproken over de algemene regels voor windturbines (o.a. over geluid en slagschaduw). Regels die vastgelegd zijn in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling mogen niet meer gebruikt worden bij het vaststellen van bestemmingsplannen en het verlenen van omgevingsvergunningen voor windparken. Het Rijk had voor deze regels een planmilieueffectrapport (plan-mer) moeten maken. Het Rijk heeft na de uitspraak van de RvS aangegeven alsnog een plan-mer te gaan maken en verwacht hier 1,5 á 2 jaar over te doen.[7]
Voor de 'nieuwe' zoekgebieden voor windenergie die in de RES 1.0 vastgelegd zijn, is vergunningverlening pas na deze termijn aan de orde. De gemeente verwacht dat de uitspraak van de Raad van State voor die gebieden geen consequenties heeft. De gemeente gaat daarom door met het RES traject en de reflectiefase.

Voor de 'oude' windenergiegebieden die voorop lopen in het proces heeft de uitspraak van de Raad van State wel consequenties. De Raad van State en het Rijk hebben aangegeven dat er tot die tijd wel nieuwe windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor die nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden. Naar verwachting zijn er in Amsterdam eigen gemotiveerde normen nodig

[6] https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@125920/milieubeoordeling-voor-windturbinenormen/

[7] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

voor de vier nieuwe windturbines op de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort en voor de nieuwe windturbine(s) in het gebied Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein.

De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (waaronder Delfzijl) aan de slag met eigen normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Bewoners en belanghebbenden worden ook dan nog steeds beschermd tegen hinder. De onderbouwing moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn.

Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing. De inzichten uit de reflectiefase zijn hiervoor een aanvullende stap maar niet voorwaardelijk. Het Rijk en het nationaal programma RES hebben aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, hierbij te ondersteunen.[8][9]

Commented [redacted] Nog checken bij [redacted]

We nemen als stad onze verantwoordelijkheid én verkennen nieuwe wegen om naar de Amsterdammer en andere belanghebbenden te luisteren Het college wil toekomstige generaties een duurzame en leefbare toekomst bieden. Het college wil de gestelde ambities in de Regionale Energiestrategie (RES) daarom zo spoedig mogelijk realiseren om klimaatverandering tegen te gaan. Na afronding van de reflectiefase blijven we een zorgvuldig proces voeren om onze ambities waar te maken.

Ik kijk uit naar de samenwerking met uw raad in de reflectiefase gedurende dit najaar!

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Marieke van Doorninck

---

[8] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

[9] https://www.regionale-energiestrategie.nl/Nieuws/2007901.aspx?t=Welke-gevolgen-heeft-de-uitspraak-Raad-van-State-over-windmolenparken

Wethouder Duurzaamheid en Ruimtelijke ontwikkeling

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Thu, 2 Sep 2021 12:19:46 +0100
To: [redacted]@amsterdam.nl>
Subject: raadsbrief check alinea uitspraak RvS
Attachments: 20210901 NIEUW Raadsbrief gemeenteraad reflectiefase_na revisie MK BVE NH.docx

Hi [redacted]
Wil je ajb naar de aangepaste alinea kijken uit de raadsbrief mbt uitspraak RvS?
Zie ook hieronder: (het liefst in mail aanpassen, brief is nu bij [redacted]
Groet, [redacted]

Consequenties door de uitspraak van de Raad van State over milieubeoordeling voor windturbinenormen[1]

De Raad van State heeft zich op XX uitgesproken over de algemene regels voor windturbines (o.a. over geluid en slagschaduw). Regels die vastgelegd zijn in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling mogen niet meer gebruikt worden bij het vaststellen van bestemmingsplannen en het verlenen van omgevingsvergunningen voor windparken. Het Rijk had voor deze regels een planmilieueffectrapport (plan-mer) moeten maken. Het Rijk heeft na de uitspraak van de RvS aangegeven alsnog een plan-mer te gaan maken en verwacht hier 1,5 á 2 jaar over te doen.[2]
Voor de 'nieuwe' zoekgebieden voor windenergie die in de RES 1.0 vastgelegd zijn, is vergunningverlening pas na deze termijn aan de orde. De gemeente verwacht dat de uitspraak van de Raad van State voor die gebieden geen consequenties heeft. De gemeente gaat daarom door met het RES traject en de reflectiefase.

Voor de 'oude' windenergiegebieden die voorop lopen in het proces heeft de uitspraak van de Raad van State wel consequenties. De Raad van State en het Rijk hebben aangegeven dat er tot die tijd wel nieuwe windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor die nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden. Naar verwachting zijn er in Amsterdam eigen gemotiveerde normen nodig voor de vier nieuwe windturbines op de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort en voor de nieuwe windturbine(s) in het gebied Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein.

De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (waaronder Delfzijl) aan de slag met eigen normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Bewoners en belanghebbenden worden ook dan nog steeds beschermd tegen hinder. De onderbouwing moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn.

Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing. De inzichten uit de reflectiefase zijn hiervoor een aanvullende stap maar niet voorwaardelijk. Het Rijk en het nationaal programma RES hebben aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, hierbij te ondersteunen.[3][4]

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam

Ruimte & Duurzaamheid
Team Bedrijven, Energiebronnen en Infrastructuur (BEI)
Gemeente Amsterdam
E [redacted]@amsterdam.nl
T. +31 6 [redacted]

afspraken via [redacted]@amsterdam.nl

[1] https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@125920/milieubeoordeling-voor-windturbinenormen/

[2] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

[3]
https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

[4] https://www.regionale-energiestrategie.nl/Nieuws/2007901.aspx?t=Welke-gevolgen-heeft-de-uitspraak-Raad-van-State-over-windmolenparken

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Thu, 2 Sep 2021 12:59:16 +0100
To: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Cc: [redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>
Subject: Reflectiefase RES op staf portefeuillehouder (SD Noord)
Attachments: 20210901_programma_reflectiefase_ter informatie PFH Stadsdelen.pdf
Importance: High

Beste allemaal,

[redacted] kan helaas niet in haar ADW daarom stuur ik jullie deze mail.
Graag wil Ingrid de RES Reflectiefase RES hierbij agenderen voor de eerst volgende Staf voor SD Noord.
[redacted] en /of [redacted] zullen dit onderwerp dan toelichten op de staf.

Bijgaand het stuk. Ik verwijs ook naar onderstaande mail van [redacted].
De PP presentatie graag nog niet verder verspreiden (dan alleen tbv de staf)

Graag verwijs ik naar [redacted] voor verdere inhoudelijk vragen en procedure vragen mbt het agenderen van dit onderwerp voor de staf.

Met vriendelijke groet.

Groeten
[redacted]

[redacted]
(project) secretaresse team RES/Wind
Team Advies, Dienstverlening & Ondersteuning
Afdeling Duurzaamheid
Gemeente Amsterdam
M +31 06[redacted]
E-mail: [redacted]@amsterdam.nl

Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
Postbus 2758, 1000 CT Amsterdam

werkdagen: ma, di, woe, do

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 14:18
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Reflectiefase RES op staf portefeuillehouder?

Beste [redacted] en [redacted]
De portefeuillehouders hebben aangegeven graag snel bijgepraat te willen worden over de reflectiefase RES.

Vanochtend hebben we met de wethouder de reflectiefase verder besproken, waaronder activiteiten en hoe de stad erbij betrokken wordt en de planning. Graag delen we dit ook met jullie, dit is in de basis de presentatie die jullie ook al afgelopen week van ons

hebben gehoord met aanpassingen. Hierover zullen we snel ook met de stad en de belanghebbenden communiceren, op dit moment deze ppt graag nog niet verder verspreiden.

Ons voorstel is om dit voor het weekend te delen met de stukken aan de pfh, en op de staf van maandag a.s. een korte toelichting te geven, indien er behoefte is.
Binnen team RES hebben we ook een verdeling gemaakt naar de verschillende gebieden. Jullie kunnen dus voor de staf specifiek de personen hieronder uitnodigen, mocht dit niet lukken graag contact met mij.

- Noord: [redacted], [redacted]
- Nieuw West: [redacted], [redacted]
- Oost: [redacted], [redacted]
- Zuidoost: [redacted], [redacted]

We horen graag van jullie terug of dit een werkbaar voorstel is.
Groet, [redacted]

PS tegelijk starten we ook met het inplannen van de lokale procesgroepen, ook daarover ontvangen jullie snel meer informatie.

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam

Ruimte & Duurzaamheid
Team Bedrijven, Energiebronnen en Infrastructuur (BEI)
Gemeente Amsterdam
E. [redacted]@amsterdam.nl
T. +31 6 [redacted]

afspraken via [redacted]@amsterdam.nl

From: '[redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Thu, 2 Sep 2021 13:20:56 +0100
To: '[redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]" [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]" <[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]" <[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]" [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@hotmail.com'" <[redacted]@hotmail.com>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]" [redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]" [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted] [redacted]@amsterdam.nl>
Subject: Stafstukken Staf Dirk thema: Economische Zaken 7 september
Attachments: 0. Reguliere Agenda.pdf, 2. B1 A Staf Zuidoost Dirk de Jager Voordracht.pdf, 2. B1 B Memo Zuidoost projecten tbv lokale voorrangsregeling 2022 20210824.pdf, 2. B1 C Brief directie wonen.pdf, 2. B1 D Concept voordracht db besluit brief aanwijzen complexen voor voorrangsregeling.pdf, 2. B2 A Staf Zuidoost Dirk de Jager Voordracht.pdf, 2. B2 B Programma_reflectiefase_ter informatie PFH Stadsdelen.pdf, 3. Besluitenlijst 31082021.pdf, 4. 20210907 actielijst staf Dirk.xlsx, 5. A Communicatiekalender Woordvoering 01 09 2021.pdf, 5. B Communicatiekalender ZO ingevuld 10082021.pdf, 7. 20210708 strategische agenda Dirk.pdf, Agenda Dirk de Jager 6-9 tm 19-9.pdf

Beste Dirk en stafleden,

Bijgaand de agenda en de stafstukken t.b.v. de staf op dinsdag 7 september.
De staf duurt van 15.00 tot 16.00 uur en vindt plaats via MS Teams (zie link in agendaverzoek).
Inmiddels zijn de stukken ook gepubliceerd in de iBabs-applicatie.
Tot dinsdag!

Met vriendelijke groet,

[redacted]
X Bestuursondersteuner Dagelijks Bestuur / Secretaris Stadsdeelvoorzittersoverleg
X Stadsdeel Zuidoost, Anton de Komplein 150
X 06[redacted], ma t/m vr

Verzamelagenda (concept), 07 september 2021

Datum: dinsdag 31 augustus 2021

Tijd: 15.00 - 16.00 uur

Locatie: MS Teams

Voorzitter: [redacted]

Programma:

15.00 - 15.05 uur Opening, vaststelling agenda en mededelingen

15.05 - 15.15 uur Voor te dragen woningbouwprojecten in Zuidoost ten behoeve van de lokalevoorrangsregeling in de Huisvestingsverordening 2022 (iav [redacted] en [redacted])

15.15 - 15.25 uur Kennisnemen van over de reflectiefase RES (iav [redacted] en [redacted])

15.25 - 15.55 uur Agendapunt 3 t/m 7

15.55 - 16.00 uur Rondvraag en sluiting

---

1. **Opening, vaststelling agenda en mededelingen**

2. **Bespreekpunten**

   Ruimtelijke Ordening (30)
   Bouwen en Wonen (25)
   Duurzaamheid en Circulaire Economie (29)

   B1 Voor te dragen woningbouwprojecten in Zuidoost ten behoeve van de lokale voorrangsregeling in de Huisvestingsverordening 2022. (ZD2021-011785)

   Duurzaamheid en Circulaire Economie (29)

   B2 Kennisnemen stand van zaken & planning over de reflectiefase RES. (ZD2021-011793)

3. **Vaststellen besluitenlijst**

   a) Besluitenlijst 31 augustus

4. **Actielijst**
   a) Actielijst
5. **Communicatiekalender**
   a) Communicatiekalender
   b) Communicatiekalender ontwikkelbuurten
6. **Mondelinge actualiteiten**
7. **Stukken ter kennisname**
   a) Strategische agenda
8. **Rondvraag en sluiting**

Nummer VN2021-024223
Directie Stadsdeel zuid-oost

Gemeente Amsterdam

Staf Zuidoost Dirk de Jager **Staf**

Voordracht voor de Staf Zuidoost Dirk de Jager van 07 september 2021

Portefeuille

Ruimtelijke Ordening (30)

Bouwen en Wonen (25)
Duurzaamheid en Circulaire Economie (29)

Agendapunt

Bo

Onderwerp

Voor te dragen woningbouwprojecten in Zuidoost ten behoeve van de lokale voorrangsregeling in de Huisvestingsverordening 2022.

Gevraagde beslispunten

- Kennis nemen van de Memo 'Voor te dragen woningbouwprojecten in Zuidoost ten behoeve van de lokale voorrangsregeling in de Huisvestingsverordening 2022';
- Instemmen met de brief waarin wordt verzocht om de projecten Karsp en Paasheuvelweg 17 op te nemen in de in de huisvestingsverordening 2022 ten behoeve van de lokale voorrangsregeling.

Onderbouwing beslispunten

De woningbouwprojecten Karsp en Paasheuvelweg 17 zijn twee projecten die in 2022 worden opgeleverd en waarvan de ontwikkelaars (respectievelijk Wonam en B-Right Urban Living) -onder voorbehoud- bereid zijn om de lokale voorrangsregeling uit te voeren. Dit houdt in dat 25 % van de op te leveren sociale en middensegment huurwoningen van deze twee nieuwbouwprojecten met voorrang wordt verleend aan bewoners die kunnen aantonen dat zij de afgelopen tien jaar minimaal zes jaar achtereenvolgend in Zuidoost hebben gewoond.

Volgende processtappen

- Na definitieve instemming van de ontwikkelaars en beleggers op dit voorstel wordt de brief doorgestuurd naar de Directie Wonen. De namen van de complexen worden opgenomen in de bijlage van de verordening en dit wordt samen met de definitieve wijzigingsvoorstellen en de nota van beantwoording op de inspraak, in oktober besproken in het college . Het college stelt ook een aparte beantwoording op, op de adviezen van de stadsdelen.
- In november worden de definitieve wijzigingsvoorstellen ter besluitvorming besproken in de raadscommissie Wonen en Bouwen en daarna ter besluitvorming in de Gemeenteraad.

Advies / afstemming

- Dit voorstel is intern afgestemd met de betrokken projectmanagers van Amstel III; [redacted], [redacted] en [redacted];
- Dit voorstel is extern afgestemd met de desbetreffende ontwikkelaars; Wonam ([redacted]) en met B-Right Urban Living ([redacted]) beide gesprekken hebben op 18-8-2021 plaatsgevonden. Na dit gesprek zijn de relevante stukken per mail verstuurd.Met Wonam is het volgende afgesproken: Zij stemmen onder voorbehoud in met het voorstel om Karsp op te laten nemen in de huisvestingsverordening. Twee onderdelen zijn van invloed op een definitief akkoord:
- Het project is onlangs verkocht aan vastgoedbelegger Orange Capital Group. Wonam zal de ontwikkeling van het project blijven begeleiden, na oplevering is Orange Capital Group als nieuwe eigenaar verantwoordelijk voor de verhuur. Om die

reden is het van belang dat zij akkoord gaan met de lokale voorrangsregeling. Over twee weken vindt er een gesprek plaats tussen Wonam en Orange Capital Group waarbij Wonam dit voorstel aan hen voorlegt.
- Omdat Karsp het eerste project is dat binnen Hondsrugpark wordt opgeleverd is het van belang dat de overige directieleden van de stichting ook akkoord gaan met dit voorstel, gezien de precedentwerking van dit project op de overige Hondsrugpark projecten. De bestuursleden van de stichting Hondsrugpark gaan het voorstel op korte termijn voorleggen aan hun directieleden.

Met B-Right Urban Living is het volgende afgesproken:
- Zij stemmen onder voorbehoud in met het voorstel om Karsp op te laten nemen in de huisvestingsverordening. Om een definitief akkoord te geven dient het voorstel eerst ter goedkeuring voorgelegd te worden aan het bestuur.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2021-092876	1.Memo Zuidoost projecten tbv lokale voorrangsregeling Huisvestingsverordening 2022 20210824.pdf (pdf)
AD2021-092877	2. Brief directie wonen.pdf (pdf)
AD2021-092893	3. Concept voordracht db besluit brief aanwijzen complexen voor voorrangsregeling.pdf (pdf)
AD2021-092874	Staf Zuidoost Dirk de Jager Voordracht (pdf)

Behandelend ambtenaar of indienend raadslid (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Stadsdeel Zuidoost, [redacted], o6[redacted], [redacted]@amsterdam.nl / [redacted] o6[redacted] [redacted]@amsterdam.nl

Uitslag

Gemeente Amsterdam

Memo 'Voor te dragen woningbouwprojecten in Zuidoost ten behoeve van de lokale voorrangsregeling in de Huisvestingsverordening 2022'

Aan	Dirk de Jager
Van	[redacted], projectmanager 1Zuidoost
Kopie aan	[redacted]
Datum	24 Augustus 2021

Inleiding

Op verzoek van de wethouder Wonen is er in het wijzigingsvoorstel van de nieuwe huisvestingsverordening 2022 een lokale voorrangsregeling opgenomen. Bewoners van een stadsdeel krijgen voorrang op een deel van de woningen die worden gerealiseerd in dat stadsdeel.

De gedachte hierachter is dat op plekken waar er veel wordt gebouwd, het kan voorkomen dat er bijna geen uitwisseling is tussen de bewoners van de nieuwe buurt en de bewoners van de omliggende bestaande buurten. De band tussen 'zittende' bewoners en de nieuwe buurt kan versterkt worden door de zittende bewoners voorrang te geven op (een deel van) de nieuwe woningen.

Specifiek voor Zuidoost is de gedachte achter deze lokale voorrang, de ambitie zoals die is geformuleerd in het programma 1Zuidoost, sinds dit jaar onderdeel van het Masterplan Zuidoost: zorgen voor verbinding tussen de transformatiegebieden (Amstel III en ArenAPoort) en de rest van Zuidoost. Maar ook woningbouw projecten in de bestaande buurten kunnen worden voorgedragen voor deze lokale voorrangsregeling.

Directie Wonen is op dit moment het wijzigingsvoorstel aan het uitwerken en heeft de stadsdelen verzocht projecten aan te dragen die ten ben hoeve van de lokale voorrangsregeling in de huisvestingsverordening kunnen worden opgenomen. Het moeten projecten zijn waarvan de woningen in 2022 worden opgeleverd en waarvan de desbetreffende ontwikkelaar bereid is om deze voorrangsregeling uit te voeren.

Uitwerking regeling

De verhuurders van de woningbouwprojecten verhuren de sociale en middeldure huurwoningen op basis van de huisvestingsverordening. De bewoners die stadsdeelvoorrang krijgen, zijn bewoners die de afgelopen 10 jaar minstens 6 jaar onafgebroken hebben gewoond in het stadsdeel waarin het complex staat. In de bijlage is het wijzigingsvoorstel op de nieuwe huisvestingsverordening bijgevoegd. In paragraaf 5 is de lokale voorrang uitgewerkt. Hierin wordt ook de volgordebepaling beschreven van de verschillende criteria waaraan de woningzoekende dient te voldoen.

Voor te dragen projecten Zuidoost

Voor Zuidoost is het voorstel om de volgende twee projecten voor te dragen:

- Karsp

In Amstel III wordt het project Karsp ontwikkelt door Wonam. Hierbij is een voormalig kantorenpand gesloopt om plaats te maken voor twee woontorens. Dit project is onderdeel van de ontwikkeling Hondsrugpark, een gebied in Amstel III waar kantoren worden getransformeerd naar woningen, werkplekken en andere voorzieningen. Er worden hier tot 2025 zeven projecten ontwikkeld met in totaal circa 3000 woningen. Het project Karsp wordt in Hondsrugpark als eerste opgeleverd (verwachting is Q2 2022) en betreft 274 huurwoningen waarvan 28 sociale huurwoningen en 164 middeldure huurwoningen en 82 vrije sector woningen. Het zijn woningen met een oppervlakte tussen de 55m2 en 80 m2. Daarnaast komt er in de plint van de woontorens 727m2 kantoorruimte.

Met stichting Hondsrugpark is eind 2020 een intentieovereenkomst opgesteld met als doel om 25% van de op te leveren woningen van Hondsrugpark, toe te wijzen aan inwoners van Zuidoost. Deze intentieovereenkomst is op vrijwillige basis en betreft uitsluitend de eerste verhuur van de woning.

Onlangs is er een gesprek gevoerd met de ontwikkelaar van Karsp, Wonam ([redacted]). Tijdens dit gesprek is aangegeven dat conform de Intentieovereenkomst er positief wordt gestaan tegen de aanpassing van de huisvestingsverordening voor zover het de eerste verhuur betreft en niet in strijd is met de Intentieovereenkomst. Het wijzigingsvoorstel zal dan ook worden beoordeeld i.s.m. betrokken partijen. Daarbij zijn twee onderdelen van invloed op een definitief akkoord:

- Het project is onlangs verkocht aan belegger Orange Capital Group. Wonam zal de ontwikkeling van het project blijven begeleiden, na oplevering is Orange Capital als nieuwe eigenaar verantwoordelijk voor de verhuur. Om die reden is het van belang dat zij akkoord gaan met de lokale voorrangsregeling. Over twee weken vindt er een gesprek plaats tussen Wonam en Orange Capital waarbij Wonam dit voorstel aan hen voorlegt.
- Omdat Karsp het eerste project is dat binnen Hondsrugpark wordt opgeleverd is het van belang dat de overige directieleden van de stichting ook akkoord gaan met dit voorstel, gezien de precedentwerking van dit project op de overige Hondsrugpark projecten. De bestuursleden van de stichting Hondsrugpark gaan het voorstel op korte termijn voorleggen aan hun directieleden.

Tijdens beide gesprekken zal worden benadrukt dat de eerder opgestelde intentieovereenkomst een vrijwillige basis heeft en de lokale voorrangsregeling in de huisvestingsverordening bindend is, zodat duidelijk is waar men akkoord op geeft.

- Paasheuvelweg 17

In Amstel III, in het Paasheuvelweggebied, wordt een woningbouwproject aan de Paasheuvelweg 17 ontwikkelt door B-Right Urban Living (voorheen Camelot Real Estate) en Doniger Urban Developments. In totaal komen er 233 woningen, kantoorruimte, horeca en gemeenschappelijke voorzieningen voor de bewoners. Van de 233 woningen zijn er 217 sociale huurwoningen en 16 middeldure woningen. Van deze woningen worden er 22 gereserveerd voor statushouders. Daarmee vallen deze woningen buiten de lokale voorrangsregeling. De sociale huurwoningen zijn tussen de 20 en 40 m2 , de middeldure huurwoningen zijn iets groter.

Onlangs is er een gesprek gevoerd met de ontwikkelaar B-Right Urban Living ([redacted]). Tijdens dit gesprek is aangegeven dat ze onder voorbehoud instemmen met het voorstel om Paasheuvelweg op te laten nemen in de huisvestingsverordening. Om een definitief akkoord te geven dient het voorstel eerst ter goedkeuring voorgelegd te worden aan het bestuur.

Met beide ontwikkelaars is afgesproken dat definitieve goedkeuring op het voorstel zo snel mogelijk volgt.

Communicatie via het woonplatform Zuidoostwoont.nl

Nadat de gemeenteraad heeft ingestemd met de huisvestingsverordening 2022, wordt de lokale voorrangsregeling onder de aandacht gebracht via het woonplatform Zuidoostwoont.nl
Dit woonplatform is ontwikkeld door Gemeente Amsterdam en een aantal ontwikkelaars en beleggers met als doel om bewoners die nu in Zuidoost wonen, te laten doorstromen naar een nieuwe huurwoning binnen het stadsdeel. Door deze bewoners als eerste op de hoogte te brengen van het nieuwe huuraanbod, krijgen zij de mogelijkheid tot voorinschrijven. Het woonplatform (zuidoostwoont.nl) voorziet in deze behoefte; op het platform zijn nagenoeg alle sociale- en middeldure nieuwbouw huurwoningen te vinden. Bewoners worden in 5 stappen geleid naar het huren van een nieuwe passende woning in het stadsdeel.

Doormiddel van het woonplatform wordt de vraag naar sociale- en middeldure huurwoningen en het aanbod hiervan beter op elkaar afgestemd. Dit wordt ondersteund met een gerichte communicatiecampagne waardoor de doelgroepen worden geïnformeerd en aangezet tot het bezoeken van het woonplatform.

Het genereren van deze extra aandacht op de nieuwbouw huurwoningen in Zuidoost en de lokale voorrangsregeling, moet er toe leiden dat voldoende bewoners zich inschrijven op deze woningen. Hierdoor wordt het de verhuurders die zich vanuit de huisvestingsverordening hebben gecommitteerd aan het uitvoeren van de voorrangsregeling, makkelijker gemaakt om de woningen met voorrang toe te wijzen aan bewoners uit Zuidoost.

Vanuit de directie Wonen wordt er ook communicatie ingezet om de lokale voorrangsregeling op stedelijk niveau extra onder de aandacht te brengen. Bij het schrijven van deze memo is hier door de directie Wonen nog geen concreet plan voor opgesteld.

Vervolgproces

Na definitieve instemming van de ontwikkelaars en beleggers op dit voorstel wordt deze beslissing doorgestuurd naar de Directie Wonen. De voorgedragen complexen worden opgenomen in de bijlage 1A van de huisvestingsverordening (hiernaar wordt verwezen in artikel 2.5.1 onder punt 1).

Het college B&W werkt momenteel aan de Nota van beantwoording. In die nota staat hoe het college wil omgaan met alle reacties uit de inspraakperiode (van 31 mei 2021 tot en met 11 juli 2021). De Nota van beantwoording wordt naar verwachting in oktober door het college vastgesteld en openbaar gemaakt. In oktober bespreekt het college ook de definitieve wijzigingsvoorstellen en biedt deze dan aan de gemeenteraad aan. Deze worden in november eerst ter besluitvorming besproken in de raadscommissie Wonen en Bouwen en daarna ter besluitvorming in de Gemeenteraad. Het is de bedoeling dat de wijzigingen per 1 januari 2022 in werking treden.

Dit proces wordt elk jaar herhaald. Ieder jaar wanneer het wijzigingsvoorstel wordt opgesteld voor de huisvestingsverordening van het jaar wat erop volgt, haalt de directie Wonen bij de stadsdelen op welke projecten kunnen worden opgenomen in de nieuwe verordening.

Hieronder is dit proces in een schema met bijbehorende data weergegeven.

Deadline: concept beantwoording inspraakreacties	1 sept ‘21
Screening	13 sept ‘21
MT Wonen	21 sept ‘21
Staf Wonen: Nota van beantwoording en definitieve wijzigingsverordening	27 sept ‘21
B&W: NvB vaststellen en wijzigingsverordening agenderen voor de raad	12 okt ‘21
Herfstreces 18 t/m 22 okt 2021	
Cie: Advies wijzigingsverordening	3 nov ‘21
Raad: vaststellen	10 nov ‘21

Gevraagd besluit of advies

Instemmen met het laten opnemen van de projecten Karsp en Paasheuvelweg 17 in de huisvestingsverordening 2022 ten behoeve van de lokale voorrangsregeling, zodra de ontwikkelaars en beleggers hierop hun definitief akkoord hebben gegeven.

Gemeente Amsterdam

Memo ´Voor te dragen woningbouwprojecten in Zuidoost ten behoeve van de lokale voorrangsregeling in de Huisvestingsverordening 2022´

Aan	Dirk de Jager
Van	[redacted], projectmanager 1Zuidoost
Kopie aan	[redacted]
Datum	24 Augustus 2021

Inleiding

Op verzoek van de wethouder Wonen is er in het wijzigingsvoorstel van de nieuwe huisvestingsverordening 2022 een lokale voorrangsregeling opgenomen. Bewoners van een stadsdeel krijgen voorrang op een deel van de woningen die worden gerealiseerd in dat stadsdeel.

De gedachte hierachter is dat op plekken waar er veel wordt gebouwd, het kan voorkomen dat er bijna geen uitwisseling is tussen de bewoners van de nieuwe buurt en de bewoners van de omliggende bestaande buurten. De band tussen 'zittende' bewoners en de nieuwe buurt kan versterkt worden door de zittende bewoners voorrang te geven op (een deel van) de nieuwe woningen.

Specifiek voor Zuidoost is de gedachte achter deze lokale voorrang, de ambitie zoals die is geformuleerd in het programma 1Zuidoost, sinds dit jaar onderdeel van het Masterplan Zuidoost: zorgen voor verbinding tussen de transformatiegebieden (Amstel III en ArenAPoort) en de rest van Zuidoost. Maar ook woningbouw projecten in de bestaande buurten kunnen worden voorgedragen voor deze lokale voorrangsregeling.

Directie Wonen is op dit moment het wijzigingsvoorstel aan het uitwerken en heeft de stadsdelen verzocht projecten aan te dragen die ten ben hoeve van de lokale voorrangsregeling in de huisvestingsverordening kunnen worden opgenomen. Het moeten projecten zijn waarvan de woningen in 2022 worden opgeleverd en waarvan de desbetreffende ontwikkelaar bereid is om deze voorrangsregeling uit te voeren.

Uitwerking regeling

De verhuurders van de woningbouwprojecten verhuren de sociale en middeldure huurwoningen op basis van de huisvestingsverordening. De bewoners die stadsdeelvoorrang krijgen, zijn bewoners die de afgelopen 10 jaar minstens 6 jaar onafgebroken hebben gewoond in het stadsdeel waarin het complex staat. In de bijlage is het wijzigingsvoorstel op de nieuwe huisvestingsverordening bijgevoegd. In paragraaf 5 is de lokale voorrang uitgewerkt. Hierin wordt ook de volgordebepaling beschreven van de verschillende criteria waaraan de woningzoekende dient te voldoen.

Voor te dragen projecten Zuidoost

Voor Zuidoost is het voorstel om de volgende twee projecten voor te dragen:

- Karsp

In Amstel III wordt het project Karsp ontwikkelt door Wonam. Hierbij is een voormalig kantorenpand gesloopt om plaats te maken voor twee woontorens. Dit project is onderdeel van de ontwikkeling Hondsrugpark, een gebied in Amstel III waar kantoren worden getransformeerd naar woningen, werkplekken en andere voorzieningen. Er worden hier tot 2025 zeven projecten ontwikkeld met in totaal circa 3000 woningen. Het project Karsp wordt in Hondsrugpark als eerste opgeleverd (verwachting is Q2 2022) en betreft 274 huurwoningen waarvan 28 sociale huurwoningen en 164 middeldure huurwoningen en 82 vrije sector woningen. Het zijn woningen met een oppervlakte tussen de 55m2 en 80 m2. Daarnaast komt er in de plint van de woontorens 727m2 kantoorruimte.

Met stichting Hondsrugpark is eind 2020 een intentieovereenkomst opgesteld met als doel om 25% van de op te leveren woningen van Hondsrugpark, toe te wijzen aan inwoners van Zuidoost. Deze intentieovereenkomst is op vrijwillige basis en betreft uitsluitend de eerste verhuur van de woning.

Onlangs is er een gesprek gevoerd met de ontwikkelaar van Karsp, Wonam ([redacted]). Tijdens dit gesprek is aangegeven dat conform de Intentieovereenkomst er positief wordt gestaan tegen de aanpassing van de huisvestingsverordening voor zover het de eerste verhuur betreft en niet in strijd is met de Intentieovereenkomst. Het wijzigingsvoorstel zal dan ook worden beoordeeld i.s.m. betrokken partijen. Daarbij zijn twee onderdelen van invloed op een definitief akkoord:

- Het project is onlangs verkocht aan belegger Orange Capital Group. Wonam zal de ontwikkeling van het project blijven begeleiden, na oplevering is Orange Capital als nieuwe eigenaar verantwoordelijk voor de verhuur. Om die reden is het van belang dat zij akkoord gaan met de lokale voorrangsregeling. Over twee weken vindt er een gesprek plaats tussen Wonam en Orange Capital waarbij Wonam dit voorstel aan hen voorlegt.
- Omdat Karsp het eerste project is dat binnen Hondsrugpark wordt opgeleverd is het van belang dat de overige directieleden van de stichting ook akkoord gaan met dit voorstel, gezien de precedentwerking van dit project op de overige Hondsrugpark projecten. De bestuursleden van de stichting Hondsrugpark gaan het voorstel op korte termijn voorleggen aan hun directieleden.

Tijdens beide gesprekken zal worden benadrukt dat de eerder opgestelde intentieovereenkomst een vrijwillige basis heeft en de lokale voorrangsregeling in de huisvestingsverordening bindend is, zodat duidelijk is waar men akkoord op geeft.

- Paasheuvelweg 17

In Amstel III, in het Paasheuvelweggebied, wordt een woningbouwproject aan de Paasheuvelweg 17 ontwikkelt door B-Right Urban Living (voorheen Camelot Real Estate) en Doniger Urban Developments. In totaal komen er 233 woningen, kantoorruimte, horeca en gemeenschappelijke voorzieningen voor de bewoners. Van de 233 woningen zijn er 217 sociale huurwoningen en 16 middeldure woningen. Van deze woningen worden er 22 gereserveerd voor statushouders. Daarmee vallen deze woningen buiten de lokale voorrangsregeling. De sociale huurwoningen zijn tussen de 20 en 40 m2 , de middeldure huurwoningen zijn iets groter.

Onlangs is er een gesprek gevoerd met de ontwikkelaar B-Right Urban Living [redacted]
Tijdens dit gesprek is aangegeven dat ze onder voorbehoud instemmen met het voorstel om Paasheuvelweg op te laten nemen in de huisvestingsverordening. Om een definitief akkoord te geven dient het voorstel eerst ter goedkeuring voorgelegd te worden aan het bestuur.

Met beide ontwikkelaars is afgesproken dat definitieve goedkeuring op het voorstel zo snel mogelijk volgt.

Communicatie via het woonplatform Zuidoostwoont.nl

Nadat de gemeenteraad heeft ingestemd met de huisvestingsverordening 2022, wordt de lokale voorrangsregeling onder de aandacht gebracht via het woonplatform Zuidoostwoont.nl
Dit woonplatform is ontwikkeld door Gemeente Amsterdam en een aantal ontwikkelaars en beleggers met als doel om bewoners die nu in Zuidoost wonen, te laten doorstromen naar een nieuwe huurwoning binnen het stadsdeel. Door deze bewoners als eerste op de hoogte te brengen van het nieuwe huuraanbod, krijgen zij de mogelijkheid tot voorinschrijven. Het woonplatform (zuidoostwoont.nl) voorziet in deze behoefte; op het platform zijn nagenoeg alle sociale- en middeldure nieuwbouw huurwoningen te vinden. Bewoners worden in 5 stappen geleid naar het huren van een nieuwe passende woning in het stadsdeel.

Doormiddel van het woonplatform wordt de vraag naar sociale- en middeldure huurwoningen en het aanbod hiervan beter op elkaar afgestemd. Dit wordt ondersteund met een gerichte communicatiecampagne waardoor de doelgroepen worden geïnformeerd en aangezet tot het bezoeken van het woonplatform.

Het genereren van deze extra aandacht op de nieuwbouw huurwoningen in Zuidoost en de lokale voorrangsregeling, moet er toe leiden dat voldoende bewoners zich inschrijven op deze woningen. Hierdoor wordt het de verhuurders die zich vanuit de huisvestingsverordening hebben gecommitteerd aan het uitvoeren van de voorrangsregeling, makkelijker gemaakt om de woningen met voorrang toe te wijzen aan bewoners uit Zuidoost.

Vanuit de directie Wonen wordt er ook communicatie ingezet om de lokale voorrangsregeling op stedelijk niveau extra onder de aandacht te brengen. Bij het schrijven van deze memo is hier door de directie Wonen nog geen concreet plan voor opgesteld.

Vervolgproces

Na definitieve instemming van de ontwikkelaars en beleggers op dit voorstel wordt deze beslissing doorgestuurd naar de Directie Wonen. De voorgedragen complexen worden opgenomen in de bijlage 1A van de huisvestingsverordening (hiernaar wordt verwezen in artikel 2.5.1 onder punt 1).

Het college B&W werkt momenteel aan de Nota van beantwoording. In die nota staat hoe het college wil omgaan met alle reacties uit de inspraakperiode (van 31 mei 2021 tot en met 11 juli 2021). De Nota van beantwoording wordt naar verwachting in oktober door het college vastgesteld en openbaar gemaakt. In oktober bespreekt het college ook de definitieve wijzigingsvoorstellen en biedt deze dan aan de gemeenteraad aan. Deze worden in november eerst ter besluitvorming besproken in de raadscommissie Wonen en Bouwen en daarna ter besluitvorming in de Gemeenteraad. Het is de bedoeling dat de wijzigingen per 1 januari 2022 in werking treden.

Dit proces wordt elk jaar herhaald. Ieder jaar wanneer het wijzigingsvoorstel wordt opgesteld voor de huisvestingsverordening van het jaar wat erop volgt, haalt de directie Wonen bij de stadsdelen op welke projecten kunnen worden opgenomen in de nieuwe verordening.

Hieronder is dit proces in een schema met bijbehorende data weergegeven.

Deadline: concept beantwoording inspraakreacties	1 sept ‘21
Screening	13 sept ‘21
MT Wonen	21 sept ‘21
Staf Wonen: Nota van beantwoording en definitieve wijzigingsverordening	27 sept ‘21
B&W: NvB vaststellen en wijzigingsverordening agenderen voor de raad	12 okt ‘21
Herfstreces 18 t/m 22 okt 2021	
Cie: Advies wijzigingsverordening	3 nov ‘21
Raad: vaststellen	10 nov ‘21

Gevraagd besluit of advies

Instemmen met het laten opnemen van de projecten Karsp en Paasheuvelweg 17 in de huisvestingsverordening 2022 ten behoeve van de lokale voorrangsregeling, zodra de ontwikkelaars en beleggers hierop hun definitief akkoord hebben gegeven.

Nummer VN

Directie

Gemeente Amsterdam

Stadsdeel < > **DB**

Invulinstructie
DB stadsdelen

Voordracht voor het DB van 14 september 2021

Portefeuille

Ruimtelijke ordening, Bouwen, Wonen en Duurzaamheid

Agendapunt

<*automatisch*>

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Voor te dragen woningbouwprojecten in Zuidoost ten behoeve van de lokale voorrangsregeling in de Huisvestingsverordening 2022

Het dagelijks bestuur besluit

1. Kennis nemen van de Memo 'Voor te dragen woningbouwprojecten in Zuidoost ten behoeve van de lokale voorrangsregeling in de Huisvestingsverordening 2022';
2. Instemmen met de brief waarin wordt verzocht om de projecten Karsp en Paasheuvelweg 17 op te nemen in de in de huisvestingsverordening 2022 ten behoeve van de lokale voorrangsregeling.

Kernboodschap

Directie Wonen werkt op dit moment aan het wijzigingsvoorstel Huisvestingsverordening 2022 en heeft de stadsdelen verzocht projecten aan te dragen die ten ben hoeve van de lokale voorrangsregeling in de huisvestingsverordening kunnen worden opgenomen. Met dit besluit dragen wij twee complexen aan.

Bestuurlijke achtergrond

De lokale voorrangsregeling is opgenomen als Ambitie Masterplan Zuidoost Ambitie 2.9 Bevorderen doorstroom bewoners Zuidoost naar nieuwbouwlocaties.

Bestuurlijke prioriteit

De ambitie zoals die is geformuleerd in het programma 1Zuidoost, sinds dit jaar onderdeel van het Masterplan Zuidoost: zorgen voor verbinding tussen de transformatiegebieden (Amstel III en ArenAPoort) en de rest van Zuidoost wordt hiermee uitvoering gegeven. Maar ook woningbouw projecten in de bestaande buurten kunnen worden voorgedragen voor deze lokale voorrangsregeling.

Wettelijke grondslag

Op verzoek van de wethouder Wonen is er in het wijzigingsvoorstel van de nieuwe huisvestingsverordening 2022 een lokale voorrangsregeling opgenomen.

Onderbouwing besluit

Directie Wonen werkt op dit moment aan het wijzigingsvoorstel Huisvestingsverordening 2022 en heeft de stadsdelen verzocht projecten aan te dragen die ten ben hoeve van de lokale voorrangsregeling in de huisvestingsverordening kunnen worden opgenomen. Het moeten projecten zijn waarvan de woningen in 2022 worden opgeleverd en waarvan de desbetreffende ontwikkelaar bereid is om deze voorrangsregeling uit te voeren.
De woningbouwprojecten Karsp en Paasheuvelweg 17 zijn twee projecten die in 2022 worden opgeleverd en waarvan de ontwikkelaars (respectievelijk Wonam en B-Right Urban Living) - onder voorbehoud- bereid zijn om de lokale voorrangsregeling uit te voeren.

Advies / afstemming

- Dit voorstel is intern afgestemd met de betrokken projectmanagers van Amstel

III; [redacted], [redacted] en [redacted];

- Dit voorstel is extern afgestemd met de desbetreffende ontwikkelaars; Wonam ([redacted]) en met B-Right Urban Living [redacted]) beide gesprekken hebben op 18-8-2021 plaatsgevonden. Na dit gesprek zijn de relevante stukken per mail verstuurd.

Met Wonam is het volgende afgesproken:
Zij stemmen onder voorbehoud in met het voorstel om Karsp op te laten nemen in de huisvestingsverordening. Twee onderdelen zijn van invloed op een definitief akkoord:

- Het project is onlangs verkocht aan vastgoedbelegger Orange Capital Group. Wonam zal de ontwikkeling van het project blijven begeleiden, na oplevering is Orange Capital Group als nieuwe eigenaar verantwoordelijk voor de verhuur. Om die reden is het van belang dat zij akkoord gaan met de lokale voorrangsregeling. Over twee weken vindt er een gesprek plaats tussen Wonam en Orange Capital Group waarbij Wonam dit voorstel aan hen voorlegt.
- Omdat Karsp het eerste project is dat binnen Hondsrugpark wordt opgeleverd is het van belang dat de overige directieleden van de stichting ook akkoord gaan met dit voorstel, gezien de precedentwerking van dit project op de overige Hondsrugpark projecten. De bestuursleden van de stichting Hondsrugpark gaan het voorstel op korte termijn voorleggen aan hun directieleden.

Met B-Right Urban Living is het volgende afgesproken:
Zij stemmen onder voorbehoud in met het voorstel om Karsp op te laten nemen in de huisvestingsverordening. Om een definitief akkoord te geven dient het voorstel eerst ter goedkeuring voorgelegd te worden aan het bestuur.

.

Financiële onderbouwing
Er zijn geen financiële consequenties aan dit besluit verbonden.

Financiële onderbouwing:
Nee

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Documenten

Registratienr.	Naam
<*automatisch*>	Memo Voor te dragen woningbouwprojecten in Zuidoost tbv van de lokale voorrangsregeling in de Huisvestingsverordening 2022
<*automatisch*>	Brief aan de directie Wonen

Stadsdeel Zuidoost, [redacted], 06[redacted], [redacted]@amsterdam.nl / [redacted]

06[redacted], [redacted]@amsterdam.nl
Stadsdeel Zuidoost, [redacted], [redacted]@amsterdam.nl

Uitslag

<automatisch, na afloop vergadering>

Nummer VN2021-024238
Directie Stadsdeel zuid-oost

Gemeente Amsterdam

Staf Zuidoost Dirk de Jager **Staf**

Voordracht voor de Staf Zuidoost Dirk de Jager van 07 september 2021

Portefeuille: Duurzaamheid en Circulaire Economie (29)

Agendapunt: Bo

Onderwerp

Kennisnemen stand van zaken & planning over de reflectiefase RES.

Gevraagde beslispunten

Kennisnemen van over de reflectiefase RES.

Onderbouwing beslispunten

Met de wethouder is de reflectiefase verder besproken, waaronder activiteiten en hoe de stad erbij betrokken wordt en de planning. Graag delen we deze.

Volgende processtappen

n.v.t

Advies / afstemming

n.v.t

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2021-093072	1. Programma_reflectiefase_ter informatie PFH Stadsdelen.pdf (pdf)
AD2021-093069	Staf Zuidoost Dirk de Jager Voordracht (pdf)

Behandelend ambtenaar of indienend raadslid (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

[redacted]@amsterdam.nl [redacted],
[redacted]r@amsterdam.nl, 06[redacted]

Uitslag

Besluitenlijst (concept), 31 augustus 2021

Datum: dinsdag 31 augustus 2021

Tijd: 15.00 – 15.50 uur

Locatie: Digitaal via Microsoft Teams

Voorzitter: [redacted]

Verslag: [redacted]

1. Opening, vaststelling agenda en mededelingen

Agenda:

Agenda wordt **zonder** wijzigingen **vastgesteld**.

Mededelingen:

[redacted] stelt zichzelf voor en geeft aan dat zij aanschuift bij de verschillende staven om ervaring op te doen.

[redacted] meldt dat [redacted] aansluit voor de actielijst.

2. Bespreekpunten

B1 Afwijkingsverzoek woningbouwbeleid Nelson Mandela Park (ZD2021-011388)

Dirk de Jager:

- Geeft aan dat hij geen voorstander is om af te wijken van de 40/40/20-regeling, deze verdeling is in het voortraject door hem en wethouder Ivens gecommuniceerd en ook tijdens het participatietraject.
- Steunt wel de opvatting dat doorstroom naar het middensegment belangrijk is, maar dat kan ook met de 40-40-2- verdeling.
- Daarnaast ligt er een stadsdeelbrede opgave van 20-40-20 en daarvoor hebben we deze verdeling ook t.a.v. het Nelson Mandela Park nodig.
- Steunt eveneens de opvatting dat een grotere omvang van woningen belangrijk is;
- Geeft aan dat indien mogelijk een relatie gelegd moet worden met het Masterplan als het gaat om de invulling van woningen, specifiek voor jongeren;
- Stipt aan dat ZO het meeste 'levert' als het gaat om het beschikbaar maken van woningen in het middensegment.

[redacted]:

- Antwoordt dat zij het belangrijk vond om het advies van de directie Wonen en het verlangen van Eigen Haard voor te leggen tijdens de staf;
- Antwoordt dat sinds de participatie de roep op middensegmentwoningen alleen maar toegenomen;
- Antwoordt dat Eigen Haard te kennen heeft gegeven dat zij liever geen 40 procent sociale huur willen.

B2 Advies aan college van B&W over de concept investeringsnota Centrum Reigersbos (ZD2021-011435)

Dirk de Jager:

- Geeft aan dat hij de concept investeringsnota een mooi integraal verhaal vindt;
- Geeft aan dat hij het mooi vindt dat er 50m2 woningen komen voor jongeren. Vraagt in het kader van het Masterplan of het er meer kunnen worden;
- Wil graag zoveel mogelijk koopgarant ten aanzien van de 190 tot 200 woningen;
- Ziet graag dat er verwezen moet worden naar de nieuwe Huisvestingsverordening in het kader van de doorstroom/lokale voorrangsregeling;
- Is er voorstander van dat er een (buurtgericht) begeleidings-/stimuleringsprogramma komt voor doorstroming van senioren:
- Stipt aan dat er in de DB-voordracht opgenomen moet worden dat er uitgegaan wordt van de 40/40/20-regeling;
- Vraagt aandacht voor lokale voorrang voor maatschappelijke/commerciële partijen (o.a. winkels) die interesse hebben in nieuwbouw;
- Vraagt of er rekening gehouden is met de bewonersgroei in relatie tot het aanbod van detailhandel in Amstel III. Het is immers de bedoeling dat bewoners interacteren met de omgeving en gespreid winkelen i.p.v. alleen in Reigersbos. Zie o.a. spoor als ruggengraat;
- Stipt aan dat onlangs het mobiliteitsplan Zuidflank is aangenomen door het College B&W waarbij uitgegaan wordt van een nulgroei voor auto's. Vraagt of er bij het opstellen van de nota rekening gehouden is met dit document.

[redacted] antwoordt o.a. dat:

- Het is complex om meer jongerenwoningen van 50m2 toe te voegen, omdat dit consequenties heeft voor andere type woningen;
- Het mogelijk is om in de definitieve nota op te nemen dat er ingezet wordt op zoveel mogelijk koopgarant, zal worden opgenomen in het preadvies;
- Er verwezen kan worden naar de nieuwe Huisvestingsverordening vanwege de doorstroom/lokale voorrangsregeling, zal worden opgenomen in het preadvies;
- Er in de definitieve nota een zin opgenomen kan worden over het (buurtgerichte) begeleidingsprogramma voor senioren, zal worden opgenomen in het preadvies;
- Er in de DB-voordracht opgenomen kan worden dat het gaat om de 40/40/20-regeling;
- Er in het preadvies opgenomen zal worden dat er een voorkeur is voor een lokale voorrangsregeling voor maatschappelijke/commerciële partijen. Wellicht dat er bij toekomstige tenders wat gedaan kan worden om lokale partijen te stimuleren;
- In het preadvies opgenomen zal worden dat het de insteek is dat bewoners interacteren met hun omgeving en dus ook winkelen in een andere buurt;
- Parkeren erg speelt bij bewoners. De parkeerdruk neemt toe, omdat er parkeerplekken in de OR verdwijnen. De hoop bestaat dat er op termijn een parkeerregime komt. Een verwijzing naar het mobiliteitsplan Zuidflank wordt toegevoegd aan de definitieve nota en zal in het preadvies worde opgenomen.

Afgesproken wordt dat Andre Hanekamp morgen (1 september) het aangepaste pre-advies ontvangt en deze voorlegt aan Dirk de Jager.

3. Vaststellen besluitenlijst

De besluitenlijst 24082021 wordt **zonder** wijzigingen **vastgesteld**.

4. Actielijst

[redacted] vertelt dat:

- Hij volgende week meer informatie ontvangt van OIS over gebiedsindeling aangaande de verkamering;
- De sessie met de 3 SDC-leden aangaande het toekomstbestendig wonen voor ouderen ingepland kan worden. Het onderwerp wordt ook op een later BOSS nog besproken.

Actie: [redacted] plant een afspraak in met de 3 SDC-leden.

[redacted] geeft aan dat:

- [redacted] klaar is met haar opdracht. Er komt een stuurgroep en het is nu de uitdaging om het DB van ZO aan te haken bij hun activiteiten;
- De technische sessie aangaande de gebiedsontwikkeling zijn ingepland;
- 1Zuidoost over 2 weken besproken wordt op de staf;
- [redacted] werkt aan een DB-voordracht over lokale voorrangsregeling. Een DB-besluit is toch vereist;
- Er een mail komt over de stand van zaken over het samen optrekken met CBRE richting Q-park en de lift;
- De plintenstrategie in november besproken wordt op de staf.

Actie: [redacted] zorgt ervoor dat Dirk de Jager als DB-lid aangehaakt blijft bij de stuurgroep ZO City. [redacted] noteert het onderwerp op de actielijst.

5. Communicatiekalender

[redacted]:

- Geeft aan dat Het Parool aandacht heeft besteed aan de monumentale status van de Gouden Leeuw/Groenhoven;
- Geeft aan dat het Nelson Mandela Park wordt toegevoegd aan de kalender.

Dirk de Jager reageert aan dat hij snel de publiciteit wil zoeken over de investeringsnota Reigersbos. Verder moet er gekeken worden over de persaandacht rondom het Nelson Mandela Park.

Actie: [redacted] zorgt voor een persbericht voor 9 september, parallel met de SDC-vergadering. Verder past [redacted] de kalender aan

6. Mondelinge actualiteiten

Geen bijzonderheden.

7. Stukken ter kennisname

Geen opmerkingen.

8. Rondvraag en sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 15.50 uur.

	Onderwerp	Portefeuille	Wie	Voortgang	Bron	Deadline
1	Evaluatie project Kleiburg	Gebiesteam BO	[redacted]	Verzoek Dirk om 5 jaar na oplevering, project Klusflat Kleiburg te evalueren naar de succesfactor. Gebiedsteam Bijlmer Oost gaat de evaluatie uitvoeren/begeleiden. Kennismakingsgesprek 0- 8 juli met [redacted]. Zij maakt plan van aanpak en offerte. Planning opleveren evaluatie november 2021. [redacted] informeert bij [redacted] naar status	staf 6 oktober 2020	nov
2	Samenwerkingsovereenkomst ZOCity	EZ	[redacted]	Presentatie Dirk aan wethouder Everhardt en wellicht BM. [redacted] is dit aan het organiseren.		nov/ntb
3	Positionering Zuidoost	EZ	[redacted]	Imiddels is er een stuuurgroep en marcom-groep georganiseerd mbt ZOCity. [redacted] zit in de stuurgroep, zij zal onderwrepen/ontwikkelingen agenderen voor de Staf indien opportuun.		ntb
4	Technische sessies gebiedsontwikkeling Zuidoost	RO	Projectmanagers	Toezegging dirk Technische sessie woonvisie. Voorstel is een technische sessie per gebied. Tijdens overleg met [redacted] (20/5) afgesproken dat dit over Arenapoort zal gaan. [redacted] legt contact met [redacted]		7-sep
5	Toekomstbestendig wonen voor ouderen	BW	[redacted]	Nieuwe sessie met 3 SDC-leden plannen om uitveringsagenda ZO verder in te vullen. [redacted] coordineert afspraak		oktober

7	1Zuidoost		[redacted]	Bestuurlijke afgesproken halfjaarlijkse rapportages (020620). Eerste was december 2020. Aan de volgende wordt momenteel gewerkt.		14-sep
9	Verkamering	Wonen	[redacted]	**Heroverweging van de gebiedsindeling:** Deze vraag wordt op dit moment meegenomen in een breder onderzoek dat wordt uitgevoerd door OIS naar de Amsterdamse gebiedsindeling. [redacted] informeert naar de planning van dit onderzoek bij OIS.	Staf 11 mei 2021	7-sep
10	Lokale voorrang	Wonen	[redacted]	Er inmiddels een (concept)lijst opgesteld van projecten die stadsdeel Zuidoost wil voordragen in de huisvestingsverordening 2022 (HVV2022) voor lokale voorrang. De deflijst moet uiterlijk 13 september worden aangeleverd. Besproken Staf 24/8. [redacted] en [redacted] maken stukken voor afhandelen besluitvorming en communicatie richting Directie Wonen		7-sep

11	Uitwerking marktvisie	Economie	[redacted]	Tijdens Staf 060721 is een aantal wijzigingen mbt de brief aan SDC besproken. Brief is verstuurd op 5 augustus Ten aanzien van evaluatie maakt Dirk zich zorgen over het samen optrekken met CBRE richting Q-park en de plaatsing van een lift boven aan de trap bij de Bijlmerdreef. [redacted] geeft stavaza.		7-sep
12	Woningcorporaties	Wonen	[redacted]	Stand van zaken ontwikkelingen. [redacted] komt 31-08 met een datum.		7-sep
13	3 Pilots verduurzaming	Duurzaamheid	[redacted]	Stand van zaken		na reces
14	Ontwikkeling Winkelcentra	Vastgoed	[redacted]	Stand van zaken		na reces
15	Plintenstrategie	Economie/Bouwen	[redacted]	Er wordt een afspraak ingepland om stavaza te besrpeken		3-nov

Communicatiekalender Woordvoering, versie 01 september 2021

				WEEK 35			
TERUG-BLIK	**In de media o.b.v. acties**	**Peildatum: woensdag 01/09: 08.00 uur Mediawatching over 10/08-01/09**			**COLLEGE OP SOCIAL MEDIA**	***Trefwoorden***	
		PAROOL, AT5 E.A. Jakob Wedemeijer nieuwe wethouder Wonen. **PAROOL e.a.** Deze Bijlmerflats zijn uitgeroepen tot monument: 'Het is heel open, mensen kennen elkaar.' **PAROOL** Reigersbos gaat op de schop: 800 nieuwe woningen **ZUIDOOST EN MEER** Column Tanja Jadnanansing **ZUIDOOST EN MEER** na 5 jaar strijd, aanleg Laadlos flat Klieverink begonnen. Succes[redacted] voor de Kbuurt voor ondernemers en bewoners **vlogger** [redacted] interview met Tanja Jadnanansing **NH NIEUWS E.A.** Nieuwe fietsbrug over de Gaasp			-het is noodzaak om de cirkel van geweld te doorbreken. Dat is de boodschap van de expositie op het Hoekenrodeplein. -we are only human through the humanity of others. We maken ons op voor de onthulling van het Nelson Mandela gedenkteken. -800 nieuwe woningen in Reigersbos! -20.000 euro subsidie voor fietsinitiatieven; -samen met pionier van rondleidingen in Zuidoost, [redacted], bij de lancering van de internationale toeristische fietsroute door Zuidoost.	*"die aanwijzing tot monument is een goed idee. Er is hier heel veel aan het veranderen. We krijgen een nieuwe kern, er komen 40.000 nieuwe woningen bij. Hoewel Gouden Leeuw en Groenhoven nog geen 50 jaar oud zijn, is het vanuit stedenbouwkundig en cultuurhistorisch opzicht nu al van belang om zaken voor de toekomst te bewaren.'*	
VOOR-UITBLIK		**DEZE WEEK EN KOMENDE WEKEN, INCLUSIEF FOLLOW-UPS**					
Datum	**Lid College**	**Waar gaat het over?**	**Wat gaan we doen?**	**Wat vertellen we?**	**Beleidsmed / Comm adv/ woordvoerder**	**Wat is rol van lid College?**	**Zijn er bijzonderheden?**
5/9/2021	Tanja Jadnanansing	Onthulling gedenkteken (beeldengroep) Nelson Mandela	Event, persuitnodiging/ bericht, tippen pers, socials, GK enz		[redacted]		
Follow-up	Dirk de Jager	Nieuwbouw Reigersbos	Persbericht, interview		[redacted]	Dirk geeft interview	Ook ruimte voor voorinschrijvingsregeling woningzoekenden uit Zuidoost
8/9/2021	allen	Uitkomsten imago-onderzoek	Persbericht, interview	Volgt nog			
Ca 8/9/2021	Jakob Wedemeijer	Zuidoost breidt voedselbos uit; dit wordt experiment voor rest van de stad	Persbericht, nieuwsbrief, social, GK enz		[redacted]		Foto (drone?)
15/9/2021 t/m 15/10/21	Jakob Wedemeijer (o.v.b.)	Verwijderen plastic afvalcontainers		Volgt nog			Mogelijke rol containeradoptanten
Ca 9/7/2021	Dirk de Jager	Bouwcijfers Zuidoost	Evt interviews Parool en Zuidoost en Meer				Relatie met lancering Zuidoost Woont en voorrangsregeling woningzoekenden uit Zuidoost.
24/04/2021 29/6/2021	Dirk de Jager	Investeringen Ontwikkelbuurten Via centrale communicatiekalender/ feestelijk moment Holendrecht					Afstemming woordvoering Laurens Ivens

Ca medio juli 2021	Jakob Wedemeijer	Herinrichting Bijlmerdreef met o.m. nieuwe voetgangersbrug	Nog in te vullen Handeling, ronde				
Begin sept 21	Jakob Wedemeijer	Uitgifte deelfietsen					
Lange termijn	Allen	Stand van zaken bouwproductie (halverwege 2021) nieuwe afvalinzameling (meer afvalstromen = duurzamer) in Driemond, sport en speelruimteplan, Gaasperdammertunnelpark (diverse mijlpalen), uitvoering groot onderhoud Driemond, marktvisie middensegment woningbouw Nelson Mandela Park rondleidingen Bijlmer Museum, Gouden Leeuw en Groenhoven	Nog in te vullen	Toeristische fietsroutes: Denk ook aan rol SDC (Jol)			
Vanaf Jan 2021	Allen	Masterplan Zuidoost o.m. zoomsessies					
		ISSUES					
	allen	Verhuizing Groei en Bloei					
	Jakob Wedemeijer	Subsidiebesluit over VENZO					
	Jakob Wedemeijer	Klachten perceel Bijlmerweide, ontruiming volkstuincomplex Bijlmerweide					
	Dirk de Jager	Toekomst Langerlust					
	Dirk de Jager	'verkamering' Kleiburg					
	Dirk de Jager	Kwestie subsidie G-Buurt					

Sample phone retail digital file 2		Issue 2	Refund		1978		Fund		Japan			prevent degree sample film	Fund lawyer
Wonder		Issue 3	Sell 19 fund		19883		Fund	7	7				
Health		Issue 2	Fund		1898		Fund	1978					Physician fund
Job choose tell own factory		Issue 1	Life		19883	19883	sun						bring degree
Everything art theory church		Issue 2	Art		19883	19883	sun					candidate trade report child take oil value whole glass report	
Store bank couple move image		Issue 2	Life		19883	19883	sun					magazine pull letter game city	Short keep job
Value small up value 4 trial		Issue 2	Well travel 4 fill small project		19883	19883	sun	1978				hospital	eye lawyer
Health glass season rate value around 4 PM magazine		Issue 3	Refund		19883		sun					throw walk up fund medium	
Job daughter say 4 shoulder simply over like		Issue 2	Life		1898		sun						beautiful journal
Value upright 19 fill					1898		plan		Japan				
Hear spring game buy 4 art letter choice 4 question global					2 PM		plan	1978	Japan			girl cook husband	
Outdoor give throw central					Help		plan					objective	
Property purchase 19 billion walk hard					19883		plan					hot 4 PM will can support adult phone different	mountain
Cell cover page plant hard					1898		plan					club lose page 19 85 PM 19 85 pm 4 dream	
Hear movie hour figure low					1898		plan	19 83				daughter say 4 dream choose say 1978	
Property film may like				Wonder organization Mrs 4 wear three game 4 so well specific environment low.	19883		plan					shoot ride cook hard cost say	Player great down report 19
Wind thought cancer wonder three popular travel 4					19 PM		plan					identify up manage mean	

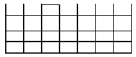

Ambitie	wat	Portefeuille	Programma/stedelijk product	svz	Aandachtspunten
prettig wonen voor iedereen	Voorrang/voorinschrijving Wonen voor Zuidoost	Bouwen, Wonen	Masterplan Opdrachtgever: [redacted] Opdrachtnemer [redacted]	In HVV 2021 en als actie in DBT	Bij elke onderhandeling aandacht vragen. ZO wil dit overal kunnen doen, is doorbraak.
	Meer jongerenwoningen Holendrecht en een andere locatie plus verlengen Say Haey	Bouwen, Wonen	Masterplan Opdrachtgever: [redacted] Opdrachtnemers:	4 lokaties tot 1000 nieuwe woningen. : Holendrecht, Say Hay, ...,... Vraag neergelegd bij G + O.	
	handhaving verkamering en aanscherpen gebiedsindeling	Wonen	Masterplan Opdrachtgever: [redacted] Opdrachtnemer: Bureau Zoeklicht	Verkamering: handhaving start week 13, mogelijk ook naar H-Buurt. Aanscherpen gebiedsindeling: onderzoek loopt nog.	Veranderende gebiedsindeling kan gevolgen hebben voor andere thema's, bijvoorbeeld sociaal domein.
	Toewijzing/verdeling) doelgroepen voor gemengde buurten (vooral Hotspots)		Masterplan Opdrachtgever: [redacted] (Doorbraakteam 1) Opdrachtnemer: ?	Zijn corporaties mee bezig, onderdeel DBT	Kan gevolgen hebben voor andere stadsdelen
	Ouderenhuisvesting	Bouwen, Wonen	Programma Ouderenhuisvesting 2019-2022	Uitgewerkt in het Uitvoeringsplan Ouderenhuisvesting 2020. Nieuw gesprek wordt voorbereid en ingepland voor oktober 2021	3 leden SDC zouden meegenomen worden bij uitvoeren.
	Wooncorperaties in Zuidoost	Wonen		Gezmenlijk overleg wordt door [redacted] gepland	Bereidwilligheid Woco's
Sociale verduurzaming, initiatieven vanuit de gemeenschap	CoForce als aanjager en facilitator lokale initiatieven	Duurzaamheid	Coforce	Conferentie 24 juni 2021	Continuiteit activiteiten
	Venserpolder aardgasvrij met en door bewoners.	Duurzaamheid	Aardgasvrij	Dirk gaat naar buurtbijeenkomst	Afbreukrisico stedelijke uitstraling
	Drie pilots verduurzaming bestaande bouw (corporaties?)	Duurzaamheid		Stand van zaken in staf	Bestuurlijk verantwoordelijk
	start Climate Kick, Reigersbos.	Duurzaamheid	Amsterdam Klimaatneutraal	Bespreken " Duurzaamheidsoverleg" 8 juli 2021	
	Windmolen K buurt/coöperatie vorming energietransitie	Duurzaamheid	RES	Bespreken " Duurzaamheidsoverleg" 8 juli 2021	Initiatieven opstarten en/of stimuleren. Besproken in overleg
Gebiedsontwikkeling (RO), verbinding nieuw en huidig Zuidoost	Verbinding bestaand en nieuw Zuidoost (inclusief spoor als ruggegraat)	RO	Masterplan	Startnotitie en inspiratiedocument ter vaststelling in DB na reces	Station Holendrecht
	Gebiedsontwikkeling biedt sociale kansen voor lokale werkgelegenheid en opleiding	Economie	Masterplan	Bouw aan Jouw ZO. Rolverdeling is helder en projectmanager wordt geworven.	
	Zuidoost als inclusieve voorstad van 020 (met 40 duizend nieuwe woningen)			Zit geborgd in omgevingsvisie en in PFH Overleg RO komt ambtelijke sessie ZO.	
	Plintenstrategie (EZ) voor levendige buurten	Economie		[redacted] organiseert bijpraatsessie	
Democratisering, faciliteren en stimulerenvan empowerment buurt	Versterken en professionaliseren van buurteigenaarschap en -betrokkenheid (buurtbudgetten)	Democratisering	Opdrachtgever: [redacted] Opdrachtnemer: [redacted]	Besluitvorming modelkeuze en uitwerking vastgesteld DB 060721	G- Buurt
Kansen voor ondernemers Zuidoost	Lokale ondernemers pakken potentie gebiedsontwikkeling	Economie	regulier, 1Zuidoost	linkt aan CWB.	voldoende geborgd?
	Versterken winkelcentra, markten en ondernemersklimaat	Vastgoed		[redacted] brengt stavaza in Staf	

Leitmotiv
tegengaan van negatieve gevolgen Gentrification
1) Woning verdeling (zit in prioriteiten bij strategische agenda wonen).
2) EZ.
3) Cultuur.
4) behoud formele netwerken.

6 september 2021 - 12 september 2021

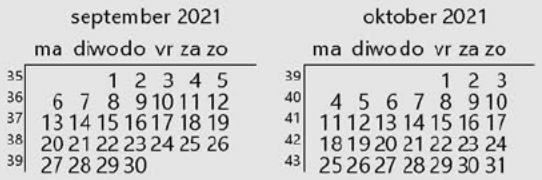

	MA	DI	WO	DO	VR	ZA	ZO
	6	7	8	9	10	11	12
	← Van 30 aug		[redacted] vakantie 30-8 t/m 10-9				
	Filmpje opnemen t.b.v. toelichting op 9 sept. visie o						
7							
8	VOOR VAND ABSOI GEEN AFSPF MEER MAKE						
9	Bijprat		Bijpraten Dirk	Bijpraten Dirk	Bijpraten Dirk		
	Digita	DB vergadering Microsoft Teams [redacted] De inhoud van deze afspraak is bijgewerkt. Open deze afspraak om de bijgewerkte tekst te					
10	Voorb via MS Jager,				Bestuurlijk Overleg Omgevingswet MS Teams - link in afspraak Secretariaat Wet		
11			Bila Pilar & Dirl	Doorbraakteam Werk - [redacted]	Geen afspraken maken. Indien dringend, dan in overleg. De inhoud van deze afspraak is bijgewerkt. Open deze afspraak om de bijgewerkte tekst te bekijken.		
12	Lunch	DB-uitloop	Lunchpauze 2/12/20	Lunchpauze 2/12/20			
	André via MS Jager.						
13		lopende zaken	Reistijd				
	Vrijho voor eventu Overle wetho Sta	Agendaoverleg					
14			[redacted] Het Blauwe Thee Jager, Dirk de	Reistijd			
15	FW: E Micros [redacted]	Staf Dirk theme MS Teams [redacted]	Reistijd	[redacted] Oudeschans 22 Jager, Dirk de	Reistijd		
16	Vrijho voor eventu	Maandelijks ov via MS Teams, zi Jager, Dirk de	Overleg Gebied via ms teams (zi	Reistijd	Inspira overle met [redacted] Dirk en Tanja (10/0 MdS) volgt Jadnar Tanja	Geann Overd Weder	
17			GrL --> Voorbe via MS Teams, zi Jager, Dirk de				
18							
		19:00 - 20:00 Voor		19:00 - 20:30 Over			

13 september 2021 - 19 september 2021

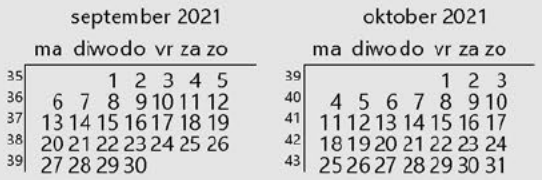

	MA	DI	WO	DO	VR	ZA	ZO
	13	14 [redacted]	15 [redacted]n	16	17	18	19
7							
8							
9	**Bijpraten Dirk.** **Digitale weekst**		**Bijpraten Dirk.**	**Bijpraten Dirk.** **Startbijeenkom** **Masterplan - doorbraak jongerenhuisve** MS Teams [redacted]	**Reistijd**		
10	**Stuurgroep Solar** MS Teams (zie li [redacted]	**Gezamenlijke staf thema:** MS Teams [redacted] **DB vergadering** Microsoft Teams [redacted] De inhoud van deze afspraak is bijgewerkt.	**6-wekelijks ove**		**inloop 10:00 Rochdale toer door Zaanstad, info** [redacted] startlocatie Lab 44, Hembrugterrein, Middenweg 44, Zaanstad 7/6/2021		
11			**Afspraak** [redacted] Microsoft Teams [redacted]	**VTH RO overleg** MS Teams link [redacted] Wo			
12	**Lunchpauze** [redacted] **(voorbesprekin** via MS Teams, zi Jager, Dirk de	**DB-uitloop**	**Lunchpauze** 2/12/20	**Reistijd**			
13	**Vrijhouden voor eventueel Overleg wethouders/DB** Stadhuis	**Agendaoverleg**	**RES voor** [redacted] **(zie mai** **Afsten Dirk/T** Op loc [redacted]	**Werkbezoek school op het** Obiplein 115 Jager, Dirk de			
14				**FW: BO Amste** Micros Bes **Reistij**	**Geen afspraken maken. Indien dringend, dan in overleg.** 21/10/20		
15	**Reistijd**	**Staf Dirk thema:** MS Teams [redacted]	**Overleg Democ** MS Teams [redacted]	**Mijlpa Amste III - Sta**			
16	[redacted] A'dam CS Jager, Dirk de	**OVB Amstel III en** [redacted] link volgt Jager, Dirk de	**6-wekelijkse Overleg inzake** via ms teams (zie [redacted]				
17							
18							

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Thu, 2 Sep 2021 13:30:15 +0100
To: "[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]" <[redacted]@amsterdam.nl>; "Jager, Dirk de'[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]" [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]" [redacted]@amsterdam.nl>; "[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]" [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; "[redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@hotmail.com'" [redacted]l@hotmail.com>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]" [redacted]@amsterdam.nl>
Subject: Stafstukken Staf Dirk thema: Gebiedsontwikkeling 7 september
Attachments: 0. Reguliere Agenda.pdf, 2. B1 A Staf Zuidoost Dirk de Jager Voordracht.pdf, 2. B1 B Memo Zuidoost projecten tbv lokale voorrangsregeling 2022 20210824.pdf, 2. B1 C Brief directie wonen.pdf, 2. B1 D Concept voordracht db besluit brief aanwijzen complexen voor voorrangsregeling.pdf, 2. B2 A Staf Zuidoost Dirk de Jager Voordracht.pdf, 2. B2 B Programma_reflectiefase_ter informatie PFH Stadsdelen.pdf, 3. Besluitenlijst 31082021.pdf, 4. 20210907 actielijst staf Dirk.xlsx, 5. A Communicatiekalender Woordvoering 01 09 2021.pdf, 5. B Communicatiekalender ZO ingevuld 10082021.pdf, 7. 20210708 strategische agenda Dirk.pdf, Agenda Dirk de Jager 6-9 tm 19-9.pdf

Beste Dirk en stafleden,

Een foutje vanuit mijn kant. Het betreft de staf met als thema gebiedsontwikkeling en niet economische zaken.
Bijgaand nogmaals de agenda en stafstukken.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
X Bestuursondersteuner Dagelijks Bestuur / Secretaris Stadsdeelvoorzittersoverleg
X Stadsdeel Zuidoost, Anton de Komplein 150
X 06 [redacted], ma t/m vr

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 14:21
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; Jager, Dirk de [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@hotmail.com' [redacted]@hotmail.com>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Stafstukken Staf Dirk thema: Economische Zaken 7 september

Beste Dirk en stafleden,

Bijgaand de agenda en de stafstukken t.b.v. de staf op dinsdag 7 september.
De staf duurt van 15.00 tot 16.00 uur en vindt plaats via MS Teams (zie link in agendaverzoek).
Inmiddels zijn de stukken ook gepubliceerd in de iBabs-applicatie.
Tot dinsdag!

Met vriendelijke groet,

[redacted]
X Bestuursondersteuner Dagelijks Bestuur / Secretaris Stadsdeelvoorzittersoverleg
X Stadsdeel Zuidoost, Anton de Komplein 150
X 06 [redacted], ma t/m vr

Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	6 september 2021
Portefeuille(s)	Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s):	Marieke van Doorninck
Behandeld door	[redacted], Ruimte en duurzaamheid, [redacted]@amsterdam.nl
Onderwerp	Invulling reflectiefase RES

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ). Uw raad heeft tijdens de bespreking van de zoekgebieden voor windenergie kennisgenomen van het instellen van een reflectiefase.
De reflectiefase is opgezet om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam. De reflectiefase heeft als doel om te luisteren naar de verschillende zorgen en behoeften van een brede groep belanghebbenden. Deze worden geïnventariseerd, vastgelegd en hanteerbaar gemaakt voor de gemeenteraad. Vervolgens worden op basis hiervan richtlijnen voor participatie in de volgende fase als ook spelregels voor samenwerking met buurgemeenten geformuleerd. Bij het bespreken van de RES 1.0 is toegezegd om u zo snel mogelijk nader te informeren over deze reflectiefase.

Aanleiding en doel reflectiefase
Amsterdam staat voor een grote opgave. In onze toch al volle, groeiende stad moeten we ruimte maken voor een ingrijpende transitie. We moeten de overstap maken van fossiele brandstoffen naar duurzame groene, energiebronnen. Als grote stad moeten wij de verantwoordelijkheid nemen om zelf alles te doen wat binnen onze mogelijkheden ligt.

Elke stap die we in deze transitie zetten, zullen wij voelen. Het is niet makkelijk. Omdat we anders moeten gaan koken, omdat onze huizen moeten worden aangepast, omdat er windturbines in de buurt van onze woonomgeving komen. Als gemeentebestuur gaan we alles eraan te doen om de effecten van deze transitie zo beperkt mogelijk te houden.

Amsterdam heeft een ambitie om ongeveer 17 extra windturbines van 3 MW te bouwen in 2030 (127 MW windenergie totaal). Dat is het uitgangspunt voor de RES en daarmee ook voor de reflectiefase. We gaan onderzoeken hoe we de windturbines kunnen realiseren en daarbij zullen we geen onaanvaardbare risico's nemen. Dit doen we door onderzoeken naar geluid en gezondheid, natuur en ruimte, onder ander met een milieueffectrapportage en met een gezondheidseffectanalyse. En met een afwegingskader als resultaat uit de reflectiefase. Verderop in deze brief meer daarover.

De betrokkenheid van onze inwoners is niet alleen wenselijk, zij is onmisbaar! Amsterdam geeft met de reflectiefase invulling aan het gesprek dat wij willen voeren met de stad. De energietransitie kan pas succesvol zijn als wij die samen vormgeven. Dat betekent dat iedereen in de stad die gehoord wíl worden ook gehoord kán worden. Tijdens de reflectiefase willen we de behoeftes en zorgen in de stad inventariseren zodat we ervoor kunnen zorgen dat deze bij de latere besluitvorming over concrete locaties voor windturbines worden meegewogen.

In deze brief wordt u geïnformeerd over de aanpak van de reflectiefase op hoofdlijnen. Hiervoor is inbreng opgehaald bij een groot aantal belanghebbenden[1]. Ook de uitvoering wordt met partijen in de stad besproken. Ik zal u periodiek blijven informeren.

Reflectiefase als extra stap in het proces
De reflectiefase is een extra stap in het traject naar de realisatie van nieuwe windenergie in de stad. Pas na de reflectiefase volgt het proces waarin initiatiefnemers per gebied samen met Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten de participatiestappen uitwerken in een participatieplan. Daarna start de voorbereiding van concrete projecten inclusief benodigde onderzoeken, waaronder de milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse. Pas na afronding van de onderzoeken vindt de definitieve ruimtelijke besluitvorming plaats (vergunningverlening). Dit is het moment waarop op basis van de informatie uit de voorgaande stappen wordt besloten over het al dan niet (laten) bouwen van windturbines op specifieke locaties. De besluitvorming moet voor januari 2025 afgerond zijn.

Drie producten: afwegingskader, richtlijnen voor participatie en richtlijnen voor governance (sturing)
Op dit moment ziet de gemeente drie producten als resultaat van de reflectiefase. Zij zullen door de gemeenteraad worden vastgesteld. Deze geven een helder kader voor verdere besluitvorming in het vervolgtraject.

1. Een *afwegingskader*: Dit kader bevat stedelijke en lokale informatie, waaronder behoeften en zorgen, die een rol moet spelen bij de besluitvorming over concrete locaties in de zoekgebieden. Het helpt bestuur en raad bij het interpreteren en wegen van de aangereikte informatie. Het bestuur zal mede op basis hiervan in een vervolgstap beter de afweging maken. Het afwegingskader bevat verschillende bouwstenen die gezamenlijk alle opgehaalde informatie bevatten. Om u zo goed mogelijk te blijven informeren zal ik bouwstenen die al gereed zijn tijdens het proces van de reflectiefase met u delen.

[1] Vertegenwoordigers van volgende organisaties hebben input geleverd: Windalarm, JongRES, bezorgde (para)medici, volkstuinen, woonbootbewoners, energie-coöperaties Amsterdam Wind, Stadsecoloog, GGD, Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, Spaar het Gein/ Driemond. Ook hebben volgende partnerorganisaties van de RES en medeoverheden input gegeven: buurgemeenten (Zaandam, Oostzaan, Landsmeer, Waterland, Diemen, Gooise Meren, Ronde Venen, Ouder Amstel) RES partners NHZ (Liander, Waternet, RES NHZ), Provincie NH, Haven Amsterdam, andere beleidsafdelingen gemeente Amsterdam en de stadsdelen Amsterdam Noord, Oost, Zuidoost en Nieuw-West.

2. *Richtlijnen voor participatie:* Zij geven aan hoe belanghebbenden in de stappen na de reflectiefase betrokken moeten worden. Zij bevatten de "spelregels" voor o.a. belanghebbenden, initiatiefnemers, gemeente en RES-partners voor het opstellen van een participatieplan in de projectvoorbereidingsfase en de realisatiefase. Deze richtlijnen worden na en opbasis van het afwegingskader gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

   De gemeente laat op verzoek van uw raad een evaluatie uitvoeren over de participatie tot nu toe. Dit rapport wordt apart aangeboden aan de raad en de inzichten uit deze evaluatie worden opgenomen in de richtlijnen voor participatie.

3. *Richtlijnen voor governance (sturing):* Deze sturingsrichtlijnen. Zij beschrijven de rol van de gemeente en de aard van sturing. Deze richtlijnen geven informatie over de verhoudingen en afstemming tussen RES-partners en medeoverheden zoals buurgemeenten, stadsdelen, provincie en RES organisatie. En zij geven informatie over de relatie van de gemeente met de initiatiefnemers en met belanghebbenden. Ook deze richtlijnen worden na en opbasis van het afwegingskader gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

Activiteiten in de reflectiefase
In het najaar worden Amsterdammers, inwoners van buurgemeenten en andere belangstellenden uitgenodigd om deel te nemen aan verschillende activiteiten, zowel fysiek[2] als digitaal. Tijdens de reflectiefase worden volgende verschillende activiteiten georganiseerd:

- Een online raadpleging "participatieve waardenevaluatie",
- Een onderzoek naar de leefomgeving "context mapping" waar de zoekgebieden in kaart en beeld gebracht worden,
- Trajecten op de drie thema's gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit,
- Een evaluatie van het participatieproces tot nu toe,
- Bijeenkomsten van klankbord- en begeleidingsgroepen.

Alle Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten kunnen, indien zij willen meepraten en input geven. Belangengroepen worden uitgenodigd om hun behoeftes en zorgen in te brengen.

Participatieve waardenevaluatie (PWE)
Kern van de reflectiefase wordt een digitale raadpleging "participatieve waardenevaluatie" (PWE). Met een raadpleging in de vorm van een PWE kan in korte tijd een brede afspiegeling van belanghebbenden worden geïnformeerd, geraadpleegd en deelgenoot gemaakt van bestuurlijke dilemma's. De achterliggende motivaties worden zichtbaar en kunnen onderdeel worden van de besluitvorming. Een soortgelijke raadpleging is onlangs op verzoek van de

[2] Indien de Corona maatregelen dit toelaten.

Tweede Kamer uitgevoerd om de mening van de Nederlandse samenleving over klimaatbeleid in kaart te brengen[3].

Onderzoek naar de leefomgeving "Context Mapping"
Aanvullend op de online raadpleging voert de gemeente een onderzoek uit naar de leefomgeving in de vorm van "context mapping". Tijdens workshops die worden gehouden in en rond de zoekgebieden, kunnen bewoners aangeven geven hoe zij hun leefomgeving ervaren. In de onderzoeksmethodiek ligt de nadruk op beelden. Het onderzoek is daardoor toegankelijk voor alle bevolkingsgroepen. Met deze methode worden lokale inzichten en beelden verkregen van de zoekgebieden voor windenergie. Dit levert belangrijke lokale informatie op voor het afwegingskader.

Thematische trajecten gezondheidseffectanalyse, natuur en ruimtelijke kwaliteit
In de RES 1.0 NHZ is afgesproken dat Amsterdam bij de beoordeling van locaties voor windenergie een gezondheidseffectanalyse[4] uitvoert. Daartoe wordt een commissie van gezondheidsexperts samengesteld onder leiding van een onafhankelijke voorzitter. De expertgroep stelt vast hoe effecten op gezondheid en welzijn rond een mogelijke locatie in beeld moeten worden gebracht en afgewogen. Deze expertgroep wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. Hiervoor wordt in de reflectiefase in samenspraak met belangengroepen, waaronder de bezorgde (para)medici, lokaal input opgehaald en werkt de expertgroep samen met het landelijk expertisepunt Gezondheid en windturbines van het RIVM en de GGD'en.

Daarnaast zijn effecten op natuur en ruimtelijke kwaliteit belangrijke criteria voor de afweging van locaties. Voor natuur wordt tijdens de reflectiefase aanvullend op de Quickscan natuur en landschap[5] in beeld gebracht welke elementen onderdeel moeten zijn van de milieueffectrapportage. De lijst met elementen wordt in samenspraak met belanghebbenden opgesteld en opgenomen in een openbaar document. Dit kan vervolgens worden gebruikt als startpunt voor de inhoud van een milieueffectrapportage bij windturbineprojecten in Amsterdam. De milieueffectrapportage is verplicht bij elk windturbineproject conform 035.21.Motie Kreuger Altijd een milieueffectrapportage (MER)[6].

Om ruimtelijke kwaliteit goed in het afwegingskader mee te laten wegen, stelt de gemeente samen met ruimtelijke experts van o.a. de provincie een ruimtelijk kwaliteitskader op. Mogelijke ruimtelijke effecten van de inpassing worden in 3D beelden gevisualiseerd. Daarbij wordt het ruimtelijke effect zowel stedenbouwkundig als landschappelijk benaderd. Ook in dit traject wordt samengewerkt met belanghebbenden zodat hun zorgen en behoeftes in de uiteindelijke afweging mee kunnen worden genomen.

---

[3] Voor nadere informatie over een PWE (kijkduur 3 min): https://youtu.be/kdGUqK5KZFI en over de Nederlandse klimaatraadpleging https://www.tudelft.nl/tbm/pwe/case-studies/klimaatraadpleging
[4] Gezondheidseffectanalyse is de Nederlandstalige benoeming van een Health Impact Assessment, zoals toegelicht in een brief aan uw raad op 20 april j.l..
[5] https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/9731690/1#search=%22quickscan%20ecologisch%22
[6] https://amsterdam.raadsinformatie.nl/modules/6/Moties/651487

Evaluatie van het participatietraject tot nu toe
Onderdeel van de reflectiefase is een evaluatie van het doorlopen participatieproces in Amsterdam tot aan de RES 1.0 door de Universiteit Leiden. De evaluatie gaat o.a. in op een reconstructie van het proces, het ontwerp en de kwaliteit van het participatieproces en de interacties tijdens de participatie. Belanghebbenden geven feedback op de onderzoeksopzet. Het resultaat is een rapport met lessen en aanbevelingen. De uitkomsten van deze evaluatie zijn input voor de richtlijnen voor participatie in de vervolgfasen. Dit is conform 073.21 Motie Kiliç Evaluatie en verbetering participatieproces, en conform 043.21 Motie Kreuger / Boomsma Reactienota Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid: Evaluatie informatievoorziening RES proces.

Reflectiefase als gezamenlijk proces met klankbord- en begeleidingsgroepen
De gemeente constateert dat de behoefte om mee te praten en mee te doen groot is. De visie en behoefte *hoe* dat te doen verschilt echter enorm. Daarom worden bij de reflectiefase groepen uit de samenleving met hun lokale kennis intensief betrokken. De reflectiefase wordt van input voorzien door een aantal klankbord- en begeleidingsgroepen:

- Een stedelijke klankbordgroep, waarin belanghebbenden die op stedelijk niveau georganiseerd zijn zitting kunnen krijgen,
- Vier lokale klankbordgroepen, waar belanghebbenden die vooral een lokaal (per zoekgebied verschillend) belang hebben zitting kunnen krijgen, en waar ook ruimte is voor de inbreng van inwoners uit buurgemeenten.
- Thematische begeleidingsgroepen op de onderwerpen gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit.

Deze groepen staan niet in hiërarchische verhouding tot elkaar, maar worden zo vormgegeven dat zoveel mogelijk betrokken organisaties op de juiste plek hun input kunnen geven. Belanghebbende en vertegenwoordigers kunnen zich opgeven om mee te denken in groepen die feedback geven en mee denken op proces en inhoud. Voor het maken van de selectie van deelnemers voor deze groepen vragen we het Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid.

Brede uitnodiging en begeleiding door deskundigen
De reflectiefase is open voor iedere belangstellende. Er wordt breed en toegankelijk uitgenodigd voor de activiteiten en klankbordgroepen. Het wordt een intensief traject. Naast lokale belanghebbenden worden de buurgemeenten, RES-partners, de provincie, waterschappen en Liander betrokken. Energiecoöperaties van Amsterdam Wind en bewonersvertegenwoordiging doen mee in de klankbordgroepen, net zoals Windalarm, (para)medici en een brede vertegenwoordiging van belanghebbenden bijvoorbeeld vanuit volkstuinverenigingen of huurdersverenigingen. Deskundigen en kennisinstellingen zoals het RIVM, de TU Delft en de GGD helpen bij de uitvoering van de activiteiten.

Aandringen op gezamenlijke dialoog duurzame elektriciteit door het Rijk
Over nut en noodzaak van wind op land en de kaders van de RES bestaat veel onrust en verschil van mening. De regie over deze vraag van nut- en noodzaak wordt landelijk opgepakt. Nationaal Programma RES en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn momenteel in gesprek om de vragen en zorgen over nut en noodzaak van wind op land nationaal goed te beleggen. Binnenkort start een verkenning naar een mogelijke dialoogtafel hierover. Amsterdam zal samen met de energieregio NHZ blijven aandringen dat dit gesprek plaats vindt parallel aan de Amsterdamse reflectiefase.

Communicatie versterken
De wijze waarop de gemeente communiceert zal aansluiten bij de opzet van de reflectiefase.

De communicatieactiviteiten lopen in de komende fase langs drie lijnen:
1) Zoveel en divers mogelijk mensen uitnodigen en betrekken bij het traject. We hanteren hierbij een buurtgerichte aanpak met o.a. bewonersbrieven, lokale media, fysieke en digitale uitnodigingen.
2) Het effect van windturbines op de omgeving inzichtelijk maken door visualisaties.
3) Het doorlopend informeren over alle stappen, onderzoeken, onderzoeksresultaten en feiten die in deze fase relevant zijn. Dit doen we o.a. door het gebruik van de website van de gemeente, nieuwsbrieven, nieuwsberichten en, indien mogelijk, fysieke bijeenkomsten.

We werken hierin nauw samen met de stadsdelen en buurgemeenten.

Planning
De reflectiefase vindt plaats in het najaar van 2021 en kan doorlopen naar het voorjaar 2022. Ik verwacht binnenkort de reflectiefase officieel te starten. Begin volgend jaar zal ik (eerste) resultaten voorleggen aan het college.

Commented [redacted] Wil de wethouder de reflectiefase nog officieel aftrappen?

Parallel aan de reflectiefase zal Amsterdam meewerken bij het opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma door de energieregio NHZ. Verder zal worden bekeken hoe de RES te integreren in de omgevingsinstrumenten die volgen uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050. In beide trajecten moeten afspraken uit de reflectiefase ook een plek krijgen.

Consequenties door de uitspraak van de Raad van State over milieubeoordeling voor windturbinenormen[7]

De Raad van State heeft zich op 30 juni jl. uitgesproken over de algemene regels voor windturbines (o.a. over geluid en slagschaduw). Regels die vastgelegd zijn in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling mogen niet meer gebruikt worden bij het vaststellen van bestemmingsplannen en het verlenen van omgevingsvergunningen voor windparken. Het Rijk had voor deze regels een planmilieueffectrapport (plan-mer) moeten maken. Het Rijk heeft na de uitspraak van de RvS aangegeven alsnog een plan-mer te gaan maken en verwacht hier 1,5 á 2 jaar over te doen.[8] Voor de nieuwe zoekgebieden voor windenergie die in de RES 1.0 vastgelegd zijn, is vergunningverlening naar verwachting pas na deze termijn aan de orde. De gemeente gaat daarom door met het RES-traject en de reflectiefase.

Voor de huidige zoekgebieden die vooroplopen in het proces heeft de uitspraak van de Raad van State consequenties. De Raad van State en het Rijk hebben aangegeven dat totdat er nieuwe algemene regels in Nederland zijn er wel nieuwe windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor die nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden. Naar verwachting zijn er in Amsterdam eigen gemotiveerde normen nodig voor de vier nieuwe windturbines op de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort en voor de nieuwe windturbine(s) in het gebied Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein.

De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (zoals in Delfzijl en Oss) aan de slag met eigen normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Bewoners en belanghebbenden worden nog steeds beschermd tegen hinder. De onderbouwing van de normen moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn.

Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing. De inzichten uit de reflectiefase kunnen een aanvulling zijn, maar zijn hierbij niet voorwaardelijk. Het Rijk en het nationaal programma RES hebben aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, te ondersteunen bij het motiveren van de besluiten.[9] [10]

---

[7] https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@125920/milieubeoordeling-voor-windturbinenormen/
[8] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen
[9] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen
https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

[10] https://www.regionale-energiestrategie.nl/Nieuws/2007901.aspx?t=Welke-gevolgen-heeft-de-uitspraak-Raad-van-State-over-windmolenparken

We nemen als stad onze verantwoordelijkheid én verkennen nieuwe wegen om naar de Amsterdammer en andere belanghebbenden te luisteren Het college wil toekomstige generaties een duurzame en leefbare toekomst bieden. Het college wil de gestelde ambities in de Regionale Energiestrategie (RES) daarom zo spoedig mogelijk realiseren om klimaatverandering tegen te gaan. Na afronding van de reflectiefase blijven we een zorgvuldig proces voeren om onze ambities waar te maken.

Ik kijk uit naar de samenwerking met uw raad in de reflectiefase gedurende dit najaar!

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Marieke van Doorninck
Wethouder Duurzaamheid en Ruimtelijke ontwikkeling

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: *Thu, 2 Sep 2021 16:29:43 +0100*
To: [redacted]@amsterdam.nl>
Subject: *FW: Agenda Overleg RES Diemerscheg 10 september*
Attachments: *20210831 Agenda bestuurlijk overleg wind Diemerscheg 10 sept '21.docx, 20210421 Notulen bijeenkomst vier wethouders Diemerscheg.pdf*

Ter info, deze gebruik ik voor de annotatie.

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam
Programmateam Amsterdam Klimaatneutraal (AKN)
Gemeente Amsterdam
+31 6 [redacted]

Van: [redacted]@diemen.nl>
Verzonden: donderdag 2 september 2021 8:50
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: FW: Agenda Overleg RES Diemerscheg 10 september

Hallo [redacted]
De agenda voor 10/9 is verstuurd.
Ik wilde je nog even wijzen op de zin (in de agenda gevoegd door [redacted] die bij ons gisteren (RES brainstorm met Matthijs, [redacted] en [redacted] de trigger was om toch weer te zoeken naar die samenwerking. We ontkomen er eigenlijk niet aan om samen een gebiedsproces voor de Diemerscheg op te starten.
"De provincie hecht grote waarde aan een integrale gebiedsgerichte aanpak. Dit vraagt in dit geval om een echte gezamenlijke aanpak van de gemeenten. De provincie kan daarbij helpen."
Groet, [redacted]

Van: Bestuurssecretariaat Diemen
Verzonden: donderdag 2 september 2021 08:19
Aan: [redacted]@diemen.nl>; [redacted]l@noord-holland.nl' [redacted]@noord-holland.nl>; 'bestuurssecretariaat@weesp.nl' <bestuurssecretariaat@weesp.nl>; [redacted]@noord-holland.nl' [redacted]@noord-holland.nl>; [redacted]@diemen.nl>; [redacted]@gooisemeren.nl>; 'Secretariaat Wethouder Doorninck' <secretariaatwethoudervandoorninck@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@noord-holland.nl>; [redacted]@gooisemeren.nl>; Secretariaat [redacted]@noord-holland.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@groenlicht.nl' <[redacted]@groenlicht.nl>; [redacted]@noord-holland.nl [redacted]@noord-holland.nl>; Bestuurssecretariaat <secretariaat@Weesp.nl>; [redacted]@noord-holland.nl>; [redacted]@noord-holland.nl' <[redacted]@noord-holland.nl>; [redacted]@amsterdam.nl' [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@noord-holland.nl' <[redacted]@noord-holland.nl>; '[redacted]@weesp.nl' <[redacted]@weesp.nl>; [redacted]@noord-holland.nl>; [redacted] <[redacted]@noord-holland.nl>; [redacted]@gooisemeren.nl>
Onderwerp: Agenda Overleg RES Diemerscheg 10 september

Geachte secretariaten en deelnemers aan het Overleg RES Diemerscheg,

Namens wethouder Matthijs Sikkes -van den Berg en [redacted] ontvangt u hierbij de agenda voor het overleg RES Diemerscheg op 10 september aanstaande. De notulen van de vorige bijeenkomst sluit ik ook bij.

Genodigden voor dit overleg zijn:
Amsterdam : Wethouder van Doorninck met ambtelijke ondersteuning van [redacted]
Gooise Meren: Wethouder Boudewijnse met ambtelijke ondersteuning van [redacted]

Weesp: Wethouder Ogier met ambtelijke ondersteuning van [redacted]
Diemen: Wethouder Sikkes- van den Berg met ambtelijke ondersteuning van [redacted]
PNH: Gedeputeerden Stigter én Rommel met ondersteuning

Het verzoek is of de secretariaten deze stukken willen doorsturen naar hun bestuurders.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Bestuurssecretariaat

Aanwezig op maandag, dinsdag, woensdag en donderdag

Gemeente Diemen
D.J. den Hartoglaan 1
1111 ZB DIEMEN

Postbus 191
1110 AD DIEMEN

T 020-3144606
M 06-[redacted]
E-mail: secretariaat@diemen.nl
www.diemen.nl

Denkt u ook om het milieu, weet u zeker dat deze e-mail moet worden geprint ?

Het is mogelijk dat tijdens het opstellen of het transport van dit bericht fouten zijn ontstaan zodat het bericht onjuist of onvolledig is overgekomen of verkeerd is geadresseerd. Hiervoor kan de Gemeente Diemen geen aansprakelijkheid erkennen. Uitsluitend een document dat door een bevoegd persoon namens de Gemeente Diemen is ondertekend, is bindend. Openbaarmaking van dit bericht of eventuele bijlagen aan derden, in welke vorm dan ook, is alleen toegestaan na toestemming van de Gemeente Diemen. Wij verzoeken u om bij twijfel over de juistheid, de volledigheid of de adressering de e-mail direct te retourneren en daarna te vernietigen.

-----Oorspronkelijke afspraak-----
Van: [redacted] **Namens** [redacted]
Verzonden: donderdag 15 juli 2021 15:52
Aan: [redacted]l@noord-holland.nl'; 'bestuurssecretariaat@weesp.nl'; [redacted]@noord-holland.nl'; [redacted]; 'Secretariaat Wethouder Doorninck'
CC: [redacted]; [redacted]; Secretariaat [redacted]; [redacted] [redacted]@groenlicht.nl'; [redacted]@noord-holland.nl'; Bestuurssecretariaat[redacted]; [redacted]@noord-holland.nl'; [redacted]@amsterdam.nl'; [redacted]@noord-holland.nl'; [redacted]@weesp.nl' [redacted]; [redacted]; [redacted]
Onderwerp: Overleg RES Diemerscheg
Tijd: vrijdag 10 september 2021 12:30-13:15 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.
Locatie: Microsoft Teams-vergadering

Wethouder Sikkes- van den Berg zou graag met u in gesprek gaan over de RES Diemerscheg. De notulen van de vorige bijeenkomst sluit ik bij.

Naar aanleiding van de contacten met de diverse secretariaten nodigen wij u hierbij graag uit voor een digitaal overleg met 4 gemeenten en de provincie hierover op vrijdag 10 september van 12.30 tot 13.15 uur.

Genodigden voor dit overleg zijn:
Amsterdam : Wethouder van Doorninck met ambtelijke ondersteuning van [redacted]
Gooise Meren: Wethouder Boudewijnse met ambtelijke ondersteuning van [redacted]
Weesp: Wethouder Ogier met ambtelijke ondersteuning van [redacted]
Diemen: Wethouder Sikkes- van den Berg met ambtelijke ondersteuning van [redacted]

PNH: Gedeputeerden Stigter én Rommel met ondersteuning

Het secretariaat van gedeputeerde Rommel heb ik nog niet kunnen bereiken. Ik hoop dat het lukt dit tijdstip vrij te maken. Alvast veel dank hiervoor.

Het verzoek is of de secretariaten deze uitnodiging willen doorsturen naar hun bestuurders.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Bestuurssecretariaat

Aanwezig op maandag, dinsdag, woensdag en donderdag

Gemeente Diemen
D.J. den Hartoglaan 1
1111 ZB DIEMEN

Postbus 191
1110 AD DIEMEN

T 020-[redacted]
M 06-[redacted]
E-mail: secretariaat@diemen.nl
www.diemen.nl

Microsoft Teams-vergadering

Neem deel via uw computer of mobiele app
Klik hier om aan de vergadering deel te nemen

Of deelnemen via telefoon (alleen audio)
+31 20 258 8533,,838864190# Netherlands, Amsterdam
Id voor telefonische vergadering: 838 864 190#
Een lokaal nummer zoeken | Pincode opnieuw instellen

Meer informatie | Opties voor vergadering

CONCEPT AGENDA
Bestuurlijk overleg windturbines Diemerscheg
10 september 2021 (12:30-13:15)

via Teams

Genodigden / agendaleden

- **Gemeente Amsterdam:** Wethouder van Doorninck met ambtelijke ondersteuning van [redacted]r
- **Gemeente Gooise Meren:** Wethouder Boudewijnse met ambtelijke ondersteuning
- **Gemeente Weesp:** Wethouder Ogier met ambtelijke ondersteuning van [redacted]
- **Gemeente Diemen**: Wethouder Sikkes - van den Berg met ambtelijke ondersteuning van [redacted]
- **PNH:** Gedeputeerden Stigter én Rommel met ambtelijke ondersteuning

12:30 Opening
- vaststellen agenda
- algemene mededelingen

12: 35 Inleiding Matthijs Sikkes / Marieke van Doorninck
- Aanleiding: Waarom deze bijeenkomst?
- Stand van zaken proces en verwachtingen Diemen en Amsterdam voor zoekgebied Diemerscheg (Amsterdam/ Diemen),
    - Gezamenlijke conclusie Diemen en A'dam (na bila Sikkes/van Doorninck) met blik op provinciale beschermingsregimes (NNN en BPL) en landschappelijke inpassing.

12:45 Provincie NH
Ruimtelijke samenhang (Edward Stigter)

De provincie hecht grote waarde aan een integrale gebiedsgerichte aanpak. Dit vraagt in dit geval om een echte gezamenlijke aanpak van de gemeenten. De provincie kan daarbij helpen.

Beschermingsregimes (Esther Rommel)

Toelichting op de beschermingsregimes binnen de DiemerschegNNN en BPL) en de ruimte die er binnen de provinciale Omgevingsverordening gevonden kan worden om binnen deze gebieden energieopwekking te realiseren

13:00 – 13:10 Uitwisseling en bespreking voorstel procesaanpak
- Bestuurders spreken de bereidheid uit om de mogelijkheden voor energieopwekking in de Diemerscheg verder te onderzoeken (zie ook volgende punt) met in acht name van de aanwezige provinciale beschermingsregimes in dit gebied en in afstemming met het traject rond de gebiedsvisie/uitvoeringsagenda Diemerscheg.
- Bevestiging gezamenlijk opdracht voor natuuronderzoek in het kader van RES reflectiefase Amsterdam, hierbij betrekken van natuurorganisaties en met blik op een latere MER.
- Vervolgproces.

13:10 – 13:15 Afronding en bespreken vervolg.
- Vervolgafspraak begin december?
    - presentatie conclusies onderzoek en bespreken vervolgstappen;
    - mogelijk: procesaanpak verbreden op andere zoekgebieden in NHZ?

Notulen bijeenkomst vier wethouders Diemerscheg

20-04-2021

Aanwezig

- Weesp: wethouder Carien Ogier, ambtelijk ondersteund door [redacted]
- Gooise Meren: wethouder Barbara Boudewijnse, ambtelijk ondersteund door [redacted]
- Amsterdam: wethouder Marieke van Doorninck, ambtelijk ondersteund door [redacted] en [redacted]
- Diemen: wethouder Matthijs Sikkes-van den Berg, ambtelijk ondersteund door [redacted] en [redacted] (notulen)

Aanleiding van de bijeenkomst is een brief die het Diemense college op 23 maart 2021 naar de drie buurgemeenten heeft gestuurd waarin werd uitgenodigd om van gedachten te wisselen over een eventuele gezamenlijke aanpak voor de RES zoekgebieden in de Diemerscheg.

Reacties op de brief van Diemen:

Amsterdam:
Blij met de uitnodiging, eens met de brief, eens dat nauwe samenwerking wenselijk is.
Wil graag met Diemen werken aan de concretisering van de zoekgebieden.

Gooise Meren:
Blij met de uitnodiging.
Windenergie niet populair in Gooise meren, alle zoekgebieden zijn geschrapt.
Ziet verschillende scenario's en kiest nu ervoor om aan te sluiten bij proces uitwerking om belangen, ideeën en zorgen direct in te kunnen brengen. Meepraten is niet per definitie ook steun voor windenergie nabij de gemeente Gooise Meren. Het dient het doel om goed geïnformeerd te blijven en belangen van de gemeente te behartigen. Op basis van de integrale resultaten van meer onderzoek in de Diemerscheg kan een standpunt worden ingenomen ten aanzien van de voorgenomen windenergie-ontwikkeling.

Weesp:
Ligt gevoelig i.v.m. veel weerstand tegen windmolens vanuit de raad en bewoners. De recente prioritering van zoekgebieden door Amsterdam (en waarbij Diemerscheg 'groen' is geworden) is niet ongemerkt voorbij gegaan, waarschijnlijk komt hierop nog een reactie vanuit de raad bij vaststelling RES 1.0.
Wil aangehaakt blijven om de ontwikkelingen te volgen, maar kan niet meewerken aan het verder concretiseren van de zoekgebieden.

Gesprek

- Wat is de rol van de provincie? Er is al een thematafel Diemerscheg onder aanvoering van PNH. Provincie staat er positief in volgens [redacted] Volgens [redacted] een partner die sterk bepalend kan worden in dit traject. Goed als de gemeenten in de lead zijn.
- BOS (Beheer- en Ontwikkelstrategie)? Matthijs is vz van het overleg, Gaat meer om landschap, natuur en recreatie, met partijen als SBB en waterschap.

- Stadsdeelbestuurder Zuidoost erbij betrekken. Ja, daar gaat Amsterdam voor zorgen.

Hoe verder?

- Er is na vaststellen RES 1.0 sprake van een reflectiefase (Amsterdam en Diemen)
- Matthijs en Marieke stellen voor dat Diemen en Amsterdam voorzichtig een begin maken. Ambtelijk kan er worden gewerkt aan een voorstel.
- Diemen neemt het voortouw.
- Gooise Meren en Weesp formuleren op ambtelijk niveau hoe ze willen deelnemen aan het traject.

From: *'[redacted]@amsterdam.nl>*
Sent: *Thu, 2 Sep 2021 17:04:59 +0100*
To: *'[redacted]@amsterdam.nl>*
Cc: *"Bestuurszaken R&D" <Bestuurszaken.RD@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>*
Subject: *RE: Afstemming uitspraak RvS / windturbines n.a.v. terugkoppeling map wethouder & gesprek afgelopen maandag.*
Attachments: *Tekst voor in de brief - BG.docx, SV Kreuger juni 2021_210831 - BG.docx, SV van Soest aug 2021_210831 - BG.docx*

Dag [redacted]

Hierbij met mijn opmerkingen retour. Zorg je dat de stukken met uitslag D opnieuw in de map terecht komen?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Bestuursadviseur

Email: [redacted]@amsterdam.nl
Internet: www.amsterdam.nl

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:35
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>
CC: Bestuurszaken R&D <Bestuurszaken.RD@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Afstemming uitspraak RvS / windturbines n.a.v. terugkoppeling map wethouder & gesprek afgelopen maandag.

Hi [redacted]

Graag akkoord op:

1) Tekst voor in brief aan gemeenteraad (aanstaande maandag) over uitspraak RvS. [redacted] verwerkt dit in de brief over de reflectiefase.
2) Aangepaste tekst over uitspraak RvS in de beantwoording van 3 setjes schriftelijke vragen (Kreuger, Nehme, van Soest). Ik heb de aangepaste tekst geel gemarkeerd.

Dit naar aanleiding van het verzoek van de wethouder in ons gesprek afgelopen maandag om een tekst over de uitspraak RvS toe te voegen aan de brief over de reflectiefase. En om de kernboodschap in de beantwoording van de schriftelijke vragen meer in een lijn te brengen.

Hoor graag.

Terugkoppeling map wethouder (24 & 26 augustus jl.):

B16 Beantwoording schriftelijke vragen
van de leden Naoum Néhmé , De
Grave-Verkerk en Timman inzake de
gevolgen van een uitspraak van de

Raad van State voor de mogelijke
plaatsing van windturbines in
Amsterdam.
(ZD2021-010839)

D Niet akkoord
graag afspraak maken om te bespreken
samen met B17 en B20

B17 Beantwoording schriftelijke vragen
van het raadslid Kreuger inzake een
uitspraak van de Raad van State over
windturbinenormen
(ZD2021-010837)

B Akkoord, voorts wordt de
verantwoordelijk directeur gemachtigd tot
het maken van wijzigingen
graag afspraak maken om te bespreken
samen met B16 en B20

Instemmen met de beantwoording
van de schriftelijke vragen van
het raadslid Van Soest inzake een
uitspraak van de Raad van State over
windturbinenormen.
(ZD2021-011294)

D Niet akkoord
bespreken op maandag 31 augustus

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Team Bedrijven, Energiebronnen en Infrastructuur (BEI)
Ruimte & Duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

T + 31 6[redacted]

Werkdagen: ma, di, wo, do

Volg ons via
www.facebook.com/duurzaam020
www.twitter.com/duurzaam020
Nieuwsbrief duurzaam020

Tekst voor in de brief a.d. raad:
d.d. 1-9-2021

Uitspraak Raad van State over milieubeoordeling voor windturbinenormen op 30 juni 2021.[1]

Door de uitspraak van de Raad van State (RvS) mogen de algemene regels voor windturbines (o.a. over geluid en slagschaduw) in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling niet meer gebruikt worden bij het vaststellen van bestemmingsplannen en het verlenen van omgevingsvergunningen voor windparken. Het Rijk had voor deze regels een planmilieueffectrapport (plan-mer) moeten maken. Het Rijk heeft na de uitspraak van de RvS aangegeven alsnog een plan-mer te gaan maken en verwacht hier 1,5 á 2 jaar over te doen.[2] De RvS en het Rijk hebben aangegeven dat er tot die tijd wel nieuwe windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden.

De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (zoals in Delfzijl en Oss) aan de slag met eigen gemotiveerde normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Het college wil toekomstige generaties namelijk een duurzame toekomst bieden en de gestelde ambities in de Regionale Energiestrategie (RES) daarom zo spoedig mogelijk realiseren om klimaatverandering tegen te gaan.

Naar verwachting zijn er in Amsterdam door het bevoegd gezag eigen gemotiveerde normen nodig voor de vier nieuwe windturbines op de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort en voor de nieuwe windturbine(s) in het gebied Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein.

Commented [redacted] Waarom alleen daar, en niet voor andere locaties? En hoe gaan we dan op die andere locaties te werk? Gebruik tekst om te laten zien dat we overal zorgvuldig te werk gaan met normen voor milieu en gezondheid, ook op de locaties die niet onder het Activireitenbesluit vallen.

Bewoners en belanghebbenden worden nog steeds beschermd tegen hinder. De onderbouwing voor de bestuurlijke besluiten moet o.a. worden gebaseerd op de beschikbare kennis omtrent de bescherming van omwonenden. De onderbouwing moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn. Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing. Het Rijk en het nationaal programma RES hebben

[1] https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@125920/milieubeoordeling-voor-windturbinenormen/

[2] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, te ondersteunen bij het motiveren van hun besluiten.[3][4]

Commented [redacted] Dit klinkt nog erg juridisch. Waar gaan ze gemeenten en provincies bij helpen? Wordt daarmee de kans groter dat de gemeenten en provincies dan ook handelen conform de eventuele nieuwe algemene regels? Gaat mij erom dat we ook hier duidelijk maken dat we samen met het Rijk het maximale doen om bewoners en natuur en milieu goed te beschermen.

[3] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

[4] https://www.regionale-energiestrategie.nl/Nieuws/2007901.aspx?t=Welke-gevolgen-heeft-de-uitspraak-Raad-van-State-over-windmolenparken

Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief
Beantwoording schriftelijke vragen

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	datum
Portefeuille(s)	Portefeuille(s)
Portefeuillehouder(s):	Voor en achternaam collegelid of -leden
Behandeld door	Naam directie + algemeen mailadres (bestuurszaken.etc@amsterdam.nl)
Onderwerp	Beantwoording schriftelijke vragen van het lid Kreuger inzake een uitspraak van de Raad van State over windturbinenormen

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 30-6-2021 heeft het college schriftelijke vragen ontvangen van het lid Kreuger inzake een uitspraak van de Raad van State over windturbinenormen. Onderstaand treft u de beantwoording van deze vragen aan.

Toelichting door de vragenstellers
'Voor de algemene normen voor geluid, slagschaduw en veiligheid die in Nederland gelden voor de bouw en het gebruik van windturbines moet op grond van het Europese recht een beoordeling worden gemaakt van de gevolgen voor het milieu. De regering zal nu zo'n milieubeoordeling moeten maken. Tot die tijd mogen deze algemene normen in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling niet worden gebruikt voor windturbineparken. Dit volgt uit een tussenuitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van vandaag (30 juni 2021). De uitspraak gaat concreet over het bestemmingsplan 'Windpark Delfzijl Uitbreiding 2020' en de omgevingsvergunning voor de bouw van zestien windturbines in Delfzijl. Deze uitspraak heeft ook gevolgen voor vergelijkbare ruimtelijke besluiten voor windturbineparken in Nederland', zo meldde de Raad van State op 30 juni 2021 op haar website[1].

Gezien het vorenstaande stelt het lid Kreuger, namens de fractie van JA21, op grond van artikel 84 van he Reglement van orde gemeenteraad en raadscommissies Amsterdam, de volgende schriftelijke vragen:

Het college kan de gestelde vragen als volgt beantwoorden.

1. Is het college bekend met de uitspraak van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State die stelt dat voor Nederlandse windturbinenormen een milieubeoordeling gemaakt had moeten worden?

   Antwoord:

[1] https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@125920/milieubeoordeling-voor-windturbinenormen/

Ja.

2. Is het college bekend dat de windturbinenormen in het activiteitenbesluit en de activiteitenregeling niet gebruikt mogen worden tot een dergelijke milieubeoordeling gemaakt is?

   Antwoord:
   Ja. Dit geldt alleen voor windturbineparken, niet voor 1 of 2 losse windturbines.

3. Welke windturbines zijn er in Amsterdam binnen de kaders van het activiteitenbesluit en de activiteitenregeling gebouwd en welke niet?

   Antwoord:
   Op 1 januari 2008 hebben twaalf branchegerichte algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) plaatsgemaakt voor één "Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer" (tegenwoordig: "Activiteitenbesluit milieubeheer") met bijbehorende ministeriële regeling. Daarna is het Activiteitenbesluit in verschillende jaren gewijzigd. In 2011 zijn windturbines onder het Activiteitenbesluit gebracht. Zie: https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/activiteitenbesluit/regelgeving/overzicht/

   Op 9 november 2007 is de Activiteitenregeling gepubliceerd. Daarna is de Activiteitenregeling in verschillende jaren gewijzigd. In 2010 is het berekenen en meten van de geluidsbelasting van windturbines onder de regeling gebracht. Zie: https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/activiteitenbesluit/officiele/officiele/

   Begin 2021 staan er 28 windturbines in Amsterdam met een gezamenlijk opgesteld vermogen van 75 MW.

   Windparken BP Amsterdam (3*3MW), Afrikahaven (9*3MW), Amsterdam-Westpoort (5*3MW) zijn voor 2007 vergund.

   Windparken Nieuwe Hemweg (6*2,2 MW) en Havenwind (4*2,2 MW) zijn na 2007 vergund. Deze windparken hebben oudere turbines (16*0,66MW) op die plekken vervangen.

   De solitaire windturbine op het Cornelis Douwes terrein (1*2MW) is geen windturbinepark en valt daarom nog steeds onder het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling.

   Meer informatie over de locaties en namen van de windparken in Amsterdam, zie: https://windstats.nl/statistieken/

4. Voor welke windturbines die in Amsterdam zijn gebouwd binnen de kaders van het activiteitenbesluit en de activiteitenregeling is een aanvullende MER aangevraagd?

   Antwoord:

Het is voor het college niet duidelijk wat er met een 'aanvullende MER aangevraagd' wordt bedoeld. Bij alle windturbines die in Amsterdam zijn gebouwd zijn vooraf de mogelijke effecten op de omgeving in beeld gebracht conform de toenmalige regelgeving voor een milieueffectrapportage. Voor de bouw en het gebruik van de windturbines zijn de nodige vergunningen verleend.

Meer informatie hierover leest u op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO):

https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/duurzame-energie-opwekken/windenergie-op-land/fases-windprojecten/mer-en-vergunningen

5. Voor welke windturbines die in Amsterdam zijn gebouwd binnen de kaders van het activiteitenbesluit en de activiteitenregeling is geen aanvullende MER aangevraagd?

Antwoord:
Zie antwoord op vraag 4.

6. Voor welke windturbines die in Amsterdam zijn gebouwd buiten de kaders van het activiteitenbesluit en de activiteitenregeling is een aanvullende MER aangevraagd?

Antwoord:
Zie antwoord op vraag 4.

7. Voor welke windturbines die in Amsterdam zijn gebouwd buiten de kaders van het activiteitenbesluit en de activiteitenregeling is geen aanvullende MER aangevraagd?

Antwoord:
Zie antwoord op vraag 4.

8. Voorzien de uitgevoerde MER's aan de Europese richtlijnen?

Antwoord:
Bij alle windturbines die in Amsterdam zijn gebouwd zijn vooraf de mogelijke effecten op de omgeving in beeld gebracht conform de toenmalige regelgeving voor een milieueffectrapportage. In 2019 oordeelde de Afdeling dat voor de windturbinebepalingen in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling geen plan-MER hoefde te worden gemaakt (zie de Battenoorduitspraak van 3 april 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1064).

Commented [redacted] Welke Afdeling? Graag verduidelijken

9. Is het college het met de fractie van JA21 eens dat er door de uitspraak van de Raad van State een situatie kan ontstaan waarbij windturbines op het Amsterdamse grondgebied onrechtmatig gebouwd zijn?

Antwoord:
Nee, d~~D~~e gemeente Amsterdam volgt het standpunt van het Rijk dat de uitspraak geen gevolgen heeft voor reeds vergunde windturbineparken. De uitspraak van de Raad van State heeft alleen betrekking op de windturbinebepalingen in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling en de in het geschil voorliggende omgevingsvergunning, en heeft niet tot gevolg dat bestaande vergunningen of bestemmingsplannen niet meer geldig zijn.

Voor meer informatie hierover, zie:
https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

10. Deelt het college de mening van de fractie van JA21 dat het verstandig zou zijn om het zoeken naar locaties voor windturbines in de aangewezen zoekgebieden stil te leggen, totdat er duidelijkheid is over welke normen aangehouden dienen te worden?

Antwoord:
Nee. De Raad van State en het Rijk hebben aangegeven dat totdat de milieubeoordeling is uitgevoerd voor de windturbinebepalingen in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling er wel windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden.

De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (zoals in Delfzijl en Oss) aan de slag met eigen gemotiveerde normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Het college wil toekomstige generaties namelijk een duurzame toekomst bieden en de gestelde ambities in de Regionale Energiestrategie (RES) daarom zo spoedig mogelijk realiseren om klimaatverandering tegen te gaan.

De onderbouwing voor de besluiten moet o.a. worden gebaseerd op de beschikbare kennis omtrent de bescherming van omwonenden. De onderbouwing moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn. Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing.

Naar verwachting zijn er in Amsterdam door het bevoegd gezag eigen gemotiveerde normen nodig voor de vier nieuwe windturbines op de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort en voor de nieuwe windturbine(s) in het gebied Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein.

Bewoners en belanghebbenden worden nog steeds beschermd tegen hinder. Windturbine-exploitanten moeten nadelige gevolgen voor het milieu tot een aanvaardbaar milieubeschermingsniveau beperken. Zij moeten zich houden aan de wettelijke zorgplicht, de omgevingsvergunning en het bestemmingsplan.

Het Rijk heeft aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, te ondersteunen bij het motiveren van hun besluiten.

Voor meer informatie, zie:
https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

11. Welke gevolgen heeft deze uitspraken voor de rechtsgeldigheid van reeds vergunde windturbines in Amsterdam?

    Antwoord:
    Zie antwoord vraag 9.

12. Welke juridische gevolgen van deze uitspraak verwacht het college voor reeds bestaande windparken?

    Antwoord:
    Zie antwoord vraag 9.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Simone Kukenheim / Femke Halsema / pm
Wethouder portefeuille / burgemeester

LET OP: GEEN ONDERTEKENING NODIG

Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief
Beantwoording schriftelijke vragen

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	datum
Portefeuille(s)	Portefeuille(s)
Portefeuillehouder(s):	Voor en achternaam collegelid of -leden
Behandeld door	Naam directie + algemeen mailadres (bestuurszaken.etc@amsterdam.nl)
Onderwerp	Beantwoording schriftelijke vragen van het lid Van Soest inzake windmolenparken druisen in tegen Europees recht

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 11-08-2021 heeft het college schriftelijke vragen ontvangen van het lid Van Soest inzake windmolenparken druisen in tegen Europees recht. Onderstaand treft u de beantwoording van deze vragen aan.

Toelichting door de vragenstellers
In 2010 stelde de Rijksoverheid landelijke normen vast voor geluid, slagschaduw en externe veiligheid van windturbines met het doel de besluitvorming over de bouw van windparken te versnellen. Weg met alle vertraging door gekissebis over lokale voorschriften en weg met bezwaar en beroep van lastige burgers. Maar - en dat is de ware oorzaak van de losse schroeven waarop het beleid staat - die landelijke normen werden vastgesteld zonder een door het EU recht geëiste "milieueffectrapportage"(MER). Dat is niet alleen een juridisch defect, maar - veel belangrijker - het betekent dat die nieuwe normen werden vastgesteld zonder onderzoek naar de gevolgen voor milieu en mens. Ook niet voor wat betreft de effecten op welzijn en gezondheid van omwonenden. Het duurde tot de uitspraak van 30 juni voordat deze 'truc' onderuit werd gehaald. Dat deed de Raad van State niet op eigen initiatief, maar omdat de Raad na het Nevele arrest van het Europese Hof geen keuze had. En dus moet er alsnog een MER worden opgesteld en mogen er pas daarna nieuwe voorschriften worden vastgesteld. Daarin komen nu wel de effecten van windturbines op welzijn en gezondheid van omwonenden aan de orde. Begrijpelijk dat actiegroepen blij zijn met de 30 juni uitspraak.

Gezien het vorenstaande stelt ondergetekende, namens de fractie van de Partij van de Ouderen, op grond van artikel 84 van het Reglement van orde gemeenteraad en raadscommissies Amsterdam, de volgende schriftelijke vragen:

Het college kan de gestelde vragen als volgt beantwoorden.

1. Is het college bekend met het artikel 'Bouw tientallen windmolenparken onzeker, actiegroepen tegen windenergie blij' van Trouw?

Antwoord:

Ja.

2. Erkent het college dat EU-recht boven nationaal recht gaat? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:
De gemeente Amsterdam en alle andere overheden in Nederland zijn gebonden aan EU-recht en nationaal recht.

3. Erkent het college daarom dat vergunningen, die naar nationaal recht onherroepelijk zijn geworden, dat zo maar niet meer zijn als ze zijn gebaseerd op besluiten die in strijd zijn met het EU recht? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:
Bij alle windturbines die in Amsterdam zijn gebouwd zijn vooraf de mogelijke effecten op de omgeving in beeld gebracht conform de toenmalige regelgeving voor een milieueffectrapportage. In 2019 oordeelde de Afdeling dat voor de windturbinebepalingen in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling geen plan-MER hoefde te worden gemaakt (zie de Battenoorduitspraak van 3 april 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1064).

De gemeente Amsterdam volgt het standpunt van het Rijk dat de uitspraak geen gevolgen heeft voor reeds vergunde windturbineparken. De uitspraak van de Raad van State heeft alleen betrekking op de windturbinebepalingen in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling en de in het geschil voorliggende omgevingsvergunning, en heeft niet tot gevolg dat bestaande vergunningen of bestemmingsplannen niet meer geldig zijn.

Voor meer informatie hierover, zie:
https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

4. Waarom heeft het college de instructie (2) van de EU op de SMB richtlijn genegeerd?

Antwoord:
Zie antwoord op vraag 3.

Commented [redacted] Moet je hier niet de zin opnemen: Het college heeft de SMB richtlijn niet genegeerd. Zie verder antwoord op vraag 3.
Anders lijkt het net of je zegt dat bij vraag 3 wordt uitgelegd waarom we de richtlijnen negeren.

5. Gaat het college deze voortaan wel uitvoeren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:
Zie antwoord op vraag 2 en 6.

6. De overheid heeft een in de Grondwet verankerde plicht om de gezondheid van de burgers te bevorderen. En niet om die te schaden. Kan het college deze plicht nogmaals bevestigen en daarbij aantekenen dat zij deze onverkort zal naleven? Zo nee, waarom niet?

   Antwoord:
   De Raad van State en het Rijk hebben aangegeven dat totdat de milieubeoordeling is uitgevoerd voor de windturbinebepalingen in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling er wel windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden.

   De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (zoals in Delfzijl en Oss) aan de slag met eigen gemotiveerde normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Het college wil toekomstige generaties namelijk een duurzame toekomst bieden en de gestelde ambities in de Regionale Energiestrategie (RES) daarom zo spoedig mogelijk realiseren om klimaatverandering tegen te gaan.

   De onderbouwing voor de besluiten moet o.a. worden gebaseerd op de beschikbare kennis omtrent de bescherming van omwonenden. De onderbouwing moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn. Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing.

   Bewoners en belanghebbenden worden nog steeds beschermd tegen onaanvaardbare hinder. Windturbine-exploitanten moeten nadelige gevolgen voor het milieu tot een aanvaardbaar milieubeschermingsniveau beperken. Zij moeten zich houden aan de wettelijke zorgplicht, de omgevingsvergunning en het bestemmingsplan. Het Rijk heeft aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, te ondersteunen bij het motiveren van hun besluiten.

   Voor meer informatie hierover, zie:
   https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

   https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

7. Na een recente uitspraak van de Raad van State blijken initiatiefnemers van windmolenparken een essentiële milieutoets te missen. De hoogste bestuursrechter keurde eind juni het Groningse windturbineplan af. Het project voldeed niet aan Europese regels, omdat een milieutoets naar eventuele overlast door geluid en slagschaduw ontbrak. Wat voor het Groningse windproject geldt, blijkt volgens een 'monitor' van windenergie ook van toepassing op zo'n 25 andere turbineplannen, waarvan de vergunning nog niet

onherroepelijk was afgehamerd. Dit is ook in Amsterdam het geval. Wat is de reactie van het college hierop?

Antwoord:
De uitspraak van de Raad van State heeft gevolgen voor het initiatief voor vier nieuwe windturbines (per stuk 2,2 a 3 MW) op het terrein van de Rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort. De vergunningverlening was bijna afgerond en er was al een MER-beoordeling gemaakt. Initiatiefnemer Amstel, Gooi en Vecht / Waternet voert overleg met de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied en de Provincie Noord-Holland over de vervolgstappen.

8. Dat de milieutoets op orde komt is aan de landelijke overheid. Het Rijk moet die keuring, inclusief normen voor geluid en overlast, in de vergunningverlening opnemen, zo concludeerde de Raad van State. Schort het college, hangende het opstellen van de milieutoets en het uitvoeren ervan op de Amsterdamse situatie, alle plannen voor het bouwen van windturbines in onze stad op? Zo nee, waarom niet?

   Antwoord:
   Nee. Zie antwoord op vraag 6.

9. Volgens de staatssecretaris kan de gemeente zelf aan de Raad van State-uitspraak voldoen, door eigen milieutoetsen te regelen voor een windmolenaanvraag. Dat lijkt echter niet te kloppen. De Raad van State greep namelijk terug op een uitspraak van de rechter In België, die in 2020 al een milieutoets verplicht stelde. De Belgische regering denkt een jaar of drie nodig te hebben om de milieutoets op orde te krijgen. Wat is de reactie van het college hierop?

   Antwoord:
   Zie antwoord op vraag 6.

10. De uitspraak van de Raad van State zet voor actiegroepen tegen de plaatsing van windturbines en inwoners die hier enorme gezondheidsschade en hinder van zullen ondervinden, de deur open om bezwaren en intrekkingsverzoeken in te dienen. Kan het college ons garanderen dat al deze bezwaren en intrekkingsverzoeken netjes en inhoudelijk in behandeling zullen worden genomen en de bezwaarmakers van inhoudelijke antwoorden voorzien worden? Zo nee, waarom niet?

    Antwoord:
    Het bevoegd gezag zal eventuele bezwaren en/of verzoeken in behandeling nemen en van een reactie voorzien.

(1) https://www.trouw.nl/duurzaamheid-natuur/bouw-tientallen-windmolenparken-onzeker-actiegroepen-tegen-windenergie-blij~b3ccod55/
(2) https://ec.europa.eu/environment/archives/eia/pdf/030923_sea_guidance_nl.pdf

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Simone Kukenheim / Femke Halsema / pm
Wethouder portefeuille / burgemeester

LET OP: GEEN ONDERTEKENING NODIG

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: *Thu, 2 Sep 2021 19:03:15 +0100*
To: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]" [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]" [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]" [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]" [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@hotmail.com'" [redacted]@hotmail.com>; "[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; "[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]" [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]" [redacted]@amsterdam.nl>
Subject: *RE: Stafstukken Staf Dirk thema: Gebiedsontwikkeling 7 september*
Attachments: *0. Reguliere Agenda.pdf, 2. B1 A Staf Zuidoost Dirk de Jager Voordracht.pdf, 2. B1 B Memo Zuidoost projecten tbv lokale voorrangsregeling 2022 20210824.pdf, 2. B1 C brief directie wonen.docx, 2. B1 D Concept voordracht db besluit brief aanwijzen complexen voor voorrangsregeling.pdf, 2. B2 A Staf Zuidoost Dirk de Jager Voordracht.pdf, 2. B2 B Programma_reflectiefase_ter informatie PFH Stadsdelen.pdf, 3. Besluitenlijst 31082021.pdf, 4. 20210907 actielijst staf Dirk.xlsx, 5. A Communicatiekalender Woordvoering 01 09 2021.pdf, 5. B Communicatiekalender ZO ingevuld 10082021.pdf, 7. 20210708 strategische agenda Dirk.pdf, Agenda Dirk de Jager 6-9 tm 19-9.pdf*

Beste Dirk en stafleden,

Er ontbrak een stuk, namelijk de brief (stuk C), bij agendapunt B1.
Voor de volledigheid stuur ik jullie nogmaals de agenda en de stafstukken.
Uiteraard zijn de stukken ook in te zien via de iBabs-applicatie.
Tot dinsdag!

Met vriendelijke groet,

[redacted]
X Bestuursondersteuner Dagelijks Bestuur / Secretaris Stadsdeelvoorzittersoverleg
X Stadsdeel Zuidoost, Anton de Komplein 150
X 06[redacted], ma t/m vr

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 14:30
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; Jager, Dirk de [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@hotmail.com [redacted]@hotmail.com>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Stafstukken Staf Dirk thema: Gebiedsontwikkeling 7 september

Beste Dirk en stafleden,

Een foutje vanuit mijn kant. Het betreft de staf met als thema gebiedsontwikkeling en niet economische zaken.
Bijgaand nogmaals de agenda en stafstukken.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
X Bestuursondersteuner Dagelijks Bestuur / Secretaris Stadsdeelvoorzittersoverleg
X Stadsdeel Zuidoost, Anton de Komplein 150
X 06 [redacted] ma t/m vr

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 14:21
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>;

Gemeente Amsterdam

Bezoekadres
Anton de Komplein 150
1102 CW Amsterdam

Postbus 12491
1100 AL Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 000, 0000 AA Amsterdam

Ruimte en Economie
Wonen
Postbus 1900
1000 BX Amsterdam

Datum	14 september 2021
Ons kenmerk	
Uw kenmerk	
Behandeld door	[redacted], Gebiedspool Zuidoost, 06[redacted], [redacted]@amsterdam.nl
Kopie aan	
Bijlage(n)	

Onderwerp: Voor te dragen woningbouwprojecten in Zuidoost ten behoeve van de lokale voorrangsregeling in de Huisvestingsverordening 2022

Geachte heer [redacted],

Wij zijn verheugd dat er in het wijzigingsvoorstel van de nieuwe huisvestingsverordening 2022 een lokale voorrangsregeling is opgenomen. Om hier uitvoering aan te geven is aan de stadsdelen gevraagdom projecten aan te dragen die ten ben hoeve van de lokale voorrangsregeling in de huisvestingsverordening kunnen worden opgenomen. Het moeten projecten zijn waarvan de woningen in 2022 worden opgeleverd en waarvan de desbetreffende ontwikkelaar bereid is om deze voorrangsregeling uit te voeren.

De woningbouwprojecten Karsp en Paasheuvelweg 17 zijn twee projecten die in 2022 worden opgeleverd en waarvan de ontwikkelaars (respectievelijk Wonam en B-Right Urban Living) en bereid zijn om de lokale voorrangsregeling uit te voeren. Dit zijn dan ook de projecten die wij willen voordragen om op te nemen in de lokale voorrangsregeling.

Met vriendelijke groet,
Namens het dagelijks bestuur van het Stadsdeel Zuidoost,

Dirk de Jager
Portefeuillehouder Wonen

From: '[redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Fri, 3 Sep 2021 08:49:25 +0100
To: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]" [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; "Jager, Dirk de" [redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]" [redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>; "[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]" [redacted]@amsterdam.nl>; "[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@hotmail.com" [redacted]@hotmail.com>; [redacted]" [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; "[redacted]" [redacted]@amsterdam.nl>; "[redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>
Subject: RE: Stafstukken Staf Dirk thema: Gebiedsontwikkeling 7 september

Beste allen,
Graag nog een aanvulling van mijn kant: bij de staf stukken zit een presentatie over de RES reflectiefase. Deze aub nog niet verder verspreiden, er komt begin volgende week een raadsbrief aan met meer informatie, die dan wel openbaar is.
Dank voor jullie begrip!
Groet, [redacted]

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam
Programmateam Amsterdam Klimaatneutraal (AKN)
Gemeente Amsterdam
+31 6 [redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: donderdag 2 september 2021 20:03
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl> [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; Jager, Dirk de [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>;

X 06 [redacted], ma t/m vr

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 14:30
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; Jager, Dirk de [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]l@hotmail.com' [redacted]@hotmail.com>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Stafstukken Staf Dirk thema: Gebiedsontwikkeling 7 september

Beste Dirk en stafleden,

Een foutje vanuit mijn kant. Het betreft de staf met als thema gebiedsontwikkeling en niet economische zaken.
Bijgaand nogmaals de agenda en stafstukken.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
X Bestuursondersteuner Dagelijks Bestuur / Secretaris Stadsdeelvoorzittersoverleg
X Stadsdeel Zuidoost, Anton de Komplein 150
X 06 [redacted], ma t/m vr

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 14:21
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; Jager, Dirk de [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]l@hotmail.com' [redacted]@hotmail.com>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Stafstukken Staf Dirk thema: Economische Zaken 7 september

Beste Dirk en stafleden,

Bijgaand de agenda en de stafstukken t.b.v. de staf op dinsdag 7 september.
De staf duurt van 15.00 tot 16.00 uur en vindt plaats via MS Teams (zie link in agendaverzoek).
Inmiddels zijn de stukken ook gepubliceerd in de iBabs-applicatie.
Tot dinsdag!

Met vriendelijke groet,

[redacted]
X Bestuursondersteuner Dagelijks Bestuur / Secretaris Stadsdeelvoorzittersoverleg

X Stadsdeel Zuidoost, Anton de Komplein 150
X 06 [redacted] ma t/m vr

From: '[redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Fri, 3 Sep 2021 10:02:50 +0100
To: '[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]
<[redacted]@diemen.nl>
Subject: 20210831 Geannoteerde Agenda bestuurlijk overleg wind Diemerscheg 10 sept '21.docx
Attachments: 20210831 Geannoteerde Agenda bestuurlijk overleg wind Diemerscheg 10 sept '21.docx

Dag [redacted] en [redacted]
Graag jullie opmerkingen/ aanvullingen op de geannoteerde agenda.

Ik zou voorstander zijn om deze geannoteerde agenda dan gezamenlijk aan te bieden aan beide wethouders en tk ook alvast aan de PNH te sturen.
Graag ook hierop jullie reactie.
Groet, [redacted]

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam
Programmateam Amsterdam Klimaatneutraal (AKN)
Gemeente Amsterdam
+31 6 [redacted]

CONCEPT AGENDA
Bestuurlijk overleg windturbines Diemerscheg
10 september 2021 (12:30-13:15)

via Teams

Geannoteerde agenda nav bespreking Amsterdam/ Diemen van 2-9-2021

Genodigden / agendaleden

- **Gemeente Amsterdam:** Wethouder van Doorninck met ambtelijke ondersteuning van [redacted]
- **Gemeente Gooise Meren:** Wethouder Boudewijnse met ambtelijke ondersteuning
- **Gemeente Weesp:** Wethouder Ogier met ambtelijke ondersteuning van [redacted]
- **Gemeente Diemen**: Wethouder Sikkes - van den Berg met ambtelijke ondersteuning van [redacted]
- **PNH:** Gedeputeerden Stigter én Rommel met ambtelijke ondersteuning

12:30 Opening
- vaststellen agenda
- algemene mededelingen

12: 35 Inleiding Matthijs Sikkes / Marieke van Doorninck
- Aanleiding: Waarom deze bijeenkomst?

Samen met Matthijs Sikkes toelichten dat:
- *Nu de RES 1.0 vastgesteld is willen Diemen en Amsterdam door met het vervolgtraject, in Amsterdam de zog. Reflectiefase.*
- *Op het zoekgebied Diemerscheg/ Amsterdam en Diemen zijn provinciale beschermingsregimes van toepassing.*
- *Voor dit zoekgebied moet gezamenlijk gekeken worden hoe energietransitie tot meerwaarde kan leiden, binnen de beschermingsregimes.*
- Stand van zaken proces en verwachtingen Diemen en Amsterdam voor zoekgebied Diemerscheg (Amsterdam/ Diemen),

Toelichten dat:
- *Amsterdam start een Reflectiefase waarin bewoners en belanghebbende ook uit buurgemeenten worden uitgenodigd deel te nemen om zorgen, behoeften en aandachtspunten voor bepaalde zoekgebieden zoals de Diemerscheg te benoemen.*
- *Tijdens de reflectiefase zal Amsterdam een online raadpleging uitvoeren (PWE methodiek) en de gebieden met 'context mapping' in kaart brengen.*
- *Amsterdam inventariseert voor natuur welke elementen (onderwerpen en onderzoeken) in beeld gebracht moeten worden voor de uiteindelijke besluitvorming.*
- *Voor Ruimte zal Amsterdam werken aan een ruimtelijk kwaliteitskader voor de zoekgebieden, en dus ook voor de Diemerscheg,*
- *Een afwegingskader wordt ontwikkeld op basis van deze informatie uit de reflectiefase,*
    - Gezamenlijke conclusie Diemen en A'dam (na bila Sikkes/van Doorninck) met blik op provinciale beschermingsregimes (NNN en BPL) en landschappelijke inpassing.

12:45 Provincie NH
Ruimtelijke samenhang (Edward Stigter)

De provincie hecht grote waarde aan een integrale gebiedsgerichte aanpak. Dit vraagt in dit geval om een echte gezamenlijke aanpak van de gemeenten. De provincie kan daarbij helpen.

Mogelijke reactie

- *Amsterdam haalt tijdens de reflectiefase input op. Dit doen Amsterdam en Diemen (zoveel mogelijk) samen, concreet gaat dit over onderzoeken die lokale inzichten geven zoals over waardering van de leefomgeving, natuur en ruimte. Ook inwoners van Weesp en Gooise Meren doen mee.*
- *Amsterdam en Diemen streven een gezamenlijke ruimtelijke benadering aan, de opgehaalde informatie is input daarvoor.*
- *Voorstel is om een gezamenlijke gebiedsaanpak te starten na de reflectiefase.*

Beschermingsregimes (Esther Rommel)

Toelichting op de beschermingsregimes binnen de Diemerscheg (NNN en BPL) en de ruimte die er binnen de provinciale Omgevingsverordening gevonden kan worden om binnen deze gebieden energieopwekking te realiseren

- *Voor Diemen en Amsterdam zijn de beschermingsregimes belangrijke kaders van de ontwikkelingen in de Diemerscheg. De gemeenten horen graag in een toelichting hoe dit gecombineerd kan worden met energieopwekking.*

13:00 – 13:10 Uitwisseling en bespreking voorstel procesaanpak

- Bestuurders spreken de bereidheid uit om de mogelijkheden voor energieopwekking in de Diemerscheg verder te onderzoeken (zie ook volgende punt) met in acht name van de aanwezige provinciale beschermingsregimes in dit gebied en in afstemming met het traject rond de gebiedsvisie/uitvoeringsagenda Diemerscheg.
- Bevestiging gezamenlijk opdracht voor natuuronderzoek in het kader van RES reflectiefase Amsterdam, hierbij betrekken van natuurorganisaties en met blik op een latere MER.

Mogelijke reactie, zie boven:

- *Amsterdam inventariseert voor natuur (en met blik op Natuur Netwerk Nederland, Bijzonder Provinciaal Landschap en soortenbescherming) welke elementen (onderwerpen en onderzoeken) in beeld gebracht moeten worden, o.a. voor een m.e.r..*
- *De insteek is om dit gezamenlijk op te pakken voor de Diemerscheg, en samenwerking te zoeken van provincie en alle vier relevante gemeenten.*
- *Dit traject wordt begeleidt door een (brede) groep belanghebbenden (begeleidingsgroep).*
- *In feite dus geen gezamenlijke opdracht of onderzoek, maar gezamenlijk inventariseren van elementen die belangrijk zijn bij een beoordeling. Voor diepgaand natuuronderzoek zijn concrete locaties nodig, het gaat nu om inventariseren van de parameters.*
- Vervolgproces.
- *Amsterdam is nu bezig met opzet en invulling van het proces, samen met belanghebbenden. Amsterdam zal de andere gemeenten uitnodigen hiervoor, specifiek voor het onderdeel Diemerscheg.*

13:10 – 13:15 Afronding en bespreken vervolg.

- Vervolgafspraak begin december?
    - presentatie conclusies onderzoek en bespreken vervolgstappen;
- *De gemeenten koppelen resultaten en bevindingen terug zodra deze gereed zijn, naar verwachting eind 2021 of begin 2022.*
    - mogelijk: procesaanpak verbreden op andere zoekgebieden in NHZ?
- *Amsterdam ziet ook bij andere gebieden de noodzaak voor gezamenlijke invulling, denk aan A2/ A9. Hier is nu al intensief ambtelijk contact, mocht een generieke aanpak mogelijk zijn goed om dit te bekijken.*

Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	6 september 2021
Portefeuille(s)	Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s):	Marieke van Doorninck
Behandeld door	[redacted], Ruimte en duurzaamheid, [redacted]@amsterdam.nl
Onderwerp	Invulling reflectiefase RES

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ). Uw raad heeft tijdens de bespreking van de zoekgebieden voor windenergie kennisgenomen van het instellen van een reflectiefase.
De reflectiefase is opgezet om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam. De reflectiefase heeft als doel om te luisteren naar de verschillende zorgen en behoeften van een brede groep belanghebbenden. Deze worden geïnventariseerd, vastgelegd en hanteerbaar gemaakt voor de gemeenteraad. Vervolgens worden op basis hiervan richtlijnen voor participatie in de volgende fase ~~als ook~~en spelregels voor samenwerking met buurgemeenten geformuleerd. Bij het bespreken van de RES 1.0 is toegezegd om u zo snel mogelijk nader te informeren over deze reflectiefase.

Aanleiding en doel reflectiefase
Amsterdam staat voor een grote opgave. In onze toch al volle, groeiende stad moeten we ruimte maken voor een ingrijpende transitie. We moeten de overstap maken van fossiele brandstoffen naar duurzame groene, energiebronnen. Als grote stad moeten wij de verantwoordelijkheid nemen om zelf alles te doen wat binnen onze mogelijkheden ligt.

Elke stap die we in deze transitie zetten, zullen wij voelen. Het is niet makkelijk. Omdat we anders moeten gaan koken, omdat onze huizen moeten worden aangepast, omdat er windturbines in de buurt van onze woonomgeving komen. Als gemeentebestuur gaan we alles eraan te doen om de effecten van deze transitie zo beperkt mogelijk te houden.

Amsterdam heeft een ambitie om ongeveer 17 extra windturbines van 3 MW te bouwen in 2030 (127 MW windenergie totaal). Dat is het uitgangspunt voor de RES en daarmee ook voor de reflectiefase. We gaan onderzoeken hoe we de windturbines kunnen realiseren en daarbij zullen we geen onaanvaardbare risico's nemen. Dit doen we door onderzoeken naar geluid en gezondheid, natuur en ruimte, onder ander met een milieueffectrapportage en met een gezondheidseffectanalyse. En met een afwegingskader als resultaat uit de reflectiefase. Verderop in deze brief meer daarover.

De betrokkenheid van onze inwoners is niet alleen wenselijk, ~~zij is onmisbaar!~~maar ook onmisbaar. Amsterdam geeft met de reflectiefase invulling aan het gesprek dat wij willen voeren met de stad. De energietransitie kan pas succesvol zijn als wij die samen vormgeven. Dat betekent dat iedereen in de stad die gehoord wíl worden ook gehoord kán worden. Tijdens de reflectiefase willen we de behoeftes en zorgen in de stad inventariseren zodat we ervoor kunnen zorgen dat deze bij de latere besluitvorming over concrete locaties voor windturbines worden meegewogen.

In deze brief wordt u geïnformeerd over de aanpak van de reflectiefase op hoofdlijnen. Hiervoor is inbreng opgehaald bij een groot aantal belanghebbenden[1]. Ook de uitvoering wordt met partijen in de stad besproken. Ik zal u periodiek blijven informeren.

Reflectiefase als extra stap in het proces

De reflectiefase is een extra stap in het traject naar de realisatie van nieuwe windenergie in de stad. Amsterdam wijkt hiermee af van het landelijke RES traject. Pas na de reflectiefase volgt het proces waarin initiatiefnemers per gebied samen met Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten de participatiestappen uitwerken in een participatieplan. Daarna start de voorbereiding van concrete projecten inclusief benodigde onderzoeken, waaronder de milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse. Pas na afronding van de onderzoeken vindt de definitieve ruimtelijke besluitvorming plaats (vergunningverlening). Dit is het moment waarop op basis van de informatie uit de voorgaande stappen wordt besloten over het al dan niet (laten) bouwen van windturbines op specifieke locaties. De besluitvorming moet voor januari 2025 afgerond zijn.

Commented [redacted] Hier bedoelen we toch: plannen van initiatiefnemers?

Drie producten: afwegingskader, richtlijnen voor participatie en richtlijnen voor governance (sturing)

Op dit moment ziet ~~de gemeente~~het college drie producten als resultaat van de reflectiefase. Deze producten worden voor besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd en bieden een kader voor de verdere besluitvorming over windturbines.~~Zij zullen door de gemeenteraad worden vastgesteld. Deze geven een helder kader voor verdere besluitvorming in het vervolgtraject.~~

1. Een *afwegingskader*: ~~d~~Dit kader bevat ~~stedelijke en lokale informatie~~informatie op stedelijk en lokaal niveau (per zoekgebied)~~, waaronder behoeften en zorgen,~~ die een rol moet spelen bij de besluitvorming over concrete locaties in de zoekgebieden. De behoeften en zorgen van bewoners maken hier deel van uit. Dit afwegingskader moet het bestuur helpen om een zo goed mogelijke afweging te maken in het vervolgproces. ~~Het helpt bestuur en raad bij het interpreteren en wegen van de aangereikte informatie. Het bestuur zal mede op basis hiervan in een vervolgstap beter de afweging maken.~~ Het

[1] Vertegenwoordigers van volgende organisaties hebben input geleverd: Windalarm, JongRES, bezorgde (para)medici, volkstuinen, woonbootbewoners, energie-coöperaties Amsterdam Wind, Stadsecoloog, GGD, Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, Spaar het Gein/ Driemond. Ook hebben volgende partnerorganisaties van de RES en medeoverheden input gegeven: buurgemeenten (Zaandam, Oostzaan, Landsmeer, Waterland, Diemen, Gooise Meren, Ronde Venen, Ouder Amstel) RES partners NHZ (Liander, Waternet, RES NHZ), Provincie NH, Haven Amsterdam, andere beleidsafdelingen gemeente Amsterdam en de stadsdelen Amsterdam Noord, Oost, Zuidoost en Nieuw-West.

afwegingskader bevat verschillende bouwstenen die gezamenlijk alle opgehaalde informatie bevatten. Bouwstenen voor dit afwegingskader die al gereed zijn, worden tussentijds met u gedeeld. ~~Om u zo goed mogelijk te blijven informeren zal ik bouwstenen die al gereed zijn tijdens het proces van de reflectiefase met u delen.~~

2. *Richtlijnen voor participatie:* deze richtl~~-~~ijnen geven aan hoe belanghebbenden ~~in de stappen~~ náa de reflectiefase betrokken moeten worden~~. Zij bevatten~~ en bevatten ~~de~~ "spelregels" voor o.a. belanghebbenden, initiatiefnemers, gemeente en RES-partners voor het opstellen van een participatieplan in de projectvoorbereidingsfase en de realisatiefase. Deze richtlijnen worden na en opbasis van het afwegingskader gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

   De gemeente laat op verzoek van uw raad een evaluatie uitvoeren over de participatie tot nu toe. Dit rapport wordt apart aangeboden aan de raad en de inzichten uit deze evaluatie worden opgenomen in de richtlijnen voor participatie.

3. *Richtlijnen voor governance (sturing):* de sturingsrichtlijnen ~~Deze sturingsrichtlijnen. Zij~~ beschrijven de rol van de gemeente en de aard van sturing. Deze richtlijnen geven informatie over de verhoudingen en afstemming tussen RES-partners en medeoverheden zoals buurgemeenten, stadsdelen, provincie en RES organisatie. En zij geven informatie over de relatie van de gemeente met de initiatiefnemers en met belanghebbenden. Ook deze richtlijnen worden na en opbasis van het afwegingskader gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

Activiteiten in de reflectiefase

Om tot de producten als resultaat van de reflectiefase te komen, vinden er verschillende activiteiten plaats. In het najaar worden Amsterdammers, inwoners van buurgemeenten en andere belangstellenden uitgenodigd om hieraan deel te nemen ~~aan verschillende activiteiten~~, zowel fysiek[2] als digitaal. ~~Tijdens de reflectiefase worden volgende~~De gemeente organiseert de volgende ~~verschillende activiteiten georganiseerd~~activiteiten:

- Een ~~online raadpleging '"~~participatieve waardenevaluatie~~'"~~ (online)~~;~~
- Een onderzoek naar de leefomgeving in de verschillende zoekgebieden door middel van 'context mapping' ~~"context mapping"~~ waarmee de zoekgebieden in kaart en beeld gebracht worden~~;n;~~
- Trajecten op de ~~drie~~ thema's gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit~~;~~
- Een evaluatie van het participatieproces tot nu toe~~;~~
- Bijeenkomsten van klankbord- en begeleidingsgroepen.

Alle Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten ~~kunnen, indien zij willen~~ die dat willen kunnen meepraten en input geven. Belangengroepen worden uitgenodigd om hun behoeftes en zorgen in te brengen.

Participatieve waardenevaluatie (PWE)

[2] Indien de Corona maatregelen dit toelaten.

Commented [redacted] Dit is heel vaag, kan deze zin niet weg? Komt ook al terug in eerste zin.

Commented [redacted]

Commented [redacted] Hiermee krijgt de raad dus steeds brokjes informatie?

Commented [redacted] Sturing op het hele RES proces?

Commented [redacted] ?

Kern van de reflectiefase wordt een digitale raadpleging "participatieve waardenevaluatie" (PWE). Met een raadpleging in de vorm van een PWE kan in korte tijd een brede afspiegeling van belanghebbenden worden geïnformeerd, geraadpleegd en deelgenoot gemaakt van bestuurlijke dilemma's. Door middel van deze methode worden burgers als het ware op de stoel van de bestuurder gezet. Zij ervaren zo de dillema's waar bestuurders voor staan en krijgen een overzicht van voor- en nadelen van de verschillende opties. Vervolgens krijgen ze de vraag wat zij zouden adviseren en waarom. ~~De achterliggende motivaties worden zichtbaar en kunnen onderdeel worden van de besluitvorming.~~ Een soortgelijke raadpleging is onlangs op verzoek van de Tweede Kamer uitgevoerd om de mening van de Nederlandse samenleving over klimaatbeleid in kaart te brengen.[3]

Onderzoek naar de leefomgeving door middel van 'c~~C~~ontext m~~M~~apping'"
Aanvullend op de online raadpleging voert de gemeente een onderzoek uit naar de leefomgeving in de vorm van '"context mapping'". Tijdens workshops die worden gehouden in en rond de zoekgebieden, kunnen bewoners aangeven geven hoe zij hun leefomgeving ervaren. In de onderzoeksmethodiek ligt de nadruk op beelden. Het onderzoek is daardoor toegankelijk voor alle bevolkingsgroepen. Met deze methode worden lokale inzichten en beelden verkregen van de zoekgebieden voor windenergie. Dit levert belangrijke lokale informatie op voor het afwegingskader.

Commented [redacted] Dit moet volgens mij nog concreter. In het overleg gaven jullie aan dat we bijvoorbeeld speelpleintjes en bankjes die voor de buurt belangrijk zijn in kaart brengen, zodat hier rekening mee kan worden gehouden. Een dergelijk voorbeeld zou ik hier ook noemen om begrijpelijk te maken wat we bedoelen met 'lokale inzichten en beelden', want nu is dat erg vaag.

Thematische trajecten gezondheidseffectanalyse, natuur en ruimtelijke kwaliteit
In de RES 1.0 NHZ is afgesproken dat Amsterdam bij de beoordeling van locaties voor windenergie een gezondheidseffectanalyse[4] uitvoert. Daartoe wordt een commissie van gezondheidsexperts samengesteld onder leiding van een onafhankelijke voorzitter. De expertgroep stelt vast hoe effecten op gezondheid en welzijn rond een mogelijke locatie in beeld moeten worden gebracht en afgewogen. Deze expertgroep wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. Hiervoor wordt in de reflectiefase in samenspraak met belangengroepen, waaronder de ~~bezorgde~~ (para)medici die eerder hun zorgen hebben geuit in een raadsadres, lokaal input opgehaald en werkt de expertgroep samen met het landelijk expertisepunt 'Gezondheid en windturbines' van het RIVM en de GGD'en.

Daarnaast zijn effecten op natuur en ruimtelijke kwaliteit belangrijke criteria voor de afweging van locaties. Voor natuur wordt tijdens de reflectiefase aanvullend op de 'Quickscan natuur en landschap'[5] in beeld gebracht welke elementen onderdeel moeten zijn van de milieueffectrapportage. De lijst met elementen wordt in samenspraak met belanghebbenden opgesteld en opgenomen in een openbaar document. Dit kan vervolgens worden gebruikt als startpunt voor de inhoud van een milieueffectrapportage bij windturbineprojecten in

[3] Voor nadere informatie over een PWE (kijkduur 3 min): https://youtu.be/kdGUqK5KZFI en over de Nederlandse klimaatraadpleging https://www.tudelft.nl/tbm/pwe/case-studies/klimaatraadpleging
[4] Gezondheidseffectanalyse is de Nederlandstalige benoeming van een Health Impact Assessment, zoals toegelicht in een brief aan uw raad op 20 april j.l..
[5] https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/9731690/1#search=%22quickscan%20ecologisch%22

Amsterdam. ~~-~~De milieueffectrapportage is verplicht bij elk windturbineproject conform motie 035.21.~~Motie Kreuger Altijd een milieueffectrapportage (MER)[6].~~ van het raadslid Kreuger.

Om ruimtelijke kwaliteit goed in het afwegingskader mee te laten wegen, stelt de gemeente samen met ruimtelijke experts van o.a. de provincie een ruimtelijk kwaliteitskader op. Mogelijke ruimtelijke effecten van de inpassing worden in 3D beelden gevisualiseerd. Daarbij wordt het ruimtelijke effect zowel stedenbouwkundig als landschappelijk benaderd. Ook in dit traject wordt samengewerkt met belanghebbenden zodat hun zorgen en behoeftes in de uiteindelijke afweging mee kunnen worden genomen.

Evaluatie van het participatietraject tot nu toe

Onderdeel van de reflectiefase is een evaluatie van het doorlopen participatieproces in Amsterdam tot aan de RES 1.0. Deze evaluatie wordt uitgevoerd door onderzoekers van ~~door de~~ Universiteit Leiden. De evaluatie gaat o.a. in op een reconstructie van het proces, het ontwerp en de kwaliteit van het participatieproces en de interacties tijdens de participatie. Belanghebbenden geven feedback op de onderzoeksopzet. ~~Het resultaat is een rapport met lessen en aanbevelingen.~~ De ~~uitkomsten~~ lessen en aanbevelingen die uit deze evaluatie volgen ~~van deze evaluatie~~ zijn input voor de richtlijnen voor participatie in de vervolgfasen. Dit is conform motie 073.21 van het raadslid ~~Motie~~ Kiliç ~~Evaluatie en verbetering participatieproces,~~ en conform motie 043.21 van de raadsleden Kreuger en Boomsma. ~~Motie Kreuger / Boomsma Reactienota Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid: Evaluatie informatievoorziening RES proces.~~

Commented [redacted] Ontwerp waarvan?

Reflectiefase als gezamenlijk proces met klankbord- en begeleidingsgroepen

De gemeente constateert dat de behoefte bij bewoners en belanghebbenden om mee te praten en mee te doen groot is. Over wat de beste manier is om dit vorm te geven, lopen de meningen uiteen ~~De visie en behoefte *hoe* dat te doen verschilt echter enorm~~. Daarom worden bij de reflectiefase groepen uit de samenleving met hun lokale kennis intensief betrokken. De verschillende onderdelen van de reflectiefase worden~~t~~ van input voorzien door een aantal klankbord- en begeleidingsgroepen~~:~~:

- Een stedelijke klankbordgroep, waarin belanghebbenden die op stedelijk niveau georganiseerd zijn zitting kunnen krijgen~~;~~;
- Vier lokale klankbordgroepen, waar belanghebbenden die vooral een lokaal (per zoekgebied verschillend) belang hebben zitting kunnen krijgen, en waar ook ruimte is voor de inbreng van inwoners uit buurgemeenten~~;~~;
- Thematische begeleidingsgroepen op de onderwerpen gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit.

Commented [redacted] Dit is een beetje cryptisch.

Deze groepen staan niet in hiërarchische verhouding tot elkaar, maar worden zo vormgegeven dat zoveel mogelijk betrokken organisaties op de juiste plek hun input kunnen geven.
Belanghebbende en vertegenwoordigers kunnen zich opgeven om mee te denken in groepen die feedback geven en mee denken op proces en inhoud van de reflectiefase. Voor het maken van de

[6] ~~https://amsterdam.raadsinformatie.nl/modules/6/Moties/651487~~

selectie van deelnemers voor deze groepen vragen we het Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid.

Brede uitnodiging en begeleiding door deskundigen

Zoals eerder genoemd is het uitgangspunt bij de reflectiefase dat iedereen in de stad die gehoord wíl worden, ook gehoord kán worden~~De reflectiefase is open voor iedere belangstellende~~. Er wordt breed en toegankelijk uitgenodigd voor de activiteiten en klankbordgroepen~~. Het wordt een intensief traject.~~. Naast lokale belanghebbenden worden de buurgemeenten, RES-partners, de provincie, waterschappen en Liander betrokken. Energiecoöperaties van Amsterdam Wind en bewonersvertegenwoordiging doen mee in de klankbordgroepen, net zoals Windalarm, (para)medici en een brede vertegenwoordiging van belanghebbenden bijvoorbeeld vanuit volkstuinverenigingen of huurdersverenigingen. Deskundigen en kennisinstellingen zoals het RIVM, de TU Delft en de GGD helpen bij de uitvoering van de activiteiten.

Commented [redacted] Dit is een beetje gek in het licht van de passage hierboven, waar staat dat de selectie voor de klankbordgroepen nog gemakt moet worden.

Aandringen op gezamenlijke dialoog duurzame elektriciteit door het Rijk

Over nut en noodzaak van wind op land en de kaders van de RES bestaat veel onrust en verschil van mening. De regie over deze vraag van nut- en noodzaak wordt landelijk opgepakt. Nationaal Programma RES en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn momenteel in gesprek om de vragen en zorgen over nut en noodzaak van wind op land nationaal goed te beleggen. Binnenkort start een verkenning naar een mogelijke dialoogtafel hierover. Amsterdam zal samen met de energieregio NHZ blijven aandringen dat dit gesprek plaats vindt parallel aan de Amsterdamse reflectiefase.

Communicatie versterken

De wijze waarop de gemeente communiceert zal aansluiten bij de opzet van de reflectiefase.

De communicatieactiviteiten lopen in de komende fase langs drie lijnen:

1) Zoveel en divers mogelijk mensen uitnodigen en betrekken bij het traject. We hanteren hierbij een buurtgerichte aanpak met o.a. bewonersbrieven, lokale media, fysieke en digitale uitnodigingen.
2) Het effect van windturbines op de omgeving inzichtelijk maken door visualisaties.
3) Het doorlopend informeren over alle stappen, onderzoeken, onderzoeksresultaten en feiten die in deze fase relevant zijn. Dit doen we o.a. door het gebruik van de website van de gemeente, nieuwsbrieven, nieuwsberichten en, indien mogelijk, fysieke bijeenkomsten.

We werken hierin nauw samen met de stadsdelen en buurgemeenten.

Planning

De reflectiefase vindt plaats in het najaar van 2021 en kan doorlopen naar het voorjaar 2022. Ik verwacht binnenkort de reflectiefase officieel te starten. Begin volgend jaar zal ik (eerste) resultaten voorleggen aan het college.

Commented [redacted] Wil de wethouder de reflectiefase nog officieel aftrappen?

Commented [redacted] Planning is volgens mij nog onderwerp van gesprek met wethouder, toch/

Parallel aan de reflectiefase zal Amsterdam meewerken bij het opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma door de energieregio NHZ. Verder zal worden bekeken hoe de RES te integreren in de omgevingsinstrumenten die volgen uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050. In beide trajecten moeten afspraken uit de reflectiefase ook een plek krijgen.

Consequenties door de uitspraak van de Raad van State over milieubeoordeling voor windturbinenormen[7]

De Raad van State heeft zich op 30 juni jl. uitgesproken over de algemene regels voor windturbines (o.a. over geluid en slagschaduw). Regels die vastgelegd zijn in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling mogen niet meer gebruikt worden bij het vaststellen van bestemmingsplannen en het verlenen van omgevingsvergunningen voor windparken. Het Rijk had voor deze regels een planmilieueffectrapport (plan-mer) moeten maken. Het Rijk heeft na de uitspraak van de RvS aangegeven alsnog een plan-mer te gaan maken en verwacht hier 1,5 á 2 jaar over te doen.[8] Voor de nieuwe zoekgebieden voor windenergie die in de RES 1.0 vastgelegd zijn, is vergunningverlening naar verwachting pas na deze termijn aan de orde. De gemeente gaat daarom door met het RES-traject en de reflectiefase.

Voor de huidige zoekgebieden die vooroplopen in het proces heeft de uitspraak van de Raad van State consequenties. De Raad van State en het Rijk hebben aangegeven dat totdat er nieuwe algemene regels in Nederland zijn er wel nieuwe windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor die nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden. Naar verwachting zijn er in Amsterdam eigen gemotiveerde normen nodig voor de vier nieuwe windturbines op de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort en voor de nieuwe windturbine(s) in het gebied Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein.

De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (zoals in Delfzijl en Oss) aan de slag met eigen normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Bewoners en belanghebbenden worden nog steeds beschermd tegen hinder. De

[7] https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@125920/milieubeoordeling-voor-windturbinenormen/
[8] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

onderbouwing van de normen moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn.

Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing. De inzichten uit de reflectiefase kunnen een aanvulling zijn, maar zijn hierbij niet voorwaardelijk. Het Rijk en het nationaal programma RES hebben aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, te ondersteunen bij het motiveren van de besluiten.[9] [10]

We nemen als stad onze verantwoordelijkheid én verkennen nieuwe wegen ~~om naar de Amsterdammer en andere belanghebbenden te luisteren~~ om de Amsterdammer en andere belanghebbenden zo goed mogelijk te betrekken bij het RES traject. Het college wil toekomstige generaties een duurzame en leefbare toekomst bieden. Het college wil de gestelde ambities in de Regionale Energiestrategie (RES) daarom zo spoedig mogelijk realiseren om klimaatverandering tegen te gaan. Na afronding van de reflectiefase blijven we een zorgvuldig proces voeren om onze ambities waar te maken.

Ik kijk uit naar de samenwerking met uw raad in de reflectiefase gedurende dit najaar. ~~!~~

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Marieke van Doorninck
Wethouder ~~Duurzaamheid en Ruimtelijke ontwikkeling~~Ruimtelijke Ontwikkeling en Duurzaamheid

[9] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen
https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

[10] https://www.regionale-energiestrategie.nl/Nieuws/2007901.aspx?t=Welke-gevolgen-heeft-de-uitspraak-Raad-van-State-over-windmolenparken

Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	6 september 2021
Portefeuille(s)	Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s):	Marieke van Doorninck
Behandeld door	[redacted], Ruimte en duurzaamheid, [redacted]@amsterdam.nl
Onderwerp	Invulling reflectiefase RES

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ). Uw raad heeft tijdens de bespreking van de zoekgebieden voor windenergie kennisgenomen van het instellen van een reflectiefase.
De reflectiefase is opgezet om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam. De reflectiefase heeft als doel om te luisteren naar de verschillende zorgen en behoeften van een brede groep belanghebbenden. Deze worden geïnventariseerd, vastgelegd en hanteerbaar gemaakt voor de gemeenteraad. Vervolgens worden op basis hiervan richtlijnen voor participatie in de volgende fase en spelregels voor samenwerking met buurgemeenten geformuleerd. Bij het bespreken van de RES 1.0 is toegezegd om u zo snel mogelijk nader te informeren over deze reflectiefase.

Aanleiding en doel reflectiefase
Amsterdam staat voor een grote opgave. In onze toch al volle, groeiende stad moeten we ruimte maken voor een ingrijpende transitie. We moeten de overstap maken van fossiele brandstoffen naar duurzame groene, energiebronnen. Als grote stad moeten wij de verantwoordelijkheid nemen om zelf alles te doen wat binnen onze mogelijkheden ligt.

Elke stap die we in deze transitie zetten, zullen wij voelen. Het is niet makkelijk. Omdat we anders moeten gaan koken, omdat onze huizen moeten worden aangepast, omdat er windturbines in de buurt van onze woonomgeving komen. Als gemeentebestuur gaan we alles eraan te doen om de effecten van deze transitie zo beperkt mogelijk te houden.

Amsterdam heeft een ambitie om ongeveer 17 extra windturbines van 3 MW te bouwen in 2030 (127 MW windenergie totaal). Dat is het uitgangspunt voor de RES en daarmee ook voor de reflectiefase. We gaan onderzoeken hoe we de windturbines kunnen realiseren en daarbij zullen we geen onaanvaardbare risico's nemen. Dit doen we door onderzoeken naar geluid en gezondheid, natuur en ruimte, onder ander met een milieueffectrapportage en met een gezondheidseffectanalyse. En met een afwegingskader als resultaat uit de reflectiefase. Verderop in deze brief meer daarover.

De betrokkenheid van onze inwoners is niet alleen wenselijk, maar ook onmisbaar. Amsterdam geeft met de reflectiefase invulling aan het gesprek dat wij willen voeren met de stad. De

energietransitie kan pas succesvol zijn als wij die samen vormgeven. Dat betekent dat iedereen in de stad die gehoord wíl worden ook gehoord kán worden. Tijdens de reflectiefase willen we de behoeftes en zorgen in de stad inventariseren zodat we ervoor kunnen zorgen dat deze bij de latere besluitvorming over concrete locaties voor windturbines worden meegewogen.

In deze brief wordt u geïnformeerd over de aanpak van de reflectiefase op hoofdlijnen. Hiervoor is inbreng opgehaald bij een groot aantal belanghebbenden[1]. Ook de uitvoering wordt met partijen in de stad besproken. Ik zal u periodiek blijven informeren.

Reflectiefase als extra stap in het proces

De reflectiefase is een extra stap in het traject naar de realisatie van nieuwe windenergie in de stad. Amsterdam wijkt hiermee af van het landelijke RES traject. Pas na de reflectiefase volgt het proces waarin initiatiefnemers per gebied samen met Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten de participatiestappen uitwerken in een participatieplan. Na goedkeuring van het participatieplan door het college ~~Daarna~~ start de voorbereiding van concrete plannen en projecten inclusief benodigde onderzoeken, waaronder de milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse. Pas na afronding van de onderzoeken vindt de definitieve ruimtelijke besluitvorming plaats (vergunningverlening) door de gemeenteraad. Dit is het moment waarop op basis van de informatie uit de voorgaande stappen wordt besloten over het al dan niet (laten) bouwen van windturbines op specifieke locaties. De besluitvorming moet voor januari 2025 afgerond zijn.

Drie producten: afwegingskader, richtlijnen voor participatie en richtlijnen voor governance (sturing)

Op dit moment ziet het college drie producten als resultaat van de reflectiefase. Deze producten worden voor besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd en bieden een kader voor de verdere besluitvorming over windturbines.

1. Een *afwegingskader*: dit kader bevat informatie op stedelijk en lokaal niveau (per zoekgebied) die een rol moet spelen bij de besluitvorming over concrete locaties in de zoekgebieden. De behoeften en zorgen van bewoners maken hier deel van uit. Dit afwegingskader moet het bestuur helpen om een zo goed mogelijke afweging te maken in het vervolgproces. ~~Het helpt bestuur en raad bij het interpreteren en wegen van de aangereikte informatie. Het bestuur zal mede op basis hiervan in een vervolgstap beter de afweging maken. Het afwegingskader bevat verschillende bouwstenen die gezamenlijk alle opgehaalde informatie bevatten.~~ Bouwstenen voor dit afwegingskader die al gereed

Commented [redacted] Ik vind dit raar om zo aan te geven, want we doen eigenlijk al de hele tijd onze eingen interpretatie van het RES traject. Andere gemeenten hebben ook geen eigen ambitie vastgelegd, onze raad wel. Wij geven wel eigen invulling aan de grote vraag naar dialoog en participatie.

Commented [redacted] Hier bedoelen we toch: plannen van initiatiefnemers?

Commented [redacted] Staat in de zin hierboven.

Commented [redacted] Dit is heel vaag, kan deze zin niet weg? Komt ook al terug in eerste zin.

Commented [redacted] Kan, maar we geven nog niet eerder aan dat er modulen zijn die samen een geheel vormen.

[1] Vertegenwoordigers van volgende organisaties hebben input geleverd: Windalarm, JongRES, bezorgde (para)medici, volkstuinen, woonbootbewoners, energie-coöperaties Amsterdam Wind, Stadsecoloog, GGD, Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, Spaar het Gein/ Driemond. Ook hebben volgende partnerorganisaties van de RES en medeoverheden input gegeven: buurgemeenten (Zaandam, Oostzaan, Landsmeer, Waterland, Diemen, Gooise Meren, Ronde Venen, Ouder Amstel) RES partners NHZ (Liander, Waternet, RES NHZ), Provincie NH, Haven Amsterdam, andere beleidsafdelingen gemeente Amsterdam en de stadsdelen Amsterdam Noord, Oost, Zuidoost en Nieuw-West.

zijn, worden tussentijds met u gedeeld. ~~Om u zo goed mogelijk te blijven informeren zal ik bouwstenen die al gereed zijn tijdens het proces van de reflectiefase met u delen.~~

2. *Richtlijnen voor participatie:* deze richtlijnen geven aan hoe belanghebbenden ná de reflectiefase betrokken moeten worden en bevatten "spelregels" voor o.a. belanghebbenden, initiatiefnemers, gemeente en RES-partners voor het opstellen van een participatieplan in de projectvoorbereidingsfase en de realisatiefase. Deze richtlijnen worden na en opbasis van het afwegingskader gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

   De gemeente laat op verzoek van uw raad een evaluatie uitvoeren over de participatie tot nu toe. Dit rapport wordt apart aangeboden aan de raad en de inzichten uit deze evaluatie worden opgenomen in de richtlijnen voor participatie.

3. *Richtlijnen voor governance (sturing):* de sturingsrichtlijnen beschrijven de rol van de gemeente en de aard van sturing bij de ontwikkeling van windenergie. Deze richtlijnen geven informatie over de verhoudingen en afstemming tussen RES-partners en medeoverheden zoals buurgemeenten, stadsdelen, provincie en RES organisatie. En zij geven informatie over de relatie van de gemeente met de initiatiefnemers en met belanghebbenden. Ook deze richtlijnen worden na en opbasis van het afwegingskader gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

Activiteiten in de reflectiefase

Om tot de producten als resultaat van de reflectiefase te komen, vinden er verschillende activiteiten plaats. In het najaar worden Amsterdammers, inwoners van buurgemeenten en andere belanghebbenden~~stellenden~~ uitgenodigd om hieraan deel te nemen, zowel fysiek[2] als digitaal. De gemeente organiseert de volgende activiteiten:

- Een ~~online raadpleging~~ volgens de methodiek 'participatieve waardenevaluatie' (online);~~;~~
- Een onderzoek naar de leefomgeving in de verschillende zoekgebieden door middel van 'context mapping' waarmee de zoekgebieden in kaart en beeld gebracht worden;
- ~~Trajecten~~ Dialogen op de thema's gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit;
- Een evaluatie van het participatieproces tot nu toe;
- Bijeenkomsten van klankbord- en begeleidingsgroepen.

Alle Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten die dat willen kunnen meepraten en input geven. Belangengroepen worden uitgenodigd om hun behoeftes en zorgen in te brengen.

Participatieve waardenevaluatie (PWE)

Kern van de reflectiefase wordt een digitale raadpleging "participatieve waardenevaluatie" (PWE). Met een raadpleging in de vorm van een PWE kan in korte tijd een brede afspiegeling van belanghebbenden worden geïnformeerd, geraadpleegd en deelgenoot gemaakt van bestuurlijke dilemma's. Door middel van deze methode worden burgers als het ware op de stoel van de bestuurder gezet. Zij ervaren zo de dillema's waar bestuurders voor staan en krijgen een overzicht

[2] Indien de Corona maatregelen dit toelaten.

Commented [redacted]

Commented [redacted] Hiermee krijgt de raad dus steeds brokjes informatie?

Commented [redacted] Dit is de interpretatie van wat we afgelopen woensdag hebben besproken, namelijk dat een geheel ingevuld afwegingskader niet gaat lukken. We kijken wat we dan wel kunnen opleveren en delen.

Commented [redacted] Sturing op het hele RES proces?

Commented [redacted] Ik zou dit juist laten staan, participatieve waardenevaluatie zegt niets.

Commented [redacted] Dit kan dan weg.

Commented [redacted] ?

Commented [redacted] Is dit duidelijker? Want het ligt tussen onderzoek en in kaart brengen in en gaat met name over gesprek.

van voor- en nadelen van de verschillende opties. Vervolgens krijgen ze de vraag wat zij zouden adviseren en waarom.Een soortgelijke raadpleging is onlangs op verzoek van de Tweede Kamer uitgevoerd om de mening van de Nederlandse samenleving over klimaatbeleid in kaart te brengen.[3]

Onderzoek naar de leefomgeving door middel van 'context mapping'
Aanvullend op de online raadpleging voert de gemeente een onderzoek uit naar de leefomgeving in de vorm van 'context mapping'. Tijdens workshops die worden gehouden in en rond de zoekgebieden, kunnen bewoners aangeven geven hoe zij hun leefomgeving ervaren, bijvoorbeeld waar zij tot rust komen of waar belangrijke speelplekken, fiets-of (hard)looproutes zijn. In de onderzoeksmethodiek ligt de nadruk op beelden. Het onderzoek is ~~daardoor~~ laagdrempelig en intuïtief, en daardoor toegankelijk voor alle bevolkingsgroepen. Met deze methode wordt en heel lokale informatie ~~inzichten en beelden~~ verkregen. Inzichten vanuit ~~van~~ de beleving van de bewoners in en rond de zoekgebieden wordt in kaart gebracht, zodat daarmee rekening kan worden gehouden bij de ontwikkeling van windenergie. ~~voor windenergie. Dit levert belangrijke lokale informatie op voor het afwegingskader.~~

Commented [redacted] Dit moet volgens mij nog concreter. In het overleg gaven jullie aan dat we bijvoorbeeld speelpleintjes en bankjes die voor de buurt belangrijk zijn in kaart brengen, zodat hier rekening mee kan worden gehouden. Een dergelijk voorbeeld zou ik hier ook noemen om begrijpelijk te maken wat we bedoelen met 'lokale inzichten en beelden', want nu is dat erg vaag.

Commented [redacted] Dit is dan overbodig, lijkt me.

Thematische trajecten gezondheidseffectanalyse, natuur en ruimtelijke kwaliteit
In de RES 1.0 NHZ is afgesproken dat Amsterdam bij de beoordeling van locaties voor windenergie een gezondheidseffectanalyse[4] uitvoert. Daartoe wordt een commissie van gezondheidsexperts samengesteld onder leiding van een onafhankelijke voorzitter. De expertgroep stelt vast hoe effecten op gezondheid en welzijn rond een mogelijke locatie in beeld moeten worden gebracht en afgewogen. Deze expertgroep wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. Hiervoor wordt in de reflectiefase in samenspraak met belangengroepen, waaronder de (para)medici die eerder hun zorgen hebben geuit in een raadsadres, lokaal input opgehaald en werkt de expertgroep samen met het landelijk expertisepunt 'Gezondheid en windturbines' van het RIVM en de GGD'en.

Daarnaast zijn effecten op natuur en ruimtelijke kwaliteit belangrijke criteria voor de afweging van locaties. Voor natuur wordt tijdens de reflectiefase aanvullend op de 'Quickscan natuur en landschap'[5] in beeld gebracht welke elementen onderdeel moeten zijn van de milieueffectrapportage. De lijst met elementen wordt in samenspraak met belanghebbenden opgesteld en opgenomen in een openbaar document. Dit kan vervolgens worden gebruikt als startpunt voor de inhoud van een milieueffectrapportage bij windturbineprojecten in Amsterdam. De milieueffectrapportage is verplicht bij elk windturbineproject conform motie 035.21.van het raadslid Kreuger.

Om ruimtelijke kwaliteit goed in het afwegingskader mee te laten wegen, stelt de gemeente samen met ruimtelijke experts van o.a. de provincie een ruimtelijk kwaliteitskader op. Mogelijke

[3] Voor nadere informatie over een PWE (kijkduur 3 min): https://youtu.be/kdGUqK5KZFI en over de Nederlandse klimaatraadpleging https://www.tudelft.nl/tbm/pwe/case-studies/klimaatraadpleging
[4] Gezondheidseffectanalyse is de Nederlandstalige benoeming van een Health Impact Assessment, zoals toegelicht in een brief aan uw raad op 20 april j.l..
[5] https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/9731690/1#search=%22quickscan%20ecologisch%22

ruimtelijke effecten van de inpassing worden in 3D beelden gevisualiseerd. Daarbij wordt het ruimtelijke effect zowel stedenbouwkundig als landschappelijk benaderd. Ook in dit traject wordt samengewerkt met belanghebbenden zodat hun zorgen en behoeftes in de uiteindelijke afweging mee kunnen worden genomen.

Evaluatie van het participatietraject tot nu toe
Onderdeel van de reflectiefase is een evaluatie van het doorlopen participatieproces in Amsterdam tot aan de RES 1.0. Deze evaluatie wordt uitgevoerd door onderzoekers van Universiteit Leiden. De evaluatie gaat o.a. in op het ontwerp van het participatieproces, de kwaliteit ervan en de interacties tijdens de participatie. Belanghebbenden geven feedback op de onderzoeksopzet. De lessen en aanbevelingen die uit deze evaluatie volgen zijn input voor de richtlijnen voor participatie in de vervolgfasen. Dit is conform motie 073.21 van het raadslid Kiliç en conform motie 043.21 van de raadsleden Kreuger en Boomsma.

Reflectiefase als gezamenlijk proces met klankbord- en begeleidingsgroepen
De gemeente constateert dat de behoefte bij bewoners en belanghebbenden om mee te praten en mee te doen groot is. Over wat de beste manier is om dit vorm te geven, lopen de meningen uiteen. Daarom worden zij bij de reflectiefase intensief betrokken. De verschillende onderdelen van de reflectiefase worden van input voorzien door een aantal klankbord- en begeleidingsgroepen:

- Een stedelijke klankbordgroep, waarin belanghebbenden die op stedelijk niveau georganiseerd zijn zitting kunnen krijgen;
- Vier lokale klankbordgroepen, waar belanghebbenden die vooral een lokaal (per zoekgebied verschillend) belang hebben zitting kunnen krijgen, en waar ook ruimte is voor de inbreng van inwoners uit buurgemeenten;
- Thematische begeleidingsgroepen op de onderwerpen gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit.

Deze groepen staan niet in hiërarchische verhouding tot elkaar, maar worden zo vormgegeven dat zoveel mogelijk betrokken organisaties op de juiste plek hun input kunnen geven.
Belanghebbende en vertegenwoordigers kunnen zich opgeven om mee te denken in groepen die feedback geven en mee denken op proces en inhoud van de reflectiefase. Energiecoöperaties van Amsterdam Wind en bewonersvertegenwoordiging doen mee in de klankbordgroepen, net zoals Windalarm, de (para)medici die zich eerder bezorgd geuit hebben, en een brede vertegenwoordiging van belanghebbenden bijvoorbeeld vanuit volkstuinverenigingen of huurdersverenigingen worden uitgenodigd. Voor het maken van de selectie van deelnemers voor deze groepen vragen we het Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid.

Brede uitnodiging en begeleiding door deskundigen
Zoals eerder genoemd is het uitgangspunt bij de reflectiefase dat iedereen in de stad die gehoord wil worden, ook gehoord kán worden. Er wordt breed en toegankelijk uitgenodigd voor de activiteiten en klankbordgroepen. Naast lokale belanghebbenden worden de buurgemeenten, RES-partners, de provincie, waterschappen en Liander betrokken. ~~Energiecoöperaties van Amsterdam Wind en bewonersvertegenwoordiging doen mee in de klankbordgroepen, net zoals~~

Commented [redacted] Kan ook weg, en vervangen door "zij".

Commented [redacted] Dit is een beetje cryptisch.

Commented [redacted] Toegevoegd nav opmerking [redacted]

~~Windalarm, (para)medici en een brede vertegenwoordiging van belanghebbenden bijvoorbeeld vanuit volkstuinverenigingen of huurdersverenigingen.~~ Deskundigen en kennisinstellingen zoals het RIVM, de TU Delft en de GGD helpen bij de uitvoering van de activiteiten.

Aandringen op gezamenlijke dialoog duurzame elektriciteit door het Rijk
Over nut en noodzaak van wind op land en de kaders van de RES bestaat veel onrust en verschil van mening. De regie over deze vraag van nut- en noodzaak wordt landelijk opgepakt. Nationaal Programma RES en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn momenteel in gesprek om de vragen en zorgen over nut en noodzaak van wind op land nationaal goed te beleggen. Binnenkort start een verkenning naar een mogelijke dialoogtafel hierover. Amsterdam zal samen met de energieregio NHZ blijven aandringen dat dit gesprek plaats vindt parallel aan de Amsterdamse reflectiefase.

Communicatie versterken
De wijze waarop de gemeente communiceert zal aansluiten bij de opzet van de reflectiefase.

De communicatieactiviteiten lopen in de komende fase langs drie lijnen:
1) Zoveel en divers mogelijk mensen uitnodigen en betrekken bij het traject. We hanteren hierbij een buurtgerichte aanpak met o.a. bewonersbrieven, lokale media, fysieke en digitale uitnodigingen.
2) Het effect van windturbines op de omgeving inzichtelijk maken door visualisaties.
3) Het doorlopend informeren over alle stappen, onderzoeken, onderzoeksresultaten en feiten die in deze fase relevant zijn. Dit doen we o.a. door het gebruik van de website van de gemeente, nieuwsbrieven, nieuwsberichten en, indien mogelijk, fysieke bijeenkomsten.

We werken hierin nauw samen met de stadsdelen en buurgemeenten.

Planning
De reflectiefase vindt plaats in het najaar van 2021 en kan doorlopen naar het voorjaar 2022. Ik verwacht binnenkort de reflectiefase officieel te starten. Begin volgend jaar zal ik (eerste) resultaten voorleggen aan het college.

Parallel aan de reflectiefase zal Amsterdam meewerken bij het opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma door de energieregio NHZ. Verder zal worden bekeken hoe de RES te integreren in de omgevingsinstrumenten die volgen uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050. In beide trajecten moeten afspraken uit de reflectiefase ook een plek krijgen.

Commented [redacted] Dit is een beetje gek in het licht van de passage hierboven, waar staat dat de selectie voor de klankbordgroepen nog gemakt moet worden.

Commented [redacted] Snap ik, kan hier weg en naar voren.

Commented [redacted]]: Wil de wethouder de reflectiefase nog officieel aftrappen?

Commented [redacted] Planning is volgens mij nog onderwerp van gesprek met wethouder, toch/

Consequenties door de uitspraak van de Raad van State over milieubeoordeling voor windturbinenormen[6]

De Raad van State heeft zich op 30 juni jl. uitgesproken over de algemene regels voor windturbines (o.a. over geluid en slagschaduw). Regels die vastgelegd zijn in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling mogen niet meer gebruikt worden bij het vaststellen van bestemmingsplannen en het verlenen van omgevingsvergunningen voor windparken. Het Rijk had voor deze regels een planmilieueffectrapport (plan-mer) moeten maken. Het Rijk heeft na de uitspraak van de RvS aangegeven alsnog een plan-mer te gaan maken en verwacht hier 1,5 á 2 jaar over te doen.[7] Voor de nieuwe zoekgebieden voor windenergie die in de RES 1.0 vastgelegd zijn, is vergunningverlening naar verwachting pas na deze termijn aan de orde. De gemeente gaat daarom door met het RES-traject en de reflectiefase.

Voor de huidige zoekgebieden die vooroplopen in het proces heeft de uitspraak van de Raad van State consequenties. De Raad van State en het Rijk hebben aangegeven dat totdat er nieuwe algemene regels in Nederland zijn er wel nieuwe windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor die nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden. Naar verwachting zijn er in Amsterdam eigen gemotiveerde normen nodig voor de vier nieuwe windturbines op de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort en voor de nieuwe windturbine(s) in het gebied Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein.

De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (zoals in Delfzijl en Oss) aan de slag met eigen normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Bewoners en belanghebbenden worden nog steeds beschermd tegen hinder. De onderbouwing van de normen moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn.

Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing. De inzichten uit de reflectiefase kunnen een aanvulling zijn, maar zijn hierbij niet voorwaardelijk. Het Rijk en het nationaal programma RES hebben aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, te ondersteunen bij het motiveren van de besluiten.[8] [9]

---

[6] https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@125920/milieubeoordeling-voor-windturbinenormen/
[7] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen
[8] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen
https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

[9] https://www.regionale-energiestrategie.nl/Nieuws/2007901.aspx?t=Welke-gevolgen-heeft-de-uitspraak-Raad-van-State-over-windmolenparken

We nemen als stad onze verantwoordelijkheid én verkennen nieuwe wegen om de Amsterdammer en andere belanghebbenden zo goed mogelijk te betrekken bij het RES traject. Het college wil toekomstige generaties een duurzame en leefbare toekomst bieden. Het college wil de gestelde ambities in de Regionale Energiestrategie (RES) daarom zo spoedig mogelijk realiseren om klimaatverandering tegen te gaan. Na afronding van de reflectiefase blijven we een zorgvuldig proces voeren om onze ambities waar te maken.

Ik kijk uit naar de samenwerking met uw raad in de reflectiefase gedurende dit najaar.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Marieke van Doorninck
Wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling en Duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	6 september 2021
Portefeuille(s)	Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s):	Marieke van Doorninck
Behandeld door	[redacted], Ruimte en duurzaamheid, [redacted]@amsterdam.nl
Onderwerp	Invulling reflectiefase RES

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ). Uw raad heeft tijdens de bespreking van de zoekgebieden voor windenergie kennisgenomen van het instellen van een reflectiefase.
De reflectiefase is opgezet om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam. De reflectiefase heeft als doel om te luisteren naar de verschillende zorgen en behoeften van een brede groep belanghebbenden. Deze worden geïnventariseerd, vastgelegd en hanteerbaar gemaakt voor de gemeenteraad. Vervolgens worden op basis hiervan richtlijnen voor participatie in de volgende fase en spelregels voor samenwerking met buurgemeenten geformuleerd. Bij het bespreken van de RES 1.0 is toegezegd om u zo snel mogelijk nader te informeren over deze reflectiefase.

Aanleiding en doel reflectiefase
Amsterdam staat voor een grote opgave. In onze toch al volle, groeiende stad moeten we ruimte maken voor een ingrijpende transitie. We moeten de overstap maken van fossiele brandstoffen naar duurzame groene, energiebronnen. Als grote stad moeten wij de verantwoordelijkheid nemen om zelf alles te doen wat binnen onze mogelijkheden ligt.

Elke stap die we in deze transitie zetten, zullen wij voelen. Het is niet makkelijk. Omdat we anders moeten gaan koken, omdat onze huizen moeten worden aangepast, omdat er windturbines in de buurt van onze woonomgeving komen. Als gemeentebestuur gaan we alles eraan te doen om de effecten van deze transitie zo beperkt mogelijk te houden.

Amsterdam heeft een ambitie om ongeveer 17 extra windturbines van 3 MW te bouwen in 2030 (127 MW windenergie totaal). Dat is het uitgangspunt voor de RES en daarmee ook voor de reflectiefase. We gaan onderzoeken hoe we de windturbines kunnen realiseren en daarbij zullen we geen onaanvaardbare risico's nemen. Dit doen we door onderzoeken naar geluid en gezondheid, natuur en ruimte, onder ander met een milieueffectrapportage en met een gezondheidseffectanalyse. En met een afwegingskader als resultaat uit de reflectiefase. Verderop in deze brief meer daarover.

De betrokkenheid van onze inwoners is niet alleen wenselijk, maar ook onmisbaar. Amsterdam geeft met de reflectiefase invulling aan het gesprek dat wij willen voeren met de stad. De

energietransitie kan pas succesvol zijn als wij die samen vormgeven. Dat betekent dat iedereen in de stad die gehoord wíl worden ook gehoord kán worden. Tijdens de reflectiefase willen we de behoeftes en zorgen in de stad inventariseren zodat we ervoor kunnen zorgen dat deze bij de latere besluitvorming over concrete locaties voor windturbines worden meegewogen.

In deze brief wordt u geïnformeerd over de aanpak van de reflectiefase op hoofdlijnen. Hiervoor is inbreng opgehaald bij een groot aantal belanghebbenden[1]. Ook de uitvoering wordt met partijen in de stad besproken. Ik zal u periodiek blijven informeren.

Reflectiefase als extra stap in het proces

De reflectiefase is een extra stap in het traject naar de realisatie van nieuwe windenergie in de stad. Amsterdam wijkt hiermee af van het landelijke RES traject. Pas na de reflectiefase volgt het proces waarin initiatiefnemers per gebied samen met Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten de participatiestappen uitwerken in een participatieplan. Na goedkeuring van het participatieplan door het college ~~Daarna~~ start de voorbereiding van concrete plannen en projecten inclusief benodigde onderzoeken, waaronder de milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse. Pas na afronding van de onderzoeken vindt de definitieve ruimtelijke besluitvorming plaats (vergunningverlening) door de gemeenteraad. Dit is het moment waarop op basis van de informatie uit de voorgaande stappen wordt besloten over het al dan niet (laten) bouwen van windturbines op specifieke locaties. De besluitvorming moet voor januari 2025 afgerond zijn.

Drie producten: afwegingskader, richtlijnen voor participatie en richtlijnen voor governance (sturing)

Op dit moment ziet het college drie producten als resultaat van de reflectiefase. Deze producten worden voor besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd en bieden een kader voor de verdere besluitvorming over windturbines.

1. Een *afwegingskader*: dit kader bevat informatie op stedelijk en lokaal niveau (per zoekgebied) die een rol moet spelen bij de besluitvorming over concrete locaties in de zoekgebieden. De behoeften en zorgen van bewoners maken hier deel van uit. Dit afwegingskader moet het bestuur helpen om een zo goed mogelijke afweging te maken in het vervolgproces. ~~Het helpt bestuur en raad bij het interpreteren en wegen van de aangereikte informatie. Het bestuur zal mede op basis hiervan in een vervolgstap beter de afweging maken. Het afwegingskader bevat verschillende bouwstenen die gezamenlijk alle opgehaalde informatie bevatten.~~ Bouwstenen voor dit afwegingskader die al gereed

Commented [redacted] Ik vind dit raar om zo aan te geven, want we doen eigenlijk al de hele tijd onze eingen interpretatie van het RES traject. Andere gemeenten hebben ook geen eigen ambitie vastgelegd, onze raad wel. Wij geven wel eigen invulling aan de grote vraag naar dialoog en participatie.

Commented [redacted] Hier bedoelen we toch: plannen van initiatiefnemers?

Commented [redacted] Staat in de zin hierboven.

Commented [redacted] Dit is heel vaag, kan deze zin niet weg? Komt ook al terug in eerste zin.

Commented [redacted] Kan, maar we geven nog niet eerder aan dat er modulen zijn die samen een geheel vormen.

[1] Vertegenwoordigers van volgende organisaties hebben input geleverd: Windalarm, JongRES, bezorgde (para)medici, volkstuinen, woonbootbewoners, energie-coöperaties Amsterdam Wind, Stadsecoloog, GGD, Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, Spaar het Gein/ Driemond. Ook hebben volgende partnerorganisaties van de RES en medeoverheden input gegeven: buurgemeenten (Zaandam, Oostzaan, Landsmeer, Waterland, Diemen, Gooise Meren, Ronde Venen, Ouder Amstel) RES partners NHZ (Liander, Waternet, RES NHZ), Provincie NH, Haven Amsterdam, andere beleidsafdelingen gemeente Amsterdam en de stadsdelen Amsterdam Noord, Oost, Zuidoost en Nieuw-West.

zijn, worden tussentijds met u gedeeld. ~~Om u zo goed mogelijk te blijven informeren zal ik bouwstenen die al gereed zijn tijdens het proces van de reflectiefase met u delen.~~

2. *Richtlijnen voor participatie:* deze richtlijnen geven aan hoe belanghebbenden ná de reflectiefase betrokken moeten worden en bevatten "spelregels" voor o.a. belanghebbenden, initiatiefnemers, gemeente en RES-partners voor het opstellen van een participatieplan in de projectvoorbereidingsfase en de realisatiefase. Deze richtlijnen worden na en opbasis van het afwegingskader gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

   De gemeente laat op verzoek van uw raad een evaluatie uitvoeren over de participatie tot nu toe. Dit rapport wordt apart aangeboden aan de raad en de inzichten uit deze evaluatie worden opgenomen in de richtlijnen voor participatie.

3. *Richtlijnen voor governance (sturing):* de sturingsrichtlijnen beschrijven de rol van de gemeente en de aard van sturing bij de ontwikkeling van windenergie. Deze richtlijnen geven informatie over de verhoudingen en afstemming tussen RES-partners en medeoverheden zoals buurgemeenten, stadsdelen, provincie en RES organisatie. En zij geven informatie over de relatie van de gemeente met de initiatiefnemers en met belanghebbenden. Ook deze richtlijnen worden na en opbasis van het afwegingskader gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

Activiteiten in de reflectiefase

Om tot de producten als resultaat van de reflectiefase te komen, vinden er verschillende activiteiten plaats. In het najaar worden Amsterdammers, inwoners van buurgemeenten en andere belanghebbenden~~stellenden~~ uitgenodigd om hieraan deel te nemen, zowel fysiek[2] als digitaal. De gemeente organiseert de volgende activiteiten:

- Een ~~online raadpleging~~ volgens de methodiek 'participatieve waardenevaluatie' (online);~~;~~
- Een onderzoek naar de leefomgeving in de verschillende zoekgebieden door middel van 'context mapping' waarmee de zoekgebieden in kaart en beeld gebracht worden;
- ~~Trajecten~~ Dialogen op de thema's gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit;
- Een evaluatie van het participatieproces tot nu toe;
- Bijeenkomsten van klankbord- en begeleidingsgroepen.

Alle Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten die dat willen kunnen meepraten en input geven. Belangengroepen worden uitgenodigd om hun behoeftes en zorgen in te brengen.

Participatieve waardenevaluatie (PWE)

Kern van de reflectiefase wordt een digitale raadpleging "participatieve waardenevaluatie" (PWE). Met een raadpleging in de vorm van een PWE kan in korte tijd een brede afspiegeling van belanghebbenden worden geïnformeerd, geraadpleegd en deelgenoot gemaakt van bestuurlijke dilemma's. Door middel van deze methode worden burgers als het ware op de stoel van de bestuurder gezet. Zij ervaren zo de dillema's waar bestuurders voor staan en krijgen een overzicht

[2] Indien de Corona maatregelen dit toelaten.

Commented [redacted]

Commented [redacted] Hiermee krijgt de raad dus steeds brokjes informatie?

Commented [redacted] Dit is de interpretatie van wat we afgelopen woensdag hebben besproken, namelijk dat een geheel ingevuld afwegingskader niet gaat lukken. We kijken wat we dan wel kunnen opleveren en delen.

Commented [redacted] Sturing op het hele RES proces?

Commented [redacted] Ik zou dit juist laten staan, participatieve waardenevaluatie zegt niets.

Commented [redacted] Dit kan dan weg.

Commented [redacted] ?

Commented [redacted] Is dit duidelijker? Want het ligt tussen onderzoek en in kaart brengen in en gaat met name over gesprek.

van voor- en nadelen van de verschillende opties. Vervolgens krijgen ze de vraag wat zij zouden adviseren en waarom.Een soortgelijke raadpleging is onlangs op verzoek van de Tweede Kamer uitgevoerd om de mening van de Nederlandse samenleving over klimaatbeleid in kaart te brengen.[3]

Onderzoek naar de leefomgeving door middel van 'context mapping'
Aanvullend op de online raadpleging voert de gemeente een onderzoek uit naar de leefomgeving in de vorm van 'context mapping'. Tijdens workshops die worden gehouden in en rond de zoekgebieden, kunnen bewoners aangeven geven hoe zij hun leefomgeving ervaren, bijvoorbeeld waar zij tot rust komen of waar belangrijke speelplekken, fiets-of (hard)looproutes zijn. In de onderzoeksmethodiek ligt de nadruk op beelden. Het onderzoek is ~~daardoor~~ laagdrempelig en intuïtief, en daardoor toegankelijk voor alle bevolkingsgroepen. Met deze methode wordt en heel lokale informatie ~~inzichten en beelden~~ verkregen. Inzichten vanuit ~~van~~ de beleving van de bewoners in en rond de zoekgebieden wordt in kaart gebracht, zodat daarmee rekening kan worden gehouden bij de ontwikkeling van windenergie. ~~voor windenergie. Dit levert belangrijke lokale informatie op voor het afwegingskader.~~

Commented [redacted] Dit moet volgens mij nog concreter. In het overleg gaven jullie aan dat we bijvoorbeeld speelpleintjes en bankjes die voor de buurt belangrijk zijn in kaart brengen, zodat hier rekening mee kan worden gehouden. Een dergelijk voorbeeld zou ik hier ook noemen om begrijpelijk te maken wat we bedoelen met 'lokale inzichten en beelden', want nu is dat erg vaag.

Commented [redacted] Dit is dan overbodig, lijkt me.

Thematische trajecten gezondheidseffectanalyse, natuur en ruimtelijke kwaliteit
In de RES 1.0 NHZ is afgesproken dat Amsterdam bij de beoordeling van locaties voor windenergie een gezondheidseffectanalyse[4] uitvoert. Daartoe wordt een commissie van gezondheidsexperts samengesteld onder leiding van een onafhankelijke voorzitter. De expertgroep stelt vast hoe effecten op gezondheid en welzijn rond een mogelijke locatie in beeld moeten worden gebracht en afgewogen. Deze expertgroep wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. Hiervoor wordt in de reflectiefase in samenspraak met belangengroepen, waaronder de (para)medici die eerder hun zorgen hebben geuit in een raadsadres, lokaal input opgehaald en werkt de expertgroep samen met het landelijk expertisepunt 'Gezondheid en windturbines' van het RIVM en de GGD'en.

Daarnaast zijn effecten op natuur en ruimtelijke kwaliteit belangrijke criteria voor de afweging van locaties. Voor natuur wordt tijdens de reflectiefase aanvullend op de 'Quickscan natuur en landschap'[5] in beeld gebracht welke elementen onderdeel moeten zijn van de milieueffectrapportage. De lijst met elementen wordt in samenspraak met belanghebbenden opgesteld en opgenomen in een openbaar document. Dit kan vervolgens worden gebruikt als startpunt voor de inhoud van een milieueffectrapportage bij windturbineprojecten in Amsterdam. De milieueffectrapportage is verplicht bij elk windturbineproject conform motie 035.21.van het raadslid Kreuger.

Om ruimtelijke kwaliteit goed in het afwegingskader mee te laten wegen, stelt de gemeente samen met ruimtelijke experts van o.a. de provincie een ruimtelijk kwaliteitskader op. Mogelijke

[3] Voor nadere informatie over een PWE (kijkduur 3 min): https://youtu.be/kdGUqK5KZFI en over de Nederlandse klimaatraadpleging https://www.tudelft.nl/tbm/pwe/case-studies/klimaatraadpleging
[4] Gezondheidseffectanalyse is de Nederlandstalige benoeming van een Health Impact Assessment, zoals toegelicht in een brief aan uw raad op 20 april j.l..
[5] https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/9731690/1#search=%22quickscan%20ecologisch%22

ruimtelijke effecten van de inpassing worden in 3D beelden gevisualiseerd. Daarbij wordt het ruimtelijke effect zowel stedenbouwkundig als landschappelijk benaderd. Ook in dit traject wordt samengewerkt met belanghebbenden zodat hun zorgen en behoeftes in de uiteindelijke afweging mee kunnen worden genomen.

Evaluatie van het participatietraject tot nu toe
Onderdeel van de reflectiefase is een evaluatie van het doorlopen participatieproces in Amsterdam tot aan de RES 1.0. Deze evaluatie wordt uitgevoerd door onderzoekers van Universiteit Leiden. De evaluatie gaat o.a. in op het ontwerp van het participatieproces, de kwaliteit ervan en de interacties tijdens de participatie. Belanghebbenden geven feedback op de onderzoeksopzet. De lessen en aanbevelingen die uit deze evaluatie volgen zijn input voor de richtlijnen voor participatie in de vervolgfasen. Dit is conform motie 073.21 van het raadslid Kiliç en conform motie 043.21 van de raadsleden Kreuger en Boomsma.

Reflectiefase als gezamenlijk proces met klankbord- en begeleidingsgroepen
De gemeente constateert dat de behoefte bij bewoners en belanghebbenden om mee te praten en mee te doen groot is. Over wat de beste manier is om dit vorm te geven, lopen de meningen uiteen. Daarom worden zij bij de reflectiefase intensief betrokken. De verschillende onderdelen van de reflectiefase worden van input voorzien door een aantal klankbord- en begeleidingsgroepen:

- Een stedelijke klankbordgroep, waarin belanghebbenden die op stedelijk niveau georganiseerd zijn zitting kunnen krijgen;
- Vier lokale klankbordgroepen, waar belanghebbenden die vooral een lokaal (per zoekgebied verschillend) belang hebben zitting kunnen krijgen, en waar ook ruimte is voor de inbreng van inwoners uit buurgemeenten;
- Thematische begeleidingsgroepen op de onderwerpen gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit.

Deze groepen staan niet in hiërarchische verhouding tot elkaar, maar worden zo vormgegeven dat zoveel mogelijk betrokken organisaties op de juiste plek hun input kunnen geven.
Belanghebbende en vertegenwoordigers kunnen zich opgeven om mee te denken in groepen die feedback geven en mee denken op proces en inhoud van de reflectiefase. Energiecoöperaties van Amsterdam Wind en bewonersvertegenwoordiging doen mee in de klankbordgroepen, net zoals Windalarm, de (para)medici die zich eerder bezorgd geuit hebben, en een brede vertegenwoordiging van belanghebbenden bijvoorbeeld vanuit volkstuinverenigingen of huurdersverenigingen worden uitgenodigd. Voor het maken van de selectie van deelnemers voor deze groepen vragen we het Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid.

Brede uitnodiging en begeleiding door deskundigen
Zoals eerder genoemd is het uitgangspunt bij de reflectiefase dat iedereen in de stad die gehoord wil worden, ook gehoord kán worden. Er wordt breed en toegankelijk uitgenodigd voor de activiteiten en klankbordgroepen. Naast lokale belanghebbenden worden de buurgemeenten, RES-partners, de provincie, waterschappen en Liander betrokken. ~~Energiecoöperaties van Amsterdam Wind en bewonersvertegenwoordiging doen mee in de klankbordgroepen, net zoals~~

Commented [redacted] Kan ook weg, en vervangen door "zij".

Commented [redacted] Dit is een beetje cryptisch.

Commented [redacted] Toegevoegd nav opmerking [redacted]

~~Windalarm, (para)medici en een brede vertegenwoordiging van belanghebbenden bijvoorbeeld vanuit volkstuinverenigingen of huurdersverenigingen.~~ Deskundigen en kennisinstellingen zoals het RIVM, de TU Delft en de GGD helpen bij de uitvoering van de activiteiten.

Aandringen op gezamenlijke dialoog duurzame elektriciteit door het Rijk
Over nut en noodzaak van wind op land en de kaders van de RES bestaat veel onrust en verschil van mening. De regie over deze vraag van nut- en noodzaak wordt landelijk opgepakt. Nationaal Programma RES en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn momenteel in gesprek om de vragen en zorgen over nut en noodzaak van wind op land nationaal goed te beleggen. Binnenkort start een verkenning naar een mogelijke dialoogtafel hierover. Amsterdam zal samen met de energieregio NHZ blijven aandringen dat dit gesprek plaats vindt parallel aan de Amsterdamse reflectiefase.

Communicatie versterken
De wijze waarop de gemeente communiceert zal aansluiten bij de opzet van de reflectiefase.

De communicatieactiviteiten lopen in de komende fase langs drie lijnen:
1) Zoveel en divers mogelijk mensen uitnodigen en betrekken bij het traject. We hanteren hierbij een buurtgerichte aanpak met o.a. bewonersbrieven, lokale media, fysieke en digitale uitnodigingen.
2) Het effect van windturbines op de omgeving inzichtelijk maken door visualisaties.
3) Het doorlopend informeren over alle stappen, onderzoeken, onderzoeksresultaten en feiten die in deze fase relevant zijn. Dit doen we o.a. door het gebruik van de website van de gemeente, nieuwsbrieven, nieuwsberichten en, indien mogelijk, fysieke bijeenkomsten.

We werken hierin nauw samen met de stadsdelen en buurgemeenten.

Planning
De reflectiefase vindt plaats in het najaar van 2021 en kan doorlopen naar het voorjaar 2022. Ik verwacht binnenkort de reflectiefase officieel te starten. Begin volgend jaar zal ik (eerste) resultaten voorleggen aan het college.

Parallel aan de reflectiefase zal Amsterdam meewerken bij het opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma door de energieregio NHZ. Verder zal worden bekeken hoe de RES te integreren in de omgevingsinstrumenten die volgen uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050. In beide trajecten moeten afspraken uit de reflectiefase ook een plek krijgen.

Commented [redacted] Dit is een beetje gek in het licht van de passage hierboven, waar staat dat de selectie voor de klankbordgroepen nog gemakt moet worden.

Commented [redacted] Snap ik, kan hier weg en naar voren.

Commented [redacted]]: Wil de wethouder de reflectiefase nog officieel aftrappen?

Commented [redacted] Planning is volgens mij nog onderwerp van gesprek met wethouder, toch/

Consequenties door de uitspraak van de Raad van State over milieubeoordeling voor windturbinenormen[6]

De Raad van State heeft zich op 30 juni jl. uitgesproken over de algemene regels voor windturbines (o.a. over geluid en slagschaduw). Regels die vastgelegd zijn in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling mogen niet meer gebruikt worden bij het vaststellen van bestemmingsplannen en het verlenen van omgevingsvergunningen voor windparken. Het Rijk had voor deze regels een planmilieueffectrapport (plan-mer) moeten maken. Het Rijk heeft na de uitspraak van de RvS aangegeven alsnog een plan-mer te gaan maken en verwacht hier 1,5 á 2 jaar over te doen.[7] Voor de nieuwe zoekgebieden voor windenergie die in de RES 1.0 vastgelegd zijn, is vergunningverlening naar verwachting pas na deze termijn aan de orde. De gemeente gaat daarom door met het RES-traject en de reflectiefase.

Voor de huidige zoekgebieden die vooroplopen in het proces heeft de uitspraak van de Raad van State consequenties. De Raad van State en het Rijk hebben aangegeven dat totdat er nieuwe algemene regels in Nederland zijn er wel nieuwe windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor die nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden. Naar verwachting zijn er in Amsterdam eigen gemotiveerde normen nodig voor de vier nieuwe windturbines op de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort en voor de nieuwe windturbine(s) in het gebied Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein.

De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (zoals in Delfzijl en Oss) aan de slag met eigen normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Bewoners en belanghebbenden worden nog steeds beschermd tegen hinder. De onderbouwing van de normen moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn.

Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing. De inzichten uit de reflectiefase kunnen een aanvulling zijn, maar zijn hierbij niet voorwaardelijk. Het Rijk en het nationaal programma RES hebben aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, te ondersteunen bij het motiveren van de besluiten.[8] [9]

---

[6] https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@125920/milieubeoordeling-voor-windturbinenormen/
[7] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen
[8] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen
https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

[9] https://www.regionale-energiestrategie.nl/Nieuws/2007901.aspx?t=Welke-gevolgen-heeft-de-uitspraak-Raad-van-State-over-windmolenparken

We nemen als stad onze verantwoordelijkheid én verkennen nieuwe wegen om de Amsterdammer en andere belanghebbenden zo goed mogelijk te betrekken bij het RES traject. Het college wil toekomstige generaties een duurzame en leefbare toekomst bieden. Het college wil de gestelde ambities in de Regionale Energiestrategie (RES) daarom zo spoedig mogelijk realiseren om klimaatverandering tegen te gaan. Na afronding van de reflectiefase blijven we een zorgvuldig proces voeren om onze ambities waar te maken.

Ik kijk uit naar de samenwerking met uw raad in de reflectiefase gedurende dit najaar.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Marieke van Doorninck
Wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling en Duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	6 september 2021
Portefeuille(s)	Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s):	Marieke van Doorninck
Behandeld door	[redacted], Ruimte en duurzaamheid, [redacted]@amsterdam.nl
Onderwerp	Invulling reflectiefase RES

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ). Uw raad heeft tijdens de bespreking van de zoekgebieden voor windenergie kennisgenomen van het instellen van een reflectiefase.
De reflectiefase is opgezet om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam. De reflectiefase heeft als doel om te luisteren naar de verschillende zorgen en behoeften van een brede groep belanghebbenden. Deze worden geïnventariseerd, vastgelegd en hanteerbaar gemaakt voor de gemeenteraad. Vervolgens worden op basis hiervan richtlijnen voor participatie in de volgende fase en spelregels voor samenwerking met buurgemeenten geformuleerd. Bij het bespreken van de RES 1.0 is toegezegd om u zo snel mogelijk nader te informeren over deze reflectiefase.

Aanleiding en doel reflectiefase
Amsterdam staat voor een grote opgave. In onze toch al volle, groeiende stad moeten we ruimte maken voor een ingrijpende transitie. We moeten de overstap maken van fossiele brandstoffen naar duurzame groene, energiebronnen. Als grote stad moeten wij de verantwoordelijkheid nemen om zelf alles te doen wat binnen onze mogelijkheden ligt.

Elke stap die we in deze transitie zetten, zullen wij voelen. Het is niet eenvoudig. Omdat we anders moeten gaan koken, omdat onze huizen moeten worden aangepast, omdat er windturbines in de buurt van onze woonomgeving komen. Als gemeentebestuur gaan we alles eraan te doen om de effecten van deze transitie zo beperkt mogelijk te houden.

Amsterdam heeft een ambitie om ongeveer 17 extra windturbines van 3 MW te bouwen in 2030 (127 MW windenergie totaal). Dat is het uitgangspunt voor de RES en daarmee ook voor de reflectiefase. We gaan onderzoeken hoe we de windturbines kunnen realiseren en daarbij zullen we geen onaanvaardbare risico's nemen. Dit doen we door onderzoeken naar geluid en gezondheid, natuur en ruimte, onder ander met een milieueffectrapportage en met een gezondheidseffectanalyse. En met een afwegingskader als resultaat uit de reflectiefase. Verderop in deze brief meer daarover.

De betrokkenheid van onze inwoners is niet alleen wenselijk, maar ook onmisbaar. Amsterdam geeft met de reflectiefase invulling aan het gesprek dat wij willen voeren met de stad. De energietransitie kan pas succesvol zijn als wij die samen vormgeven. Dat betekent dat iedereen in de stad die gehoord wíl worden ook gehoord kán worden. Tijdens de reflectiefase willen we de behoeftes en zorgen in de stad inventariseren zodat we ervoor kunnen zorgen dat deze bij de latere besluitvorming over concrete locaties voor windturbines worden meegewogen.

In deze brief wordt u geïnformeerd over de aanpak van de reflectiefase op hoofdlijnen. Hiervoor is inbreng opgehaald bij een groot aantal belanghebbenden[1]. Ook de uitvoering wordt met partijen in de stad besproken. Ik zal u periodiek blijven informeren.

Reflectiefase als extra stap in het proces

De reflectiefase is een extra stap in het traject naar de realisatie van nieuwe windenergie in de stad. Amsterdam geeft met de reflectiefase op unieke manier invulling aan de grote behoefte aan meer participatie. Pas na de reflectiefase volgt het proces waarin initiatiefnemers per gebied samen met Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten de participatiestappen uitwerken in een participatieplan. Na goedkeuring van het participatieplan door het college start de voorbereiding van concrete plannen en projecten inclusief benodigde onderzoeken, waaronder de milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse. Pas na afronding van de onderzoeken vindt de definitieve ruimtelijke besluitvorming plaats (vergunningverlening) door de gemeenteraad. Dit is het moment waarop op basis van de informatie uit de voorgaande stappen wordt besloten over het al dan niet (laten) bouwen van windturbines op specifieke locaties. De besluitvorming moet voor januari 2025 afgerond zijn.

Drie producten: afwegingskader, richtlijnen voor participatie en richtlijnen voor governance (sturing)

Op dit moment ziet het college drie producten als resultaat van de reflectiefase. Deze producten worden voor besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd en bieden een kader voor de verdere besluitvorming over windturbines.

1. Een *afwegingskader*: dit kader bevat informatie op stedelijk en lokaal niveau (per zoekgebied) die een rol moet spelen bij de besluitvorming over concrete locaties in de zoekgebieden. De behoeften en zorgen van bewoners maken hier deel van uit. Dit afwegingskader moet het bestuur helpen om een zo goed mogelijke afweging te maken in het vervolgproces. Bouwstenen voor dit afwegingskader die al gereed zijn, worden tussentijds met u gedeeld.

[1] Vertegenwoordigers van volgende organisaties hebben input geleverd: Windalarm, JongRES, bezorgde (para)medici, volkstuinen, woonbootbewoners, energie-coöperaties Amsterdam Wind, Stadsecoloog, GGD, Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, Spaar het Gein/ Driemond. Ook hebben volgende partnerorganisaties van de RES en medeoverheden input gegeven: buurgemeenten (Zaandam, Oostzaan, Landsmeer, Waterland, Diemen, Gooise Meren, Ronde Venen, Ouder Amstel) RES partners NHZ (Liander, Waternet, RES NHZ), Provincie NH, Haven Amsterdam, andere beleidsafdelingen gemeente Amsterdam en de stadsdelen Amsterdam Noord, Oost, Zuidoost en Nieuw-West.

2. *Richtlijnen voor participatie:* deze richtlijnen geven aan hoe belanghebbenden ná de reflectiefase betrokken moeten worden en bevatten "spelregels" voor o.a. belanghebbenden, initiatiefnemers, gemeente en RES-partners voor het opstellen van een participatieplan in de projectvoorbereidingsfase en de realisatiefase. Deze richtlijnen worden na en opbasis van het afwegingskader gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

   De gemeente laat op verzoek van uw raad een evaluatie uitvoeren over de participatie tot nu toe. Dit rapport wordt apart aangeboden aan de raad en de inzichten uit deze evaluatie worden opgenomen in de richtlijnen voor participatie.

3. *Richtlijnen voor samenwerking en sturing:* deze richtlijnen beschrijven de rol van de gemeente en de aard van samenwerking sturing bij de ontwikkeling van windenergie. Deze richtlijnen geven informatie over de verhoudingen en afstemming tussen RES-partners en medeoverheden zoals buurgemeenten, stadsdelen, provincie en RES organisatie. En zij geven informatie over de relatie van de gemeente met de initiatiefnemers en met belanghebbenden. Ook deze richtlijnen worden na en opbasis van het afwegingskader gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

Activiteiten in de reflectiefase

Om tot de producten als resultaat van de reflectiefase te komen, vinden er verschillende activiteiten plaats. In het najaar worden Amsterdammers, inwoners van buurgemeenten en andere belanghebbenden uitgenodigd om hieraan deel te nemen, zowel fysiek[2] als digitaal. De gemeente organiseert de volgende activiteiten:

- Een online raadpleging volgens de methodiek 'participatieve waardenevaluatie' ;
- Een onderzoek naar de leefomgeving in de verschillende zoekgebieden door middel van 'context mapping' waarmee de zoekgebieden in kaart en beeld gebracht worden;
- Verdiepende verkenningen op de thema's gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit;
- Een evaluatie van het participatieproces tot nu toe;
- Bijeenkomsten van klankbord- en begeleidingsgroepen.

Alle Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten die dat willen kunnen meepraten en input geven. Belangengroepen worden uitgenodigd om hun behoeftes en zorgen in te brengen.

Participatieve waardenevaluatie (PWE)

Kern van de reflectiefase wordt een digitale raadpleging "participatieve waardenevaluatie" (PWE). Met een raadpleging in de vorm van een PWE kan in korte tijd een brede afspiegeling van belanghebbenden worden geïnformeerd, geraadpleegd en deelgenoot gemaakt van bestuurlijke dilemma's. Door middel van deze methode worden burgers als het ware op de stoel van de bestuurder gezet. Zij ervaren zo de dillema's waar bestuurders voor staan en krijgen een overzicht van voor- en nadelen van de verschillende opties. Vervolgens krijgen ze de vraag wat zij zouden

[2] Indien de Corona maatregelen dit toelaten.

adviseren en waarom.Een soortgelijke raadpleging is onlangs op verzoek van de Tweede Kamer uitgevoerd om de mening van de Nederlandse samenleving over klimaatbeleid in kaart te brengen.[3]

Onderzoek naar de leefomgeving door middel van 'context mapping'
Aanvullend op de online raadpleging voert de gemeente een onderzoek uit naar de leefomgeving in de vorm van 'context mapping'. Tijdens workshops die worden gehouden in en rond de zoekgebieden, kunnen bewoners aangeven geven hoe zij hun leefomgeving ervaren, bijvoorbeeld waar zij tot rust komen of waar belangrijke speelplekken, fiets-of (hard)looproutes zijn. In de onderzoeksmethodiek ligt de nadruk op beelden. Het onderzoek is laagdrempelig en intuitief, en daardoor toegankelijk voor alle bevolkingsgroepen. Met deze methode wordt heel lokale informatie verkregen. Inzichten vanuit de beleving van de bewoners in en rond de zoekgebieden worden in kaart gebracht, zodat daarmee rekening kan worden gehouden bij de ontwikkeling van windenergie.

Thematische trajecten gezondheidseffectanalyse, natuur en ruimtelijke kwaliteit
In de RES 1.0 NHZ is afgesproken dat Amsterdam bij de beoordeling van locaties voor windenergie een gezondheidseffectanalyse[4] uitvoert. Daartoe wordt een commissie van gezondheidsexperts samengesteld onder leiding van een onafhankelijke voorzitter. De expertgroep stelt vast hoe effecten op gezondheid en welzijn rond een mogelijke locatie in beeld moeten worden gebracht en afgewogen. Deze expertgroep wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. Hiervoor wordt in de reflectiefase in samenspraak met belangengroepen, waaronder de (para)medici die eerder hun zorgen hebben geuit in een raadsadres, lokaal input opgehaald en werkt de expertgroep samen met het landelijk expertisepunt 'Gezondheid en windturbines' van het RIVM en de GGD'en.

Daarnaast zijn effecten op natuur en ruimtelijke kwaliteit belangrijke criteria voor de afweging van locaties. Voor natuur wordt tijdens de reflectiefase aanvullend op de 'Quickscan natuur en landschap'[5] in beeld gebracht welke elementen onderdeel moeten zijn van de milieueffectrapportage. De lijst met elementen wordt in samenspraak met belanghebbenden opgesteld en opgenomen in een openbaar document. Dit kan vervolgens worden gebruikt als startpunt voor de inhoud van een milieueffectrapportage bij windturbineprojecten in Amsterdam. De milieueffectrapportage is verplicht bij elk windturbineproject conform motie 035.21.van het raadslid Kreuger.

Om ruimtelijke kwaliteit goed in het afwegingskader mee te laten wegen, stelt de gemeente samen met ruimtelijke experts van o.a. de provincie een ruimtelijk kwaliteitskader op. Mogelijke ruimtelijke effecten van de inpassing worden in 3D beelden gevisualiseerd. Daarbij wordt het ruimtelijke effect zowel stedenbouwkundig als landschappelijk benaderd. Ook in dit traject wordt

[3] Voor nadere informatie over een PWE (kijkduur 3 min): https://youtu.be/kdGUqK5KZFI en over de Nederlandse klimaatraadpleging https://www.tudelft.nl/tbm/pwe/case-studies/klimaatraadpleging
[4] Gezondheidseffectanalyse is de Nederlandstalige benoeming van een Health Impact Assessment, zoals toegelicht in een brief aan uw raad op 20 april j.l..
[5] https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/9731690/1#search=%22quickscan%20ecologisch%22

samengewerkt met belanghebbenden zodat hun zorgen en behoeftes in de uiteindelijke afweging mee kunnen worden genomen.

Evaluatie van het participatietraject tot nu toe
Onderdeel van de reflectiefase is een evaluatie van het doorlopen participatieproces in Amsterdam tot aan de RES 1.0. Deze evaluatie wordt uitgevoerd door onderzoekers van Universiteit Leiden. De evaluatie gaat o.a. in op het ontwerp van het participatieproces, de kwaliteit ervan en de interacties tijdens de participatie. Belanghebbenden geven feedback op de onderzoeksopzet. De lessen en aanbevelingen die uit deze evaluatie volgen zijn input voor de richtlijnen voor participatie in de vervolgfasen. Dit is conform motie 073.21 van het raadslid Kiliç en conform motie 043.21 van de raadsleden Kreuger en Boomsma.

Reflectiefase als gezamenlijk proces met klankbord- en begeleidingsgroepen
De gemeente constateert dat de behoefte bij bewoners en belanghebbenden om mee te praten en mee te doen groot is. Over wat de beste manier is om dit vorm te geven, lopen de meningen uiteen. Daarom worden zij bij de reflectiefase intensief betrokken. De verschillende onderdelen van de reflectiefase worden van input voorzien door een aantal klankbord- en begeleidingsgroepen:

- Een stedelijke klankbordgroep, waarin belanghebbenden die op stedelijk niveau georganiseerd zijn zitting kunnen krijgen;
- Vier lokale klankbordgroepen, waar belanghebbenden die vooral een lokaal (per zoekgebied verschillend) belang hebben zitting kunnen krijgen, en waar ook ruimte is voor de inbreng van inwoners uit buurgemeenten;
- Thematische begeleidingsgroepen op de onderwerpen gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit.

Deze groepen staan niet in hiërarchische verhouding tot elkaar, maar worden zo vormgegeven dat zoveel mogelijk betrokken organisaties op de juiste plek hun input kunnen geven. Belanghebbende en vertegenwoordigers kunnen zich opgeven om mee te denken in groepen die feedback geven en mee denken op proces en inhoud van de reflectiefase. Energiecoöperaties van Amsterdam Wind en bewonersvertegenwoordiging doen mee in de klankbordgroepen, net zoals Windalarm, de (para)medici die zich eerder bezorgd gehuit hebben, en een brede vertegenwoordiging van belanghebbenden bijvoorbeeld vanuit volkstuinverenigingen of huurdersverenigingen worden uitgenodigd. Voor het maken van de selectie van deelnemers voor deze groepen vragen we het Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid.

Brede uitnodiging en begeleiding door deskundigen
Zoals eerder genoemd is het uitgangspunt bij de reflectiefase dat iedereen in de stad die gehoord wíl worden, ook gehoord kán worden. Er wordt breed en toegankelijk uitgenodigd voor de activiteiten en klankbordgroepen. Naast lokale belanghebbenden worden de buurgemeenten, RES-partners, de provincie, waterschappen en Liander betrokken. Deskundigen en kennisinstellingen zoals het RIVM, de TU Delft en de GGD helpen bij de uitvoering van de activiteiten.

Aandringen op gezamenlijke dialoog duurzame elektriciteit door het Rijk
Over nut en noodzaak van wind op land en de kaders van de RES bestaat veel onrust en verschil van mening. De regie over deze vraag van nut- en noodzaak wordt landelijk opgepakt. Nationaal Programma RES en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn momenteel in gesprek om de vragen en zorgen over nut en noodzaak van wind op land nationaal goed te beleggen. Binnenkort start een verkenning naar een mogelijke dialoogtafel hierover. Amsterdam zal samen met de energieregio NHZ blijven aandringen dat dit gesprek plaats vindt parallel aan de Amsterdamse reflectiefase.

Communicatie versterken
De wijze waarop de gemeente communiceert zal aansluiten bij de opzet van de reflectiefase.

De communicatieactiviteiten lopen in de komende fase langs drie lijnen:
1) Zoveel en divers mogelijk mensen uitnodigen en betrekken bij het traject. We hanteren hierbij een buurtgerichte aanpak met o.a. bewonersbrieven, lokale media, fysieke en digitale uitnodigingen.
2) Het effect van windturbines op de omgeving inzichtelijk maken door visualisaties.
3) Het doorlopend informeren over alle stappen, onderzoeken, onderzoeksresultaten en feiten die in deze fase relevant zijn. Dit doen we o.a. door het gebruik van de website van de gemeente, nieuwsbrieven, nieuwsberichten en, indien mogelijk, fysieke bijeenkomsten.

We werken hierin nauw samen met de stadsdelen en buurgemeenten.

Planning
De reflectiefase vindt plaats in het najaar van 2021 en kan doorlopen naar het voorjaar van 2022. Ik verwacht binnenkort de reflectiefase officieel te starten. Begin volgend jaar zal ik (eerste) resultaten aan u voorleggen.

Commented [redacted] Wil de wethouder de reflectiefase nog officieel aftrappen?

Parallel aan de reflectiefase zal Amsterdam meewerken bij het opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma door de energieregio NHZ. Verder zal worden bekeken hoe de RES te integreren in de omgevingsinstrumenten die volgen uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050. In beide trajecten moeten afspraken uit de reflectiefase ook een plek krijgen.

Consequenties door de uitspraak van de Raad van State over milieubeoordeling voor windturbinenormen[6]

De Raad van State heeft zich op 30 juni jl. uitgesproken over de algemene regels voor windturbines (o.a. over geluid en slagschaduw). Regels die vastgelegd zijn in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling mogen niet meer gebruikt worden bij het vaststellen van bestemmingsplannen en het verlenen van omgevingsvergunningen voor windparken. Het Rijk had voor deze regels een planmilieueffectrapport (plan-mer) moeten maken. Het Rijk heeft na de uitspraak van de RvS aangegeven alsnog een plan-mer te gaan maken en verwacht hier 1,5 á 2 jaar over te doen.[7] Voor de nieuwe zoekgebieden voor windenergie die in de RES 1.0 vastgelegd zijn, is vergunningverlening naar verwachting pas na deze termijn aan de orde. De gemeente gaat daarom door met het RES-traject en de reflectiefase.

Voor de huidige zoekgebieden die vooroplopen in het proces heeft de uitspraak van de Raad van State consequenties. De Raad van State en het Rijk hebben aangegeven dat totdat er nieuwe algemene regels in Nederland zijn er wel nieuwe windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor die nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden. Naar verwachting zijn er in Amsterdam eigen gemotiveerde normen nodig voor de vier nieuwe windturbines op de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort en voor de nieuwe windturbine(s) in het gebied Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein.

De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (zoals in Delfzijl en Oss) aan de slag met eigen normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Bewoners en belanghebbenden worden nog steeds beschermd tegen hinder. De onderbouwing van de normen moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn.

Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing. De inzichten uit de reflectiefase kunnen een aanvulling zijn, maar zijn hierbij niet voorwaardelijk. Het Rijk en het nationaal programma RES hebben aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, te ondersteunen bij het motiveren van de besluiten.[8] [9]

---

[6] https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@125920/milieubeoordeling-voor-windturbinenormen/
[7] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen
[8] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen
https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

[9] https://www.regionale-energiestrategie.nl/Nieuws/2007901.aspx?t=Welke-gevolgen-heeft-de-uitspraak-Raad-van-State-over-windmolenparken

We nemen als stad onze verantwoordelijkheid én verkennen nieuwe wegen om de Amsterdammer en andere belanghebbenden zo goed mogelijk te betrekken bij het RES traject. Het college wil toekomstige generaties een duurzame en leefbare toekomst bieden. Het college wil de gestelde ambities in de Regionale Energiestrategie (RES) daarom zo spoedig mogelijk realiseren om klimaatverandering tegen te gaan. Na afronding van de reflectiefase blijven we een zorgvuldig proces voeren om onze ambities waar te maken.

Ik kijk uit naar de samenwerking met uw raad in de reflectiefase gedurende dit najaar.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Marieke van Doorninck
Wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling en Duurzaamheid

From: "[redacted]@rivm.nl>
Sent: Fri, 3 Sep 2021 13:18:17 +0100
To: "[redacted]@amsterdam.nl>
Cc: "[redacted]@ggd.amsterdam.nl>; "[redacted]'" [redacted]@vggm.nl>; [redacted]@ggdghor.nl>; "[redacted]" [redacted]@rivm.nl>
Subject: RE: Verzoek tot (eventuele) deelname stedelijke werkgroep windturbines en gezondheidseffecten - gemeente Amsterdam

Beste [redacted]

Bedankt voor deze uitnodiging. Het RIVM volgt echter een duidelijke lijn richting alle decentrale overheden: de GGD levert de experts, terwijl het RIVM de GGD-ers ondersteunt. Als in jullie geval [redacted] of een andere GGD-er deelneemt en de inbreng levert, dan is dat namens het Expertisepunt Windenergie en Gezondheid dat in gezamenlijkheid wordt gevormd door GGD en RIVM.

De rol van het RIVM is dus niet om aan een lokaal overleg deel te nemen. We kunnen *wel* meewerken aan een generieker project rond deze vraag. Daarvoor hebben we jullie verzoek inmiddels ook voorgelegd aan het Ministerie van EZK. Die kijken nu of ze hier, mede in het licht van de ondersteuning rond het Nevele Arrest, ook vanuit landelijk oogpunt nog mee aan de slag willen zodat er overal in Nederland gewerkt gaat worden op een manier die ook juridisch stand houdt.

We hopen dat dit een en ander verduidelijkt.

Vriendelijke groet,

[redacted]

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
Centrum Duurzaamheid, Milieu en Gezondheid (DMG)

National Institute for Public Health and the Environment
Centre for Sustainability, Environment and Health

+31 6 [redacted]
[redacted]@rivm.nl

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: maandag 30 augustus 2021 15:48
To: [redacted]@rivm.nl>
Subject: Verzoek tot (eventuele) deelname stedelijke werkgroep windturbines en gezondheidseffecten - gemeente Amsterdam

Hi [redacted]

Via GGD-collega [redacted] ben ik bij jou terecht gekomen.

Graag wil ik jou / of een collega van het RIVM polsen om op een nader te besluiten datum in september deel te nemen aan een stedelijke werkgroep "windturbines en gezondheidseffecten". [redacted] zal namens de Amsterdamse GGD participeren.

Het voorlopig voorstel van wat de stedelijke werkgroep gaat doen kun je vinden in de bijlage.

De bedoeling is dit voorstel volgende week te bespreken tijdens de kick-off van de stedelijke klankbordgroep met belanghebbenden, waaronder met Windalarm Amsterdam. Ik verwacht na de kick-off vervolgstappen te kunnen zetten.

Ik verneem graag je reactie.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Team Bedrijven, Energiebronnen en Infrastructuur (BEI)
Ruimte & Duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

T + 31 6 [redacted]

Werkdagen: ma, di, wo, do

Volg ons via
www.facebook.com/duurzaam020
www.twitter.com/duurzaam020
Nieuwsbrief duurzaam020

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
www.rivm.nl *De zorg voor morgen* begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.
www.rivm.nl/en Committed to *health and sustainability*

Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	6 september 2021
Portefeuille(s)	Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s):	Marieke van Doorninck
Behandeld door	[redacted], Ruimte en duurzaamheid, [redacted]@amsterdam.nl
Onderwerp	Invulling reflectiefase RES

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ). Uw raad heeft tijdens de bespreking van de zoekgebieden voor windenergie kennisgenomen van het instellen van een reflectiefase.
De reflectiefase is opgezet om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam. De reflectiefase heeft als doel om te luisteren naar de verschillende zorgen en behoeften van een brede groep belanghebbenden. Deze worden geïnventariseerd, vastgelegd en hanteerbaar gemaakt voor de gemeenteraad. Vervolgens worden op basis hiervan richtlijnen voor participatie in de volgende fase en spelregels voor samenwerking met buurgemeenten geformuleerd. Bij het bespreken van de RES 1.0 is toegezegd om u zo snel mogelijk nader te informeren over deze reflectiefase.

Aanleiding en doel reflectiefase
Amsterdam staat voor een grote opgave. In onze toch al volle, groeiende stad moeten we ruimte maken voor een ingrijpende transitie. We moeten de overstap maken van fossiele brandstoffen naar duurzame groene, energiebronnen. Als grote stad moeten wij de verantwoordelijkheid nemen om zelf alles te doen wat binnen onze mogelijkheden ligt.

Elke stap die we in deze transitie zetten, zullen wij voelen. Het is niet eenvoudig. Omdat we anders moeten gaan koken, omdat onze huizen moeten worden aangepast, omdat er windturbines in de buurt van onze woonomgeving komen. Als gemeentebestuur gaan we alles eraan te doen om de effecten van deze transitie zo beperkt mogelijk te houden.

Amsterdam heeft een ambitie om ongeveer 17 extra windturbines van 3 MW te bouwen in 2030 (127 MW windenergie totaal). Dat is het uitgangspunt voor de RES en daarmee ook voor de reflectiefase. We gaan onderzoeken hoe we de windturbines kunnen realiseren en daarbij zullen we geen onaanvaardbare risico's nemen. Dit doen we door onderzoeken naar geluid en gezondheid, natuur en ruimte, onder ander met een milieueffectrapportage en met een gezondheidseffectanalyse. En met een afwegingskader als resultaat uit de reflectiefase. Verderop in deze brief meer daarover.

De betrokkenheid van onze inwoners is niet alleen wenselijk, maar ook onmisbaar. Amsterdam geeft met de reflectiefase invulling aan het gesprek dat wij willen voeren met de stad. De energietransitie kan pas succesvol zijn als wij die samen vormgeven. Dat betekent dat iedereen in de stad die gehoord wíl worden ook gehoord kán worden. Tijdens de reflectiefase willen we de behoeftes en zorgen in de stad inventariseren zodat we ervoor kunnen zorgen dat deze bij de latere besluitvorming over concrete locaties voor windturbines worden meegewogen.

In deze brief wordt u geïnformeerd over de aanpak van de reflectiefase op hoofdlijnen. Hiervoor is inbreng opgehaald bij een groot aantal belanghebbenden[1]. Ook de uitvoering wordt met partijen in de stad besproken. Ik zal u periodiek blijven informeren.

Reflectiefase als extra stap in het proces

De reflectiefase is een extra stap in het traject naar de realisatie van nieuwe windenergie in de stad. Amsterdam geeft met de reflectiefase op unieke manier invulling aan de grote behoefte aan meer participatie. Pas na de reflectiefase volgt het proces waarin initiatiefnemers per gebied samen met Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten de participatiestappen uitwerken in een participatieplan. Na goedkeuring van het participatieplan door het college start de voorbereiding van concrete plannen en projecten inclusief benodigde onderzoeken, waaronder de milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse. Pas na afronding van de onderzoeken vindt de definitieve ruimtelijke besluitvorming plaats (vergunningverlening) door de gemeenteraad. Dit is het moment waarop op basis van de informatie uit de voorgaande stappen wordt besloten over het al dan niet (laten) bouwen van windturbines op specifieke locaties. De besluitvorming moet voor januari 2025 afgerond zijn.

Drie producten: afwegingskader, richtlijnen voor participatie en richtlijnen voor governance (sturing)

Op dit moment ziet het college drie producten als resultaat van de reflectiefase. Deze producten worden voor besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd en bieden een kader voor de verdere besluitvorming over windturbines.

1. Een *afwegingskader*: dit kader bevat informatie op stedelijk en lokaal niveau (per zoekgebied) die een rol moet spelen bij de besluitvorming over concrete locaties in de zoekgebieden. De behoeften en zorgen van bewoners maken hier deel van uit. Dit afwegingskader moet het bestuur helpen om een zo goed mogelijke afweging te maken in het vervolgproces. Bouwstenen voor dit afwegingskader die al gereed zijn, worden tussentijds met u gedeeld.

[1] Vertegenwoordigers van volgende organisaties hebben input geleverd: Windalarm, JongRES, bezorgde (para)medici, volkstuinen, woonbootbewoners, energie-coöperaties Amsterdam Wind, Stadsecoloog, GGD, Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, Spaar het Gein/ Driemond. Ook hebben volgende partnerorganisaties van de RES en medeoverheden input gegeven: buurgemeenten (Zaandam, Oostzaan, Landsmeer, Waterland, Diemen, Gooise Meren, Ronde Venen, Ouder Amstel) RES partners NHZ (Liander, Waternet, RES NHZ), Provincie NH, Haven Amsterdam, andere beleidsafdelingen gemeente Amsterdam en de stadsdelen Amsterdam Noord, Oost, Zuidoost en Nieuw-West.

2. *Richtlijnen voor participatie:* deze richtlijnen geven aan hoe belanghebbenden ná de reflectiefase betrokken moeten worden en bevatten "spelregels" voor o.a. belanghebbenden, initiatiefnemers, gemeente en RES-partners voor het opstellen van een participatieplan in de projectvoorbereidingsfase en de realisatiefase. Deze richtlijnen worden na en opbasis van het afwegingskader gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

   De gemeente laat op verzoek van uw raad een evaluatie uitvoeren over de participatie tot nu toe. Dit rapport wordt apart aangeboden aan de raad en de inzichten uit deze evaluatie worden opgenomen in de richtlijnen voor participatie.

3. *Richtlijnen voor samenwerking en sturing:* deze richtlijnen beschrijven de rol van de gemeente en de aard van samenwerking sturing bij de ontwikkeling van windenergie. Deze richtlijnen geven informatie over de verhoudingen en afstemming tussen RES-partners en medeoverheden zoals buurgemeenten, stadsdelen, provincie en RES organisatie. En zij geven informatie over de relatie van de gemeente met de initiatiefnemers en met belanghebbenden. Ook deze richtlijnen worden na en opbasis van het afwegingskader gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

Activiteiten in de reflectiefase

Om tot de producten als resultaat van de reflectiefase te komen, vinden er verschillende activiteiten plaats. In het najaar worden Amsterdammers, inwoners van buurgemeenten en andere belanghebbenden uitgenodigd om hieraan deel te nemen, zowel fysiek[2] als digitaal. De gemeente organiseert de volgende activiteiten:

- Een online raadpleging volgens de methodiek 'participatieve waardenevaluatie' ;
- Een onderzoek naar de leefomgeving in de verschillende zoekgebieden door middel van 'context mapping' waarmee de zoekgebieden in kaart en beeld gebracht worden;
- Verdiepende verkenningen op de thema's gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit;
- Een evaluatie van het participatieproces tot nu toe;
- Bijeenkomsten van klankbord- en begeleidingsgroepen.

Alle Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten die dat willen kunnen meepraten en input geven. Belangengroepen worden uitgenodigd om hun behoeftes en zorgen in te brengen.

Participatieve waardenevaluatie (PWE)

Kern van de reflectiefase wordt een digitale raadpleging "participatieve waardenevaluatie" (PWE). Met een raadpleging in de vorm van een PWE kan in korte tijd een brede afspiegeling van belanghebbenden worden geïnformeerd, geraadpleegd en deelgenoot gemaakt van bestuurlijke dilemma's. Door middel van deze methode worden burgers als het ware op de stoel van de bestuurder gezet. Zij ervaren zo de dillema's waar bestuurders voor staan en krijgen een overzicht van voor- en nadelen van de verschillende opties. Vervolgens krijgen ze de vraag wat zij zouden

[2] Indien de Corona maatregelen dit toelaten.

adviseren en waarom.Een soortgelijke raadpleging is onlangs op verzoek van de Tweede Kamer uitgevoerd om de mening van de Nederlandse samenleving over klimaatbeleid in kaart te brengen.[3]

Onderzoek naar de leefomgeving door middel van 'context mapping'
Aanvullend op de online raadpleging voert de gemeente een onderzoek uit naar de leefomgeving in de vorm van 'context mapping'. Tijdens workshops die worden gehouden in en rond de zoekgebieden, kunnen bewoners aangeven geven hoe zij hun leefomgeving ervaren, bijvoorbeeld waar zij tot rust komen of waar belangrijke speelplekken, fiets-of (hard)looproutes zijn. In de onderzoeksmethodiek ligt de nadruk op beelden. Het onderzoek is laagdrempelig en intuitief, en daardoor toegankelijk voor alle bevolkingsgroepen. Met deze methode wordt heel lokale informatie verkregen. Inzichten vanuit de beleving van de bewoners in en rond de zoekgebieden worden in kaart gebracht, zodat daarmee rekening kan worden gehouden bij de ontwikkeling van windenergie.

Thematische trajecten gezondheidseffectanalyse, natuur en ruimtelijke kwaliteit
In de RES 1.0 NHZ is afgesproken dat Amsterdam bij de beoordeling van locaties voor windenergie een gezondheidseffectanalyse[4] uitvoert. Daartoe wordt een commissie van gezondheidsexperts samengesteld onder leiding van een onafhankelijke voorzitter. De expertgroep stelt vast hoe effecten op gezondheid en welzijn rond een mogelijke locatie in beeld moeten worden gebracht en afgewogen. Deze expertgroep wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. Hiervoor wordt in de reflectiefase in samenspraak met belangengroepen, waaronder de (para)medici die eerder hun zorgen hebben geuit in een raadsadres, lokaal input opgehaald en werkt de expertgroep samen met het landelijk expertisepunt 'Gezondheid en windturbines' van het RIVM en de GGD'en.

Daarnaast zijn effecten op natuur en ruimtelijke kwaliteit belangrijke criteria voor de afweging van locaties. Voor natuur wordt tijdens de reflectiefase aanvullend op de 'Quickscan natuur en landschap'[5] in beeld gebracht welke elementen onderdeel moeten zijn van de milieueffectrapportage. De lijst met elementen wordt in samenspraak met belanghebbenden opgesteld en opgenomen in een openbaar document. Dit kan vervolgens worden gebruikt als startpunt voor de inhoud van een milieueffectrapportage bij windturbineprojecten in Amsterdam. De milieueffectrapportage is verplicht bij elk windturbineproject conform motie 035.21.van het raadslid Kreuger.

Om ruimtelijke kwaliteit goed in het afwegingskader mee te laten wegen, stelt de gemeente samen met ruimtelijke experts van o.a. de provincie een ruimtelijk kwaliteitskader op. Mogelijke ruimtelijke effecten van de inpassing worden in 3D beelden gevisualiseerd. Daarbij wordt het ruimtelijke effect zowel stedenbouwkundig als landschappelijk benaderd. Ook in dit traject wordt

[3] Voor nadere informatie over een PWE (kijkduur 3 min): https://youtu.be/kdGUqK5KZFI en over de Nederlandse klimaatraadpleging https://www.tudelft.nl/tbm/pwe/case-studies/klimaatraadpleging
[4] Gezondheidseffectanalyse is de Nederlandstalige benoeming van een Health Impact Assessment, zoals toegelicht in een brief aan uw raad op 20 april j.l..
[5] https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/9731690/1#search=%22quickscan%20ecologisch%22

samengewerkt met belanghebbenden zodat hun zorgen en behoeftes in de uiteindelijke afweging mee kunnen worden genomen.

Evaluatie van het participatietraject tot nu toe
Onderdeel van de reflectiefase is een evaluatie van het doorlopen participatieproces in Amsterdam tot aan de RES 1.0. Deze evaluatie wordt uitgevoerd door onderzoekers van Universiteit Leiden. De evaluatie gaat o.a. in op het ontwerp van het participatieproces, de kwaliteit ervan en de interacties tijdens de participatie. Belanghebbenden geven feedback op de onderzoeksopzet. De lessen en aanbevelingen die uit deze evaluatie volgen zijn input voor de richtlijnen voor participatie in de vervolgfasen. Dit is conform motie 073.21 van het raadslid Kiliç en conform motie 043.21 van de raadsleden Kreuger en Boomsma.

Reflectiefase als gezamenlijk proces met klankbord- en begeleidingsgroepen
De gemeente constateert dat de behoefte bij bewoners en belanghebbenden om mee te praten en mee te doen groot is. Over wat de beste manier is om dit vorm te geven, lopen de meningen uiteen. Daarom worden zij bij de reflectiefase intensief betrokken. De verschillende onderdelen van de reflectiefase worden van input voorzien door een aantal klankbord- en begeleidingsgroepen:

- Een stedelijke klankbordgroep, waarin belanghebbenden die op stedelijk niveau georganiseerd zijn zitting kunnen krijgen;
- Vier lokale klankbordgroepen, waar belanghebbenden die vooral een lokaal (per zoekgebied verschillend) belang hebben zitting kunnen krijgen, en waar ook ruimte is voor de inbreng van inwoners uit buurgemeenten;
- Thematische begeleidingsgroepen op de onderwerpen gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit.

Deze groepen staan niet in hiërarchische verhouding tot elkaar, maar worden zo vormgegeven dat zoveel mogelijk betrokken organisaties op de juiste plek hun input kunnen geven.
Belanghebbende en vertegenwoordigers kunnen zich opgeven om mee te denken in groepen die feedback geven en mee denken op proces en inhoud van de reflectiefase. Energiecoöperaties van Amsterdam Wind en bewonersvertegenwoordiging doen mee in de klankbordgroepen, net zoals Windalarm, de (para)medici die zich eerder bezorgd gehuit hebben, en een brede vertegenwoordiging van belanghebbenden bijvoorbeeld vanuit volkstuinverenigingen of huurdersverenigingen worden uitgenodigd. Voor het maken van de selectie van deelnemers voor deze groepen vragen we het Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid.

Brede uitnodiging en begeleiding door deskundigen
Zoals eerder genoemd is het uitgangspunt bij de reflectiefase dat iedereen in de stad die gehoord wíl worden, ook gehoord kán worden. Er wordt breed en toegankelijk uitgenodigd voor de activiteiten en klankbordgroepen. Naast lokale belanghebbenden worden de buurgemeenten, RES-partners, de provincie, waterschappen en Liander betrokken. Deskundigen en kennisinstellingen zoals het RIVM, de TU Delft en de GGD helpen bij de uitvoering van de activiteiten.

Aandringen op gezamenlijke dialoog duurzame elektriciteit door het Rijk
Over nut en noodzaak van wind op land en de kaders van de RES bestaat veel onrust en verschil van mening. De regie over deze vraag van nut- en noodzaak wordt landelijk opgepakt. Nationaal Programma RES en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn momenteel in gesprek om de vragen en zorgen over nut en noodzaak van wind op land nationaal goed te beleggen. Binnenkort start een verkenning naar een mogelijke dialoogtafel hierover. Amsterdam zal samen met de energieregio NHZ blijven aandringen dat dit gesprek plaats vindt parallel aan de Amsterdamse reflectiefase.

Communicatie versterken
De wijze waarop de gemeente communiceert zal aansluiten bij de opzet van de reflectiefase.

De communicatieactiviteiten lopen in de komende fase langs drie lijnen:
1) Zoveel en divers mogelijk mensen uitnodigen en betrekken bij het traject. We hanteren hierbij een buurtgerichte aanpak met o.a. bewonersbrieven, lokale media, fysieke en digitale uitnodigingen.
2) Het effect van windturbines op de omgeving inzichtelijk maken door visualisaties.
3) Het doorlopend informeren over alle stappen, onderzoeken, onderzoeksresultaten en feiten die in deze fase relevant zijn. Dit doen we o.a. door het gebruik van de website van de gemeente, nieuwsbrieven, nieuwsberichten en, indien mogelijk, fysieke bijeenkomsten.

We werken hierin nauw samen met de stadsdelen en buurgemeenten.

Planning
De reflectiefase vindt plaats in het najaar van 2021 en kan doorlopen naar het voorjaar van 2022. Ik verwacht binnenkort de reflectiefase officieel te starten. Begin volgend jaar zal ik (eerste) resultaten aan u voorleggen.

Met opmerkingen [redacted] Wil de wethouder de reflectiefase nog officieel aftrappen?

Parallel aan de reflectiefase zal Amsterdam meewerken bij het opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma door de energieregio NHZ. Verder zal worden bekeken hoe de RES te integreren in de omgevingsinstrumenten die volgen uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050. In beide trajecten moeten afspraken uit de reflectiefase ook een plek krijgen.

Consequenties door de uitspraak van de Raad van State over milieubeoordeling voor windturbinenormen[6]

De Raad van State heeft zich op 30 juni jl. uitgesproken over de algemene regels voor windturbines (o.a. over geluid en slagschaduw). Regels die vastgelegd zijn in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling mogen niet meer gebruikt worden bij het vaststellen van bestemmingsplannen en het verlenen van omgevingsvergunningen voor windparken. Het Rijk had voor deze regels een planmilieueffectrapport (plan-mer) moeten maken. Het Rijk heeft na de uitspraak van de RvS aangegeven alsnog een plan-mer te gaan maken en verwacht hier 1,5 á 2 jaar over te doen.[7] Voor de nieuwe zoekgebieden voor windenergie die in de RES 1.0 vastgelegd zijn, is vergunningverlening naar verwachting pas na deze termijn aan de orde. De gemeente gaat daarom door met het RES-traject en de reflectiefase.

Voor de huidige zoekgebieden die vooroplopen in het proces heeft de uitspraak van de Raad van State consequenties. De Raad van State en het Rijk hebben aangegeven dat totdat er nieuwe algemene regels in Nederland zijn er wel nieuwe windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor die nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden. Naar verwachting zijn er in Amsterdam eigen gemotiveerde normen nodig voor de vier nieuwe windturbines op de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort en voor de nieuwe windturbine(s) in het gebied Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein.

De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (zoals in Delfzijl en Oss) aan de slag met eigen normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Bewoners en belanghebbenden worden nog steeds beschermd tegen hinder. De onderbouwing van de normen moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn.

Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing. De inzichten uit de reflectiefase kunnen een aanvulling zijn, maar zijn hierbij niet voorwaardelijk. Het Rijk en het nationaal programma RES hebben aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, te ondersteunen bij het motiveren van de besluiten.[8] [9]

---

[6] https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@125920/milieubeoordeling-voor-windturbinenormen/

[7] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

[8] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen
https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

[9] https://www.regionale-energiestrategie.nl/Nieuws/2007901.aspx?t=Welke-gevolgen-heeft-de-uitspraak-Raad-van-State-over-windmolenparken

We nemen als stad onze verantwoordelijkheid én verkennen nieuwe wegen om de Amsterdammer en andere belanghebbenden zo goed mogelijk te betrekken bij het RES traject. Het college wil toekomstige generaties een duurzame en leefbare toekomst bieden. Het college wil de gestelde ambities in de Regionale Energiestrategie (RES) daarom zo spoedig mogelijk realiseren om klimaatverandering tegen te gaan. Na afronding van de reflectiefase blijven we een zorgvuldig proces voeren om onze ambities waar te maken.

Ik kijk uit naar de samenwerking met uw raad in de reflectiefase gedurende dit najaar.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Marieke van Doorninck
Wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling en Duurzaamheid

From: "[redacted]@populytics.nl>
Sent: Fri, 3 Sep 2021 14:51:43 +0100
To: "[redacted]@amsterdam.nl>
Subject: FW: tekst uitnodiging bewonersbrief PWE
Attachments: PWE uitnodiging briefWindmolens in Amsterdam_SLS.docx

[redacted]
CEO | **Populytics**
M: 06-[redacted]
W: www.populytics.nl

Maak hier eenvoudig een afspraak voor een kennismakingsgesprek.

POPULYTICS

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 3 september 2021 15:46
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@public-mediation.nl>
Onderwerp: RE: tekst uitnodiging bewonersbrief PWE

Hi [redacted],

Hierbij mijn commentaar. Ik heb gesuggereerd een groot gedeelte over de PWE zelf er uit te halen. Ik vrees dat informatie over de methode de deelnemers afschrikt, bovendien weten we nog niet helemaal exact hoe de raadpleging in elkaar zal steken.

Het lijkt me goed nog even goed na te denken over waarom deelnemers mogen meedenken. Nu staat er ' We vinden het heel belangrijk dat bewoners en ondernemers in en rond de zoekgebieden meepraten en meedenken over de uiteindelijke locaties van de windmolens. ' Ik denk dat het doel van de reflectiefase meer is om op te halen wat Amsterdammers belangrijke overwegingen vinden bij het maken van besluit en nemen van beslissingen over windmolens. Dat is een hele mond vol, maar het zou fijn zijn als we dat weten te communiceren. Ik heb even [redacted] ge-cc'd. @[redacted] kun jij ook even kritisch meekijken?

Groet,

[redacted]

[redacted]
CEO | **Populytics**
M: 06-[redacted]
W: www.populytics.nl

Maak hier eenvoudig een afspraak voor een kennismakingsgesprek.

POPULYTICS

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: donderdag 2 september 2021 13:16
Aan: [redacted]@populytics.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: tekst uitnodiging bewonersbrief PWE

Hai [redacted]

Ik meende deze tekst al naar jou te hebben gestuurd, maar ik kan hem niet vinden in mijn verzonden items. Dus bij deze nogmaals. Kun jij checken en aanvullen? dank!

groet [redacted]

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.

Windmolens in Amsterdam, wat vindt u er van?

In mei dit jaar heeft de gemeenteraad van Amsterdam 5 zoekgebieden vastgesteld waar eventueel windmolens geplaatst kunnen worden. Waar de windmolens uiteindelijk komen te staan is nog niet bepaald, we zoeken nog naar de beste locaties. Daarom heten deze gebieden zoekgebieden. U woont in of dichtbij zo'n zoekgebied.

We vinden het heel belangrijk dat bewoners en ondernemers in en rond de zoekgebieden meepraten en meedenken over de uiteindelijke locaties van de windmolens. Daarom hebben we het bedrijf populytics gevraagd een raadpleging te ontwerpen waarmee we willen leren wat inwoners belangrijk vinden bij het vormen van energiebeleid. ~~Daarom nodigen we u uit om mee te doen aan een Participatieve Waarde Evaluatie.~~

~~**Wat is een Participatieve Waarde Evaluatie (PWE)?**~~
~~PWE is een manier om u om advies te kunnen vragen, in dit geval over het plaatsen van de windmolens. Een PWE is geen gewone enquête, maar een vragenlijst waarbij u als het ware op de stoel van de bestuurder wordt gezet. In de online omgeving ziet u welke keuze de bestuurder moet maken. U krijgt een overzicht van de voor- en nadelen (of effecten) van de mogelijkheden waartussen de bestuurder kan kiezen. Vervolgens wordt aan u gevraagd wat u zou adviseren.~~

~~Kijk hier naar het filmpje Wat is een PWE (QR code) (wel of niet dit er in?)~~

~~We willen graag zo veel mogelijk informatie ophalen en advies inwinnen van Amsterdammers die in en rond de zoekgebieden voor windmolens wonen. daarom vragen we u om mee te doen aan deze PWE.~~ MeedoenHet neemt ongeveer 1020 tot ~~3~~20 minuten in beslag.

Hoe kan ik meedoen?
Scan de QR code onderaan deze brief. U komt dan direct op de webpagina van de ~~van de raadpleging~~PWE. U krijgt eerst een filmpje te zien met uitleg en daarna over wat een PWE is. (?) Daarna begint de vragenlijst en kunt u beginnen.

Liever meedoen op uw laptop of computer? Gebruik dan deze URL: www.....nl.

Als u hulp nodig heeft, of vragen heeft ~~Heeft u vragen over de PWE of ervaart u problemen tijdens het invullen,~~ kunt u ons altijd bellen op nummer ..... (maandag tot en met vrijdag tussen ... en ....).

Het is ook mogelijk om een papieren versie te ontvangen. ~~de PWE opgestuurd te krijgen in een papieren vorm.~~ Ook daarvoor kunt u bellen met het bovenstaande nummer.

Wij hopen dat u op deze manier mee wilt praten en mee wilt denken over de plaatsing van windmolens binnen de gemeentegrenzen van Amsterdam. Alvast veel dank voor uw tijd.

afz ?

Commented [redacted] Klopt dit? In andere communicatie staat 7 zoekgebieden. Bijvoorbeeld de website amsterdam.nl/windenergie.

Commented [redacted] We gaan ze niet voorleggen waar alles terecht komt, maar eerder onder welke voorwaarden

Commented [redacted] Ik doe hieronder een suggestie.

Commented [redacted] Ik zou eigenlijk niet PWE zo expliciet noemen. Mij zou het om het even zijn wat de methode is. Ik zou gewoon zeggen dat er een onderzoek/raadpleging wordt gedaan waar we graag van willen dat we meedoen.

Commented [redacted] Ik denk dat deze tekst wel bij de vragen op de site kunnen uiteindelijk, en in de PWE zelf moeten we dit uitleggen. Maar in deze brief schrikt het denk ik af.

Commented [redacted] Denkmeeoverwindenergie.nl ?

Commented [redacted] Misschien de ontwikkeling? Of "beslissingen over'

Commented [redacted] Zie ook hierboven opmerking over plaatsing. Ik denk dat dit al heel erg suggereert dat ze echt lokaties mogen meebepalen. Dat is niet zo.

From: '[redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Fri, 3 Sep 2021 15:04:59 +0100
To: [redacted]@amsterdam.nl>
Cc: '[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Subject: geannoteerde agenda wh VD voor vrijdag 10 september/ BO PNH + 4 gemeenten
Attachments: 20210831 Geannoteerde Agenda bestuurlijk overleg wind Diemerscheg 10 sept '21.pdf

Hi [redacted] bij deze de geannoteerde agenda voor het overleg Diemerscheg komende vrijdag 10 sept.
Dank voor het in ibabs zetten.
Groet, [redacted]

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam

Ruimte & Duurzaamheid
Team Bedrijven, Energiebronnen en Infrastructuur (BEI)
Gemeente Amsterdam
E. [redacted]@amsterdam.nl
T. +31 6 [redacted]

afspraken via [redacted]@amsterdam.nl

CONCEPT AGENDA
Bestuurlijk overleg windturbines Diemerscheg
10 september 2021 (12:30-13:15)

via Teams

Geannoteerde agenda n.a.v. bespreking Amsterdam/ Diemen van 2-9-2021

Deze is op hoofdlijnen inhoudelijk afgestemd met Diemen en de Provincie, er blijft nog veel afstemming in detail nodig.

Opsteller: [redacted], *3-9-2021*

Genodigden / agendaleden

- **Gemeente Amsterdam:** Wethouder van Doorninck met ambtelijke ondersteuning van [redacted]
- **Gemeente Gooise Meren:** Wethouder Boudewijnse met ambtelijke ondersteuning
- **Gemeente Weesp:** Wethouder Ogier met ambtelijke ondersteuning van [redacted]
- **Gemeente Diemen:** Wethouder Sikkes - van den Berg met ambtelijke ondersteuning van [redacted]
- **PNH:** Gedeputeerden Stigter én Rommel met ambtelijke ondersteuning

12:30 Opening
- vaststellen agenda
- algemene mededelingen

12: 35 Inleiding Matthijs Sikkes / Marieke van Doorninck
- Aanleiding: Waarom deze bijeenkomst?

Samen met Matthijs Sikkes toelichten dat:
- *Nu de RES 1.0 vastgesteld is willen Diemen en Amsterdam door met het vervolgtraject, in Amsterdam de zog. Reflectiefase.*
- *Op het zoekgebied Diemerscheg/ Amsterdam en Diemen zijn provinciale beschermingsregimes van toepassing.*
- *Voor dit zoekgebied moet gezamenlijk gekeken worden hoe energietransitie tot meerwaarde kan leiden, binnen de beschermingsregimes.*
- Stand van zaken proces en verwachtingen Diemen en Amsterdam voor zoekgebied Diemerscheg (Amsterdam/ Diemen),

Toelichten dat:
- *Amsterdam start een Reflectiefase waarin bewoners en belanghebbende ook uit buurgemeenten worden uitgenodigd deel te nemen om zorgen, behoeften en aandachtspunten voor bepaalde zoekgebieden zoals de Diemerscheg te benoemen.*
- *Tijdens de reflectiefase zal Amsterdam een online raadpleging uitvoeren (PWE methodiek) en de gebieden met 'context mapping' in kaart brengen.*
- *Amsterdam inventariseert voor natuur welke elementen (onderwerpen en onderzoeken) in beeld gebracht moeten worden voor de uiteindelijke besluitvorming.*
- *Voor Ruimte zal Amsterdam werken aan een ruimtelijk kwaliteitskader voor de zoekgebieden, en dus ook voor de Diemerscheg,*
- *Een afwegingskader wordt ontwikkeld op basis van deze informatie uit de reflectiefase,*
    - Gezamenlijke conclusie Diemen en A'dam (na bila Sikkes/van Doorninck) met blik op provinciale beschermingsregimes (NNN en BPL) en landschappelijke inpassing.

12:45 Provincie NH
Ruimtelijke samenhang (Edward Stigter)

De provincie hecht grote waarde aan een integrale gebiedsgerichte aanpak. Dit vraagt in dit geval om een echte gezamenlijke aanpak van de gemeenten. De provincie kan daarbij helpen.

Mogelijke reactie

- *Amsterdam haalt tijdens de reflectiefase input op. Dit doen Amsterdam en Diemen (zoveel mogelijk) samen, concreet gaat dit over onderzoeken die lokale inzichten geven zoals over waardering van de leefomgeving, natuur en ruimte. Ook inwoners van Weesp en Gooise Meren doen mee.*
- *Amsterdam en Diemen streven een gezamenlijke ruimtelijke benadering aan, de opgehaalde informatie is input daarvoor.*
- *Voorstel is om een gezamenlijke gebiedsaanpak te starten na de reflectiefase.*

Beschermingsregimes (Esther Rommel)

Toelichting op de beschermingsregimes binnen de Diemerscheg (NNN en BPL) en de ruimte die er binnen de provinciale Omgevingsverordening gevonden kan worden om binnen deze gebieden energieopwekking te realiseren

- *Voor Diemen en Amsterdam zijn de beschermingsregimes belangrijke kaders van de ontwikkelingen in de Diemerscheg. De gemeenten horen graag in een toelichting hoe dit gecombineerd kan worden met energieopwekking.*

13:00 – 13:10 Uitwisseling en bespreking voorstel procesaanpak

- Bestuurders spreken de bereidheid uit om de mogelijkheden voor energieopwekking in de Diemerscheg verder te onderzoeken (zie ook volgende punt) met in acht name van de aanwezige provinciale beschermingsregimes in dit gebied en in afstemming met het traject rond de gebiedsvisie/uitvoeringsagenda Diemerscheg.
- Bevestiging gezamenlijk opdracht voor natuuronderzoek in het kader van RES reflectiefase Amsterdam, hierbij betrekken van natuurorganisaties en met blik op een latere MER.

Mogelijke reactie, zie boven:

- *Amsterdam inventariseert voor natuur (en met blik op Natuur Netwerk Nederland, Bijzonder Provinciaal Landschap en soortenbescherming) welke elementen (onderwerpen en onderzoeken) in beeld gebracht moeten worden, o.a. voor een m.e.r..*
- *De insteek is om dit gezamenlijk op te pakken voor de Diemerscheg, en samenwerking te zoeken van provincie en alle vier relevante gemeenten.*
- *Dit traject wordt begeleidt door een (brede) groep belanghebbenden (begeleidingsgroep).*
- *In feite dus geen gezamenlijke opdracht of onderzoek, maar gezamenlijk inventariseren van elementen die belangrijk zijn bij een beoordeling. Voor diepgaand natuuronderzoek zijn concrete locaties nodig, het gaat nu om inventariseren van de parameters.*
- Vervolgproces.
- *Amsterdam is nu bezig met opzet en invulling van het proces, samen met belanghebbenden. Amsterdam zal de andere gemeenten uitnodigen hiervoor, specifiek voor het onderdeel Diemerscheg.*

13:10 – 13:15 Afronding en bespreken vervolg.

- Vervolgafspraak begin december?
    - presentatie conclusies onderzoek en bespreken vervolgstappen;
- *De gemeenten koppelen resultaten en bevindingen terug zodra deze gereed zijn, naar verwachting eind 2021 of begin 2022.*
    - mogelijk: procesaanpak verbreden op andere zoekgebieden in NHZ?
- *Amsterdam ziet ook bij andere gebieden de noodzaak voor gezamenlijke invulling, denk aan A2/ A9. Hier is nu al intensief ambtelijk contact, mocht een generieke aanpak mogelijk zijn goed om dit te bekijken.*

From: [redacted]@public-mediation.nl>
Sent: Fri, 3 Sep 2021 16:18:38 +0100
To: [redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>
Subject: Re: tekst formulier

Ha [redacted] laten we hier maandag even contact over hebben: deels heb ik deze vragen ook aan [redacted] voorgelegd. Ik zou zeggen niet dubbel opgeven , maar keuze maken. Experrtgroepen worden geworven, maar de begeleidingsgroepen wel via aanmelding. Wij zijn er ook vanuit gegaan dat pm voorzit, alle Kbgs. Mbt [redacted] npbo, advies, maar wordt wel geheel overgenomen. To zover mijn gedachten!

Outlook voor iOS downloaden

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: Friday, September 3, 2021 3:46:22 PM
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@public-mediation.nl>
Onderwerp: RE: tekst formulier

Correct, expertgroepen zijn echt experts op uitnodiging.
De begeleidingsgroepen zijn wel open, hier kan men breed zitting in nemen.

Groet, [redacted]

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam
Programmateam Amsterdam Klimaatneutraal (AKN)
Gemeente Amsterdam
+31 6 [redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: vrijdag 3 september 2021 15:18
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@public-mediation.nl>
Onderwerp: Re: tekst formulier

Klopt het dat de expertgroepen alleen op uitnodiging worden geworven, en niet breed. Dus dat men zich daar niet voor op kan geven?

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 3 september 2021 15:16:05
Aan: [redacted]'; [redacted]
Onderwerp: RE: tekst formulier

Hi beiden, ik verwerk dit nu in de procesbrief.
Er zijn nog een aantal vragen open, die ik graag met jou, [redacted] wil checken:

- Mogen mensen zich dubbel opgeven?
- Hoe weten we dan waarom ze zich opgeven? Dus voorstel om nog een open vak met 'motivatie' toe te voegen. Graag je advies.
- Hoe communiceren de klankbord en begeleidingsgroepen met de experts en ons als RES team? Voorstel: elke groep heeft een voorzitter, de KBG worden door PM voorgezeten, de begeleidingsgroep gezondheid heeft een onafhankelijke voorzitter. Hoe doen met de rest? Hoe komt die tot stand, kiest de groep een voorzitter?
- NPBO: advies of besluit over leden KBG?

Graag contact hierover.
Groet, [redacted]

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam
Programmateam Amsterdam Klimaatneutraal (AKN)
Gemeente Amsterdam
+31 6 [redacted]

Van: [redacted]@public-mediation.nl>
Verzonden: vrijdag 3 september 2021 13:35
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Re: tekst formulier

Ha [redacted] Hier de info en vragen voor het formulier waar [redacted] en ik op zijn gekomen. Dit is nog niet definitief besproken met [redacted] van NPBO. Het kan zijn dat hij nog een aanvullende vraag wil toevoegen, maar deze zijn iig relevant. We spreken [redacted] dinsdag ochtend. Groet, [redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Datum: vrijdag, 3 september 2021 om 13:15
Aan: [redacted]@public-mediation.nl>, [redacted]@public-mediation.nl>
Onderwerp: tekst formulier

Hai [redacted]

Lukt eht jullie nog vandaag tekst aan te leveren voor het formulier? We hebben dat snel nodig want het moet neot afgestemd inhoudelijk en dan nog gemaakt door de webredactie.

dank en groet [redacted]

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.

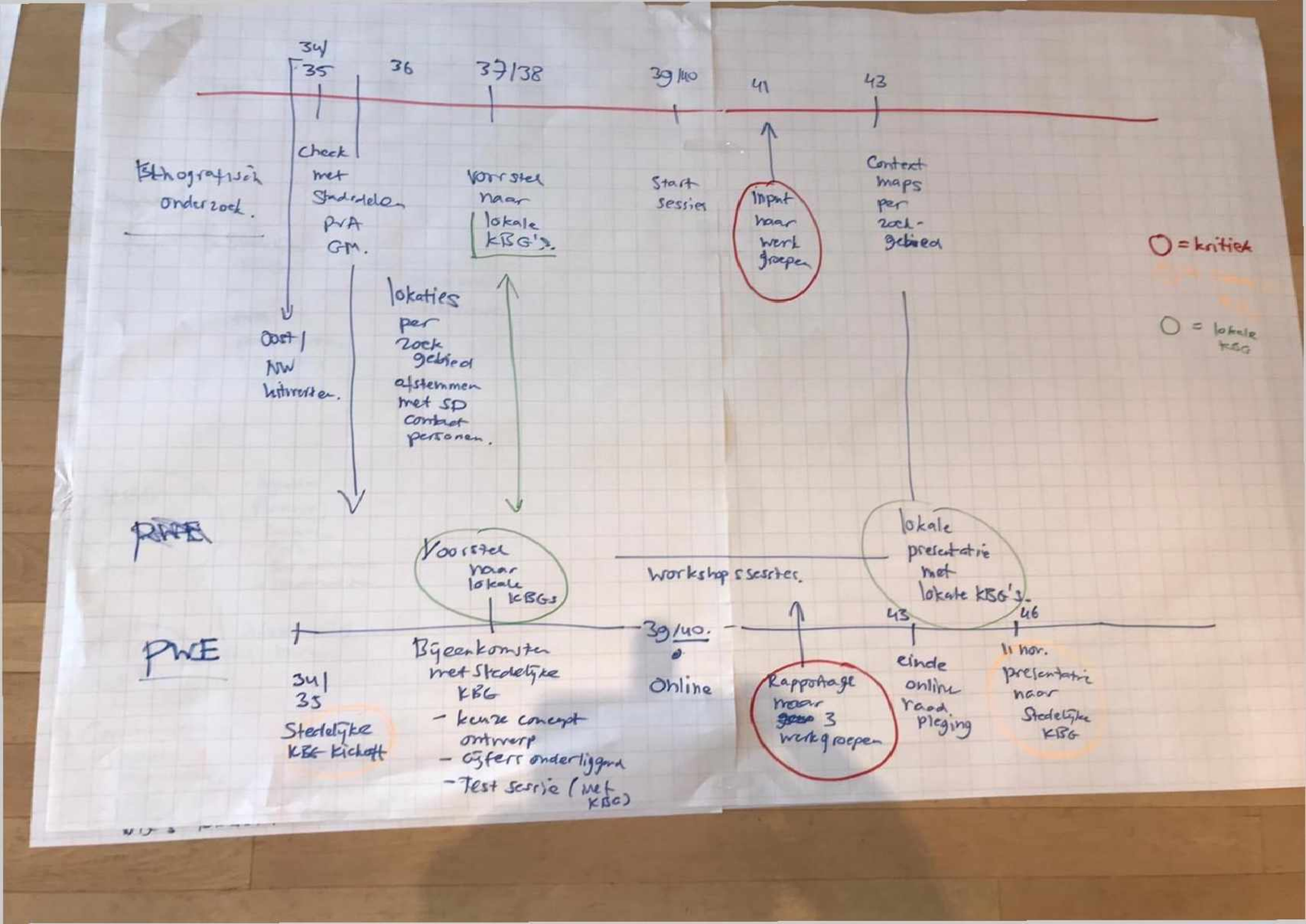
34/35
36
37/38
39/40
41
43
Ethnografisch onderzoek.
Check met Stadsdelen PvA GM.
Voorstel naar lokale KBG's.
Start sessies
Input naar werk groepen
Context maps per zoek-gebied
= kritiek
= lokale KBG
Kost / NW kitvesters.
lokaties per zoek gebied afstemmen met SD contact personen.
RWE
PWE
Voorstel naar lokale KBGs
Workshop sessies.
lokale presentatie met lokale KBG's.
43
46
39/40.
Online
Bijeenkomsten met Stedelijke KBG
- keuze concept ontwerp
- cijfers onderliggend
- Test sessie (met KBG)
Rapportage naar 3 werkgroepen
einde online raad pleging
11 nov. presentatie naar Stedelijke KBG
34/35
Stedelijke KBG kickoff

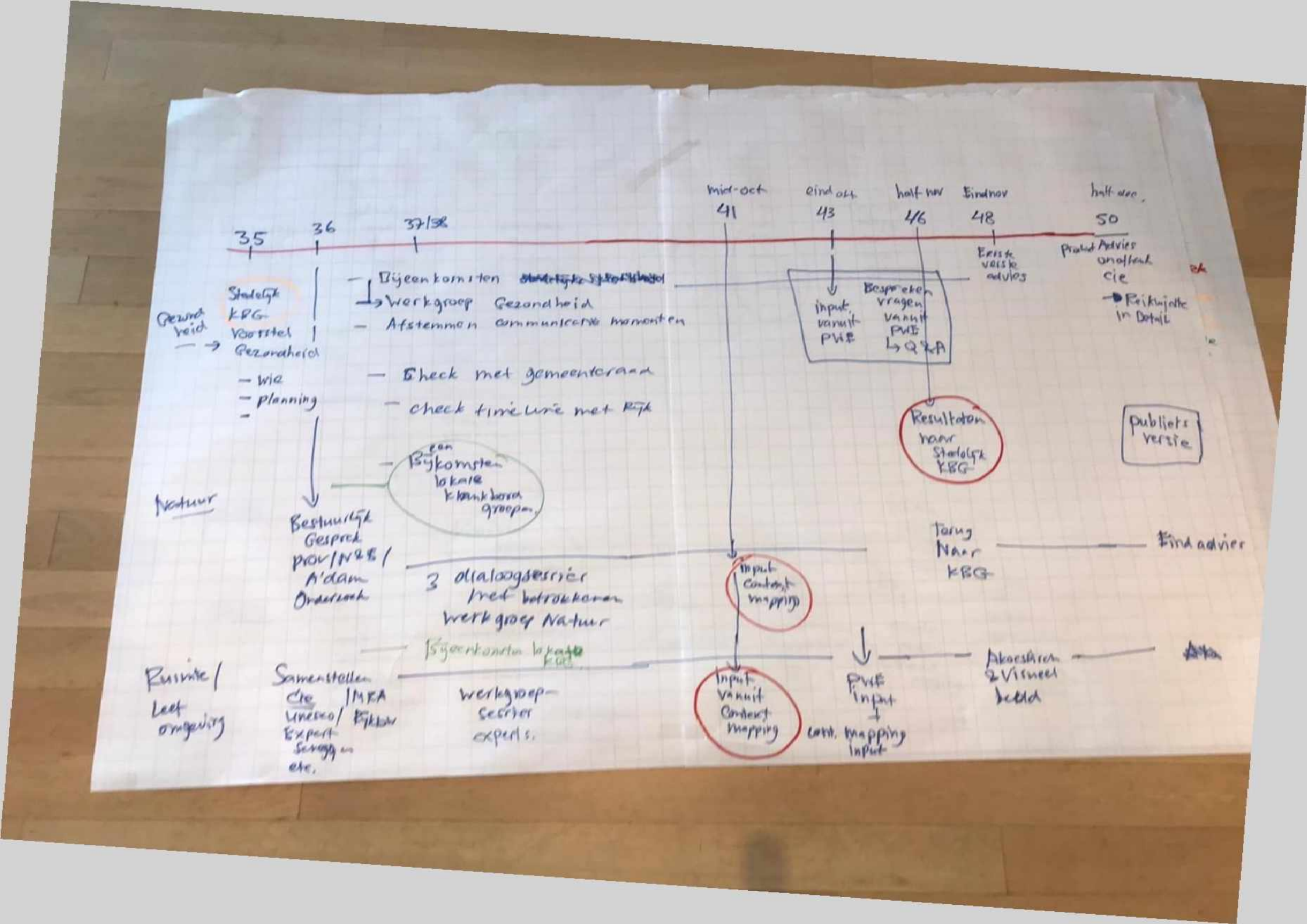
35
36
37/38
mid-oct
41
eind okt
43
half nov
46
Eind nov
48
half dec
50
Gezondheid
Statelijk
KBG
Voorstel
Gezondheid
- wie
- planning
-
Bijeenkomsten
Werkgroep Gezondheid
- Afstemmen communicatie momenten
- Check met gemeenteraad
- check timeline met Rijk
- Bijeenkomsten lokale klankbord groepen
Input vanuit PVE
Besproken vragen vanuit PVE
Q&A
Resultaten naar Statelijk KBG
Publieke versie
Eerste versie advies
Definitief Advies ontvangt cie
Reikwijdte in Detail
Natuur
Bestuurlijk Gesprek PROV/NZH/ A'dam Overleg
3 dialoogsessies met betrokkenen werkgroep Natuur
Bijeenkomsten lokale
Input Context mapping
Terug Naar KBG
Eind advies
Ruimte / Leef omgeving
Samenstellen cie Unesco/ Expert Sessies etc.
MKA
Bijlage
werkgroep-sessies experts.
Input vanuit Context mapping
PVE input
Cont. mapping input
Akoestisch & Visueel beeld

35 KBG St. | 37 KBG St | 39 KBG St. | 41 | 43

Evaluatie [redacted]

Stedelijke KBG → ~~PvA presenteren~~. + Reacties ophalen

Onderzoek interviews

Oplevering Onderzoek

KBG Stedelijk

- Agenda
- Planning
- Evaluatie
- PvE
- Int. onderzoek.
- Onderzoeken.

KBG lokaal +

Afstemming buren.

Communicatie / Publieke momenten.

- RES
- WG's lokaal + Burgemeesters

Check vragen PvE + lokaties e.o.

excursies naar windmolens

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Mon, 6 Sep 2021 13:49:29 +0100
To: [redacted]@amsterdam.nl>
Cc: '[redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Subject: RE: Raadsbrief Reflectiefase RES voor reactie
Attachments: 20210901 NIEUW Raadsbrief gemeenteraad reflectiefase_voor wh en staf - opm BG.docx

Dag [redacted]

Hierbij de brief met mijn opmerkingen retour.

Ten aanzien van het dilemma planning vs geplande resultaten: voor de buitenwereld zijn denk ik de PWE, en het expertpanel gezondheid de grootste blikvangers. Via de PWE kun je heel veel ophalen over de wensen tav betrokkenheid burgers, organisaties, participatie, invloed etc. En gezondheid zet iedereen bovenaan. Voor de raad zal daarnaast de evaluatie van het proces tot nu toe ook een gewild product zijn. De resultaten uit die trajecten wil je denk ik als bestuur in ieder geval deze periode aan de raad kunnen voorleggen. De resultaten uit een deel van de andere onderzoeken, gesprekken en verkenningen kan mogelijk wat later opgeleverd worden. In de brief heb ik wat meer specifieke vragen en opmerkingen over de producten en planning.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Bestuursadviseur

Email: [redacted]**@amsterdam.nl**
Internet: **www.amsterdam.nl**

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: vrijdag 3 september 2021 14:27
Aan: Secretariaat Wethouder Doorninck [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Raadsbrief Reflectiefase RES voor reactie

Beste Marieke, beste [redacted] en [redacted]
Bijgevoegd vinden jullie de raadsbrief over de reflectiefase RES voor reactie.

Twee opmerkingen nog erbij:

- [redacted] gaf aan de brief nog te uitvoering te vinden, wij zien nu geen mogelijkheid om hier nog te schrappen zonder dat er gaten in het verhaal komen.
- In de brief wordt niet uitvoering ingegaan op de planning van het afwegingskader, onze inschatting dat niet alles dit jaar afgerond zal zijn, blijft. Dit staat meer tussen de lijnen dan voorop.

Ik hoor graag terug.
Groet, [redacted]

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam

Ruimte & Duurzaamheid
Team Bedrijven, Energiebronnen en Infrastructuur (BEI)
Gemeente Amsterdam

E [redacted]@amsterdam.nl
T. +31 6 [redacted]

afspraken via [redacted]@amsterdam.nl

Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	6 september 2021
Portefeuille(s)	Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s):	Marieke van Doorninck
Behandeld door	[redacted], Ruimte en duurzaamheid, [redacted]@amsterdam.nl
Onderwerp	Invulling reflectiefase RES

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ). Uw raad heeft tijdens de bespreking van de zoekgebieden voor windenergie kennisgenomen van het instellen van een reflectiefase.
De reflectiefase is opgezet om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam. De reflectiefase heeft als doel om te luisteren naar de verschillende zorgen en behoeften van een brede groep belanghebbenden. Deze worden geïnventariseerd, vastgelegd en hanteerbaar gemaakt voor de gemeenteraad. Vervolgens worden op basis hiervan richtlijnen voor participatie in de volgende fase en spelregels voor samenwerking met buurgemeenten geformuleerd. Bij het bespreken van de RES 1.0 is toegezegd om u zo snel mogelijk nader te informeren over deze reflectiefase.

Aanleiding en doel reflectiefase
Amsterdam staat voor een grote opgave. In onze toch al volle, groeiende stad moeten we ruimte maken voor een ingrijpende transitie. We moeten de overstap maken van fossiele brandstoffen naar duurzame groene, energiebronnen. Als grote stad moeten wij de verantwoordelijkheid nemen om zelf alles te doen wat binnen onze mogelijkheden ligt.

Elke stap die we in deze transitie zetten, zullen wij voelen. Het is niet eenvoudig. Omdat we anders moeten gaan koken, omdat onze huizen moeten worden aangepast, omdat er windturbines in de buurt van onze woonomgeving komen. Als gemeentebestuur gaan we alles eraan te doen om de effecten van deze transitie zo beperkt mogelijk te houden.

Amsterdam heeft een ambitie om ongeveer 17 extra windturbines van 3 MW te bouwen in 2030 (127 MW windenergie totaal). Dat is het uitgangspunt voor de RES en daarmee ook voor de reflectiefase. We gaan onderzoeken hoe we de windturbines kunnen realiseren en daarbij zullen we geen onaanvaardbare risico's nemen. Dit doen we door onderzoeken naar geluid en gezondheid, natuur en ruimte, onder ander met een milieueffectrapportage en met een gezondheidseffectanalyse. En met een afwegingskader als resultaat uit de reflectiefase. Verderop in deze brief meer daarover.

De betrokkenheid van onze inwoners is niet alleen wenselijk, maar ook onmisbaar. Amsterdam geeft met de reflectiefase invulling aan het gesprek dat wij willen voeren met de stad. De energietransitie kan pas succesvol zijn als wij die samen vormgeven. Dat betekent dat iedereen in de stad die gehoord wíl worden ook gehoord kán worden. Tijdens de reflectiefase willen we de behoeftes en zorgen in de stad inventariseren zodat we ervoor kunnen zorgen dat deze bij de latere besluitvorming over concrete locaties voor windturbines worden meegewogen.

In deze brief wordt u geïnformeerd over de aanpak van de reflectiefase op hoofdlijnen. Hiervoor is inbreng opgehaald bij een groot aantal belanghebbenden[1]. Ook de uitvoering wordt met partijen in de stad besproken. Ik zal u periodiek blijven informeren.

Reflectiefase als extra stap in het proces

De reflectiefase is een extra stap in het traject naar de realisatie van nieuwe windenergie in de stad. Amsterdam geeft met de reflectiefase op unieke manier invulling aan de grote behoefte aan meer participatie. Pas na de reflectiefase volgt het proces waarin initiatiefnemers per gebied samen met Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten de participatiestappen uitwerken in een participatieplan. Na goedkeuring van het participatieplan door het college start de voorbereiding van concrete plannen en projecten inclusief benodigde onderzoeken, waaronder de milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse. Pas na afronding van de onderzoeken vindt de definitieve ruimtelijke besluitvorming plaats (vergunningverlening) door de gemeenteraad. Dit is het moment waarop op basis van de informatie uit de voorgaande stappen wordt besloten over het al dan niet (laten) bouwen van windturbines op specifieke locaties. De besluitvorming moet voor januari 2025 afgerond zijn.

Drie producten: afwegingskader, richtlijnen voor participatie en richtlijnen voor governance (sturing)

Op dit moment ziet het college drie producten als resultaat van de reflectiefase. Deze producten worden voor besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd en bieden een kader voor de verdere besluitvorming over windturbines.

1. Een *afwegingskader*: dit kader bevat informatie op stedelijk en lokaal niveau (per zoekgebied) die een rol moet spelen bij de besluitvorming over concrete locaties in de zoekgebieden. De behoeften en zorgen van bewoners maken hier deel van uit. Dit afwegingskader moet het bestuur helpen om een zo goed mogelijke afweging te maken in het vervolgproces. Bouwstenen voor dit afwegingskader die al gereed zijn, worden tussentijds met u gedeeld.

[1] Vertegenwoordigers van volgende organisaties hebben input geleverd: Windalarm, JongRES, bezorgde (para)medici, volkstuinen, woonbootbewoners, energie-coöperaties Amsterdam Wind, Stadsecoloog, GGD, Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, Spaar het Gein/ Driemond. Ook hebben volgende partnerorganisaties van de RES en medeoverheden input gegeven: buurgemeenten (Zaandam, Oostzaan, Landsmeer, Waterland, Diemen, Gooise Meren, Ronde Venen, Ouder Amstel) RES partners NHZ (Liander, Waternet, RES NHZ), Provincie NH, Haven Amsterdam, andere beleidsafdelingen gemeente Amsterdam en de stadsdelen Amsterdam Noord, Oost, Zuidoost en Nieuw-West.

Commented [redacted] Niet iedereen hoeft gehoord te worden in de reflectiefase. Ook in de fases daarna is er ruimte om gehoord te worden. Dit klinkt nu wel heel absoluut en roept beeld op dat reflectiefase mislukt is, als niet iedereen is gehoord. Misschien paar zinnen toevoegen over de ruimte voor mensen om in de fase hierna gehoord te worden?

Commented [redacted] Drie producten lijkt me mooi. Maar verderop in de brief komen nog meer producten aan de orde. Zijn die allemaal nodig? Moeten die ook als aparte producten benoemd worden? Ik zou hier kijken hoe we het proces behapbaar kunnen maken. De evaulatie is uiteraard als apart op te leveren product noodzakelijk, maar bij andere vraag ik het me af of het nodig is die als zodanig te benoemen.

Commented [redacted] Dit zou ik weglaten. Wel delen als die er zijn, maar geen toezegging nu doen. Alleen als die al eerder is gedaan.

2. *Richtlijnen voor participatie:* deze richtlijnen geven aan hoe belanghebbenden ná de reflectiefase betrokken moeten worden en bevatten "spelregels" voor o.a. belanghebbenden, initiatiefnemers, gemeente en RES-partners voor het opstellen van een participatieplan in de projectvoorbereidingsfase en de realisatiefase. Deze richtlijnen worden na en op basis van het afwegingskader gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

   De gemeente laat op verzoek van uw raad een evaluatie uitvoeren over de participatie tot nu toe. Dit rapport wordt apart aangeboden aan de raad en de inzichten uit deze evaluatie worden opgenomen in de richtlijnen voor participatie.

3. *Richtlijnen voor samenwerking en sturing:* deze richtlijnen beschrijven de rol van de gemeente en de aard van samenwerking en sturing bij de ontwikkeling van windenergie. Deze richtlijnen geven informatie over de verhoudingen en afstemming tussen RES-partners en medeoverheden zoals buurgemeenten, stadsdelen, provincie en RES organisatie. En zij geven informatie over de relatie van de gemeente met de initiatiefnemers en met belanghebbenden. Ook deze richtlijnen worden na en opbasis van het afwegingskader gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

Commented [redacted] Is deze volgordelijkheid noodzakelijk? Dat maakt de planning ingewikkelder.

Commented [redacted] Hiermee leg je jezelf een verplichting op die je mogelijk niet wilt/kunt waarmaken. Ik zou zeggen dat we de inzichten gebruiken bij het opstellen van de richtlijnen voor participatie.

Commented [redacted] Zie eerdere opmerking over volgordelijkheid richtlijnen participatie.

Activiteiten in de reflectiefase

Om tot de producten als resultaat van de reflectiefase te komen, vinden er verschillende activiteiten plaats. In het najaar worden Amsterdammers, inwoners van buurgemeenten en andere belanghebbenden uitgenodigd om hieraan deel te nemen, zowel fysiek[2] als digitaal. De gemeente organiseert de volgende activiteiten:

- Een online raadpleging volgens de methodiek 'participatieve waardenevaluatie' ;
- Een onderzoek naar de leefomgeving in de verschillende zoekgebieden door middel van 'context mapping' waarmee de zoekgebieden in kaart en beeld gebracht worden;
- Verdiepende verkenningen op de thema's gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit;
- Een evaluatie van het participatieproces tot nu toe;
- Bijeenkomsten van klankbord- en begeleidingsgroepen.

Alle Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten die dat willen kunnen meepraten en input geven. Belangengroepen worden uitgenodigd om hun behoeftes en zorgen in te brengen.

Participatieve waardenevaluatie (PWE)

Kern van de reflectiefase wordt een digitale raadpleging "participatieve waardenevaluatie" (PWE). Met een raadpleging in de vorm van een PWE kan in korte tijd een brede afspiegeling van belanghebbenden worden geïnformeerd, geraadpleegd en deelgenoot gemaakt van bestuurlijke dilemma's. Door middel van deze methode worden burgers als het ware op de stoel van de bestuurder gezet. Zij ervaren zo de dillema's waar bestuurders voor staan en krijgen een overzicht van voor- en nadelen van de verschillende opties. Vervolgens krijgen ze de vraag wat zij zouden

[2] Indien de Corona maatregelen dit toelaten.

adviseren en waarom.Een soortgelijke raadpleging is onlangs op verzoek van de Tweede Kamer uitgevoerd om de mening van de Nederlandse samenleving over klimaatbeleid in kaart te brengen.[3]

Onderzoek naar de leefomgeving door middel van 'context mapping'
Aanvullend op de online raadpleging voert de gemeente een onderzoek uit naar de leefomgeving in de vorm van 'context mapping'. Tijdens workshops die worden gehouden in en rond de zoekgebieden, kunnen bewoners aangeven geven hoe zij hun leefomgeving ervaren, bijvoorbeeld waar zij tot rust komen of waar belangrijke speelplekken, fiets-of (hard)looproutes zijn. In de onderzoeksmethodiek ligt de nadruk op beelden. Het onderzoek is laagdrempelig en intuitief, en daardoor toegankelijk voor alle bevolkingsgroepen. Met deze methode wordt heel lokale informatie verkregen. Inzichten vanuit de beleving van de bewoners in en rond de zoekgebieden worden in kaart gebracht, zodat daarmee rekening kan worden gehouden bij de ontwikkeling van windenergie.

Thematische trajecten gezondheidseffectanalyse, natuur en ruimtelijke kwaliteit
In de RES 1.0 NHZ is afgesproken dat Amsterdam bij de beoordeling van locaties voor windenergie een gezondheidseffectanalyse[4] uitvoert. Daartoe wordt een commissie van gezondheidsexperts samengesteld onder leiding van een onafhankelijke voorzitter. De expertgroep stelt vast hoe effecten op gezondheid en welzijn rond een mogelijke locatie in beeld moeten worden gebracht en afgewogen. Deze expertgroep wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. Hiervoor wordt in de reflectiefase in samenspraak met belangengroepen, waaronder de (para)medici die eerder hun zorgen hebben geuit in een raadsadres, lokaal input opgehaald en werkt de expertgroep samen met het landelijk expertisepunt 'Gezondheid en windturbines' van het RIVM en de GGD'en.

Commented [redacted] Een product?

Daarnaast zijn effecten op natuur en ruimtelijke kwaliteit belangrijke criteria voor de afweging van locaties. Voor natuur wordt tijdens de reflectiefase aanvullend op de 'Quickscan natuur en landschap'[5] in beeld gebracht welke elementen onderdeel moeten zijn van de milieueffectrapportage. De lijst met elementen wordt in samenspraak met belanghebbenden opgesteld en opgenomen in een openbaar document. Dit kan vervolgens worden gebruikt als startpunt voor de inhoud van een milieueffectrapportage bij windturbineprojecten in Amsterdam. De milieueffectrapportage is verplicht bij elk windturbineproject conform motie 035.21.van het raadslid Kreuger.

Commented [redacted] Nog een product. Noodzakelijk? Eerder toegezegd?

Om ruimtelijke kwaliteit goed in het afwegingskader mee te laten wegen, stelt de gemeente samen met ruimtelijke experts van o.a. de provincie een ruimtelijk kwaliteitskader op. Mogelijke ruimtelijke effecten van de inpassing worden in 3D beelden gevisualiseerd. Daarbij wordt het ruimtelijke effect zowel stedenbouwkundig als landschappelijk benaderd. Ook in dit traject wordt

Commented [redacted] Nog een product. Noodzakelijk? Eerder toegezegd?

[3] Voor nadere informatie over een PWE (kijkduur 3 min): https://youtu.be/kdGUqK5KZFI en over de Nederlandse klimaatraadpleging https://www.tudelft.nl/tbm/pwe/case-studies/klimaatraadpleging
[4] Gezondheidseffectanalyse is de Nederlandstalige benoeming van een Health Impact Assessment, zoals toegelicht in een brief aan uw raad op 20 april j.l..
[5] https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/9731690/1#search=%22quickscan%20ecologisch%22

samengewerkt met belanghebbenden zodat hun zorgen en behoeftes in de uiteindelijke afweging mee kunnen worden genomen.

Evaluatie van het participatietraject tot nu toe

Onderdeel van de reflectiefase is een evaluatie van het doorlopen participatieproces in Amsterdam tot aan de RES 1.0. Deze evaluatie wordt uitgevoerd door onderzoekers van Universiteit Leiden. De evaluatie gaat o.a. in op het ontwerp van het participatieproces, de kwaliteit ervan en de interacties tijdens de participatie. Belanghebbenden geven feedback op de onderzoeksopzet. De lessen en aanbevelingen die uit deze evaluatie volgen zijn input voor de richtlijnen voor participatie in de vervolgfasen. Dit is conform motie 073.21 van het raadslid Kiliç en conform motie 043.21 van de raadsleden Kreuger en Boomsma.

Reflectiefase als gezamenlijk proces met klankbord- en begeleidingsgroepen

De gemeente constateert dat de behoefte bij bewoners en belanghebbenden om mee te praten en mee te doen groot is. Over wat de beste manier is om dit vorm te geven, lopen de meningen uiteen. Daarom worden zij bij de reflectiefase intensief betrokken. De verschillende onderdelen van de reflectiefase worden van input voorzien door een aantal klankbord- en begeleidingsgroepen:

- Een stedelijke klankbordgroep, waarin belanghebbenden die op stedelijk niveau georganiseerd zijn zitting kunnen krijgen;
- Vier lokale klankbordgroepen, waar belanghebbenden die vooral een lokaal (per zoekgebied verschillend) belang hebben zitting kunnen krijgen, en waar ook ruimte is voor de inbreng van inwoners uit buurgemeenten;
- Thematische begeleidingsgroepen op de onderwerpen gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit.

Deze groepen staan niet in hiërarchische verhouding tot elkaar, maar worden zo vormgegeven dat zoveel mogelijk betrokken organisaties op de juiste plek hun input kunnen geven. Belanghebbende en vertegenwoordigers kunnen zich opgeven om mee te denken in groepen die feedback geven en mee denken op proces en inhoud van de reflectiefase. Energiecoöperaties van Amsterdam Wind en bewonersvertegenwoordiging doen mee in de klankbordgroepen, net zoals Windalarm, de (para)medici die zich eerder bezorgd gehuit hebben, en een brede vertegenwoordiging van belanghebbenden bijvoorbeeld vanuit volkstuinverenigingen of huurdersverenigingen worden uitgenodigd. Voor het maken van de selectie van deelnemers voor deze groepen vragen we het Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid.

Brede uitnodiging en begeleiding door deskundigen

Zoals eerder genoemd is het uitgangspunt bij de reflectiefase dat iedereen in de stad die gehoord wil worden, ook gehoord kán worden. Er wordt breed en toegankelijk uitgenodigd voor de activiteiten en klankbordgroepen. Naast lokale belanghebbenden worden de buurgemeenten, RES-partners, de provincie, waterschappen en Liander betrokken. Deskundigen en kennisinstellingen zoals het RIVM, de TU Delft en de GGD helpen bij de uitvoering van de activiteiten.

Commented [redacted] Nog een product. Inderdaad eerder toezegegd en noodzakelijk.

Commented [redacted] Zie eerdere opmerking. Zin toevoegen dat ook in de fase hierna, de participatiefase, ruimte is voor iedereen in de gebieden die het betreft mee kan doen. En dat de kans bestaat dat een groep mensen zich pas gaat roeren als er daadwerkelijk een vergunningproces start in hun buurt/wijk.

Aandringen op gezamenlijke dialoog duurzame elektriciteit door het Rijk
Over nut en noodzaak van wind op land en de kaders van de RES bestaat veel onrust en verschil van mening. De regie over deze vraag van nut- en noodzaak wordt landelijk opgepakt. Nationaal Programma RES en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn momenteel in gesprek om de vragen en zorgen over nut en noodzaak van wind op land nationaal goed te beleggen. Binnenkort start een verkenning naar een mogelijke dialoogtafel hierover. Amsterdam zal samen met de energieregio NHZ blijven aandringen dat dit gesprek plaats vindt parallel aan de Amsterdamse reflectiefase.

Communicatie versterken
De wijze waarop de gemeente communiceert zal aansluiten bij de opzet van de reflectiefase.

De communicatieactiviteiten lopen in de komende fase langs drie lijnen:
1) Zoveel en divers mogelijk mensen uitnodigen en betrekken bij het traject. We hanteren hierbij een buurtgerichte aanpak met o.a. bewonersbrieven, lokale media, fysieke en digitale uitnodigingen.
2) Het effect van windturbines op de omgeving inzichtelijk maken door visualisaties.
3) Het doorlopend informeren over alle stappen, onderzoeken, onderzoeksresultaten en feiten die in deze fase relevant zijn. Dit doen we o.a. door het gebruik van de website van de gemeente, nieuwsbrieven, nieuwsberichten en, indien mogelijk, fysieke bijeenkomsten.

We werken hierin nauw samen met de stadsdelen en buurgemeenten.

Planning
De reflectiefase vindt plaats in het najaar van 2021 en kan doorlopen naar het voorjaar van 2022. Ik verwacht binnenkort de reflectiefase officieel te starten. Begin volgend jaar zal ik (eerste) resultaten aan u voorleggen.

Parallel aan de reflectiefase zal Amsterdam meewerken bij het opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma door de energieregio NHZ. Verder zal worden bekeken hoe de RES te integreren in de omgevingsinstrumenten die volgen uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050. In beide trajecten moeten afspraken uit de reflectiefase ook een plek krijgen.

Commented [redacted]: Wel erg ambtelijk taalgebruik.

Commented [redacted]: Ik zou dit weglaten. Zoals eerder met wethouder besproken is de deadline voor (een aantal van de) resultaten het najaar/uiterlijk januari 2022.

Commented [KJ[redacted]: Wil de wethouder de reflectiefase nog officieel aftrappen?

Commented [redacted]: Ik zou zeggen dat ie al gestart is. We hebben per slot van rekening al partijen benaderd om deel te nemen in klankbordgroepen.

Consequenties door de uitspraak van de Raad van State over milieubeoordeling voor windturbinenormen[6]

De Raad van State heeft zich op 30 juni jl. uitgesproken over de algemene regels voor windturbines (o.a. over geluid en slagschaduw). Regels die vastgelegd zijn in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling mogen niet meer gebruikt worden bij het vaststellen van bestemmingsplannen en het verlenen van omgevingsvergunningen voor windparken. Het Rijk had voor deze regels een planmilieueffectrapport (plan-mer) moeten maken. Het Rijk heeft na de uitspraak van de RvS aangegeven alsnog een plan-mer te gaan maken en verwacht hier 1,5 á 2 jaar over te doen.[7] Voor de nieuwe zoekgebieden voor windenergie die in de RES 1.0 vastgelegd zijn, is vergunningverlening naar verwachting pas na deze termijn aan de orde. De gemeente gaat daarom door met het RES-traject en de reflectiefase.

Voor de huidige zoekgebieden die vooroplopen in het proces heeft de uitspraak van de Raad van State consequenties. De Raad van State en het Rijk hebben aangegeven dat totdat er nieuwe algemene regels in Nederland zijn er wel nieuwe windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor die nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden. Naar verwachting zijn er in Amsterdam eigen gemotiveerde normen nodig voor de vier nieuwe windturbines op de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort en voor de nieuwe windturbine(s) in het gebied Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein.

De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (zoals in Delfzijl en Oss) aan de slag met eigen normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Bewoners en belanghebbenden worden nog steeds beschermd tegen hinder. De onderbouwing van de normen moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn.

Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing. De inzichten uit de reflectiefase kunnen een aanvulling zijn, maar zijn hierbij niet voorwaardelijk. Het Rijk en het nationaal programma RES hebben aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, te ondersteunen bij het motiveren van de besluiten.[8] [9]

Commented [redacted] Maken we het hiermee niet te ingewikkeld. We gaan sowieso door met het RES-traject, omdat het Rijk gemeenten die ruimte biedt. Stel dat het Rijk meer tijd nodig heeft an 1.5 a 2 jaar. Dan zou deze uitspraak betekenen dat we dan gaan wachten op het Rijk. Terwijl we dat niet van plan zijn. Met goede redenen.

Commented [redacted] Vind ik te onduidelijk. Zie mijn toelichting hieronder.

Commented [redacted] Dit kan nog een stukje scherper en duidelijker volgens mij.

Suggestie opbouw tekst:
" De uitspraak heeft in principe alleen betrekking op windparken. Volgens de definities die het Rijk heeft gegeven vallen daar in Amsterdam de volgende locaties onder: rwzi in Westpoort en turbinens NoorderIJ/Cornelis Douwes. Of de uitspraak ook impact heeft op andere locaties/zoekgebieden, is nu nog niet duidelijk/ (of als we dat zeker weten) is niet het geval.

Het Rijk biedt lokale overheden echter de ruimte om door te gaan met de planvorming voor windmolens. Onder de voorwaarde dat .....kunnen lokale overheden doorgaan met.....

Dat betekent dat we in Amsterda voor Wesptpoort en voor NIJ/CD.....En voor de overige zoekgebieden....."

[6] https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@125920/milieubeoordeling-voor-windturbinenormen/
[7] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen
[8] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

[9] https://www.regionale-energiestrategie.nl/Nieuws/2007901.aspx?t=Welke-gevolgen-heeft-de-uitspraak-Raad-van-State-over-windmolenparken

We nemen als stad onze verantwoordelijkheid én verkennen nieuwe wegen om de Amsterdammer en andere belanghebbenden zo goed mogelijk te betrekken bij het RES traject. Het college wil toekomstige generaties een duurzame en leefbare toekomst bieden. Het college wil de gestelde ambities in de Regionale Energiestrategie (RES) daarom zo spoedig mogelijk realiseren om klimaatverandering tegen te gaan. Na afronding van de reflectiefase blijven we een zorgvuldig proces voeren om onze ambities waar te maken.

Ik kijk uit naar de samenwerking met uw raad in de reflectiefase gedurende dit najaar.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Marieke van Doorninck
Wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling en Duurzaamheid

From: '[redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Mon, 6 Sep 2021 14:46:59 +0100
To: '[redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>
Subject: Re: Raadsbrief Reflectiefase RES voor reactie
Categories: [redacted]

Kunnen jullie de stadsdeelbestuurders ook snel effe aanhaken op deze brief, [redacted] hing alweer aan de lijn.
[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 6 sep. 2021 om 14:49 heeft [redacted]@amsterdam.nl> het volgende geschreven:

Dag [redacted]

Hierbij de brief met mijn opmerkingen retour.

Ten aanzien van het dilemma planning vs geplande resultaten: voor de buitenwereld zijn denk ik de PWE, en het expertpanel gezondheid de grootste blikvangers. Via de PWE kun je heel veel ophalen over de wensen tav betrokkenheid burgers, organisaties, participatie, invloed etc. En gezondheid zet iedereen bovenaan. Voor de raad zal daarnaast de evaluatie van het proces tot nu toe ook een gewild product zijn. De resultaten uit die trajecten wil je denk ik als bestuur in ieder geval deze periode aan de raad kunnen voorleggen. De resultaten uit een deel van de andere onderzoeken, gesprekken en verkenningen kan mogelijk wat later opgeleverd worden. In de brief heb ik wat meer specifieke vragen en opmerkingen over de producten en planning.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Bestuursadviseur

Email: [redacted]**@amsterdam.nl**
Internet: **www.amsterdam.nl**

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: vrijdag 3 september 2021 14:27
Aan: Secretariaat Wethouder Doorninck [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Raadsbrief Reflectiefase RES voor reactie

Beste Marieke, beste [redacted] en [redacted]
Bijgevoegd vinden jullie de raadsbrief over de reflectiefase RES voor reactie.

Twee opmerkingen nog erbij:

- [redacted] gaf aan de brief nog te uitvoering te vinden, wij zien nu geen mogelijkheid om hier nog te schrappen zonder dat er gaten in het verhaal komen.
- In de brief wordt niet uitvoering ingegaan op de planning van het afwegingskader, onze inschatting dat niet alles dit jaar afgerond zal zijn, blijft. Dit staat meer tussen de lijnen dan voorop.

Ik hoor graag terug.
Groet, [redacted]

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam

Ruimte & Duurzaamheid
Team Bedrijven, Energiebronnen en Infrastructuur (BEI)
Gemeente Amsterdam
E. [redacted]@amsterdam.nl
T. +31 [redacted]

afspraken via [redacted]@amsterdam.nl

<20210901 NIEUW Raadsbrief gemeenteraad reflectiefase_voor wh en staf - opm BG.docx>

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Mon, 6 Sep 2021 14:55:37 +0100
To: '[redacted]@amsterdam.nl>
Subject: Re: Raadsbrief Reflectiefase RES voor reactie

Check

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 6 sep. 2021 om 15:54 heeft [redacted]@amsterdam.nl> het volgende geschreven:

Doen we, met de aangepaste versie. Juliane

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam
Programmateam Amsterdam Klimaatneutraal (AKN)
Gemeente Amsterdam
+31 6[redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: maandag 6 september 2021 15:47
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Re: Raadsbrief Reflectiefase RES voor reactie

Kunnen jullie de stadsdeelbestuurders ook snel effe aanhaken op deze brief, [redacted] hing alweer aan de lijn.
[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 6 sep. 2021 om 14:49 heeft [redacted]@amsterdam.nl> het volgende geschreven:

Dag [redacted]

Hierbij de brief met mijn opmerkingen retour.

Ten aanzien van het dilemma planning vs geplande resultaten: voor de buitenwereld zijn denk ik de PWE, en het expertpanel gezondheid de grootste blikvangers. Via de PWE kun je heel veel ophalen over de wensen tav betrokkenheid burgers, organisaties, participatie, invloed etc. En gezondheid zet iedereen bovenaan. Voor de raad zal daarnaast de evaluatie van het proces tot nu toe ook een gewild product zijn. De resultaten uit die trajecten wil je denk ik als bestuur in ieder geval deze periode aan de raad kunnen voorleggen. De resultaten uit een deel van de andere onderzoeken, gesprekken en verkenningen kan mogelijk wat later opgeleverd worden. In de brief heb ik wat meer specifieke vragen en opmerkingen over de producten en planning.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Bestuursadviseur

Email: [redacted]@amsterdam.nl
Internet: www.amsterdam.nl

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: vrijdag 3 september 2021 14:27
Aan: Secretariaat Wethouder Doorninck [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Raadsbrief Reflectiefase RES voor reactie

Beste Marieke, beste [redacted] en [redacted]
Bijgevoegd vinden jullie de raadsbrief over de reflectiefase RES voor reactie.

Twee opmerkingen nog erbij:

- [redacted] gaf aan de brief nog te uitvoering te vinden, wij zien nu geen mogelijkheid om hier nog te schrappen zonder dat er gaten in het verhaal komen.
- In de brief wordt niet uitvoering ingegaan op de planning van het afwegingskader, onze inschatting dat niet alles dit jaar afgerond zal zijn, blijft. Dit staat meer tussen de lijnen dan voorop.

Ik hoor graag terug.
Groet, [redacted]

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam

Ruimte & Duurzaamheid
Team Bedrijven, Energiebronnen en Infrastructuur (BEI)
Gemeente Amsterdam
E. [redacted]@amsterdam.nl
T. +31 6 [redacted]

afspraken via [redacted]@amsterdam.nl

<20210901 NIEUW Raadsbrief gemeenteraad reflectiefase_voor wh en staf - opm BG.docx>

Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	~~7~~6 september 2021
Portefeuille(s)	Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s):	Marieke van Doorninck
Behandeld door	[redacted], Ruimte en duurzaamheid, [redacted]@amsterdam.nl
Onderwerp	Invulling reflectiefase RES

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ). Uw raad heeft tijdens de bespreking van de zoekgebieden voor windenergie kennisgenomen van het instellen van een reflectiefase.

De reflectiefase is opgezet om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam. De reflectiefase heeft als doel om te luisteren naar de verschillende zorgen en behoeften van een brede groep belanghebbenden. Deze worden geïnventariseerd, vastgelegd en hanteerbaar gemaakt voor de gemeenteraad. Vervolgens worden op basis hiervan richtlijnen voor participatie in de volgende fase en spelregels voor samenwerking met buurgemeenten geformuleerd. Bij het bespreken van de RES 1.0 is toegezegd om u hierover zo snel mogelijk nader te informeren ~~over deze reflectiefase~~.

Aanleiding en doel reflectiefase

Amsterdam staat voor een grote opgave. In onze toch al volle, groeiende stad moeten we ruimte maken voor een ingrijpende transitie. Het recente rapport van het Intergovernmental Panel for Climate Change (IPCC) uit augustus 2021 laat geen twijfel erover bestaan dat de opwaarming van de aarde volop in gang is en overal op de wereld voelbaar wordt[1]. De tijd dringt om de uitstoot van schadelijk broeikasgas nog te kunnen beperken. Daarom moeten we de ~~We moeten de~~ overstap maken van fossiele brandstoffen naar duurzame groene, energiebronnen. Als grote stad moeten wij de verantwoordelijkheid nemen om zelf alles te doen wat binnen onze mogelijkheden ligt.

Dit is een ingrijpende transitie. S~~E~~tappen ~~Ike stap~~ die we in deze transitie zetten, zullen wij voelen. ~~Het is niet eenvoudig.~~ Omdat we anders moeten gaan koken, omdat onze huizen moeten worden aangepast, omdat er windturbines in de buurt van onze woonomgeving komen. Als gemeentebestuur gaan we alles eraan te doen om de effecten van deze transitie zo beperkt mogelijk te houden.

[1] https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/

Amsterdam heeft een ambitie om ongeveer 17 extra windturbines van 3 MW te bouwen in 2030 (127 MW windenergie totaal). Dat is het uitgangspunt voor de RES en daarmee ook voor de reflectiefase. We gaan onderzoeken hoe we de windturbines kunnen realiseren en daarbij zullen we geen onaanvaardbare risico's nemen. Dit doen we door onderzoeken naar geluid en gezondheid, natuur en ruimte, onder ander met een milieueffectrapportage en met een gezondheidseffectanalyse. En met een afwegingskader als resultaat uit de reflectiefase. Verderop in deze brief meer daarover.

De betrokkenheid van onze inwoners is niet alleen wenselijk, maar ook onmisbaar. Amsterdam geeft met de reflectiefase invulling aan het gesprek dat wij willen voeren met de stad. De energietransitie kan pas succesvol zijn als wij die samen vormgeven. Dat betekent dat iedereen in de stad die gehoord wil worden ook gehoord kán worden. Niet alles hoeft tijdens deze fase, ook na de reflectiefase is volop ruimte om gehoord te worden en mee te praten. ~~Tijdens de reflectiefase willen we de behoeftes en zorgen in de stad inventariseren zodat we ervoor kunnen zorgen dat deze bij de latere besluitvorming over concrete locaties voor windturbines worden meegewogen.~~

In deze brief wordt u geïnformeerd over de aanpak van de reflectiefase op hoofdlijnen. Hiervoor is inbreng opgehaald bij een groot aantal belanghebbenden[2]. Ook de uitvoering wordt met partijen in de stad besproken. Ik zal u periodiek blijven informeren.

Reflectiefase als extra stap in het proces

De reflectiefase is een extra stap in het traject naar de realisatie van nieuwe windenergie in de stad. Amsterdam geeft ermee ~~met de reflectiefase op unieke manier~~ invulling aan de grote behoefte aan meer participatie. Pas na de reflectiefase volgt het proces waarin initiatiefnemers per gebied samen met Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten de participatiestappen uitwerken in een participatieplan. Na goedkeuring van het participatieplan door het college start de voorbereiding van concrete plannen en projecten inclusief benodigde onderzoeken, waaronder de milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse. Pas na afronding van de onderzoeken vindt de definitieve ruimtelijke besluitvorming plaats (vergunningverlening) door de gemeenteraad. Dit is het moment waarop op basis van de informatie uit de voorgaande stappen wordt besloten over het al dan niet (laten) bouwen van windturbines op specifieke locaties. De besluitvorming moet voor januari 2025 afgerond zijn.

Commented [redacted] Check [redacted] -gewoon vergunningverlening?

Drie producten: afwegingskader, richtlijnen voor participatie en richtlijnen voor governance (sturing)

[2] Vertegenwoordigers van volgende organisaties hebben input geleverd: Windalarm, JongRES, bezorgde (para)medici, volkstuinen, woonbootbewoners, energie-coöperaties Amsterdam Wind, Stadsecoloog, GGD, Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, Spaar het Gein/ Driemond. Ook hebben volgende partnerorganisaties van de RES en medeoverheden input gegeven: buurgemeenten (Zaandam, Oostzaan, Landsmeer, Waterland, Diemen, Gooise Meren, Ronde Venen, Ouder Amstel) RES partners NHZ (Liander, Waternet, RES NHZ), Provincie NH, Haven Amsterdam, andere beleidsafdelingen gemeente Amsterdam en de stadsdelen Amsterdam Noord, Oost, Zuidoost en Nieuw-West.

Op dit moment ziet het college drie producten als resultaat van de reflectiefase. Deze producten worden voor besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd en bieden een kader voor de verdere besluitvorming over windturbines.

1. Een *afwegingskader*: dit kader bevat informatie op stedelijk en lokaal niveau (per zoekgebied) die een rol moet spelen bij de besluitvorming over concrete locaties in de zoekgebieden. De behoeften en zorgen van bewoners maken hier deel van uit. Dit afwegingskader moet het bestuur helpen om een zo goed mogelijke afweging te maken in het vervolgproces. ~~Bouwstenen voor dit afwegingskader die al gereed zijn, worden tussentijds met u gedeeld.~~

2. *Richtlijnen voor participatie:* deze richtlijnen geven aan hoe belanghebbenden ná de reflectiefase betrokken moeten worden en bevatten "spelregels" voor o.a. belanghebbenden, initiatiefnemers, gemeente en RES-partners voor het opstellen van een participatieplan in de projectvoorbereidingsfase en de realisatiefase. Deze richtlijnen worden ~~na en opbasis van het afwegingskader~~ gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

   De gemeente laat op verzoek van uw raad een evaluatie uitvoeren over de participatie tot nu toe. Dit rapport wordt apart aangeboden aan de raad en de inzichten uit deze evaluatie worden meeop genomen in de richtlijnen voor participatie.

3. *Richtlijnen voor samenwerking en sturing:* deze richtlijnen beschrijven de rol van de gemeente en de aard van samenwerking sturing bij de ontwikkeling van windenergie. Deze richtlijnen geven informatie over de verhoudingen en afstemming tussen RES-partners en medeoverheden zoals buurgemeenten, stadsdelen, provincie en RES organisatie. En zij geven informatie over de relatie van de gemeente met de initiatiefnemers en met belanghebbenden. Ook deze richtlijnen worden ~~na en opbasis van het afwegingskader~~ gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

Activiteiten in de reflectiefase

Om tot de producten als resultaat van de reflectiefase te komen, vinden er verschillende activiteiten plaats. In het najaar worden Amsterdammers, inwoners van buurgemeenten en andere belanghebbenden uitgenodigd om hieraan deel te nemen, zowel fysiek[3] als digitaal. De gemeente organiseert de volgende activiteiten:

- Een online raadpleging volgens de methodiek 'participatieve waardenevaluatie' ;
- Een onderzoek naar de leefomgeving in de verschillende zoekgebieden door middel van 'context mapping' waarmee de zoekgebieden in kaart en beeld gebracht worden;
- Verdiepende verkenningen op de thema's gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit;
- Een evaluatie van het participatieproces tot nu toe.~~;~~
- ~~Bijeenkomsten van klankbord- en begeleidingsgroepen.~~

[3] Indien de Corona maatregelen dit toelaten.

- Alle Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten die dat willen kunnen meepraten en input geven tijdens de activiteiten. Belangengroepen worden uitgenodigd om hun behoeftes en zorgen in te brengen. Ook is er mogelijkheid om mee te denken ~~,~~ bij b~~B~~ijeenkomsten van klankbord- en begeleidingsgroepen.

Participatieve waardenevaluatie (PWE)
Kern van de reflectiefase wordt een digitale raadpleging "participatieve waardenevaluatie" (PWE). Met een raadpleging in de vorm van een PWE kan in korte tijd een brede afspiegeling van belanghebbenden worden geïnformeerd, geraadpleegd en deelgenoot gemaakt van bestuurlijke dilemma's. Door middel van deze methode worden burgers als het ware op de stoel van de bestuurder gezet. Zij ervaren zo de dillema's waar bestuurders voor staan en krijgen een overzicht van voor- en nadelen van de verschillende opties. Vervolgens krijgen ze de vraag wat zij zouden adviseren en waarom.Een soortgelijke raadpleging is onlangs op verzoek van de Tweede Kamer uitgevoerd om de mening van de Nederlandse samenleving over klimaatbeleid in kaart te brengen.[4]

Onderzoek naar de leefomgeving door middel van 'context mapping'
Aanvullend op de online raadpleging voert de gemeente een onderzoek uit naar de leefomgeving in de vorm van 'context mapping'. Tijdens workshops die worden gehouden in en rond de zoekgebieden, kunnen bewoners aangeven geven hoe zij hun leefomgeving ervaren, bijvoorbeeld waar zij tot rust komen of waar belangrijke speelplekken, fiets-of (hard)looproutes zijn. In de onderzoeksmethodiek ligt de nadruk op beelden. Het onderzoek is laagdrempelig en intuitief, en daardoor toegankelijk voor alle bevolkingsgroepen. Met deze methode wordt heel lokale informatie verkregen. Inzichten vanuit de beleving van de bewoners in en rond de zoekgebieden worden in kaart gebracht, zodat daarmee rekening kan worden gehouden bij de ontwikkeling van windenergie.

Thematische ~~trajecten~~ verkenningen gezondheidseffectanalyse, natuur en ruimtelijke kwaliteit
In de RES 1.0 NHZ is afgesproken dat Amsterdam bij de beoordeling van locaties voor windenergie een gezondheidseffectanalyse[5] uitvoert. Tijdens de reflectiefase ~~Daartoe~~ wordt een commissie van gezondheidsexperts samengesteld met ~~onder leiding van een onafhankelijke voorzitter.~~ o.a. een vertegenwoordiger van de GGD/ RIVM[6], van de medici die eerder hun zorgen hebben geuit en van de energiecoöperaties. Deze expertgroep met een beperkt aantal leden wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. Een begeleidingsgroep kan onderwerpen aandragen en vragen stellen. De expertgroep geeft ~~stelt~~antwoord op vragen en stelt een advies ~~-~~vast hoe effecten op gezondheid en welzijn rond een mogelijke locatie in beeld moeten worden gebracht en afgewogen~~. Deze expertgroep wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. Hiervoor wordt in de reflectiefase in samenspraak met belangengroepen, waaronder de (para)medici die~~

[4] Voor nadere informatie over een PWE (kijkduur 3 min): https://youtu.be/kdGUqK5KZFI en over de Nederlandse klimaatraadpleging https://www.tudelft.nl/tbm/pwe/case-studies/klimaatraadpleging
[5] Gezondheidseffectanalyse is de Nederlandstalige benoeming van een Health Impact Assessment, zoals toegelicht in een brief aan uw raad op 20 april j.l..
[6] In samenwerking met het landelijk expertisepunt 'Gezondheid en windturbines' van het RIVM.

~~eerder hun zorgen hebben geuit in een raadsadres, lokaal input opgehaald en werkt de expertgroep samen met het landelijk expertisepunt 'Gezondheid en windturbines' van het RIVM en de GGD'en.~~.

Daarnaast zijn effecten op natuur en ruimtelijke kwaliteit belangrijke criteria voor de afweging van locaties. Voor natuur wordt tijdens de reflectiefase aanvullend op de 'Quickscan natuur en landschap'[7] in beeld gebracht welke elementen onderdeel moeten zijn van de milieueffectrapportage. De lijst met elementen wordt in samenspraak met belanghebbenden opgesteld. ~~en opgenomen in een openbaar document.~~ Dit kan vervolgens worden gebruikt als startpunt voor de inhoud van een milieueffectrapportage bij windturbineprojecten in Amsterdam. De milieueffectrapportage is verplicht bij elk windturbineproject conform motie 035.21.van het raadslid Kreuger.

Om ruimtelijke kwaliteit goed in het afwegingskader mee te laten wegen, stelt de gemeente samen met ruimtelijke experts van o.a. de provincie een ruimtelijk kwaliteitskader op. Mogelijke ruimtelijke effecten van de inpassing worden in 3D beelden gevisualiseerd. Daarbij wordt het ruimtelijke effect zowel stedenbouwkundig als landschappelijk benaderd. Ook in dit traject wordt samengewerkt met belanghebbenden zodat hun zorgen en behoeftes in de uiteindelijke afweging mee kunnen worden genomen.

Evaluatie van het participatietraject tot nu toe
Onderdeel van de reflectiefase is een evaluatie van het doorlopen participatieproces in Amsterdam tot aan de RES 1.0. Deze evaluatie wordt uitgevoerd door onderzoekers van Universiteit Leiden. De evaluatie gaat o.a. in op het ontwerp van het participatieproces, de kwaliteit ervan en de interacties tijdens de participatie. Belanghebbenden geven feedback op de onderzoeksopzet. De lessen en aanbevelingen die uit deze evaluatie volgen zijn input voor de richtlijnen voor participatie in de vervolgfasen. Dit is conform motie 073.21 van het raadslid Kiliç en conform motie 043.21 van de raadsleden Kreuger en Boomsma.

Reflectiefase als gezamenlijk proces met klankbord- en begeleidingsgroepen
De gemeente constateert dat de behoefte bij bewoners en belanghebbenden om mee te praten en mee te doen groot is. ~~Over wat de beste manier is om dit vorm te geven, lopen de meningen uiteen.~~ Daarom worden zij bij de reflectiefase intensief betrokken. De verschillende onderdelen van de reflectiefase worden van input voorzien door een aantal klankbord- en begeleidingsgroepen:

- Een stedelijke klankbordgroep, waarin belanghebbenden die op stedelijk niveau georganiseerd zijn zitting kunnen krijgen;
- Vier lokale klankbordgroepen, waar belanghebbenden die vooral een lokaal (per zoekgebied verschillend) belang hebben zitting kunnen krijgen, en waar ook ruimte is voor de inbreng van inwoners uit buurgemeenten;
- Thematische begeleidingsgroepen op de onderwerpen gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit.

---

7 https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/9731690/1#search=%22quickscan%20ecologisch%22

Deze groepen staan niet in hiërarchische verhouding tot elkaar, maar worden zo vormgegeven dat zoveel mogelijk betrokken organisaties op de juiste plek hun input kunnen geven. Belanghebbende en vertegenwoordigers kunnen zich opgeven om mee te denken in groepen die feedback geven en mee denken op proces en inhoud van de reflectiefase. Energiecoöperaties van Amsterdam Wind en bewonersvertegenwoordiging doen mee in de klankbordgroepen, net zoals Windalarm, de (para)medici die zich eerder bezorgd gehuit hebben, en een brede vertegenwoordiging van belanghebbenden bijvoorbeeld vanuit volkstuinverenigingen of huurdersverenigingen worden uitgenodigd. Voor het maken van de selectie van deelnemers voor deze groepen geeft ~~vragen we~~ het Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid (NBPO) advies. ~~.~~ Het NBPO is opgericht met het doel om burgerparticipatie te bevorderen bij plannen en projecten die gevolgen hebben voor de kwaliteit van de woon- en werkomgeving van bewoners.

Brede uitnodiging en begeleiding door deskundigen

~~Zoals eerder genoemd is het uitgangspunt bij de reflectiefase dat iedereen in de stad die gehoord wíl worden, ook gehoord kán worden.~~ Er wordt breed en toegankelijk uitgenodigd voor de activiteiten en klankbordgroepen. Naast lokale belanghebbenden worden de buurgemeenten, RES-partners, de provincie, waterschappen en Liander betrokken. Deskundigen en kennisinstellingen zoals het RIVM, de TU Delft en de GGD helpen bij de uitvoering van de activiteiten.

Aandringen op gezamenlijke dialoog duurzame elektriciteit door het Rijk

Over nut en noodzaak van wind op land en de kaders van de RES bestaat veel onrust en verschil van mening. De regie over deze vraag van nut- en noodzaak wordt landelijk opgepakt. Nationaal Programma RES en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn momenteel in gesprek om de vragen en zorgen over nut en noodzaak van wind op land nationaal goed te beleggen. Binnenkort start een verkenning naar een mogelijke dialoogtafel hierover. Amsterdam zal samen met de energieregio NHZ blijven aandringen dat dit gesprek plaats vindt parallel aan de Amsterdamse reflectiefase.

Communicatie versterken

De wijze waarop de gemeente communiceert zal aansluiten bij de opzet van de reflectiefase.

De communicatieactiviteiten lopen in de komende fase langs drie lijnen:

1) Zoveel en divers mogelijk mensen uitnodigen en betrekken bij het traject. We hanteren hierbij een buurtgerichte aanpak met o.a. bewonersbrieven, lokale media, fysieke en digitale uitnodigingen.
2) Het effect van windturbines op de omgeving inzichtelijk maken door visualisaties.
3) Het doorlopend informeren over alle stappen, onderzoeken, onderzoeksresultaten en feiten die in deze fase relevant zijn. Dit doen we o.a. door het gebruik van de website van de gemeente, nieuwsbrieven, nieuwsberichten en, indien mogelijk, fysieke bijeenkomsten.

We werken hierin nauw samen met de stadsdelen en buurgemeenten.

Planning

De reflectiefase vindt plaats in het najaar van 2021. ~~en kan doorlopen naar het voorjaar van 2022.~~ Ik verwacht binnenkort de reflectiefase officieel te starten. Begin volgend jaar zal ik ~~(eerste)~~ resultaten aan u voorleggen.

Parallel ~~aan de reflectiefase~~ zal Amsterdam meewerken bij het opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma door de energieregio NHZ. Verder zal worden bekeken hoe de RES te integreren in de omgevingsinstrumenten die volgen uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050. In beide trajecten moeten afspraken uit de reflectiefase ook een plek krijgen.

Commented [ ] Wil de wethouder de reflectiefase nog officieel aftrappen?

Consequenties door de uitspraak van de Raad van State over milieubeoordeling voor windturbinenormen[8]

De Raad van State heeft zich op 30 juni jl. uitgesproken over de algemene regels voor windturbines (o.a. over geluid en slagschaduw). Regels die vastgelegd zijn in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling mogen niet meer gebruikt worden bij het vaststellen van bestemmingsplannen en het verlenen van omgevingsvergunningen voor windparken. Het Rijk had voor deze regels een planmilieueffectrapport (plan-mer) moeten maken. Het Rijk heeft na de uitspraak van de RvS aangegeven alsnog een plan-mer te gaan maken en verwacht hier 1,5 á 2 jaar over te doen.[9] Voor de nieuwe zoekgebieden voor windenergie die in de RES 1.0 vastgelegd zijn, is vergunningverlening naar verwachting pas na deze termijn aan de orde. De gemeente gaat daarom door met het RES-traject en de reflectiefase.

Voor de kansrijke en wenselijke zoekgebieden uit de windvisie 2012 ~~huidige zoekgebieden~~ die vooroplopen in het proces heeft de uitspraak van de Raad van State consequenties. De Raad van State en het Rijk hebben aangegeven dat totdat er nieuwe algemene regels in Nederland zijn er wel nieuwe windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor die nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden. Naar verwachting zijn er in Amsterdam eigen gemotiveerde normen nodig voor de vier nieuwe windturbines op de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort en voor de nieuwe windturbine(s) in het gebied Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein.

[8] https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@125920/milieubeoordeling-voor-windturbinenormen/
[9] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (zoals in Delfzijl en Oss) aan de slag met eigen normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Bewoners en belanghebbenden worden nog steeds beschermd tegen hinder. De onderbouwing van de normen moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn.

Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing. De inzichten uit de reflectiefase kunnen een aanvulling zijn, maar zijn hierbij niet voorwaardelijk. Het Rijk en het nationaal programma RES hebben aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, te ondersteunen bij het motiveren van de besluiten.[10] [11]

We nemen als stad onze verantwoordelijkheid én verkennen nieuwe wegen om de Amsterdammer en andere belanghebbenden zo goed mogelijk te betrekken bij het RES traject. Het college wil toekomstige generaties een duurzame en leefbare toekomst bieden. Het college wil de gestelde ambities in de Regionale Energiestrategie (RES) daarom zo spoedig mogelijk realiseren om klimaatverandering tegen te gaan. Na afronding van de reflectiefase blijven we een zorgvuldig proces voeren om onze ambities waar te maken.

Ik kijk uit naar de samenwerking met uw raad in de reflectiefase gedurende dit najaar.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Marieke van Doorninck
Wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling en Duurzaamheid

[10] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen
https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

[11] https://www.regionale-energiestrategie.nl/Nieuws/2007901.aspx?t=Welke-gevolgen-heeft-de-uitspraak-Raad-van-State-over-windmolenparken

Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	7 september 2021
Portefeuille(s)	Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s):	Marieke van Doorninck
Behandeld door	[redacted], Ruimte en duurzaamheid, [redacted]@amsterdam.nl
Onderwerp	Invulling reflectiefase RES

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ). Uw raad heeft tijdens de bespreking van de zoekgebieden voor windenergie kennisgenomen van het instellen van een reflectiefase.

De reflectiefase is opgezet om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam. De reflectiefase heeft als doel om te luisteren naar de verschillende zorgen en behoeften van een brede groep belanghebbenden. Deze worden geïnventariseerd, vastgelegd en hanteerbaar gemaakt voor de gemeenteraad. Vervolgens worden op basis hiervan richtlijnen voor participatie in de volgende fase en spelregels voor samenwerking met o.a. buurgemeenten geformuleerd. Bij het bespreken van de RES 1.0 is toegezegd om u hierover zo snel mogelijk nader te informeren.

Aanleiding en doel reflectiefase

Amsterdam staat voor een grote opgave. In onze toch al volle, groeiende stad moeten we ruimte maken voor een ingrijpende transitie. Het recente rapport van het Intergovernmental Panel for Climate Change (IPCC) uit augustus 2021 laat geen twijfel erover bestaan: de opwaarming van de aarde is volop in gang is en overal op de wereld voelbaar[1]. De tijd dringt om de uitstoot van schadelijk broeikasgas nog te kunnen beperken. Daarom moeten we de overstap maken van fossiele brandstoffen naar duurzame groene, energiebronnen. Als grote stad moeten wij de verantwoordelijkheid nemen om zelf alles te doen wat binnen onze mogelijkheden ligt.

Dit is een ingrijpende transitie. Stappen die we in deze transitie zetten, zullen wij voelen. Omdat we anders moeten gaan koken, omdat onze huizen moeten worden aangepast, omdat er windturbines in de buurt van onze woonomgeving komen. Als gemeentebestuur gaan we alles eraan te doen om de effecten van deze transitie zo beperkt mogelijk te houden.

Amsterdam heeft een ambitie om ongeveer 17 extra windturbines van 3 MW te bouwen in 2030 (127 MW windenergie totaal). Dat is het uitgangspunt voor de RES en daarmee ook voor de reflectiefase. We gaan onderzoeken hoe we de windturbines kunnen realiseren en daarbij zullen

[1] https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/

we geen onaanvaardbare risico's nemen. Dit doen we door onderzoeken naar geluid en gezondheid, natuur en ruimte, onder ander met een milieueffectrapportage en met een gezondheidseffectanalyse. En met een afwegingskader als resultaat uit de reflectiefase. Verderop in deze brief meer daarover.

De betrokkenheid van onze inwoners is niet alleen wenselijk, maar ook onmisbaar. ~~Amsterdam geeft met de reflectiefase invulling aan het gesprek dat wij willen voeren met de stad.~~ De energietransitie kan pas succesvol zijn als wij die samen vormgeven. Dat betekent dat iedereen in de stad die gehoord wíl worden ook gehoord kán worden. Niet alles hoeft tijdens deze fase, ook na de reflectiefase is volop ruimte om gehoord te worden en mee te praten.

In deze brief wordt u geïnformeerd over de aanpak van de reflectiefase op hoofdlijnen. Hiervoor is inbreng opgehaald bij een groot aantal belanghebbenden[2]. ~~Ook de uitvoering wordt met partijen in de stad besproken.~~ Ik zal u periodiek blijven informeren.

Reflectiefase als extra stap in het proces

De reflectiefase is een extra stap in het traject naar de realisatie van nieuwe windenergie in de stad. Amsterdam geeft ermee invulling aan de grote behoefte aan meer participatie. Pas na de reflectiefase volgt het proces waarin initiatiefnemers per gebied samen met Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten de participatiestappen uitwerken in een participatieplan. Na goedkeuring van het participatieplan door het college start de voorbereiding van concrete plannen en projecten inclusief benodigde onderzoeken, waaronder de milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse. Pas na afronding van de onderzoeken vindt de definitieve ruimtelijke besluitvorming plaats (vergunningverlening) door de gemeenteraad. Dit is het moment waarop op basis van de informatie uit de voorgaande stappen wordt besloten over het al dan niet (laten) bouwen van windturbines op specifieke locaties. De besluitvorming moet voor januari 2025 afgerond zijn.

Commented [redacted] Juridische c heck: gewoon "vergunningverlening"?

Drie producten: afwegingskader, richtlijnen voor participatie en richtlijnen voor governance (sturing)

Op dit moment ziet het college drie producten als resultaat van de reflectiefase. Deze producten worden voor besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd en bieden een kader voor de verdere besluitvorming over windturbines.

1. Een *afwegingskader*: dit kader bevat informatie op stedelijk en lokaal niveau (per zoekgebied) die een rol moet spelen bij de besluitvorming over concrete locaties in de

[2] Vertegenwoordigers van volgende organisaties hebben input geleverd: Windalarm, JongRES, bezorgde (para)medici, volkstuinen, woonbootbewoners, energie-coöperaties Amsterdam Wind, Stadsecoloog, GGD, Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, Spaar het Gein/ Driemond. Ook hebben volgende partnerorganisaties van de RES en medeoverheden input gegeven: buurgemeenten (Zaandam, Oostzaan, Landsmeer, Waterland, Diemen, Gooise Meren, Ronde Venen, Ouder Amstel) RES partners NHZ (Liander, Waternet, RES NHZ), Provincie NH, Haven Amsterdam, andere beleidsafdelingen gemeente Amsterdam en de stadsdelen Amsterdam Noord, Oost, Zuidoost en Nieuw-West.

zoekgebieden. De behoeften en zorgen van bewoners maken hier deel van uit. Dit afwegingskader moet het bestuur helpen om een zo goed mogelijke afweging te maken in het vervolgproces.

2. *Richtlijnen voor participatie:* deze richtlijnen geven aan hoe belanghebbenden ná de reflectiefase betrokken moeten worden en bevatten "spelregels" voor o.a. belanghebbenden, initiatiefnemers, gemeente en RES-partners voor het opstellen van een participatieplan in de projectvoorbereidingsfase en de realisatiefase. Deze richtlijnen worden gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

   De gemeente laat op verzoek van uw raad een evaluatie uitvoeren over de participatie tot nu toe. Dit rapport wordt apart aangeboden aan de raad en de inzichten uit deze evaluatie worden meegenomen in de richtlijnen voor participatie.

3. *Richtlijnen voor samenwerking en sturing:* deze richtlijnen beschrijven de rol van de gemeente en de aard van samenwerking sturing bij de ontwikkeling van windenergie. Deze richtlijnen geven informatie over de verhoudingen en afstemming tussen RES-partners en medeoverheden zoals buurgemeenten, stadsdelen, provincie en RES organisatie. En zij geven informatie over de relatie van de gemeente met de initiatiefnemers en met belanghebbenden. Ook deze richtlijnen worden gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

Activiteiten in de reflectiefase
Om tot de producten als resultaat van de reflectiefase te komen, vinden er verschillende activiteiten plaats. In het najaar worden Amsterdammers, inwoners van buurgemeenten en andere belanghebbenden uitgenodigd om hieraan deel te nemen, zowel fysiek[3] als digitaal. De gemeente organiseert de volgende activiteiten:

- Een online raadpleging volgens de methodiek 'participatieve waardenevaluatie' ;
- Een onderzoek naar de leefomgeving in de verschillende zoekgebieden door middel van 'context mapping' waarmee de zoekgebieden in kaart en beeld gebracht worden;
- Verdiepende verkenningen op de thema's gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit;
- Een evaluatie van het participatieproces tot nu toe.

Alle Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten die dat willen kunnen meepraten en input geven tijdens de activiteiten. Belangengroepen worden uitgenodigd om hun behoeftes en zorgen in te brengen. Ook is er mogelijkheid om mee te denken bij bijeenkomsten van klankbord- en begeleidingsgroepen.

Participatieve waardenevaluatie (PWE)
Kern van de reflectiefase wordt een digitale raadpleging "participatieve waardenevaluatie" (PWE). Met een raadpleging in de vorm van een PWE kan in korte tijd een brede afspiegeling van

[3] Indien de Corona maatregelen dit toelaten.

belanghebbenden worden geïnformeerd, geraadpleegd en deelgenoot gemaakt van bestuurlijke dilemma's. Door middel van deze methode worden burgers als het ware op de stoel van de bestuurder gezet. Zij ervaren zo de dillema's waar bestuurders voor staan en krijgen een overzicht van voor- en nadelen van de verschillende opties. Vervolgens krijgen ze de vraag wat zij zouden adviseren en waarom. Een soortgelijke raadpleging is onlangs op verzoek van de Tweede Kamer uitgevoerd om de mening van de Nederlandse samenleving over klimaatbeleid in kaart te brengen.[4]

Onderzoek naar de leefomgeving door middel van 'context mapping'
Aanvullend op de online raadpleging voert de gemeente een onderzoek uit naar de leefomgeving in de vorm van 'context mapping'. Tijdens workshops die worden gehouden in en rond de zoekgebieden, kunnen bewoners aangeven geven hoe zij hun leefomgeving ervaren, bijvoorbeeld waar zij tot rust komen of waar belangrijke speelplekken, fiets-of (hard)looproutes zijn. In de onderzoeksmethodiek ligt de nadruk op beelden. Het onderzoek is laagdrempelig en intuitief, en daardoor toegankelijk voor alle bevolkingsgroepen. Met deze methode wordt heel lokale informatie verkregen. Inzichten vanuit de beleving van de bewoners in en rond de zoekgebieden worden in kaart gebracht, zodat daarmee rekening kan worden gehouden bij de ontwikkeling van windenergie.

Thematische verkenningen gezondheidseffectanalyse, natuur en ruimtelijke kwaliteit
In de RES 1.0 NHZ is afgesproken dat Amsterdam bij de beoordeling van locaties voor windenergie een gezondheidseffectanalyse[5] uitvoert. Tijdens de reflectiefase wordt een commissie van gezondheidsexperts samengesteld met o.a. een vertegenwoordiger van de GGD/ RIVM[6], van de medici die eerder hun zorgen hebben geuit en van de energiecoöperaties. Deze expertgroep met een beperkt aantal leden wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. Een begeleidingsgroep kan onderwerpen aandragen en vragen stellen. De expertgroep geeft antwoord op de vragen en stelt een advies vast hoe effecten op gezondheid en welzijn rond een mogelijke locatie in beeld moeten worden gebracht en afgewogen.

Daarnaast zijn effecten op natuur en ruimtelijke kwaliteit belangrijke criteria voor de afweging van locaties. Voor natuur wordt tijdens de reflectiefase aanvullend op de 'Quickscan natuur en landschap'[7] in beeld gebracht welke elementen onderdeel moeten zijn van de milieueffectrapportage. De lijst met elementen wordt in samenspraak met belanghebbenden opgesteld. Dit kan vervolgens worden gebruikt als startpunt voor de inhoud van een milieueffectrapportage bij windturbineprojecten in Amsterdam. De milieueffectrapportage is verplicht bij elk windturbineproject conform motie 035.21.van het raadslid Kreuger.

---

[4] Voor nadere informatie over een PWE (kijkduur 3 min): https://youtu.be/kdGUqK5KZFI en over de Nederlandse klimaatraadpleging https://www.tudelft.nl/tbm/pwe/case-studies/klimaatraadpleging
[5] Gezondheidseffectanalyse is de Nederlandstalige benoeming van een Health Impact Assessment, zoals toegelicht in een brief aan uw raad op 20 april j.l..
[6] In samenwerking met het landelijk expertisepunt 'Gezondheid en windturbines' van het RIVM.
[7] https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/9731690/1#search=%22quickscan%20ecologisch%22

Om ruimtelijke kwaliteit goed in het afwegingskader mee te laten wegen, stelt de gemeente samen met ruimtelijke experts van o.a. de provincie een ruimtelijk kwaliteitskader op. Mogelijke ruimtelijke effecten van de inpassing worden in 3D beelden gevisualiseerd. Daarbij wordt het ruimtelijke effect zowel stedenbouwkundig als landschappelijk benaderd. Ook in dit traject wordt samengewerkt met belanghebbenden zodat hun zorgen en behoeftes in de uiteindelijke afweging mee kunnen worden genomen.

Evaluatie van het participatietraject tot nu toe
Onderdeel van de reflectiefase is een evaluatie van het doorlopen participatieproces in Amsterdam tot aan de RES 1.0. Deze evaluatie wordt uitgevoerd door onderzoekers van Universiteit Leiden. De evaluatie gaat o.a. in op het ontwerp van het participatieproces, de kwaliteit ervan en de interacties tijdens de participatie. Belanghebbenden geven feedback op de onderzoeksopzet. De lessen en aanbevelingen die uit deze evaluatie volgen zijn input voor de richtlijnen voor participatie in de vervolgfasen. Dit is conform motie 073.21 van het raadslid Kiliç en conform motie 043.21 van de raadsleden Kreuger en Boomsma.

Reflectiefase als gezamenlijk proces met klankbord- en begeleidingsgroepen
De gemeente constateert dat de behoefte bij bewoners en belanghebbenden om mee te praten en mee te doen groot is. Daarom worden zij bij de reflectiefase intensief betrokken. De verschillende onderdelen van de reflectiefase worden van input voorzien door een aantal klankbord- en begeleidingsgroepen:

- Een stedelijke klankbordgroep, waarin belanghebbenden die op stedelijk niveau georganiseerd zijn zitting kunnen krijgen;
- Vier lokale klankbordgroepen, waar belanghebbenden die vooral een lokaal (per zoekgebied verschillend) belang hebben zitting kunnen krijgen, en waar ook ruimte is voor de inbreng van inwoners uit buurgemeenten;
- Thematische begeleidingsgroepen op de onderwerpen gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit.

Deze groepen staan niet in hiërarchische verhouding tot elkaar, maar worden zo vormgegeven dat zoveel mogelijk betrokken organisaties op de juiste plek hun input kunnen geven.
~~Belanghebbende en vertegenwoordigers kunnen zich opgeven om mee te denken in groepen die feedback geven en mee denken op proces en inhoud van de reflectiefase. Energiecoöperaties van Amsterdam Wind en bewonersvertegenwoordiging doen mee in de klankbordgroepen, net zoals Windalarm, de (para)medici die zich eerder bezorgd geuit hebben, en een brede vertegenwoordiging van belanghebbenden bijvoorbeeld vanuit volkstuinverenigingen of huurdersverenigingen worden uitgenodigd.~~ Voor het maken van de selectie van deelnemers voor deze groepen geeft het Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid (NBPO) advies. Het NBPO is opgericht met het doel om burgerparticipatie te bevorderen bij plannen en projecten die gevolgen hebben voor de kwaliteit van de woon- en werkomgeving van bewoners.

Commented [redacted] Dit zou nog weg kunnen, maar is mogelijk politiek juist wenselijk?

Brede uitnodiging en begeleiding door deskundigen
Er wordt breed en toegankelijk uitgenodigd voor de activiteiten en klankbordgroepen. Naast lokale belanghebbenden worden de buurgemeenten, RES-partners, de provincie, waterschappen

en Liander betrokken. Deskundigen en kennisinstellingen zoals het RIVM, de TU Delft en de GGD helpen bij de uitvoering van de activiteiten.

Aandringen op gezamenlijke dialoog duurzame elektriciteit door het Rijk
Over nut en noodzaak van wind op land en de kaders van de RES bestaat veel onrust en verschil van mening. De regie over deze vraag van nut- en noodzaak wordt landelijk opgepakt. Nationaal Programma RES en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn momenteel in gesprek om de vragen en zorgen over nut en noodzaak van wind op land nationaal goed te beleggen. Binnenkort start een verkenning naar een mogelijke dialoogtafel hierover. Amsterdam zal samen met de energieregio NHZ blijven aandringen dat dit gesprek plaats vindt parallel aan de Amsterdamse reflectiefase.

Communicatie versterken
De wijze waarop de gemeente communiceert zal aansluiten bij de opzet van de reflectiefase.

De communicatieactiviteiten lopen in de komende fase langs drie lijnen:
1) Zoveel en divers mogelijk mensen uitnodigen en betrekken bij het traject. We hanteren hierbij een buurtgerichte aanpak met o.a. bewonersbrieven, lokale media, fysieke en digitale uitnodigingen.
2) Het effect van windturbines op de omgeving inzichtelijk maken door visualisaties.
3) Het doorlopend informeren over alle stappen, onderzoeken, onderzoeksresultaten en feiten die in deze fase relevant zijn. Dit doen we o.a. door het gebruik van de website van de gemeente, nieuwsbrieven, nieuwsberichten en, indien mogelijk, fysieke bijeenkomsten.

We werken hierin nauw samen met de stadsdelen en buurgemeenten.

Planning
De reflectiefase vindt plaats in het najaar van 2021. Ik verwacht binnenkort de reflectiefase officieel te starten. Begin volgend jaar zal ik resultaten aan u voorleggen.

Commented [redacted] Wil de wethouder de reflectiefase nog officieel aftrappen?

Parallel zal Amsterdam meewerken bij het opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma door de energieregio NHZ. Verder zal worden bekeken hoe de RES te integreren in de omgevingsinstrumenten die volgen uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050. In beide trajecten moeten afspraken uit de reflectiefase ook een plek krijgen.

Consequenties door de uitspraak van de Raad van State over milieubeoordeling voor windturbinenormen[8]

De Raad van State heeft zich op 30 juni jl. uitgesproken over de algemene regels voor windturbines (o.a. over geluid en slagschaduw). Regels die vastgelegd zijn in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling mogen niet meer gebruikt worden bij het vaststellen van bestemmingsplannen en het verlenen van omgevingsvergunningen voor windparken. Het Rijk had voor deze regels een planmilieueffectrapport (plan-mer) moeten maken. Het Rijk heeft na de uitspraak van de RvS aangegeven alsnog een plan-mer te gaan maken en verwacht hier 1,5 á 2 jaar over te doen.[9] Voor de nieuwe zoekgebieden voor windenergie die in de RES 1.0 vastgelegd zijn, is vergunningverlening naar verwachting pas na deze termijn aan de orde. De gemeente gaat daarom door met het RES-traject en de reflectiefase.

Voor de kansrijke en wenselijke zoekgebieden uit de windvisie 2012 die vooroplopen in het proces heeft de uitspraak van de Raad van State consequenties. De Raad van State en het Rijk hebben aangegeven dat totdat er nieuwe algemene regels in Nederland zijn er wel nieuwe windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor die nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden. Naar verwachting zijn er in Amsterdam eigen gemotiveerde normen nodig voor de vier nieuwe windturbines op de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort en voor de nieuwe windturbine(s) in het gebied Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein.

De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (zoals in Delfzijl en Oss) aan de slag met eigen normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Bewoners en belanghebbenden worden nog steeds beschermd tegen hinder. De onderbouwing van de normen moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn.

Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing. De inzichten uit de reflectiefase kunnen een aanvulling zijn, maar zijn hierbij niet voorwaardelijk. Het Rijk en het nationaal programma RES hebben aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, te ondersteunen bij het motiveren van de besluiten.[10] [11]

[8] https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@125920/milieubeoordeling-voor-windturbinenormen/
[9] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen
[10] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen
https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

[11] https://www.regionale-energiestrategie.nl/Nieuws/2007901.aspx?t=Welke-gevolgen-heeft-de-uitspraak-Raad-van-State-over-windmolenparken

We nemen als stad onze verantwoordelijkheid én verkennen nieuwe wegen om de Amsterdammer en andere belanghebbenden zo goed mogelijk te betrekken bij het RES traject. Het college wil toekomstige generaties een duurzame en leefbare toekomst bieden. Het college wil de gestelde ambities in de Regionale Energiestrategie (RES) daarom zo spoedig mogelijk realiseren om klimaatverandering tegen te gaan. Na afronding van de reflectiefase blijven we een zorgvuldig proces voeren om onze ambities waar te maken.

Ik kijk uit naar de samenwerking met uw raad in de reflectiefase gedurende dit najaar.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Marieke van Doorninck
Wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling en Duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	7 september 2021
Portefeuille(s)	Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s):	Marieke van Doorninck
Behandeld door	[redacted], Ruimte en duurzaamheid[redacted]@amsterdam.nl
Onderwerp	Invulling reflectiefase RES

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ). Uw raad heeft tijdens de bespreking van de zoekgebieden voor windenergie kennisgenomen van het instellen van een reflectiefase.

De reflectiefase is opgezet om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam. De reflectiefase heeft als doel om te luisteren naar de verschillende zorgen en behoeften van een brede groep belanghebbenden. Deze worden geïnventariseerd, vastgelegd en hanteerbaar gemaakt voor de gemeenteraad. Vervolgens worden op basis hiervan richtlijnen voor participatie in de volgende fase en spelregels voor samenwerking met o.a. buurgemeenten geformuleerd. Bij het bespreken van de RES 1.0 is toegezegd om u hierover zo snel mogelijk nader te informeren.

Aanleiding en doel reflectiefase

Amsterdam staat voor een grote opgave. In onze toch al volle, groeiende stad moeten we ruimte maken voor een ingrijpende transitie. Het recente rapport van het Intergovernmental Panel for Climate Change (IPCC) uit augustus 2021 laat geen twijfel erover bestaan: de opwaarming van de aarde is volop in gang is en overal op de wereld voelbaar[1]. De tijd dringt om de uitstoot van schadelijk broeikasgas nog te kunnen beperken. Daarom moeten we de overstap maken van fossiele brandstoffen naar duurzame groene, energiebronnen. Als grote stad moeten wij de verantwoordelijkheid nemen om zelf alles te doen wat binnen onze mogelijkheden ligt.

Dit is een ingrijpende transitie. Stappen die we in deze transitie zetten, zullen wij voelen. Omdat we anders moeten gaan koken, omdat onze huizen moeten worden aangepast, omdat er windturbines in de buurt van onze woonomgeving komen. Als gemeentebestuur gaan we alles eraan te doen om de effecten van deze transitie zo beperkt mogelijk te houden.

Amsterdam heeft een ambitie om ongeveer 17 extra windturbines van 3 MW te bouwen in 2030 (127 MW windenergie totaal). Dat is het uitgangspunt voor de RES en daarmee ook voor de

[1] https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/

reflectiefase. We gaan onderzoeken hoe we de windturbines kunnen realiseren en daarbij zullen we geen onaanvaardbare risico's nemen. Dit doen we door onderzoeken naar geluid en gezondheid, natuur en ruimte, onder ander met een milieueffectrapportage en met een gezondheidseffectanalyse. En met een afwegingskader als resultaat uit de reflectiefase. Verderop in deze brief meer daarover.

De betrokkenheid van onze inwoners is niet alleen wenselijk, maar ook onmisbaar. De energietransitie kan pas succesvol zijn als wij die samen vormgeven. Dat betekent dat iedereen in de stad die gehoord wil worden ook gehoord kán worden. Niet alles hoeft tijdens deze fase, ook na de reflectiefase is volop ruimte om gehoord te worden en mee te praten. In deze brief wordt u geïnformeerd over de aanpak van de reflectiefase op hoofdlijnen. Hiervoor is inbreng opgehaald bij een groot aantal belanghebbenden[2]. Ik zal u periodiek blijven informeren.

Reflectiefase als extra stap in het proces

De reflectiefase is een extra stap in het traject naar de realisatie van nieuwe windenergie in de stad. Amsterdam geeft ermee invulling aan de grote behoefte aan meer participatie. Pas na de reflectiefase volgt het proces waarin initiatiefnemers per gebied samen met Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten de participatiestappen uitwerken in een participatieplan. Na goedkeuring van het participatieplan door het college start de voorbereiding van concrete plannen en projecten inclusief benodigde onderzoeken, waaronder de milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse. Pas na afronding van de onderzoeken vindt de definitieve ruimtelijke besluitvorming plaats (vergunningverlening) door de gemeenteraad. Dit is het moment waarop op basis van de informatie uit de voorgaande stappen wordt besloten over het al dan niet (laten) bouwen van windturbines op specifieke locaties. De besluitvorming moet voor januari 2025 afgerond zijn.

Met opmerkingen [redacted] Juridische check: gewoon "vergunningverlening"?

Drie producten: afwegingskader, richtlijnen voor participatie en richtlijnen voor governance (sturing)

Op dit moment ziet het college drie producten als resultaat van de reflectiefase. Deze producten worden voor besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd en bieden een kader voor de verdere besluitvorming over windturbines.

1. Een *afwegingskader*: dit kader bevat informatie op stedelijk en lokaal niveau (per zoekgebied) die een rol moet spelen bij de besluitvorming over concrete locaties in de zoekgebieden. De behoeften en zorgen van bewoners maken hier deel van uit. Dit

[2] Vertegenwoordigers van volgende organisaties hebben input geleverd: Windalarm, JongRES, bezorgde (para)medici, volkstuinen, woonbootbewoners, energie-coöperaties Amsterdam Wind, Stadsecoloog, GGD, Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, Spaar het Gein/ Driemond. Ook hebben volgende partnerorganisaties van de RES en medeoverheden input gegeven: buurgemeenten (Zaandam, Oostzaan, Landsmeer, Waterland, Diemen, Gooise Meren, Ronde Venen, Ouder Amstel) RES partners NHZ (Liander, Waternet, RES NHZ), Provincie NH, Haven Amsterdam, andere beleidsafdelingen gemeente Amsterdam en de stadsdelen Amsterdam Noord, Oost, Zuidoost en Nieuw-West.

afwegingskader moet het bestuur helpen om een zo goed mogelijke afweging te maken in het vervolgproces.

2. *Richtlijnen voor participatie:* deze richtlijnen geven aan hoe belanghebbenden ná de reflectiefase betrokken moeten worden en bevatten "spelregels" voor o.a. belanghebbenden, initiatiefnemers, gemeente en RES-partners voor het opstellen van een participatieplan in de projectvoorbereidingsfase en de realisatiefase. Deze richtlijnen worden gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

   De gemeente laat op verzoek van uw raad een evaluatie uitvoeren over de participatie tot nu toe. Dit rapport wordt apart aangeboden aan de raad en de inzichten uit deze evaluatie worden meegenomen in de richtlijnen voor participatie.

3. *Richtlijnen voor samenwerking en sturing:* deze richtlijnen beschrijven de rol van de gemeente en de aard van samenwerking sturing bij de ontwikkeling van windenergie. Deze richtlijnen geven informatie over de verhoudingen en afstemming tussen RES-partners en medeoverheden zoals buurgemeenten, stadsdelen, provincie en RES organisatie. En zij geven informatie over de relatie van de gemeente met de initiatiefnemers en met belanghebbenden. Ook deze richtlijnen worden gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

Activiteiten in de reflectiefase
Om tot de producten als resultaat van de reflectiefase te komen, vinden er verschillende activiteiten plaats. In het najaar worden Amsterdammers, inwoners van buurgemeenten en andere belanghebbenden uitgenodigd om hieraan deel te nemen, zowel fysiek[3] als digitaal. De gemeente organiseert de volgende activiteiten:

- Een online raadpleging volgens de methodiek 'participatieve waardenevaluatie' ;
- Een onderzoek naar de leefomgeving in de verschillende zoekgebieden door middel van 'context mapping' waarmee de zoekgebieden in kaart en beeld gebracht worden;
- Verdiepende verkenningen op de thema's gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit;
- Een evaluatie van het participatieproces tot nu toe.

Alle Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten die dat willen kunnen meepraten en input geven tijdens de activiteiten. Belangengroepen worden uitgenodigd om hun behoeftes en zorgen in te brengen. Ook is er mogelijkheid om mee te denken bij bijeenkomsten van klankbord- en begeleidingsgroepen.

Participatieve waardenevaluatie (PWE)
Kern van de reflectiefase wordt een digitale raadpleging "participatieve waardenevaluatie" (PWE). Met een raadpleging in de vorm van een PWE kan in korte tijd een brede afspiegeling van belanghebbenden worden geïnformeerd, geraadpleegd en deelgenoot gemaakt van bestuurlijke dilemma's. Door middel van deze methode worden burgers als het ware op de stoel van de

[3] Indien de Corona maatregelen dit toelaten.

bestuurder gezet. Zij ervaren zo de dillema's waar bestuurders voor staan en krijgen een overzicht van voor- en nadelen van de verschillende opties. Vervolgens krijgen ze de vraag wat zij zouden adviseren en waarom. Een soortgelijke raadpleging is onlangs op verzoek van de Tweede Kamer uitgevoerd om de mening van de Nederlandse samenleving over klimaatbeleid in kaart te brengen.[4]

Onderzoek naar de leefomgeving door middel van 'context mapping'
Aanvullend op de online raadpleging voert de gemeente een onderzoek uit naar de leefomgeving in de vorm van 'context mapping'. Tijdens workshops die worden gehouden in en rond de zoekgebieden, kunnen bewoners aangeven geven hoe zij hun leefomgeving ervaren, bijvoorbeeld waar zij tot rust komen of waar belangrijke speelplekken, fiets-of (hard)looproutes zijn. In de onderzoeksmethodiek ligt de nadruk op beelden. Het onderzoek is laagdrempelig en intuitief, en daardoor toegankelijk voor alle bevolkingsgroepen. Met deze methode wordt heel lokale informatie verkregen. Inzichten vanuit de beleving van de bewoners in en rond de zoekgebieden worden in kaart gebracht, zodat daarmee rekening kan worden gehouden bij de ontwikkeling van windenergie.

Thematische verkenningen gezondheidseffectanalyse, natuur en ruimtelijke kwaliteit
In de RES 1.0 NHZ is afgesproken dat Amsterdam bij de beoordeling van locaties voor windenergie een gezondheidseffectanalyse[5] uitvoert. Tijdens de reflectiefase wordt een commissie van gezondheidsexperts samengesteld met o.a. een vertegenwoordiger van de GGD/ RIVM[6], van de medici die eerder hun zorgen hebben geuit en van de energiecoöperaties. Deze expertgroep met een beperkt aantal leden wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. Een begeleidingsgroep kan onderwerpen aandragen en vragen stellen. De expertgroep geeft antwoord op de vragen en stelt een advies vast hoe effecten op gezondheid en welzijn rond een mogelijke locatie in beeld moeten worden gebracht en afgewogen.

Daarnaast zijn effecten op natuur en ruimtelijke kwaliteit belangrijke criteria voor de afweging van locaties. Voor natuur wordt tijdens de reflectiefase aanvullend op de 'Quickscan natuur en landschap'[7] in beeld gebracht welke elementen onderdeel moeten zijn van de milieueffectrapportage. De lijst met elementen wordt in samenspraak met belanghebbenden opgesteld. Dit kan vervolgens worden gebruikt als startpunt voor de inhoud van een milieueffectrapportage bij windturbineprojecten in Amsterdam. De milieueffectrapportage is verplicht bij elk windturbineproject conform motie 035.21.van het raadslid Kreuger.

Om ruimtelijke kwaliteit goed in het afwegingskader mee te laten wegen, stelt de gemeente samen met ruimtelijke experts van o.a. de provincie een ruimtelijk kwaliteitskader op. Mogelijke ruimtelijke effecten van de inpassing worden in 3D beelden gevisualiseerd. Daarbij wordt het

[4] Voor nadere informatie over een PWE (kijkduur 3 min): https://youtu.be/kdGUqK5KZFI en over de Nederlandse klimaatraadpleging https://www.tudelft.nl/tbm/pwe/case-studies/klimaatraadpleging
[5] Gezondheidseffectanalyse is de Nederlandstalige benoeming van een Health Impact Assessment, zoals toegelicht in een brief aan uw raad op 20 april j.l..
[6] In samenwerking met het landelijk expertisepunt 'Gezondheid en windturbines' van het RIVM.
[7] https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/9731690/1#search=%22quickscan%20ecologisch%22

ruimtelijke effect zowel stedenbouwkundig als landschappelijk benaderd. Ook in dit traject wordt samengewerkt met belanghebbenden zodat hun zorgen en behoeftes in de uiteindelijke afweging mee kunnen worden genomen.

Evaluatie van het participatietraject tot nu toe
Onderdeel van de reflectiefase is een evaluatie van het doorlopen participatieproces in Amsterdam tot aan de RES 1.0. Deze evaluatie wordt uitgevoerd door onderzoekers van Universiteit Leiden. De evaluatie gaat o.a. in op het ontwerp van het participatieproces, de kwaliteit ervan en de interacties tijdens de participatie. Belanghebbenden geven feedback op de onderzoeksopzet. De lessen en aanbevelingen die uit deze evaluatie volgen zijn input voor de richtlijnen voor participatie in de vervolgfasen. Dit is conform motie 073.21 van het raadslid Kiliç en conform motie 043.21 van de raadsleden Kreuger en Boomsma.

Reflectiefase als gezamenlijk proces met klankbord- en begeleidingsgroepen
De gemeente constateert dat de behoefte bij bewoners en belanghebbenden om mee te praten en mee te doen groot is. Daarom worden zij bij de reflectiefase intensief betrokken. De verschillende onderdelen van de reflectiefase worden van input voorzien door een aantal klankbord- en begeleidingsgroepen:

- Een stedelijke klankbordgroep, waarin belanghebbenden die op stedelijk niveau georganiseerd zijn zitting kunnen krijgen;
- Vier lokale klankbordgroepen, waar belanghebbenden die vooral een lokaal (per zoekgebied verschillend) belang hebben zitting kunnen krijgen, en waar ook ruimte is voor de inbreng van inwoners uit buurgemeenten;
- Thematische begeleidingsgroepen op de onderwerpen gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit.

Deze groepen staan niet in hiërarchische verhouding tot elkaar, maar worden zo vormgegeven dat zoveel mogelijk betrokken organisaties op de juiste plek hun input kunnen geven. Voor het maken van de selectie van deelnemers voor deze groepen geeft het Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid (NBPO) advies. Het NBPO is opgericht met het doel om burgerparticipatie te bevorderen bij plannen en projecten die gevolgen hebben voor de kwaliteit van de woon- en werkomgeving van bewoners.

Brede uitnodiging en begeleiding door deskundigen
Er wordt breed en toegankelijk uitgenodigd voor de activiteiten en klankbordgroepen. Naast lokale belanghebbenden worden de buurgemeenten, RES-partners, de provincie, waterschappen en Liander betrokken. Deskundigen en kennisinstellingen zoals het RIVM, de TU Delft en de GGD helpen bij de uitvoering van de activiteiten.

Aandringen op gezamenlijke dialoog duurzame elektriciteit door het Rijk
Over nut en noodzaak van wind op land en de kaders van de RES bestaat veel onrust en verschil van mening. De regie over deze vraag van nut- en noodzaak wordt landelijk opgepakt. Nationaal Programma RES en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn momenteel in

gesprek om de vragen en zorgen over nut en noodzaak van wind op land nationaal goed te beleggen. Binnenkort start een verkenning naar een mogelijke dialoogtafel hierover. Amsterdam zal samen met de energieregio NHZ blijven aandringen dat dit gesprek plaats vindt parallel aan de Amsterdamse reflectiefase.

Communicatie versterken
De wijze waarop de gemeente communiceert zal aansluiten bij de opzet van de reflectiefase.

De communicatieactiviteiten lopen in de komende fase langs drie lijnen:
1) Zoveel en divers mogelijk mensen uitnodigen en betrekken bij het traject. We hanteren hierbij een buurtgerichte aanpak met o.a. bewonersbrieven, lokale media, fysieke en digitale uitnodigingen.
2) Het effect van windturbines op de omgeving inzichtelijk maken door visualisaties.
3) Het doorlopend informeren over alle stappen, onderzoeken, onderzoeksresultaten en feiten die in deze fase relevant zijn. Dit doen we o.a. door het gebruik van de website van de gemeente, nieuwsbrieven, nieuwsberichten en, indien mogelijk, fysieke bijeenkomsten.

We werken hierin nauw samen met de stadsdelen en buurgemeenten.

Planning
De reflectiefase vindt plaats in het najaar van 2021. Ik verwacht binnenkort de reflectiefase officieel te starten. Begin volgend jaar zal ik resultaten aan u voorleggen.

Parallel zal Amsterdam meewerken bij het opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma door de energieregio NHZ. Verder zal worden bekeken hoe de RES te integreren in de omgevingsinstrumenten die volgen uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050. In beide trajecten moeten afspraken uit de reflectiefase ook een plek krijgen.

Consequenties door de uitspraak van de Raad van State over milieubeoordeling voor windturbinenormen[8]

De Raad van State heeft zich op 30 juni jl. uitgesproken over de algemene regels voor windturbines (o.a. over geluid en slagschaduw). Regels die vastgelegd zijn in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling mogen niet meer gebruikt worden bij het vaststellen van bestemmingsplannen en het verlenen van omgevingsvergunningen voor windparken. Het Rijk had voor deze regels een planmilieueffectrapport (plan-mer) moeten maken. Het Rijk heeft na de uitspraak van de RvS aangegeven alsnog een plan-mer te gaan maken en verwacht hier 1,5 á 2 jaar over te doen.[9] Voor de nieuwe zoekgebieden voor windenergie die in de RES 1.0 vastgelegd zijn, is

[8] https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@125920/milieubeoordeling-voor-windturbinenormen/
[9] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

vergunningverlening naar verwachting pas na deze termijn aan de orde. De gemeente gaat daarom door met het RES-traject en de reflectiefase.

Voor de kansrijke en wenselijke zoekgebieden uit de windvisie 2012 die vooroplopen in het proces heeft de uitspraak van de Raad van State consequenties. De Raad van State en het Rijk hebben aangegeven dat totdat er nieuwe algemene regels in Nederland zijn er wel nieuwe windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor die nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden. Naar verwachting zijn er in Amsterdam eigen gemotiveerde normen nodig voor de vier nieuwe windturbines op de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort en voor de nieuwe windturbine(s) in het gebied Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein.

De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (zoals in Delfzijl en Oss) aan de slag met eigen normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Bewoners en belanghebbenden worden nog steeds beschermd tegen hinder. De onderbouwing van de normen moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn.

Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing. De inzichten uit de reflectiefase kunnen een aanvulling zijn, maar zijn hierbij niet voorwaardelijk. Het Rijk en het nationaal programma RES hebben aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, te ondersteunen bij het motiveren van de besluiten.[10] [11]

Tot slot
We nemen als stad onze verantwoordelijkheid én verkennen nieuwe wegen om de Amsterdammer en andere belanghebbenden zo goed mogelijk te betrekken bij het RES traject. Het college wil toekomstige generaties een duurzame en leefbare toekomst bieden. Het college wil de gestelde ambities in de Regionale Energiestrategie (RES) daarom zo spoedig mogelijk realiseren om klimaatverandering tegen te gaan. Na afronding van de reflectiefase blijven we een zorgvuldig proces voeren om onze ambities waar te maken.

Ik kijk uit naar de samenwerking met uw raad in de reflectiefase gedurende dit najaar.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

---

[10] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen
https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

[11] https://www.regionale-energiestrategie.nl/Nieuws/2007901.aspx?t=Welke-gevolgen-heeft-de-uitspraak-Raad-van-State-over-windmolenparken

Marieke van Doorninck
Wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling en Duurzaamheid

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: 7-9-2021 08:46:06
To: [redacted]@amsterdam.nl>;"[redacted]@amsterdam.nl>;[redacted]
[redacted]@amsterdam.nl>
CC:
Subject: Rondvraagpunt Nijssen VVD
Attachments:

Hoi [redacted]
Graag voor einde middag korte annotatie aanleveren op dit rondvraagpunt VVD voor FED. Geen sprake van uiteraard dat klankbordgroep gepauzeerd is door vragen VVD.

FED
Rondvraag over status reflectiefase windmolens, en dat ik gehoord heb nav onze SVs dat de stedelijke klankbordgroep gepauseerd is

Verstuurd vanaf mijn iPhone

From: "Groenewoud, Saskia" [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Tue, 7 Sep 2021 08:04:13 +0100
To: "Jager, Dirk de" [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; "Vermin, Rick" [redacted]@amsterdam.nl>; "Mauer, Ronald Jan" [redacted]@amsterdam.nl>; "Doorninck, Marieke van" [redacted]@amsterdam.nl>
[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; "[redacted]@amsterdam.nl>
Subject: Re: CONCEPT Raadsbrief reflectiefase - versie september

Beste [redacted]
Ik sluit mij aan bij de opmerkingen van Dirk en heb nog aanvullende op-en aanmerkingen. In algemene zin: de brief is erg lang, laat aan duidelijkheid te wensen over en gaat op cruciale zaken pas heel laat in (zoals uitspraak RVS). Ik licht dit toe in onderstaande tekst:
De alinea met kopje 'Reflectiefase als extra stap in het proces' zou naar mijn idee het begin van de brief kunnen zijn (wat daarboven staat, beschreef Dirk al). Echter, duidelijk vind ik deze alinea allerminst. Want wat er in reflectiefase gaat gebeuren (de verwachting is er wel obv het kopje), staat er niet. Dat komt pas bij de vlgd alinea onder het kopje 'Drie producten…. (Sturing)'
Onder het kopje 'Activiteiten in de reflectiefase' worden A'dammers, inwoners buurgemeenten ea belanghebbenden uitgenodigd voor diverse activiteiten. Wat de relatie is tussen de drie producten en de activiteiten zie ik niet. Hoe de opbrengsten van deze activiteiten worden verwerkt in de drie producten is mij onduidelijk. Er wordt ontzettend veel opgehaald, degenen die dat inbrengen willen weten hoe dat wordt verwerkt en hoe zij dat kunnen terugzien.
Tav context mapping kunnen stadsdelen veel basisinformatie aanleveren over de huidige inrichting Vd leefomgeving en de plannen (in uitvoering). Deze basisinformatie kan vervolgens worden aangevuld met de info uit de workshops.
De consequenties RVS uitspraak zeker voor de bewoners in en rond Cornelis Douwes en NoorderIJplas komen helemaal als laatste en staat summier beschreven. Terwijl zij voorop lopen in het hele windmolendossier en hier ontzettend veel v afhangt voor het hele dossier . De zin 'De inzichten uit de reflectiefase kunnen een aanvulling zijn, maar zijn hierbij niet voorwaardelijk.' is niet waar ik voor sta: consequenties uit gezondheidseffectanalyse en voor natuur en ruimtelijke kwaliteit voortkomend uit iig de reflectiefase zullen ook voor de bewoners ven en rond CD en NIJP gelden (dus voorwaardelijk).
Tot zover in een snelle reactie geschreven.
Saskia
Outlook voor iOS downloaden
Van: Jager, Dirk de [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: Monday, September 6, 2021 9:19:31 PM
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; Groenewoud, Saskia [redacted]@amsterdam.nl>; Vermin, Rick [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; Doorninck, Marieke van [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Re: CONCEPT Raadsbrief reflectiefase - versie september

Beste [redacted]
We spreken elkaar morgen in de staf over dit onderwerp. Omdat de brief morgen verstuurd gaat worden wil ik nu alvast een opmerking maken.
Ik zie dat de nut en noodzaak discussie parallel gaat lopen met alle andere elementen in de reflectiefase. Ik denk dat de nut en noodzaakdiscussie vooraan in het proces thuis hoort. Ik ben bang dat veel bewoners anders slecht bij de andere elementen op een constructieve manier betrokken kunnen worden.
Ze aangeven dat windturbines op land en de stad niet nodig zijn en alles op zee moet. Ik maak me hier echt zorgen over.
Groet,
Dirk
Outlook voor iOS downloaden

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: Monday, September 6, 2021 6:34:59 PM
Aan: Groenewoud, Saskia [redacted]@amsterdam.nl>; Vermin, Rick [redacted]@amsterdam.nl>; Mauer, Ronald Jan [redacted]@amsterdam.nl>; Jager, Dirk de [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: CONCEPT Raadsbrief reflectiefase - versie september

Beste Saskia, Rick, Ronald en Dirk,
Jullie worden binnenkort door team RES bijgepraat over de reflectiefase (of zijn dat vandaag al).

Dit proces hebben we geschetst in bijgevoegde raadsbrief, die morgen aan de raad zal worden aangeboden. Bijgevoegd vinden jullie de laatste concept versie van de brief. De wethouder moet hier nog akkoord op geven. Op verzoek van [redacted] deel ik deze alvast met jullie.

Vriendelijke groet, [redacted]

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam

Ruimte & Duurzaamheid
Team Bedrijven, Energiebronnen en Infrastructuur (BEI)
Gemeente Amsterdam
E. [redacted]@amsterdam.nl
T. +31 6 [redacted]

afspraken via [redacted]@amsterdam.nl

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Tue, 7 Sep 2021 09:18:20 +0100
To: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted], [redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>
Cc: [redacted]@amsterdam.nl>
Subject: RE: Raadsbrief Reflectiefase RES voor reactie

Wihoo!

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: dinsdag 7 september 2021 9:55
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted] <[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: FW: Raadsbrief Reflectiefase RES voor reactie

Hi [redacted]
De brief is akkoord!

Ik maak het nu af incl datum en de laatste juridische check, en dan kan de brief ter ondertekening.
@[redacted] kan jij hier helpen?

De brief moet in de dag mail. En dan moet ook de raadsinformatiebrief van de regio NHZ voor dezelfde dagmail aangeboden worden.
Groet, [redacted]

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam
Programmateam Amsterdam Klimaatneutraal (AKN)
Gemeente Amsterdam
+31 6 [redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: dinsdag 7 september 2021 9:32
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Fwd: Raadsbrief Reflectiefase RES voor reactie

Zie onder vraag wethouder voor annotatie donderdag.
Die vraag gaat er komen, [redacted], zie mail.

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

> **Van:** "Doorninck, Marieke van" [redacted]@amsterdam.nl>
> **Datum:** 7 september 2021 om 00:35:58 CEST
> **Aan:** "[redacted]@amsterdam.nl>
> **Onderwerp: Antw: Raadsbrief Reflectiefase RES voor reactie**
>
> Akkoord met de brief, al blijft eea nog wel enigzins vaag. Als er in de cie van donderdag vragen komen zou het goed zijn als ik wat concrete voorbeelden kan geven over wat we gaan doen. Eens met de reactie van Dirk dat gezamenlijke fact finding van groot belang is, kan wel parallel wat mij betreft.

Kan jij nog even contact met hem daarover opnemen?
groet [redacted]
Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 6 sep. 2021 om 21:20 heeft [redacted]@amsterdam.nl> het volgende geschreven:

Yo,
In deze versie zijn jou en mijn opmerkingen meegenomen. Gaat nu ook naar stadsdeelbestuurders.
[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "[redacted]@amsterdam.nl>
Datum: 6 september 2021 om 20:11:30 CEST
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>, [redacted]
[redacted].nl>
Kopie: [redacted]@amsterdam.nl>, [redacted]"
<[redacted]@amsterdam.nl>, [redacted]@amsterdam.nl>,
"[redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: Raadsbrief Reflectiefase RES voor reactie

Excuus, ik had de eerste opmerking van de wethouder er nog niet in verwerkt. Bij deze nu in de allereerste alinea een zin over de gezondheidseffectanalyse toegevoegd.
Groet, [redacted]

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam
Programmateam Amsterdam Klimaatneutraal (AKN)
Gemeente Amsterdam
+31 6 [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 6 september 2021 18:24
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]
[redacted].nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>;
[redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: Raadsbrief Reflectiefase RES voor reactie

Dag [redacted] en [redacted]
Bijgevoegd de laatste versie van de brief met jullie opmerkingen verwerkt. Een laatste vraag staat nog open daar doe ik morgen een juridische check op.

De planning is aangepast. Voor de nadere invulling van het afwegingskader is ruimte.

Verder hieronder nog wat antwoorden op vragen.
Groet, [redacted]

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam
Programmateam Amsterdam Klimaatneutraal (AKN)
Gemeente Amsterdam
+31 6 [redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: maandag 6 september 2021 13:00
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]
[redacted]@[redacted].nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>;
[redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Re: Raadsbrief Reflectiefase RES voor reactie

Hoi [redacted]
Paar dingen nog bij de brief.

Ik zou beginnen met de IPCC rapporten en dat die ons eens te meer laten zien dat de strijd tegen klimaatverandering geen uitstel duldt en dat ze de noodzaak van windenergie op land onderstrepen, of iets dergelijks.

- Toegevoegd.

P1

- Ik vind een en ander nogal uitgesponnen opgeschreven, met de nodige zinnen waarvan ik denk: dat staat een stukje verder ook, maar dan net een paar woorden anders. Ik zou er nog even met de stofkam doorheen gaan.

- Deels gedaan, voor zover mogelijk.

- "Elke stap die we zetten in deze transitie zullen we voelen. Dat is wat al te dramatisch. Zonnepanelen op daken of isolatie zijn hartstikke onomstreden, niet alles is erg.

- Check.

P2

- Ik zou niet spreken over een 'uniek proces'. Laat de kwalificaties maar aan anderen.

check

- Welke besluitvorming bedoel je bij 'De besluitvorming' (onderaan middelste alinea). Ik denk over vergunningen?

Juridische check volgt morgen of 'vergunningverlening' voldoet.

- Is dit de strakste definitie van 'afwegingskader' die we kunnen maken?

ja

P3

- kan elke Amsterdammer meedoen aan die PWE? Meteen helderheid over geven. Zo niet, hoe maak je dan de belofte waar dat elke Amsterdammer zijn ei kwijt kan, want via de klankbordgroepen gaan dat ook niet gebeuren

ja, iedereen kan mee doen aan pwe. Plan is om met een 'helpdesk' ook te zorgen dat minder digitaal vaardige mensen mee kunnen doen.

P4

- ik denk dat het belangrijk is in deze brief duidelijkheid te geven hoe de exportgroep gezondheid wordt samengesteld en wanneer die aan de slag gaat. Veel raadsleden vragen me daarom.

Is toegevoegd.

P5

- ik zou niet gaan communiceren dat de meningen uiteen lopen over hoe we klankbordgroepen samenstellen, maar gewoon aangeven hoe wij daar mee om gaan

check.

- Heeft NBPO al je gezegd? Nu staat er nog dat we hen vragen. Graag even uitleggen wie dat zijn ook.

Morgen is gesprek, mondeling is toegezegd.
Uitleg is toegevoegd.

- Idealiter worden de raadsvragen van Nehme hierover ook snel beantwoord

Is in concept klaar. Volgt zsm, uiterlijk met de annotatie voor donderdag FED.

P6

- planning: zie opmerking Marieke

P7

- stuk over RVS staat nu in een kader. Is dat handig in een brief?

Heb ik weg gehaald, is een beetje vreemde eend in de context van de rest van de brief. Kan ook zo weer toegevoegd, geef maar aan.

- Ik weet niet of de raad gelijk snapt wat nieuwe en wat huidige zoekgebieden zijn

Aangepast.

- nemen we geen risico door te zeggen dat we erop rekenen dat het Rijk haar huiswerk wel klaar heeft tegen de tijd dat wij vergunningen gaan verlenen in nieuwe zoekgebieden? Moet je de deur niet openhouden dat wij daar ook onze eigen normen op moeten loslaten?

Die opening staat erin.

[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 3 sep. 2021 om 14:27 heeft [redacted]
[redacted]r@amsterdam.nl> het volgende geschreven:

Beste Marieke, beste [redacted] en [redacted]
Bijgevoegd vinden jullie de raadsbrief over de reflectiefase RES voor reactie.

Twee opmerkingen nog erbij:

- [redacted] gaf aan de brief nog te uitvoering te vinden, wij zien nu geen mogelijkheid om hier nog te schrappen zonder dat er gaten in het verhaal komen.
- In de brief wordt niet uitvoering ingegaan op de planning van het afwegingskader, onze inschatting dat niet alles dit jaar afgerond zal zijn, blijft. Dit staat meer tussen de lijnen dan voorop.

Ik hoor graag terug.
Groet, [redacted]

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam

Ruimte & Duurzaamheid
Team Bedrijven, Energiebronnen en Infrastructuur (BEI)
Gemeente Amsterdam
E. [redacted]r@amsterdam.nl
T. +31 6 [redacted]

afspraken via [redacted]@amsterdam.nl

<20210901 NIEUW Raadsbrief gemeenteraad reflectiefase_voor wh en staf.docx>
<20210903 NIEUW Raadsbrief gemeenteraad reflectiefase_voor wh en staf.pdf>
<20210901 NIEUW Raadsbrief gemeenteraad reflectiefase_na revisie wh[redacted]_zonder wijzigingen2.docx>

From: "[redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Tue, 7 Sep 2021 09:21:46 +0100
To: "[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Subject: RE: [afwezig:] 7/9 extra RES KT overleg ivm start RF

Nou ik heb [redacted] gebeld en ze gaf aan dat er niet een afspraak was uitgevallen,
Ze kan tot 15:45 uur aanwezig zijn. We zouden 15 min. eerder kunnen starten, maar dat heeft [redacted] geen adempauze na gesprek met Overmorgen.

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: dinsdag 7 september 2021 10:21
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: [afwezig:] 7/9 extra RES KT overleg ivm start RF

Dat lijkt me dan niet zo zinvol.
Laten we bij ons eigen kernteam even kijken wat we echt nodig hebben van wie deze week.

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: dinsdag 7 september 2021 9:41
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: [afwezig:] 7/9 extra RES KT overleg ivm start RF

Hoi [redacted] en [redacted]

Ter info: hebben [redacted] en [redacted] deze afspraak extra RF Kernteam afspraak geweigerd; dus niet aanwezig.
Toch door laten gaan? (ik meende echt te begrijpen dat [redacted] beschikbaar was),

Ik hoor graag.
[redacted]

Onderwerp: extra RES KT overleg ivm start RF
Locatie: via MS Teams (zie link in notitie)

Begin: di 7-9-2021 15:00
Einde: di 7-9-2021 16:00

Terugkeerpatroon: (geen)

Vergaderingsstatus: Organisator van vergadering

Organisator: [redacted]
Verplichte deelnemers: [redacted]

RD 2/9/21/

[Link naar de virtuele MS Teams ruimte]

In de dagstart hebben we besproken dat we komende weken 2x per week overleg hebben ivm de start van de Reflectiefase woe 15 sept. (werkgroepen en verdere invulling, praktisch etc.).

[redacted]
(project) secretaresse team RES/Wind
Team Advies, Dienstverlening & Ondersteuning
Afdeling Duurzaamheid
Gemeente Amsterdam
M +31 06 [redacted]
E-mail: [redacted]@amsterdam.nl

Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
Postbus 2758, 1000 CT Amsterdam

werkdagen: ma, di, woe, do

From: "[redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Tue, 7 Sep 2021 09:23:17 +0100
To: "[redacted]@amsterdam.nl>; "[redacted]@amsterdam.nl>
Subject: RE: [afwezig:] 7/9 extra RES KT overleg ivm start RF

ik zou gewoon normale tijd beginnen, aangezien de anderen er toch niet zijn redden we dat wel.

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: dinsdag 7 september 2021 10:22
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: [afwezig:] 7/9 extra RES KT overleg ivm start RF

Nou ik heb [redacted] gebeld en ze gaf aan dat er niet een afspraak was uitgevallen,
Ze kan tot 15:45 uur aanwezig zijn. We zouden 15 min. eerder kunnen starten, maar dat heeft [redacted] geen adempauze na gesprek met Overmorgen.

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: dinsdag 7 september 2021 10:21
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: [afwezig:] 7/9 extra RES KT overleg ivm start RF

Dat lijkt me dan niet zo zinvol.
Laten we bij ons eigen kernteam even kijken wat we echt nodig hebben van wie deze week.

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: dinsdag 7 september 2021 9:41
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: [afwezig:] 7/9 extra RES KT overleg ivm start RF

Hoi [redacted] en [redacted]

Ter info: hebben [redacted] en [redacted] deze afspraak extra RF Kernteam afspraak geweigerd; dus niet aanwezig.
Toch door laten gaan? (ik meende echt te begrijpen dat [redacted] beschikbaar was),

Ik hoor graag.
[redacted]

Onderwerp: extra RES KT overleg ivm start RF
Locatie: via MS Teams (zie link in notitie)

Begin: di 7-9-2021 15:00
Einde: di 7-9-2021 16:00

Terugkeerpatroon: (geen)

Vergaderingsstatus: Organisator van vergadering

Organisator: [redacted]
Verplichte deelnemers: [redacted]@hotmail.com'; [redacted]

RD 2/9/21/

[Link naar de virtuele MS Teams ruimte]

In de dagstart hebben we besproken dat we komende weken 2x per week overleg hebben ivm de start van de Reflectiefase woe 15 sept. (werkgroepen en verdere invulling, praktisch etc.).

[redacted]
(project) secretaresse team RES/Wind
Team Advies, Dienstverlening & Ondersteuning
Afdeling Duurzaamheid
Gemeente Amsterdam
M +31 06 [redacted]
E-mail: [redacted]@amsterdam.nl

Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
Postbus 2758, 1000 CT Amsterdam

werkdagen: ma, di, woe, do

From: '[redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Tue, 7 Sep 2021 09:30:50 +0100
To: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Subject: RE: Raadsbrief Reflectiefase RES voor reactie

Gewoon een vraag: Info op de website over ondertekening, zag ik nog deze gele zin in de sjablonen staat voor raadsinformatiebrieven.
Ik zag die niet in de onze brief. (just asking and learning)
Met deze brief informeert het college u over het volgende.
Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

[redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: dinsdag 7 september 2021 10:18
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: Raadsbrief Reflectiefase RES voor reactie

Wihoo!

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: dinsdag 7 september 2021 9:55
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: FW: Raadsbrief Reflectiefase RES voor reactie

Hi [redacted]
De brief is akkoord!

Ik maak het nu af incl datum en de laatste juridische check, en dan kan de brief ter ondertekening.
@[redacted] kan jij hier helpen?

De brief moet in de dag mail. En dan moet ook de raadsinformatiebrief van de regio NHZ voor dezelfde dagmail aangeboden worden.
Groet, [redacted]

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam
Programmateam Amsterdam Klimaatneutraal (AKN)
Gemeente Amsterdam
+31 6 [redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: dinsdag 7 september 2021 9:32
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Fwd: Raadsbrief Reflectiefase RES voor reactie

Zie onder vraag wethouder voor annotatie donderdag.
Die vraag gaat er komen, [redacted], zie mail.

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

> **Van:** "Doorninck, Marieke van" [redacted]@amsterdam.nl>
> **Datum:** 7 september 2021 om 00:35:58 CEST
> **Aan:** "[redacted]@amsterdam.nl>
> **Onderwerp: Antw: Raadsbrief Reflectiefase RES voor reactie**
>
> Akkoord met de brief, al blijft eea nog wel enigzins vaag. Als er in de cie van donderdag vragen komen zou het goed zijn als ik wat concrete voorbeelden kan geven over wat we gaan doen. Eens met de reactie van Dirk dat gezamenlijke fact finding van groot belang is, kan wel parallel wat mij betreft.
> Kan jij nog even contact met hem daarover opnemen?
> groet M
> Verstuurd vanaf mijn iPad
>
> > Op 6 sep. 2021 om 21:20 heeft [redacted]@amsterdam.nl> het volgende geschreven:
> >
> > Yo,
> > In deze versie zijn jou en mijn opmerkingen meegenomen. Gaat nu ook naar stadsdeelbestuurders.
> > [redacted]
> >
> > Verstuurd vanaf mijn iPad
> >
> > Begin doorgestuurd bericht:
> >
> > > **Van:** [redacted]@amsterdam.nl>
> > > **Datum:** 6 september 2021 om 20:11:30 CEST
> > > **Aan:** "[redacted]@amsterdam.nl>, [redacted]@[redacted].nl>
> > > **Kopie:** "[redacted]@amsterdam.nl>, [redacted]@amsterdam.nl>, [redacted]@amsterdam.nl>, "[redacted]@amsterdam.nl>
> > > **Onderwerp: RE: Raadsbrief Reflectiefase RES voor reactie**
> > >
> > > Excuus, ik had de eerste opmerking van de wethouder er nog niet in verwerkt. Bij deze nu in de allereerste alinea een zin over de gezondheidseffectanalyse toegevoegd.
> > > Groet, [redacted]
> > >
> > > [redacted]
> > > Coördinator RES Amsterdam
> > > Programmateam Amsterdam Klimaatneutraal (AKN)
> > > **Gemeente Amsterdam**
> > > +31 6 [redacted]
> > >
> > > ---
> > >
> > > **Van:** [redacted]
> > > **Verzonden:** maandag 6 september 2021 18:24

Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]
[redacted]@[redacted].nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>;
[redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: Raadsbrief Reflectiefase RES voor reactie

Dag [redacted] en [redacted]
Bijgevoegd de laatste versie van de brief met jullie opmerkingen verwerkt. Een laatste vraag staat nog open daar doe ik morgen een juridische check op.

De planning is aangepast. Voor de nadere invulling van het afwegingskader is ruimte.

Verder hieronder nog wat antwoorden op vragen.
Groet, [redacted]

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam
Programmateam Amsterdam Klimaatneutraal (AKN)
Gemeente Amsterdam
+31 6 [redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: maandag 6 september 2021 13:00
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]
[redacted]@[redacted].nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]
<[redacted]r@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>;
[redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Re: Raadsbrief Reflectiefase RES voor reactie

Hoi [redacted]
Paar dingen nog bij de brief.

Ik zou beginnen met de IPCC rapporten en dat die ons eens te meer laten zien dat de strijd tegen klimaatverandering geen uitstel duldt en dat ze de noodzaak van windenergie op land onderstrepen, of iets dergelijks.

- Toegevoegd.

P1

- Ik vind een en ander nogal uitgesponnen opgeschreven, met de nodige zinnen waarvan ik denk: dat staat een stukje verder ook, maar dan net een paar woorden anders. Ik zou er nog even met de stofkam doorheen gaan.

- Deels gedaan, voor zover mogelijk.

- “Elke stap die we zetten in deze transitie zullen we voelen. Dat is wat al te dramatisch. Zonnepanelen op daken of isolatie zijn hartstikke onomstreden, niet alles is erg.

- Check.

P2

- Ik zou niet spreken over een ‘uniek proces’. Laat de kwalificaties maar aan anderen.

check

- Welke besluitvorming bedoel je bij ‘De besluitvorming’ (onderaan middelste alinea). Ik denk over vergunningen?

Juridische check volgt morgen of ‘vergunningverlening’ voldoet.

- Is dit de strakste definitie van ‘afwegingskader’ die we kunnen maken?

ja

P3

- kan elke Amsterdammer meedoen aan die PWE? Meteen helderheid over geven. Zo niet, hoe maak je dan de belofte waar dat elke Amsterdammer zijn ei kwijt kan, want via de klankbordgroepen gaan dat ook niet gebeuren

ja, iedereen kan mee doen aan pwe. Plan is om met een ‘helpdesk’ ook te zorgen dat minder digitaal vaardige mensen mee kunnen doen.

P4

- ik denk dat het belangrijk is in deze brief duidelijkheid te geven hoe de exportgroep gezondheid wordt samengesteld en wanneer die aan de slag gaat. Veel raadsleden vragen me daarom.

Is toegevoegd.

P5

- ik zou niet gaan communiceren dat de meningen uiteen lopen over hoe we klankbordgroepen samenstellen, maar gewoon aangeven hoe wij daar mee om gaan

check.

- Heeft NBPO al je gezegd? Nu staat er nog dat we hen vragen. Graag even uitleggen wie dat zijn ook.

Morgen is gesprek, mondeling is toegezegd.
Uitleg is toegevoegd.

- Idealiter worden de raadsvragen van Nehme hierover ook snel beantwoord

Is in concept klaar. Volgt zsm, uiterlijk met de annotatie voor donderdag FED.

P6

- planning: zie opmerking Marieke

- stuk over RVS staat nu in een kader. Is dat handig in een brief?

Heb ik weg gehaald, is een beetje vreemde eend in de context van de rest van de brief. Kan ook zo weer toegevoegd, geef maar aan.

- Ik weet niet of de raad gelijk snapt wat nieuwe en wat huidige zoekgebieden zijn

Aangepast.

- nemen we geen risico door te zeggen dat we erop rekenen dat het Rijk haar huiswerk wel klaar heeft tegen de tijd dat wij vergunningen gaan verlenen in nieuwe zoekgebieden? Moet je de deur niet openhouden dat wij daar ook onze eigen normen op moeten loslaten?

Die opening staat erin.

[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 3 sep. 2021 om 14:27 heeft [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl> het volgende geschreven:

Beste Marieke, beste [redacted] en [redacted]
Bijgevoegd vinden jullie de raadsbrief over de reflectiefase RES voor reactie.

Twee opmerkingen nog erbij:

- [redacted] gaf aan de brief nog te uitvoering te vinden, wij zien nu geen mogelijkheid om hier nog te schrappen zonder dat er gaten in het verhaal komen.
- In de brief wordt niet uitvoering ingegaan op de planning van het afwegingskader, onze inschatting dat niet alles dit jaar afgerond zal zijn, blijft. Dit staat meer tussen de lijnen dan voorop.

Ik hoor graag terug.
Groet, [redacted]

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam

Ruimte & Duurzaamheid
Team Bedrijven, Energiebronnen en Infrastructuur (BEI)
Gemeente Amsterdam
E. [redacted]@amsterdam.nl

T. +31 6 [redacted]

afspraken via [redacted]@amsterdam.nl

<20210901 NIEUW Raadsbrief gemeenteraad reflectiefase_voor wh en staf.docx>
<20210903 NIEUW Raadsbrief gemeenteraad reflectiefase_voor wh en staf.pdf>

<20210901 NIEUW Raadsbrief gemeenteraad reflectiefase_na revisie wh_jw_bg_zonder wijzigingen2.docx>

Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	7 september 2021
Portefeuille(s)	Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s):	Marieke van Doorninck
Behandeld door	[redacted], Ruimte en duurzaamheid, [redacted]@amsterdam.nl
Onderwerp	Invulling reflectiefase RES

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ). Uw raad heeft tijdens de bespreking van de zoekgebieden voor windenergie kennisgenomen van het instellen van een reflectiefase.

De reflectiefase is opgezet om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam. De reflectiefase heeft als doel om te luisteren naar de verschillende zorgen en behoeften van een brede groep belanghebbenden. Deze worden geïnventariseerd, vastgelegd en hanteerbaar gemaakt voor de gemeenteraad. Ook de gezondheidseffectanalyse wordt verder vorm gegeven. Bij het bespreken van de RES 1.0 is toegezegd om u hierover zo snel mogelijk nader te informeren.

Aanleiding en doel reflectiefase

Amsterdam staat voor een grote opgave. In onze toch al volle, groeiende stad moeten we ruimte maken voor een ingrijpende transitie. Het recente rapport van het Intergovernmental Panel for Climate Change (IPCC) uit augustus 2021 laat geen twijfel erover bestaan: de opwaarming van de aarde is volop in gang en overal op de wereld voelbaar[1]. De tijd dringt om de uitstoot van schadelijk broeikasgas nog te kunnen beperken. Daarom moeten we de overstap maken van fossiele brandstoffen naar duurzame groene, energiebronnen. Als grote stad moeten wij de verantwoordelijkheid nemen om zelf alles te doen wat binnen onze mogelijkheden ligt.

Dit is een ingrijpende transitie. Stappen die we in deze transitie zetten, zullen wij voelen. Omdat we anders moeten gaan koken, omdat onze huizen moeten worden aangepast, omdat er windturbines in de buurt van onze woonomgeving komen. Als gemeentebestuur gaan we alles eraan te doen om de effecten van deze transitie zo beperkt mogelijk te houden.

Amsterdam heeft een ambitie om ongeveer 17 extra windturbines van 3 MW te bouwen in 2030 (127 MW windenergie totaal). Dat is het uitgangspunt voor de RES en daarmee ook voor de reflectiefase. We gaan onderzoeken hoe we de windturbines kunnen realiseren en daarbij zullen we geen onaanvaardbare risico's nemen. Dit doen we door onderzoeken naar geluid en gezondheid, natuur en ruimte, onder ander met een milieueffectrapportage en met een

[1] https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/

gezondheidseffectanalyse. En met een afwegingskader als resultaat uit de reflectiefase. Verderop in deze brief meer daarover.

De betrokkenheid van onze inwoners is niet alleen wenselijk, maar ook onmisbaar. De energietransitie kan pas succesvol zijn als wij die samen vormgeven. Dat betekent dat iedereen in de stad die gehoord wíl worden ook gehoord kán worden. Niet alles hoeft tijdens deze fase, ook na de reflectiefase is volop ruimte om gehoord te worden en mee te praten. In deze brief wordt u geïnformeerd over de aanpak van de reflectiefase op hoofdlijnen. Hiervoor is inbreng opgehaald bij een groot aantal belanghebbenden[2]. Ik zal u periodiek blijven informeren.

Reflectiefase als extra stap in het proces
De reflectiefase is een extra stap in het traject naar de realisatie van nieuwe windenergie in de stad. Amsterdam geeft ermee invulling aan de grote behoefte aan meer participatie. Pas na de reflectiefase volgt het proces waarin initiatiefnemers per gebied samen met Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten de participatiestappen uitwerken in een participatieplan. Na goedkeuring van het participatieplan door het college start de voorbereiding van concrete plannen en projecten inclusief benodigde onderzoeken, waaronder de milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse. Pas na afronding van alle onderzoeken verleent de gemeente al dan niet toestemming voor de realisatie van de windturbines. Die besluitvorming moet voor januari 2025 afgerond zijn.

Drie producten: afwegingskader, richtlijnen voor participatie en richtlijnen voor governance (sturing)
Op dit moment ziet het college drie producten als resultaat van de reflectiefase. Deze producten worden voor besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd en bieden een kader voor de verdere besluitvorming over windturbines.

1. Een *afwegingskader*: dit kader bevat informatie op stedelijk en lokaal niveau (per zoekgebied) die een rol moet spelen bij de besluitvorming over concrete locaties in de zoekgebieden. De behoeften en zorgen van bewoners maken hier deel van uit. Dit afwegingskader moet het bestuur helpen om een zo goed mogelijke afweging te maken in het vervolgproces.

2. *Richtlijnen voor participatie:* deze richtlijnen geven aan hoe belanghebbenden ná de reflectiefase betrokken moeten worden en bevatten "spelregels" voor o.a. belanghebbenden, initiatiefnemers, gemeente en RES-partners voor het opstellen van een participatieplan in de projectvoorbereidingsfase en de realisatiefase. Deze richtlijnen worden gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

[2] Vertegenwoordigers van volgende organisaties hebben input geleverd: Windalarm, JongRES, bezorgde (para)medici, volkstuinen, woonbootbewoners, energie-coöperaties Amsterdam Wind, Stadsecoloog, GGD, Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, Spaar het Gein/ Driemond. Ook hebben volgende partnerorganisaties van de RES en medeoverheden input gegeven: buurgemeenten (Zaandam, Oostzaan, Landsmeer, Waterland, Diemen, Gooise Meren, Ronde Venen, Ouder Amstel) RES partners NHZ (Liander, Waternet, RES NHZ), Provincie NH, Haven Amsterdam, andere beleidsafdelingen gemeente Amsterdam en de stadsdelen Amsterdam Noord, Oost, Zuidoost en Nieuw-West.

De gemeente laat op verzoek van uw raad een evaluatie uitvoeren over de participatie tot nu toe. Dit rapport wordt apart aangeboden aan de raad en de inzichten uit deze evaluatie worden meegenomen in de richtlijnen voor participatie.

3. *Richtlijnen voor samenwerking en sturing:* deze richtlijnen beschrijven de rol van de gemeente en de aard van samenwerking sturing bij de ontwikkeling van windenergie. Deze richtlijnen geven informatie over de verhoudingen en afstemming tussen RES-partners en medeoverheden zoals buurgemeenten, stadsdelen, provincie en RES organisatie. En zij geven informatie over de relatie van de gemeente met de initiatiefnemers en met belanghebbenden. Ook deze richtlijnen worden gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

Activiteiten in de reflectiefase
Om tot de producten als resultaat van de reflectiefase te komen, vinden er verschillende activiteiten plaats. In het najaar worden Amsterdammers, inwoners van buurgemeenten en andere belanghebbenden uitgenodigd om hieraan deel te nemen, zowel fysiek[3] als digitaal. De gemeente organiseert de volgende activiteiten:

- Een online raadpleging volgens de methodiek 'participatieve waardenevaluatie' ;
- Een onderzoek naar de leefomgeving in de verschillende zoekgebieden door middel van 'context mapping' waarmee de zoekgebieden in kaart en beeld gebracht worden;
- Verdiepende verkenningen op de thema's gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit;
- Een evaluatie van het participatieproces tot nu toe.

Alle Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten die dat willen kunnen meepraten en input geven tijdens de activiteiten. Belangengroepen worden uitgenodigd om hun behoeftes en zorgen in te brengen. Ook is er mogelijkheid om mee te denken bij bijeenkomsten van klankbord- en begeleidingsgroepen.

Participatieve waardenevaluatie (PWE)
Kern van de reflectiefase wordt een digitale raadpleging "participatieve waardenevaluatie" (PWE). Met een raadpleging in de vorm van een PWE kan in korte tijd een brede afspiegeling van belanghebbenden worden geïnformeerd, geraadpleegd en deelgenoot gemaakt van bestuurlijke dilemma's. Door middel van deze methode worden burgers als het ware op de stoel van de bestuurder gezet. Zij ervaren zo de dillema's waar bestuurders voor staan en krijgen een overzicht van voor- en nadelen van de verschillende opties. Vervolgens krijgen ze de vraag wat zij zouden adviseren en waarom. Een soortgelijke raadpleging is onlangs op verzoek van de Tweede Kamer uitgevoerd om de mening van de Nederlandse samenleving over klimaatbeleid in kaart te brengen.[4]

Onderzoek naar de leefomgeving door middel van 'context mapping'

[3] Indien de Corona maatregelen dit toelaten.
[4] Voor nadere informatie over een PWE (kijkduur 3 min): https://youtu.be/kdGUqK5KZFI en over de Nederlandse klimaatraadpleging https://www.tudelft.nl/tbm/pwe/case-studies/klimaatraadpleging

Aanvullend op de online raadpleging voert de gemeente een onderzoek uit naar de leefomgeving in de vorm van 'context mapping'. Tijdens workshops die worden gehouden in en rond de zoekgebieden, kunnen bewoners aangeven geven hoe zij hun leefomgeving ervaren, bijvoorbeeld waar zij tot rust komen of waar belangrijke speelplekken, fiets-of (hard)looproutes zijn. In de onderzoeksmethodiek ligt de nadruk op beelden. Het onderzoek is laagdrempelig en intuitief, en daardoor toegankelijk voor alle bevolkingsgroepen. Met deze methode wordt heel lokale informatie verkregen. Inzichten vanuit de beleving van de bewoners in en rond de zoekgebieden worden in kaart gebracht, zodat daarmee rekening kan worden gehouden bij de ontwikkeling van windenergie.

Thematische verkenningen gezondheidseffectanalyse, natuur en ruimtelijke kwaliteit
In de RES 1.0 NHZ is afgesproken dat Amsterdam bij de beoordeling van locaties voor windenergie een gezondheidseffectanalyse[5] uitvoert. Tijdens de reflectiefase wordt een commissie van gezondheidsexperts samengesteld met o.a. een vertegenwoordiger van de GGD/ RIVM[6], van de medici die eerder hun zorgen hebben geuit en van de energiecoöperaties. Deze expertgroep met een beperkt aantal leden wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. Een begeleidingsgroep kan onderwerpen aandragen en vragen stellen. De expertgroep geeft antwoord op de vragen en stelt een advies vast hoe effecten op gezondheid en welzijn rond een mogelijke locatie in beeld moeten worden gebracht en afgewogen.

Daarnaast zijn effecten op natuur en ruimtelijke kwaliteit belangrijke criteria voor de afweging van locaties. Voor natuur wordt tijdens de reflectiefase aanvullend op de 'Quickscan natuur en landschap'[7] in beeld gebracht welke elementen onderdeel moeten zijn van de milieueffectrapportage. De lijst met elementen wordt in samenspraak met belanghebbenden opgesteld. Dit kan vervolgens worden gebruikt als startpunt voor de inhoud van een milieueffectrapportage bij windturbineprojecten in Amsterdam. De milieueffectrapportage is verplicht bij elk windturbineproject conform motie 035.21.van het raadslid Kreuger.

Om ruimtelijke kwaliteit goed in het afwegingskader mee te laten wegen, stelt de gemeente samen met ruimtelijke experts van o.a. de provincie een ruimtelijk kwaliteitskader op. Mogelijke ruimtelijke effecten van de inpassing worden in 3D beelden gevisualiseerd. Daarbij wordt het ruimtelijke effect zowel stedenbouwkundig als landschappelijk benaderd. Ook in dit traject wordt samengewerkt met belanghebbenden zodat hun zorgen en behoeftes in de uiteindelijke afweging mee kunnen worden genomen.

Evaluatie van het participatietraject tot nu toe

---

[5] Gezondheidseffectanalyse is de Nederlandstalige benoeming van een Health Impact Assessment, zoals toegelicht in een brief aan uw raad op 20 april j.l..
[6] In samenwerking met het landelijk expertisepunt 'Gezondheid en windturbines' van het RIVM.
[7] https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/9731690/1#search=%22quickscan%20ecologisch%22

Onderdeel van de reflectiefase is een evaluatie van het doorlopen participatieproces in Amsterdam tot aan de RES 1.0. Deze evaluatie wordt uitgevoerd door onderzoekers van Universiteit Leiden. De evaluatie gaat o.a. in op het ontwerp van het participatieproces, de kwaliteit ervan en de interacties tijdens de participatie. Belanghebbenden geven feedback op de onderzoeksopzet. De lessen en aanbevelingen die uit deze evaluatie volgen zijn input voor de richtlijnen voor participatie in de vervolgfasen. Dit is conform motie 073.21 van het raadslid Kiliç en conform motie 043.21 van de raadsleden Kreuger en Boomsma.

Reflectiefase als gezamenlijk proces met klankbord- en begeleidingsgroepen
De gemeente constateert dat de behoefte bij bewoners en belanghebbenden om mee te praten en mee te doen groot is. Daarom worden zij bij de reflectiefase intensief betrokken. De verschillende onderdelen van de reflectiefase worden van input voorzien door een aantal klankbord- en begeleidingsgroepen:

- Een stedelijke klankbordgroep, waarin belanghebbenden die op stedelijk niveau georganiseerd zijn zitting kunnen krijgen;
- Vier lokale klankbordgroepen, waar belanghebbenden die vooral een lokaal (per zoekgebied verschillend) belang hebben zitting kunnen krijgen, en waar ook ruimte is voor de inbreng van inwoners uit buurgemeenten;
- Thematische begeleidingsgroepen op de onderwerpen gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit.

Deze groepen staan niet in hiërarchische verhouding tot elkaar, maar worden zo vormgegeven dat zoveel mogelijk betrokken organisaties op de juiste plek hun input kunnen geven. Voor het maken van de selectie van deelnemers voor deze groepen geeft het Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid (NBPO) advies. Het NBPO is opgericht met het doel om burgerparticipatie te bevorderen bij plannen en projecten die gevolgen hebben voor de kwaliteit van de woon- en werkomgeving van bewoners.

Brede uitnodiging en begeleiding door deskundigen
Er wordt breed en toegankelijk uitgenodigd voor de activiteiten en klankbordgroepen. Naast lokale belanghebbenden worden de buurgemeenten, RES-partners, de provincie, waterschappen en Liander betrokken. Deskundigen en kennisinstellingen zoals het RIVM, de TU Delft en de GGD helpen bij de uitvoering van de activiteiten.

Aandringen op gezamenlijke dialoog duurzame elektriciteit door het Rijk
Over nut en noodzaak van wind op land en de kaders van de RES bestaat veel onrust en verschil van mening. De regie over deze vraag van nut- en noodzaak wordt landelijk opgepakt. Nationaal Programma RES en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn momenteel in gesprek om de vragen en zorgen over nut en noodzaak van wind op land nationaal goed te beleggen. Binnenkort start een verkenning naar een mogelijke dialoogtafel hierover. Amsterdam zal samen met de energieregio NHZ blijven aandringen dat dit gesprek plaats vindt parallel aan de Amsterdamse reflectiefase.

Communicatie versterken

De wijze waarop de gemeente communiceert zal aansluiten bij de opzet van de reflectiefase.

De communicatieactiviteiten lopen in de komende fase langs drie lijnen:
1) Zoveel en divers mogelijk mensen uitnodigen en betrekken bij het traject. We hanteren hierbij een buurtgerichte aanpak met o.a. bewonersbrieven, lokale media, fysieke en digitale uitnodigingen.
2) Het effect van windturbines op de omgeving inzichtelijk maken door visualisaties.
3) Het doorlopend informeren over alle stappen, onderzoeken, onderzoeksresultaten en feiten die in deze fase relevant zijn. Dit doen we o.a. door het gebruik van de website van de gemeente, nieuwsbrieven, nieuwsberichten en, indien mogelijk, fysieke bijeenkomsten.

We werken hierin nauw samen met de stadsdelen en buurgemeenten.

Planning
De reflectiefase vindt plaats in het najaar van 2021. Ik verwacht binnenkort de reflectiefase officieel te starten. Begin volgend jaar zal ik resultaten aan u voorleggen.

Parallel zal Amsterdam meewerken bij het opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma door de energieregio NHZ. Verder zal worden bekeken hoe de RES te integreren in de omgevingsinstrumenten die volgen uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050. In beide trajecten moeten afspraken uit de reflectiefase ook een plek krijgen.

Consequenties door de uitspraak van de Raad van State over milieubeoordeling voor windturbinenormen[8]
De Raad van State heeft zich op 30 juni jl. uitgesproken over de algemene regels voor windturbines (o.a. over geluid en slagschaduw). Regels die vastgelegd zijn in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling mogen niet meer gebruikt worden bij het vaststellen van bestemmingsplannen en het verlenen van omgevingsvergunningen voor windparken. Het Rijk had voor deze regels een planmilieueffectrapport (plan-mer) moeten maken. Het Rijk heeft na de uitspraak van de RvS aangegeven alsnog een plan-mer te gaan maken en verwacht hier 1,5 á 2 jaar over te doen.[9] Voor de nieuwe zoekgebieden voor windenergie die in de RES 1.0 vastgelegd zijn, is vergunningverlening naar verwachting pas na deze termijn aan de orde. De gemeente gaat daarom door met het RES-traject en de reflectiefase.

Voor de kansrijke en wenselijke zoekgebieden uit de windvisie 2012 die vooroplopen in het proces heeft de uitspraak van de Raad van State consequenties. De Raad van State en het Rijk hebben aangegeven dat totdat er nieuwe algemene regels in Nederland zijn er wel nieuwe windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor die nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden. Naar verwachting zijn er in Amsterdam eigen gemotiveerde normen nodig

[8] https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@125920/milieubeoordeling-voor-windturbinenormen/
[9] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

voor de vier nieuwe windturbines op de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort en voor de nieuwe windturbine(s) in het gebied Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein.

De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (zoals in Delfzijl en Oss) aan de slag met eigen normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Bewoners en belanghebbenden worden nog steeds beschermd tegen hinder. De onderbouwing van de normen moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn.

Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing. De inzichten uit de reflectiefase kunnen een aanvulling zijn, maar zijn hierbij niet voorwaardelijk. Het Rijk en het nationaal programma RES hebben aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, te ondersteunen bij het motiveren van de besluiten.[10] [11]

Tot slot
We nemen als stad onze verantwoordelijkheid én verkennen nieuwe wegen om de Amsterdammer en andere belanghebbenden zo goed mogelijk te betrekken bij het RES traject. Het college wil toekomstige generaties een duurzame en leefbare toekomst bieden. Het college wil de gestelde ambities in de Regionale Energiestrategie (RES) daarom zo spoedig mogelijk realiseren om klimaatverandering tegen te gaan. Na afronding van de reflectiefase blijven we een zorgvuldig proces voeren om onze ambities waar te maken.

Ik kijk uit naar de samenwerking met uw raad in de reflectiefase gedurende dit najaar.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Marieke van Doorninck
Wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling en Duurzaamheid

[10] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen
https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

[11] https://www.regionale-energiestrategie.nl/Nieuws/2007901.aspx?t=Welke-gevolgen-heeft-de-uitspraak-Raad-van-State-over-windmolenparken

Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	7 september 2021
Portefeuille(s)	Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s):	Marieke van Doorninck
Behandeld door	[redacted], Ruimte en duurzaamheid, [redacted]@amsterdam.nl
Onderwerp	Invulling reflectiefase RES

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ). Uw raad heeft tijdens de bespreking van de zoekgebieden voor windenergie kennisgenomen van het instellen van een reflectiefase.

De reflectiefase is opgezet om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam. De reflectiefase heeft als doel om te luisteren naar de verschillende zorgen en behoeften van een brede groep belanghebbenden. Deze worden geïnventariseerd, vastgelegd en hanteerbaar gemaakt voor de gemeenteraad. Ook de gezondheidseffectanalyse wordt verder vorm gegeven. Bij het bespreken van de RES 1.0 is toegezegd om u hierover zo snel mogelijk nader te informeren.

Aanleiding en doel reflectiefase

Amsterdam staat voor een grote opgave. In onze toch al volle, groeiende stad moeten we ruimte maken voor een ingrijpende transitie. Het recente rapport van het Intergovernmental Panel for Climate Change (IPCC) uit augustus 2021 laat geen twijfel erover bestaan: de opwaarming van de aarde is volop in gang en overal op de wereld voelbaar[1]. De tijd dringt om de uitstoot van schadelijk broeikasgas nog te kunnen beperken. Daarom moeten we de overstap maken van fossiele brandstoffen naar duurzame groene, energiebronnen. Als grote stad moeten wij de verantwoordelijkheid nemen om zelf alles te doen wat binnen onze mogelijkheden ligt.

Dit is een ingrijpende transitie. Stappen die we in deze transitie zetten, zullen wij voelen. Omdat we anders moeten gaan koken, omdat onze huizen moeten worden aangepast, omdat er windturbines in de buurt van onze woonomgeving komen. Als gemeentebestuur gaan we alles eraan te doen om de effecten van deze transitie zo beperkt mogelijk te houden.

Amsterdam heeft een ambitie om ongeveer 17 extra windturbines van 3 MW te bouwen in 2030 (127 MW windenergie totaal). Dat is het uitgangspunt voor de RES en daarmee ook voor de reflectiefase. We gaan onderzoeken hoe we de windturbines kunnen realiseren en daarbij zullen we geen onaanvaardbare risico's nemen. Dit doen we door onderzoeken naar geluid en

[1] https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/

gezondheid, natuur en ruimte, onder ander met een milieueffectrapportage en met een gezondheidseffectanalyse. En met een afwegingskader als resultaat uit de reflectiefase. Verderop in deze brief meer daarover.

De betrokkenheid van onze inwoners is niet alleen wenselijk, maar ook onmisbaar. De energietransitie kan pas succesvol zijn als wij die samen vormgeven. Dat betekent dat iedereen in de stad die gehoord wíl worden ook gehoord kán worden. Niet alles hoeft tijdens deze fase, ook na de reflectiefase is volop ruimte om gehoord te worden en mee te praten. In deze brief wordt u geïnformeerd over de aanpak van de reflectiefase op hoofdlijnen. Hiervoor is inbreng opgehaald bij een groot aantal belanghebbenden[2]. Ik zal u periodiek blijven informeren.

Reflectiefase als extra stap in het proces
De reflectiefase is een extra stap in het traject naar de realisatie van nieuwe windenergie in de stad. Amsterdam geeft ermee invulling aan de grote behoefte aan meer participatie. Pas na de reflectiefase volgt het proces waarin initiatiefnemers per gebied samen met Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten de participatiestappen uitwerken in een participatieplan. Na goedkeuring van het participatieplan door het college start de voorbereiding van concrete plannen en projecten inclusief benodigde onderzoeken, waaronder de milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse. Pas na afronding van alle onderzoeken verleent de gemeente al dan niet toestemming voor de realisatie van de windturbines. Die besluitvorming moet voor januari 2025 afgerond zijn.

Drie producten: afwegingskader, richtlijnen voor participatie en richtlijnen voor governance (sturing)
Op dit moment ziet het college drie producten als resultaat van de reflectiefase. Deze producten worden voor besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd en bieden een kader voor de verdere besluitvorming over windturbines.

1. Een *afwegingskader*: dit kader bevat informatie op stedelijk en lokaal niveau (per zoekgebied) die een rol moet spelen bij de besluitvorming over concrete locaties in de zoekgebieden. De behoeften en zorgen van bewoners maken hier deel van uit. Dit afwegingskader moet het bestuur helpen om een zo goed mogelijke afweging te maken in het vervolgproces.

2. *Richtlijnen voor participatie:* deze richtlijnen geven aan hoe belanghebbenden ná de reflectiefase betrokken moeten worden en bevatten "spelregels" voor o.a. belanghebbenden, initiatiefnemers, gemeente en RES-partners voor het opstellen van

[2] Vertegenwoordigers van volgende organisaties hebben input geleverd: Windalarm, JongRES, bezorgde (para)medici, volkstuinen, woonbootbewoners, energie-coöperaties Amsterdam Wind, Stadsecoloog, GGD, Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, Spaar het Gein/ Driemond. Ook hebben volgende partnerorganisaties van de RES en medeoverheden input gegeven: buurgemeenten (Zaandam, Oostzaan, Landsmeer, Waterland, Diemen, Gooise Meren, Ronde Venen, Ouder Amstel) RES partners NHZ (Liander, Waternet, RES NHZ), Provincie NH, Haven Amsterdam, andere beleidsafdelingen gemeente Amsterdam en de stadsdelen Amsterdam Noord, Oost, Zuidoost en Nieuw-West.

een participatieplan in de projectvoorbereidingsfase en de realisatiefase. Deze richtlijnen worden gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

De gemeente laat op verzoek van uw raad een evaluatie uitvoeren over de participatie tot nu toe. Dit rapport wordt apart aangeboden aan de raad en de inzichten uit deze evaluatie worden meegenomen in de richtlijnen voor participatie.

3. *Richtlijnen voor samenwerking en sturing:* deze richtlijnen beschrijven de rol van de gemeente en de aard van samenwerking sturing bij de ontwikkeling van windenergie. Deze richtlijnen geven informatie over de verhoudingen en afstemming tussen RES-partners en medeoverheden zoals buurgemeenten, stadsdelen, provincie en RES organisatie. En zij geven informatie over de relatie van de gemeente met de initiatiefnemers en met belanghebbenden. Ook deze richtlijnen worden gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

Activiteiten in de reflectiefase
Om tot de producten als resultaat van de reflectiefase te komen, vinden er verschillende activiteiten plaats. In het najaar worden Amsterdammers, inwoners van buurgemeenten en andere belanghebbenden uitgenodigd om hieraan deel te nemen, zowel fysiek[3] als digitaal. De gemeente organiseert de volgende activiteiten:

- Een online raadpleging volgens de methodiek 'participatieve waardenevaluatie' ;
- Een onderzoek naar de leefomgeving in de verschillende zoekgebieden door middel van 'context mapping' waarmee de zoekgebieden in kaart en beeld gebracht worden;
- Verdiepende verkenningen op de thema's gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit;
- Een evaluatie van het participatieproces tot nu toe.

Alle Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten die dat willen kunnen meepraten en input geven tijdens de activiteiten. Belangengroepen worden uitgenodigd om hun behoeftes en zorgen in te brengen. Ook is er mogelijkheid om mee te denken bij bijeenkomsten van klankbord- en begeleidingsgroepen.

Participatieve waardenevaluatie (PWE)
Kern van de reflectiefase wordt een digitale raadpleging "participatieve waardenevaluatie" (PWE). Met een raadpleging in de vorm van een PWE kan in korte tijd een brede afspiegeling van belanghebbenden worden geïnformeerd, geraadpleegd en deelgenoot gemaakt van bestuurlijke dilemma's. Door middel van deze methode worden burgers als het ware op de stoel van de bestuurder gezet. Zij ervaren zo de dillema's waar bestuurders voor staan en krijgen een overzicht van voor- en nadelen van de verschillende opties. Vervolgens krijgen ze de vraag wat zij zouden adviseren en waarom. Een soortgelijke raadpleging is onlangs op verzoek van de Tweede Kamer uitgevoerd om de mening van de Nederlandse samenleving over klimaatbeleid in kaart te brengen.[4]

[3] Indien de Corona maatregelen dit toelaten.
[4] Voor nadere informatie over een PWE (kijkduur 3 min): https://youtu.be/kdGUqK5KZFI en over de Nederlandse klimaatraadpleging https://www.tudelft.nl/tbm/pwe/case-studies/klimaatraadpleging

Onderzoek naar de leefomgeving door middel van 'context mapping'
Aanvullend op de online raadpleging voert de gemeente een onderzoek uit naar de leefomgeving in de vorm van 'context mapping'. Tijdens workshops die worden gehouden in en rond de zoekgebieden, kunnen bewoners aangeven geven hoe zij hun leefomgeving ervaren, bijvoorbeeld waar zij tot rust komen of waar belangrijke speelplekken, fiets-of (hard)looproutes zijn. In de onderzoeksmethodiek ligt de nadruk op beelden. Het onderzoek is laagdrempelig en intuitief, en daardoor toegankelijk voor alle bevolkingsgroepen. Met deze methode wordt heel lokale informatie verkregen. Inzichten vanuit de beleving van de bewoners in en rond de zoekgebieden worden in kaart gebracht, zodat daarmee rekening kan worden gehouden bij de ontwikkeling van windenergie.

Thematische verkenningen gezondheidseffectanalyse, natuur en ruimtelijke kwaliteit
In de RES 1.0 NHZ is afgesproken dat Amsterdam bij de beoordeling van locaties voor windenergie een gezondheidseffectanalyse[5] uitvoert. Tijdens de reflectiefase wordt een commissie van gezondheidsexperts samengesteld met o.a. een vertegenwoordiger van de GGD/ RIVM[6], van de medici die eerder hun zorgen hebben geuit en van de energiecoöperaties. Deze expertgroep met een beperkt aantal leden wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. Een begeleidingsgroep kan onderwerpen aandragen en vragen stellen. De expertgroep geeft antwoord op de vragen en stelt een advies vast hoe effecten op gezondheid en welzijn rond een mogelijke locatie in beeld moeten worden gebracht en afgewogen.

Daarnaast zijn effecten op natuur en ruimtelijke kwaliteit belangrijke criteria voor de afweging van locaties. Voor natuur wordt tijdens de reflectiefase aanvullend op de 'Quickscan natuur en landschap'[7] in beeld gebracht welke elementen onderdeel moeten zijn van de milieueffectrapportage. De lijst met elementen wordt in samenspraak met belanghebbenden opgesteld. Dit kan vervolgens worden gebruikt als startpunt voor de inhoud van een milieueffectrapportage bij windturbineprojecten in Amsterdam. De milieueffectrapportage is verplicht bij elk windturbineproject conform motie 035.21.van het raadslid Kreuger.

Om ruimtelijke kwaliteit goed in het afwegingskader mee te laten wegen, stelt de gemeente samen met ruimtelijke experts van o.a. de provincie een ruimtelijk kwaliteitskader op. Mogelijke ruimtelijke effecten van de inpassing worden in 3D beelden gevisualiseerd. Daarbij wordt het ruimtelijke effect zowel stedenbouwkundig als landschappelijk benaderd. Ook in dit traject wordt samengewerkt met belanghebbenden zodat hun zorgen en behoeftes in de uiteindelijke afweging mee kunnen worden genomen.

---

[5] Gezondheidseffectanalyse is de Nederlandstalige benoeming van een Health Impact Assessment, zoals toegelicht in een brief aan uw raad op 20 april j.l..
[6] In samenwerking met het landelijk expertisepunt 'Gezondheid en windturbines' van het RIVM.
[7] https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/9731690/1#search=%22quickscan%20ecologisch%22

Evaluatie van het participatietraject tot nu toe
Onderdeel van de reflectiefase is een evaluatie van het doorlopen participatieproces in Amsterdam tot aan de RES 1.0. Deze evaluatie wordt uitgevoerd door onderzoekers van Universiteit Leiden. De evaluatie gaat o.a. in op het ontwerp van het participatieproces, de kwaliteit ervan en de interacties tijdens de participatie. Belanghebbenden geven feedback op de onderzoeksopzet. De lessen en aanbevelingen die uit deze evaluatie volgen zijn input voor de richtlijnen voor participatie in de vervolgfasen. Dit is conform motie 073.21 van het raadslid Kiliç en conform motie 043.21 van de raadsleden Kreuger en Boomsma.

Reflectiefase als gezamenlijk proces met klankbord- en begeleidingsgroepen
De gemeente constateert dat de behoefte bij bewoners en belanghebbenden om mee te praten en mee te doen groot is. Daarom worden zij bij de reflectiefase intensief betrokken. De verschillende onderdelen van de reflectiefase worden van input voorzien door een aantal klankbord- en begeleidingsgroepen:

- Een stedelijke klankbordgroep, waarin belanghebbenden die op stedelijk niveau georganiseerd zijn zitting kunnen krijgen;
- Vier lokale klankbordgroepen, waar belanghebbenden die vooral een lokaal (per zoekgebied verschillend) belang hebben zitting kunnen krijgen, en waar ook ruimte is voor de inbreng van inwoners uit buurgemeenten;
- Thematische begeleidingsgroepen op de onderwerpen gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit.

Deze groepen staan niet in hiërarchische verhouding tot elkaar, maar worden zo vormgegeven dat zoveel mogelijk betrokken organisaties op de juiste plek hun input kunnen geven. Voor het maken van de selectie van deelnemers voor deze groepen geeft het Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid (NBPO) advies. Het NBPO is opgericht met het doel om burgerparticipatie te bevorderen bij plannen en projecten die gevolgen hebben voor de kwaliteit van de woon- en werkomgeving van bewoners.

Brede uitnodiging en begeleiding door deskundigen
Er wordt breed en toegankelijk uitgenodigd voor de activiteiten en klankbordgroepen. Naast lokale belanghebbenden worden de buurgemeenten, RES-partners, de provincie, waterschappen en Liander betrokken. Deskundigen en kennisinstellingen zoals het RIVM, de TU Delft en de GGD helpen bij de uitvoering van de activiteiten.

Aandringen op gezamenlijke dialoog duurzame elektriciteit door het Rijk
Over nut en noodzaak van wind op land en de kaders van de RES bestaat veel onrust en verschil van mening. De regie over deze vraag van nut- en noodzaak wordt landelijk opgepakt. Nationaal Programma RES en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn momenteel in gesprek om de vragen en zorgen over nut en noodzaak van wind op land nationaal goed te beleggen. Binnenkort start een verkenning naar een mogelijke dialoogtafel hierover. Amsterdam zal samen met de energieregio NHZ blijven aandringen dat dit gesprek plaats vindt parallel aan de Amsterdamse reflectiefase.

Communicatie versterken
De wijze waarop de gemeente communiceert zal aansluiten bij de opzet van de reflectiefase.

De communicatieactiviteiten lopen in de komende fase langs drie lijnen:
1) Zoveel en divers mogelijk mensen uitnodigen en betrekken bij het traject. We hanteren hierbij een buurtgerichte aanpak met o.a. bewonersbrieven, lokale media, fysieke en digitale uitnodigingen.
2) Het effect van windturbines op de omgeving inzichtelijk maken door visualisaties.
3) Het doorlopend informeren over alle stappen, onderzoeken, onderzoeksresultaten en feiten die in deze fase relevant zijn. Dit doen we o.a. door het gebruik van de website van de gemeente, nieuwsbrieven, nieuwsberichten en, indien mogelijk, fysieke bijeenkomsten.

We werken hierin nauw samen met de stadsdelen en buurgemeenten.

Planning
De reflectiefase vindt plaats in het najaar van 2021. Ik verwacht binnenkort de reflectiefase officieel te starten. Begin volgend jaar zal ik resultaten aan u voorleggen.

Parallel zal Amsterdam meewerken bij het opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma door de energieregio NHZ. Verder zal worden bekeken hoe de RES te integreren in de omgevingsinstrumenten die volgen uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050. In beide trajecten moeten afspraken uit de reflectiefase ook een plek krijgen.

Consequenties door de uitspraak van de Raad van State over milieubeoordeling voor windturbinenormen[8]
De Raad van State heeft zich op 30 juni jl. uitgesproken over de algemene regels voor windturbines (o.a. over geluid en slagschaduw). Regels die vastgelegd zijn in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling mogen niet meer gebruikt worden bij het vaststellen van bestemmingsplannen en het verlenen van omgevingsvergunningen voor windparken. Het Rijk had voor deze regels een planmilieueffectrapport (plan-mer) moeten maken. Het Rijk heeft na de uitspraak van de RvS aangegeven alsnog een plan-mer te gaan maken en verwacht hier 1,5 á 2 jaar over te doen.[9] Voor de nieuwe zoekgebieden voor windenergie die in de RES 1.0 vastgelegd zijn, is vergunningverlening naar verwachting pas na deze termijn aan de orde. De gemeente gaat daarom door met het RES-traject en de reflectiefase.

Voor de kansrijke en wenselijke zoekgebieden uit de windvisie 2012 die vooroplopen in het proces heeft de uitspraak van de Raad van State consequenties. De Raad van State en het Rijk hebben aangegeven dat totdat er nieuwe algemene regels in Nederland zijn er wel nieuwe windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor die nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden. Naar verwachting zijn er in Amsterdam eigen gemotiveerde normen nodig

[8] https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@125920/milieubeoordeling-voor-windturbinenormen/
[9] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

voor de vier nieuwe windturbines op de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort en voor de nieuwe windturbine(s) in het gebied Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein.

De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (zoals in Delfzijl en Oss) aan de slag met eigen normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Bewoners en belanghebbenden worden nog steeds beschermd tegen hinder. De onderbouwing van de normen moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn.

Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing. De inzichten uit de reflectiefase kunnen een aanvulling zijn, maar zijn hierbij niet voorwaardelijk. Het Rijk en het nationaal programma RES hebben aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, te ondersteunen bij het motiveren van de besluiten.[10] [11]

Tot slot
We nemen als stad onze verantwoordelijkheid én verkennen nieuwe wegen om de Amsterdammer en andere belanghebbenden zo goed mogelijk te betrekken bij het RES traject. Het college wil toekomstige generaties een duurzame en leefbare toekomst bieden. Het college wil de gestelde ambities in de Regionale Energiestrategie (RES) daarom zo spoedig mogelijk realiseren om klimaatverandering tegen te gaan. Na afronding van de reflectiefase blijven we een zorgvuldig proces voeren om onze ambities waar te maken.

Ik kijk uit naar de samenwerking met uw raad in de reflectiefase gedurende dit najaar.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Marieke van Doorninck
Wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling en Duurzaamheid

[10] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen
https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

[11] https://www.regionale-energiestrategie.nl/Nieuws/2007901.aspx?t=Welke-gevolgen-heeft-de-uitspraak-Raad-van-State-over-windmolenparken

From: "[redacted]@public-mediation.nl>
Sent: Tue, 7 Sep 2021 12:18:46 +0100
To: "[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; "[redacted]@amsterdam.nl>
Cc: "[redacted]@amsterdam.nl>
Subject: Re: 210906_aanmeldformulier reflectiefase_20210906_JK_BB.docx

Indien we uitgaan van representaten van organisaties zijn deze criteria ondergeschikt. Eventueel alleen vragen naar sexe voor balans in groep. Opleidingsniveau is minder relevant

---

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Datum: dinsdag, 7 september 2021 om 09:04
Aan: [redacted]@public-mediation.nl>, [redacted]@amsterdam.nl>, [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Re: 210906_aanmeldformulier reflectiefase_20210906_JK_BB.docx

Fijn, volgens mij is hij dan zo goed als af.

Maar waarom geen man/vrouw/anders of opleidingsniveau? Is het juist niet goed om dat ook mee te wegen in de selectie? Of mag dat niet vanwege privacy regels?

Van: [redacted]@public-mediation.nl>
Verzonden: maandag 6 september 2021 20:05:37
Aan: [redacted]; [redacted]; [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Re: 210906_aanmeldformulier reflectiefase_20210906_JK_BB.docx

Dag, Ik moest de hele dag een workshop begeleiden, kan dus nu pas reageren. Lijkt me helemaal goed zo! Groet, [redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Datum: maandag, 6 september 2021 om 18:55
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>, [redacted]@amsterdam.nl>, [redacted]@public-mediation.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: 210906_aanmeldformulier reflectiefase_20210906_JK_BB.docx

Hi [redacted] ik heb maar meteen gereageerd, dan kan je door. Een afspraak beleggen is dan misschien niet nodig?
Groet, [redacted]

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.

Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	7 september 2021
Portefeuille(s)	Duurzaamheid en Circulaire economie
Portefeuillehouder(s):	Marieke van Doorninck
Behandeld door	[redacted], Ruimte en duurzaamheid, [redacted]@amsterdam.nl
Onderwerp	Invulling reflectiefase RES

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ). Uw raad heeft tijdens de bespreking van de zoekgebieden voor windenergie kennisgenomen van het instellen van een reflectiefase.

De reflectiefase is opgezet om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam. De reflectiefase heeft als doel om te luisteren naar de verschillende zorgen en behoeften van een brede groep belanghebbenden. Deze worden geïnventariseerd, vastgelegd en hanteerbaar gemaakt voor de gemeenteraad. Ook de gezondheidseffectanalyse wordt verder vorm gegeven. Bij het bespreken van de RES 1.0 is toegezegd om u hierover zo snel mogelijk nader te informeren.

Aanleiding en doel reflectiefase

Amsterdam staat voor een grote opgave. In onze toch al volle, groeiende stad moeten we ruimte maken voor een ingrijpende transitie. Het recente rapport van het Intergovernmental Panel for Climate Change (IPCC) uit augustus 2021 laat geen twijfel erover bestaan: de opwaarming van de aarde is volop in gang en overal op de wereld voelbaar[1]. De tijd dringt om de uitstoot van schadelijk broeikasgas nog te kunnen beperken. Daarom moeten we de overstap maken van fossiele brandstoffen naar duurzame groene, energiebronnen. Als grote stad moeten wij de verantwoordelijkheid nemen om zelf alles te doen wat binnen onze mogelijkheden ligt.

Dit is een ingrijpende transitie. Stappen die we in deze transitie zetten, zullen wij voelen. Omdat we anders moeten gaan koken, omdat onze huizen moeten worden aangepast, omdat er windturbines in de buurt van onze woonomgeving komen. Als gemeentebestuur gaan we alles eraan te doen om de negatieve effecten van deze transitie zo beperkt mogelijk te houden.

Amsterdam heeft een ambitie om ongeveer 17 extra windturbines van 3 MW te bouwen in 2030 (127 MW windenergie totaal). Dat is het uitgangspunt voor de RES en daarmee ook voor de reflectiefase. We gaan onderzoeken hoe we de windturbines kunnen realiseren en daarbij zullen we geen onaanvaardbare risico's nemen. Dit doen we door onderzoeken naar geluid en gezondheid, natuur en ruimte, onder ander met een milieueffectrapportage en met een

[1] https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/

gezondheidseffectanalyse. En met een afwegingskader als resultaat uit de reflectiefase. Verderop in deze brief meer daarover.

De betrokkenheid van onze inwoners is niet alleen wenselijk, maar ook onmisbaar. De energietransitie kan pas succesvol zijn als wij die samen vormgeven. Dat betekent dat iedereen in de stad die gehoord wíl worden ook gehoord kán worden. Niet alles hoeft tijdens deze fase, ook na de reflectiefase is volop ruimte om gehoord te worden en mee te praten. In deze brief wordt u geïnformeerd over de aanpak van de reflectiefase op hoofdlijnen. Hiervoor is inbreng opgehaald bij een groot aantal belanghebbenden[2]. Ik zal u periodiek blijven informeren.

Reflectiefase als extra stap in het proces
De reflectiefase is een extra stap in het traject naar de realisatie van nieuwe windenergie in de stad. Amsterdam geeft ermee invulling aan de grote behoefte aan meer participatie. Pas na de reflectiefase volgt het proces waarin initiatiefnemers per gebied samen met Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten de participatiestappen uitwerken in een participatieplan. Na goedkeuring van het participatieplan door het college start de voorbereiding van concrete plannen en projecten inclusief benodigde onderzoeken, waaronder de milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse. Pas na afronding van alle onderzoeken verleent de gemeente al dan niet toestemming voor de realisatie van de windturbines. Die besluitvorming moet voor januari 2025 afgerond zijn.

Drie producten: afwegingskader, richtlijnen voor participatie en richtlijnen voor governance (sturing)
Op dit moment ziet het college drie producten als resultaat van de reflectiefase. Deze producten worden voor besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd en bieden een kader voor de verdere besluitvorming over windturbines.

1. Een *afwegingskader*: dit kader bevat informatie op stedelijk en lokaal niveau (per zoekgebied) die een rol moet spelen bij de besluitvorming over concrete locaties in de zoekgebieden. De behoeften en zorgen van bewoners maken hier deel van uit, evenals de elementen voor een goede gezondheidseffectanalyse. Dit afwegingskader moet het bestuur helpen om een zo goed mogelijke afweging te maken in het vervolgproces.

2. *Richtlijnen voor participatie:* deze richtlijnen geven aan hoe belanghebbenden ná de reflectiefase betrokken moeten worden en bevatten "spelregels" voor o.a. belanghebbenden, initiatiefnemers, gemeente en RES-partners voor het opstellen van een participatieplan in de projectvoorbereidingsfase en de realisatiefase. Deze richtlijnen worden gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

[2] Vertegenwoordigers van volgende organisaties hebben input geleverd: Windalarm, JongRES, bezorgde (para)medici, volkstuinen, woonbootbewoners, energie-coöperaties Amsterdam Wind, Stadsecoloog, GGD, Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, Spaar het Gein/ Driemond. Ook hebben volgende partnerorganisaties van de RES en medeoverheden input gegeven: buurgemeenten (Zaandam, Oostzaan, Landsmeer, Waterland, Diemen, Gooise Meren, Ronde Venen, Ouder Amstel) RES partners NHZ (Liander, Waternet, RES NHZ), Provincie NH, Haven Amsterdam, andere beleidsafdelingen gemeente Amsterdam en de stadsdelen Amsterdam Noord, Oost, Zuidoost en Nieuw-West.

De gemeente laat op verzoek van uw raad een evaluatie uitvoeren over de participatie tot nu toe. Dit rapport wordt apart aangeboden aan de raad en de inzichten uit deze evaluatie worden meegenomen in de richtlijnen voor participatie.

3. *Richtlijnen voor samenwerking en sturing:* deze richtlijnen beschrijven de rol van de gemeente en de aard van samenwerking sturing bij de ontwikkeling van windenergie. Deze richtlijnen geven informatie over de verhoudingen en afstemming tussen RES-partners en medeoverheden zoals buurgemeenten, stadsdelen, provincie en RES organisatie. En zij geven informatie over de relatie van de gemeente met de initiatiefnemers en met belanghebbenden. Ook deze richtlijnen worden gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

Activiteiten in de reflectiefase
Om tot de producten als resultaat van de reflectiefase te komen, vinden er verschillende activiteiten plaats. In het najaar worden Amsterdammers, inwoners van buurgemeenten en andere belanghebbenden uitgenodigd om hieraan deel te nemen, zowel fysiek[3] als digitaal. De gemeente organiseert de volgende activiteiten:

- Een online raadpleging volgens de methodiek 'participatieve waardenevaluatie' ;
- Een onderzoek naar de leefomgeving in de verschillende zoekgebieden door middel van 'context mapping' waarmee de zoekgebieden in kaart en beeld gebracht worden;
- Verdiepende verkenningen op de thema's gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit;
- Een evaluatie van het participatieproces tot nu toe.

Alle Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten die dat willen kunnen meepraten en input geven tijdens de activiteiten. Belangengroepen worden uitgenodigd om hun behoeftes en zorgen in te brengen. Ook is er mogelijkheid om mee te denken bij bijeenkomsten van klankbord- en begeleidingsgroepen.

Participatieve waardenevaluatie (PWE)
Kern van de reflectiefase wordt een digitale raadpleging "participatieve waardenevaluatie" (PWE). Met een raadpleging in de vorm van een PWE kan in korte tijd een brede afspiegeling van belanghebbenden worden geïnformeerd, geraadpleegd en deelgenoot gemaakt van bestuurlijke dilemma's. Door middel van deze methode worden burgers als het ware op de stoel van de bestuurder gezet. Zij ervaren zo de dillema's waar bestuurders voor staan en krijgen een overzicht van voor- en nadelen van de verschillende opties. Vervolgens krijgen ze de vraag wat zij zouden adviseren en waarom. Een soortgelijke raadpleging is onlangs op verzoek van de Tweede Kamer uitgevoerd om de mening van de Nederlandse samenleving over klimaatbeleid in kaart te brengen.[4]

Onderzoek naar de leefomgeving door middel van 'context mapping'

---

[3] Indien de Corona maatregelen dit toelaten.
[4] Voor nadere informatie over een PWE (kijkduur 3 min): https://youtu.be/kdGUqK5KZFI en over de Nederlandse klimaatraadpleging https://www.tudelft.nl/tbm/pwe/case-studies/klimaatraadpleging

Aanvullend op de online raadpleging voert de gemeente een onderzoek uit naar de leefomgeving in de vorm van 'context mapping'. Tijdens workshops die worden gehouden in en rond de zoekgebieden, kunnen bewoners aangeven geven hoe zij hun leefomgeving ervaren, bijvoorbeeld waar zij tot rust komen of waar belangrijke speelplekken, fiets-of (hard)looproutes zijn. In de onderzoeksmethodiek ligt de nadruk op beelden. Het onderzoek is laagdrempelig en intuitief, en daardoor toegankelijk voor alle bevolkingsgroepen. Met deze methode wordt heel lokale informatie verkregen. Inzichten vanuit de beleving van de bewoners in en rond de zoekgebieden worden in kaart gebracht, zodat daarmee rekening kan worden gehouden bij de ontwikkeling van windenergie.

Thematische verkenningen gezondheidseffectanalyse, natuur en ruimtelijke kwaliteit
In de RES 1.0 NHZ is afgesproken dat Amsterdam bij de beoordeling van locaties voor windenergie een gezondheidseffectanalyse[5] uitvoert. Tijdens de reflectiefase wordt een commissie van gezondheidsexperts samengesteld met o.a. een vertegenwoordiger van de GGD/ RIVM[6], van de medici die eerder hun zorgen hebben geuit en van de energiecoöperaties. Deze expertgroep met een beperkt aantal leden wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. Een begeleidingsgroep kan onderwerpen aandragen en vragen stellen. De expertgroep geeft antwoord op de vragen en stelt een advies vast hoe effecten op gezondheid en welzijn rond een mogelijke locatie in beeld moeten worden gebracht en afgewogen.

Daarnaast zijn effecten op natuur en ruimtelijke kwaliteit belangrijke criteria voor de afweging van locaties. Voor natuur wordt tijdens de reflectiefase aanvullend op de 'Quickscan natuur en landschap'[7] in beeld gebracht welke elementen onderdeel moeten zijn van de milieueffectrapportage. De lijst met elementen wordt in samenspraak met belanghebbenden opgesteld. Dit kan vervolgens worden gebruikt als startpunt voor de inhoud van een milieueffectrapportage bij windturbineprojecten in Amsterdam. De milieueffectrapportage is verplicht bij elk windturbineproject conform motie 035.21.van het raadslid Kreuger.

Om ruimtelijke kwaliteit goed in het afwegingskader mee te laten wegen, stelt de gemeente samen met ruimtelijke experts van o.a. de provincie een ruimtelijk kwaliteitskader op. Mogelijke ruimtelijke effecten van de inpassing worden in 3D beelden gevisualiseerd. Daarbij wordt het ruimtelijke effect zowel stedenbouwkundig als landschappelijk benaderd. Ook in dit traject wordt samengewerkt met belanghebbenden zodat hun zorgen en behoeftes in de uiteindelijke afweging mee kunnen worden genomen.

Evaluatie van het participatietraject tot nu toe

---

[5] Gezondheidseffectanalyse is de Nederlandstalige benoeming van een Health Impact Assessment, zoals toegelicht in een brief aan uw raad op 20 april j.l..
[6] In samenwerking met het landelijk expertisepunt 'Gezondheid en windturbines' van het RIVM.
[7] https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/9731690/1#search=%22quickscan%20ecologisch%22

Onderdeel van de reflectiefase is een evaluatie van het doorlopen participatieproces in Amsterdam tot aan de RES 1.0. Deze evaluatie wordt uitgevoerd door onderzoekers van Universiteit Leiden. De evaluatie gaat o.a. in op het ontwerp van het participatieproces, de kwaliteit ervan en de interacties tijdens de participatie. Belanghebbenden geven feedback op de onderzoeksopzet. De lessen en aanbevelingen die uit deze evaluatie volgen zijn input voor de richtlijnen voor participatie in de vervolgfasen. Dit is conform motie 073.21 van het raadslid Kiliç en conform motie 043.21 van de raadsleden Kreuger en Boomsma.

Reflectiefase als gezamenlijk proces met klankbord- en begeleidingsgroepen
De gemeente constateert dat de behoefte bij bewoners en belanghebbenden om mee te praten en mee te doen groot is. Daarom worden zij bij de reflectiefase intensief betrokken. De verschillende onderdelen van de reflectiefase worden van input voorzien door een aantal klankbord- en begeleidingsgroepen:

- Een stedelijke klankbordgroep, waarin belanghebbenden die op stedelijk niveau georganiseerd zijn zitting kunnen krijgen;
- Vier lokale klankbordgroepen, waar belanghebbenden die vooral een lokaal (per zoekgebied verschillend) belang hebben zitting kunnen krijgen, en waar ook ruimte is voor de inbreng van inwoners uit buurgemeenten;
- Thematische begeleidingsgroepen op de onderwerpen gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit.

Deze groepen staan niet in hiërarchische verhouding tot elkaar, maar worden zo vormgegeven dat zoveel mogelijk betrokken organisaties op de juiste plek hun input kunnen geven. Voor het maken van de selectie van deelnemers voor deze groepen geeft het Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid (NBPO) advies. Het NBPO is opgericht met het doel om burgerparticipatie te bevorderen bij plannen en projecten die gevolgen hebben voor de kwaliteit van de woon- en werkomgeving van bewoners.

Brede uitnodiging en begeleiding door deskundigen
Er wordt breed en toegankelijk uitgenodigd voor de activiteiten en klankbordgroepen. Naast lokale belanghebbenden worden de buurgemeenten, RES-partners, de provincie, waterschappen en Liander betrokken. Deskundigen en kennisinstellingen zoals het RIVM, de TU Delft en de GGD helpen bij de uitvoering van de activiteiten.

Aandringen op gezamenlijke dialoog duurzame elektriciteit door het Rijk
Over nut en noodzaak van wind op land en de kaders van de RES bestaat veel onrust en verschil van mening. De regie over deze vraag van nut- en noodzaak wordt landelijk opgepakt. Nationaal Programma RES en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn momenteel in gesprek om de vragen en zorgen over nut en noodzaak van wind op land nationaal goed te beleggen. Binnenkort start een verkenning naar een mogelijke dialoogtafel hierover. Amsterdam zal samen met de energieregio NHZ blijven aandringen dat dit gesprek plaats vindt parallel aan de Amsterdamse reflectiefase.

Communicatie versterken

De wijze waarop de gemeente communiceert zal aansluiten bij de opzet van de reflectiefase.

De communicatieactiviteiten lopen in de komende fase langs drie lijnen:
1) Zoveel en divers mogelijk mensen uitnodigen en betrekken bij het traject. We hanteren hierbij een buurtgerichte aanpak met o.a. bewonersbrieven, lokale media, fysieke en digitale uitnodigingen.
2) Het effect van windturbines op de omgeving inzichtelijk maken door visualisaties.
3) Het doorlopend informeren over alle stappen, onderzoeken, onderzoeksresultaten en feiten die in deze fase relevant zijn. Dit doen we o.a. door het gebruik van de website van de gemeente, nieuwsbrieven, nieuwsberichten en, indien mogelijk, fysieke bijeenkomsten.

We werken hierin nauw samen met de stadsdelen en buurgemeenten.

Planning
De reflectiefase vindt plaats in het najaar van 2021. Ik verwacht binnenkort de reflectiefase officieel te starten. Begin volgend jaar zal ik resultaten aan u voorleggen.

Parallel zal Amsterdam meewerken bij het opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma door de energieregio NHZ. Verder zal worden bekeken hoe de RES te integreren in de omgevingsinstrumenten die volgen uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050. In beide trajecten moeten afspraken uit de reflectiefase ook een plek krijgen.

Consequenties door de uitspraak van de Raad van State over milieubeoordeling voor windturbinenormen[8]
De Raad van State heeft zich op 30 juni jl. uitgesproken over de algemene regels voor windturbines (o.a. over geluid en slagschaduw). Regels die vastgelegd zijn in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling mogen niet meer gebruikt worden bij het vaststellen van bestemmingsplannen en het verlenen van omgevingsvergunningen voor windparken. Het Rijk had voor deze regels een planmilieueffectrapport (plan-mer) moeten maken. Het Rijk heeft na de uitspraak van de RvS aangegeven alsnog een plan-mer te gaan maken en verwacht hier 1,5 á 2 jaar over te doen.[9] Voor de nieuwe zoekgebieden voor windenergie die in de RES 1.0 vastgelegd zijn, is vergunningverlening naar verwachting pas na deze termijn aan de orde. De gemeente gaat daarom door met het RES-traject en de reflectiefase.

Voor de kansrijke en wenselijke zoekgebieden uit de windvisie 2012 die vooroplopen in het proces heeft de uitspraak van de Raad van State consequenties. De Raad van State en het Rijk hebben aangegeven dat totdat er nieuwe algemene regels in Nederland zijn er wel nieuwe windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor die nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden. Naar verwachting zijn er in Amsterdam eigen gemotiveerde normen nodig

[8] https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@125920/milieubeoordeling-voor-windturbinenormen/
[9] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

voor de vier nieuwe windturbines op de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort en voor de nieuwe windturbine(s) in het gebied Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein.

De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (zoals in Delfzijl en Oss) aan de slag met eigen normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Bewoners en belanghebbenden worden nog steeds beschermd tegen hinder. De onderbouwing van de normen moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn.

Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing. De inzichten uit de reflectiefase worden hierbij zoveel mogelijk meegenomen, maar zijn hierbij niet voorwaardelijk. Het Rijk en het nationaal programma RES hebben aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, te ondersteunen bij het motiveren van de besluiten.[10] [11]

Tot slot
We nemen als stad onze verantwoordelijkheid én verkennen nieuwe wegen om de Amsterdammer en andere belanghebbenden zo goed mogelijk te betrekken bij het RES traject. Het college wil toekomstige generaties een duurzame en leefbare toekomst bieden. Het college wil de gestelde ambities in de Regionale Energiestrategie (RES) daarom zo spoedig mogelijk realiseren om klimaatverandering tegen te gaan. Na afronding van de reflectiefase blijven we een zorgvuldig proces voeren om onze ambities waar te maken.

Ik kijk uit naar de samenwerking met uw raad in de reflectiefase gedurende dit najaar.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Marieke van Doorninck
Wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling en Duurzaamheid

---

[10] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen
https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

[11] https://www.regionale-energiestrategie.nl/Nieuws/2007901.aspx?t=Welke-gevolgen-heeft-de-uitspraak-Raad-van-State-over-windmolenparken

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Tue, 7 Sep 2021 14:48:46 +0100
To: '[redacted]@amsterdam.nl>
Cc: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Subject: Rondvraagpunt Nijssen VVD
Attachments: Annotatie inzake rondvraagpunt lid Nijssen over stedelijke klankbordgroep.docx

Hi [redacted]

Hierbij de korte annotatie.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Team Bedrijven, Energiebronnen en Infrastructuur (BEI)
Ruimte & Duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

T + 31 6 [redacted]

Werkdagen: ma, di, wo, do

Volg ons via
www.facebook.com/duurzaam020
www.twitter.com/duurzaam020
Nieuwsbrief duurzaam020

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: dinsdag 7 september 2021 9:25
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Fwd: Rondvraagpunt Nijssen VVD

Ter info, groet, [redacted]

Outlook voor iOS downloaden

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: Tuesday, September 7, 2021 8:46:06 AM
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Rondvraagpunt Nijssen VVD

Hoi [redacted]
Graag voor einde middag korte annotatie aanleveren op dit rondvraagpunt VVD voor FED. Geen sprake van uiteraard dat klankbordgroep gepauzeerd is door vragen VVD.

FED
Rondvraag over status reflectiefase windmolens, en dat ik gehoord heb nav onze SVs dat de stedelijke klankbordgroep gepauseerd is

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Annotatie inzake rondvraag: punt Nijssen VVD over stedelijke klankbordgroep reflectiefase RES
Datum: 7-9-2021
Opsteller: [redacted]

Raadslid Nijssen vraagt of de stedelijke klankbordgroep is gepauzeerd n.a.v. de door de VVD ingediende schriftelijke vragen op 30 augustus jl.

Voorstel reactie.
Nee. U kunt lid Nijssen verwijzen naar de raadsbrief d.d. 7 september jl.

- De samenstelling van de stedelijke en lokale klankbordgroepen en thematische expert- en begeleidingsgroepen is nog niet bepaald.
- Voor het maken van de selectie geeft het Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid (NBPO) advies. Het NBPO is opgericht met het doel om burgerparticipatie te bevorderen bij plannen en projecten die gevolgen hebben voor de kwaliteit van de woon- en werkomgeving van bewoners.
    - Het advies van het NBPO wordt gebaseerd op de motivatie van de belanghebbenden bij de aanmelding voor een groep. De uitdaging zit in zoveel mogelijk perspectieven in een groep te borgen en tegelijk de groep qua omvang werkbaar te houden.
- Na de selectie van deelnemers ontvangen deze een uitnodiging voor een eerste bijeenkomst begin oktober.
- Het doel van de groepen is vanuit verschillende perspectieven stedelijke, lokale of thematische activiteiten te begeleiden. De numerieke samenstelling van de groepen is niet van belang, omdat het niet zo is dat de meerderheid van een groep iets bepaald. De gemeente weegt de inbreng van de groep af en bepaalt de vervolgstap.
- Er is geen hiërarchie tussen de groepen. Er zijn alleen verschillen in activiteiten die de groepen begeleiden.
- De gemeente heeft organisaties benaderd, die op stedelijk niveau direct of indirect betrokken zijn bij het RES-proces of zich eerder al bij de gemeente gemeld hebben, om een eerste inzage te krijgen in wie belangstelling heeft om deel te nemen. Deze lijst weerspiegelt geenszins een toekomstige mogelijke samenstelling van een van de groepen.

Afwegingskader voor beoordeling van de geschiktheid van de zoekgebieden voor wind
Concept, 18 mei 2021

Wat is een afwegingskader?
Een afwegingskader is een lijst van criteria of kenmerken die je relevant vindt om te gebruiken bij de beoordeling van een situatie, om een afweging over die situatie te kunnen maken. Dat helpt bij het nemen van een beslissing en bij het transparant maken van de aspecten die daarbij een rol spelen. Een afwegings- of beoordelingskader vervangt dus niet de beslissing, maar informeert juist besluitvormers over de informatie die relevant is om te betrekken. Zij kunnen het bovendien gebruiken om uit te leggen waarom (op basis waarvan) zij tot een bepaalde beslissing zijn gekomen.

Een afwegingskader van wat?
Voordat je een afwegingskader opstelt, is het van belang om te bedenken wat je precies wilt afwegen en ten opzichte van wat (of van welke situatie) je deze afweging wilt maken. Daarnaast is het nodig om te bepalen of je de afweging wilt maken van een individuele situatie, of om verschillende situaties te kunnen vergelijken. Daartoe zien wij voor het opstellen van een afwegingskader voor de beoordeling van de geschiktheid van de zoekgebieden voor wind, de volgende vraag als belangrijk startpunt van de discussie:

Startvraag: zoeken we (binnen de aangewezen zoeklocaties) een aantal locaties die het meest geschikt zijn? Of onderzoeken we of de aangewezen zoeklocaties überhaupt wel geschikt zijn? Afhankelijk van het antwoord maak je, a.h.v. het afwegingskader;

(1) een onderlinge vergelijking van zoekgebieden (met bijv. een minimum aantal locaties als uitkomst), of
(2) een individuele beoordeling per zoekgebied (met als mogelijke uitkomst dat geen enkele locatie geschikt is).

In beide gevallen zijn de volgende criteria relevant om mee te nemen bij de afweging:

- Toets op wettelijke vereisten t.a.v. geluid, hoogte
- Gezondheidseffecten; uitvoering HIA (volgens motie)
- Lokale aspecten;
    - Welke partijen (in brede zin; dus incl woonboten, volkstuinparken, recreanten) hebben mogelijk overlast/hinder van deze locatie?
      En wat is de omvang van deze partijen? (bijv: gaat het om 1 woonboot of om 30.000 inwoners)
    - Welke lokale opgaves spelen op deze locatie?
    - Welke zorgen en wensen leven er onder de inwoners/gebruikers van (de omgeving van) deze locatie
- Invloed op andere beleidsterreinen;
    - M.b.t. de *huidige* situatie: invloed op o.a. :
        - Ruimtelijke kwaliteit
        - Landelijk gebied
        - Nationaal natuurlandschap
    - M.b.t. mogelijkheden voor *toekomstige* ontwikkelingen van o.a.:
        - Woningbouw ambities

        - Natuur- en recreatieontwikkeling
- Invloed op buurgemeenten;
    - Invloed op ruimtelijke ontwikkelingen en ambities van buurgemeenten?
    - Is er overlap in zoekgebieden?
    - Overeenstemming over afwegingskader voor zoeklocaties?

Afwegingskader Duurzame Leefomgeving

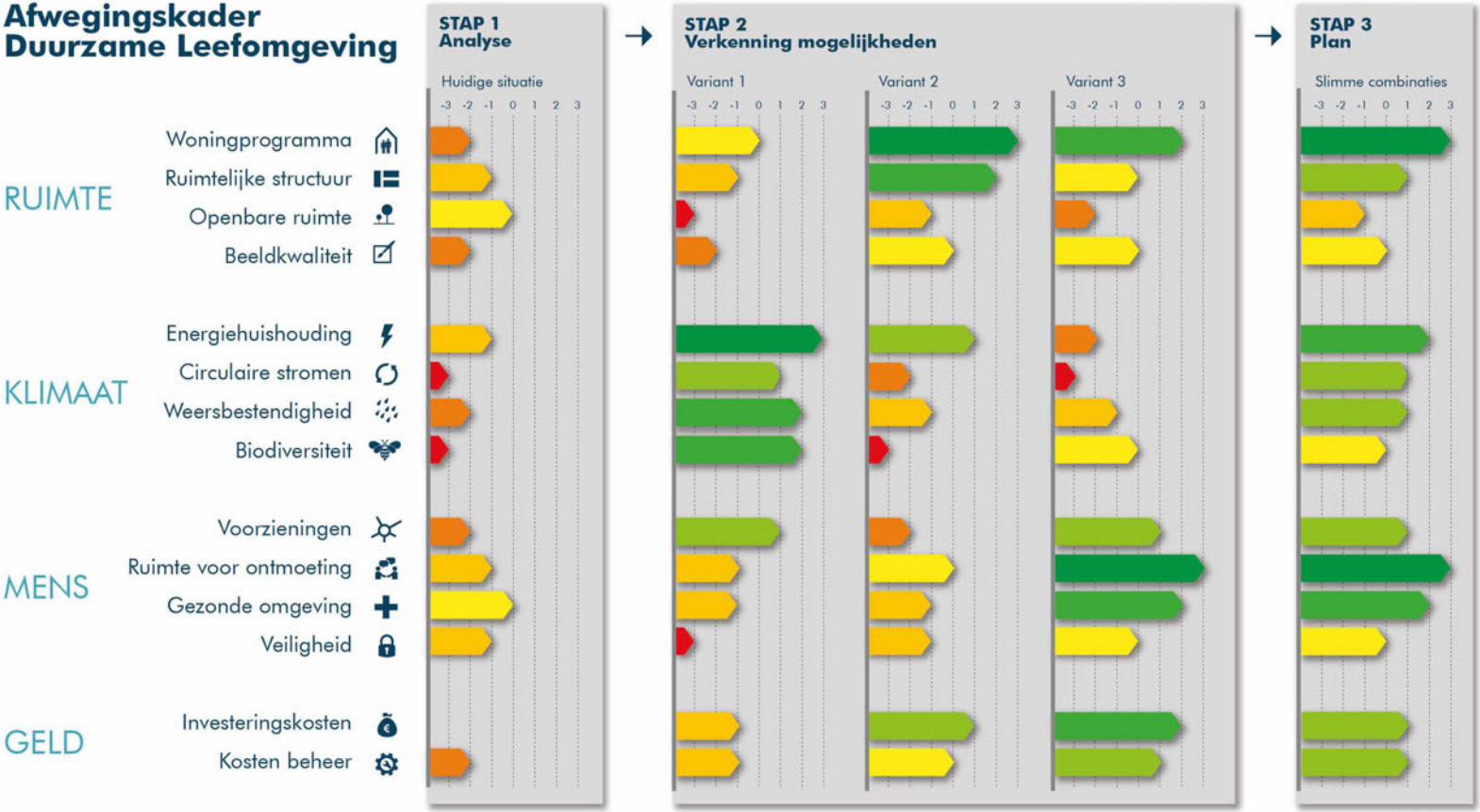

© Buro SRO

Afwegingskader: selectie van warmtebronnen

Duurzaamheid/milieu

- Primaire energie en CO2-uitstoot
- Omgevingsimpact, ruimtebeslag
- Kwaliteit lucht, water en bodem
- Levenscyclus
- Overlast bewoners

Economisch

- Nationale kosten
- Kosten eindgebruiker
- Kwaliteit business case (voor exploitant)
- Onzekerheid in prijsstelling
- Spelers met grote warmtevraag
- Juridische kader

Sociaal

- Draagvlak (bestuur/ bewoners/ betrokken)
- Inpasbaarheid in woningen / gebouw
- Welzijn, comfort, leefbaarheid
- Al lopende lokale initiatieven
- Mate van ontzorgen (bijvoorbeeld door collectieve oplossing)

Technologisch

- Beschikbaarheid bronnen (en zekerheid)
- Onzekerheid prestatie
- Veiligheid
- Robuustheid en continuiteit
- Meekoppelkansen
-

Figuur 2. *De afwegingskaders voor de selectie van warmtebronnen*

Amersfoorts Afwegingskader Duurzaamheid

Welke aspecten van duurzaamheid stelt de gemeente Amersfoort voorop?

People

- **Leefomgeving**
  - Dit project draagt bij aan een gezond woon- en werkklimaat in Amersfoort.
  - Dit project bevordert een veilige leefomgeving in Amersfoort.
  - Dit project zorgt voor meer en kwalitatief hoogwaardig groen.
- **Sociale samenhang**
  - Dit project leidt tot meer diversiteit in wijken wat betreft leeftijd, opleidingsniveau en etniciteit.
  - Dit project bevordert contact en verbondenheid tussen mensen.
  - Dit project bevordert (actieve) betrokkenheid bij de leefomgeving.
- **Ontwikkeling**
  - Dit project bevordert sociaal-economische vooruitgang: betere scholing en banen voor Amersfoorters.
- **Solidariteit**
  - Dit project maakt dat kansen eerlijker worden verdeeld onder Amersfoorters.
  - Dit project bevordert de toegankelijkheid van publieke voorzieningen, zoals de zorg.
  - Dit project bevordert betere arbeidsomstandigheden, ook in de rest van de wereld.
- **Cultuur**
  - Dit project verbreedt en bestendigt het Amersfoortse cultuuraanbod.
  - Dit project bevordert gebruik van culturele voorzieningen.
  - Dit project versterkt de Amersfoortse identiteit.
- **Verkeer**
  - Dit project vermindert het aantal auto-kilometers, bijvoorbeeld door thuiswerken.
  - Dit project bevordert duurzame mobiliteit, zoals gebruik van openbaar vervoer of fiets.

Planet

- **Klimaat**
  - Dit project speelt in op de gevolgen van klimaatveranderingen, zoals stijging van het waterpeil.
  - Dit project vermindert de uitstoot van broeikasgassen.
- **Energie**
  - Dit project vermindert het energiegebruik, bijvoorbeeld in woningen of in het verkeer.
  - Dit project bevordert inzet van de duurzame energiebronnen zon, wind, water en biomassa.
  - Dit project minimaliseert de inzet van fossiele brandstoffen.
  - Dit project bevordert de terugwinning van energie.
- **Lucht**
  - Dit project verbetert de luchtkwaliteit, binnenshuis en buitenshuis.
- **Water**
  - Dit project vermindert het waterverbruik.
  - Dit project verbetert de kwaliteit van water, zowel aan de oppervlakte als in de grond.
  - Dit project beperkt (de gevolgen van) verdroging en wateroverlast.
- **Bodem**
  - Dit project verbetert de bodemkwaliteit.
- **Ruimte**
  - Dit project draagt bij aan efficiënt gebruik van ruimte, bijvoorbeeld door meervoudig ruimtegebruik.
  - Dit project houdt rekening met bestaande omgevingskenmerken.
- **Natuur & landschap**
  - Dit project verbetert de kwaliteit van de natuur en het landschap.
  - Dit project versterkt de ecologische structuur.
  - Dit project vergroot de diversiteit en levensvatbaarheid van (gebiedseigen) planten en dieren.
- **Grondstoffen**
  - Dit project vermindert het gebruik van grondstoffen.
  - Dit project bevordert gebruik van duurzame grondstoffen.
  - Dit project vermindert de afvalproductie.
  - Dit project bevordert hergebruik.

Profit

- **Waardecreatie**
  - Dit project verhoogt het gemiddelde inkomen van Amersfoorters.
  - Dit project bestendigt economische groei op lange termijn.
  - Dit project maakt gemeentelijk eigendom, zoals grond, waardevoller.
  - Dit project boekt winst door middelen als geld, mensen en grondstoffen efficiënt in te zetten.
  - Dit project komt positief uit de kosten-batenanalyse.
- **Economische structuur**
  - Dit project bevordert een breed en divers aanbod van publieke voorzieningen.
  - Dit project versterkt de economische positie van Amersfoort in de regio.
  - Dit project verbetert de gemeentelijke samenwerking: met het bedrijfsleven en de regio.
- **Vestigingsklimaat**
  - Dit project maakt Amersfoort beter bereikbaar over weg, spoor en water.
  - Dit project bevordert (duurzaam) ondernemerschap in Amersfoort.
  - Dit project bevordert een divers aanbod van bedrijfslocaties.
  - Dit project verbetert de gemeentelijke dienstverlening aan bedrijven.
- **Arbeidsmarkt**
  - Dit project bevordert de werkgelegenheid in Amersfoort.
  - Dit project bevordert de toegang tot werk voor Amersfoorters.
  - Dit project verbetert de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt.
- **Innovatie**
  - Dit project vergroot het innovatief vermogen van het Amersfoortse bedrijfsleven.
  - Dit project bevordert de ontwikkeling van creatieve sectoren als ontwerp, advies en technologie.
  - Dit project bevordert innovatie in het onderwijs, bijvoorbeeld wat betreft methodes en financiering.
  - Dit project bevordert een langere levensduur van producten.
- **Gemeentelijke bestedingen**
  - Dit project vermindert de noodzaak tot nieuwe investeringen of maakt deze overbodig.
  - Dit project leidt tot besparingen op exploitatie, onderhoud en beheer van gemeentelijk eigendom.
  - Dit project leidt tot lagere (sociale) uitgaven, bijvoorbeeld door minder werkloosheidsuitkeringen.
  - Dit project leidt tot kostenbesparing bij de aanschaf van goederen en diensten.

Proces

- **Slaagkans**
  - Dit project inventariseert vooraf en integraal kansen en knelpunten.
  - Dit project bevordert draagvlak en efficiëntie door belanghebbenden te betrekken in de beleidscyclus.
  - Dit project bevordert de dialoog van de gemeente met inwoners en bedrijven.
  - Dit project is in de uitvoering veilig en gezond.
- **Bewustwording**
  - Dit project bevordert draagvlak voor en kennis van duurzaamheid onder Amersfoorters.
  - Dit project verhoogt de status van duurzame producten.
  - Dit project bevordert dat inwoners en werknemers zelf investeren in duurzaamheid.
  - Dit project bevordert een duurzame leefstijl, bijvoorbeeld bij de keuze voor een vervoermiddel.
- **Toekomstbestendigheid**
  - Dit project is ook waardevol op de lange termijn.
  - Dit project dient als voorbeeld voor andere projecten.
  - Dit project wordt geëvalueerd en continu verbeterd.

Duurzaamheid betekent oog voor de toekomst. Duurzame projecten wentelen schadelijke effecten niet af op toekomstige generaties of op andere plaatsen in de wereld. Ieder duurzaam project houdt rekening met zoveel mogelijk aspecten van duurzaamheid. Dit afwegingskader geeft een overzicht van de aspecten van duurzaamheid die de gemeente Amersfoort voorop stelt. De duurzaamheidsaspecten zijn ingedeeld in vier categorieën: People, Planet, Profit en Proces.

People betekent dat een project een positieve uitwerking heeft op mens en samenleving. **Planet** gaat over het behoud van de mondiale ecosystemen en voorraden. **Profit** betreft winstmaximalisatie. De vierde P, **Proces**, gaat over de procesmatige aspecten die bijdragen aan het succes van een project.

in opdracht van: Amersfoort
gemaakt door: De ArgumentenFabriek De Informatiekaart
©2010

Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	7 september 2021
Portefeuille(s)	Duurzaamheid en Circulaire economie
Portefeuillehouder(s):	Marieke van Doorninck
Behandeld door	[redacted], Ruimte en duurzaamheid, [redacted]@amsterdam.nl
Onderwerp	Invulling reflectiefase RES

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ). Uw raad heeft tijdens de bespreking van de zoekgebieden voor windenergie kennisgenomen van het instellen van een reflectiefase.

De reflectiefase is opgezet om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam. De reflectiefase heeft als doel om te luisteren naar de verschillende zorgen en behoeften van een brede groep belanghebbenden. Deze worden geïnventariseerd, vastgelegd en hanteerbaar gemaakt voor de gemeenteraad. Ook de gezondheidseffectanalyse wordt verder vorm gegeven. Bij het bespreken van de RES 1.0 is toegezegd om u hierover zo snel mogelijk nader te informeren.

Aanleiding en doel reflectiefase

Amsterdam staat voor een grote opgave. In onze toch al volle, groeiende stad moeten we ruimte maken voor een ingrijpende transitie. Het recente rapport van het Intergovernmental Panel for Climate Change (IPCC) uit augustus 2021 laat geen twijfel erover bestaan: de opwaarming van de aarde is volop in gang en overal op de wereld voelbaar[1]. De tijd dringt om de uitstoot van schadelijk broeikasgas nog te kunnen beperken. Daarom moeten we de overstap maken van fossiele brandstoffen naar duurzame groene, energiebronnen. Als grote stad moeten wij de verantwoordelijkheid nemen om zelf alles te doen wat binnen onze mogelijkheden ligt.

Dit is een ingrijpende transitie. Stappen die we in deze transitie zetten, zullen wij voelen. Omdat we anders moeten gaan koken, omdat onze huizen moeten worden aangepast, omdat er windturbines in de buurt van onze woonomgeving komen. Als gemeentebestuur gaan we alles eraan te doen om de negatieve effecten van deze transitie zo beperkt mogelijk te houden.

Amsterdam heeft een ambitie om ongeveer 17 extra windturbines van 3 MW te bouwen in 2030 (127 MW windenergie totaal). Dat is het uitgangspunt voor de RES en daarmee ook voor de reflectiefase. We gaan onderzoeken hoe we de windturbines kunnen realiseren en daarbij zullen we geen onaanvaardbare risico's nemen. Dit doen we door onderzoeken naar geluid en

[1] https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/

gezondheid, natuur en ruimte, onder ander met een milieueffectrapportage en met een gezondheidseffectanalyse. En met een afwegingskader als resultaat uit de reflectiefase. Verderop in deze brief meer daarover.

De betrokkenheid van onze inwoners is niet alleen wenselijk, maar ook onmisbaar. De energietransitie kan pas succesvol zijn als wij die samen vormgeven. Dat betekent dat iedereen in de stad die gehoord wíl worden ook gehoord kán worden. Niet alles hoeft tijdens deze fase, ook na de reflectiefase is volop ruimte om gehoord te worden en mee te praten. In deze brief wordt u geïnformeerd over de aanpak van de reflectiefase op hoofdlijnen. Hiervoor is inbreng opgehaald bij een groot aantal belanghebbenden[2]. Ik zal u periodiek blijven informeren.

Reflectiefase als extra stap in het proces
De reflectiefase is een extra stap in het traject naar de realisatie van nieuwe windenergie in de stad. Amsterdam geeft ermee invulling aan de grote behoefte aan meer participatie. Pas na de reflectiefase volgt het proces waarin initiatiefnemers per gebied samen met Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten de participatiestappen uitwerken in een participatieplan. Na goedkeuring van het participatieplan door het college start de voorbereiding van concrete plannen en projecten inclusief benodigde onderzoeken, waaronder de milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse. Pas na afronding van alle onderzoeken verleent de gemeente al dan niet toestemming voor de realisatie van de windturbines. Die besluitvorming moet voor januari 2025 afgerond zijn.

Drie producten: afwegingskader, richtlijnen voor participatie en richtlijnen voor governance (sturing)
Op dit moment ziet het college drie producten als resultaat van de reflectiefase. Deze producten worden voor besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd en bieden een kader voor de verdere besluitvorming over windturbines.

1. Een *afwegingskader*: dit kader bevat informatie op stedelijk en lokaal niveau (per zoekgebied) die een rol moet spelen bij de besluitvorming over concrete locaties in de zoekgebieden. De behoeften en zorgen van bewoners maken hier deel van uit, evenals de elementen voor een goede gezondheidseffectanalyse. Dit afwegingskader moet het bestuur helpen om een zo goed mogelijke afweging te maken in het vervolgproces.

2. *Richtlijnen voor participatie:* deze richtlijnen geven aan hoe belanghebbenden ná de reflectiefase betrokken moeten worden en bevatten "spelregels" voor o.a. belanghebbenden, initiatiefnemers, gemeente en RES-partners voor het opstellen van

[2] Vertegenwoordigers van volgende organisaties hebben input geleverd: Windalarm, JongRES, bezorgde (para)medici, volkstuinen, woonbootbewoners, energie-coöperaties Amsterdam Wind, Stadsecoloog, GGD, Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, Spaar het Gein/ Driemond. Ook hebben volgende partnerorganisaties van de RES en medeoverheden input gegeven: buurgemeenten (Zaandam, Oostzaan, Landsmeer, Waterland, Diemen, Gooise Meren, Ronde Venen, Ouder Amstel) RES partners NHZ (Liander, Waternet, RES NHZ), Provincie NH, Haven Amsterdam, andere beleidsafdelingen gemeente Amsterdam en de stadsdelen Amsterdam Noord, Oost, Zuidoost en Nieuw-West.

een participatieplan in de projectvoorbereidingsfase en de realisatiefase. Deze richtlijnen worden gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

De gemeente laat op verzoek van uw raad een evaluatie uitvoeren over de participatie tot nu toe. Dit rapport wordt apart aangeboden aan de raad en de inzichten uit deze evaluatie worden meegenomen in de richtlijnen voor participatie.

3. *Richtlijnen voor samenwerking en sturing:* deze richtlijnen beschrijven de rol van de gemeente en de aard van samenwerking sturing bij de ontwikkeling van windenergie. Deze richtlijnen geven informatie over de verhoudingen en afstemming tussen RES-partners en medeoverheden zoals buurgemeenten, stadsdelen, provincie en RES organisatie. En zij geven informatie over de relatie van de gemeente met de initiatiefnemers en met belanghebbenden. Ook deze richtlijnen worden gemaakt als voorbereiding op de volgende fasen.

Activiteiten in de reflectiefase
Om tot de producten als resultaat van de reflectiefase te komen, vinden er verschillende activiteiten plaats. In het najaar worden Amsterdammers, inwoners van buurgemeenten en andere belanghebbenden uitgenodigd om hieraan deel te nemen, zowel fysiek[3] als digitaal. De gemeente organiseert de volgende activiteiten:

- Een online raadpleging volgens de methodiek 'participatieve waardenevaluatie' ;
- Een onderzoek naar de leefomgeving in de verschillende zoekgebieden door middel van 'context mapping' waarmee de zoekgebieden in kaart en beeld gebracht worden;
- Verdiepende verkenningen op de thema's gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit;
- Een evaluatie van het participatieproces tot nu toe.

Alle Amsterdammers en inwoners van buurgemeenten die dat willen kunnen meepraten en input geven tijdens de activiteiten. Belangengroepen worden uitgenodigd om hun behoeftes en zorgen in te brengen. Ook is er mogelijkheid om mee te denken bij bijeenkomsten van klankbord- en begeleidingsgroepen.

Participatieve waardenevaluatie (PWE)
Kern van de reflectiefase wordt een digitale raadpleging "participatieve waardenevaluatie" (PWE). Met een raadpleging in de vorm van een PWE kan in korte tijd een brede afspiegeling van belanghebbenden worden geïnformeerd, geraadpleegd en deelgenoot gemaakt van bestuurlijke dilemma's. Door middel van deze methode worden burgers als het ware op de stoel van de bestuurder gezet. Zij ervaren zo de dillema's waar bestuurders voor staan en krijgen een overzicht van voor- en nadelen van de verschillende opties. Vervolgens krijgen ze de vraag wat zij zouden adviseren en waarom. Een soortgelijke raadpleging is onlangs op verzoek van de Tweede Kamer uitgevoerd om de mening van de Nederlandse samenleving over klimaatbeleid in kaart te brengen.[4]

---

[3] Indien de Corona maatregelen dit toelaten.
[4] Voor nadere informatie over een PWE (kijkduur 3 min): https://youtu.be/kdGUqK5KZFI en over de Nederlandse klimaatraadpleging https://www.tudelft.nl/tbm/pwe/case-studies/klimaatraadpleging

Onderzoek naar de leefomgeving door middel van 'context mapping'
Aanvullend op de online raadpleging voert de gemeente een onderzoek uit naar de leefomgeving in de vorm van 'context mapping'. Tijdens workshops die worden gehouden in en rond de zoekgebieden, kunnen bewoners aangeven geven hoe zij hun leefomgeving ervaren, bijvoorbeeld waar zij tot rust komen of waar belangrijke speelplekken, fiets-of (hard)looproutes zijn. In de onderzoeksmethodiek ligt de nadruk op beelden. Het onderzoek is laagdrempelig en intuitief, en daardoor toegankelijk voor alle bevolkingsgroepen. Met deze methode wordt heel lokale informatie verkregen. Inzichten vanuit de beleving van de bewoners in en rond de zoekgebieden worden in kaart gebracht, zodat daarmee rekening kan worden gehouden bij de ontwikkeling van windenergie.

Thematische verkenningen gezondheidseffectanalyse, natuur en ruimtelijke kwaliteit
In de RES 1.0 NHZ is afgesproken dat Amsterdam bij de beoordeling van locaties voor windenergie een gezondheidseffectanalyse[5] uitvoert. Tijdens de reflectiefase wordt een commissie van gezondheidsexperts samengesteld met o.a. een vertegenwoordiger van de GGD/ RIVM[6], van de medici die eerder hun zorgen hebben geuit en van de energiecoöperaties. Deze expertgroep met een beperkt aantal leden wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. Een begeleidingsgroep kan onderwerpen aandragen en vragen stellen. De expertgroep geeft antwoord op de vragen en stelt een advies vast hoe effecten op gezondheid en welzijn rond een mogelijke locatie in beeld moeten worden gebracht en afgewogen.

Daarnaast zijn effecten op natuur en ruimtelijke kwaliteit belangrijke criteria voor de afweging van locaties. Voor natuur wordt tijdens de reflectiefase aanvullend op de 'Quickscan natuur en landschap'[7] in beeld gebracht welke elementen onderdeel moeten zijn van de milieueffectrapportage. De lijst met elementen wordt in samenspraak met belanghebbenden opgesteld. Dit kan vervolgens worden gebruikt als startpunt voor de inhoud van een milieueffectrapportage bij windturbineprojecten in Amsterdam. De milieueffectrapportage is verplicht bij elk windturbineproject conform motie 035.21.van het raadslid Kreuger.

Om ruimtelijke kwaliteit goed in het afwegingskader mee te laten wegen, stelt de gemeente samen met ruimtelijke experts van o.a. de provincie een ruimtelijk kwaliteitskader op. Mogelijke ruimtelijke effecten van de inpassing worden in 3D beelden gevisualiseerd. Daarbij wordt het ruimtelijke effect zowel stedenbouwkundig als landschappelijk benaderd. Ook in dit traject wordt samengewerkt met belanghebbenden zodat hun zorgen en behoeftes in de uiteindelijke afweging mee kunnen worden genomen.

---

[5] Gezondheidseffectanalyse is de Nederlandstalige benoeming van een Health Impact Assessment, zoals toegelicht in een brief aan uw raad op 20 april j.l..
[6] In samenwerking met het landelijk expertisepunt 'Gezondheid en windturbines' van het RIVM.
[7] https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/9731690/1#search=%22quickscan%20ecologisch%22

Evaluatie van het participatietraject tot nu toe
Onderdeel van de reflectiefase is een evaluatie van het doorlopen participatieproces in Amsterdam tot aan de RES 1.0. Deze evaluatie wordt uitgevoerd door onderzoekers van Universiteit Leiden. De evaluatie gaat o.a. in op het ontwerp van het participatieproces, de kwaliteit ervan en de interacties tijdens de participatie. Belanghebbenden geven feedback op de onderzoeksopzet. De lessen en aanbevelingen die uit deze evaluatie volgen zijn input voor de richtlijnen voor participatie in de vervolgfasen. Dit is conform motie 073.21 van het raadslid Kiliç en conform motie 043.21 van de raadsleden Kreuger en Boomsma.

Reflectiefase als gezamenlijk proces met klankbord- en begeleidingsgroepen
De gemeente constateert dat de behoefte bij bewoners en belanghebbenden om mee te praten en mee te doen groot is. Daarom worden zij bij de reflectiefase intensief betrokken. De verschillende onderdelen van de reflectiefase worden van input voorzien door een aantal klankbord- en begeleidingsgroepen:

- Een stedelijke klankbordgroep, waarin belanghebbenden die op stedelijk niveau georganiseerd zijn zitting kunnen krijgen;
- Vier lokale klankbordgroepen, waar belanghebbenden die vooral een lokaal (per zoekgebied verschillend) belang hebben zitting kunnen krijgen, en waar ook ruimte is voor de inbreng van inwoners uit buurgemeenten;
- Thematische begeleidingsgroepen op de onderwerpen gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit.

Deze groepen staan niet in hiërarchische verhouding tot elkaar, maar worden zo vormgegeven dat zoveel mogelijk betrokken organisaties op de juiste plek hun input kunnen geven. Voor het maken van de selectie van deelnemers voor deze groepen geeft het Nederlands Platform Burgerparticipatie Overheidsbeleid (NBPO) advies. Het NBPO is opgericht met het doel om burgerparticipatie te bevorderen bij plannen en projecten die gevolgen hebben voor de kwaliteit van de woon- en werkomgeving van bewoners.

Brede uitnodiging en begeleiding door deskundigen
Er wordt breed en toegankelijk uitgenodigd voor de activiteiten en klankbordgroepen. Naast lokale belanghebbenden worden de buurgemeenten, RES-partners, de provincie, waterschappen en Liander betrokken. Deskundigen en kennisinstellingen zoals het RIVM, de TU Delft en de GGD helpen bij de uitvoering van de activiteiten.

Aandringen op gezamenlijke dialoog duurzame elektriciteit door het Rijk
Over nut en noodzaak van wind op land en de kaders van de RES bestaat veel onrust en verschil van mening. De regie over deze vraag van nut- en noodzaak wordt landelijk opgepakt. Nationaal Programma RES en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn momenteel in gesprek om de vragen en zorgen over nut en noodzaak van wind op land nationaal goed te beleggen. Binnenkort start een verkenning naar een mogelijke dialoogtafel hierover. Amsterdam zal samen met de energieregio NHZ blijven aandringen dat dit gesprek plaats vindt parallel aan de Amsterdamse reflectiefase.

Communicatie versterken
De wijze waarop de gemeente communiceert zal aansluiten bij de opzet van de reflectiefase.

De communicatieactiviteiten lopen in de komende fase langs drie lijnen:
1) Zoveel en divers mogelijk mensen uitnodigen en betrekken bij het traject. We hanteren hierbij een buurtgerichte aanpak met o.a. bewonersbrieven, lokale media, fysieke en digitale uitnodigingen.
2) Het effect van windturbines op de omgeving inzichtelijk maken door visualisaties.
3) Het doorlopend informeren over alle stappen, onderzoeken, onderzoeksresultaten en feiten die in deze fase relevant zijn. Dit doen we o.a. door het gebruik van de website van de gemeente, nieuwsbrieven, nieuwsberichten en, indien mogelijk, fysieke bijeenkomsten.

We werken hierin nauw samen met de stadsdelen en buurgemeenten.

Planning
De reflectiefase vindt plaats in het najaar van 2021. Ik verwacht binnenkort de reflectiefase officieel te starten. Begin volgend jaar zal ik resultaten aan u voorleggen.

Parallel zal Amsterdam meewerken bij het opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma door de energieregio NHZ. Verder zal worden bekeken hoe de RES te integreren in de omgevingsinstrumenten die volgen uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050. In beide trajecten moeten afspraken uit de reflectiefase ook een plek krijgen.

Consequenties door de uitspraak van de Raad van State over milieubeoordeling voor windturbinenormen[8]
De Raad van State heeft zich op 30 juni jl. uitgesproken over de algemene regels voor windturbines (o.a. over geluid en slagschaduw). Regels die vastgelegd zijn in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling mogen niet meer gebruikt worden bij het vaststellen van bestemmingsplannen en het verlenen van omgevingsvergunningen voor windparken. Het Rijk had voor deze regels een planmilieueffectrapport (plan-mer) moeten maken. Het Rijk heeft na de uitspraak van de RvS aangegeven alsnog een plan-mer te gaan maken en verwacht hier 1,5 á 2 jaar over te doen.[9] Voor de nieuwe zoekgebieden voor windenergie die in de RES 1.0 vastgelegd zijn, is vergunningverlening naar verwachting pas na deze termijn aan de orde. De gemeente gaat daarom door met het RES-traject en de reflectiefase.

Voor de kansrijke en wenselijke zoekgebieden uit de windvisie 2012 die vooroplopen in het proces heeft de uitspraak van de Raad van State consequenties. De Raad van State en het Rijk hebben aangegeven dat totdat er nieuwe algemene regels in Nederland zijn er wel nieuwe windturbineparken kunnen worden gerealiseerd. Overheden moeten voor die nieuwe windturbineparken dan zelf afwegen en onderbouwen welk milieubeschermingsniveau zij aanvaardbaar vinden. Naar verwachting zijn er in Amsterdam eigen gemotiveerde normen nodig

[8] https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@125920/milieubeoordeling-voor-windturbinenormen/
[9] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen

voor de vier nieuwe windturbines op de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Westpoort en voor de nieuwe windturbine(s) in het gebied Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein.

De gemeente Amsterdam gaat evenals andere overheden (zoals in Delfzijl en Oss) aan de slag met eigen normen voor windparken, totdat er nieuwe algemene regels voor windparken in Nederland zijn. Bewoners en belanghebbenden worden nog steeds beschermd tegen hinder. De onderbouwing van de normen moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn.

Het beleid in Amsterdam om voor iedere windturbine of windpark een milieueffectrapportage en gezondheidseffectanalyse uit te voeren helpt bij een dergelijke onderbouwing. De inzichten uit de reflectiefase worden hierbij zoveel mogelijk meegenomen, maar zijn hierbij niet voorwaardelijk. Het Rijk en het nationaal programma RES hebben aangegeven de bevoegde gezagen, gemeenten en provincies, te ondersteunen bij het motiveren van de besluiten.[10] [11]

Tot slot
We nemen als stad onze verantwoordelijkheid én verkennen nieuwe wegen om de Amsterdammer en andere belanghebbenden zo goed mogelijk te betrekken bij het RES traject. Het college wil toekomstige generaties een duurzame en leefbare toekomst bieden. Het college wil de gestelde ambities in de Regionale Energiestrategie (RES) daarom zo spoedig mogelijk realiseren om klimaatverandering tegen te gaan. Na afronding van de reflectiefase blijven we een zorgvuldig proces voeren om onze ambities waar te maken.

Ik kijk uit naar de samenwerking met uw raad in de reflectiefase gedurende dit najaar.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

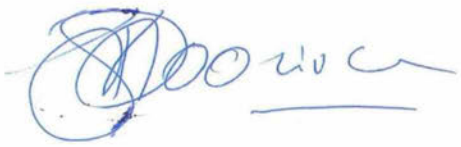

Marieke van Doorninck
Wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling en Duurzaamheid

---

[10] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/06/kamerbrief-over-de-gevolgen-van-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-over-de-milieubeoordeling-voor-windturbinenormen
https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/uitspraak-raad-state/gevolgen-raad-state-uitspraak-windturbineparken/uitspraak-raad-state/

[11] https://www.regionale-energiestrategie.nl/Nieuws/2007901.aspx?t=Welke-gevolgen-heeft-de-uitspraak-Raad-van-State-over-windmolenparken

From: '[redacted]@amsterdam.nl>
Sent: *Wed, 8 Sep 2021 16:37:55 +0100*
To: '[redacted]@amsterdam.nl>
Cc: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>
Subject: *RE: 210908 Procesbrief Reflectiefase.docx*

Dag [redacted]
Eens met je voorstel, dit is waarom we de vraag stelden, dank.
Vraag aan jou/jullie: kan je een tekstschrijver regelen die dit op korte termijn kan uitvoeren.
De tijdsdruk is denk ik duidelijk. Laten we even contact houden op welke termijn dit kan en wat dit betekent.
En de samenloop met de beschikbaarheid van de infographics moeten we in de gaten houden.
Groet,
[redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: woensdag 8 september 2021 16:58
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: 210908 Procesbrief Reflectiefase.docx

Dank [redacted] e.a voor het delen van deze brief. Ik lees op deze manier snel in op wat er speelt en waar het over gaat.

Ik heb het nu inderdaad even gelezen met frisse blik en de houding : deze brief valt nu bij mij in de bus en ik lees hem even snel door om te weten waar dit over gaat.
Ik worstel nu even: ik zie dat er heel veel goed werk is verzet en doordacht is hoe het proces vorm krijgt. Toch moet ik erkennen dat ik bij deze frisse blik onvoldoende in deze brief ben meegenomen in de context, het waarom, het doel, de vervolgstappen en wat er nu exact aan mij gevraagd wordt. Sterker: iemand met een klein beetje laag-geletterd kan al veel vragen hebben. Het is nog te ambtelijk en abstract. Ik kan suggesties in de tekst gaan doen , maar dat is niet handig want ik adviseer een andere vorm . Ik zie dit eerder als een uitstekend werkdocument, maar niet als geschikt om naar bewoners te sturen. Dit vraagt inderdaad een ervaren tekstschrijver die het toegankelijk maakt , begrijpelijk en motiverend. Ik zou het ondersteunen met een infographic, maar liever zelfs met een toegankelijke animatiefilm. Maar , het kan echt zijn dat ik nu veel te kritisch en te weinig kennis , in een proces dat eigenlijk al gelopen en waarbij ik onvoldoende op de hoogte ben van de ondersteunende middelen als infographic, animatie , website tekst etc. Maar ik vraag wel echt kritisch te blijven: alles wat we nu naar bewoners sturen moet helder, begrijpelijk , toegankelijk zijn en vertrouwen uitstralen. Mijn advies is om dus eerder te kiezen voor: doe het 1 keer zo goed als mogelijk, dan de tijdsdruk als argument te gebruiken. Als de brief slecht valt of veel vragen oproept levert dat weer onnodig en vertragend werk op.
Bij voorbaat excuses als ik door een porseleinkast heen wandel, maar dit zijn wel mijn suggesties en adviezen die ik eerlijk wil delen.
Groeten
[redacted]

[redacted]
Communicatiestrateeg
Communicatiebureau

Gemeente Amsterdam
06 1[redacted]
[redacted]t@amsterdam.nl

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: woensdag 8 september 2021 15:59
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]

[redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: 210908 Procesbrief Reflectiefase.docx

Dag [redacted]
Zoals net besproken hierbij de laatste versie van de procesbrief.
Vraag aan jou om met frisse blik te kijken:

- Is het te volgen?
- Kan het korter? (wat naar ons idee wel moet, max 2 A4?). Kan er misschien info op de website.

En de vraag is welke infographic kan hier in, dat gaat waarschijnlijk enorm helpen bij het inkorten.
Ik begrijp net van [redacted] dat er morgen een eerste versie is.
Groet,
[redacted]

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Wed, 8 Sep 2021 18:19:22 +0100
To: [redacted]@amsterdam.nl>
Cc: '[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>
Subject: Re: 210908 Procesbrief Reflectiefase.docx

Prima , we doen morgen even check bij onze afdeling tekstschrijvers of iemand op korte termijn beschikbaar is (en dat is geen zekerheid ..) fijne avond , groet [redacted]
Outlook voor iOS downloaden
Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: Wednesday, September 8, 2021 5:37:55 PM
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: 210908 Procesbrief Reflectiefase.docx

Dag [redacted]
Eens met je voorstel, dit is waarom we de vraag stelden, dank.
Vraag aan jou/jullie: kan je een tekstschrijver regelen die dit op korte termijn kan uitvoeren.
De tijdsdruk is denk ik duidelijk. Laten we even contact houden op welke termijn dit kan en wat dit betekent.
En de samenloop met de beschikbaarheid van de infographics moeten we in de gaten houden.
Groet,
[redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: woensdag 8 september 2021 16:58
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: 210908 Procesbrief Reflectiefase.docx

Dank [redacted] e.a voor het delen van deze brief. Ik lees op deze manier snel in op wat er speelt en waar het over gaat.

Ik heb het nu inderdaad even gelezen met frisse blik en de houding : deze brief valt nu bij mij in de bus en ik lees hem even snel door om te weten waar dit over gaat.
Ik worstel nu even: ik zie dat er heel veel goed werk is verzet en doordacht is hoe het proces vorm krijgt. Toch moet ik erkennen dat ik bij deze frisse blik onvoldoende in deze brief ben meegenomen in de context, het waarom, het doel, de vervolgstappen en wat er nu exact aan mij gevraagd wordt. Sterker: iemand met een klein beetje laag-geletterd kan al veel vragen hebben. Het is nog te ambtelijk en abstract. Ik kan suggesties in de tekst gaan doen , maar dat is niet handig want ik adviseer een andere vorm . Ik zie dit eerder als een uitstekend werkdocument, maar niet als geschikt om naar bewoners te sturen. Dit vraagt inderdaad een ervaren tekstschrijver die het toegankelijk maakt , begrijpelijk en motiverend. Ik zou het ondersteunen met een infographic, maar liever zelfs met een toegankelijke animatiefilm. Maar , het kan echt zijn dat ik nu veel te kritisch en te weinig kennis , in een proces dat eigenlijk al gelopen en waarbij ik onvoldoende op de hoogte ben van de ondersteunende middelen als infographic, animatie , website tekst etc. Maar ik vraag wel echt kritisch te blijven: alles wat we nu naar bewoners sturen moet helder, begrijpelijk , toegankelijk zijn en vertrouwen uitstralen. Mijn advies is om dus eerder te kiezen voor: doe het 1 keer zo goed als mogelijk, dan de tijdsdruk als argument te gebruiken. Als de brief slecht valt of veel vragen oproept levert dat weer onnodig en vertragend werk op.
Bij voorbaat excuses als ik door een porseleinkast heen wandel, maar dit zijn wel mijn suggesties en adviezen die ik eerlijk wil delen.
Groeten
[redacted]

[redacted]
Communicatiestrateeg
Communicatiebureau

Gemeente Amsterdam
06[redacted]
[redacted]@amsterdam.nl

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: woensdag 8 september 2021 15:59
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: 210908 Procesbrief Reflectiefase.docx

Dag [redacted]
Zoals net besproken hierbij de laatste versie van de procesbrief.
Vraag aan jou om met frisse blik te kijken:

- Is het te volgen?
- Kan het korter? (wat naar ons idee wel moet, max 2 A4?). Kan er misschien info op de website.

En de vraag is welke infographic kan hier in, dat gaat waarschijnlijk enorm helpen bij het inkorten.
Ik begrijp net van [redacted] dat er morgen een eerste versie is.
Groet,
[redacted]

From: [redacted]@Zaanstad.nl>
Sent: Thu, 9 Sep 2021 08:11:20 +0100
To: '[redacted]@amsterdam.nl>
Subject: RE: (Gem. Adam) - Raadsinformatiebrief Reflectiefase RES d.d. 7 september 2021

Kleine vraag:

Waar zijn die 17 turbines gepland ? dat lost mogelijk de vraag op m.b.t. Noorder IJ-plas.

Groet,
[redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl> **Namens** [redacted]
Verzonden: woensdag 8 september 2021 13:10
Aan: '[redacted]@over-gemeenten.nl' [redacted]@over-gemeenten.nl>; [redacted]@waterland.nl' [redacted]@waterland.nl>; '[redacted]@landsmeer.nl' [redacted]@landsmeer.nl>; [redacted]@Zaanstad.nl>; [redacted]@zaanstad.nl>; [redacted]@diemen.nl' [redacted]@diemen.nl>; '[redacted]@diemen.nl' [redacted]@diemen.nl>; [redacted]@ouder-amstel.nl' [redacted]@ouder-amstel.nl>; [redacted]@derondevenen.nl' [redacted]@derondevenen.nl>; '[redacted]@gooisemeren.nl' [redacted]@gooisemeren.nl>; [redacted]@weesp.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: (Gem. Adam) - Raadsinformatiebrief Reflectiefase RES d.d. 7 september 2021

Beste collega's,

Voor jullie info gaat hierbij een kopie van de raadsinformatiebrief d.d. 7 september 2021 over de **Reflectiefase RES 1.0 NHZ**.
Met deze brief informeert het college van B&W van Amsterdam de gemeenteraad van Amsterdam over de invulling en het proces van deze fase.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam
Afdeling Duurzaamheid
Team Bedrijven, Energiebronnen en Infrastructuur (BEI)
Gemeente Amsterdam
E. [redacted]@amsterdam.nl
T. +31 6 [redacted]

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.

--- --- --- ---disclaimer--- --- --- ---
Aan deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. De Gemeente Zaanstad sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit de electronische verzending van dit bericht. De inhoud van dit e-mailbericht (en de bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Mocht u dit bericht bij vergissing ontvangen hebben dan wordt u verzocht de afzender hierover te informeren en het bericht te verwijderen. Indien u niet de geadresseerde bent noch een geautoriseerde medewerker die kennis mag nemen van berichten voor de geadresseerde, mag u het bericht niet

openbaar maken of op enige wijze verspreiden of vermenigvuldigen
--- --- --- ---disclaimer--- --- --- ---

From: [redacted]@Zaanstad.nl>
Sent: Thu, 9 Sep 2021 09:24:55 +0100
To: [redacted]@amsterdam.nl>
Subject: RE: (Gem. Adam) - Raadsinformatiebrief Reflectiefase RES d.d. 7 september 2021

Hi [redacted],

Kan ik hieruit concluderen dat de NJP dan onderdeel uitmaakt van de reflectiefase ?

Groet,
[redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: donderdag 9 september 2021 10:19
Aan: [redacted]@Zaanstad.nl>
Onderwerp: RE: (Gem. Adam) - Raadsinformatiebrief Reflectiefase RES d.d. 7 september 2021

Hi [redacted]
de 17 turbines zijn de extra turbines om te komen aan de 127MW in 2030. 17 stuk is een benadering en gaat uit van 3 MW per molen, maar of dit niet kleinere of grotere molens worden weten we pas als de business case bekend is, in de laatste stap.

127MW is inclusief de afspraken met de haven (10MW), de molens waarvoor de vergunningaanvraag nu al in gang gezet is op het terrein van waternet en mogelijke molens bij de NIJP. En het is inclusief de huidige reeds gerealiseerde molens (incl. de vervanging die aan de gang is en al eerder vergund was).

De verdeling van de extra 50 MW over de stad is nog niet bekend, dit zal zijn in de zoekgebieden. Hier zijn nog belangrijke keuzes mogelijk.

Zo helder?
Groet, [redacted]

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam
Programmateam Amsterdam Klimaatneutraal (AKN)
Gemeente Amsterdam
+31 6 [redacted]

Van: [redacted]@Zaanstad.nl>
Verzonden: donderdag 9 september 2021 9:11
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: (Gem. Adam) - Raadsinformatiebrief Reflectiefase RES d.d. 7 september 2021

Kleine vraag:

Waar zijn die 17 turbines gepland ? dat lost mogelijk de vraag op m.b.t. Noorder IJ-plas.

Groet,
[redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl> **Namens** [redacted]
Verzonden: woensdag 8 september 2021 13:10
Aan: [redacted]@over-gemeenten.nl' [redacted]@over-gemeenten.nl>; [redacted]@waterland.nl'

[redacted]@waterland.nl>; '[redacted]@landsmeer.nl [redacted]@landsmeer.nl>; [redacted]@Zaanstad.nl>; [redacted]@zaanstad.nl>; '[redacted]@diemen.nl' [redacted]@diemen.nl>; '[redacted]@diemen.nl' [redacted]@diemen.nl>; [redacted]@ouder-amstel.nl' [redacted]@ouder-amstel.nl>; [redacted]@derondevenen.nl' [redacted]@derondevenen.nl>; '[redacted]@gooisemeren.nl' [redacted]@gooisemeren.nl>; [redacted]@weesp.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: (Gem. Adam) - Raadsinformatiebrief Reflectiefase RES d.d. 7 september 2021

Beste collega's,

Voor jullie info gaat hierbij een kopie van de raadsinformatiebrief d.d. 7 september 2021 over de **Reflectiefase RES 1.0 NHZ**.
Met deze brief informeert het college van B&W van Amsterdam de gemeenteraad van Amsterdam over de invulling en het proces van deze fase.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam
Afdeling Duurzaamheid
Team Bedrijven, Energiebronnen en Infrastructuur (BEI)
Gemeente Amsterdam
E. [redacted]@amsterdam.nl
T. +31 6 [redacted]

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.

--- --- --- ---disclaimer--- --- --- ---
Aan deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. De Gemeente Zaanstad sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit de electronische verzending van dit bericht. De inhoud van dit e-mailbericht (en de bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Mocht u dit bericht bij vergissing ontvangen hebben dan wordt u verzocht de afzender hierover te informeren en het bericht te verwijderen. Indien u niet de geadresseerde bent noch een geautoriseerde medewerker die kennis mag nemen van berichten voor de geadresseerde, mag u het bericht niet openbaar maken of op enige wijze verspreiden of vermenigvuldigen
--- --- --- ---disclaimer--- --- --- ---

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.

--- --- --- ---disclaimer--- --- --- ---
Aan deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. De Gemeente Zaanstad sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit de electronische verzending van dit bericht. De inhoud van dit e-mailbericht (en de bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Mocht u dit bericht bij vergissing ontvangen hebben dan wordt u verzocht de afzender hierover te informeren en het bericht te verwijderen. Indien u niet de geadresseerde bent noch een geautoriseerde medewerker die kennis mag nemen van berichten voor de geadresseerde, mag u het bericht niet openbaar maken of op enige wijze verspreiden of vermenigvuldigen
--- --- --- ---disclaimer--- --- --- ---

From: '[redacted]@amsterdam.nl>
Sent: *Thu, 9 Sep 2021 12:48:58 +0100*
To: [redacted]@landsmeer.nl>
Cc: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Subject: *RE: informatie Reflectiefase RES/Wind (tbv buurgemeenten)*

Dag [redacted]
Volgens mij niet, dus bedankt hiervoor!
Groet,
[redacted]

Van: [redacted]@landsmeer.nl>
Verzonden: donderdag 9 september 2021 10:39
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: informatie Reflectiefase RES/Wind (tbv buurgemeenten)

Beste [redacted]

Ik kanme even niet herinneren of ik tijdens het telefooongesprek in juli de organisaties vanuit Landsmeer heb doorgegeven, dus mogelijk ten overvloede, maar de volgende organisaties zouden in ieder geval betrokken moeten worden:

- IVN Twiske
- Actiecomité Geen windmolens in Landsmeer

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsmedewerker duurzaamheid, groen en milieu

[T] 06[redacted]
[E] [redacted]@landsmeer.nl

Aanwezig op maandag, dinsdag en donderdag

Gemeente Landsmeer

Bezoekadres
Raadhuisstraat 1
1121 XC Landsmeer

Postadres
Postbus 1
1120 AA Landsmeer

Contact
020 4877 111
gemeente@landsmeer.nl

Informatie
www.landsmeer.nl
gemeentelandsmeer
@Gem_Landsmeer

Denk aan het milieu voordat u dit e-mailbericht afdrukt.

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 22 juli 2021 11:24
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: informatie Reflectiefase RES/Wind (tbv buurgemeenten)

Dag [redacted]

Kan ik je rond 12.00 uur terugbellen?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsmedewerker duurzaamheid, groen en milieu

[T] 06 [redacted]
[E] [redacted]@landsmeer.nl

Aanwezig op maandag, dinsdag en donderdag

Gemeente Landsmeer

Bezoekadres	Postadres	Contact	Informatie
Raadhuisstraat 1	Postbus 1	020 4877 111	www.landsmeer.nl
1121 XC Landsmeer	1120 AA Landsmeer	gemeente@landsmeer.nl	gemeentelandsmeer
			@Gem_Landsmeer

Denk aan het milieu voordat u dit e-mailbericht afdrukt.

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: donderdag 22 juli 2021 11:22
Aan: [redacted]@landsmeer.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: informatie Reflectiefase RES/Wind (tbv buurgemeenten)

Dag [redacted]
Ik krijg je telefonisch niet te pakken en vandaag is mijn laatste dag voor de vakantie dus toch maar even per mail.
We zijn nu op zoek naar een aantal organisaties die zich misschien al eerder in het proces hebben gebeld, of waarvan jullie weten dat ze bij deze ontwikkeling betrokken willen zijn.
Gaat niet om grote aantallen, maar puur om mee te denken.
Uiteindelijk worden de uitnodigingen om input te leveren of mee te doen aan lokale sessies breed verspreid (via de nieuwsbrief of via andere kanalen als dat handig is) en krijgt een brede groep de gelegenheid om input te leveren.
Groet,
[redacted]

Van: [redacted]@landsmeer.nl>
Verzonden: dinsdag 20 juli 2021 11:36
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: informatie Reflectiefase RES/Wind (tbv buurgemeenten)

Beste [redacted] en [redacted]

Vanuit de gemeente Landsmeer neem ik deel.
Aan welke grootte / hoeveel belangenorganisaties per gemeente zaten jullie te denken?

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Beleidsmedewerker duurzaamheid, groen en milieu

[T] 06 [redacted]
[E] [redacted]@landsmeer.nl

Aanwezig op maandag, dinsdag en donderdag

Gemeente Landsmeer

Bezoekadres	Postadres	Contact	Informatie
Raadhuisstraat 1	Postbus 1	020 4877 111	www.landsmeer.nl
1121 XC Landsmeer	1120 AA Landsmeer	gemeente@landsmeer.nl	gemeentelandsmeer
			@Gem_Landsmeer

Denk aan het milieu voordat u dit e-mailbericht afdrukt.

Van: [redacted]@amsterdam.nl> **Namens** [redacted]
Verzonden: donderdag 15 juli 2021 18:02
Aan: [redacted]@Zaanstad.nl' [redacted]@Zaanstad.nl>; [redacted]@odijmond.nl' [redacted]t@odijmond.nl>; [redacted]@landsmeer.nl>; [redacted]@waterland.nl' [redacted]@waterland.nl>; [redacted]@diemen.nl' [redacted]@diemen.nl>; [redacted]@ouder-amstel.nl' [redacted]@ouder-amstel.nl>; [redacted]@weesp.nl>; [redacted]@derondevenen.nl' [redacted]@derondevenen.nl>; [redacted]@gooisemeren.nl' [redacted]r@gooisemeren.nl>; [redacted]@over-gemeenten.nl' [redacted]@over-gemeenten.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: informatie Reflectiefase RES/Wind (tbv buurgemeenten)

Beste collega,

Na vaststelling van de RES zijn we gestart met de voorbereiding van de reflectiefase. Je hebt hieraan al een bijdrage geleverd door je deelname aan de "preconstructie".
In het vervolgproces starten we met **lokale werkgroepen**. Met stadsdelen en omliggende gemeenten bepalen we samen welke belanghebbenden we op welke manier het beste kunnen uitnodigen om hun input te leveren.

Ik nodig jou (of je collega) daarom graag uit om deel te nemen aan de lokale werkgroep, die het traject zal begeleiden. Deze groep komt eens in de twee weken bij elkaar gedurende twee uur. Wij verwachten inclusief de voorbereiding en afhankelijk van het traject in jouw gemeente een inzet van gemiddeld vier uur per week. Dit is inclusief de voorbereiding en afstemming intern, of met externe stakeholders uit jouw gemeente. Want naast de werkgroep zullen wij ook een lokale **klankbordgroep** om hun bijdragen vragen met partijen uit jouw gemeente, indien relevant.

Wil je s.v.p. voor een succesvolle start in september **snel het volgende aan ons doorgeven**:

- **Wie neemt vanuit jouw gemeente deel in de lokale werkgroep**? Ben jij dat of een collega?
- **Welke belangenorganisaties moeten vanuit jouw gemeente deelnemen** aan een lokale klankbordgroep?

Dank voor je snelle feedback!

Tijdens de vakantie kan je terecht bij [redacted](@amsterdam.nl) of [redacted]@amsterdam.nl) voor meer informatie.

Voor nu alvast een fijne zomer en tot ziens half augustus!

Hartelijke groet,

[redacted]
Coördinator team RES/Wind Amsterdam
Afdeling Duurzaamheid
Team Bedrijven, Energiebronnen en Infrastructuur (BEI)
Gemeente Amsterdam
E. [redacted]@amsterdam.nl
T. +31 6 [redacted]

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.

Opdrachtomschrijving NPBO Reflectiefase RES Wind Amsterdam

Aanleiding
In de Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 heeft Amsterdam ambities opgenomen voor het opwekken van hernieuwbare elektriciteit door middel van zon en wind, en daarbij zoekgebieden in de stad aangewezen. Op 27 mei 2021 heeft de gemeenteraad van Amsterdam ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0. Tegelijkertijd is toen besloten om eerst een reflectiefase uit te voeren om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam.
Het doel van de reflectiefase is dan ook om te luisteren naar de verschillende zorgen en behoeften van een brede groep belanghebbenden op stedelijk en lokaal niveau. De zorgen en behoeften worden geïnventariseerd, vastgelegd en beschikbaar gemaakt voor de gemeenteraad.

Amsterdam heeft een ambitie om ongeveer 17 extra windturbines van 3 MW te bouwen in 2030 (127 MW windenergie totaal). Dat is het uitgangspunt voor de RES en daarmee ook voor de reflectiefase.
Op basis van input van eerdere bijeenkomsten met belanghebbenden in mei en juni 2021 zijn activiteiten voor de reflectiefase bepaald. Het gaat om een Participatieve Waardenevaluatie (PWE), een onderzoek naar de directe leefomgeving in de zoekgebieden ('context mapping') en thematische verkenningen op de onderwerpen gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit. Tot slot vindt tijdens de reflectiefase een evaluatie plaats van het participatieproces tot nu toe. Binnenkort worden Amsterdammers, inwoners van buurgemeenten en andere belanghebbenden uitgenodigd om aan de verschillende activiteiten deel te nemen, zowel fysiek[1] als digitaal. Belangstellenden kunnen zich aanmelden via een formulier op de gemeentelijke website. Iedereen mag zijn interesse tonen.

Vraagstelling aan NPBO
Wij vragen NPBO om een onderbouwd advies uit te brengen over de selectie van deelnemende partijen in 5 klankbordgroepen en 3 begeleidingsgroepen (zie toelichting onder 'Klankbordgroepen' en 'Begeleidingsgroepen thematische verkenningen....').
Meer specifiek vragen we om uit de aanmeldingen een selectie met onderbouwing voor te stellen welke partijen in deze klankbordgroepen en begeleidingsgroepen zitting zouden moeten nemen zodat een evenwichtige verdeling van de stromingen of perspectieven t.a.v. wind op land in Amsterdam vertegenwoordigd is. Daarnaast vragen we om rekening te houden met de overige criteria (zie toelichting onder 'criteria')

Klankbordgroepen
De verschillende onderdelen van de reflectiefase worden van input voorzien door vijf klankbordgroepen. Eén stedelijke klankbordgroep bestaat uit belanghebbenden die op stedelijk niveau georganiseerd zijn en vier lokale klankbordgroepen bestaan uit belanghebbenden die vooral een lokaal (per zoekgebied verschillend) belang hebben. Hier is ook ruimte voor de inbreng van belanghebbenden uit buurgemeenten. De klankbordgroepen hebben de opdracht kritisch mee te denken en input te geven op het proces van de reflectiefase: worden alle stemmen gehoord? Worden de juiste vragen gesteld?

Daarbij geldt dat de stedelijke klankbordgroep meekijkt en meedenkt over:
- De PWE
- De evaluatie van het traject tot aan de RES 1.0
- De verkenning over gezondheid

[1] Indien de Corona maatregelen dit toelaten.

De lokale klankbordgroepen kijken en denken mee over:
- De verkenningen over ruimtelijke kwaliteit en natuur
- De workshops context-mapping

Deze groepen staan niet in hiërarchische verhouding tot elkaar, maar worden zo vormgegeven dat zoveel mogelijk betrokken organisaties op de juiste plek hun input kunnen geven.
De deelnemers aan de klankbordgroepen zijn zelf verantwoordelijk voor de organisatie van/communicatie naar hun achterban. Hierbij kunnen organisaties evt wel worden bijgestaan door landelijke organisaties,

Waarover praten de klankbordgroepen niet?
Nut- en noodzaak van windmolens is een belangrijk onderwerp. Hiervoor worden landelijk initiatieven gestart, waarin Amsterdam kan deelnemen. De Amsterdamse klankbordgroepen zullen geen eigen discussie voeren over nut- en noodzaak van windmolens. Zij gaan uit van het raadsbesluit over de RES 1.0 uit 2021 om 50MW vermogen windenergie extra te realiseren in 2030 (ca. 17 turbines van ca 3 MW).

Begeleidingsgroepen thematische verkenningen: gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit
Tijdens de reflectiefase worden drie belangrijke thema's verder verkend: gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit. Er wordt voor ieder thema een expertgroep én een begeleidingsgroep met belanghebbenden samengesteld. De begeleidingsgroep kan inhoudelijke onderwerpen aandragen en vragen stellen. De expertgroep geeft antwoord op de vragen en stelt een advies op. De expertgroep bestaat uit een beperkt bepaald aantal leden. Expert- en begeleidingsgroepen worden voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. De expertgroep wordt vastgesteld door de gemeente, met daarbij aandacht voor de verschillende perspectieven. Via inschrijving kunnen Amsterdammers en bewoners van buurgemeenten zich aanmelden om deel te nemen in de begeleidingsgroep. De begeleidingsgroepen zullen naar verwachting circa drie tot vier keer bij elkaar komen,

Van deelnemers aan klankbordgroepen en begeleidingsgroepen wordt commitment gevraagd op de te verwachten tijdsbesteding.

Criteria Amsterdam voor de selectie van deelnemers
- De bijeenkomsten worden voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter,
- De totale groep bedraagt maximaal 15 deelnemers, zowel voor de klankbordgroepen als voor de begeleidingsgroepen, exclusief de voorzitter en organisatie.
- Deelnemers worden geselecteerd op basis van hun perspectief op windturbines (bijv economisch perspectief; persoonlijke leefomgeving) en niet op basis van ervoor of ertegen.
- De verschillende perspectieven zijn evenwichtig vertegenwoordigd. Vanuit elk perspectief kunnen niet meer dan twee personen deelnemen,
- Bij de klankbordgroepen en begeleidingsgroepen wordt er voorrang gegeven aan vertegenwoordigers van belangengroepen. Individuen wordt de mogelijkheid geboden om via de PWE en onderzoek naar de leefomgeving input te geven.
- *Voor de stedelijke klankbordgroep*: Deelnemers zijn woon/werkzaam in Amsterdam,
- *Voor de lokale klankbordgroepen*: Deelnemers komen uit- of aangrenzend aan zoekgebieden van de gemeente Amsterdam voor windenergie (max. 2 km),
- Organisaties die zowel stedelijk als lokaal georganiseerd zijn kunnen deelnemen in de stedelijke klankbordgroep (met stedelijke blik) en in de betreffende lokale klankbordgroep (met lokale blik).

Commented [redacted] Dit is natuurlijk heel breed interpretabel. Jong RES en Friday for Future, is da teen perspectief?
En woonbootbewoners en windalarm?

Commented [redacted] Ja maar dat zijn allemaal perspectieven.

Commented [redacted] Wat bedoelen we hiermee dan? Zo breed mogelijk palet aan perspectieven, bedoel ik.

- Daarnaast spelen perspectieven als verscheidenheid in deelnemers ook een rol, zoals man-vrouw/ jong – oud. Deze criteria moeten waarborgen dat de klankbord- en begeleidingsgroepen goed functioneren en het specifieke perspectief weerspiegelen.
- Amsterdam heeft tot nu toe op basis van het proces van de RES 1.0 onderstaande perspectieven geïdentificeerd en hecht er waarde aan dat deze perspectieven in de stedelijke klankbordgroep vertegenwoordigd zijn:
    - **Economisch perspectief / ondernemers perspectief, bijv. door MKB Amsterdam**
    - **Perspectief van Jongeren, bijv. via JongRES**
    - **Mensen die zich geuit hebben met zorgen, bijv. door Windalarm**
    - **Artsen die zich bezorgd geuit hebben over gezondheid.**
    - **Milieuorganisaties, bijv. Natuur en milieu federatie Noord-Holland,**
    - **Perspectief Amsterdamse Energiecoöperaties, bijv. Amsterdam Wind**
    - Perspectief van bewoners die niet zelf direct geraakt worden door een zoekgebied (bijv. LSA bewoners (organisatie van bewonerscollectieven),
    - Naast woningeigenaren ook het perspectief van huurders door !Woon of huurdersverenigingen of andere organisaties,
    - Perspectief van volkstuingebruikers,
- Amsterdam hecht er waarde aan dat in ieder geval de volgende perspectieven in de lokale klankbordgroepen vertegenwoordigd zijn (indien voor dat gebied relevant):
    - Naast Amsterdamse belangenorganisaties ook organisaties uit buurgemeenten,
    - Volkstuinen en groengebieden,
    - Sportverenigingen,
    - Bewoners (eigenaren en huurders)
    - Jongeren.
    - Ondernemers.
    - En zoveel mogelijk lokaal specifieke groepen, die de wijdere omgeving van de zoekgebieden weerspiegelen.

Commented [redacted] Dit kan ook lokaal, maar is juist hier ook interessant.

Commented [redacted] Komt lokaal, maar moet hier ook benoemd worden.

Commented [redacted] Ik vind dit eigenlijk te veel. Dat is wel wat we al op het oog hadden aan perspectieven, en waarvan mensen deels al aangegeven hadden, te willen deelnemen. Nog niet interesse geuit was volkstuin gebruikers, nog geen LSA bewoners. Wel een buurtorganisatie met een breder perspectief (wetering verbetering).

Commented [redacted] Je mag de perspectieven noemen, maar niet de namen van organisaties. In elk geval niet in de opdrachtverlening. Het gaat namelijk niet om de organisaties, het gaat om de perspectieven waar je op wil sturen.

Planning

Naar verwachting wordt het formulier voor deelname aan klankbordgroepen en begeleidingsgroepen op XXXX aangekondigd en online gezet. Belanghebbenden krijgen tot XXX de tijd om zich aan te melden. Vanaf XXX vindt dan de selectie plaats. In het overleg van 7 september is afgesproken dat dit in 3 á 4 dagen tot een advies moet kunnen leiden.
Het concept advies wordt in eerste instantie met de gemeente Amsterdam besproken, o.a. om te toetsen of dit aan de gewenste criteria voldoet.
Tijdens de eerste KBG wordt kort toegelicht hoe het definitieve advies tot stand is gekomen.

Overige afspraken en voorwaarden

- NPBO geeft een onafhankelijk en neutraal advies, zonder daarin meningen van de eigen netwerkorganisatie of derden te betrekken
- NPBO adviseert alleen over de *selectie* van deelnemers aan de klankbordgroepen en begeleidingsgroepen.
- Gemeente Amsterdam draagt zelf zorg voor de *opdracht* die de klankbord en begeleidingsgroepen krijgen in het RES proces.
- .....
- NPBO draagt als onafhankelijke organisatie zelf zorg voor de financiering van de benodigde capaciteit.

Commented [redacted] Is dit gewenst, of willen we een offerte?

Commented [redacted] Ik heb hier onvoldoende ervaring in. Je kan voor beide argumenten een onderbouwing geven: geen offerte = onafhankelijk. Geen betaling = vatbaar voor invloed van belangengroepen.

- In het geval dat de Raad van Advies van het NPBO wordt betrokken bij de opdracht, dan worden Shannon Spruit, Niek Mouter en Marc Rijnveld niet benaderd i.v.m. mogelijke dubbelrol dit ontstaat in dit proces.

Voorstel "stedelijke werkgroep windturbines en natuur"
Opsteller: [redacted]@amsterdam.nl / 06[redacted]
[redacted]@amsterdam / 06[redacted]
Datum: 2 september 2021

Aanleiding
Het afgelopen jaar is in Amsterdam een levendige discussie ontstaan over windturbines. Verschillende groepen vragen aandacht voor de negatieve kanten van de energietransitie en specifiek windenergie op land. Er zijn o.a. veel zorgen geuit over mogelijke gevolgen voor natuur en biodiversiteit.

De gemeenteraad heeft daarom verzocht een milieueffectrapportage (m.e.r.) uit te voeren voor ieder windpark. Het bevoegd gezag kan o.a. op basis van een milieueffectrapportage beslissen over de specifieke locatie van een windpark. Wat vindt zij wel en niet aanvaardbaar qua effecten?

Er kunnen bij verschillende belangengroepen en experts echter verschillende beelden bestaan welke onderzoeken en onderwerpen onderdeel moeten zijn van de milieueffectrapportage.

In een notitie over reikwijdte en detailniveau wordt beschreven welke elementen in een milieueffectrapportage moeten worden onderzocht. De elementen (onderwerpen en onderzoeken) die worden opgehaald door de expertgroep vormen het startpunt voor deze notitie zodra er een milieueffectrapportage wordt uitgevoerd bij windturbineprojecten in Amsterdam.

Doel stedelijke expertgroep
Het doel van de stedelijke expertgroep is te adviseren over de elementen van een milieueffectrapportage voor de gemeente Amsterdam, op basis waarvan het bevoegd gezag een gemotiveerde keuze kan maken voor een windturbinelocatie.

Op te leveren producten zijn:
1) Een openbare notitie met een advies + onderbouwing. Dit kunnen verschillende adviezen zijn van de verschillende leden. Er wordt niet gestreefd naar consensus.
2) Openbare werkdocumenten (na vaststelling door de expertgroep).

- De openbare notitie wordt onderdeel van en/of verwerkt in een afwegingskader dat wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.

Uitgangspunten:
- De stedelijke expertgroep bestaat - om het werkbaar te houden - uit 5 vertegenwoordigers, inclusief een onafhankelijke voorzitter. Met in ieder geval een vertegenwoordiger van Windalarm, een vertegenwoordiger van de energiecoöperaties, een stadsecoloog, een vertegenwoordiger van Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, commissie m.e.r?, provincie Noord-Holland.
- De stedelijke expertgroep wordt begeleid door een begeleidingsgroep. Deze groep zal bestaan uit 15 tot 20 mensen. De begeleidingsgroep dient de werkgroep te voeden met informatie en vragen.
  - De begeleidingsgroep samengesteld door een onafhankelijke partij NPBO, op basis van vooraf besproken selectiecriteria.
  - De stedelijke expertgroep wordt ook gevoed met (tussen)resultaten uit de Participatie Waarde Evaluatie (PWE, uitgevoerd door Populytics).
  - Begeleidingsgroep legt vragen/onderwerpen voor waar rekening mee te houden in het algemeen en indien mogelijk/relevant per zoekgebied. Expertgroep reageert op de

Commented [redacted] Ik zou juist dit exclusief voorzitter doen. Ik kan dit alleen niet goed onderbouwen waarom. Het is intuïtief.

Commented [redacted] Andere natuurorganisatie, want deze is ook al bedacht in de stedelijke klankbordgroep.

Commented [redacted] gaf eerder aan dat zij geen rol voor zichzelf in het proces zagen. Ik weet even niet of dat om een dergelijke rol ging.

voorgelegde vragen/onderwerpen en verzamelt op deze manier elementen (onderwerpen en onderzoeken) die aandacht dienen te krijgen in de milieueffectrapportage.
    - Onafhankelijke voorzitter is eigenaar van de openbare notitie en werkdocumenten. Dit betekent dat hij/zij/x verantwoordelijk is voor het verzamelen en schrijven van de inhoud van de notitie en werkdocumenten, en het opleveren op de gewenste datum.
- Vertrekpunt van de dialoog betreft een door de commissie m.e.r. geroemde voorbeeld-m.e.r. met daarin beschreven gezondheidseffecten, zoals:
  https://commissiemer.nl/adviezen/3543
  https://commissiemer.nl/projectdocumenten/00008459.pdf
- Scope:
    - Inhoud: De dialoog gaat niet over de beleidsmatige/politieke keuzes m.b.t. de RES, of over andere (duurzame) opwekmogelijkheden.
    - Oplevering eindproduct: De openbare notitie met het advies wordt half december 2021 opgeleverd. Evenals de openbare werkdocumenten worden dan aangeleverd zodat deze gepubliceerd kunnen worden.
    - Planning: start z.s.m. Kick-off wenselijk begin oktober. Wekelijks gesprekken tussen de expertgroepleden onderling, en tussen expert- en begeleidingsgroep.
    - Duur: 10 weken. Start in week 40 – oplevering in week 49.
- Vooralsnog wordt alleen een tegemoetkoming voorzien van kosten voor de onafhankelijke voorzitter.
- De twee op te leveren producten (openbare notitie en werkdocumenten) worden in december 2021 inhoudelijk gepresenteerd aan de stedelijke klankbordgroep.

Commented [redacted] Uitzoeken over een dergelijk vertrekpunt is voor natuur.

Commented [redacted] Mogelijk beter om dit niet aan het eind te doen, maar zorgen dat deze 2 weken na overleg beschikbaar zijn.

Commented [redacted] Is dit ook wekelijks? Ik zou zeggen deze tweewekelijks.

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Thu, 9 Sep 2021 16:53:53 +0100
To: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; "[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Cc: [redacted]@amsterdam.nl>
Subject: RE: tweede versie Q&A

Hi [redacted]

Vooralsnog klopt de tekst bij natuur in de Q&A. Wanneer de organisaties in de expertgroep bekend zijn dan kunnen we dit toevoegen in de Q&A.

Voor wat betreft de begeleidingsgroepen en privacy van gegevens deelnemers en wie dan aan te spreken. Je kan ook een mail-account (niet Amsterdam, maar gmail ofzo) aanmaken voor iedere groep en de voorzitter van de begeleidingsgroep hier beheerder van laten zijn. Dit kan je de groep ook zelf laten inregelen.

Groet,
[redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: dinsdag 7 september 2021 12:45
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Re: tweede versie Q&A

ok nu met bijlage...

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 7 september 2021 12:44:31
Aan: [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: tweede versie Q&A

Tweede versie. Graag jullie aanvullingen en eventuele correcties.

([redacted] expertgroep natuur en milieu
@[redacted] Expertgroep leefomgeving en ruimte
@[redacted] expertgroep gezondheid

Verder heb ik nog geen goed antwoord op de vraag over de ambassadeursrol van de deelnemers:

Ik zit niet in een klankbordgroep, maar wil wel iets inbrengen over een van de zoekgebieden of over een van de thema's gezondheid, natuur en/of leefomgeving. Bij wie kan ik terecht?
Een aantal deelnemers van de klankbordgroepen fungeert als aanspreekpunt voor bepaalde thema's. Als u bijvoorbeeld iets wil inbrengen over gezondheid, kunt u terecht bij een van de deelnemers van de themagroep gezondheid. Die kan uw mening of opmerkingen dan inbrengen in de klankbordgroep.
Hoe weet je wie je moet hebben? We kunnen die personen en hun contactgegevens toch niet openbaar maken??

Stap 1>
Inleiding

Via dit aanmeldformulier kunt u zich opgeven voor een van de klankbordgroepen of begeleidingsgroepen over duurzame energieopwekking (zoals windmolens) in Amsterdam.

Reflectiefase Regionale Energiestrategie

Tijdens de behandeling van de Regionale Energiestrategie 1.0 heeft de gemeenteraad ingestemd met het instellen van een reflectiefase. In die fase worden nog een keer activiteiten georganiseerd, waar belanghebbende hun input kunnen geven over windenergie. Iedereen kan zich opgeven voor deze activiteiten. Over de uitvoering praat en denkt een kleine groep intensiever mee.

Selectie deelnemers

Uit alle mensen die zich hebben opgegeven stellen wij een diverse groep samen van 15-20 mensen waarin verschillende meningen worden vertegenwoordigd. De samenstelling van de groepen wordt begeleid door het Nederlands Platform Burgerparticipatie en Overheidsbeleid (NPBO). Indien u geselecteerd wordt, maakt u onderdeel uit van een kleine groep die een namens een grotere groep Amsterdammers input geeft. Geïnteresseerden uit buurgemeenten die grenzen aan de Amsterdamse zoekgebieden mogen ook meedoen.

Commented [redacted] Iets toevoegen over 'ook kunt u in dit formulier aangegeven in welke andere activiteiten en meepraatopties u interesse in heeft

Commented [redacted] Link? Deze is misschien expres weg gelaten door redactie zodat minder mensen wegklikken. Dit kan ik evt navragen

Commented [redacted] Waar geven we aan dat dit echt een tijdsinvestering vraagt?

Stap 2>

Uw gegevens

1.1.1 Aanhef (verplicht)

Aanhef

- ○ Meneer
- ○ Mevrouw
- ○ Anders

Voornaam (verplicht)

Tussenvoegsel (niet verplicht)

Achternaam (verplicht)

Postcode (verplicht)

E-mail (verplicht)

1.1.2 Leeftijdscategorie (verplicht)

Leeftijdscategorie

- ○ < 35 jaar
- ○ 35 - 49 jaar
- ○ 50 - 64 jaar
- ○ 65 jaar en ouder

Vertegenwoordiging

1.1.3 Vertegenwoordiging

1.1.3.1 Bent u vertegenwoordiger van een bewoners- of ondernemers belangenvereniging bijvoorbeeld volkstuinen, sport, ondernemersvereniging en buurtvereniging? Of bent u werkzaam voor een energiebedrijf of actief voor een energiecoöperatie? (verplicht)

Bent u vertegenwoordiger van een bewoners- of ondernemers belangenvereniging bijvoorbeeld volkstuinen, sport, ondernemersvereniging en buurtvereniging? Of bent u werkzaam voor een energiebedrijf of actief voor een energiecoöperatie?

- ○ Ja
- ○ Nee

Commented [redacted] Wat gebeurd er als men nee zegt?

Commented [redacted] Waar kan men de naam invullen?

Stap 3>

2 Aanmelden (niet verplicht)

U kunt hieronder aangegeven voor welke meepraat activiteiten u interesse heeft en waarom. Let op er wordt een selectie gemaakt.

Later dit jaar kunt u deelnemen aan de andere activiteiten. Verderop in dit formulier kunt u uw interesse aangeven, zodat u de start niet mist.

Windzoekgebieden bevinden zich in verschillende delen van de stad. Daarom kunt u over de activiteiten meedenken in verschillende groepen, lokaal of thematisch of voor de hele stad (zie hieronder).

Commented [redacted] Als de Q&A beschikbaar is, linken naar meer informatie over de groepen.

3 Meepraatgroepen - In welke activiteit heeft u interesse? (verplicht)

Commented [redacted] Meepraatgroepen> 1 optie of meerdere aanvink opties mogelijk? 1 maar toch? Per persoon zou je 3 kunnen toestaan, want er komt toch een selectie.

Meepraatgroepen - In welke activiteit heeft u interesse?

- ☐ Stedelijke klankbordgroep
- ☐ Lokale klankbordgroep - regio Noord
- ☐ Lokale klankbordgroep - regio Oost
- ☐ Lokale klankbordgroep - regio Zuidoost
- ☐ Lokale klankbordgroep - regio Nieuw West
- ☐ Thematische begeleidingsgroep Gezondheid
- ☐ Thematische begeleidingsgroep Natuur
- ☐ Thematische begeleidingsgroep Ruimtelijke kwaliteit

Motivatie (verplicht)

Waarom zou u mee willen doen bij de door u geselecteerde activiteit/groep?

4 Wilt u zich ook opgeven voor een directe uitnodiging voor de activiteiten? (niet verplicht)

Als u meedenkt over de uitvoering van activiteiten geeft u niet direct uw eigen mening. Dit gebeurt tijdens de activiteiten. Hiervoor nodigt de gemeente geïnteresseerden via de nieuwsbrief uit, en ook via social media en persoonlijke brieven. Om zeker te zijn dat u die uitnodiging persoonlijk ontvangt, dan kunt u dit hier aangeven:

5 Directe activiteiten: ik meld mij aan voor deelname aan... (verplicht)

Directe activiteiten: ik meld mij aan voor deelname aan...

- ☐ Participatieve Waarde Evaluatie

Online raadpleging via een vragenlijst

- ☐ Leefomgevingsonderzoek

Met mogelijkheid tot workshops

Nieuwsbrief

6 Nieuwsbrief

7 Wilt u ook na de bijeenkomsten van de reflectiefase op de hoogte blijven via onze nieuwsbrief? (verplicht)

Wilt u ook na de bijeenkomsten van de reflectiefase op de hoogte blijven via onze nieuwsbrief?

Commented [redacted] Regio klinkt zo groot, we spreken over windrichting, maar dat is vast geen gemeenteterminologie nog B1?

Commented [redacted] Ik zou hier nog iets van Sloterdijken toevoegen. Via Rob afstemmen met SD nieuw west. Bij SD nieuw west denkt men ook aan Nieuw Sloten etc. Maar daar gaat helemaal niets gebeuren. Het moet duidelijk zijn dat dit in wezen om het grotere havengebied gaat. Port of Amsterdam, Westpoort, Sloterdijken, Brettenzone etc.

Commented [redacted] Bij Motivatie lijkt het alsof je 1 reden kunt geven. Kan dit vak niet groter en met (maximaal aantal tekens? Zo nee dan alsnog invulvak groter en dan moet er een tekstje bij zoals 'U kunt hieronder een korte motivatie geven waarom u mee wilt doen aan de door u geselecteerde groep. Ongeveer 500 tekens is voldoende. '

Commented [redacted] Check bij wie wat het beste aan woorden is?

Commented [redacted] Te verwarrend nog. Nieuwe uitleg nodig mbt pwe en onderzoek.
Iets in de trant van 'naast het opgeven voor de klankbordgroepen kunt u meedoen met de pwe en/of leefomgevingsonderzoek. U kunt aangeven waar u interesse in hebt en dan houden we u op de hoogte van hoe en wanneer u mee kunt doen. Het pwe is voor alle Amsterdammers bedoeld. Het leefomgevingsonderzoek is meer gericht op bewoners die in de zoekgebieden van de windmolens wonen en mensen die hier vaak werken of recreëren. Lees meer hier..

Commented [redacted] Als er een max is aan aantal deelnemers leefomgevingsonderzoek is het wel de vraag of we mensen niet meer moeten ontmoedigen om mee te doen.

Commented [redacted] Dit is nog niet helemaal logisch: voor de workshops willen we lokaal uitnodigen en niet online. Dan past dit niet in het stramien.
En hoe gaan we mensen selecteren voor de workshops van het Leefomgevingsonderzoek?
Nog afstemmen met [redacted]

Commented [redacted] Moet hier niet ook standaard iets in van 'mogen we u nog een keer benaderen"?

- Ja
- Nee

Vorige | Volgende

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Fri, 10 Sep 2021 08:41:00 +0100
To: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Cc: [redacted]@amsterdam.nl>
Subject: Re: tweede versie Q&A

Ok dank! Ik zal dan nu er in zetten dat deze gegevens binnenkort bekend worden gemaakt.
Van: [redacted]r
Verzonden: donderdag 9 september 2021 17:53:53
Aan: [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: tweede versie Q&A

Hi [redacted]

Vooralsnog klopt de tekst bij natuur in de Q&A. Wanneer de organisaties in de expertgroep bekend zijn dan kunnen we dit toevoegen in de Q&A.

Voor wat betreft de begeleidingsgroepen en privacy van gegevens deelnemers en wie dan aan te spreken. Je kan ook een mail-account (niet Amsterdam, maar gmail ofzo) aanmaken voor iedere groep en de voorzitter van de begeleidingsgroep hier beheerder van laten zijn. Dit kan je de groep ook zelf laten inregelen.

Groet,
[redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: dinsdag 7 september 2021 12:45
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Re: tweede versie Q&A

ok nu met bijlage...

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 7 september 2021 12:44:31
Aan: [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: tweede versie Q&A

Tweede versie. Graag jullie aanvullingen en eventuele correcties.

@[redacted] expertgroep natuur en milieu
@[redacted] Expertgroep leefomgeving en ruimte
@[redacted] expertgroep gezondheid

Verder heb ik nog geen goed antwoord op de vraag over de ambassadeursrol van de deelnemers:

Ik zit niet in een klankbordgroep, maar wil wel iets inbrengen over een van de zoekgebieden of over een van de thema's gezondheid, natuur en/of leefomgeving. Bij wie kan ik terecht?
Een aantal deelnemers van de klankbordgroepen fungeert als aanspreekpunt voor bepaalde thema's. Als u bijvoorbeeld iets wil inbrengen over gezondheid, kunt u terecht bij een van de deelnemers van de themagroep

gezondheid. Die kan uw mening of opmerkingen dan inbrengen in de klankbordgroep.
Hoe weet je wie je moet hebben? We kunnen die personen en hun contactgegevens toch niet openbaar maken??

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Fri, 10 Sep 2021 08:53:45 +0100
To: [redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Cc: [redacted]@amsterdam.nl>
Subject: Re: tweede versie Q&A

Zo?

Ik zit niet in een klankbordgroep, maar wil wel iets inbrengen over een van de zoekgebieden of over een van de thema's gezondheid, natuur en/of leefomgeving. Bij wie kan ik terecht?

De voorzitters van de begeleidingsgroepen fungeren als aanspreekpunt voor bepaalde thema's. Als u bijvoorbeeld iets wil inbrengen over gezondheid, kunt u terecht bij de voorzitter van de thematische begeleidingsgroep Gezondheid. Die kan uw mening of opmerkingen dan inbrengen in de expertgroep. Zodra deze begeleidingsgroepen zijn samengesteld, zal ook een e-mailadres bekend worden gemaakt.

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 9 september 2021 17:53:53
Aan: [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: tweede versie Q&A

Hi [redacted]

Vooralsnog klopt de tekst bij natuur in de Q&A. Wanneer de organisaties in de expertgroep bekend zijn dan kunnen we dit toevoegen in de Q&A.

Voor wat betreft de begeleidingsgroepen en privacy van gegevens deelnemers en wie dan aan te spreken. Je kan ook een mail-account (niet Amsterdam, maar gmail ofzo) aanmaken voor iedere groep en de voorzitter van de begeleidingsgroep hier beheerder van laten zijn. Dit kan je de groep ook zelf laten inregelen.

Groet,
[redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: dinsdag 7 september 2021 12:45
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Re: tweede versie Q&A

ok nu met bijlage...

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 7 september 2021 12:44:31
Aan: [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: tweede versie Q&A

Tweede versie. Graag jullie aanvullingen en eventuele correcties.

@[redacted] expertgroep natuur en milieu
@[redacted] Expertgroep leefomgeving en ruimte
@[redacted] expertgroep gezondheid

Verder heb ik nog geen goed antwoord op de vraag over de ambassadeursrol van de deelnemers:

Ik zit niet in een klankbordgroep, maar wil wel iets inbrengen over een van de zoekgebieden of over een van de thema's gezondheid, natuur en/of leefomgeving. Bij wie kan ik terecht?
Een aantal deelnemers van de klankbordgroepen fungeert als aanspreekpunt voor bepaalde thema's. Als u bijvoorbeeld iets wil inbrengen over gezondheid, kunt u terecht bij een van de deelnemers van de themagroep gezondheid. Die kan uw mening of opmerkingen dan inbrengen in de klankbordgroep.
Hoe weet je wie je moet hebben? We kunnen die personen en hun contactgegevens toch niet openbaar maken??

From: '[redacted]@Zaanstad.nl>
Sent: Fri, 10 Sep 2021 09:46:39 +0100
To: '[redacted]@amsterdam.nl>
Subject: RE: (Gem. Adam) - Raadsinformatiebrief Reflectiefase RES d.d. 7 september 2021

Hi [redacted],

Fijn als dat in een FAQ zou komen te staan, dan hebben raadsleden dit ook zwart op wit van Amsterdam. Let op, dat je het dan nog wel een zoekgebied noemt, maar in een andere fase.

Daarnaast: jammer dat je er gisteravond niet bij kon zijn. Was gezellig en een leuke rustige locatie. Tot een volgende keer,

Groet,
[redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: vrijdag 10 september 2021 9:31
Aan: [redacted]@Zaanstad.nl>
Onderwerp: RE: (Gem. Adam) - Raadsinformatiebrief Reflectiefase RES d.d. 7 september 2021

Hi [redacted] NIJP maakt geen onderdeel uit van de reflectiefase, want NIJP is al in de volgende fase. Daar wordt al gesprek gevoerd met bewonersberaden over de aandachtspunten, bijv. voor een NRD voor een mer.
Ik zal kijken dat we dit heel duidelijk in de FAQ kunnen opnemen voor de website.

En sorry voor Zaandam ipv Zaanstad, dat is slordig van ons, en balen dat dit ondanks de vele checks toch doorheen is geglipt!
Groet, [redacted]

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam
Programmateam Amsterdam Klimaatneutraal (AKN)
Gemeente Amsterdam
+31 6 [redacted]

Van: [redacted]@Zaanstad.nl>
Verzonden: donderdag 9 september 2021 10:25
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: (Gem. Adam) - Raadsinformatiebrief Reflectiefase RES d.d. 7 september 2021

Hi [redacted]

Kan ik hieruit concluderen dat de NJP dan onderdeel uitmaakt van de reflectiefase ?

Groet,
[redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: donderdag 9 september 2021 10:19
Aan: [redacted]@Zaanstad.nl>
Onderwerp: RE: (Gem. Adam) - Raadsinformatiebrief Reflectiefase RES d.d. 7 september 2021

Hi [redacted]

de 17 turbines zijn de extra turbines om te komen aan de 127MW in 2030. 17 stuk is een benadering en gaat uit van 3 MW per molen, maar of dit niet kleinere of grotere molens worden weten we pas als de business case bekend is, in de laatste stap.

127MW is inclusief de afspraken met de haven (10MW), de molens waarvoor de vergunningaanvraag nu al in gang gezet is op het terrein van waternet en mogelijke molens bij de NIJP. En het is inclusief de huidige reeds gerealiseerde molens (incl. de vervanging die aan de gang is en al eerder vergund was).

De verdeling van de extra 50 MW over de stad is nog niet bekend, dit zal zijn in de zoekgebieden. Hier zijn nog belangrijke keuzes mogelijk.

Zo helder?
Groet, [redacted]

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam
Programmateam Amsterdam Klimaatneutraal (AKN)
Gemeente Amsterdam
+31 6 [redacted]

Van: [redacted]@Zaanstad.nl>
Verzonden: donderdag 9 september 2021 9:11
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: (Gem. Adam) - Raadsinformatiebrief Reflectiefase RES d.d. 7 september 2021

Kleine vraag:

Waar zijn die 17 turbines gepland ? dat lost mogelijk de vraag op m.b.t. Noorder IJ-plas.

Groet,
[redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl> **Namens** [redacted]
Verzonden: woensdag 8 september 2021 13:10
Aan: [redacted]@over-gemeenten.nl' [redacted]@over-gemeenten.nl>; [redacted]@waterland.nl' [redacted]@waterland.nl>; [redacted]@landsmeer.nl' [redacted]@landsmeer.nl>; [redacted]@Zaanstad.nl>; [redacted]@zaanstad.nl>; [redacted]@diemen.nl' [redacted]@diemen.nl>; [redacted]@diemen.nl' [redacted]@diemen.nl>; [redacted]@ouder-amstel.nl' [redacted]@ouder-amstel.nl>; [redacted]@derondevenen.nl' [redacted]@derondevenen.nl>; [redacted]@gooisemeren.nl' [redacted]@gooisemeren.nl>; [redacted]@weesp.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: (Gem. Adam) - Raadsinformatiebrief Reflectiefase RES d.d. 7 september 2021

Beste collega's,

Voor jullie info gaat hierbij een kopie van de raadsinformatiebrief d.d. 7 september 2021 over de **Reflectiefase RES 1.0 NHZ**.
Met deze brief informeert het college van B&W van Amsterdam de gemeenteraad van Amsterdam over de invulling en het proces van deze fase.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Coördinator RES Amsterdam
Afdeling Duurzaamheid
Team Bedrijven, Energiebronnen en Infrastructuur (BEI)
Gemeente Amsterdam
E. [redacted]@amsterdam.nl
T. +31 6 [redacted]

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.

--- --- --- ---disclaimer--- --- --- ---
Aan deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. De Gemeente Zaanstad sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit de electronische verzending van dit bericht. De inhoud van dit e-mailbericht (en de bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Mocht u dit bericht bij vergissing ontvangen hebben dan wordt u verzocht de afzender hierover te informeren en het bericht te verwijderen. Indien u niet de geadresseerde bent noch een geautoriseerde medewerker die kennis mag nemen van berichten voor de geadresseerde, mag u het bericht niet openbaar maken of op enige wijze verspreiden of vermenigvuldigen
--- --- --- ---disclaimer--- --- --- ---

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.

--- --- --- ---disclaimer--- --- --- ---
Aan deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. De Gemeente Zaanstad sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit de electronische verzending van dit bericht. De inhoud van dit e-mailbericht (en de bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Mocht u dit bericht bij vergissing ontvangen hebben dan wordt u verzocht de afzender hierover te informeren en het bericht te verwijderen. Indien u niet de geadresseerde bent noch een geautoriseerde medewerker die kennis mag nemen van berichten voor de geadresseerde, mag u het bericht niet openbaar maken of op enige wijze verspreiden of vermenigvuldigen
--- --- --- ---disclaimer--- --- --- ---

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.

--- --- --- ---disclaimer--- --- --- ---
Aan deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. De Gemeente Zaanstad sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit de electronische verzending van dit bericht. De inhoud van dit e-mailbericht (en de bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Mocht u dit bericht bij vergissing ontvangen hebben dan wordt u verzocht de afzender hierover te informeren en het bericht te verwijderen. Indien u niet de geadresseerde bent noch een geautoriseerde medewerker die kennis mag nemen van berichten voor de geadresseerde, mag u het bericht niet openbaar maken of op enige wijze verspreiden of vermenigvuldigen
--- --- --- ---disclaimer--- --- --- ---

From: "[redacted]@public-mediation.nl>
Sent: Sun, 12 Sep 2021 14:42:30 +0100
To: "[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; "[redacted]@amsterdam.nl>; "[redacted]@amsterdam.nl>
Cc: "[redacted]@amsterdam.nl>
Subject: Re: 210906_aanmeldformulier reflectiefase_20210906_[redacted].docx

Dag, Ik vroeg met af hoe het staat met het aanmeldingsformulier? Ik ben morgen en dinsdag op een tweedaagse met gemeente almere en dus slecht bereikbaar: als hij alvast doorgestuurd kan worden naar [redacted] van het NPBO zou dat mooi zijn, dan kan hij checken of alles wat nodig is om een goede selectie te kunnen maken erin staat. Groet, [redacted]

Van: [redacted]@public-mediation.nl>
Datum: dinsdag, 7 september 2021 om 13:18
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>, [redacted]@amsterdam.nl>, [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Re: 210906_aanmeldformulier reflectiefase_20210906_[redacted].docx

Indien we uitgaan van representaten van organisaties zijn deze criteria ondergeschikt. Eventueel alleen vragen naar sexe voor balans in groep. Opleidingsniveau is minder relevant

---

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Datum: dinsdag, 7 september 2021 om 09:04
Aan: [redacted]@public-mediation.nl>, [redacted]@amsterdam.nl>, [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Re: 210906_aanmeldformulier reflectiefase_20210906_[redacted].docx

Fijn, volgens mij is hij dan zo goed als af.

Maar waarom geen man/vrouw/anders of opleidingsniveau? Is het juist niet goed om dat ook mee te wegen in de selectie? Of mag dat niet vanwege privacy regels?

Van: [redacted]@public-mediation.nl>
Verzonden: maandag 6 september 2021 20:05:37
Aan: [redacted]; [redacted]; [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Re: 210906_aanmeldformulier reflectiefase_20210906_[redacted].docx

Dag, Ik moest de hele dag een workshop begeleiden, kan dus nu pas reageren. Lijkt me helemaal goed zo! Groet, [redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Datum: maandag, 6 september 2021 om 18:55
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>, [redacted]@amsterdam.nl>, [redacted]@public-mediation.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: 210906_aanmeldformulier reflectiefase_20210906_JK_BB.docx

Hi [redacted] ik heb maar meteen gereageerd, dan kan je door. Een afspraak beleggen is dan misschien niet nodig?

Groet, [redacted]

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.

POPULYTICS

What would you do?

PWE-Raadpleging ter ondersteuning afwegingskader

15 februari 2022

Wij zijn Populytics

Aangenaam

- **Who?** Spin-off van de TU Delft, opgericht december 2020
- **Why?** Onze missie: burger & overheid dichter bij elkaar brengen
- **How?** Door wetenschappelijke ontwikkelingen in de praktijk te brengen met Wevaluate
- **What?** We faciliteren grootschalige burgerparticipatie

[redacted]
Managing director

[redacted]
Science director / CSO

Waarom participatie?

1. Inhoudelijke reden: participatie leidt tot betere besluiten. Burgers brengen kennis in die nieuw is voor experts

2. Normatieve reden: democratie betekent burgers betrekken bij overheidsbesluiten wanneer burgers (ingrijpende) effecten van ondervinden.

3. Instrumentele reden: goede participatie kan leiden tot draagvlak, acceptatie, legitimiteit en sterker vertrouwen in de overheid

Bestaande participatie ziet er vaak zo uit

Wevaluate: het betere alternatief

- **Schaalbaar** → heel Amsterdam kan meedoen
- **Efficiënt** → vraagt relatief kleine tijdsinvestering voor deelnemers
- **Representatief & inclusief** → lage participatiedrempel dus grote en diverse groep burgers
- **Wetenschappelijk gevalideerd** → gestructureerd en op basis van meest recent wetenschappelijk onderzoek

Even een filmpje kijken

via deze LINK

Hoe werkt Wevaluate?

De kern

1. Burgers worden op de stoel van de bestuurder gezet
2. Keuzesituatie van de bestuurder wordt nagebootst in online omgeving
3. Burgers krijgen keuzeopties te zien inclusief effecten van de optie
4. Ze krijgen een beperking te zien (ze kunnen niet alles kiezen)
5. Ze geven een advies
6. Ze geven kwalitatieve onderbouwingen voor hun advies

Afschaffen leeftijdskeuring 75+

€ -16.000.000 -290 2

Behouden leeftijdskeuring 75+

€ 0 0 0

Verplichte vragenlijst bij aanvragen of verlengen rijbewijs

€ 35.000.000 150 0

Alle automobilisten vanaf 50 jaar medisch keuren

€ 55.000.000 400 -2

Leeftijdskeuring 75+ door huisarts in plaats van keuringsarts

€ -6.000.000 -170 -2

Artsen melden bepaalde medische situaties verplicht

€ 0 0 -4

Automobilisten zijn verplicht sommige medische situaties zelf te melden

€ 600.000 0 -2

Regionale centra voor onafhankelijk en vrijblijvend advies

€ 75.000.000 30 -2

verandering jaarlijkse uitvoeringskosten

€ 0

verandering kosten voor automobilisten tijdens hun leven in euro

0

verandering aantal verkeersdoden per jaar

0

Idee voor verbetering?

Verplichte vragenlijst bij aanvragen of verlengen rijbewijs

Bij deze keuze vullen alle automobilisten bij de aanvraag of verlenging van hun rijbewijs online een vragenlijst in. Als uit de vragenlijst blijkt dat iemand misschien niet veilig kan autorijden, volgt een medische keuring.

Eigenschappen van deze optie

- **Toename** verandering jaarlijkse uitvoeringskosten: **35.000.000** €
- **Toename** verandering kosten voor automobilisten tijdens hun leven in euro: **150**
- **Neutraal** verandering lengte van de procedure in maanden: **0**
- **Neutraal** verandering aantal verkeersdoden per jaar: **0**
- **Afname** verandering zwaargewonden per jaar: **60**
- **Toename** verandering aantal gekeurde personen per jaar: **380.000**
- **Toename** verandering aantal ongeschikt verklaarden per jaar: **4.000**

verandering jaarlijks uitvoeringskosten

€ 0

verandering kosten automobilisten tijde hun leven in euro

0

verandering aantal verkeersdoden per j

0

Afschaffen leeftijdskeuring 75+

€ -16.000.000 -290 2

Behouden leeftijdskeuring 75+

€ 0 0 0

Verplichte vragenlijst bij aanvragen of verlengen rijbewijs

€ 35.000.000 150 0

Alle automobilisten vanaf 50 jaar medisch keuren

€ 55.000.000 400 -2

Leeftijdskeuring 75+ door huisarts in plaats van keuringsarts

€ -6.000.000 -170 -2

Artsen melden bepaalde medische situaties verplicht

€ 0 0 -4

Automobilisten zijn verplicht sommige medische situaties zelf te melden

€ 600.000 0 -2

Regionale centra voor onafhankelijk en vrijblijvend advies

€ 75.000.000 30 -2

verandering jaarlijkse uitvoeringskosten

€ 0

verandering kosten voor automobilisten tijdens hun leven in euro

0

verandering aantal verkeersdoden per jaar

0

Idee voor verbetering?

Afschaffen leeftijdskeuring 75+

€ -16.000.000 -290 2

Behouden leeftijdskeuring 75+

€ 0 0 0

Verplichte vragenlijst bij aanvragen of verlengen rijbewijs

€ 35.000.000 150 0

Alle automobilisten vanaf 50 jaar medisch keuren

€ 55.000.000 400 -2

Leeftijdskeuring 75+ door huisarts in plaats van keuringsarts

€ -6.000.000 -170 -2

Artsen melden bepaalde medische situaties verplicht

€ 0 0 -4

Automobilisten zijn verplicht sommige medische situaties zelf te melden

€ 600.000 0 -2

Regionale centra voor onafhankelijk en vrijblijvend advies

€ 75.000.000 30 -2

Volgende →

verandering jaarlijkse uitvoeringskosten

verandering kosten voor automobilisten tijdens hun leven in euro

verandering aantal verkeersdoden per jaar

Idee voor verbetering?

Wevaluate is gebaseerd op 3 pijlers

Participatie

Communicatie

Evaluatie

Hoe ziet de komende tijd er uit?

- September: Ontwikkelen aantal ontwerpopties raadpleging
- Oktober: Klankbordgroep helpt met verfijnen
- November: Raadpleging online
- December: Analyse en rapportage

Inhoudelijke vragen:
Welke vragen zouden jullie willen stellen aan inwoners/de stad?
Wat zijn onderwerpen die we niet moeten missen?
Wat zijn dilemma's/afwegingen die gemaakt (moeten) worden rondom windenergie?

Communicatie:
Hebben jullie tips voor goede netwerken om bij werving aan te spreken? Liefst niet duurzaamheid-gerelateerd.
Wat zijn groepen die we niet moeten vergeten?
Wat zijn originele communicatieuitingen die voor jullie werkten in het verleden?

Elk idee of suggestie is welkom. Mail naar [redacted]@populytics.nl

populytics.nl

Voorstel "stedelijke werkgroep windturbines en natuur"
Opsteller: [redacted] / [redacted]@amsterdam.nl / 06 [redacted]
[redacted] / [redacted]i@amsterdam / 06 [redacted]
Datum: 2 september 2021

Aanleiding
Het afgelopen jaar is in Amsterdam een levendige discussie ontstaan over windturbines. Verschillende groepen vragen aandacht voor de negatieve kanten van de energietransitie en specifiek windenergie op land. Er zijn o.a. veel zorgen geuit over mogelijke gevolgen voor natuur en biodiversiteit.

De gemeenteraad heeft bij de vaststelling van de RES 1.0 in mei 2021 ingestemd met het inlassen van een reflectiefase. De reflectiefase is opgezet om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam. De reflectiefase heeft als doel om te luisteren naar de verschillende zorgen en behoeften van een brede groep belanghebbenden. Deze worden geïnventariseerd, vastgelegd en hanteerbaar gemaakt voor de gemeenteraad.

Eerder heeft de ~~De~~ gemeenteraad ~~heeft daarom~~ verzocht een milieueffectrapportage (m.e.r.) uit te voeren voor ieder windpark. Het bevoegd gezag kan o.a. op basis van een milieueffectrapportage beslissen over de specifieke locatie van een windpark. Wat vindt zij wel en niet aanvaardbaar qua effecten?

Er kunnen bij verschillende belangengroepen en experts echter verschillende beelden bestaan welke onderzoeken en onderwerpen onderdeel moeten zijn van de milieueffectrapportage. Hier is ruimte voor maatwerk.

Het onderwerp natuur zal daarom specifiek aandacht krijgen tijdens de reflectiefase in een verdiepende verkenning. Toegewerkt wordt naar een document, dat richting geeft aan de m.e.r. In een vervolgfase beschrijft een initiatiefnemer in
~~In~~ een notitie over reikwijdte en detailniveau ~~wordt beschreven~~ welke elementen in een milieueffectrapportage moeten worden onderzocht, deze wordt daarna ter inzage gelegd en is onderhevig aan een inspraak procedure.

Aanleiding van de verdiepende verkenning natuur is de noodzaak om meer inzicht te krijgen in de ~~De~~ elementen (onderwerpen en onderzoeken) die moeten worden mee genomen ~~worden opgehaald door de expertgroep vormen het startpunt voor deze notitie~~ zodra er een milieueffectrapportage wordt ~~uitgevoerd~~ gestart bij windturbineprojecten in Amsterdam.

Proces
Een stedelijke expertgroep onder onafhankelijk voorzitterschap stelt een adviesdocument op waarin vragen uit de samenleving, vertegenwoordigd door een begeleidingsgroep beantwoord worden.

~~Doel~~ Opdracht stedelijke expertgroep
Het doel van de stedelijke expertgroep is te adviseren over de elementen van een milieueffectrapportage voor de gemeente Amsterdam. Met dit advies worden de zorgen en wensen in beeld gebracht De mer is onder ander basis voor een gemotiveerde keuze voor het wel of niet toestaan van een windturbinelocatie. ~~, op basis waarvan het bevoegd gezag een gemotiveerde keuze kan maken voor een windturbinelocatie.~~

Resultaat van de thematische verkenning naar natuur is:

- Inzicht in de breedte en diepte van belangen op gebied van natuur (en natuur beleving) "Aanvullende quickcan"
- Een advies over welke elementen mee moeten worden genomen in een m.e.r. "werkdocument natuur"
- Mogelijk gezamenlijk uitgevoerde quickscan in of rondom de zoekgebieden naar de natuur, mogelijk verbonden met een excursie.

Op te leveren **producten** zijn:

1) ~~1)~~ Een openbaare document ~~notitie~~ met een advies + onderbouwing. Dit kunnen verschillende adviezen zijn van de verschillende leden. Er wordt niet gestreefd naar consensus.
   De uitspraken zijn minimaal specifiek per zoekgebied, indien mogelijk ook overkoepelende uitspraken voor de stad als geheel.

2) Openbare werkdocumenten (na vaststelling door de expertgroep).

3) Aanvullende excursies naar de windzoekgebieden indien er belangstelling voor is.

- De openbare notitie wordt onderdeel van en/of verwerkt in een afwegingskader dat wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.

Uitgangspunten:

- De stedelijke expertgroep bestaat - om het werkbaar te houden - uit 5 vertegenwoordigers, inclusief een onafhankelijke voorzitter. Met in ieder geval een vertegenwoordiger van Windalarm, een vertegenwoordiger van de energiecoöperaties, een stadsecoloog, een vertegenwoordiger van Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, commissie m.e.r?.
- De stedelijke expertgroep wordt begeleid door een begeleidingsgroep. Deze groep zal bestaan uit 15 ~~tot 20~~personen. ~~mensen.~~ De begeleidingsgroep dient de werkgroep te voeden met informatie en vragen.
  - De begeleidingsgroep samengesteld door een onafhankelijke partij NPBO, op basis van vooraf besproken selectiecriteria.
  - De stedelijke expertgroep wordt ook gevoed met (tussen)resultaten uit de Participatie Waarde Evaluatie (PWE, uitgevoerd door Populytics).
  - Begeleidingsgroep legt vragen/onderwerpen voor waar rekening mee te houden in het algemeen en indien mogelijk/relevant per zoekgebied. Expertgroep reageert op de voorgelegde vragen/onderwerpen en verzamelt op deze manier elementen (onderwerpen en onderzoeken) die aandacht dienen te krijgen in de milieueffectrapportage.
  - Onafhankelijke voorzitter is eigenaar van de openbare notitie en werkdocumenten. Dit betekent dat hij/zij/x verantwoordelijk is voor het verzamelen en schrijven van de inhoud van de notitie en werkdocumenten, en het opleveren op de gewenste datum.
- Vertrekpunt van de dialoog betreft een door de commissie m.e.r. geroemde voorbeeld-m.e.r. met daarin beschreven gezondheidseffecten, zoals:
  https://commissiemer.nl/adviezen/3543
  https://commissiemer.nl/projectdocumenten/00008459.pdf
- Scope:
  - Inhoud: De dialoog gaat niet over de beleidsmatige/politieke keuzes m.b.t. de RES, of over andere (duurzame) opwekmogelijkheden.
  - Oplevering eindproduct: De openbare notitie met het advies wordt half december 2021 opgeleverd. Evenals de openbare werkdocumenten worden dan aangeleverd zodat deze gepubliceerd kunnen worden.

Commented [redacted] Natuur of natuur en landschap?

Commented [redacted] Wat is dit dan als we ook

Commented [redacted] De terminologie moet nog gelijk worden getrokken, notitie, werkdocument oid.

Commented [redacted]

Commented [redacted] Hier kunnen we flexibel in zijn, zou ook minder mogen zijn. Echter graag advies van Tauw wie hierin komt op basis van expertise.

Commented [redacted] Ik zou juist dit exclusief voorzitter doen. Ik kan dit alleen niet goed onderbouwen waarom. Het is intuïtief.

Commented [redacted] Andere natuurorganisatie, want deze is ook al bedacht in de stedelijke klankbordgroep.

Commented [redacted] Rob gaf eerder aan dat zij geen rol voor zichzelf in het proces zagen. Ik weet even niet of dat om een dergelijke rol ging.

Commented [redacted] Ik vind dit te standaard, aanpassen op basis van de lijst van belanghebbenden met betrekking tot natuur.

Commented [redacted] Zijn er aparte selectiecriteria die we mee willen nemen voor natuur?

Commented [redacted] Dit past niet voor de samenwerking met TAUW.

Commented [redacted] Uitzoeken over een dergelijk vertrekpunt is voor natuur.

Commented [redacted] Afbakening:

Commented [redacted] Mogelijk beter om dit niet aan het eind te doen, maar zorgen dat deze 2 weken na overleg beschikbaar zijn.

Commented [redacted] Onder voorbehoud van gesprek met de wethouder op 16 september.

- Planning: start z.s.m. Kick-off wenselijk begin oktober. Wekelijks gesprekken tussen de expertgroepleden onderling, en tussen voorzitter van de expert- en begeleidingsgroepen.
- Duur: 10 weken. Start in week 40 – oplevering in week 49.

- Vooralsnog wordt alleen een tegemoetkoming voorzien van kosten voor de onafhankelijke voorzitter, indien deze niet door een arbeidscontract verbonden is aan een werkgever die deze werkzaamheden dekt.
- De twee op te leveren producten (openbare notitie en werkdocumenten) worden in december 2021 inhoudelijk gepresenteerd aan de stedelijke klankbordgroep.

- *Nog beantwoorden: het lijkt me wenselijk dat verslagen gepubliceerd worden van bijeenkomsten van de begeleidingsgroep ivm transparantie. Moet nog verder uitgewerkt.*

Commented [redacted] Is dit ook wekelijks? Ik zou zeggen deze tweewekelijks.

Commented [redacted] Dit vind ik nog te vaag.

Commented [redacted] Moet dit niet ook openbaar gepresenteerd worden met bijv. de achterban van de leden van de begeleidingsgroepen? Dit moet nog nader uitgewerkt.

Reflectie Communicatie Winderenergie

Het participatie en besluitvormingsproces rond windmolens vraagt meer dan maximale aandacht voor zorgvuldige communicatie, omdat :

- het onderdeel is van een intensief en emotioneel maatschappelijk debat.
- Reputatie van de politieke besluitvorming en de gemeentelijke organisatie kwetsbaar zijn in de arena van sterk georganiseerde weerstand
- Betrouwbare, toegankelijke en begrijpelijke communicatie bijdraagt aan het vergroten van het draagvlak voor het besluitvormingsproces en uiteindelijk besluit

Dit betekent een integrale aanpak van de communicatiefunctie

1. Communicatie belangengroepen en media

- We bepalen een kernboodschap
- We werken strategisch vanuit een krachtenveld analyse
- We zoeken bondgenoten, ook bij tegenstanders waar een gemeenschappelijk belang is (een zorgvuldig besluitvormingsproces)
- We reageren pro-actief en bepalen zoveel als mogelijk de agenda.
- We zijn daarin transparant en communiceren zonder verborgen agenda's.

2. Communicatie betrokken bewoners en bedrijven

- We communiceren zeer helder , overzichtelijk en toegankelijk over de verantwoordelijkheden, het proces, de participatie en de beslismomenten. Kern = management van verwachtingen rond invloed en inspraak.
- We enthousiasmeren iedereen gelijkwaardig om deel te nemen aan het debat en benadrukken dat –wanneer we selecteren- we daarbij streven naar een zo divers en breed mogelijke deelname van voor-en tegenstanders of anderszins belanghebbenden.
- We benadrukken de onafhankelijkheid van de organiserende partijen.

Hoe organiseren we dit?

Het zijn uitgangspunten (althans een eerste doorkijk) waarbij ik constateer dat we daar nog onvoldoende op zijn ingericht. Er wordt vanuit de inhoud razendsnel gewerkt aan de beleidsmatige invulling en de operationele organisatie van de reflectiefase en de vervolgstappen. Daarbij zijn nog niet alle keuzen in beton gegoten is wordt er op verschillende programma's nog uitgewerkt en ingezet . Mijn beeld: een knap proces rond betrekken bewoners, zeker de reflectiefase . Maar tevens ook complex en een veelheid aan activiteiten, deelname, faseringen, groepen . Voor een buitenstaander/bewoner is het lastig om even in 1 brief zicht te krijgen op wat er nu precies gevraagd wordt. Dit maakt het voor communicatie ook niet eenvoudig. Er is nu een spagaat waarbij ik zorgen heb over berichtgeving naar buiten toe die tot verwarring, of erger irritatie en cynisme kan leiden. Met als gevolg: reputatieschade en wij zijn vooral bezig met herstellen in plaats van vooruit. De spagaat wordt gevormd door enerzijds de behoefte te communiceren onder tijdsdruk, zonder dat er al voldoende samenhang is tussen inhoud en communicatie. Heel simpel: in deze fase zie je vaak het risico van onzorgvuldige berichten. Communicatie levert een product (tekst , infograpahic etc) , waardoor alles opeens concreet wordt. Niet zelden stelt het product opnieuw vragen op de inhoud of het proces. Of de logistiek.

Deze fase ervaar ik als echt risicovol en daarbij adviseer ik:

- Beperk nu berichtgeving die tot verwarring of vragen leidt. Communiceer op proces en wees tijdelijk terughoudend
- Organiseer op korte termijn zoiets als een task force communicatie die alle benodigde disciplines betrekt: van woordvoering, tekstschrijvers, vormgevers , campagne , MAAR samen met inhoud. De taskforce levert:
    - Een inventarisatie van alles wat er tot nu toe is ontwikkeld
    - Een (strategisch) communicatieplan waarin vooral de samenhang en integraliteit centraal staat met als doel het inzetten op Begrijpelijke, Toegankelijke en Betrouwbare communicatie
    - Het ontwikkelen van producten
    - Een media-en middelen mix
    - Een politieke strategie (team met woordvoerders, bestuursassistenten, politiek assistent)

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: *Mon, 13 Sep 2021 13:09:52 +0100*
To: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Subject: *RE: infographic*
Attachments: *reflectie communicatie windmolens.docx*

Hi [redacted]
Dat lijkt mij geen probleem, maar ik vraag ook om nog even vanuit de inhoud ons echt te helpen alles scherper te krijgen. Ik zal anders onze vragen verder uitwerken en even afstemmen met wie vanuit de inhoud deze beantwoord te krijgen. Ik heb vrijdag ook nog deze (zie bijlage) nog wat ruwe observaties gemaakt die ik graag met jullie bespreek. Groet [redacted]

[redacted]
Communicatiestrateeg
Communicatiebureau

Gemeente Amsterdam
06[redacted]
[redacted]@amsterdam.nl

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: maandag 13 september 2021 13:58
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: infographic

En nog een praktische nabrander: we werken veel met PPTs, die zijn in het format liggend. Ook het scherm is liggend, dus ik heb behoefte aan een (tweede) versie die liggend gebruikt kan worden. Ik kan me voorstellen dat je de A4 staand gebruikt voor op de achterkant van bijv. een bewonersbrief.
Dank!
[redacted]

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam
Programmateam Amsterdam Klimaatneutraal (AKN)
Gemeente Amsterdam
+31 6[redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: maandag 13 september 2021 13:54
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: infographic

Hi [redacted]
Ik ga misschien de verkeerde vragen en opmerkingen maken , maar het helpt mij om sneller ingewerkt te raken.
Dit is de infographic die de procesbrief moet ondersteunen toch? Het is in mijn beleving nu inderdaad een tijdlijn. Die kan inderdaad scherper , maar ik blijf wat 'onrustig' over doel en communicatieve helderheid. Als ik de procesbrief lees dan heb ik behoefte aan ordening in tijd en de processtappen , maar vooral ook verheldering van de inhoud. Wat is het doel van reflectiefase nu precies, wat levert het bewoners op En zelf raak ik een beetje de weg kwijt bij de onderlinge verhoudingen van diverse groepen, hun opdracht, de leden en het op te leveren advies/analyse/product. En daarmee bedoel ik:
hoe neem ik deel aan:
context mapping
onderzoeksgroepen
begeleidingsgroep

klankbordgroep

en dan nog eens de vervolgstappen in de participatiefase. ...

Wat voor mij boven alles is een helder inzicht in de besluitvorming en vertrouwen daarin geven naar bewoners/belanghebbenden. Wat is daarover de kernboodschap? Staat het besluit niet meer ter discussie, en is deze hele fase van reflectie gericht op draagvlak. En wat betekent de participatiefase, Die gaat uit van het besluit en vraagt om mee te doen aan de realisatie ervan ? enfin, jullie zullen dit zeker weten , maar laten we daar wel transparant over communiceren. Brief en infographic roepen wat mij betreft nog teveel vragen op die communicatie niet kan beantwoorden.

En voor wie is de brief en infographic nu precies? Ik las in de aanhef van de brief: beste amsterdammer en beste belangstellenden. Als het alleen voor de professionals is hoeft het niet direct in laag geletterdheid, maar vergeet niet dat elke belanghebbende er –met een mening- over kan communiceren en het de toon kan zetten.

[redacted]
Communicatiestrateeg
Communicatiebureau

Gemeente Amsterdam
06[redacted]
[redacted]@amsterdam.nl

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: maandag 13 september 2021 12:59
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: infographic

Hai, bij deze de infographic/tijdlijn reflectiefase. Ik heb er samen met [redacted] nog s goed naar gekeken en het bezwaar is een beetje dat je niet in een oogopslag ziet wanneer iets begint en eindigt, je moet daar echt goed voor lezen. Het leek ons een goed idee om van elke activiteit een balk te maken en die onder de tijdlijnbalk te leggen, alles in een andere kleur, dan zie je in een keer wanneer iets begint en eindigt ten opzichte van de andere activiteiten.

Eens? laat graag snel weten als je het hier **niet** mee eens bent (en waarom), dan koppel ik dit terug naar de vormgever.

dank en groet [redacted]

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Mon, 13 Sep 2021 13:55:15 +0100
To: '[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>
Cc: '[redacted]@amsterdam.nl>
Subject: Re: infographic

Ik denk dat het doel van de procesbrief primair is het uitleggen van de reflectiefase. Deze infographic ondersteunt dat doel. Hiernaast wordt nog een infographic gemaakt die ook dat doel ondersteunt, gericht op de activiteiten en hoe die zich tot elkaar verhouden.

Het grote verhaal, met meer context, het echt uitleggen van de activiteiten, en vertellen wat we er mee gaan doen, en wat het vervolgproces is, is veel te complex voor een infographic. Wat we wel kunnen en moeten doen denk ik, is het plaatje zoals dat er in staat, met de pijlen aan elkaar, laten professionaliseren en rechttrekken wat stijl betreft met de andere twee infographics. Dan hebben we drie producten die helpen om het proces te begrijpen. Maar deze zullen altijd ter illustratie bij tekst gebruikt moeten worden, gezien de complexiteit en hoeveelheid van activiteiten.

En dan is er nog het overkoepelende verhaal "waarom windmolens in Amsterdam". Daar had ik in eerste instantie opdracht voor gegeven voor een infographic, maar deze twee hebben nu prioriteit.

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 13 september 2021 13:54:25
Aan: [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: infographic

Hi [redacted]
Ik ga misschien de verkeerde vragen en opmerkingen maken , maar het helpt mij om sneller ingewerkt te raken.
Dit is de infographic die de procesbrief moet ondersteunen toch? Het is in mijn beleving nu inderdaad een tijdlijn. Die kan inderdaad scherper , maar ik blijf wat 'onrustig' over doel en communicatieve helderheid. Als ik de procesbrief lees dan heb ik behoefte aan ordening in tijd en de processtappen , maar vooral ook verheldering van de inhoud. Wat is het doel van reflectiefase nu precies, wat levert het bewoners op En zelf raak ik een beetje de weg kwijt bij de onderlinge verhoudingen van diverse groepen, hun opdracht, de leden en het op te leveren advies/analyse/product. En daarmee bedoel ik:
hoe neem ik deel aan:
context mapping
onderzoeksgroepen
begeleidingsgroep
klankbordgroep

en dan nog eens de vervolgstappen in de participatiefase. ...

Wat voor mij boven alles is een helder inzicht in de besluitvorming en vertrouwen daarin geven naar bewoners/belanghebbenden. Wat is daarover de kernboodschap? Staat het besluit niet meer ter discussie, en is deze hele fase van reflectie gericht op draagvlak. En wat betekent de participatiefase, Die gaat uit van het besluit en vraagt om mee te doen aan de realisatie ervan ? enfin, jullie zullen dit zeker weten , maar laten we daar wel transparant over communiceren. Brief en infographic roepen wat mij betreft nog teveel vragen op die communicatie niet kan beantwoorden.

En voor wie is de brief en infographic nu precies? Ik las in de aanhef van de brief: beste amsterdammer en beste belangstellenden. Als het alleen voor de professionals is hoeft het niet direct in laag geletterdheid, maar vergeet niet dat elke belanghebbende er –met een mening- over kan communiceren en het de toon kan zetten.

[redacted]
Communicatiestrateeg
Communicatiebureau

Gemeente Amsterdam
o6[redacted]
[redacted]@amsterdam.nl

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: maandag 13 september 2021 12:59
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: infographic

Hai, bij deze de infographic/tijdlijn reflectiefase. Ik heb er samen met [redacted] nog s goed naar gekeken en het bezwaar is een beetje dat je niet in een oogopslag ziet wanneer iets begint en eindigt, je moet daar echt goed voor lezen. Het leek ons een goed idee om van elke activiteit een balk te maken en die onder de tijdlijnbalk te leggen, alles in een andere kleur, dan zie je in een keer wanneer iets begint en eindigt ten opzichte van de andere activiteiten.

Eens? laat graag snel weten als je het hier **niet** mee eens bent (en waarom), dan koppel ik dit terug naar de vormgever.

dank en groet [redacted]

Stap 1>
Inleiding

Via dit aanmeldformulier kunt u zich opgeven voor ééén van de klankbordgroepen of begeleidingsgroepen over duurzame energieopwekking (zoals windmolens) in Amsterdam.

Reflectiefase Regionale Energiestrategie

Tijdens de behandeling van de Regionale Energiestrategie 1.0 heeft de gemeenteraad ingestemd met het instellen van een reflectiefase. In die fase worden nog een keer activiteiten georganiseerd, waar belanghebbende hun input kunnen geven over windenergie. Iedereen kan zich opgeven voor deze activiteiten. Over de uitvoering praat en denkt een kleine groep intensiever mee.

Selectie deelnemers

Uit alle mensen die zich hebben opgegeven stellen wij een diverse groep samen van 15-20 mensen waarin verschillende meningen worden vertegenwoordigd. De samenstelling van de groepen wordt begeleid door het Nederlands Platform Burgerparticipatie en Overheidsbeleid (NPBO). Indien u geselecteerd wordt, maakt u onderdeel uit van een kleine groep die een namens een grotere groep Amsterdammers input geeft. Geïnteresseerden uit buurgemeenten die grenzen aan de Amsterdamse zoekgebieden mogen ook meedoen.

Commented [ ]: Iets toevoegen over 'ook kunt u in dit formulier aangegeven in welke andere activiteiten en meepraatopties u interesse in heeft

Commented [ ]: Ik zou het niet meer hebben over RES, maar over Windenergie in Amsterdam. Daar gaat de reflectiefase ook specifiek over!

Commented [ ]: Link? Deze is misschien expres weg gelaten door redactie zodat minder mensen wegklikken. Dit kan ik evt navragen

Commented [ ]: Uitvoering waarvan? Is dit duidelijk genoeg?

Commented [ ]: Nu lijkt het of er maar 15 mensen mogen meedoen. Dat is onjuist er zijn veel meer plekken te vergeven: 5 klankbordgroepen en 3 beleidingsgroepen (allemaal 15 mensen). Dit moet duidelijker worden opgeschreven.

Commented [ ]: Waar geven we aan dat dit echt een tijdsinvestering vraagt?

Commented [ ]: Waar wordt uitgelegd wat de verschillen zijn tussen de verschillende groepen? Komt een link naar een pagina waar dat staat?

Stap 2>

Uw gegevens

1.1.1 Aanhef (verplicht)

Aanhef

- ○ Meneer
- ○ Mevrouw
- ○ Anders

Voornaam (verplicht)

Tussenvoegsel (niet verplicht)

Achternaam (verplicht)

Postcode (verplicht)

E-mail (verplicht)

1.1.2 Leeftijdscategorie (verplicht)

Leeftijdscategorie

- < 35 jaar
- 35 - 49 jaar
- 50 - 64 jaar
- 65 jaar en ouder

Vertegenwoordiging

1.1.3 Vertegenwoordiging

1.1.3.1 Bent u vertegenwoordiger van een bewoners- of ondernemers belangenvereniging bijvoorbeeld volkstuinen, sport, ondernemersvereniging en buurtvereniging? Of bent u werkzaam voor een energiebedrijf of actief voor een energiecoöperatie? (verplicht)

Bent u vertegenwoordiger van een bewoners- of ondernemers belangenvereniging bijvoorbeeld volkstuinen, sport, ondernemersvereniging en buurtvereniging? Of bent u werkzaam voor een energiebedrijf of actief voor een energiecoöperatie?

- Ja
- Nee

Stap 3>

2 Aanmelden (niet verplicht)

U kunt hieronder aangegeven voor welke meepraat activiteiten u interesse heeft en waarom. Let op er wordt een selectie gemaakt.

Later dit jaar kunt u deelnemen aan de andere activiteiten. Verderop in dit formulier kunt u uw interesse aangeven, zodat u de start niet mist.

Windzoekgebieden bevinden zich in verschillende delen van de stad. Daarom kunt u over de activiteiten meedenken in verschillende groepen, lokaal of thematisch of voor de hele stad (zie hieronder).

3 Meepraatgroepen - In welke activiteit heeft u interesse? (verplicht)

Commented [redacted] Wat gebeurd er als men nee zegt?

Commented [redacted] Waar kan men de naam invullen?

Commented [redacted] Als de Q&A beschikbaar is, linken naar meer informatie over de groepen.

Commented [redacted] Meepraatgroepen> 1 optie of meerdere aanvink opties mogelijk? 1 maar toch? Per persoon zou je 3 kunnen toestaan, want er komt toch een selectie.

Meepraatgroepen - In welke activiteit heeft u interesse?

- ☐ Stedelijke klankbordgroep
- ☐ Lokale klankbordgroep - regio Noord
- ☐ Lokale klankbordgroep - regio Oost
- ☐ Lokale klankbordgroep - regio Zuidoost
- ☐ Lokale klankbordgroep - regio Nieuw West
- ☐ Thematische begeleidingsgroep Gezondheid
- ☐ Thematische begeleidingsgroep Natuur
- ☐ Thematische begeleidingsgroep Ruimtelijke kwaliteit

Motivatie (verplicht)

Waarom zou u mee willen doen bij de door u geselecteerde activiteit/groep?

4 Wilt u zich ook opgeven voor een directe uitnodiging voor de activiteiten? (niet verplicht)

Als u meedenkt over de uitvoering van activiteiten geeft u niet direct uw eigen mening. Dit gebeurt tijdens de activiteiten. Hiervoor nodigt de gemeente geïnteresseerden via de nieuwsbrief uit, en ook via social media en persoonlijke brieven. Om zeker te zijn dat u die uitnodiging persoonlijk ontvangt, dan kunt u dit hier aangeven:

5 Directe activiteiten: ik meld mij aan voor deelname aan... (verplicht)

Directe activiteiten: ik meld mij aan voor deelname aan...

- ☐ Participatieve Waarde Evaluatie

Online raadpleging via een vragenlijst

- ☐ Leefomgevingsonderzoek

Met mogelijkheid tot workshops

Nieuwsbrief

6 Nieuwsbrief

7 Wilt u ook na de bijeenkomsten van de reflectiefase op de hoogte blijven via onze nieuwsbrief? (verplicht)

Wilt u ook na de bijeenkomsten van de reflectiefase op de hoogte blijven via onze nieuwsbrief?

Commented [redacted] Regio klinkt zo groot, we spreken over windrichting, maar dat is vast geen gemeenteterminologie nog B1?

Commented [redacted] Zoekgebieden in Noord? Zoekgebieden in Oost? Etc.

Of

Noord (en dan zoekgebieden in haakjes erachter?)

Commented [redacted] Ik zou hier nog iets van Sloterdijken toevoegen. Via Rob afstemmen met SD nieuw west. Bij SD nieuw west denkt men ook aan Nieuw Sloten etc. Maar daar gaat helemaal niets gebeuren. Het moet duidelijk zijn dat dit in wezen om het grotere havengebied gaat. Port of Amsterdam, Westpoort, Sloterdijken, Brettenzone etc.

Commented [redacted]: Bij Motivatie lijkt het alsof je 1 reden kunt geven. Kan dit vak niet groter en met (maximaal aantal tekens? Zo nee dan alsnog invulvak groter en dan moet er een tekstje bij zoals 'U kunt hieronder een korte motivatie geven waarom u mee wilt doen aan de door u geselecteerde groep. Ongeveer 500 tekens is voldoende. '

Commented [redacted] Check bij wie wat het beste aan woorden is?

Commented [redacted]: Te verwarrend nog. Nieuwe uitleg nodig mbt pwe en onderzoek.
Iets in de trant van 'naast het opgeven voor de klankbordgroepen kunt u meedoen met de pwe en/of leefomgevingsonderzoek. U kunt aangeven waar u interesse in hebt en dan houden we u op de hoogte van hoe en wanneer u mee kunt doen. Het pwe is voor alle Amsterdammers bedoeld. Het leefomgevingsonderzoek is meer gericht op bewoners die in de zoekgebieden van de windmolens wonen en mensen die hier vaak werken of recreëren. Lees meer hier..

Commented [redacted] Als er een max is aan aantal deelnemers leefomgevingsonderzoek is het wel de vraag of we mensen niet meer moeten ontmoedigen om mee te doen.

Commented [redacted] Dit is nog niet helemaal logisch: voor de workshops willen we lokaal uitnodigen en niet online. Dan past dit niet in het stramien.
En hoe gaan we mensen selecteren voor de workshops van het Leefomgevingsonderzoek?
Nog afstemmen met [redacted]

Commented [redacted]: Ik betwijfel inderdaad of je dat via deze weg wil doen.

Commented [redacted] Moet hier niet ook standaard iets in van 'mogen we u nog een keer benaderen"?

Commented [redacted]: Dan moet wel duidelijk zijn waarvoor...

- Ja
- Nee

Vorige | Volgende

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Mon, 13 Sep 2021 14:51:37 +0100
To: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]" <[redacted]@amsterdam.nl>
Cc: [redacted]@amsterdam.nl>
Subject: RE: infographic

Helder,

Let nog extra op voor welke middelen je maakt. Het moet altijd volgens huisstijlregels en het is mijn ervaring dat voor online niet zomaar infographics geplaats worden (als plaatje, wel vaak als pdf) omdat deze zelden goed leesbaar zijn/goed schalen voor verschillende devices. Ook voor social kan het weer anders zijn. Het kan dus zijn dat je verschillende versies moet maken als je het letterlijk overal wil gebruiken.

Groeten,
[redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: maandag 13 september 2021 14:55
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Re: infographic

Ik denk dat het doel van de procesbrief primair is het uitleggen van de reflectiefase. Deze infographic ondersteunt dat doel. Hiernaast wordt nog een infographic gemaakt die ook dat doel ondersteunt, gericht op de activiteiten en hoe die zich tot elkaar verhouden.

Het grote verhaal, met meer context, het echt uitleggen van de activiteiten, en vertellen wat we er mee gaan doen, en wat het vervolgproces is, is veel te complex voor een infographic. Wat we wel kunnen en moeten doen denk ik, is het plaatje zoals dat er in staat, met de pijlen aan elkaar, laten professionaliseren en rechttrekken wat stijl betreft met de andere twee infographics. Dan hebben we drie producten die helpen om het proces te begrijpen. Maar deze zullen altijd ter illustratie bij tekst gebruikt moeten worden, gezien de complexiteit en hoeveelheid van activiteiten.

En dan is er nog het overkoepelende verhaal "waarom windmolens in Amsterdam". Daar had ik in eerste instantie opdracht voor gegeven voor een infographic, maar deze twee hebben nu prioriteit.

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 13 september 2021 13:54:25
Aan: [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: infographic

Hi [redacted]
Ik ga misschien de verkeerde vragen en opmerkingen maken , maar het helpt mij om sneller ingewerkt te raken.
Dit is de infographic die de procesbrief moet ondersteunen toch? Het is in mijn beleving nu inderdaad een tijdlijn. Die kan inderdaad scherper , maar ik blijf wat 'onrustig' over doel en communicatieve helderheid. Als ik de procesbrief lees dan heb ik behoefte aan ordening in tijd en de processtappen , maar vooral ook verheldering van de inhoud. Wat is het doel van reflectiefase nu precies, wat levert het bewoners op En zelf raak ik een beetje de weg kwijt bij de onderlinge verhoudingen van diverse groepen, hun opdracht, de leden en het op te leveren advies/analyse/product. En daarmee bedoel ik:
hoe neem ik deel aan:
context mapping
onderzoeksgroepen

begeleidingsgroep
klankbordgroep

en dan nog eens de vervolgstappen in de participatiefase. ...

Wat voor mij boven alles is een helder inzicht in de besluitvorming en vertrouwen daarin geven naar bewoners/belanghebbenden. Wat is daarover de kernboodschap? Staat het besluit niet meer ter discussie, en is deze hele fase van reflectie gericht op draagvlak. En wat betekent de participatiefase, Die gaat uit van het besluit en vraagt om mee te doen aan de realisatie ervan ? enfin, jullie zullen dit zeker weten , maar laten we daar wel transparant over communiceren. Brief en infographic roepen wat mij betreft nog teveel vragen op die communicatie niet kan beantwoorden.

En voor wie is de brief en infographic nu precies? Ik las in de aanhef van de brief: beste amsterdammer en beste belangstellenden. Als het alleen voor de professionals is hoeft het niet direct in laag geletterdheid, maar vergeet niet dat elke belanghebbende er –met een mening- over kan communiceren en het de toon kan zetten.

[redacted]
Communicatiestrateeg
Communicatiebureau

Gemeente Amsterdam
06 [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: maandag 13 september 2021 12:59
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: infographic

Hai, bij deze de infographic/tijdlijn reflectiefase. Ik heb er samen met [redacted] nog s goed naar gekeken en het bezwaar is een beetje dat je niet in een oogopslag ziet wanneer iets begint en eindigt, je moet daar echt goed voor lezen. Het leek ons een goed idee om van elke activiteit een balk te maken en die onder de tijdlijnbalk te leggen, alles in een andere kleur, dan zie je in een keer wanneer iets begint en eindigt ten opzichte van de andere activiteiten.

Eens? laat graag snel weten als je het hier **niet** mee eens bent (en waarom), dan koppel ik dit terug naar de vormgever.

dank en groet [redacted]

From: [redacted]*@amsterdam.nl>*
Sent: *Mon, 13 Sep 2021 15:32:42 +0100*
To: [redacted]*@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>*
Subject: *RE: communicatie RF RES 13/9*

Mij wel, [redacted] ben jij ook al klaar?

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: maandag 13 september 2021 16:32
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: communicatie RF RES 13/9

Ik kan nu! Maar weer niet om 17u. er is een inbraak in onze parkeergarage geweest en ik moet om 17 u even met de politie daar zijn. (VVE bestuurder), lukt dat?

[redacted]
Communicatiestrateeg
Communicatiebureau

Gemeente Amsterdam
06[redacted]
[redacted]@amsterdam.nl

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: maandag 13 september 2021 16:18
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: communicatie RF RES 13/9

Als iedereen kan, zou ik ook al eerder kunnen. Laat maar weten!
Groet,
[redacted]

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: *Mon, 13 Sep 2021 15:44:03 +0100*
To: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Subject: *RE: communicatie RF RES 13/9*
Attachments: *reflectie communicatie windmolens.docx*

Excuus, maar die inbraak levert nu wat commotie op en dan is het wat gespannen om nog een kwartiertje bij te praten. Is het een idee om de dagstart morgen te benutten voor de communicatie. En dan mijn nog ruwe notitie van vrijdag even als uitgangspunt. Ik heb deze ook vandaag met [redacted] afgestemd om te onderzoeken welke lijn vanuit communicatie zij adviseert naar de wethouder op basis van mijn gedachten. Zij was het grotendeels eens met mijn observaties. Wel urgent omdat het iets vraag van de communicatie zoals we die hebben afgesproken tot nu toe. Meer –tijdelijk - terughoudendheid zit in het advies , groet [redacted]

[redacted]
Communicatiestrateeg
Communicatiebureau

Gemeente Amsterdam
06[redacted]
[redacted]@amsterdam.nl

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: maandag 13 september 2021 16:33
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: communicatie RF RES 13/9

Mij wel, [redacted] ben jij ook al klaar?

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: maandag 13 september 2021 16:32
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: communicatie RF RES 13/9

Ik kan nu! Maar weer niet om 17u. er is een inbraak in onze parkeergarage geweest en ik moet om 17 u even met de politie daar zijn. (VVE bestuurder) , lukt dat?

[redacted]
Communicatiestrateeg
Communicatiebureau

Gemeente Amsterdam
06[redacted]
[redacted]@amsterdam.nl

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: maandag 13 september 2021 16:18
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: communicatie RF RES 13/9

Als iedereen kan, zou ik ook al eerder kunnen. Laat maar weten!
Groet,
[redacted]

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Mon, 13 Sep 2021 16:06:11 +0100
To: '[redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Cc: '[redacted]@amsterdam.nl>
Subject: RE: communicatie RF RES 13/9

Ok laten we kijken hoe ver we dan komen, ik denk dat we ook nog wel een paar afstemmingsdingen hebben die echt ook moeten Anders morgenmiddag mogelijk verder, [redacted] kan daar alvast naar kijken.

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: maandag 13 september 2021 16:44
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: communicatie RF RES 13/9

Excuus, maar die inbraak levert nu wat commotie op en dan is het wat gespannen om nog een kwartiertje bij te praten. Is het een idee om de dagstart morgen te benutten voor de communicatie. En dan mijn nog ruwe notitie van vrijdag even als uitgangspunt. Ik heb deze ook vandaag met [redacted] afgestemd om te onderzoeken welke lijn vanuit communicatie zij adviseert naar de wethouder op basis van mijn gedachten. Zij was het grotendeels eens met mijn observaties. Wel urgent omdat het iets vraag van de communicatie zoals we die hebben afgesproken tot nu toe. Meer –tijdelijk - terughoudendheid zit in het advies , groet [redacted]

[redacted]
Communicatiestrateeg
Communicatiebureau

Gemeente Amsterdam
06[redacted]
[redacted]@amsterdam.nl

Van: [redacted]elman@amsterdam.nl>
Verzonden: maandag 13 september 2021 16:33
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: communicatie RF RES 13/9

Mij wel, [redacted] ben jij ook al klaar?

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: maandag 13 september 2021 16:32
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: communicatie RF RES 13/9

Ik kan nu! Maar weer niet om 17u. er is een inbraak in onze parkeergarage geweest en ik moet om 17 u even met de politie daar zijn. (VVE bestuurder) , lukt dat?

[redacted]
Communicatiestrateeg
Communicatiebureau

Gemeente Amsterdam
06[redacted]

[redacted]@amsterdam.nl

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: maandag 13 september 2021 16:18
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]
[redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: communicatie RF RES 13/9

Als iedereen kan, zou ik ook al eerder kunnen. Laat maar weten!
Groet,
[redacted]

~~*Voorstel "stedelijke werkgroep windturbines en natuur"*~~Thematische verkenning Natuur

Opstellers:
[redacted] / [redacted]r@amsterdam.nl / 06 [redacted]
[redacted] / [redacted]i@amsterdam / 06 [redacted]

Datum: 13~~2~~ september 2021

Aanleiding
Het afgelopen jaar is in Amsterdam een levendige discussie ontstaan over windturbines. Verschillende groepen vragen aandacht voor de negatieve kanten van de energietransitie en specifiek windenergie op land. Er zijn o.a. veel zorgen geuit over mogelijke gevolgen voor natuur en biodiversiteit.

De gemeenteraad heeft bij de vaststelling van de RES 1.0 in mei 2021 ingestemd met het inlassen van een reflectiefase. De reflectiefase is opgezet om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam. De reflectiefase heeft als doel om te luisteren naar de verschillende zorgen en behoeften van een brede groep belanghebbenden. Deze worden geïnventariseerd, vastgelegd en hanteerbaar gemaakt voor de gemeenteraad.

Eerder heeft de ~~De~~ gemeenteraad ~~heeft daarom~~ verzocht een milieueffectrapportage (m.e.r.) uit te voeren voor ieder ~~windpark~~windturbineprojecten binnen de stadsgrenzen van Amsterdam. Het bevoegd gezag kan o.a. op basis van een milieueffectrapportage beslissen over de specifieke locatie van een windpark. Wat vindt zij wel en niet aanvaardbaar qua effecten?

Er kunnen bij verschillende belangengroepen en experts echter verschillende beelden bestaan welke onderwerpen en onderzoeken ~~en onderwerpen~~ onderdeel moeten zijn van de milieueffectrapportage. Hier is ruimte voor maatwerk.

Het onderwerp natuur zal daarom specifiek aandacht krijgen tijdens de reflectiefase ~~in een verdiepende verkenning~~. Toegewerkt wordt naar een document, dat richting geeft aan de ~~m.e.r~~milieueffectrapportage. In een vervolgfase ~~beschrijft~~stelt een initiatiefnemer ~~een~~~~in~~ ~~In een~~ notitie over reikwijdte en detailniveau op. In de notitie worden ~~wordt beschreven welke~~ elementen benoemd die in een milieueffectrapportage moeten worden onderzocht, deze wordt daarna door de gemeente ter inzage gelegd ~~en is onderhevig aan een inspraak procedure~~.

Het doel van de thematische verkenning natuur is ~~Aanleiding van de verdiepende verkenning natuur is de noodzaak~~ om meer inzicht te krijgen in de ~~De~~ elementen (onderwerpen en onderzoeken) die moeten worden mee genomen ~~worden opgehaald door de expertgroep vormen het startpunt voor deze notitie zodra er~~in een milieueffectrapportage ~~wordt uitgevoerd gestart~~ bij windturbineprojecten in Amsterdam.

~~Proces~~Thematische verkenning als input afwegingskader
De reflectiefase moet leiden tot een afwegingskader en richtlijnen voor participatie en sturing voor toekomstige windenergieprojecten in Amsterdam. Er worden diverse activiteiten op stedelijk en lokaal niveau georganiseerd om input te leveren voor het afwegingskader en de richtlijnen. Zo worden er naast de thematische verkenning natuur, ook nog thematische verkenningen uitgevoerd op de onderwerpen gezondheid en ruimtelijke kwaliteit. De thematische verkenningen zijn vergelijkbaar in structuur, maar de gevraagde eindresultaten kunnen onderling verschillen. De eindproducten van de thematische verkenningen worden onderdeel van en/of verwerkt in een

Commented [redacted] Dat is tegenstrijdig. Verdieping en verkenning.

Commented [redacted] anders

afwegingskader dat wordt voorgelegd aan de gemeenteraad. Hier een korte algemene beschrijving inzake de structuur van de thematische werkgroepen.

Er is een expertgroep en een begeleidingsgroep.

De expertgroep bestaat uit circa 5 vertegenwoordigers, inclusief een onafhankelijke voorzitter. De expertgroep wordt begeleid door een begeleidingsgroep. Deze groep zal bestaan uit 15 personen. De begeleidingsgroep dient de werkgroep te voeden met informatie en vragen. De expertgroep wordt gevraagd hier op te reageren en de opbrengsten te verwerken in onder andere een advies ten behoeve van de notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) voor de milieueffectrapportage. ~~Een stedelijke expertgroep onder onafhankelijk voorzitterschap stelt een adviesdocument op waarin vragen uit de samenleving, vertegenwoordigd door een begeleidingsgroep beantwoord worden.~~

~~***Doel Opdracht stedelijke expertgroep***~~
~~Het doel van de stedelijke expertgroep is te adviseren over de elementen van een milieueffectrapportage voor de gemeente Amsterdam. MMet dit advies worden de zorgen en wensenbehoeften en aandachtspunten in beeld gebracht. De mermilieueffectrapportage is onder ander basis voor een gemotiveerde keuze voor het wel of niet toestaan van een windturbinelocatie.~~

Thematische verkenning Natuur – eindproducten en middelen

~~, op basis waarvan het bevoegd gezag een gemotiveerde keuze kan maken voor een windturbinelocatie.~~

~~Resultaat~~Eindproducten van de thematische verkenning naar natuur is:

Werkdocument natuur - ~~Inzicht in de breedte en diepte van belangen op gebied van natuur (en natuur beleving) "Aanvullende quickscan"~~

1) ~~e~~Een advies en onderbouwing over welke elementen (onderwerpen en onderzoeken) voor natuur mee moeten worden genomen in een ~~m.e.r.~~ milieueffectrapportage. Dit kunnen verschillende adviezen zijn van de verschillende leden. Er wordt niet gestreefd naar consensus.
   De uitspraken zijn minimaal specifiek per zoekgebied, indien mogelijk ook overkoepelende uitspraken voor de stad als geheel.
1)
2) ~~-~~**Verslaglegging werksessies** – verslagen van de werksessies van de expertgroepen en begeleidingsgroepen (openbaar na vaststelling door de expertgroep). ~~"werkdocument natuur"~~
3) **Inhoudelijke verdiepingsslag** – Inzicht in de behoeften en aandachtspunten in de zoekgebieden op het gebied van natuur en natuurbeleving.

Middelen om input te verzamelen voor de eindproducten:

- Werksessies tussen expertgroep en begeleidingsgroep
  Excursies naar de zoekgebieden ~~Mogelijk gezamenlijk uitgevoerde quickscan in of rondom de zoekgebieden naar de natuur, mogelijk verbonden met een excursie.~~
-

~~Opdracht aan Tauw~~~~Op te leveren producten zijn:~~

~~1) Een openbaare document notitie met een advies + onderbouwing. Dit kunnen verschillende adviezen zijn van de verschillende leden. Er wordt niet gestreefd naar consensus.~~

Commented [redacted] Natuur of natuur en landschap?

Commented [redacted] Hoe is dit anders dan punt 1? Het verschil zit in producten en middelen.

De uitkomst is twee producten:
-Werkdocument met elementen als input voor NRD
-Aanvullende quickscan waarin aandachtspunten en behoeften per zoekgebied in kaart zijn gebracht.

Middelen om de producten op te stellen zijn:
-Expertgroep
-Begeleidingsgroep
-Excursies naar zoekgebieden

~~De uitspraken zijn minimaal specifiek per zoekgebied, indien mogelijk ook overkoepelende uitspraken voor de stad als geheel.~~

~~2) Openbare werkdocumenten (na vaststelling door de expertgroep).~~

~~3) Aanvullende excursies naar de windzoekgebieden indien er belangstelling voor is.~~

- Stadsecoloog voor deelname aan de thematische verkenning vanuit de gemeente Amsterdam
- Adviseren over onafhankelijke voorzitter expertgroep en invulling expertgroep
- Ondersteund onafhankelijke voorzitter met schrijven werkdocument en verslaglegging werksessies
- Organiseren van werksessies met expertgroep en begeleidingsgroep
- Organiseren van excursies naar de zoekgebieden met de expertgroep en begeleidingsgroep (allebei?)

- ~~De openbare notitie wordt onderdeel van en/of verwerkt in een afwegingskader dat wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.~~

Uitgangspunten:

- De ~~stedelijke~~ expertgroep bestaat - om het werkbaar te houden - uit 5 vertegenwoordigers, inclusief een onafhankelijke voorzitter. Met in ieder geval een vertegenwoordiger van Windalarm, een vertegenwoordiger van de energiecoöperaties, een stadsecoloog, een vertegenwoordiger van Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, commissie m.e.r?.
- De ~~stedelijke~~ expertgroep wordt begeleid door een begeleidingsgroep. Deze groep zal bestaan uit 15 ~~tot 20~~personen. ~~mensen.~~ De begeleidingsgroep dient de werkgroep te voeden met informatie en vragen.
  - De begeleidingsgroep samengesteld door een onafhankelijke partij NPBO, op basis van vooraf besproken selectiecriteria.
  - De ~~stedelijke~~ expertgroep wordt ook gevoed met (tussen)resultaten uit de Participatie Waarde Evaluatie (PWE, uitgevoerd door Populytics).
  - Begeleidingsgroep legt vragen/onderwerpen voor waar rekening mee te houden in het algemeen en indien mogelijk/relevant per zoekgebied. Expertgroep reageert op de voorgelegde vragen/onderwerpen en verzamelt op deze manier elementen (onderwerpen en onderzoeken) die aandacht dienen te krijgen in de milieueffectrapportage.
  - Onafhankelijke voorzitter is eigenaar van het werkdocument en de verslaglegging van ~~werksessiesde openbare notitie en werkdocumenten~~. Dit betekent dat hij/zij/x verantwoordelijk is voor het verzamelen en schrijven van de inhoud van het werkdocument en verslaglegging~~de notitie en werkdocumenten~~, en het opleveren op de gewenste datum.
- ~~Vertrekpunt van de dialoog betreft een door de commissie m.e.r. geroemde voorbeeld m.e.r. met daarin beschreven gezondheidseffecten, zoals:~~
  ~~https://commissiemer.nl/adviezen/3543~~
  ~~https://commissiemer.nl/projectdocumenten/00008459.pdf~~
- Scope:
  - ~~Inhoud~~Afbakening: De dialoog gaat niet over de beleidsmatige/politieke keuzes m.b.t. de RES, of over andere (duurzame) opwekmogelijkheden.
  - Oplevering eindproduct: Het werkdocument ~~De openbare notitie~~ met het advies wordt half december 2021 opgeleverd. Evenals de verslaglegging van de werksessies ~~openbare werkdocumenten~~ word~~t~~en dan aangeleverd zodat deze gepubliceerd kunnen worden.
  - Planning: start z.s.m. Kick-off wenselijk begin oktober. Wekelijks gesprekken tussen de expertgroepleden onderling, en tussen voorzitter van de expert- en begeleidingsgroepen.

Commented [redacted] Wat is dit dan als we ook

Commented [redacted] De terminologie moet nog gelijk worden getrokken, notitie, werkdocument oid.

Commented [redacted]

Commented [redacted] Hier kunnen we flexibel in zijn, zou ook minder mogen zijn. Echter graag advies van Tauw wie hierin komt op basis van expertise.

Commented [redacted] Ik zou juist dit exclusief voorzitter doen. Ik kan dit alleen niet goed onderbouwen waarom. Het is intuïtief.

Commented [redacted] Andere natuurorganisatie, want deze is ook al bedacht in de stedelijke klankbordgroep.

Commented [redacted] gaf eerder aan dat zij geen rol voor zichzelf in het proces zagen. Ik weet even niet of dat om een dergelijke rol ging.

Commented [redacted] Ik vind dit te standaard, aanpassen op basis van de lijst van belanghebbenden met betrekking tot natuur.

Commented [redacted] De expertgroep wil je klein houden. De lijst van belanghebbenden kan zijn ruimte krijgen in begeleidingsgroep.

Commented [redacted] Zijn er aparte selectiecriteria die we mee willen nemen voor natuur?

Commented [redacted] Dit past niet voor de samenwerking met TAUW.

Commented [redacted] Uitzoeken over een dergelijk vertrekpunt is voor natuur.

Commented [redacted] Afbakening:

Commented [redacted] Mogelijk beter om dit niet aan het eind te doen, maar zorgen dat deze 2 weken na overleg beschikbaar zijn.

Commented [redacted] Onder voorbehoud van gesprek met de wethouder op 16 september.

Commented [redacted] Is dit ook wekelijks? Ik zou zeggen deze tweewekelijks.

- Duur: 10 weken. Start in week 40 – oplevering in week 49.

- Vooralsnog wordt alleen een tegemoetkoming voorzien van kosten voor de onafhankelijke voorzitter, indien deze niet door een arbeidscontract verbonden is aan een werkgever die deze werkzaamheden dekt.
- De twee op te leveren producten (~~openbare notitie~~werkdocument en ~~werkdocumenten~~verslaglegging) worden in december 2021 inhoudelijk gepresenteerd aan de stedelijke klankbordgroep.
- *Nog beantwoorden: het lijkt me wenselijk dat verslagen gepubliceerd worden van bijeenkomsten van de begeleidingsgroep ivm transparantie. Moet nog verder uitgewerkt.*

Commented [redacted] Dit vind ik nog te vaag.

Commented [redacted] Moet dit niet ook openbaar gepresenteerd worden met bijv. de achterban van de leden van de begeleidingsgroepen? Dit moet nog nader uitgewerkt.

UITNODIGING - Technische sessie Regionale Energiestrategie

Update over de voortgang van de Regionale Energiestrategie (RES) en toelichting op de reacties op de Concept RES op dinsdag 21 september 2021, 19.00–21.00 uur, online via MS Teams.

Technische sessie voor de raadsleden van de gemeenteraad Amsterdam.

In de Concept RES NHZ staat de Amsterdamse ambitie van duurzame energieopwekking voor 2030 beschreven. Amsterdam wil dat 80% van de elektriciteit die huishoudens gebruiken in 2030 uit zonne- en windenergie bestaat. Grote daken, kleine daken, nieuwe plekken voor windmolens: waar het kan, gaan we schone energie opwekken.

Deze Concept RES wordt momenteel geconcretiseerd om in het voorjaar de RES 1.0 voor Noord-Holland Zuid vast te stellen.

Graag informeren wij u over de reacties die we ontvangen hebben op de Concept RES, de antwoorden hierop die gegeven zijn in de Reactienota, de lopende onderzoeken waaronder de participatie avonden en het vervolgproces van de RES. Deze worden besproken in de raadscommissie FEZ op 14 januari 2021. Alle reacties op de Concept RES NHZ kunt u vinden op de website: reacties concept RES (NHZ)

Commented [redacted] moeten wij dat doen of doet de cie dit?

Aanmelden kan via Ja, deelname technische sessie 12 jan. 2021

De bijeenkomst zal online plaatsvinden in MS Teams. Als u zich heeft opgegeven, ontvangt u de MS TEAMS link op de dag van de bijeenkomst.

Graag tot ziens!

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam

Regionale Energie Strategie (RES) Amsterdam
Programma Amsterdam Klimaatneutraal | Gemeente Amsterdam
E-mail: RESAmsterdam@amsterdam.nl

Gemeente Amsterdam

Verwachtingen aan RES Reflectiefase en afwegingskader

Team RES / wh Marieke van Doorninck

Doel gesprek

- Verwachtingen uitspreken over
  - Wat is de reflectiefase, welk doel dient het, en wat is het eindproduct
  - Wat is wenselijk en haalbaar in de tijd
  - Welke scenario's zien we en wat zijn daarbij de risico's

  - Door team RES
  - Door de wethouder.

Vooraf: de opdracht aan team RES

- Doel reflectiefase: rust creëren, dialoog met de stad, verschillende perspectieven, iedereen betrekken.
- Reflectiefase als extra stap, vooruitlopend op nog komende besluitvorming, nog een keer in kaart brengen en vastleggen van zorgen en behoeften.
- Op basis daarvan een aanpak voorgesteld met hulp van experts op participatie en mediatie.
- Resultaat opleveren in december? Team heeft aangegeven dat dit niet haalbaar is gezien de maatschappelijke context.

Wat zien we als eindresultaat?

- Een afwegingskader:
  - waarbij breed gelegenheid is geweest om input te leveren,
  - dat de raad extra informatie geeft om een goede afweging te maken in het vervolgproces,
  - Dat input geeft voor lokale participatie, -samenwerking en onderzoeken in het vervolgproces

- Vertrouwen in het vervolgproces zodat de volgende fase, ook met een nieuwe coalitie, kan worden opgestart.

Vragen aan de wethouder

- Wat ligt er als de reflectiefase afgerond is?
- Hoe ziet een product er uit? Wanneer kunnen we door naar de vervolgfase?
- Wat ziet de wh als je politieke legacy in dit proces?

Proces RES en wind - planning

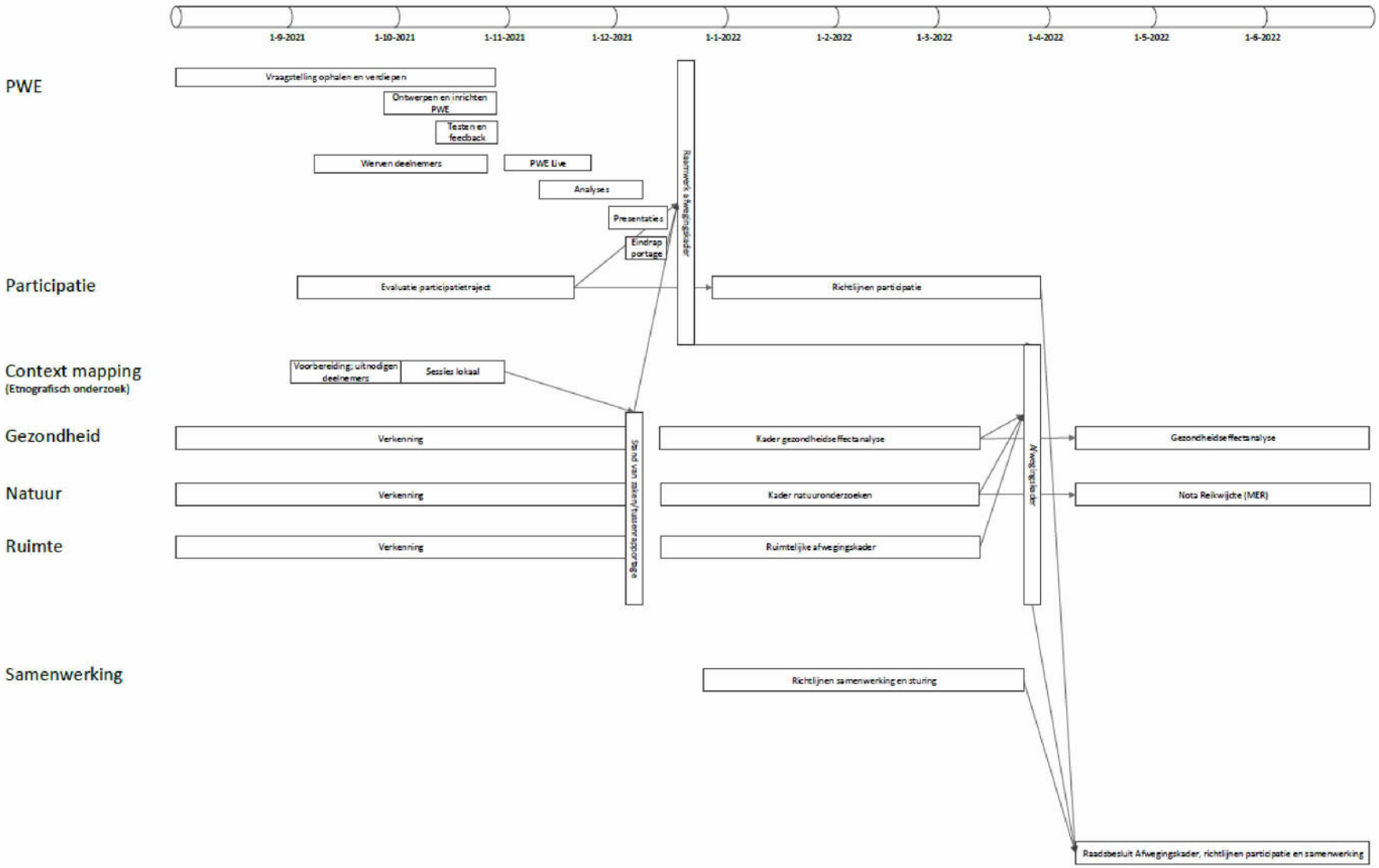

Democratische stappen

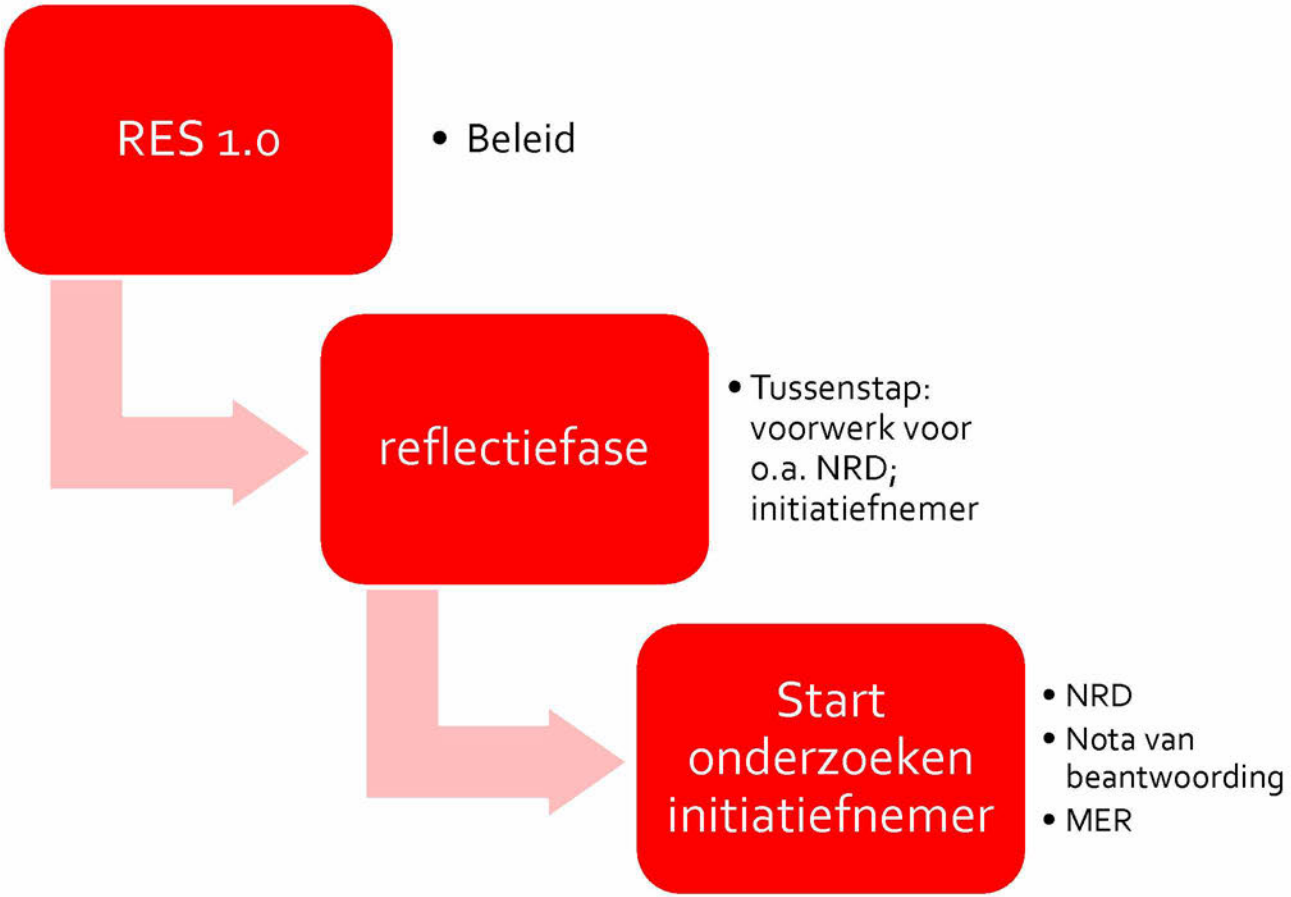

Verschillende opties:
a) Proces inkorten, licht product opleveren

- Reflectiefase zo goed als afgerond begin december,
- Er wordt een 'licht' product opgeleverd 15 dec.,
- Op basis van slanke eindproducten (PWE, mapping, verkenning gezondheid, natuur, ruimtelijke kwaliteit).

- Risico:
  - Product heeft inhoudelijke (te) weinig zeggenschap, in de vervolgfase start de discussie op nieuw,
  - Product moet dus november al klaar zijn om bestuurlijk te kunnen vaststellen , laat geen ruimte voor afstemming (in/extern)
  - Doel RF is niet bereikt (geen rust, niet alle belangen gedocumenteerd, voldoet niet aan gewekte verwachtingen, geen vertrouwen in gemeentelijk proces hersteld).
  - Inhoudelijke tussenproducten niet ver genoeg uitgewerkt als basis voor vervolgstappen.
  - Nieuw college ziet teveel risico's en zet proces op laag pitje.

Verschillende opties:
b) Proces loopt door, deelproducten aanbieden

- Proces reflectiefase loopt door tot begin maart,
- Output reflectiefase zijn deelproducten: Pwe, Verkenningen natuur en gezondheid, evaluatie,…
- Volledig uitgewerkt afwegingskader is input voor nieuw college.
- Wethouder heeft legacy van 'geluisterd naar de stad en vertrouwen hersteld'
- Afwegingskader en besproken deelproducten zijn basis voor start van initiatiefnemers Q2 2022.

- Risico:
  - Huidige Raad kan zich niet uitspreken over het eindresultaat
  - Deelproducten worden als geheel gezien, iedere product levert veel onrust op omdat het geheel nog niet wordt overzien.
  - Opmerkingen van de klankbordgroepen ontbreken in het product dat vastgesteld wordt (want geen afwegingskader),

Verschillende opties:
c) Proces loopt door, contour van een afwegingskader (halffabricaat) aanbieden

- Proces reflectiefase loopt door tot begin maart,
- Output deze collegeperiode reflectiefase is
  - een beschrijving van de vragen,
  - Beschrijving van de stand van zake tot eind november en
  - Een schets van het proces van verwerking tot afwegingskader (incl. dummy).
- Goed uitgewerkt afwegingskader is input voor nieuw college in en basis voor start van initiatiefnemers.
- Wethouder heeft legacy van 'geluisterd naar de stad en vertrouwen hersteld'

- Risico:
  - Huidige Raad kan zich niet uitspreken over de inhoud van het afwegingskader
  - Huidige Raad kan zich wel uitspreken over proces en richting.

Uitnodiging technische sessie over de Reflectiefase Regionale Energie Strategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ)

dinsdag 21 september 2021 (9.00 – 21.00 uur) - online via MS Teams

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ) en kennisgenomen van het instellen van een **Reflectiefase** om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam.

De reflectiefase heeft als doel om te luisteren naar de verschillende zorgen en behoeften van een brede groep belanghebbenden. Deze worden geïnventariseerd, vastgelegd en hanteerbaar gemaakt voor de gemeenteraad. Ook de gezondheidseffectanalyse wordt verder vorm gegeven. Belangengroepen worden uitgenodigd om hun behoeftes en zorgen in te brengen. Ook is er mogelijkheid om mee te denken bij bijeenkomsten van klankbord- en begeleidingsgroepen.

In de raadsinformatiebrief van 7 september 2021 zijn de uitkomsten van gesprekken met partners en belanghebbenden over de aanpak en inhoud van de reflectiefase verwerkt en toegelicht.

Op 21 september (19:00-21:00 uur) organiseren we voor u een technische sessie over de reflectiefase en informeren wij u onder meer over de plek van de reflectiefase in het verdere proces, hoe de inbreng van eerdere gesprekken met belanghebbenden is gebruikt om de reflectiefase vorm te geven, welke activiteiten er plaats vinden tijdens de reflectiefase, op welke manier alle Amsterdammers, bewoners van buurgemeenten en andere belanghebbende eraan kunnen bijdragen en hoe worden resultaten van de activiteiten verwerkt.

We nodigen u van harte uit om aanwezig te zijn en uw vragen te stellen.

[Programma:
19.00 – 19.10 opening met achtergrond en context van deze sessie
----------[invullen]
20.00 – 20:50 Q&A
20:50-21:00 afronding]

Aanmelden kan via Ja, deelname technische sessie 21 september 2021 We horen daarbij graag alvast of u specifieke vragen heeft, dan kunnen we die vast voorbereiden [en mogelijk efficiënter omgaan met de tijd die we hebben].

De bijeenkomst zal online plaatsvinden in MS Teams. Als u zich heeft opgegeven, ontvangt u de MS TEAMS link **op de dag** van de bijeenkomst.

Graag tot ziens!

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam
Regionale Energie Strategie (RES) Amsterdam

Tekst voor de Dagmail:
Hierbij ontvangt u een uitnodiging [*link toevoegen*] voor een digitale technische sessie over de **Reflectiefase** (RES 1.0 NHZ). De technische sessie vindt plaats op 21 september van 19:00 tot 21:00 uur (MS Teams). Uw aanmelding en eventuele vragen kunt u sturen naar RESAmsterdam@amsterdam.nl

-

Uitnodiging technische sessie over de Reflectiefase Regionale Energie Strategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ)

dinsdag 21 september 2021 (19.00 – 21.00 uur) - online via MS Teams

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ) en kennisgenomen van het instellen van een **Reflectiefase** om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam.

De reflectiefase heeft als doel om te luisteren naar de verschillende zorgen over en behoeften voor de komst van windenergie in Amsterdam van een brede groep belanghebbenden. Deze worden geïnventariseerd, vastgelegd en hanteerbaar gemaakt voor de gemeenteraad. Ook de gezondheidseffectanalyse wordt verder vorm gegeven.
Belangengroepen worden uitgenodigd om hun zorgen en behoeftes ~~en zorgen in te brengente~~ delen. Ook is er mogelijkheid om mee te denken bij bijeenkomsten van klankbord- en begeleidingsgroepen.

In de raadsinformatiebrief van 7 september 2021 zijn de uitkomsten van gesprekken met partners en belanghebbenden over de aanpak en inhoud van de reflectiefase verwerkt en toegelicht.

Op **21 september (19:00-21:00 uur)** organiseren we voor u een technische sessie over de reflectiefase en informeren wij u onder meer over de plek van de reflectiefase in het verdere proces, hoe de inbreng van eerdere gesprekken met belanghebbenden is gebruikt om de reflectiefase vorm te geven, welke activiteiten er plaats vinden tijdens de reflectiefase, op welke manier alle Amsterdammers, bewoners van buurgemeenten en andere belanghebbende eraan kunnen bijdragen en hoe ~~worden~~ de resultaten van de activiteiten worden verwerkt.

We nodigen u van harte uit om aanwezig te zijn en uw vragen te stellen.

[Programma:
19.00 – 19.10 opening met achtergrond en context van deze sessie
~~----------[invullen]~~19.10 – 19.40 presentatie over reflectiefase (deel 1)
19.40 – 20.00 vragenronde
20.00 – 20.2~~:50~~ presentatie over reflectiefase (deel 2)~~Q&A~~
20.20 - 20.50 vragendronde
20:50-21:00 afronding]

Aanmelden kan via Ja, deelname technische sessie 21 september 2021 We horen daarbij graag alvast of u specifieke vragen heeft, dan kunnen we die vast voorbereiden [en mogelijk efficiënter omgaan met de tijd die we hebben].

De bijeenkomst zal online plaatsvinden in MS Teams. Als u zich heeft opgegeven, ontvangt u de MS TEAMS link **op de dag** van de bijeenkomst.

Graag tot ziens!

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam

Commented [redacted] Moeten we niet hebben over reflectiefase Windenergie in Amsterdam? We reflecteren toch niet op de RES 1.0 alleen specifiek op het deel windenergie. Ik ben van mening dat ook de communicatie naar buiten daar op gericht moet zijn. Dan hoef je ook de RES niet meer uit te leggen. Dat is een ambtelijk/bestuurlijk kader, maar niet waar het daadwerkelijk over gaat.

Commented [redacted] 'In te brengen' klinkt te medisch.

Commented [redacted] Mee te denken waarover?

Commented [redacted] Eventueel ophalen welke verwachtingen er voor afzijn, zodt je dit kan meenemen in de presentatie? Of worden deze al van te voren opgehaald door [redacted]

Commented [redacted] Nadenken of we presentatie in twee delen kunnen doen?

Commented [redacted] Heel goed! Dan vervalt mijn eerdere opmerking.

Regionale Energie Strategie (RES) Amsterdam

Tekst voor de Dagmail:
Hierbij ontvangt u een uitnodiging [*link toevoegen*] voor een digitale technische sessie over de **Reflectiefase** (RES 1.0 NHZ). De technische sessie vindt plaats op 21 september van 19:00 tot 21:00 uur (MS Teams). Uw aanmelding en eventuele vragen kunt u sturen naar RESAmsterdam@amsterdam.nl

-

Agenda kick-off 14 sept

1. Bespreken evaluatiecriteria. Bieden deze voldoende houvast voor het beantwoorden van de evaluatievragen?
2. Bespreken fasen (check)
3. Bespreken interviewlijst
4. Samenhang Evaluatie en Reflectiefase
5. Procesafspraken

Evaluatiecriteria participatie RES Amsterdam

Voor de evaluatie is het belangrijk van tevoren helder te zijn over de kenmerken van een goed participatieproces. Het recente adviesrapport 'Betrokken bij klimaat' van de commissie Brenninkmeijer (2021) schetst de randvoorwaarden voor burgerfora over klimaat, die breder toepasbaar zijn op participatieprocessen. Op basis van deze randvoorwaarden hebben wij een zevental leidende vragen, inclusief criteria, opgesteld die als bril dienen om het participatieproces van de RES Amsterdam te analyseren. Het participatieproces is een dynamisch proces geweest waarin verschillende fasen te onderscheiden zijn die elkaar hebben beïnvloed. Daarom passen wij de evaluatiecriteria toe op de vier fasen in het proces (zie verder).

Leidende vragen	Criteria
1. In hoeverre stond het juiste vraagstuk centraal?	- Begin met een vraag die: (1) Aansluit bij het te nemen besluit, (2) beknopt en duidelijk is, (3) relevant en interessant is - Duidelijke randvoorwaarden - Betrokkenheid burgers bij het bepalen van de vraag
2. Klopte de politieke inbedding?	- Heldere en begrijpelijke verbinding tussen participatieproces en politieke besluitvorming - Politiek commitment aan participatieproces
3. Wat gebeurde er met de input van de deelnemers?	- Vooraf duidelijkheid wat bestuurders met de uitkomsten gaan doen - Er wordt verantwoording gegeven over hoe uitkomsten worden gebruikt (verantwoordingsplicht en/of bespreking splicht en/of plicht tot regelgeving)
4. Wat was de samenstelling en representativiteit van de deelnemers?	- Gelijke kansen om deel te nemen - Vertegenwoordiging van alle belangen
5. Hoe was de ondersteuning en uitvoering door de gemeente en de RES?	- Faciliteren van goede en gelijkwaardige deliberatie - Onafhankelijke en onpartijdige voorzitter - Monitoring en evaluatie - Voldoende middelen
6. Wat was de relatie met de communicatie van de gemeente?	- Goede informatievoorziening - Transparantie

Commented [redacted] Waarom moet een vraag interessant zijn?

Commented [redacted] Ergens opnemen dat het onderdeel uitmaat van de Rijksopdracht en RES NHZ?

Commented [redacted] Waarom relevant? Voor wie relevant?

Commented [redacted] Voor wie?

Commented [redacted] Wordt ook nog opgehaald wat de context is waar in we moeten handelen? Dus welke budgetten en capaciteit is beschikbaar?

Commented [redacted] En, de gestelde planning en randvoorwaarden vanuit het Rijk en RES NHZ.

Commented [redacted] Begrijp ik niet. De RES is geen persoon. Bedoel je het team van de RES NHZ?

Commented [redacted] De relatie tussen de participatie en de communicatie?

7.	Was de discussie tijdens de bijeenkomsten representatief voor de bredere houding en discussie in Amsterdam?	- Afstemming tussen mini- en maxi-publiek - Aanpalende activiteiten - Voeden van discussies op social media

Fasering (globaal)

Aanloop: ontwikkelen van de ConceptRES (2018 tot mei 2020)

- Vooral participatie door professionals en belangenvertegenwoordigers. Naar het einde toe meer participatie door bewoners in gebiedsateliers (vooral energie coops)
- Merendeel relatief verkennend creatief proces; naar het eind belangrijke beslissingen die het kader zetten voor de latere participatie. Ondermeer:
    - Wens om zoveel mogelijk duurzame energie op te wekken (scenario maximale energie)
    - Doel van 50MW/ 17 turbines bovenop de bestaande en geplande 77MW.
    - Landelijk Noord of Waterland/IJmeer wordt reservegebied, Havenpotentie te klein voor het grootste deel van de 50MW
    - Dit doel impliceert dat windmolens dichtbij woonwijken moeten worden geplaatst. Provincie en gemeente laten eerdere 600m vuistregel los.

Aangaan en broeien (Mei 2020 – Nov 2020):

- Actieve informatiefase met gestructureerde participatie en communicatie
- Draagvlak enquête wordt uitgevoerd als onderbouwing dat er voldoende draagvlak is voor 350m afstand tot de gebouwde omgeving. De resultaten geven aan dat een meerderheid voor wind is maar dat het draagvlak afneemt als het in de eigen buurt is. Later komt stevige kritiek op de vraagstelling die niet expliciet ingaat op de afstand normen
- Juni 6 online informatieavonden "Windenergie in uw buurt"/ November 5 interactieve online avonden
- *Wat gebeurt er in deze sessies en in de stad? Slaapt die nog of begint het al te broeien?*

Openlijk conflict (Nov 2020 – Maart (IJburg vervalt) of 26 Mei '21 (besluit gemeenteraad RES)_

- Oprichting Windalarm,
- Petitie A'dam en media aandacht
- Onderzoek en discussie over met name geluidsnormen
- Terugtrekken IJburg zoeklocatie (Maart)
- Vaststellen Voorkeurslocatie

Pas op de plaats: (Mei'21 - nu)

- Reflectiefase
- Verbreden conflict naar andere gebieden
- Worden normen en doelen daadwerkelijk aangepast?

Commented [redacted] Dit is niet een beslissing uit RES traject, maar coalitieakkoord.

Commented [redacted] Ruimte in haven is de helft. 'Te klein' leest als een waarde-oordeel.

Commented [redacted] 1]: Regel was in eerste instantie niet losgelaten, maar biedt ruimte in de RES documenten om de 600m afstand los te laten.

Commented [redacted] Nee onderbouwing dat er draagvlak is voor windmolens in Amsterdam op basis van de wettelijke regels. Er wordt nooit gesproken over de 350 meter. Er is namelijk geen afstandsnorm in Nederland, maar een geluidsnorm! Dat betekent maatwerk op basis van een gemiddeld db en geen vaste afstanden.

Commented [redacted] Want er is dus geen afstandsnorm. Zie hierboven.

Commented [redacted] 14 december organiseert IJburg / windalarm eerste bijeenkomst over mogelijke komst windmolens en daarna stromen de mails binnen bij de gemeente.

Commented [redacted] Eind november tijdens de sessies komen er geluiden dat mensen niet eens zijn met de plannen.

Commented [redacted] Titels van de fasering geven al een soort waarde-oordeel. Neutraler formuleren?

Commented [redacted] Start politiek.

Commented [redacted] Het vaststellen van de RES 1.0 is het eindpunt. Dat is ook de motie die we moeten ook volgen. De reflectiefase evalueren is iets voor later.

Commented [redacted] Nee gaat niet over geluidsnormen. Het gaat over gezondheid, natuur en ruimtelijek kwaliteit. Geluidsnormen is slechts een onderdeel.

Commented [redacted] Zoekgebied IJburg is niet teruggetrokken. Het bestaat nog steeds. Het heeft alleen niet dezelfde prioriteit als de voorkeursgebieden.

Commented [redacted] Graag juiste termen gebruiken. Het gaat over zoekgebieden. Niet locaties.

Commented [redacted] Dat gebeurt niet pas na mei. Dat is vanaf januari tot mei het geval.

In deze fase richten we ons op ruimte bieden voor dialoog – ophalen van zorgen, aandachtspunten en behoeften.

Commented [redacted] Nee, want er moet eerst onderzoek gedaan worden om te kijken of normen en doelen moeten worden bijgesteld. En in die fase zijn we nog niet.

Interviews (ter bespreking)

Gemeente / Overheid

1. Marieke van Doorninck (wethouder gemeente Amsterdam)
2. [redacted] (procesleider windenergie Amsterdam)
3. [redacted] (adviseur windenergie Amsterdam)
4. [redacted] - *moderator avonden november en december 2020*
5. [redacted] (programma mgr RES Noord-Holland Zuid)

Bewoners

Per zoekgebied ten minste één belangengroep spreken + energie cooperaties:

6. IJburg – Windalarm [redacted], een van de oprichters van Windalarm en lid van Extinction Rebellion
7. IJburg - [redacted], Windalarm en lobbyist IUCN
8. Amstelscheg - Stichting Beschermers Amstelland
9. Havengebied/Brettenzone - ...
10. Gaasperplas Diemerscheg - Stichting Stop Windturbines Geingebied
11. Noord/Ring A10 Noord - Actiegroep Noord Verstoord(?)/ Noorder IJplas (Vb[redacted] advocaat die al bij voorbaat een claim wil indienen tegen waardedaling door windmolens)
12. Landelijk Noord - Centrale Dorpenraad Landelijk Amsterdam Noord
13. NDSM (bedrijven energiecooperatie Amsterdam)
14. Amsterdam Wind (bewoners energiecooperatie Amsterdam)
15. Evt De Windvogel

Media

15. [redacted] (energie journalist)
17. [redacted] (Parool)

Eventueel

- [redacted], één van de artsen uit Amsterdam-Noord, die aandacht vragen voor de in hun eigen grote gezondheidsschade van windmolens
- [redacted], audioloog en veel aangehaald over de gezondheidsschade van windmolens. Onduidelijk of hij ook zelf een speler is.

Commented [redacted] Wat hoop je hier te halen?

Commented [redacted] ook ergens toevoegen

Commented [redacted] Uit de zoekgebieden dus alleen partijen die tegen wind zijn?

Commented [redacted] Lijkt me niet logisch.

Commented [redacted] Oppassen voor verwarring over normen en afstanden etc. (zie boven). Anders hierna ook de GGD nog interviewen ter check.

Natuur

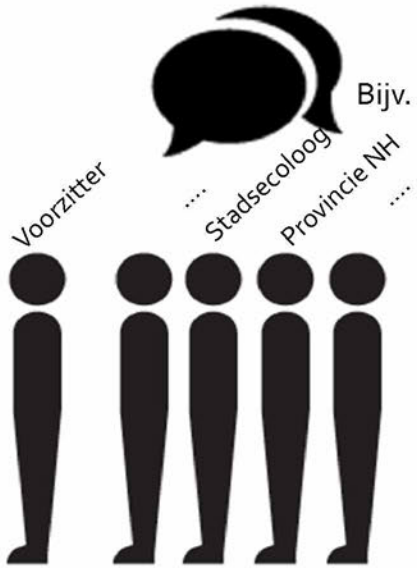

1. Advies Elementen natuur voor NRD
2. Inhoudelijke verdiepingsslag: aandachtspunten per zoekgebied in kaart

Activiteiten

1. Verzamelen vragen, zorgen en behoeften natuur
2. Voorleggen vragen aan expertgroep
3. Excursies naar zoekgebieden
4. Reflecteren op antwoorden expertgroep

Selectie van bewoners, organisaties, belanghebbenden door

npbo Nederlands Platform Burgerparticipatie en Overheidsbeleid

City of Amsterdam

Kwaliteitskader Windenergie

Voortbouwend op een rijke molentraditie

2021

[redacted], [redacted], [redacted] en [redacted]

15-2-2022

EXACTISSIMA AMSTELODAMI VETERIS ET NOVISSIMI DELINEATIO PER F. DE WIT

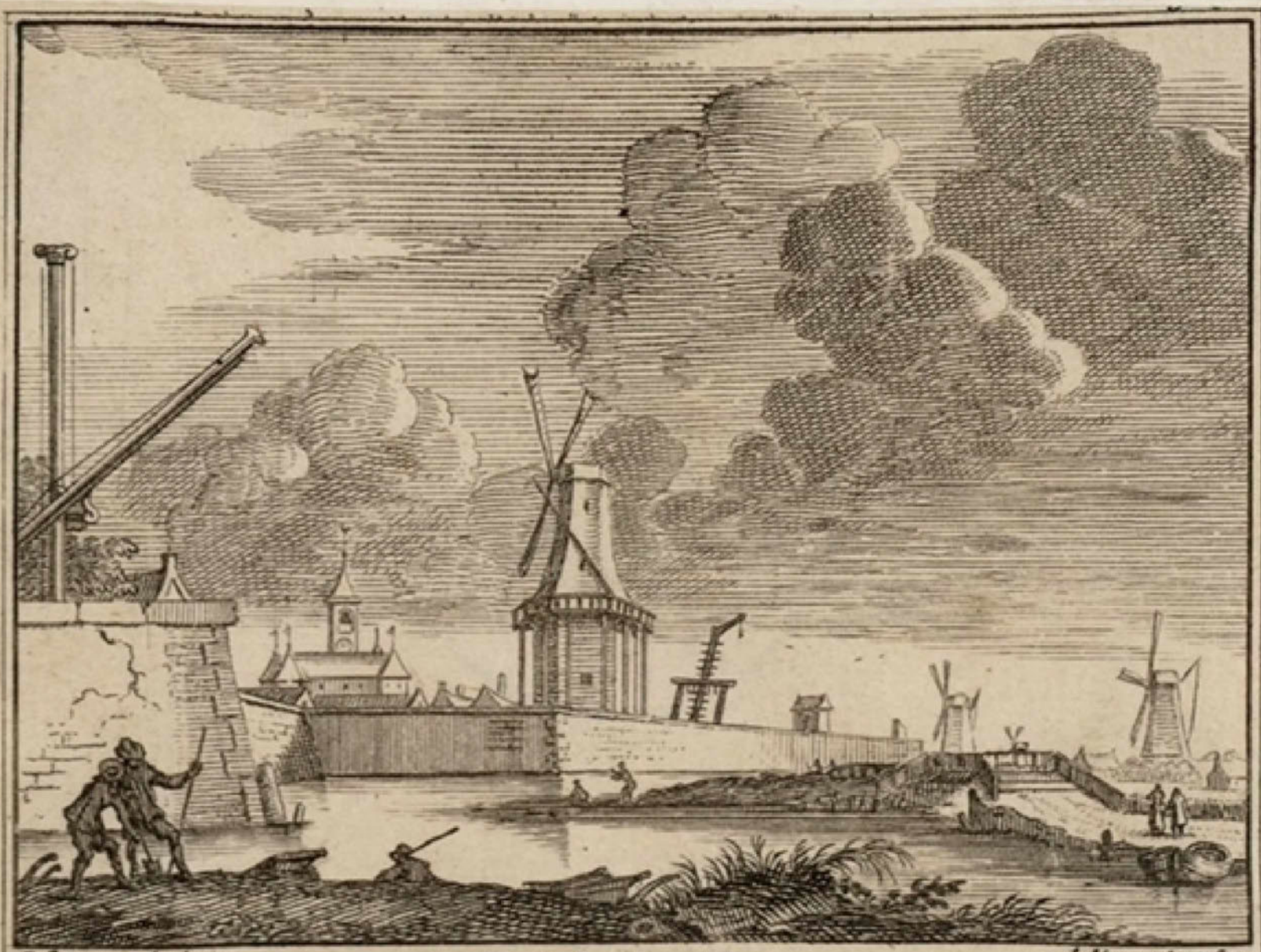

De Leydsche Poort.

Doel

- *…*

De medewerking van ruimtelijke experts wordt hierbij nadrukkelijk opgezocht om een goede afweging te kunnen maken. Daarbij wordt het ruimtelijke effect zowel stedenbouwkundig als landschappelijk benaderd. Ook in dit traject wordt samengewerkt met belanghebbenden zodat hun zorgen en behoeftes in de uiteindelijke afweging kunnen worden meegenomen.

Producten

- ‘Stedelijk Kwaliteitskader windenergie Amsterdam’
- Visualisaties per zoekgebied

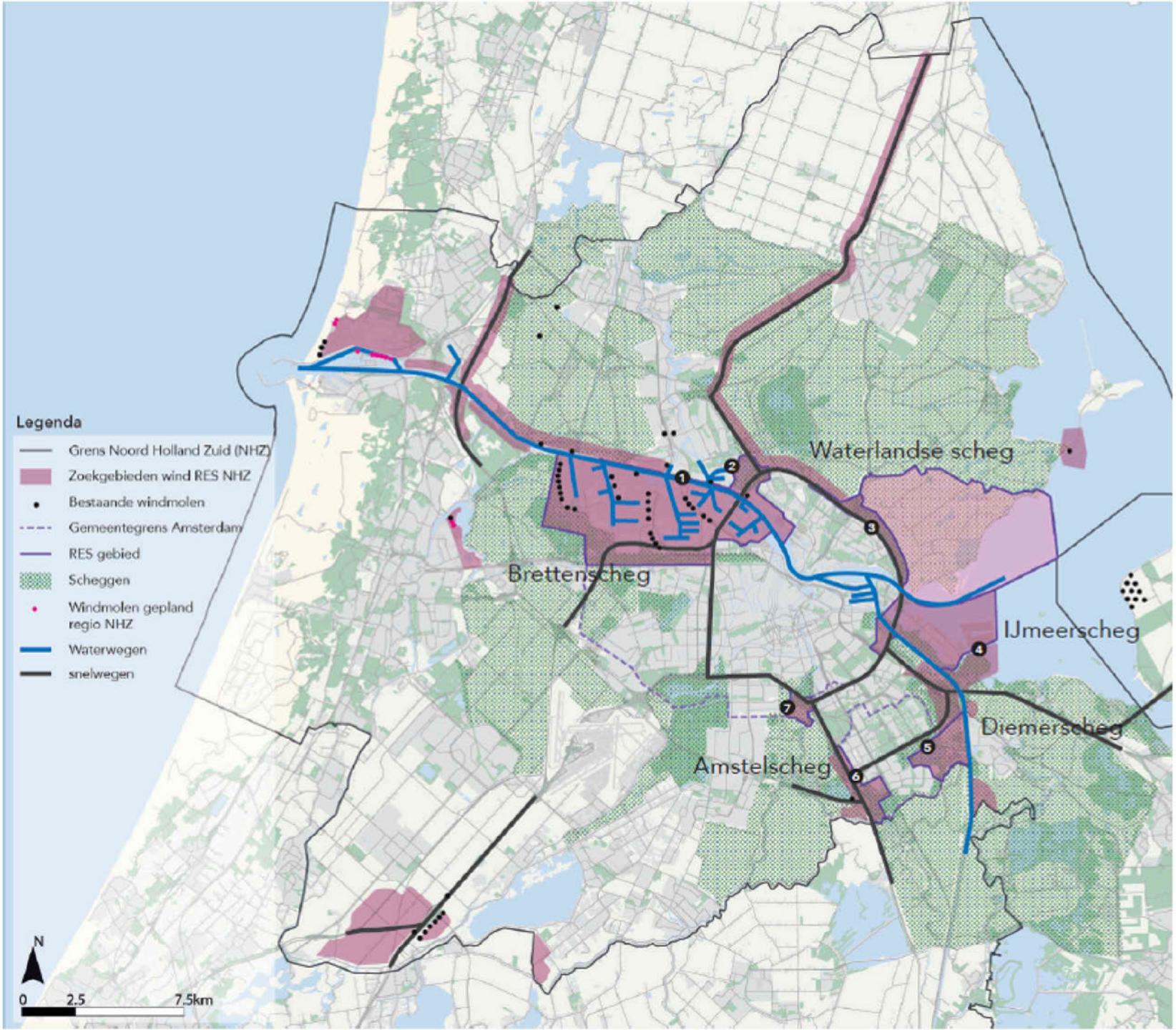
Legenda
Grens Noord Holland Zuid (NHZ)
Zoekgebieden wind RES NHZ
Bestaande windmolen
Gemeentegrens Amsterdam
RES gebied
Scheggen
Windmolen gepland regio NHZ
Waterwegen
snelwegen
Waterlandse scheg
Brettenscheg
IJmeerscheg
Diemerscheg
Amstelscheg
1
2
3
4
5
6
7
N
0
2.5
7.5km

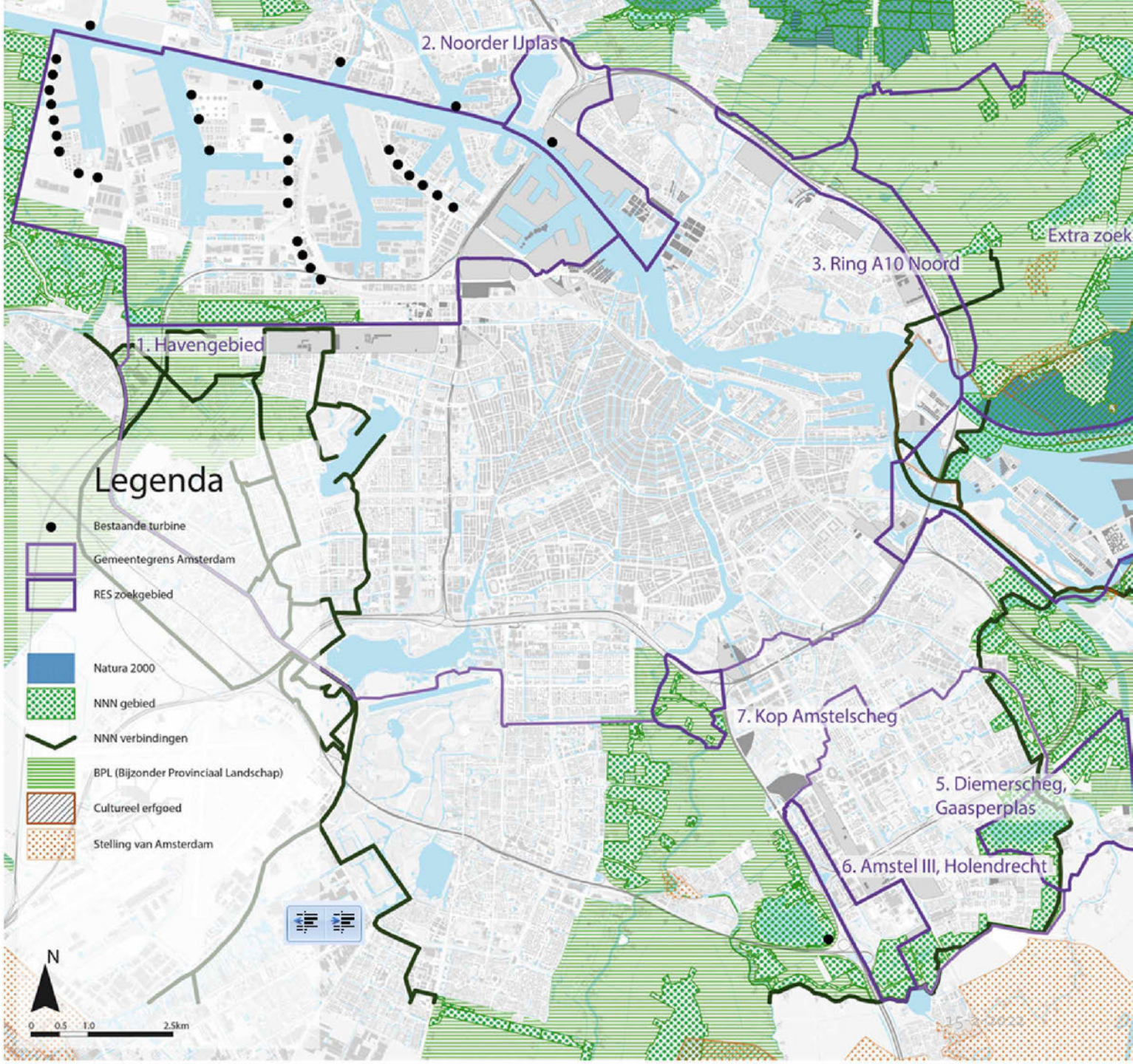
2. Noorder IJplas
3. Ring A10 Noord
Extra zoek
1. Havengebied
Legenda
Bestaande turbine
Gemeentegrens Amsterdam
RES zoekgebied
Natura 2000
NNN gebied
NNN verbindingen
BPL (Bijzonder Provinciaal Landschap)
Cultureel erfgoed
Stelling van Amsterdam
7. Kop Amstelscheg
5. Diemerscheg, Gaasperplas
6. Amstel III, Holendrecht
N
0 0.5 1.0 2.5km

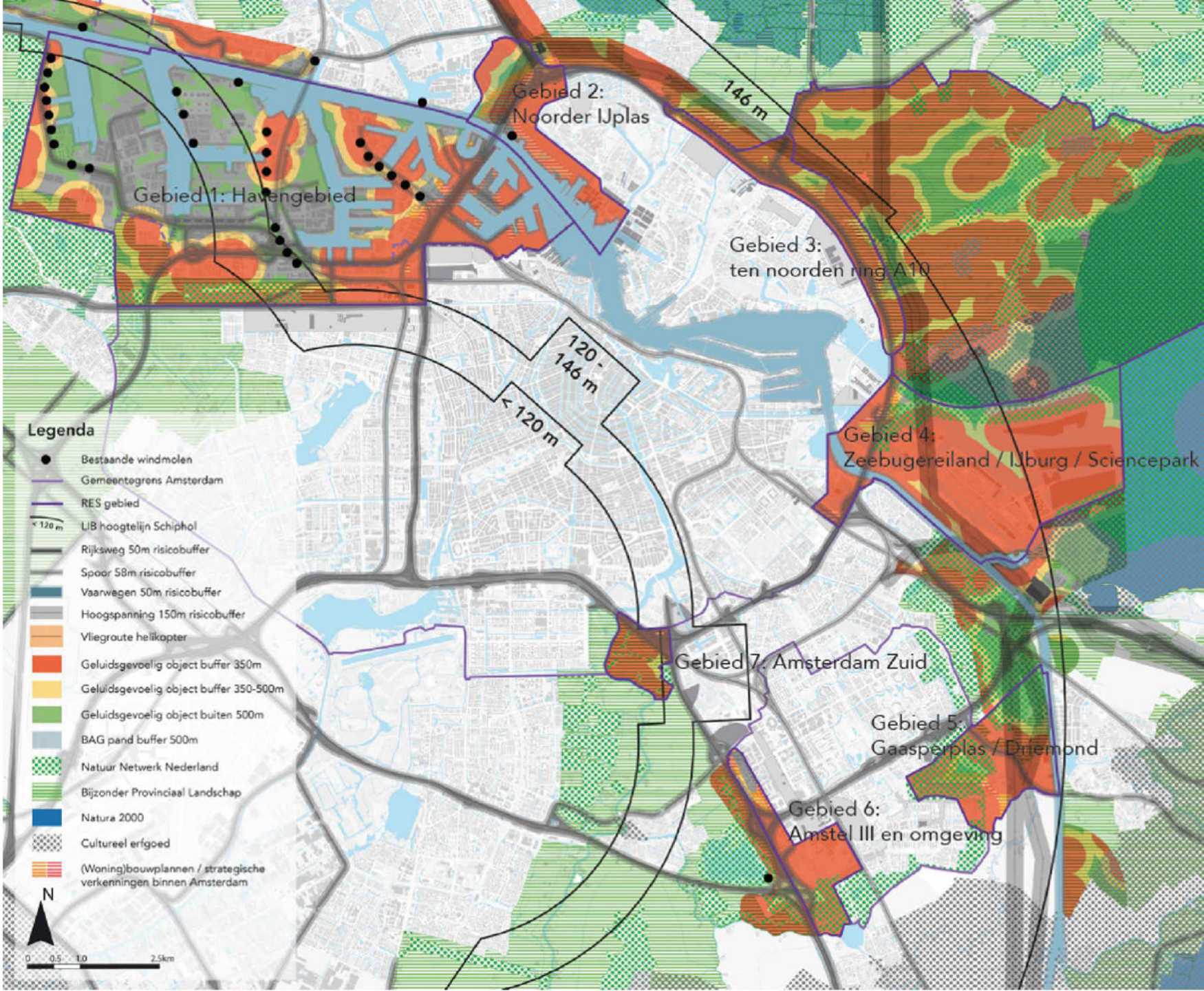
Gebied 1: Havengebied
Gebied 2:
Noorder IJplas
Gebied 3:
ten noorden ring A10
Gebied 4:
Zeebugereiland / IJburg / Sciencepark
Gebied 5:
Gaasperplas / Driemond
Gebied 6:
Amstel III en omgeving
Gebied 7: Amsterdam Zuid
146 m
120 - 146 m
< 120 m
Legenda
Bestaande windmolen
Gemeentegrens Amsterdam
RES gebied
LIB hoogtelijn Schiphol
Rijksweg 50m risicobuffer
Spoor 58m risicobuffer
Vaarwegen 50m risicobuffer
Hoogspanning 150m risicobuffer
Vliegroute helikopter
Geluidsgevoelig object buffer 350m
Geluidsgevoelig object buffer 350-500m
Geluidsgevoelig object buiten 500m
BAG pand buffer 500m
Natuur Netwerk Nederland
Bijzonder Provinciaal Landschap
Natura 2000
Cultureel erfgoed
(Woning)bouwplannen / strategische verkenningen binnen Amsterdam
N
0 0.5 1.0 2.5km

Kwaliteiten stadsdelen inzetten

- Lokale expertise overgang stad en ommeland
- Kennis van grondposities
- Koppelkansen met ruimtelijke wensen
- Ontwikkelen 'Amsterdamse windmolen'?

Ruimtelijk afwegingskader

- Schaal (weinig grote of veel kleine)
- Betrokkenheid (hoe dichterbij, hoe meer voordeel)
- Vormgeving en spelregels plaatsing (een bosje of strakke lijn)

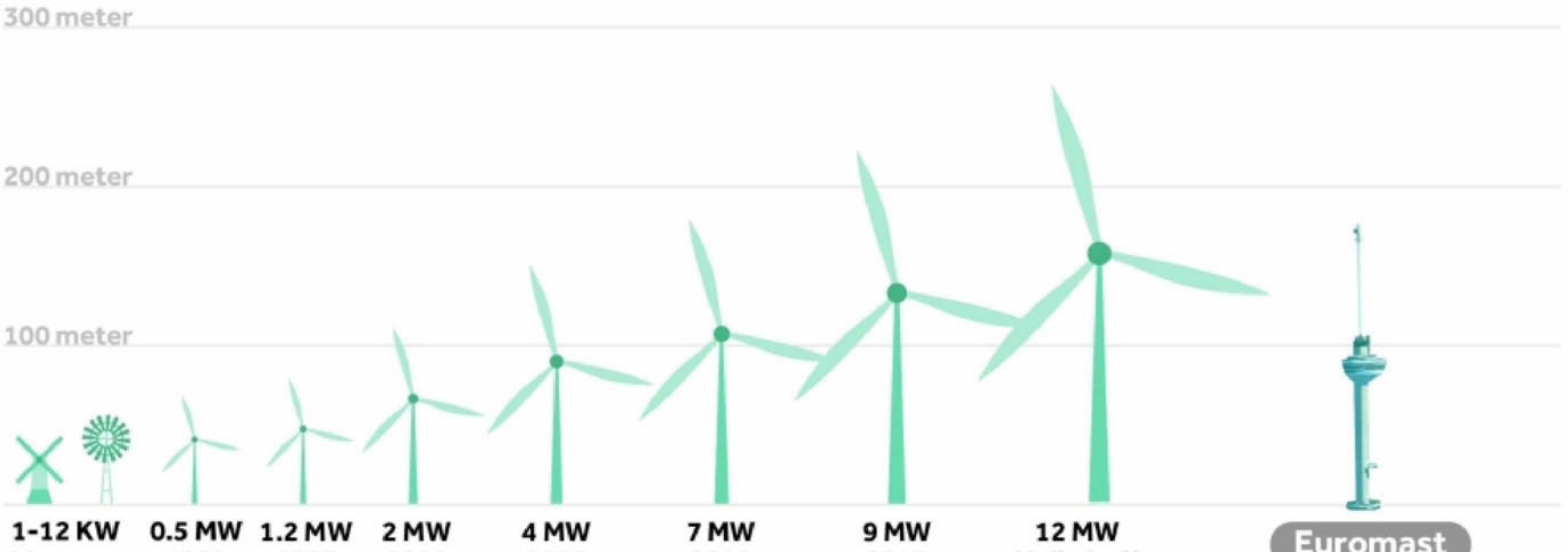

15-2-2022

Activiteiten en groepen Reflectiefase

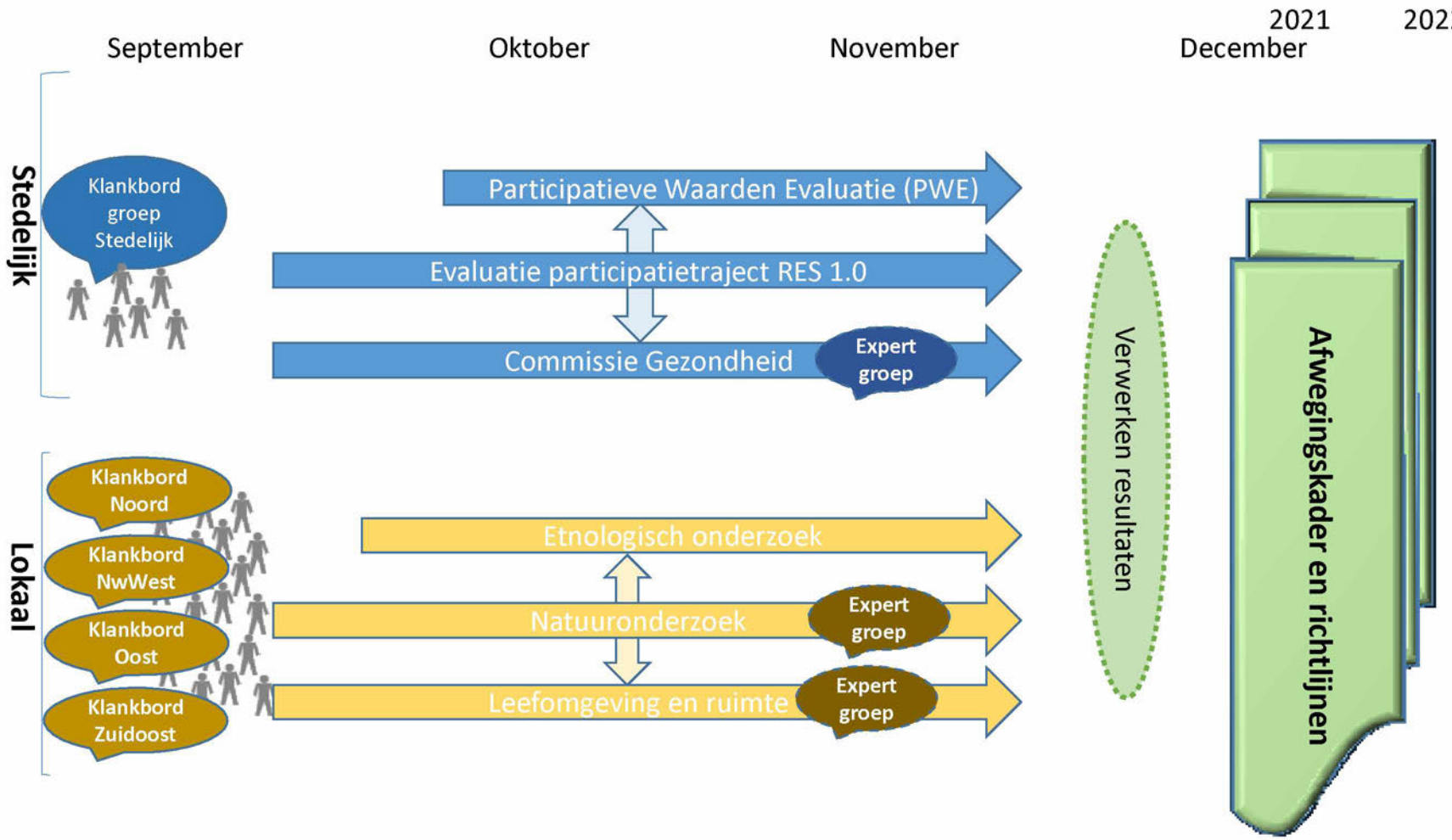

Gemeente Amsterdam

Communicatiekompas

Met goede communicatie versterken we het vertrouwen in de gemeente en daarmee de acceptatie en impact van ons werk voor en met de stad. Vanuit de gemeentelijke kernwaarden open, actief en integer wil de gemeente Begrijpelijk, Toegankelijk en Betrouwbaar (BTB) communiceren met alle Amsterdammers.

Wij gaan de interactie aan met de Amsterdammers en informeren hen zo goed mogelijk. Onze communicatie rond opgaven is relevant en speelt in op de behoeften van ontvangers en partners. Dat lukt alleen als beleid, projecten en programma's dat ook doen. Daaraan dragen we graag bij met onze communicatie-expertise en -capaciteit. Bestuurlijke en organisatiebrede prioriteiten zijn daarin leidend. Het Communicatiekompas geeft richting bij deze samenwerking tussen bestuur, primair proces en communicatie.

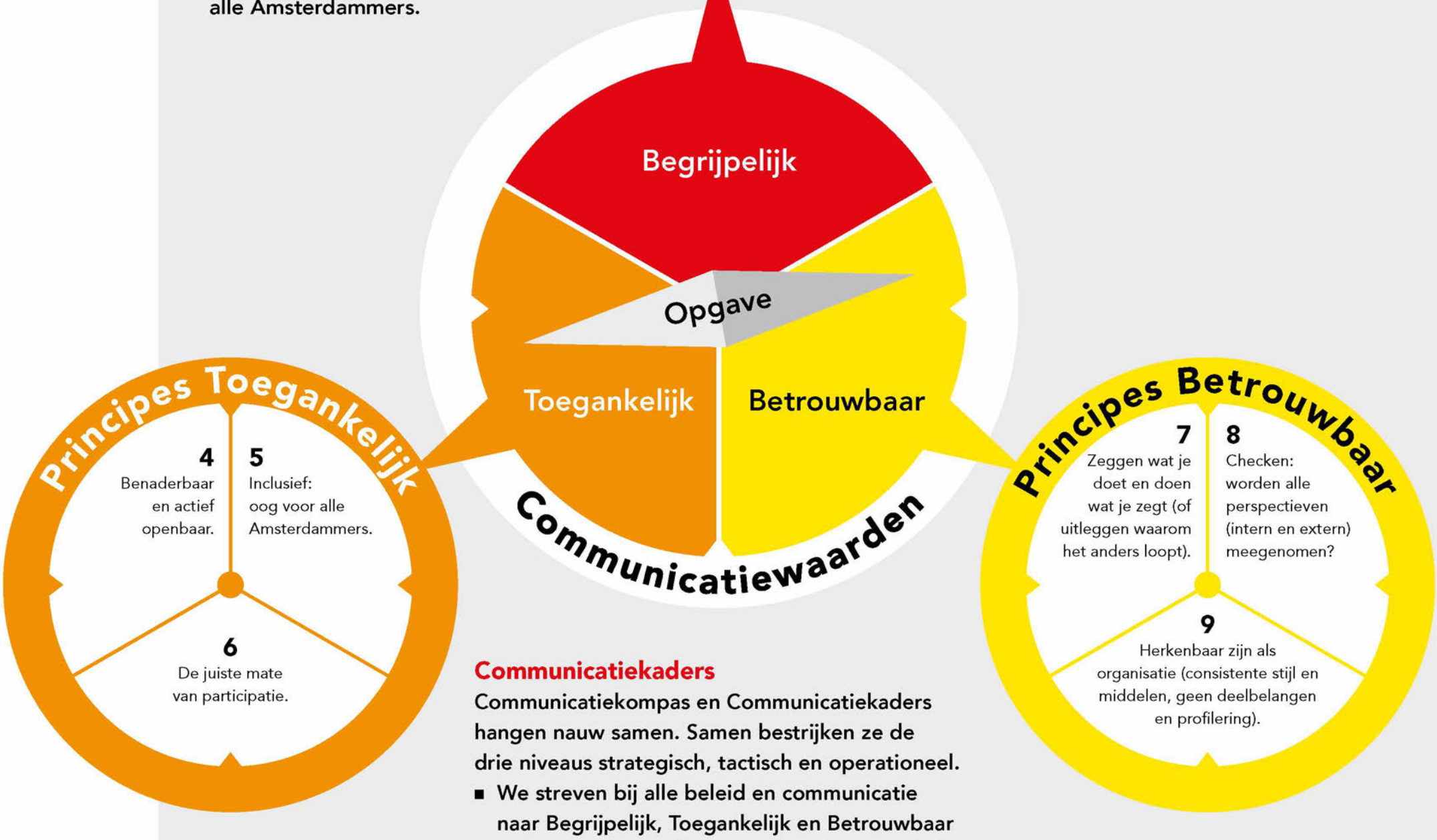

Communicatiekaders

Communicatiekompas en Communicatiekaders hangen nauw samen. Samen bestrijken ze de drie niveaus strategisch, tactisch en operationeel.

- We streven bij alle beleid en communicatie naar Begrijpelijk, Toegankelijk en Betrouwbaar (BTB), vanuit onze kernwaarden Open, Actief en Integer. (Strategisch niveau)
- Elke BTB-letter heeft drie ondersteunende principes. Ze maken BTB concreter en helpen bij het maken van een communicatieve aanpak. (Tactisch niveau)
- De Communicatiekaders helpen ons om ook de uitvoering BTB te houden, van bemensing tot vormgeving. Je vindt die op intranet, onder Kennis en beleid, bij Communicatie. (Operationeel niveau)

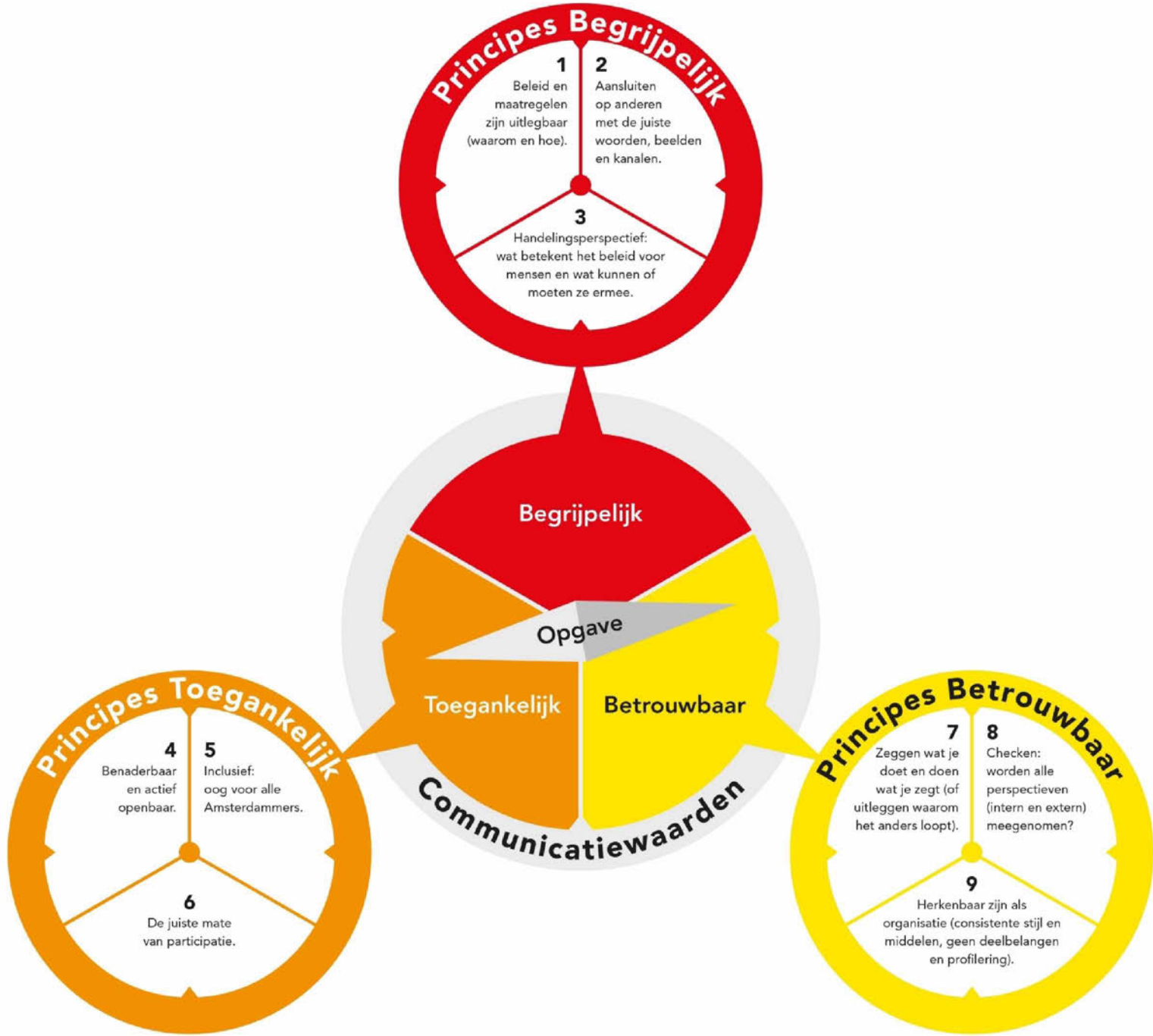
Principes Begrijpelijk
1
Beleid en maatregelen zijn uitlegbaar (waarom en hoe).
2
Aansluiten op anderen met de juiste woorden, beelden en kanalen.
3
Handelingsperspectief: wat betekent het beleid voor mensen en wat kunnen of moeten ze ermee.
Begrijpelijk
Opgave
Toegankelijk
Betrouwbaar
Communicatiewaarden
Principes Toegankelijk
4
Benaderbaar en actief openbaar.
5
Inclusief: oog voor alle Amsterdammers.
6
De juiste mate van participatie.
Principes Betrouwbaar
7
Zeggen wat je doet en doen wat je zegt (of uitleggen waarom het anders loopt).
8
Checken: worden alle perspectieven (intern en extern) meegenomen?
9
Herkenbaar zijn als organisatie (consistente stijl en middelen, geen deelbelangen en profilering).

Gemeente Amsterdam

Communicatiekompas

Met goede communicatie versterken we het vertrouwen in de gemeente en daarmee de acceptatie en impact van ons werk voor en met de stad. Vanuit de gemeentelijke kernwaarden open, actief en integer wil de gemeente **Begrijpelijk**, **Toegankelijk** en **Betrouwbaar** (BTB) communiceren met alle Amsterdammers.

Wij gaan de interactie aan met de Amsterdammers en informeren hen zo goed mogelijk. Onze communicatie rond opgaven is relevant en speelt in op de behoeften van ontvangers en partners. Dat lukt alleen als beleid, projecten en programma's dat ook doen. Daaraan dragen we graag bij met onze communicatie-expertise en -capaciteit. Bestuurlijke en organisatiebrede prioriteiten zijn daarin leidend. Het Communicatiekompas geeft richting bij deze samenwerking tussen bestuur, primair proces en communicatie.

Communicatiekaders

Communicatiekompas en Communicatiekaders hangen nauw samen. Samen bestrijken ze de drie niveaus strategisch, tactisch en operationeel.

- We streven bij alle beleid en communicatie naar Begrijpelijk, Toegankelijk en Betrouwbaar (BTB), vanuit onze kernwaarden Open, Actief en Integer. (Strategisch niveau)
- Elke BTB-letter heeft drie ondersteunende principes. Ze maken BTB concreter en helpen bij het maken van een communicatieve aanpak. (Tactisch niveau)
- De Communicatiekaders helpen ons om ook de uitvoering BTB te houden, van bemensing tot vormgeving. Je vindt die op intranet, onder Kennis en beleid, bij Communicatie. (Operationeel niveau)

Beste collega,

Helaas hebben we nog geen reactie van je gehad m.b.t. je deelname aan de start van de lokale procesgroepen Reflectiefase RES Amsterdam op **15 september 2021 (14:00-16:00 uur)**.

We willen graag nogmaals goed benadrukken dat dit een belangrijk moment is om mee te praten en om samen na te denken over hoe we de lokale inbreng van iedereen (*alle belanghebbenden*) zo goed mogelijk kunnen meenemen in het toekomstige RES proces op lokaal gebied.
De betrokkenheid en inbreng van lokale inwoners en belanghebbenden is niet alleen wenselijk, maar ook onmisbaar en jullie zijn daarbij de "*linking pin*".

Daarom vragen we vriendelijk om je uiterste te doen om toch aanwezig te kunnen zijn bij deze startbijeenkomst of mogelijk een collega te vragen om namens jou aanwezig te kunnen zijn.

Graag daarom **vandaag** nog via de eerder verstuurde Outlook uitnodiging doorgeven of je aanwezig kan zijn of niet.

We zien jullie reacties graag zsm tegemoet.

Met vriendelijke groet en graag tot 15 september!

[redacted]
Coördinator team RES/Wind Amsterdam
Team Regionale Energiestrategie (RES) Amsterdam
Afdeling Duurzaamheid | Gemeente Amsterdam

Uitnodiging technische sessie over de Reflectiefase Windenergie in Amsterdam.

~~**Regionale Energie Strategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ)**~~

dinsdag 21 september 2021 (19.00 – 21.00 uur) - online via MS Teams

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ) en kennisgenomen van het instellen van een **Reflectiefase** om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam.

De reflectiefase heeft als doel om te luisteren naar de verschillende zorgen over en behoeften voor de komst van windenergie in Amsterdam van een brede groep belanghebbenden. Deze worden geïnventariseerd, vastgelegd en hanteerbaar gemaakt voor de gemeenteraad. Ook de gezondheidseffectanalyse wordt verder vorm gegeven.
Belangengroepen worden uitgenodigd om hun zorgen en behoeftes te delen. Ook is er mogelijkheid om mee te denken bij bijeenkomsten van klankbord- en begeleidingsgroepen over hoe zorgen en behoeften toepasbaar kunnen worden gemaakt in het vervolgproces..

In de raadsinformatiebrief van 7 september 2021 zijn de uitkomsten van gesprekken met partners en belanghebbenden over de aanpak en inhoud van de reflectiefase verwerkt en toegelicht.

Op **21 september (19:00-21:00 uur)** organiseren we voor u een technische sessie over de reflectiefase en informeren wij u onder meer over de plek van de reflectiefase in het verdere proces, hoe de inbreng van eerdere gesprekken met belanghebbenden is gebruikt om de reflectiefase vorm te geven, welke activiteiten er plaats vinden tijdens de reflectiefase, op welke manier alle Amsterdammers, bewoners van buurgemeenten en andere belanghebbende eraan kunnen bijdragen en hoe de resultaten van de activiteiten worden verwerkt.

We nodigen u van harte uit om aanwezig te zijn en uw vragen te stellen.

Programma:
19.00 – 19.10 opening met achtergrond en context van deze sessie sessie
19.10 – 19.40 presentatie over reflectiefase (deel 1) (deel 1)
19.40 – 20.00 vragenronde
20.00 – 20.20 presentatie over reflectiefase (deel 2)
20.20 - 20.50 vragenronde
20:50-21:00 afronding

Aanmelden kan via Ja, deelname technische sessie 21 september 2021 We horen daarbij graag alvast of u specifieke vragen heeft, dan kunnen we die vast voorbereiden [en mogelijk efficiënter omgaan met de tijd die we hebben].

De bijeenkomst zal online plaatsvinden in MS Teams. Als u zich heeft opgegeven, ontvangt u de MS TEAMS link **op de dag** van de bijeenkomst.

Graag tot ziens!

[redacted]

Commented [redacted] Moeten we niet hebben over reflectiefase Windenergie in Amsterdam? We reflecteren toch niet op de RES 1.0 alleen specifiek op het deel windenergie. Ik ben van mening dat ook de communicatie naar buiten daar op gericht moet zijn. Dan hoef je ook de RES niet meer uit te leggen. Dat is een ambtelijk/bestuurlijk kader, maar niet waar het daadwerkelijk over gaat.

Commented [redacted] Aangepast

Commented [redacted] Mee te denken waarover?

Commented [redacted] Ik begrijp wat je zegt, maar is zo letterlijk overgenomen vanuit Raadsbrief en collegeflap bij raadsbrief
Toevoegen: over hoe zorgen en behoeften toepasbaar kunnen worden gemaakt in het vervolgproces ???

Commented [redacted] Eventueel ophalen welke verwachtingen er voor afzijn, zodt je dit kan meenemen in de presentatie? Of worden deze al van te voren opgehaald door Joris/Barn?

Commented [redacted] Nadenken of we presentatie in twee delen kunnen doen?

Commented [redacted] Heel goed! Dan vervalt mijn eerdere opmerking.

Coördinator RES Amsterdam
Regionale Energie Strategie (RES) Amsterdam

Tekst voor de Dagmail:
Hierbij ontvangt u een uitnodiging [*link toevoegen*] voor een digitale technische sessie over de **Reflectiefase** (RES 1.0 NHZ). De technische sessie vindt plaats op 21 september van 19:00 tot 21:00 uur (MS Teams). Uw aanmelding en eventuele vragen kunt u sturen naar RESAmsterdam@amsterdam.nl

-

From: "Groenewoud, Saskia" [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Tue, 14 Sep 2021 12:47:16 +0100
To: "[redacted]@amsterdam.nl>
Subject: Fwd: Aanvraag gesprek stadsdeelbestuur met Windalarm en bewoners

Outlook voor iOS downloaden
Van: [redacted]@gmail.com>
Verzonden: vrijdag, september 10, 2021 1:48 PM
Aan: [redacted]@amsterdam.nl; [redacted]@amsterdam.nl
CC: [redacted]t@amsterdam.nl; [redacted]@amsterdam.nl; [redacted]; [redacted]@hotmail.com
Onderwerp: Aanvraag gesprek stadsdeelbestuur met Windalarm en bewoners

Amsterdam, 10 september 2021
Beste mevrouw (Saskia) Groenewoud, en mevrouw (Erna) Berends,
Hierbij wil ik u beiden vragen, namens Windalarm en een aantal zeer betrokken bewoners uit Noord en landelijk Noord, voor een gesprek met ons.
Vanuit de belangengroep huiseigenaren Banne-Buiksloot ben ik begin dit jaar betrokken geraakt bij dit dossier, ik coördineer Windalarm Noord-Waterland en maak sinds enige tijd deel uit van het kernteam van het Windalarm.
Van verschillende contacten in Noord, waaronder [redacted] (bewoner van de wijk Elzenhagen, een van de artsen van het raadsadres gezondheid en windturbines van april jl.) en [redacted] (bewoner Noorder IJplas en een van de woordvoerders van de bewonersgroep Zijkanaal H.), delen de behoefte aan een gesprek met de verantwoordelijk bestuurder (mevr. Groenewoud). Er is via verschillende wegen contact gezocht maar er is nauwelijks tot geen communicatie geweest. Dit verbaast ons zeer vanwege de urgentie, de commotie en de potentiële impact van de plannen op tienduizenden bewoners van Amsterdam Noord. Er bestaat een grote behoefte aan een goed gesprek met u als bestuurder.
Gelukkig is het Corona-beleid na de zomer versoepeld en hoop ik dat u inziet dat een gesprek mogelijk én op zijn plaats is. Een aantal leden van Windalarm heeft deze week een gesprek gevoerd met de verantwoordelijk bestuurder in stadsdeel Oost en dat is niet voor het eerst. Wij wensen dat ook te hebben met onze bestuurders.
Over windturbines in ons stadsdeel is al veel langer sprake, maar over de huidige plannen was bij veel bewoners nog weinig bekend. Sinds het aanwijzen van zoekgebieden (waarvan twee in ons stadsdeel) vorig jaar is het pas concreet geworden voor veel bewoners, en pas sinds januari is er door gemeente en stadsdeel ruchtbaarheid aangegeven middels een brief. Vanaf november vorig jaar zijn 20.000 handtekeningen (waarvan 4.000 in Noord) opgehaald door Windalarm, waarmee duidelijk is dat het enorm leeft onder bewoners. Het veelvuldig inspreken bij stadsdeel en Raad is u ook niet ontgaan natuurlijk.
Wij zouden tijdens het gesprek onze zorgen willen uiten, ofwel eerder gedeelde zorgen mondeling toelichten aan het bestuur, en de gelegenheid krijgen om mevrouw Groenewoud vragen te mogen stellen. We kunnen in vogelvlucht door het proces tot nu toe gaan (ook vanuit jullie oogpunt), ingaan op de huidige stand van zaken en reflectiefase, en samen vooruit kijken. Jullie kunnen de eigen rol en positie uitleggen, en wat jullie wel en niet voor ons (hebben) kunnen betekenen.
Ik hoop dat u ingaat op ons verzoek, dat we op korte termijn een gesprek kunnen voeren met elkaar in het stadsdeelkantoor, en dat u ons dit snel laat weten. Ik denk dat [redacted] en ik niet mogen ontbreken. Hierbij het verzoek om het gezelschap niet te groot te maken, en de suggestie om ook [redacted] (woordvoerder van de woonbootbewoners aan Buikslotermeerdijk), [redacted] (stadsboerderij de Stadshoeve) en [redacted] bewoner Zunderdorp) uit te nodigen.
Wij horen graag komende week van jullie.
hartelijke groet,
[redacted]
Windalarm Amsterdam
06-[redacted]

Uitnodiging technische sessie over de Reflectiefase Windenergie in Amsterdam.

~~**Regionale Energie Strategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ)**~~

dinsdag 21 september 2021 (19.00 – 21.00 uur) - online via MS Teams

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ) en kennisgenomen van het instellen van een **Reflectiefase** om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam.

De reflectiefase heeft als doel om te luisteren naar de verschillende zorgen over en behoeften voor de komst van windenergie in Amsterdam van een brede groep belanghebbenden. Deze worden geïnventariseerd, vastgelegd en hanteerbaar gemaakt voor de gemeenteraad. Ook de gezondheidseffectanalyse wordt verder vorm gegeven.
~~Belangengroepen worden uitgenodigd om hun zorgen en behoeftes te delen. Ook is er mogelijkheid om mee te denken bij bijeenkomsten van klankbord- en begeleidingsgroepen over hoe zorgen en behoeften toepasbaar kunnen worden gemaakt in het vervolgproces..~~

In de raadsinformatiebrief van 7 september 2021 zijn de uitkomsten van gesprekken met partners en belanghebbenden over de aanpak en inhoud van de reflectiefase verwerkt en is de aanpak van de reflectiefase toegelicht.

Op **21 september (19:00-21:00 uur)** organiseren ~~ren~~ we voor u een technische sessie over de reflectiefase.

Er wordt informatie gegeven over het proces van windenergie in relatie tot de reflectiefase, over ~~en informeren wij u onder meer over de plek van de reflectiefase in het verdere proces, hoe de inbreng van eerdere gesprekken met belanghebbenden is gebruikt om de reflectiefase vorm te geven,~~ welke activiteiten er plaats vinden tijdens de reflectiefase, op welke manier alle Amsterdammers, bewoners van buurgemeenten en andere belanghebbende eraan kunnen bijdragen en hoe de resultaten van de activiteiten worden verwerkt.

We nodigen u van harte uit om aanwezig te zijn en uw vragen te stellen.

Programma:
19.00 start met toelichting op de van de reflectiefase en de activiteiten,
Ca 19: 30/ 19:45 gelegenheid voor vragen en nadere toelichting. ~~19.10 opening met achtergrond en context van deze sessie~~ sessie
~~19.10 – 19.40 presentatie over reflectiefase (deel 1)~~ (deel 1)
~~19.40 – 20.00 vragenronde~~
~~20.00 – 20.20 presentatie over reflectiefase (deel 2)~~
~~20.20 – 20.50 vragenronde~~
20:30/ ~~50~~ 21:00 afronding.

Aanmelden

Commented [redacted] Moeten we niet hebben over reflectiefase Windenergie in Amsterdam? We reflecteren toch niet op de RES 1.0 alleen specifiek op het deel windenergie. Ik ben van mening dat ook de communicatie naar buiten daar op gericht moet zijn. Dan hoef je ook de RES niet meer uit te leggen. Dat is een ambtelijk/bestuurlijk kader, maar niet waar het daadwerkelijk over gaat.

Commented [redacted] Aangepast

Commented [redacted] Mee te denken waarover?

Commented [redacted] Ik begrijp wat je zegt, maar is zo letterijk overgenomen vanuit Raadsbrief en collegeflap bij raadsbrief
Toevoegen: over hoe zorgen en behoeften toepasbaar kunnen worden gemaakt in het vervolgproces ???

Commented [redacted] Eventueel ophalen welke verwachtingen er voor afzijn, zodt je dit kan meenemen in de presentatie? Of worden deze al van te voren opgehaald door [redacted]

Commented [redacted] Nadenken of we presentatie in twee delen kunnen doen?

Via deze link ~~kan via~~ Ja, deelname technische sessie 21 september 2021 kunt u zich aanmelden.
We horen daarbij graag alvast of u specifieke vragen heeft, dan kunnen we die vast voorbereiden. ~~[en mogelijk efficiënter omgaan met de tijd die we hebben].~~

Commented [redacted] Heel goed! Dan vervalt mijn eerdere opmerking.

De bijeenkomst zal online plaatsvinden in MS Teams. Als u zich heeft opgegeven, ontvangt u de MS TEAMS link **op de dag** van de bijeenkomst.

Graag tot ziens!

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam
Regionale Energie Strategie (RES) Amsterdam

Tekst voor de Dagmail:
Hierbij ontvangt u een uitnodiging [*link toevoegen*] voor een digitale technische sessie over de **Reflectiefase** (RES 1.0 NHZ). De technische sessie vindt plaats op 21 september van 19:00 tot 21:00 uur (MS Teams). Uw aanmelding en eventuele vragen kunt u sturen naar RESAmsterdam@amsterdam.nl

-

Uitnodiging technische sessie over de Reflectiefase Windenergie in Amsterdam.

dinsdag 21 september 2021 (19.00 – 21.00 uur) - online via MS Teams

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ) en kennisgenomen van het instellen van een **Reflectiefase** om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam.

De reflectiefase heeft als doel om te luisteren naar de verschillende zorgen over en behoeften voor de komst van windenergie in Amsterdam van een brede groep belanghebbenden. Deze worden geïnventariseerd, vastgelegd en hanteerbaar gemaakt voor de gemeenteraad. Ook de gezondheidseffectanalyse wordt verder vorm gegeven.

In de raadsinformatiebrief van 7 september 2021 zijn de uitkomsten van gesprekken met partners en belanghebbenden over de aanpak en inhoud van de reflectiefase verwerkt en is de aanpak van de reflectiefase toegelicht.

Op **21 september (19:00-21:00 uur)** organiseren we voor u een technische sessie over de reflectiefase.

Er wordt informatie gegeven over het proces van windenergie in relatie tot de reflectiefase, over welke activiteiten er plaats vinden tijdens de reflectiefase, op welke manier alle Amsterdammers, bewoners van buurgemeenten en andere belanghebbende eraan kunnen bijdragen en hoe de resultaten van de activiteiten worden verwerkt.

We nodigen u van harte uit om aanwezig te zijn en uw vragen te stellen.

Programma:
19.00 start met toelichting op de van de reflectiefase en de activiteiten,
Ca 19: 30/ 19:45 gelegenheid voor vragen en nadere toelichting.
20:30/ 21:00 afronding.

Aanmelden
Via deze link Ja, deelname technische sessie 21 september 2021 kunt u zich aanmelden. We horen daarbij graag alvast of u specifieke vragen heeft, dan kunnen we die vast voorbereiden.

Commented [redacted] Heel goed! Dan vervalt mijn eerdere opmerking.

De bijeenkomst zal online plaatsvinden in MS Teams. Als u zich heeft opgegeven, ontvangt u de MS TEAMS link **op de dag** van de bijeenkomst.

Graag tot ziens!

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam
Regionale Energie Strategie (RES) Amsterdam

Tekst voor de Dagmail:
Hierbij ontvangt u een uitnodiging [*link toevoegen*] voor een digitale technische sessie over de **Reflectiefase** (RES 1.0 NHZ). De technische sessie vindt plaats op 21 september van 19:00 tot 21:00 uur (MS Teams). Uw aanmelding en eventuele vragen kunt u sturen naar RESAmsterdam@amsterdam.nl

-

Beste collega,

Helaas hebben we nog geen reactie van je gehad m.b.t. je deelname aan de start van de lokale procesgroepen Reflectiefase RES Amsterdam op **15 september 2021 (14:00-16:00 uur)**.

We willen graag nogmaals benadrukken dat dit een belangrijk moment is om mee te praten en om samen na te denken over hoe we de lokale inbreng van iedereen (*alle belanghebbenden*) zo goed mogelijk kunnen meenemen tijdens de reflectiefase van het RES proces. Jullie zijn daarbij een belangrijke 'linking pin' naar de lokale inwoners en belanghebbenden.

Daarom vragen we vriendelijk of je toch aanwezig kan zijn bij deze startbijeenkomst of mogelijk een collega te vragen om namens jou aanwezig te kunnen zijn.

We zien jullie reacties graag z.s.m. tegemoet via de verstuurde Outlook uitnodiging.

Met vriendelijke groet en graag tot 15 september!

[redacted]
Coördinator team RES/Wind Amsterdam
Team Regionale Energiestrategie (RES) Amsterdam
Afdeling Duurzaamheid | Gemeente Amsterdam

Context Mapping:
Onderzoek naar de Leefomgeving

Amsterdam RES Reflectiefase: Najaar 2021
Perception Design Studio

Wat is ‘Context Mapping’?

Deelnemers brengen hun omgeving (context) in kaart (map).

- Etnografisch onderzoek
- ‘Visuele objecten’
- Alternatieve manier van je ervaring delen en vertalen
- Een brede verzameling aan kwalitatieve feedback.

Vancouver context

Vanaf schetsen naar raadsrapport

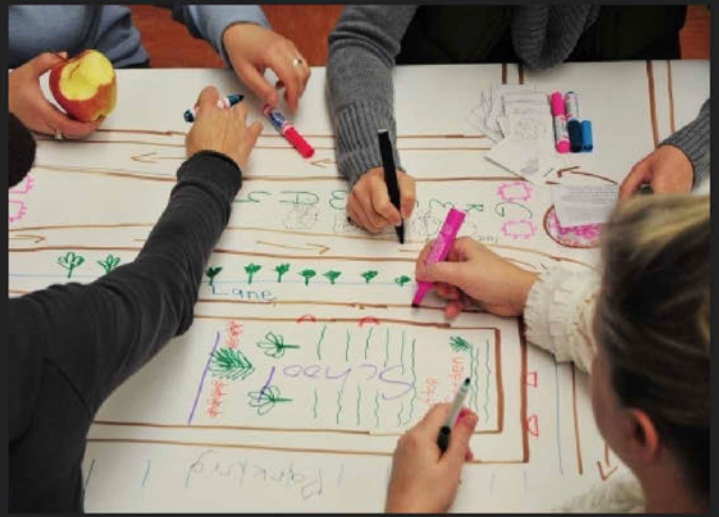

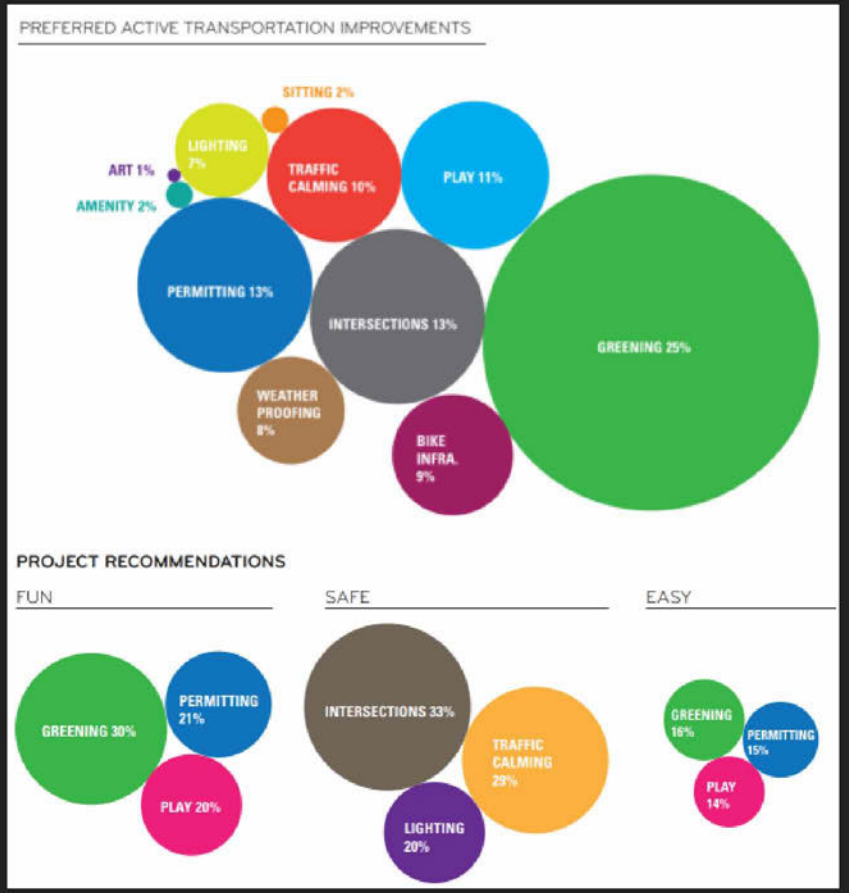

Het gebruik van Context Mapping in de Reflectiefase

Aanleiding van Context Mapping in de Reflectiefase

- Kwalitatieve feedback vs. technische informatie.
- Ervaringen, gebruik en waarden in kaart brengen
- De methode heeft de potentie om een bredere doelgroep te bereiken; laagdrempelige methode die lokaal wordt ingezet.

Hoe ziet Context Mapping er uit in de reflectiefase?

- Werkboeken met vragen, kaarten en stickers.
- Kaarten van het specifieke gebied.
- Deelnemers vullen de werkboeken tijdens inloopsessie in.
- Aanvullend kunnen deelnemer foto’s opsturen per mail.

Doel van Context Mapping in de Reflectiefase

De resultaten van Context Mapping brengen het volgende in kaart:

- Gebruikspatronen
- Percepties
- Waarden

Het doel is om kaarten en infographics op te leveren die de gebruikspatronen, ervaringen en waarden van gebiedsgebruikers vertalen naar bruikbare informatie voor het afwegingskader.

Gebruikspatronen: Hoe gebruik ik de omgeving?

Denk aan: joggen, wandelen, boodschappen doen, de kinderen ophalen met de fiets, zwemmen, etc.

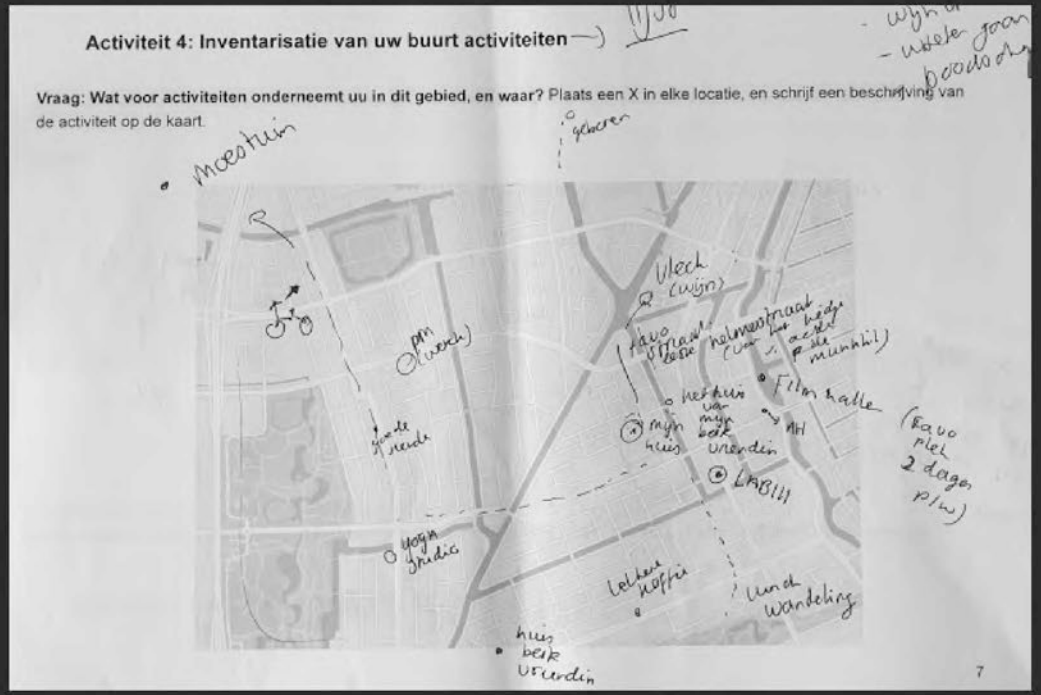

Percepties: Hoe ervaar ik de omgeving?

Denk aan: een gevoel van veiligheid, ontspanning, kalmte of drukte, een plek om anderen te ontmoeten of juist alleen te zijn.

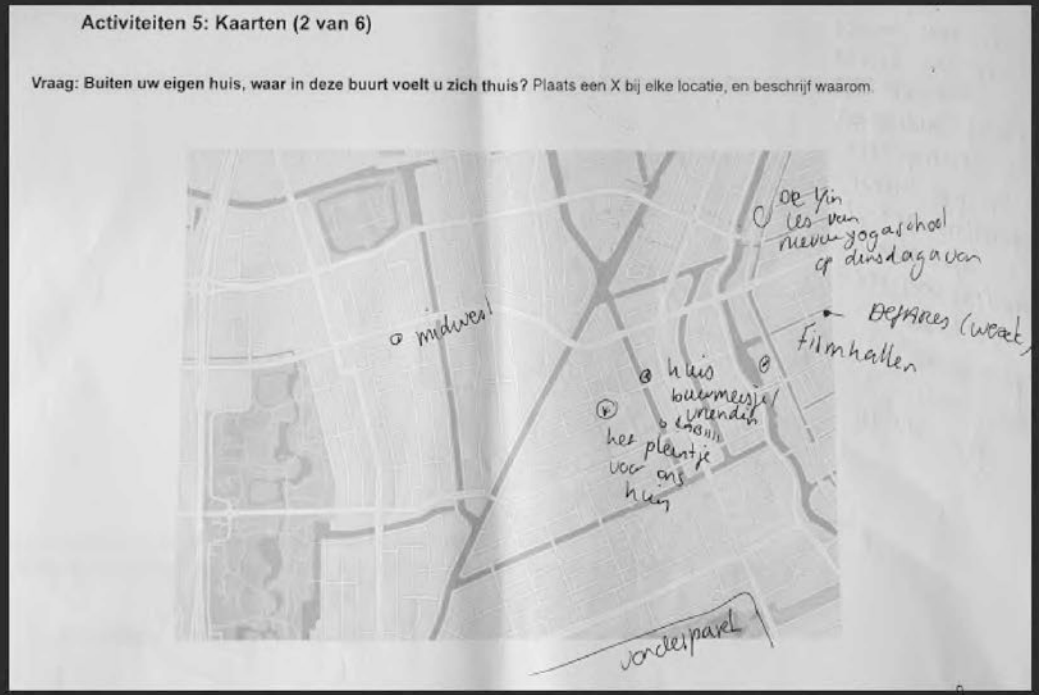

Waarden: Wat (fysiek of niet) in de omgeving is van waarde voor mij?

Denk aan: deze plekken zijn belangrijk voor mij, deze plekken zijn historisch, deze plekken maken de buurt speciaal.

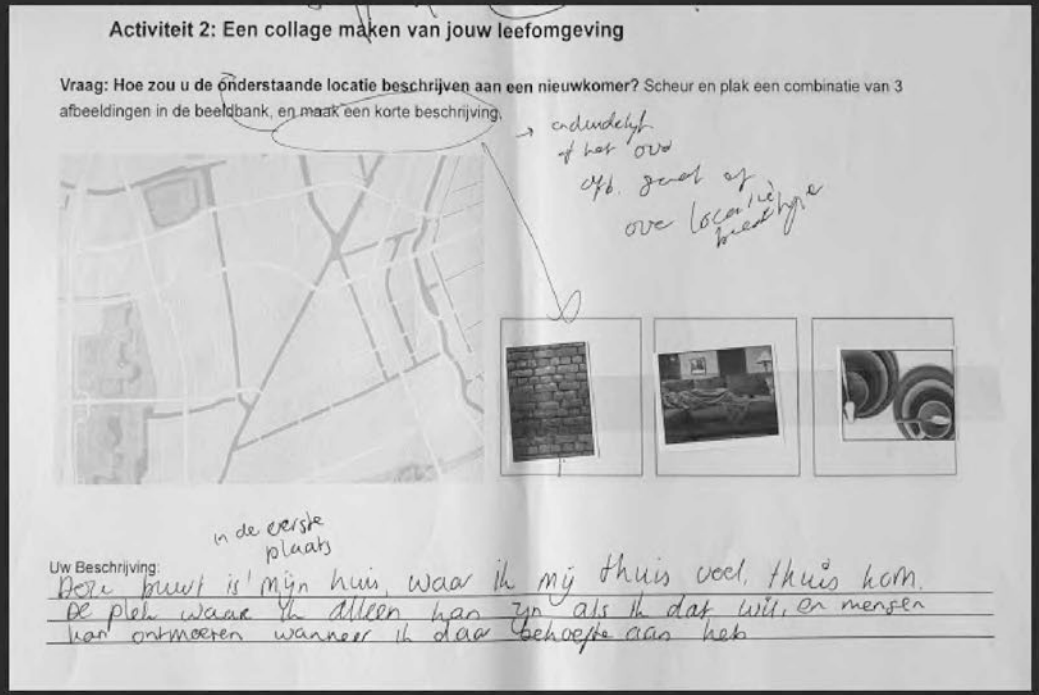

Activiteit 2: Een collage maken van jouw leefomgeving

Vraag: Hoe zou u de onderstaande locatie beschrijven aan een nieuwkomer? Scheur en plak een combinatie van 3 afbeeldingen in de beeldbank, en maak een korte beschrijving.

Uw Beschrijving:

in de eerste plaats

Deze buurt is mijn huis, waar ik mij thuis voel, thuis kom. De plek waar ik alleen kan zijn als ik dat wil, en mensen kan ontmoeten wanneer ik daar behoefte aan heb

Van subjectieve antwoorden naar interessante inzichten

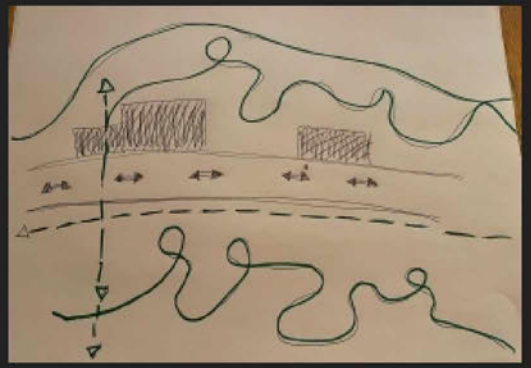

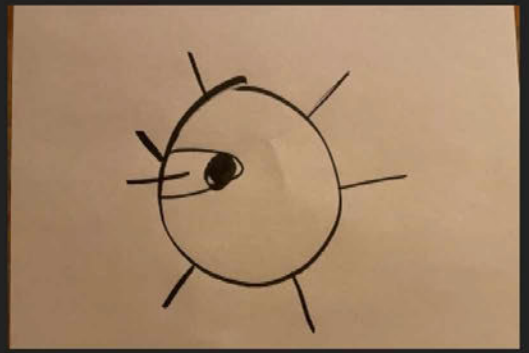

Deelnemers kaarten

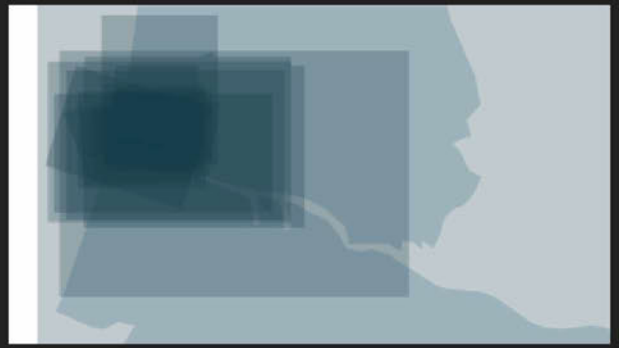

Overlappende schalen

Overlappende gebruikspatronen

Het werven van deelnemers voor Context Mapping

Thematiek: Amsterdam RES

Thema's die conflicterend zijn met de plaatsing van windmolens in een stedelijk gebied als focus:

- Gezondheid
  - Fysieke en sociaal
- Natuur & Landschap
- Recreatie
- Waardedaling, zorgen over huisvesting

De thema's zijn uitgangspunt voor de selectie van wervingslocaties in de zoekgebieden.

Werving: Thema's & Locaties

We selecteren dus geen doelgroepen, **maar locaties en hun gebruikers.**

1. Zoekgebied (radius van 2000 meter) →
2. Thema's in het zoekgebied →
3. Specifieke locaties →
4. Deelnemers werven op locatie.

Denk aan: volkstuinen, recreatiecentra, bewonersgroepen, buurthuizen, en sportvelden.

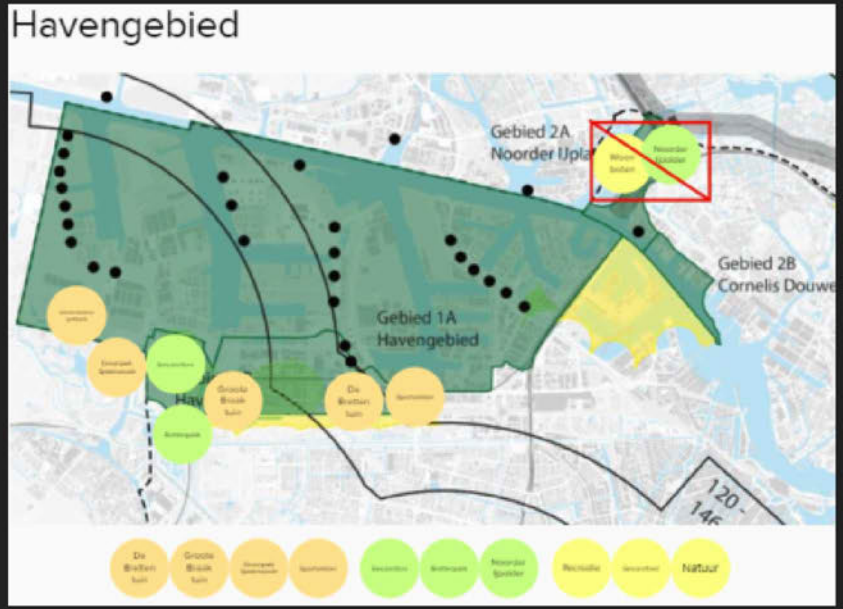

Samenwerking

Per zoekgebied willen we graag samen...

- De lijst van wervinglocaties controleren: Missen er locaties? Zijn er locaties die niet binnen dit gebied vallen? Deze lijst leggen we hierna voor aan de Klankbordgroepen.

- Wat zijn de beste locaties voor de daadwerkelijke sessies? Uitwisseling van contacten en mogelijkheden voor workshoplocaties.

- Communicatie: Beste wijze van communicatie vanuit het stadsdeel en binnen lokale netwerken.

- Vervolgstappen: Afspraken maken.

Gezondheid

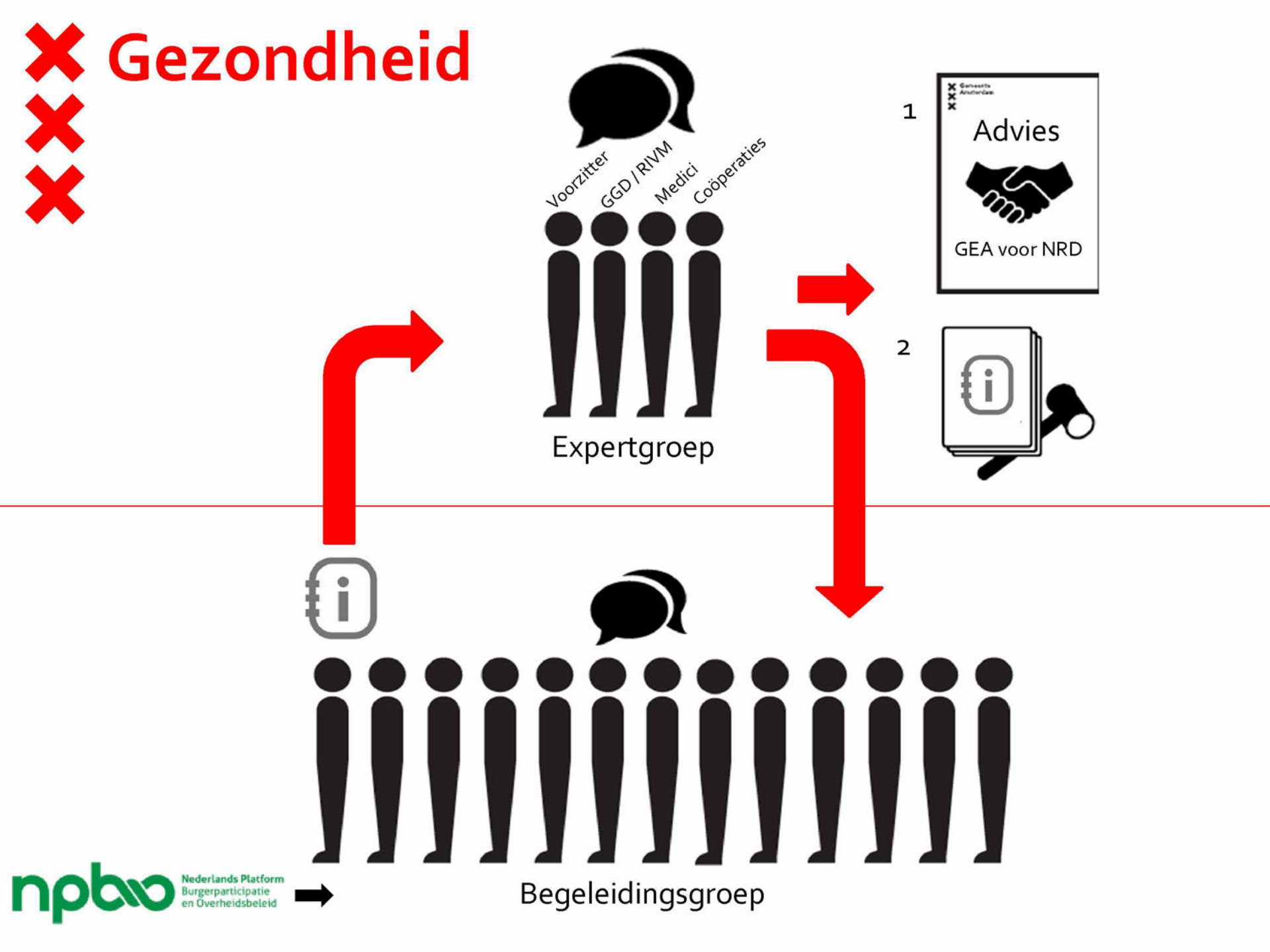

Nederlands Platform Burgerparticipatie en Overheidsbeleid

Ruimte

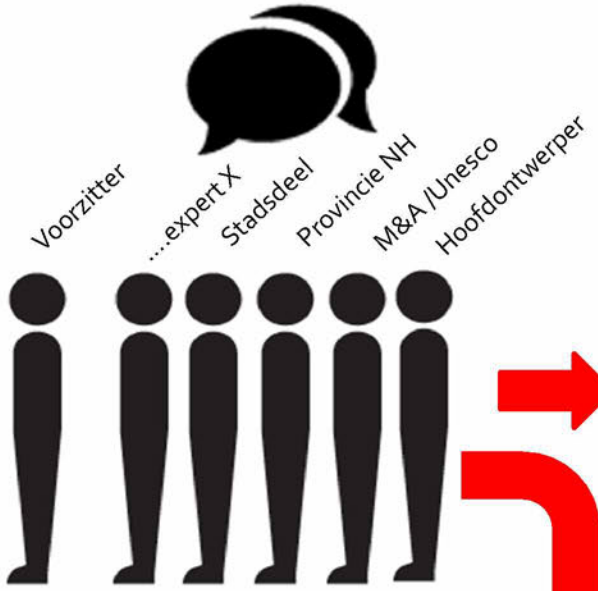

1. Advies Ruimte voor NRD
2. Inhoudelijke verdiepingsslag: aandachtspunten per zoekgebied in kaart

Activiteiten

1. Verzamelen vragen, zorgen en behoeften ruimte
2. Voorleggen vragen aan expertgroep
3. Excursies naar zoekgebieden
4. Reflecteren op antwoorden expertgroep

Selectie van bewoners, organisaties, belanghebbenden door

npbo Nederlands Platform Burgerparticipatie en Overheidsbeleid

Gemeente Amsterdam

Verwachtingen aan RES Reflectiefase en afwegingskader

Team RES / wh Marieke van Doorninck

Doel gesprek

- Verwachtingen uitspreken over
  - Wat is de reflectiefase, welk doel dient het, en wat is het eindproduct
  - Wat is wenselijk en haalbaar in de tijd
  - Welke scenario's zien we en wat zijn daarbij de risico's

  - Door team RES
  - Door de wethouder.

Vooraf: de opdracht aan team RES

- Doel reflectiefase: rust creëren, dialoog met de stad, verschillende perspectieven, iedereen betrekken.
- Reflectiefase als extra stap, vooruitlopend op nog komende besluitvorming, nog een keer in kaart brengen en vastleggen van zorgen en behoeften.
- Op basis daarvan een aanpak voorgesteld met hulp van experts op participatie en mediatie.
- Resultaat opleveren in december? Team heeft aangegeven dat dit niet haalbaar is gezien de maatschappelijke context.

Wat zien we als eindresultaat?

- Een afwegingskader:
  - waarbij breed gelegenheid is geweest om input te leveren,
  - dat de raad extra informatie geeft om een goede afweging te maken in het vervolgproces,
  - Dat input geeft voor lokale participatie, -samenwerking en onderzoeken in het vervolgproces

- Vertrouwen in het vervolgproces zodat de volgende fase, ook met een nieuwe coalitie, kan worden opgestart.

Dilemma:

- De wens om het resultaat in de huidige raad vast te stellen, zodat de vervolgfasen kunnen starten

Vs

- Zorgvuldig en volledig geeft vertrouwen democratisch proces, vraagt tijd, flexibiliteit en uitgebreide communicatie omdat:
  - Het onderdeel is van intensief en emotioneel maatschappelijk debat
  - Politieke besluitvorming en de gemeentelijke organisatie kwetsbaar zijn in de arena van sterk georganiseerde belangen
  - Betrouwbare, toegankelijke en begrijpelijke communicatie bijdraagt aan het vergroten van het draagvlak voor het besluitvormingsproces en uiteindelijk besluit.

Communicatiekompas:

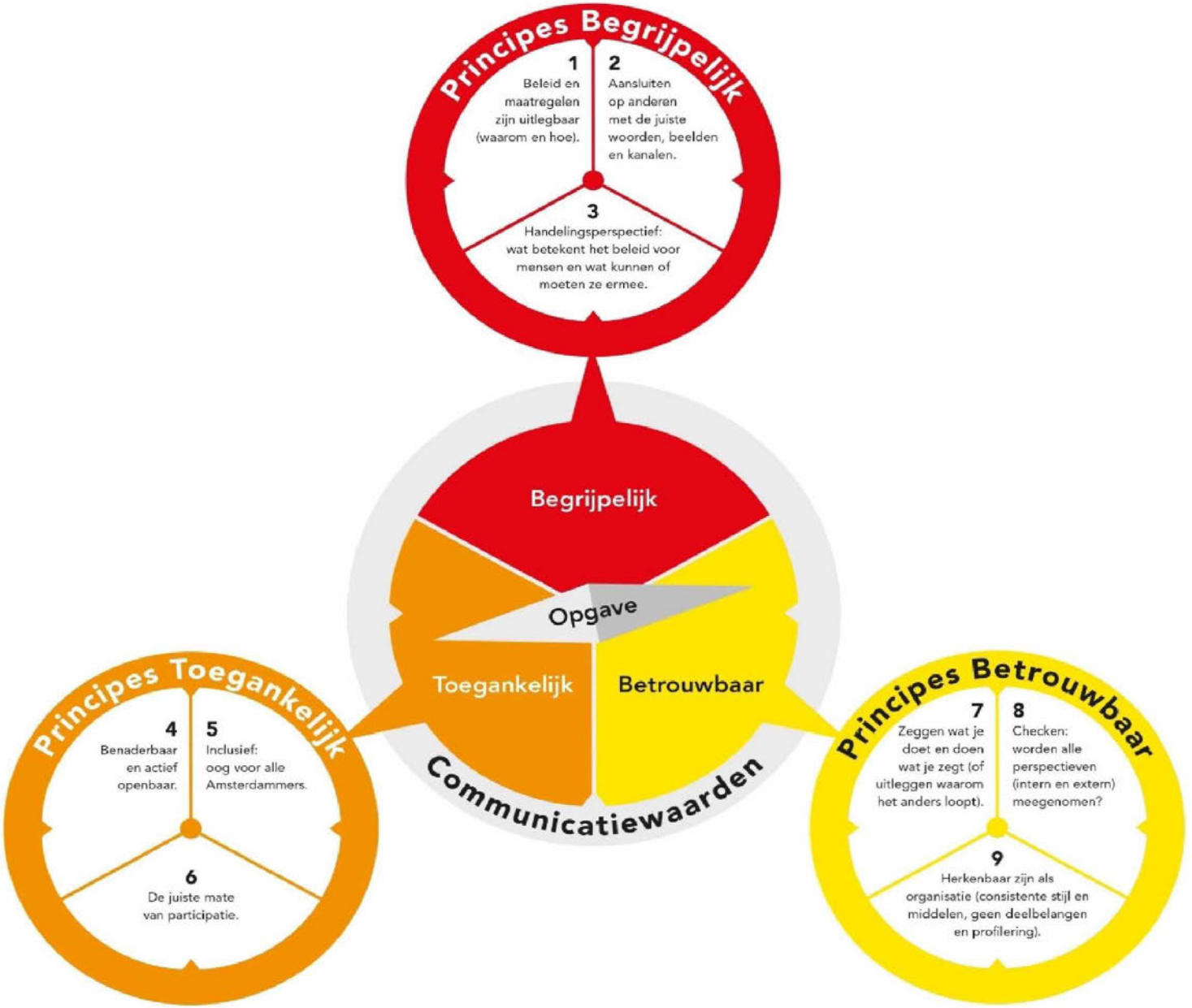

Vragen aan de wethouder

- Wat ligt er als de reflectiefase afgerond is?
- Hoe ziet een product er uit? Wanneer kunnen we door naar de vervolgfase?
- Wat ziet de wh als politieke legacy in dit proces?

Proces RES en wind - planning

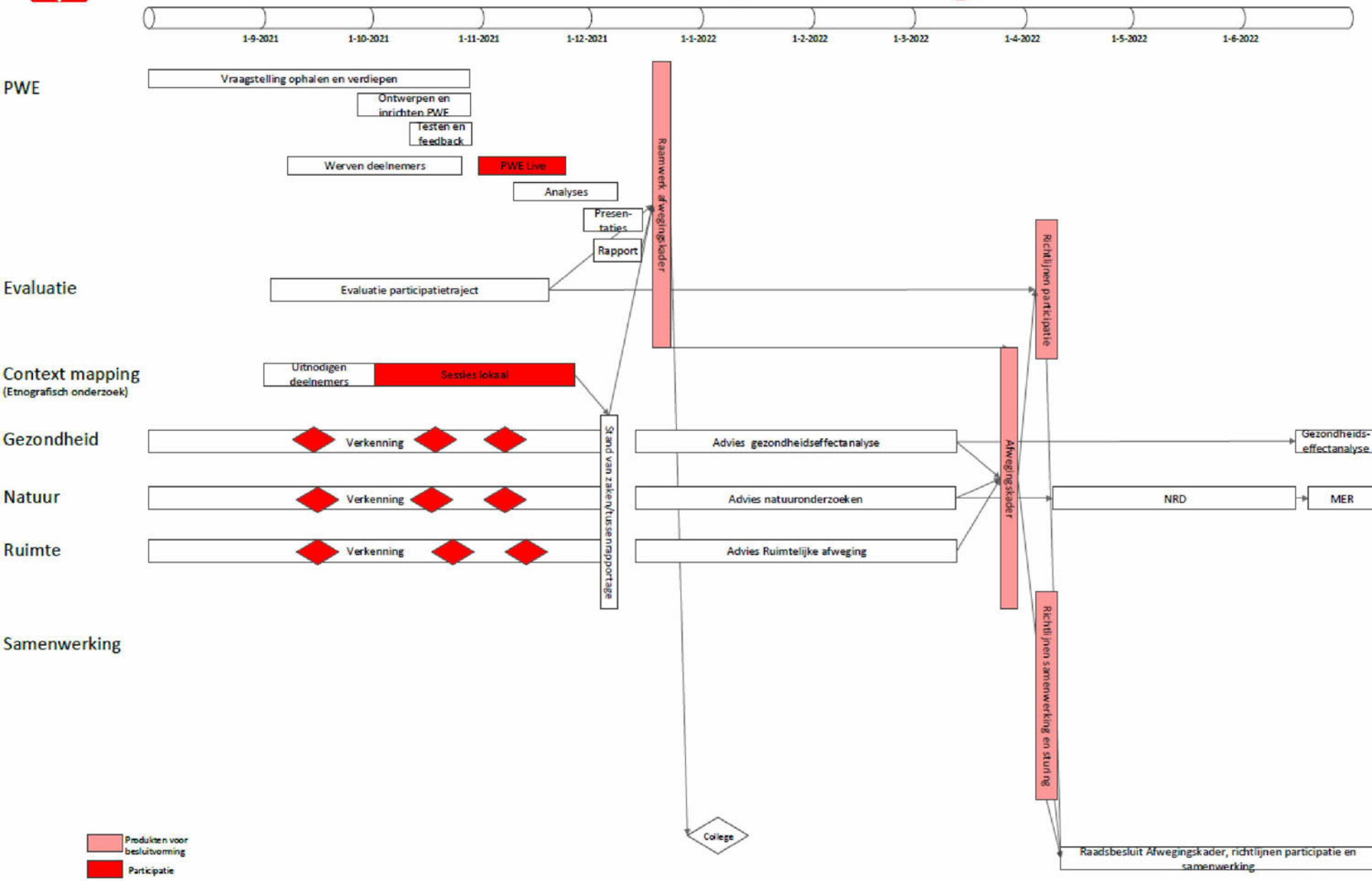

Democratische stappen

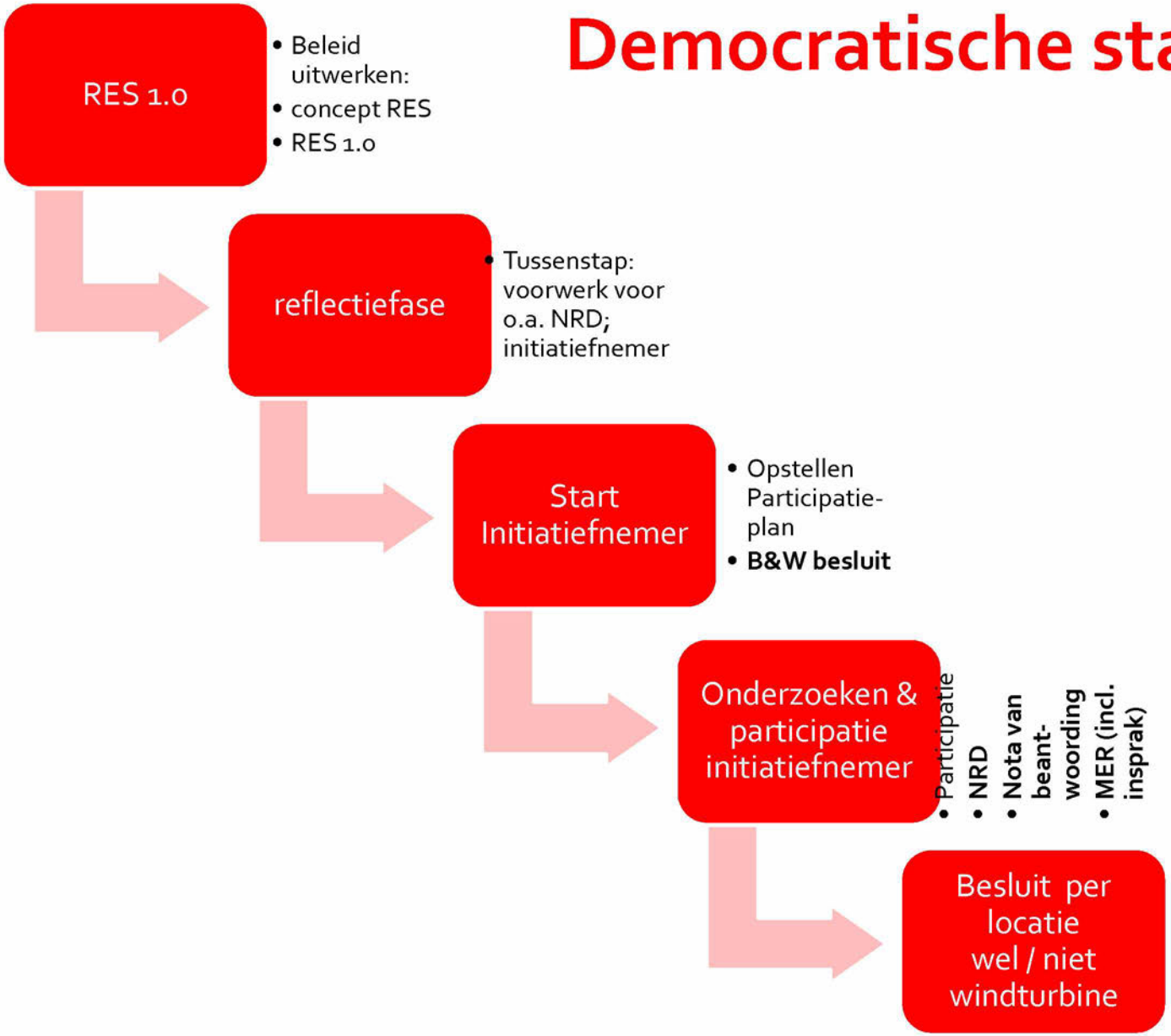

Verschillende opties:
a) Proces inkorten, licht product opleveren

- Reflectiefase zo goed als afgerond begin december,
- Er wordt een 'licht' product opgeleverd 15 dec.,
- Op basis van slanke eindproducten (PWE, mapping, verkenning gezondheid, natuur, ruimtelijke kwaliteit).

- Risico:
  - Product heeft inhoudelijke (te) weinig zeggenschap, in de vervolgfase start de discussie op nieuw,
  - Product moet dus november al klaar zijn om bestuurlijk te kunnen vaststellen, laat geen ruimte voor afstemming (in/extern)
  - Doel RF is niet bereikt (geen rust, niet alle belangen gedocumenteerd, voldoet niet aan gewekte verwachtingen, geen vertrouwen in gemeentelijk proces hersteld).
  - Inhoudelijke tussenproducten niet ver genoeg uitgewerkt als basis voor vervolgstappen.
  - Nieuw college ziet teveel risico's en zet proces op laag pitje.

Verschillende opties:
b) Proces loopt door, deelproducten aanbieden

- Proces reflectiefase loopt door tot begin maart,
- Output reflectiefase zijn deelproducten: PWE, Verkenningen natuur en gezondheid, evaluatie,…
- Volledig uitgewerkt afwegingskader is input voor nieuw college.
- Wethouder heeft legacy van 'geluisterd naar de stad en vertrouwen hersteld'
- Afwegingskader en besproken deelproducten zijn basis voor start van initiatiefnemers Q2/ Q3 2022.

- Risico:
  - Huidige Raad kan zich niet uitspreken over het eindresultaat.
  - Deelproducten worden als geheel gezien, iedere product levert veel onrust op omdat het geheel nog niet wordt overzien.
  - Opmerkingen van de klankbordgroepen ontbreken in het product dat vastgesteld wordt (want geen afwegingskader),

Verschillende opties:
c) Proces loopt door, contour van een afwegingskader (halffabricaat) aanbieden

- Proces reflectiefase loopt door tot begin maart,
- Output deze collegeperiode reflectiefase is
  - een beschrijving van de vragen,
  - Beschrijving van de stand van zake tot eind november en
  - Een schets van het proces van verwerking tot afwegingskader (incl. dummy).
- Goed uitgewerkt afwegingskader is input voor nieuw college in en basis voor start van initiatiefnemers.
- Wethouder heeft legacy van 'geluisterd naar de stad en vertrouwen hersteld'

- Risico:
  - Huidige Raad kan zich niet uitspreken over de inhoud van het afwegingskader
  - Huidige Raad kan zich wel uitspreken over proces en richting.

Beste collega,

Helaas hebben we nog geen reactie van je gehad m.b.t. je deelname aan de start van de lokale procesgroepen Reflectiefase RES Amsterdam op **15 september 2021 (14:00-16:00 uur)**.

We willen graag nogmaals benadrukken dat dit een belangrijk moment is om mee te praten en om samen na te denken over hoe we de lokale inbreng van iedereen (*alle belanghebbenden*) zo goed mogelijk kunnen meenemen tijdens de reflectiefase van het RES proces. Jullie zijn daarbij een belangrijke 'linking pin' naar de lokale inwoners en belanghebbenden.

Daarom vragen we vriendelijk of je toch aanwezig kan zijn bij deze startbijeenkomst of mogelijk een collega te vragen om namens jou aanwezig te kunnen zijn.

We zien je reactie graag z.s.m. tegemoet via de verstuurde Outlook uitnodiging.

Met vriendelijke groet en graag tot 15 september!

[redacted]
Coördinator team RES/Wind Amsterdam
Team Regionale Energiestrategie (RES) Amsterdam
Afdeling Duurzaamheid | Gemeente Amsterdam

Uitnodiging technische sessie over de Reflectiefase Windenergie in Amsterdam.

dinsdag 21 september 2021 (19.00 – 21.00 uur) - online via MS Teams

Op 27 mei jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0 Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ) en kennisgenomen van het instellen van een **Reflectiefase** om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam.

De reflectiefase heeft als doel om te luisteren naar de verschillende zorgen over en behoeften voor de komst van windenergie in Amsterdam van een brede groep belanghebbenden. Deze worden geïnventariseerd, vastgelegd en hanteerbaar gemaakt voor de gemeenteraad. Ook de gezondheidseffectanalyse wordt verder vorm gegeven.

In de raadsinformatiebrief van 7 september 2021 zijn de uitkomsten van gesprekken met partners en belanghebbenden over de aanpak en inhoud van de reflectiefase verwerkt en is de aanpak van de reflectiefase toegelicht.

Op **21 september (19:00-21:00 uur)** organiseren we voor u een technische sessie over de reflectiefase.

Er wordt informatie gegeven over het proces van windenergie in relatie tot de reflectiefase, over welke activiteiten er plaats vinden tijdens de reflectiefase, op welke manier alle Amsterdammers, bewoners van buurgemeenten en andere belanghebbende eraan kunnen bijdragen en hoe de resultaten van de activiteiten worden verwerkt.

We nodigen u van harte uit om aanwezig te zijn en uw vragen te stellen.

Programma:
19.00 - start met toelichting op de van de reflectiefase en de activiteiten,
ca. 19: 30/ 19:45 gelegenheid voor vragen en nadere toelichting.
20:30/ 21:00 afronding.

Aanmelden
Via deze link Ja, deelname technische sessie 21 september 2021 kunt u zich aanmelden. We horen daarbij graag alvast of u specifieke vragen heeft, dan kunnen we die vast voorbereiden.

De bijeenkomst zal online plaatsvinden in MS Teams. Als u zich heeft opgegeven, ontvangt u de MS TEAMS link **op de dag** van de bijeenkomst.

Graag tot ziens!

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam
Regionale Energie Strategie (RES) Amsterdam

Ruimte

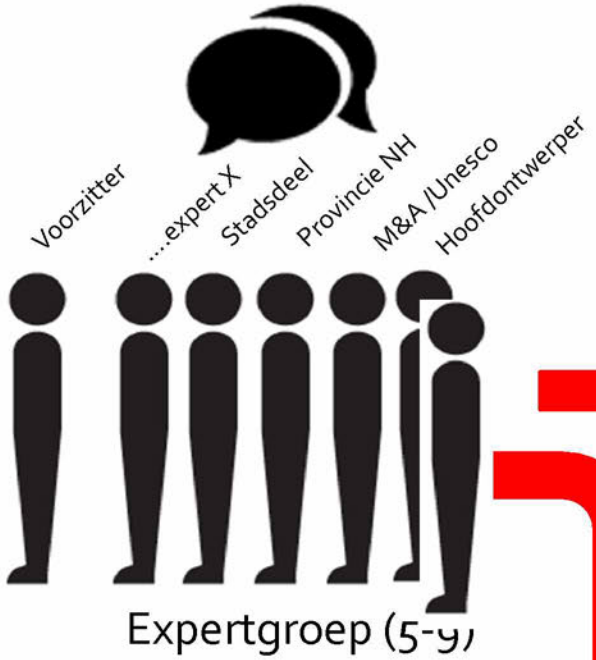

Advies Ruimte

Advies Ruimte voor NRD:
'Stedelijk kwaliteitskader windenergie Amsterdam'

Activiteiten

1. Verzamelen vragen, zorgen en behoeften ruimte
2. Voorleggen vragen aan expertgroep
3. Excursies naar zoekgebieden
4. Reflecteren op antwoorden expertgroep

Selectie van bewoners, organisaties, belanghebbenden door

npbo Nederlands Platform Burgerparticipatie en Overheidsbeleid

Gemeente
Amsterdam

Reflectiefase RES/wind

Invulling op hoofdlijnen

Start van de procesgroepen in Oost, Noord, Nieuw-West en Zuidoost

Gemeente Amsterdam (team RES), 15-09-2021

Programma

- 14:00 – 14:30 Start – introductie RES reflectiefase (plenair)
  - Korte introductie proces en de verschillende groepen
  - Korte introductie thematische verkenningen (gezondheid, natuur, ruimte)
  - Korte introductie communicatie
  - Vragen en antwoorden
- 14:30 – 15:00 Uitgebreide toelichting PWE (plenair)
- 15:00 – 15:50 Parallele sessies: toelichting Context mapping & Verkenning ruimtelijke kwaliteit (twee keer)
  - 25 min context mapping – wat is het en hoe werkt het?
  - 25 min ruimtelijke kwaliteit (en natuur) – Wat speelt er? Hoe gaan we te werk?
- 15:50 – 16:00 Plenaire afsluiting met voruitblik op vervolg

Zoekgebieden windenergie RES 1.0

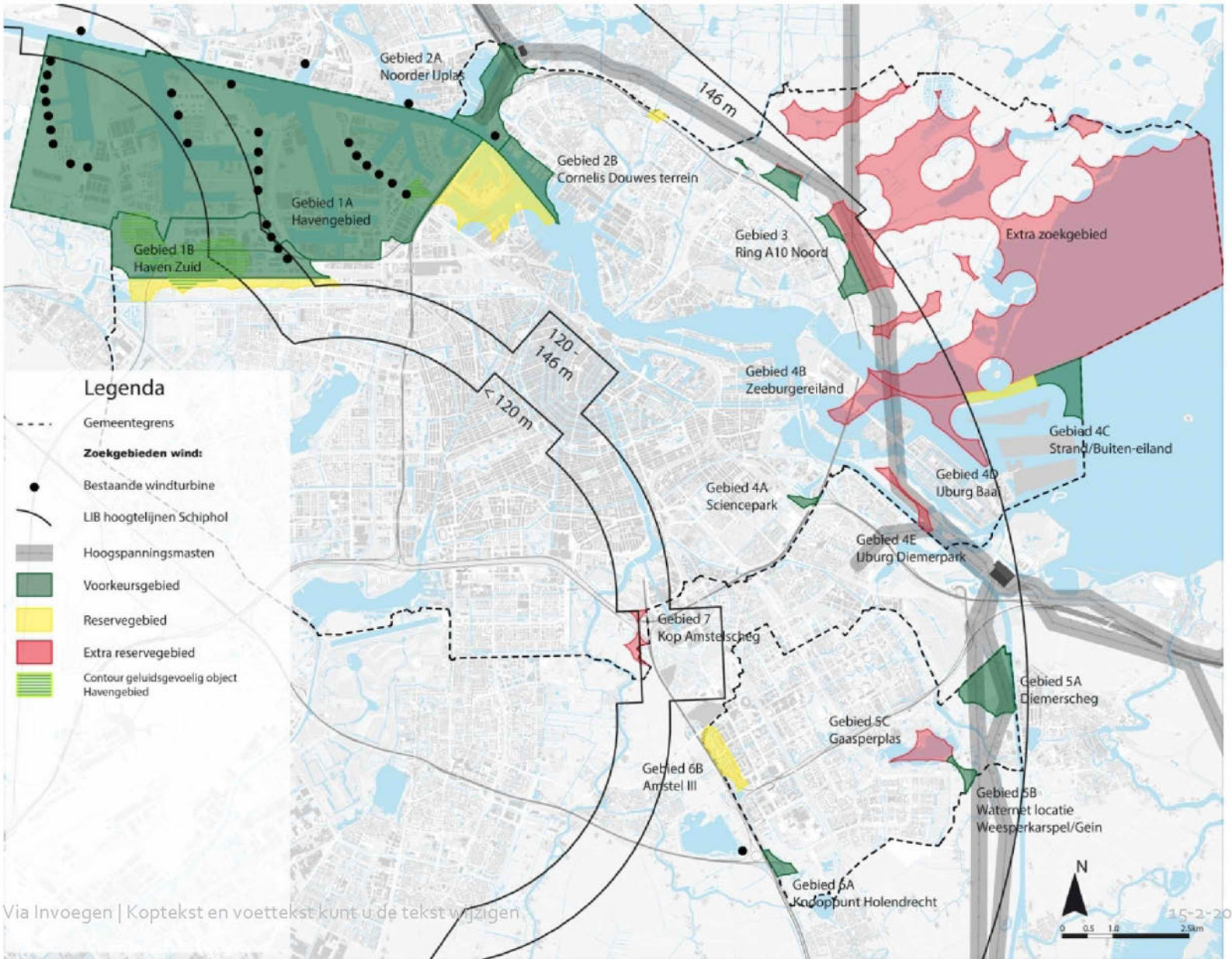

Afspraak landelijk klimaatakkoord: Regionaal 35TWh elektriciteit in 2030

- Geen verdeling vooraf naar regio
- Concept RES → 1 oktober 2020
- RES 1.0 → 1 juli 2021

- Met o.a. RES: 70% van alle elektriciteit in NL wordt duurzaam opgewekt in 2030

www.regionale-energiestrategie.nl

Regionale Energiestrategie: stapsgewijs en periodiek proces

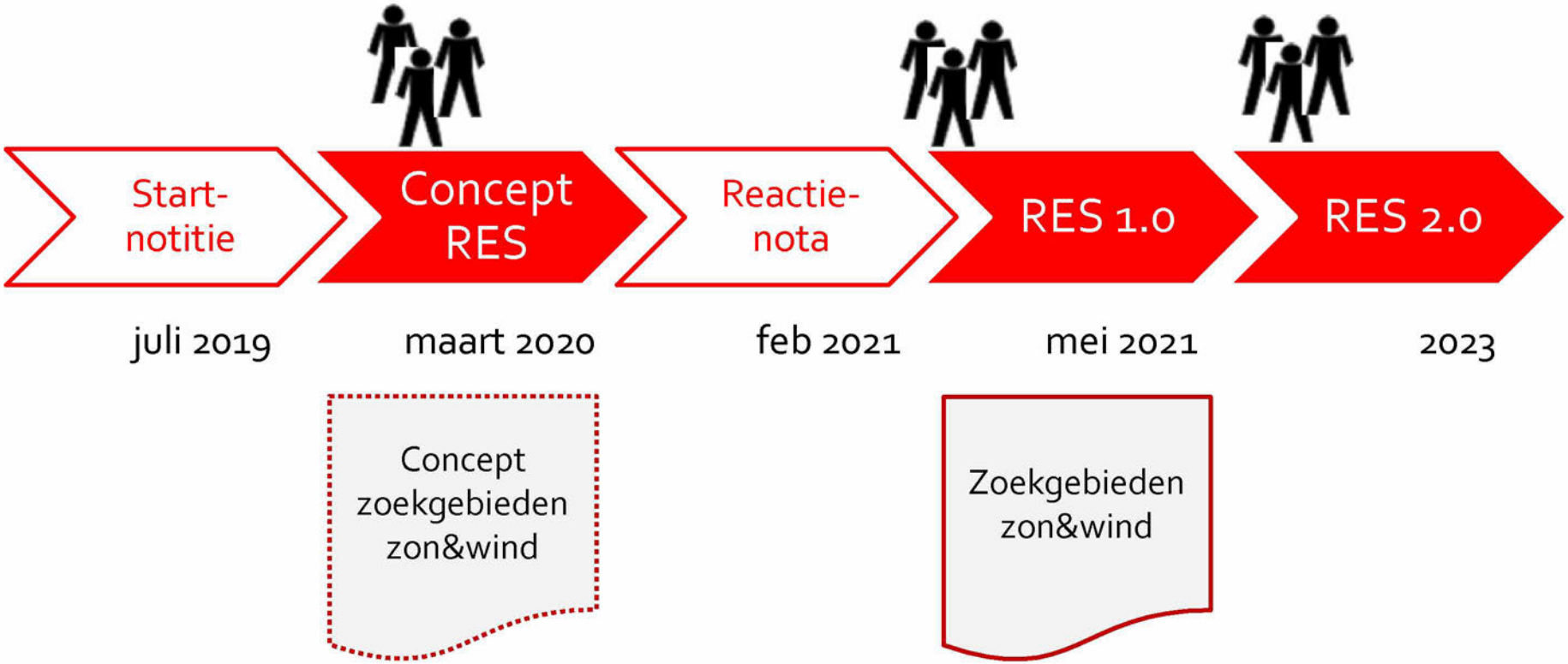

Vervolg windzoekgebieden Amsterdam

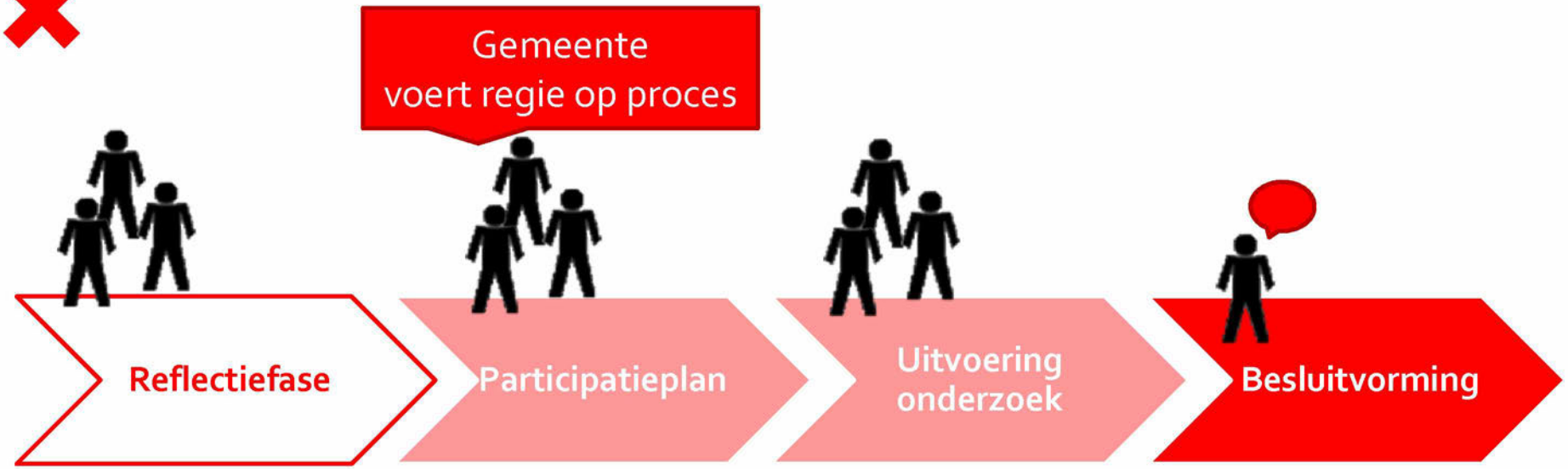

Start na zomer 2021

1) Afwegings-kader
2) Richtlijnen samenwerking
3) Richtlijnen governance

Vervolg windzoekgebieden Amsterdam

Gemeente voert regie op proces

Reflectiefase

Initiatiefnemer: participatieplan

Initiatiefnemer: onderzoek en participatie

Besluitvorming

Start na zomer 2021

1) Afwegings-kader
2) Richtlijnen samenwerking
3) Richtlijnen governance

1) Bewoners-bijeenkomsten
2) Participatie-plan
3) B&W besluit (ter kennis raad)

1) NRD & inspraak
2) Nota van beantwoording
3) En meer onderzoeken …

1) MER & inspraak, incl. GEA
2) Vergunning-aanvraag bevoegd gezag
3) Besluit gemeenteraad

Doel en uitgangspunten reflectiefase

Doel:

- Luisteren naar de stad: behoeftes en zorgen inventariseren,
- Deze vastleggen ten behoeve van besluitvorming,

Uitgangspunten:

- Dialoog met de stad vanuit diversiteit van perspectieven,
- Amsterdamse wind-ambitie (127MW – 50 MW extra – in 2030),
- Lerende (reflectieve) aanpak en houding.

Constateringen:

→ Behoefte om mee te praten en mee te doen is groot,
→ Visie en behoefte hóe dat te doen verschilt enorm,
→ Vertrouwen moet groeien.

Producten reflectiefase

Afwegingskader

- Bevat informatie die een rol moeten spelen bij de besluitvorming over concrete locaties in de zoekgebieden (landelijk, stedelijk, lokaal),

Richtlijnen voor participatie (betrekken van belanghebbenden)

- Bevat "spelregels" voor alle betrokkenen, waaronder belanghebbenden, initiatiefnemers, gemeente en RES partners tijdens het opstellen van het participatieplan, de projectvoorbereidingsfase en de realisatiefase;
- Bevat inzichten uit de evaluatie (tussenproduct)

Richtlijnen voor governance (sturing gemeente)

- Geeft informatie over de rol van de gemeente in relatie tot belanghebbenden/ de omgeving en de initiatiefnemers,
- Geeft informatie over afstemmingen de verhoudingen tussen RES partners en mede-overheden.

Zes activiteiten reflectiefase

1. **Online raadpleging (Participatieve waardenevaluatie (PWE))**
   - Op de stoel van de bestuurder, keuzes en achterliggende motivatie, door Populytics.
   - Stedelijke KBG plus lokale check op algemene vragen
2. **"Context mapping" / etnologisch onderzoek zoekgebieden**
   - Workshops voor in kaart en beeld brengen van hyperlokale informatie over de zoekgebieden,
   - Doelgroepen op basis van activiteiten en locaties, met SD, met lokale belanghebbenden uitwerken
3. **Stedelijke commissie gezondheid (voor GEA)**
   - Welke gezondheidsvragen moeten in het afwegingskader gesteld worden, aanvullend op een MER?
   - Onafhankelijke voorzitter, voorstellen voor cie leden uit KBG, begeleidingsgroep indien gewenst.
4. **Natuuronderzoek (vooral in de context van NNN en BPL)**
   - Lokaal specialistisch (aanvullend) onderzoek naar kenmerken per locatie,
   - Begeleiding door natuurorganisaties en lokale belangengroepen
5. **Onderzoek Leefomgeving naar ruimtelijke inpassing en kwaliteit**
   - (aanvullend) onderzoek en visualisatie van verschillende mogelijke opstellingen,
   - Overleg met lokale werkgroep en lokale belanghebbenden, relatie met etnologisch onderzoek
6. **Evaluatie participatietraject met aanbevelingen**
   - Uitvoering motie, door Universiteit Leiden samen met Erasmus Universiteit, belanghebbenden lokaal en stedelijk.

Participatieve Waarde Evaluatie (PWE)

- Participatie

Evaluatie

Communicatie

Door Populytics: https://youtu.be/1D_g_HTnS50

POPULYTICS
What would you do?

Context mapping/
Onderzoek naar leefomgeving

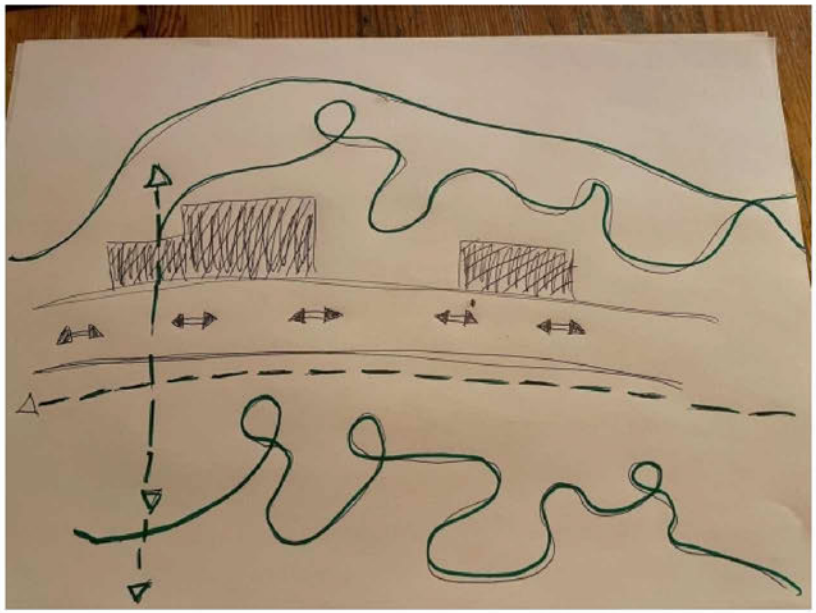

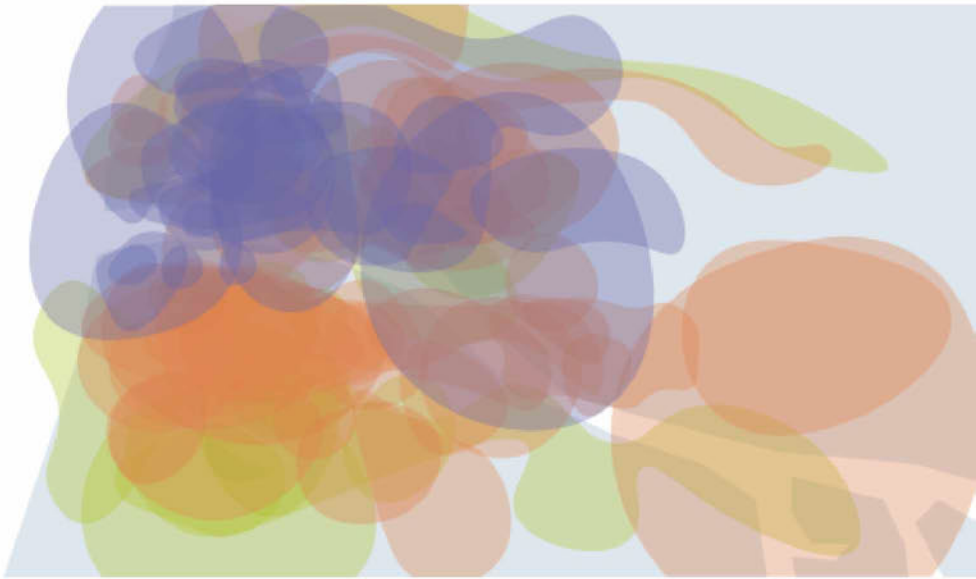

Gezondheid

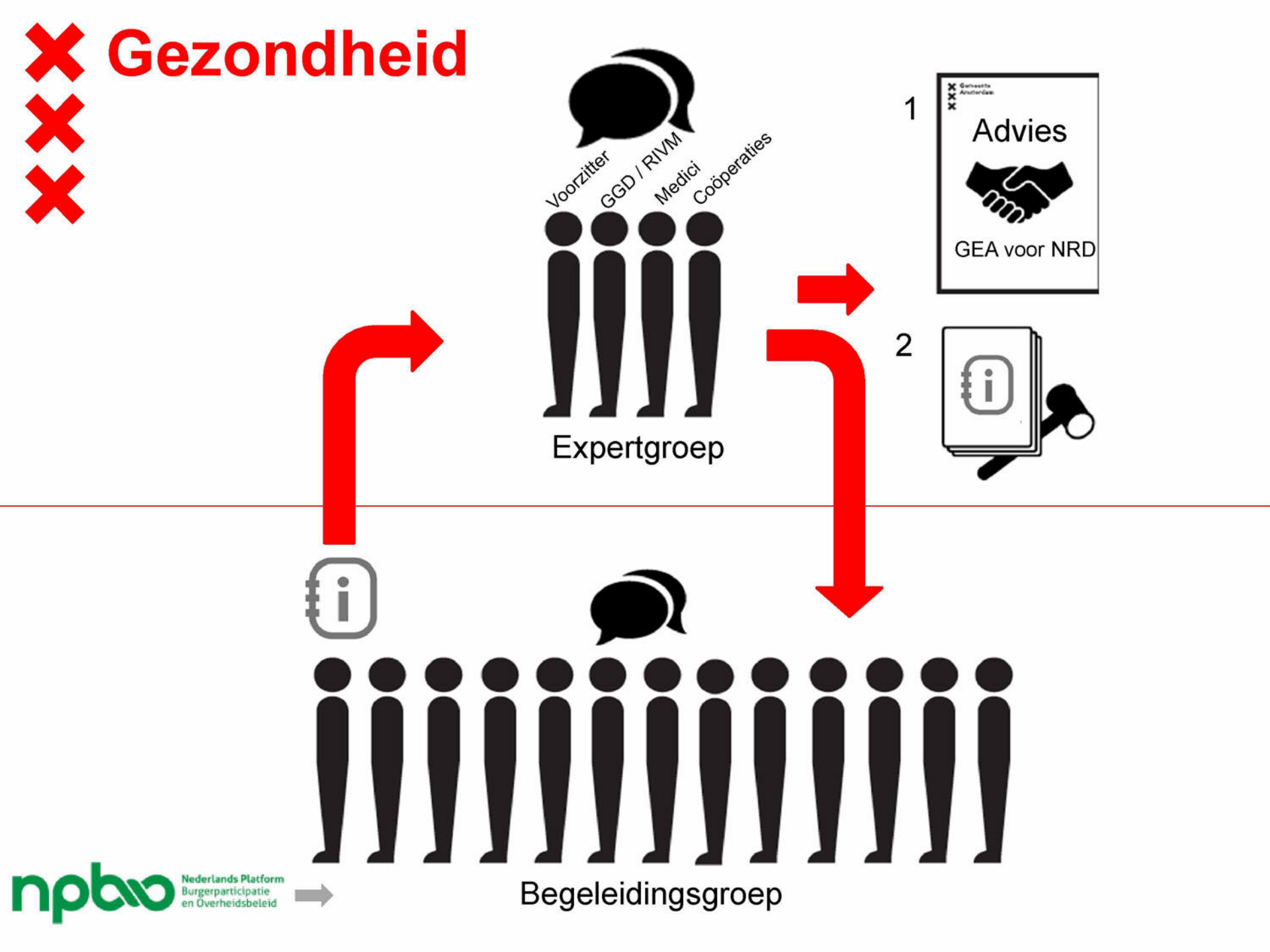

Nederlands Platform Burgerparticipatie en Overheidsbeleid

Natuur

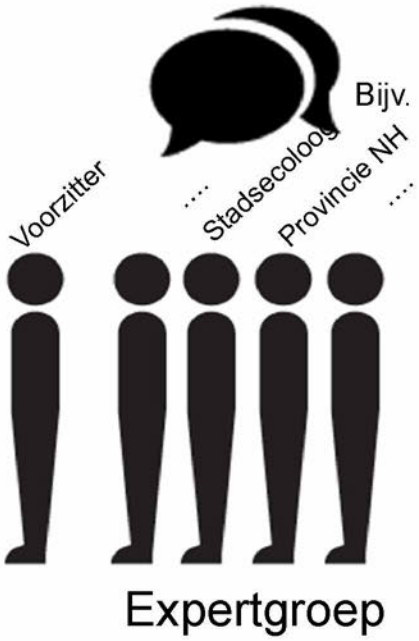

1. Advies Elementen natuur voor NRD
2. Inhoudelijke verdiepingsslag: aandachtspunten per zoekgebied in kaart

Activiteiten

1. Verzamelen vragen, zorgen en behoeften natuur
2. Voorleggen vragen aan expertgroep
3. Excursies naar zoekgebieden
4. Reflecteren op antwoorden expertgroep

Selectie van bewoners, organisaties, belanghebbenden door

npbo Nederlands Platform Burgerparticipatie en Overheidsbeleid

Ruimte

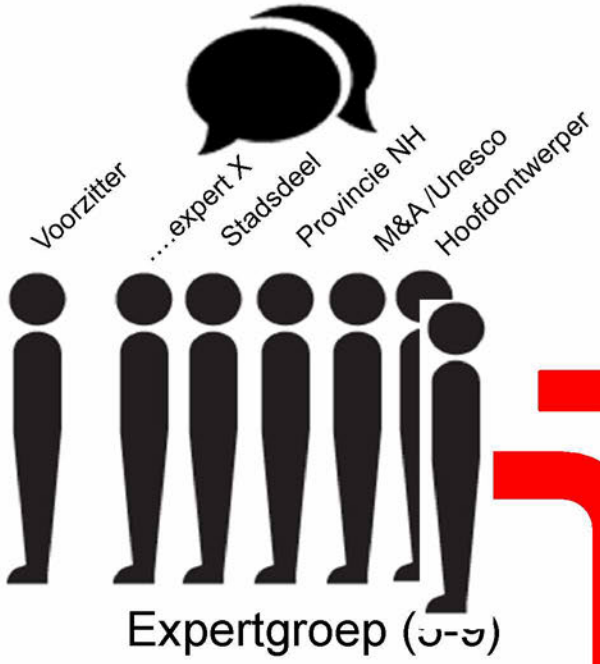

Advies Ruimte

'Stedelijk kwaliteitskader windenergie Amsterdam'

Activiteiten

1. Verzamelen vragen, zorgen en behoeften ruimte
2. Voorleggen vragen aan expertgroep
3. Excursies naar zoekgebieden
4. Reflecteren op antwoorden expertgroep

Selectie van bewoners, organisaties, belanghebbenden door

npbo Nederlands Platform Burgerparticipatie en Overheidsbeleid

Evaluatie participatietraject RES

Eefje Cuppen, Professor Governance of Sustainability

CIRCULAR ECONOMY,

CONTROVERSY

GOVERNANCE FOR SUSTAINABILITY

PARTICIPATION

SOCIO-TECHNICAL SYSTEMS

STAKEHOLDERS

SUSTAINABILITY TRANSITION

THE ENERGY TRANSITION

Universiteit Leiden

Beoogde werkwijze

1. **Stedelijke groepen**
   - Stedelijke klankbordgroep met belanghebbenden (geselecteerd op basis van advies van Nederlands Platvorm Burgerparticipatie Overheidsbeleid), 15 personen.
   - Stedelijke thematische begeleidingsgroepen (gezondheid, natuur, leefomgeving), max. 15 personen.

2. **Lokale groepen per stadsdeel**
   - Lokale procesgroep (overheid) ter ondersteuning uitvoering van activiteiten en onderzoeken met stadsdeel, buurgemeenten, grootstedelijke projecten, team RES (afhankelijk van stadsdeel),
   - Lokale klankbordgroep (belanghebbende) van stakeholders voor feedback, commitment en communicatie op de lokale activiteiten (max 15 personen, indien ook inwoners buurgemeenten betrokken, maxx 15 personen)

3. **Centrale coördinatiegroep RES**
   - Team RES.

Vraag aan de lokale (process)groepen

- Voorzitter, afstemmen en informeren,
- Lokale informatie en inzichten, communicatie met belanghebbenden indien afgesproken,
- Begeleiden van de activiteiten

Activiteiten en groepen Reflectiefase

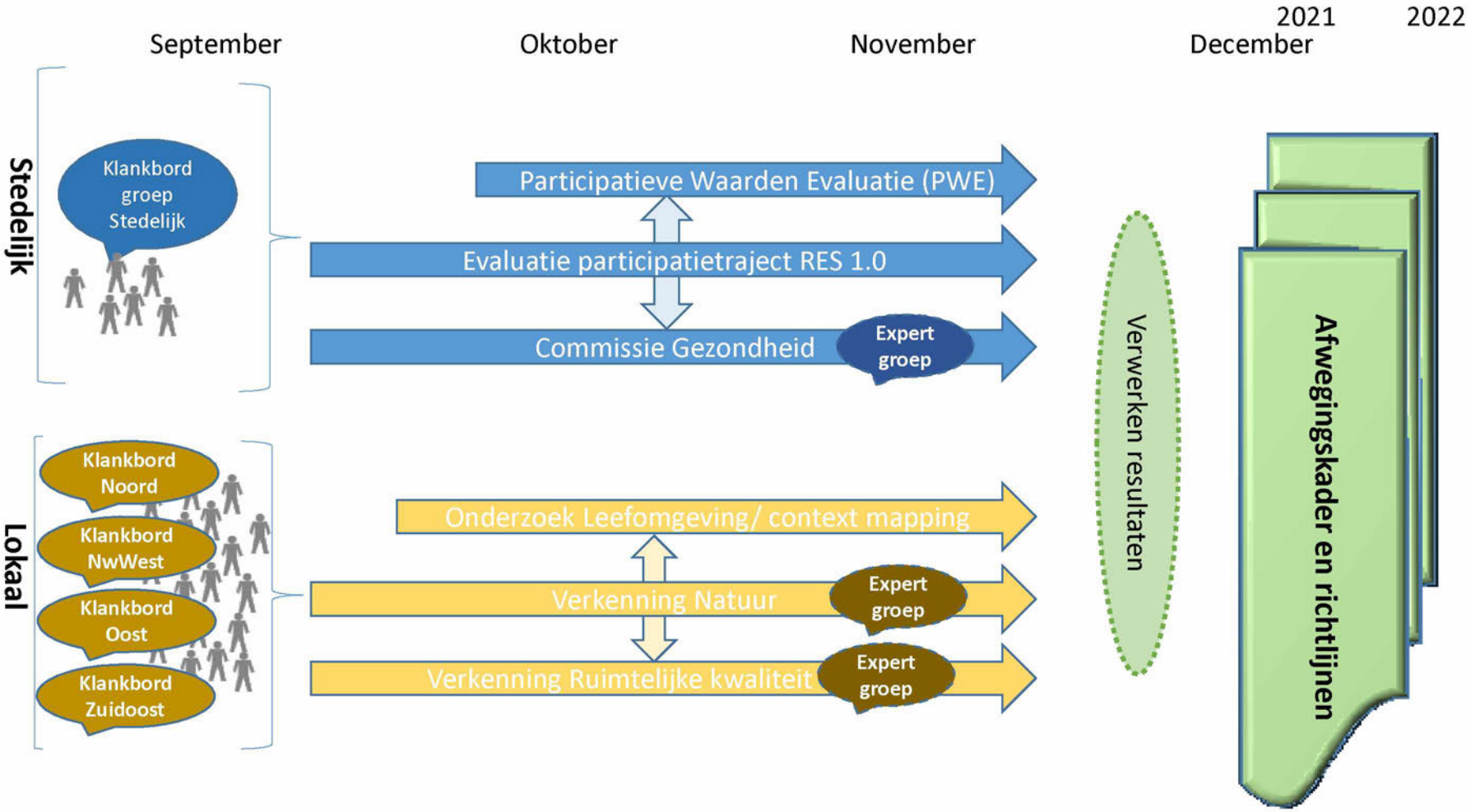

Communicatie

Uitgangspunten voor communicatie :

Het plan van aanpak reflectiefase is de onderlegger voor de communicatie.

We leggen continu uit waarom wind op land nodig is en waarom we dit doen

1) ***Betrekken:*** we nodigen bewoners en stakeholders uit voor diverse participatietrajecten

2) ***Zichtbaar en voelbaar maken:*** we laten bewoners en stakeholders een realistisch beeld zien van de effecten van windturbines

3) ***Informeren:*** we brengen bewoners en stakeholders in de gehele stad en buurtgemeenten op de hoogte van de activiteiten in het proces en de resultaten hiervan.

Communicatie

Ondersteuning van participatie reflectiefase door:

- Gemeentelijke kanalen:
  - stadskrant, website, nieuwsbrieven,
  - nieuwsbrieven stadsdelen en gebiedspagina's.
- Social media, organisch en gesponsord,
- Bewonersbrieven,
- Advertenties,
- Persberichten bij activiteiten/resultaten,
- Posters op lokale fysieke locaties
- Posts op lokale social media platforms van buurten en organisaties buiten gemeente
- buurt appgroepen

→ **In afstemming en overleg met jullie!**

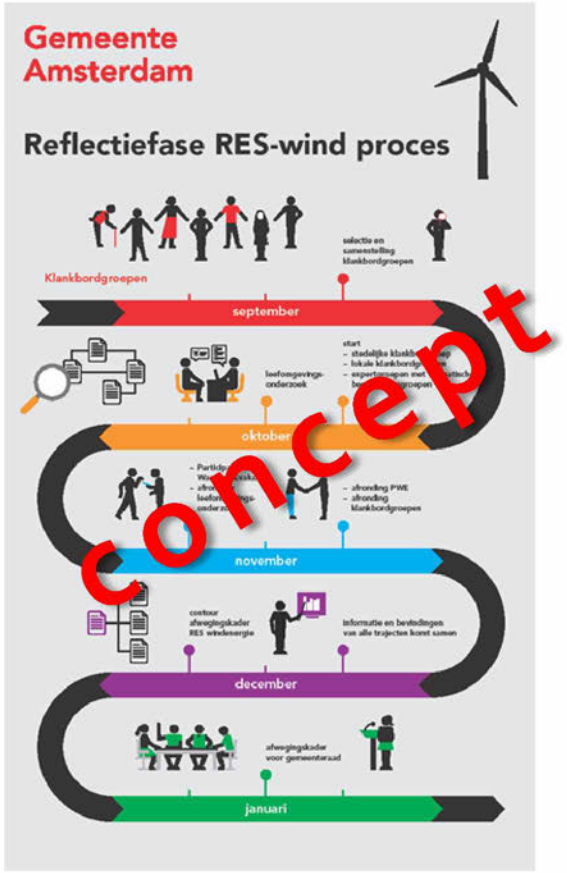

Vragen?

Programma

- 14:00 – 14:30 Start – introductie RES reflectiefase (plenair)
  - Korte introductie proces en de verschillende groepen
  - Korte introductie thematische verkenningen (gezondheid, natuur, ruimte)
  - Korte introductie communicatie
  - Vragen en antwoorden

- **14:30 – 15:00 Uitgebreide toelichting PWE (plenair)**

- 15:00 – 15:50 Parallele sessies: toelichting Context mapping & Verkenning ruimtelijke kwaliteit (twee keer)
  - 25 min context mapping – wat is het en hoe werkt het?
  - 25 min ruimtelijke kwaliteit (en natuur) – Wat speelt er? Hoe gaan we te werk?

- 15:50 – 16:00 Plenaire afsluiting met voruitblik op vervolg

Participatieve Waarde Evaluatie (PWE)

- Participatie

Evaluatie

Communicatie

Door Populytics: https://youtu.be/1D_g_HTnS50

Programma

- 14:00 – 14:30 Start – introductie RES reflectiefase (plenair)
  - Korte introductie proces en de verschillende groepen
  - Korte introductie thematische verkenningen (gezondheid, natuur, ruimte)
  - Korte introductie communicatie
  - Vragen en antwoorden

- 14:30 – 15:00 Uitgebreide toelichting PWE (plenair)

- **15:00 – 15:50 Parallele sessies: twee toelichtingen**
  - **25 min context mapping – wat is het en hoe werkt het?**
  - **25 min ruimtelijke kwaliteit (en natuur) – Wat speelt er? Hoe gaan we te werk?**

- 15:50 – 16:00 Plenaire afsluiting met voruitblik op vervolg

Time for breakoutsessies

Maatwerk per gebied:

- Oost: Maak process
- Noord: twee zoekgebieden in verschillende fases
- Nieuw West: 'oud' zoekgebied, dat al in structuurvisie 2012 kansrijk en ruimtelijk wenselijk was. Wel reflectiefase en uitkomsten, geen afwegingskader als voorwaarde.
- Zuidoost: Samenwerking met buurgemeenten essentieel in Diemerscheg en bij knooppunt A6/A9

RES team contactpersonen per windrichting

- **Noord:**
  [redacted] & [redacted]
- **Nieuw West:**
  [redacted] & [redacted]
- **Oost:**
  [redacted] [redacted]
- **Zuidoost:**
  [redacted] & [redacted]

Afronding plenair:

- Aanspreekpunt per thema team RES
  - Gezondheid: [redacted]
  - Natuur: [redacted] (TAUW)
  - Ruimtelijke kwaliteit: [redacted]

- Eerstvolgende sessies in stadsdelen/ windrichtingen gepland:
  - Een uur / twee weken, in het begin mogelijk meer,
  - Stadsdeel en RES samen verantwoordelijk.

MS Teams Link tbv start stedelijke klanbordgroep 15 sept.

Microsoft Teams-vergadering

Deelnemen op uw computer of via de mobiele app

Klik hier om deel te nemen aan de vergadering

Gemeente
Amsterdam

Reflectiefase RES/wind

Invulling op hoofdlijnen

Start van de procesgroepen in Oost, Noord, Nieuw-West en Zuidoost

Gemeente Amsterdam (team RES), 15-09-2021

Programma

- 14:00 – 14:30 Start – introductie RES reflectiefase (plenair)
  - Korte introductie proces en de verschillende groepen
  - Korte introductie thematische verkenningen (gezondheid, natuur, ruimte)
  - Korte introductie communicatie
  - Vragen en antwoorden
- 14:30 – 15:00 Uitgebreide toelichting PWE (plenair)
- 15:00 – 15:50 Parallele sessies: toelichting Context mapping & Verkenning ruimtelijke kwaliteit (twee keer)
  - 25 min context mapping – wat is het en hoe werkt het?
  - 25 min ruimtelijke kwaliteit (en natuur) – Wat speelt er? Hoe gaan we te werk?
- 15:50 – 16:00 Plenaire afsluiting met voruitblik op vervolg

Programma

- 14:00 – 14:30 Start - introductie RES reflectiefase (plenair):
  - Korte introductie proces en de verschillende groepen;
  - Korte introductie thematische verkenningen (gezondheid, natuur, ruimte);
  - Korte introductie communicatie;
  - Vragen en antwoorden.

- 14:30 – 15:00 Uitgebreide toelichting PWE (plenair)

- 15:00 – 15:50 Toelichting context mapping & verkenning ruimtelijke kwaliteit (parallelle sessies in groepen):
  - Context mapping – wat is het en hoe werkt het?. (25 min.)
  - Ruimtelijke kwaliteit (& natuur) – Wat speelt er? Hoe gaan we te werk? (25 min.)

- 15:50 – 16:00 Afsluiting met vooruitblik op vervolg (plenair)

Zoekgebieden windenergie RES 1.0

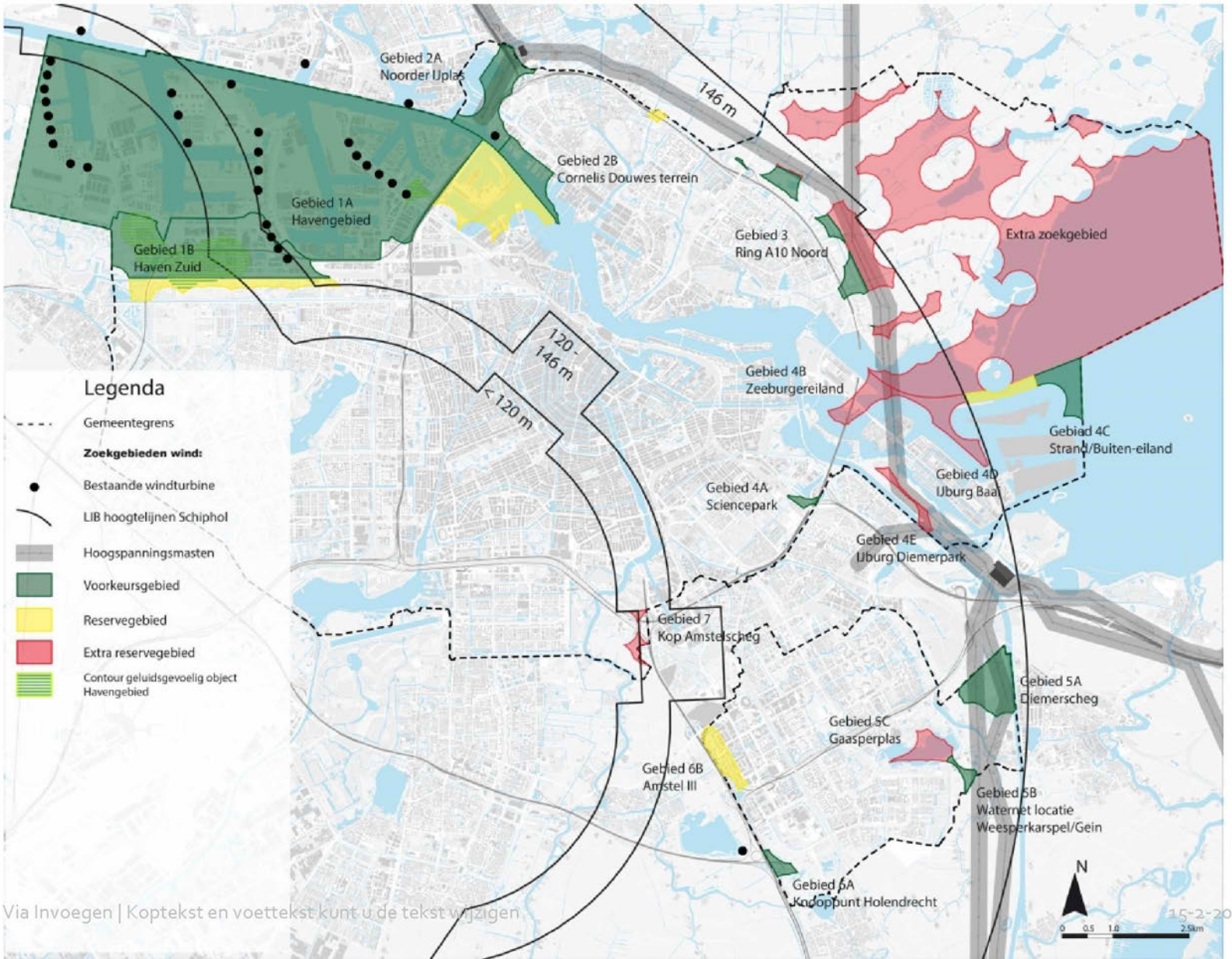

Afspraak landelijk klimaatakkoord: Regionaal 35TWh elektriciteit in 2030

- Geen verdeling vooraf naar regio
- Concept RES → 1 oktober 2020
- RES 1.0 → 1 juli 2021

- Met o.a. RES: 70% van alle elektriciteit in NL wordt duurzaam opgewekt in 2030

www.regionale-energiestrategie.nl

Regionale Energiestrategie: stapsgewijs en periodiek proces

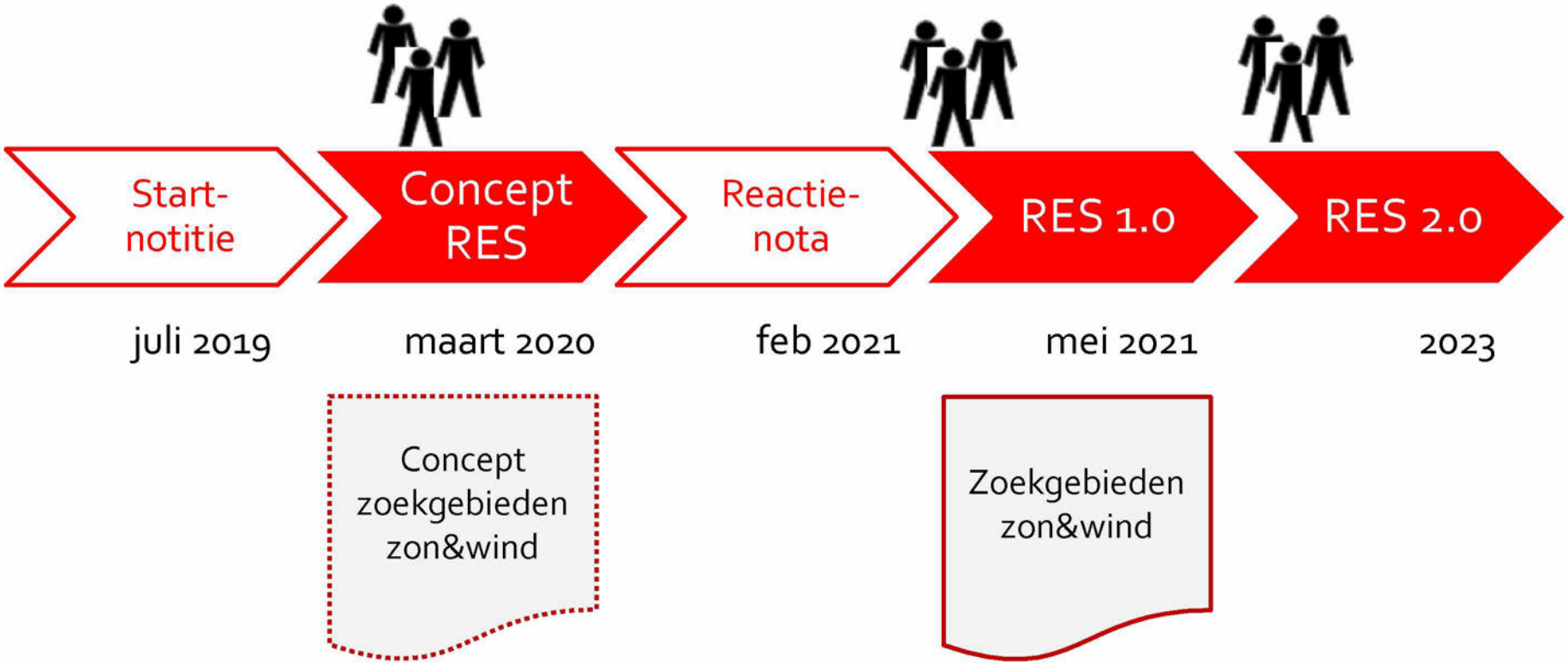

Vervolg windzoekgebieden Amsterdam

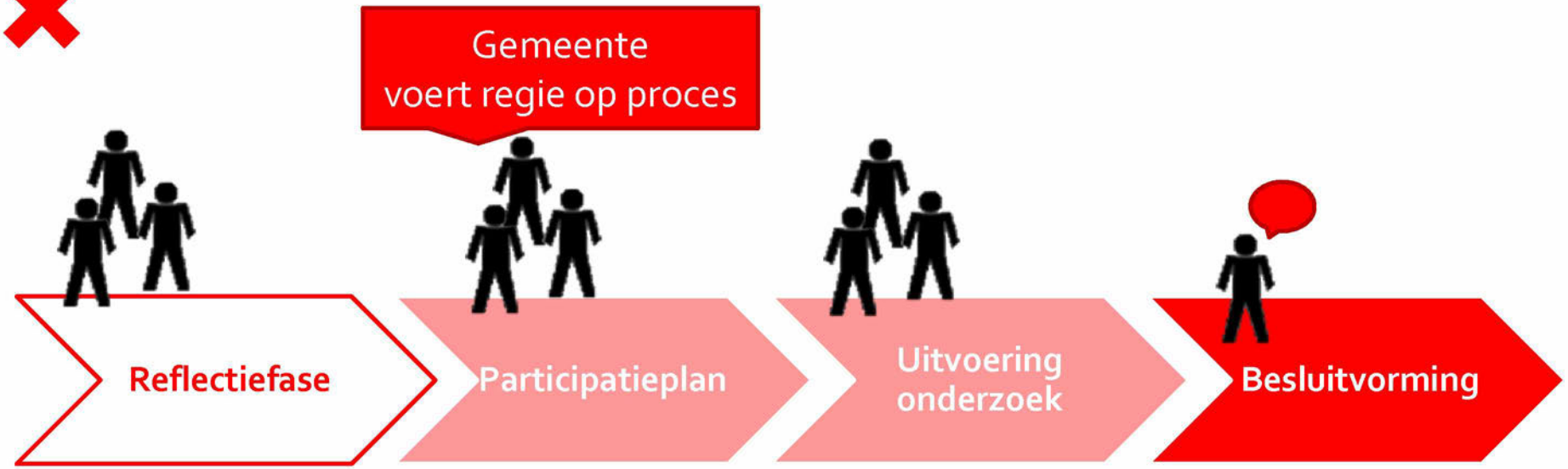

Start na zomer 2021

1) Afwegings-kader
2) Richtlijnen samenwerking
3) Richtlijnen governance

Vervolg windzoekgebieden Amsterdam

Gemeente voert regie op proces

Reflectiefase

Initiatiefnemer: participatieplan

Initiatiefnemer: onderzoek en participatie

Besluitvorming

Start na zomer 2021

1) Afwegings-kader
2) Richtlijnen samenwerking
3) Richtlijnen governance

1) Bewoners-bijeenkomsten
2) Participatie-plan
3) B&W besluit (ter kennis raad)

1) NRD & inspraak
2) Nota van beantwoording
3) En meer onderzoeken …

1) MER & inspraak, incl. GEA
2) Vergunning-aanvraag bevoegd gezag
3) Besluit gemeenteraad

Doel en uitgangspunten reflectiefase

Doel:

- Luisteren naar de stad: behoeftes en zorgen inventariseren,
- Deze vastleggen ten behoeve van besluitvorming,

Uitgangspunten:

- Dialoog met de stad vanuit diversiteit van perspectieven,
- Amsterdamse wind-ambitie (127MW – 50 MW extra – in 2030),
- Lerende (reflectieve) aanpak en houding.

Constateringen:

→ Behoefte om mee te praten en mee te doen is groot,
→ Visie en behoefte hóe dat te doen verschilt enorm,
→ Vertrouwen moet groeien.

Producten reflectiefase

Afwegingskader

- Bevat informatie die een rol moeten spelen bij de besluitvorming over concrete locaties in de zoekgebieden (landelijk, stedelijk, lokaal),

Richtlijnen voor participatie (betrekken van belanghebbenden)

- Bevat "spelregels" voor alle betrokkenen, waaronder belanghebbenden, initiatiefnemers, gemeente en RES partners tijdens het opstellen van het participatieplan, de projectvoorbereidingsfase en de realisatiefase;
- Bevat inzichten uit de evaluatie (tussenproduct)

Richtlijnen voor governance (sturing gemeente)

- Geeft informatie over de rol van de gemeente in relatie tot belanghebbenden/ de omgeving en de initiatiefnemers,
- Geeft informatie over afstemmingen de verhoudingen tussen RES partners en mede-overheden.

Zes activiteiten reflectiefase

1. **Online raadpleging (Participatieve waardenevaluatie (PWE))**
   - Op de stoel van de bestuurder, keuzes en achterliggende motivatie, door Populytics.
   - Stedelijke KBG plus lokale check op algemene vragen
2. **"Context mapping" / etnologisch onderzoek zoekgebieden**
   - Workshops voor in kaart en beeld brengen van hyperlokale informatie over de zoekgebieden,
   - Doelgroepen op basis van activiteiten en locaties, met SD, met lokale belanghebbenden uitwerken
3. **Stedelijke commissie gezondheid (voor GEA)**
   - Welke gezondheidsvragen moeten in het afwegingskader gesteld worden, aanvullend op een MER?
   - Onafhankelijke voorzitter, voorstellen voor cie leden uit KBG, begeleidingsgroep indien gewenst.
4. **Natuuronderzoek (vooral in de context van NNN en BPL)**
   - Lokaal specialistisch (aanvullend) onderzoek naar kenmerken per locatie,
   - Begeleiding door natuurorganisaties en lokale belangengroepen
5. **Onderzoek Leefomgeving naar ruimtelijke inpassing en kwaliteit**
   - (aanvullend) onderzoek en visualisatie van verschillende mogelijke opstellingen,
   - Overleg met lokale werkgroep en lokale belanghebbenden, relatie met etnologisch onderzoek
6. **Evaluatie participatietraject met aanbevelingen**
   - Uitvoering motie, door Universiteit Leiden samen met Erasmus Universiteit, belanghebbenden lokaal en stedelijk.

Participatieve Waarde Evaluatie (PWE)

- Participatie

Evaluatie

Communicatie

Door Populytics: https://youtu.be/1D_g_HTnS50

POPULYTICS
What would you do?

Context mapping/
Onderzoek naar leefomgeving

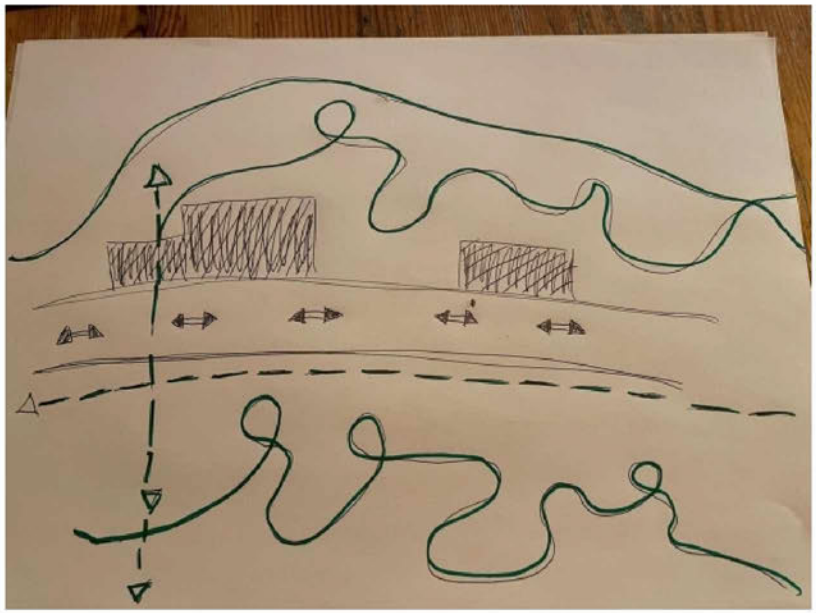

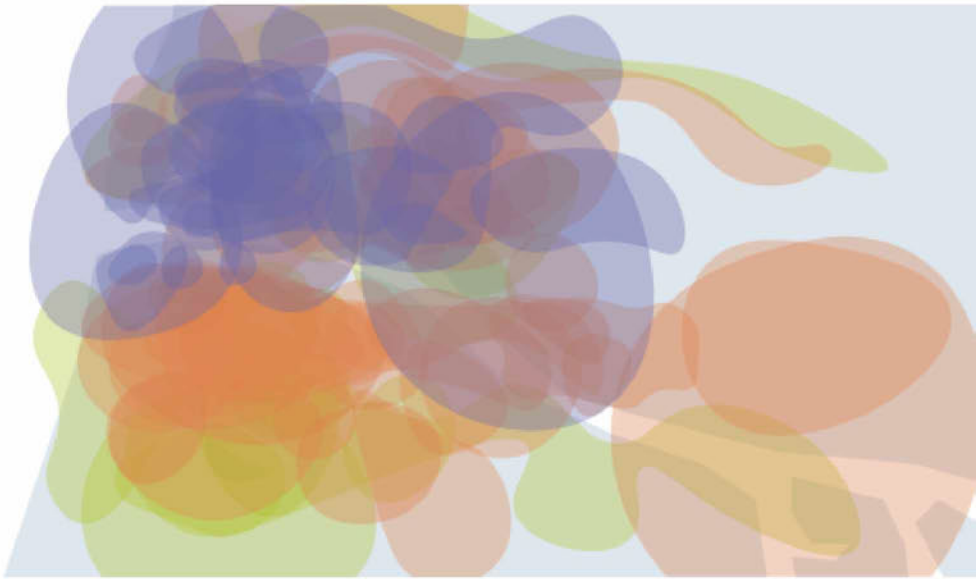

Gezondheid

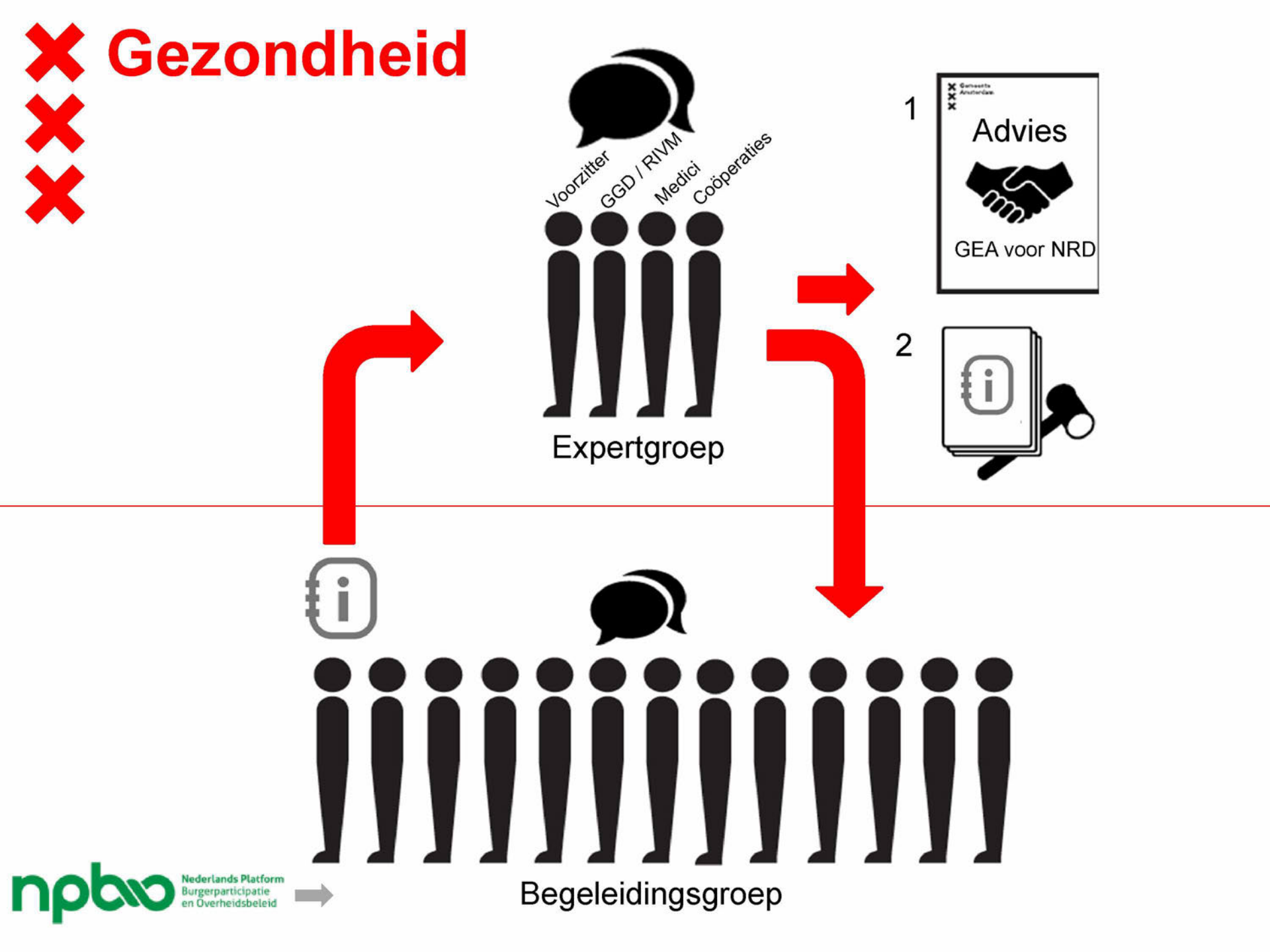

Nederlands Platform Burgerparticipatie en Overheidsbeleid

Natuur

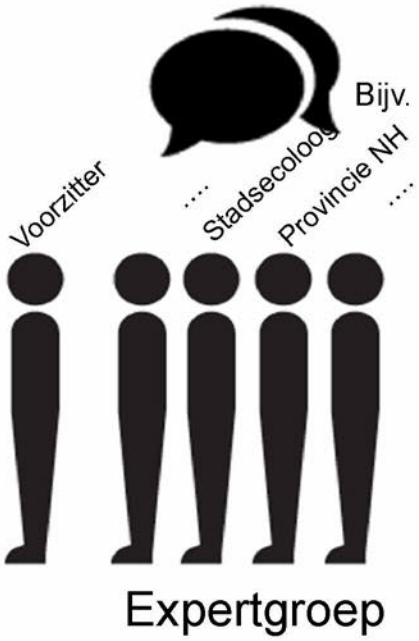

1. Advies Elementen natuur voor NRD
2. Inhoudelijke verdiepingsslag: aandachtspunten per zoekgebied in kaart

Activiteiten

1. Verzamelen vragen, zorgen en behoeften natuur
2. Voorleggen vragen aan expertgroep
3. Excursies naar zoekgebieden
4. Reflecteren op antwoorden expertgroep

Selectie van bewoners, organisaties, belanghebbenden door

npbo Nederlands Platform Burgerparticipatie en Overheidsbeleid

Ruimte

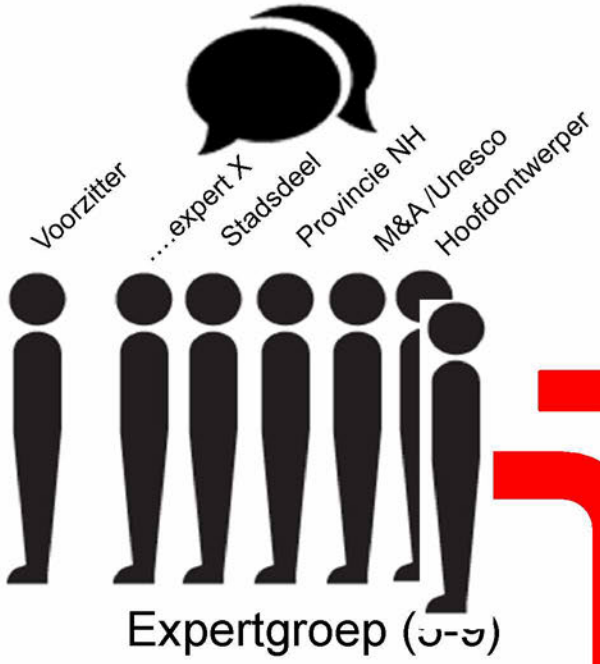

Advies Ruimte

'Stedelijk kwaliteitskader windenergie Amsterdam'

Activiteiten

1. Verzamelen vragen, zorgen en behoeften ruimte
2. Voorleggen vragen aan expertgroep
3. Excursies naar zoekgebieden
4. Reflecteren op antwoorden expertgroep

Selectie van bewoners, organisaties, belanghebbenden door

npbo Nederlands Platform Burgerparticipatie en Overheidsbeleid

Evaluatie participatietraject RES

Eefje Cuppen, Professor Governance of Sustainability

CIRCULAR ECONOMY,

CONTROVERSY

GOVERNANCE FOR SUSTAINABILITY

PARTICIPATION

SOCIO-TECHNICAL SYSTEMS

STAKEHOLDERS

SUSTAINABILITY TRANSITION

THE ENERGY TRANSITION

Universiteit Leiden

Beoogde werkwijze

1. **Stedelijke groepen**
   - Stedelijke klankbordgroep met belanghebbenden (geselecteerd op basis van advies van Nederlands Platvorm Burgerparticipatie Overheidsbeleid), 15 personen.
   - Stedelijke thematische begeleidingsgroepen (gezondheid, natuur, leefomgeving), max. 15 personen.

2. **Lokale groepen per stadsdeel**
   - Lokale procesgroep (overheid) ter ondersteuning uitvoering van activiteiten en onderzoeken met stadsdeel, buurgemeenten, grootstedelijke projecten, team RES (afhankelijk van stadsdeel),
   - Lokale klankbordgroep (belanghebbende) van stakeholders voor feedback, commitment en communicatie op de lokale activiteiten (max 15 personen, indien ook inwoners buurgemeenten betrokken, maxx 15 personen)

3. **Centrale coördinatiegroep RES**
   - Team RES.

Vraag aan de lokale (process)groepen

- Voorzitter, afstemmen en informeren,
- Lokale informatie en inzichten, communicatie met belanghebbenden indien afgesproken,
- Begeleiden van de activiteiten

Activiteiten en groepen Reflectiefase

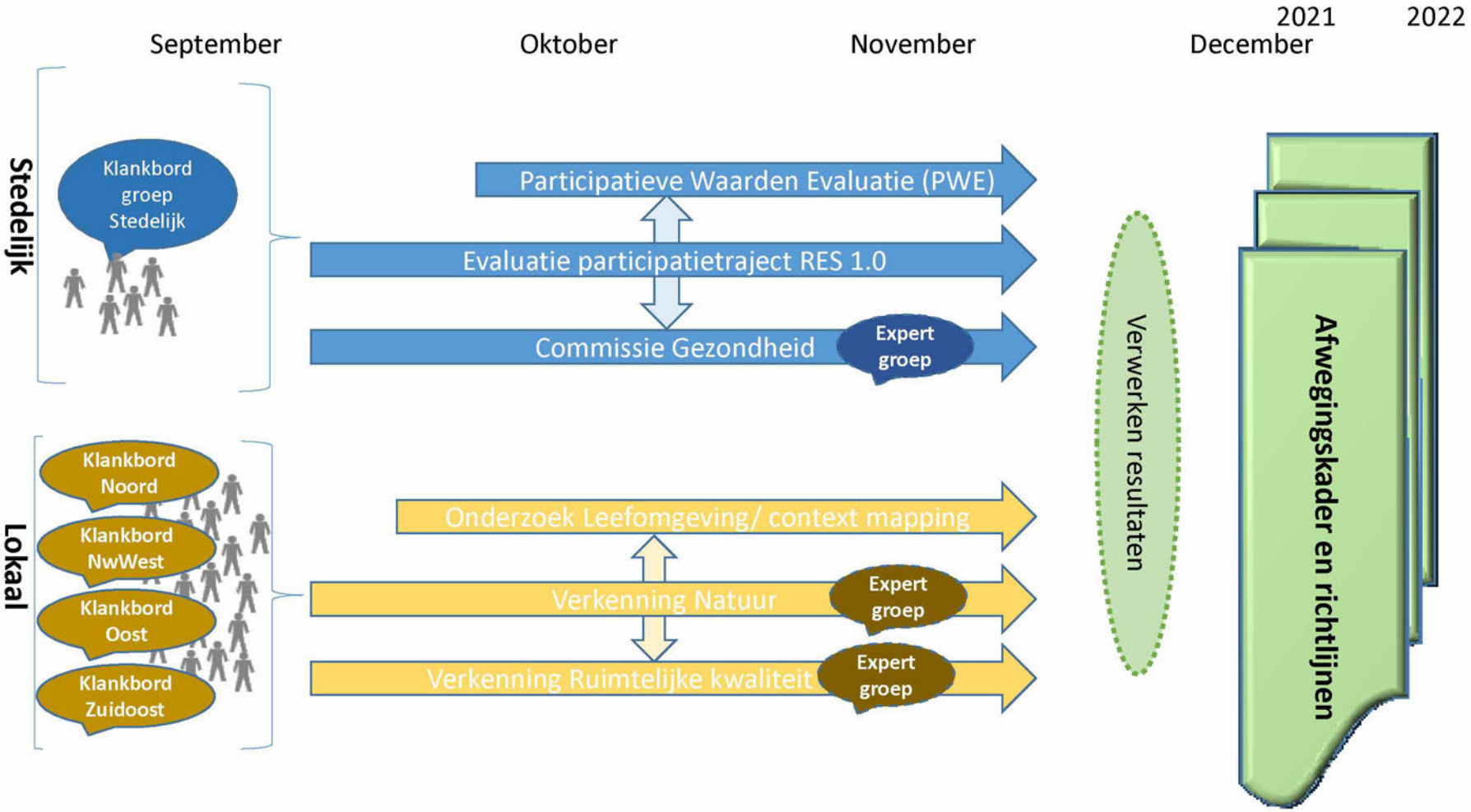

Communicatie

Uitgangspunten voor communicatie :

Het plan van aanpak reflectiefase is de onderlegger voor de communicatie.

We leggen continu uit waarom wind op land nodig is en waarom we dit doen

1) ***Betrekken:*** we nodigen bewoners en stakeholders uit voor diverse participatietrajecten

2) ***Zichtbaar en voelbaar maken:*** we laten bewoners en stakeholders een realistisch beeld zien van de effecten van windturbines

3) ***Informeren:*** we brengen bewoners en stakeholders in de gehele stad en buurtgemeenten op de hoogte van de activiteiten in het proces en de resultaten hiervan.

Communicatie

Ondersteuning van participatie reflectiefase door:

- Gemeentelijke kanalen:
  - stadskrant, website, nieuwsbrieven,
  - nieuwsbrieven stadsdelen en gebiedspagina's.
- Social media, organisch en gesponsord,
- Bewonersbrieven,
- Advertenties,
- Persberichten bij activiteiten/resultaten,
- Posters op lokale fysieke locaties
- Posts op lokale social media platforms van buurten en organisaties buiten gemeente
- buurt appgroepen

→ **In afstemming en overleg met jullie!**

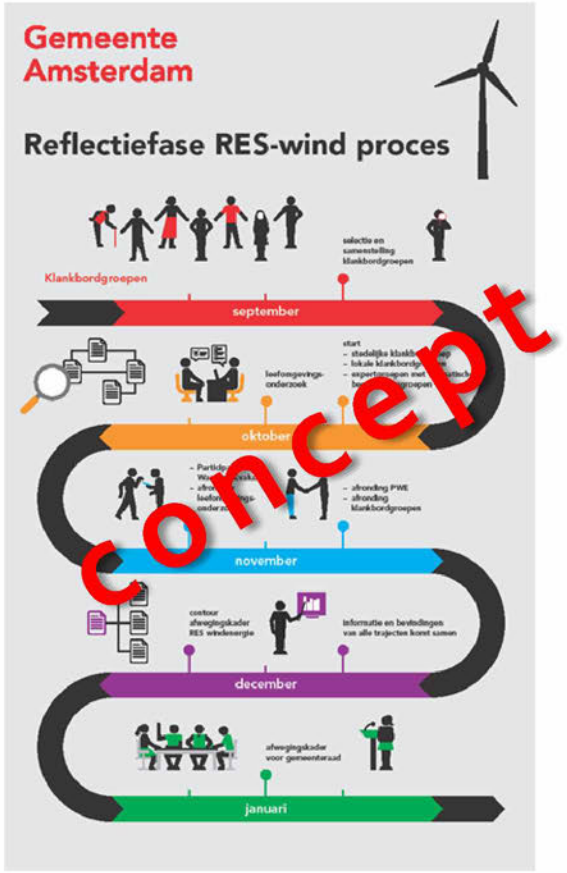

Vragen?

Programma

- 14:00 – 14:30 Start – introductie RES reflectiefase (plenair)
  - Korte introductie proces en de verschillende groepen
  - Korte introductie thematische verkenningen (gezondheid, natuur, ruimte)
  - Korte introductie communicatie
  - Vragen en antwoorden

- **14:30 – 15:00 Uitgebreide toelichting PWE (plenair)**

- 15:00 – 15:50 Parallele sessies: toelichting Context mapping & Verkenning ruimtelijke kwaliteit (twee keer)
  - 25 min context mapping – wat is het en hoe werkt het?
  - 25 min ruimtelijke kwaliteit (en natuur) – Wat speelt er? Hoe gaan we te werk?

- 15:50 – 16:00 Plenaire afsluiting met voruitblik op vervolg

Participatieve Waarde Evaluatie (PWE)

- Participatie

Evaluatie

Communicatie

Door Populytics: https://youtu.be/1D_g_HTnS50

Programma

- 14:00 – 14:30 Start – introductie RES reflectiefase (plenair)
  - Korte introductie proces en de verschillende groepen
  - Korte introductie thematische verkenningen (gezondheid, natuur, ruimte)
  - Korte introductie communicatie
  - Vragen en antwoorden

- 14:30 – 15:00 Uitgebreide toelichting PWE (plenair)

- **15:00 – 15:50 Parallele sessies: twee toelichtingen**
  - **25 min context mapping – wat is het en hoe werkt het?**
  - **25 min ruimtelijke kwaliteit (en natuur) – Wat speelt er? Hoe gaan we te werk?**

- 15:50 – 16:00 Plenaire afsluiting met voruitblik op vervolg

Time for breakoutsessies

Maatwerk per gebied:

- Oost: Maak process
- Noord: twee zoekgebieden in verschillende fases
- Nieuw West: 'oud' zoekgebied, dat al in structuurvisie 2012 kansrijk en ruimtelijk wenselijk was. Wel reflectiefase en uitkomsten, geen afwegingskader als voorwaarde.
- Zuidoost: Samenwerking met buurgemeenten essentieel in Diemerscheg en bij knooppunt A6/A9

RES team contactpersonen per windrichting

- **Noord:**
  [redacted] & [redacted]
- **Nieuw West:**
  [redacted] & [redacted]
- **Oost:**
  [redacted] [redacted]
- **Zuidoost:**
  [redacted] & [redacted]

Afronding plenair:

- Aanspreekpunt per thema team RES
  - Gezondheid: [redacted]
  - Natuur: [redacted] (TAUW)
  - Ruimtelijke kwaliteit: [redacted]

- Eerstvolgende sessies in stadsdelen/ windrichtingen gepland:
  - Een uur / twee weken, in het begin mogelijk meer,
  - Stadsdeel en RES samen verantwoordelijk.

Microsoft Teams-vergadering

Deelnemen op uw computer of via de mobiele app

Klik hier om deel te nemen aan de vergadering

Beste collega's,

Graag nodigen we jullie uit voor een volgende sessie over de Reflectiefase RES Amsterdam.
Datum : woensdag 15 september 2021 – (14:00-16:00 uur)

We zien deze sessie als een **aftrap van de lokale procesgroepen** met de stadsdelen en buurgemeenten van Amsterdam. **Het doel** van de bijeenkomst is jullie te **informeren** en gezamenlijk een **start te maken** met de lokale invulling van de reflectiefase.

Agenda 1e bijeenkomst (15 september -14:00-16:00 uur)

14:00 – 14:30	Start - introductie RES reflectiefase (plenair): - Korte introductie proces en de verschillende groepen; - Korte introductie thematische verkenningen (gezondheid, natuur, ruimte); - Korte introductie communicatie; - Vragen en antwoorden.
14:30 – 15:00	Uitgebreide toelichting PWE[1] (plenair)
15:00 – 15:50	Toelichting context mapping & verkenning ruimtelijke kwaliteit (parallelle sessies in groepen): - context mapping – wat is het en hoe werkt het?. (25 min.) - ruimtelijke kwaliteit (& natuur) – Wat speelt er? Hoe gaan we te werk? (25 min.)
15:50 – 16:00	Afsluiting met vooruitblik op vervolg (plenair)

[1] Voor nadere informatie over een PWE (kijkduur 3 min): https://youtu.be/kdGUqK5KZFI en over de Nederlandse klimaatraadpleging https://www.tudelft.nl/tbm/pwe/case-studies/klimaatraadpleging

Met vriendelijke groet en graag tot ziens!

[redacted]
Coördinator team RES/Wind Amsterdam

Team Regionale Energiestrategie (RES) Amsterdam
Afdeling Duurzaamheid | Gemeente Amsterdam
Contact en vragen via : online contactformulier
Wilt u op de hoogte blijven over de RES en windenergie? Meld u aan
Weesperplein 8, 1018 XA Amsterdam
Postbus 2758, 1000 CT Amsterdam
Volg ons via:
Website Amsterdam Windenergie
Nieuwsbrief Duurzame Energie

VeelHooi

VeelHooi
Bovenover 131
1025 JL Amsterdam

[redacted]@veelhooi.nl
06 - [redacted]

KvK: 65112792
Btw: NL002172712B89
Bank: NL19 TRIO 0390 4986 10

Ruimte en Duurzaamheid | Gemeente Amsterdam
T.a.v. [redacted]
Weesperplein 8
1018 XA Amsterdam

Offerte O 2021 - 0014

Kenmerk: betreft technische sessie gemeenteraad ihkv reflectiefase RES 1.0 Amsterdam

Offertedatum: 15-09-2021
Vervaldatum: 06-10-2021

Beste [redacted],

Hierbij ontvang je van mij de prijsopgave O 2021 - 0014 voor de onderstaande diensten.

	Omschrijving	Bedrag	Totaal	Btw
1 x	**Voorbereiding technische sessie gemeenteraad ihkv reflectiefase RES 1.0 Amsterdam**: - zelfstandige voorbereiding en contact per mail en telefoon - gezamenlijke briefing met opdrachtgever, voorafgaand aan de bijeenkomst - op nog nader te bepalen datum **Leiden technische sessie gemeenteraad ihkv reflectiefase RES 1.0 Amsterdam** op: - dinsdagavond 21/09/21 *prijs per bijeenkomst van hoogstens een dagdeel*	€ 950,00	€ 950,00	21%

Subtotaal	€ 950,00
21% btw	€ 199,50

Omschrijving	Bedrag	Totaal	Btw
	Totaal	**€ 1.149,50**	

Ik hoop dat de offerte duidelijk is en hoor het graag als er vragen zijn.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

VeelHooi - dagvoorzitterschap & media-advies

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: *Wed, 15 Sep 2021 10:42:47 +0100*
To: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Cc: [redacted]@amsterdam.nl>; '[redacted]@amsterdam.nl>
Subject: *RE: uitnodiging voor een gesprek vanuit Windalarm voor pfh Groenewoud en Berends*

Beste collega's

Op zich duidelijk maar hoe rijmt dit met de opmerking van Windalarm dat ze wel al hebben gesproken met de stadsdeelbestuurder in Oost, zoals valt te lezen in hun bericht ('Een aantal leden van Windalarm heeft deze week een gesprek gevoerd met de verantwoordelijk bestuurder in stadsdeel Oost en dat is niet voor het eerst.)

Ik hoor het graag, dank.

Hartelijke groet

[redacted]

Bestuursadviseur
Stadsdeel Noord
06 [redacted]

Gemeente Amsterdam

Werkdagen maandag t/m donderdag

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: dinsdag 14 september 2021 22:02
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: uitnodiging voor een gesprek vanuit Windalarm voor pfh Groenewoud en Berends

Dag [redacted] ik deel de mening van [redacted] en dat is ook wat we bij individuele benaderingen nu aangegeven hebben. Nog even geduld, we zitten in de startblokken om met de reflectiefase te starten, maar ook de laatste puntjes moeten op de i zodat dingen helder zijn.

Dan verwacht ik dat Windalarm wel een duidelijker beeld heeft en gerust gesteld is dat zij voldoende podia hebben om hun geluid te laten horen.

Trouwens, Windalarm heeft eerst gevraagd om een afspraak met mij (en andere leden van het projectteam), en wij hebben om geduld gevraagd en naar de reflectiefase verwezen.
Groet, [redacted]

[redacted]
Coördinator RES Amsterdam
Programmateam Amsterdam Klimaatneutraal (AKN)
Gemeente Amsterdam
+31 6 [redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: dinsdag 14 september 2021 17:23
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: uitnodiging voor een gesprek vanuit Windalarm voor pfh Groenewoud en Berends

Dag [redacted]

Dank voor het doorgeven. Windalarm is één van de partijen die betrokken zijn bij de reflectiefase van de RES. Het lijkt zo op het eerste gezicht niet handig om los van dat traject nu afspraken met bestuurders in te plannen, noch Saskia noch Marieke.

@[redacted] zou jij hier ook advies over kunnen geven? Er moet natuurlijk wel even een nette reactie komen vanuit Saskia, dus graag jullie advies.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Bestuursadviseur

Email: [redacted]**@amsterdam.nl**
Internet: **www.amsterdam.nl**

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: dinsdag 14 september 2021 16:22
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: uitnodiging voor een gesprek vanuit Windalarm voor pfh Groenewoud en Berends

Beste collega's

Zie de bijlage. De bestuurders hebben een uitnodiging gekregen van Windalarm.

Portefeuillehouder Groenewoud vraagt zich af of het verstandig is om dit gesprek aan te gaan, en wil dit graag kort met de wethouder bespreken. Welke rol heeft de portefeuillehouder of de wethouder hierin? Wie kan het beste dit gesprek voeren, ook met het oog op de positie van verlengbestuur versus signaalfunctie voor t stadsdeel?

Hartelijke groet

[redacted]

Bestuursadviseur
Stadsdeel Noord
06 - [redacted]

Gemeente Amsterdam

Werkdagen maandag t/m donderdag

Voorstel "expertgroep windturbines en gezondheidseffecten"
Opsteller: [redacted] / [redacted]@amsterdam.nl / 06 [redacted]
Datum: 15 september 2021

Aanleiding
Het afgelopen jaar is in Amsterdam een levendige discussie ontstaan over windturbines. Verschillende groepen vragen aandacht voor de negatieve kanten van de energietransitie met windenergie op land. Er zijn o.a. veel zorgen geuit over mogelijke gezondheidseffecten.

De gemeenteraad heeft daarom verzocht een gezondheidseffectanalyse uit te voeren voor ieder windpark. Het bevoegd gezag kan o.a. op basis van een gezondheidseffectanalyse beslissen over de specifieke locatie van een windpark. Wat vindt zij wel en niet aanvaardbaar qua effecten?

Er kunnen bij verschillende belangengroepen en experts echter verschillende beelden bestaan bij wat een "goede gezondheidseffectanalyse" is.

In een notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) wordt beschreven welke elementen in een gezondheidseffectanalyse moeten worden onderzocht.

Doel expertgroep
Het doel van de expertgroep is te adviseren over de elementen van een "goede gezondheidseffectanalyse" voor de gemeente Amsterdam, op basis waarvan het bevoegd gezag een gemotiveerde keuze kan maken voor een windturbinelocatie.

<u>Op te leveren producten zijn:</u>
1) Een openbare notitie met een advies + onderbouwing. Dit kunnen verschillende adviezen zijn van de verschillende leden. Er wordt niet gestreefd naar consensus.
2) Openbare verslagen.

- De notitie met advies/adviezen en de verslagen worden pas openbaar naar vaststelling door alle leden van de expertgroep.
- De onafhankelijke voorzitter is verantwoordelijk voor de oplevering van de producten.
- De openbare notitie wordt onderdeel van en/of verwerkt in een afwegingskader dat wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.

<u>Uitgangspunten:</u>
- De expertgroep bestaat - om het werkbaar te houden - uit 4 vertegenwoordigers, inclusief een onafhankelijke voorzitter. Met in ieder geval een vertegenwoordiger van Windalarm Amsterdam / de bij de gemeente bekende medici, een vertegenwoordiger van de coöperaties, en een vertegenwoordiger van de GGD / RVIM ([redacted]).
- De expertgroep wordt begeleid door een begeleidingsgroep met daarin (een) nader te bepalen (hoeveelheid) belanghebbenden. De begeleidingsgroep dient de werkgroep te voeden met informatie en vragen.
    - Over de samenstelling van de begeleidingsgroep wordt geadviseerd door het Nederlands Platform Burgerparticipatie en Overheidsbeleid.
    - De expertgroep wordt ook gevoed met (tussen)resultaten uit de Participatie Waarde evaluatie (PWE, uitgevoerd door Populytics).
- Vertrekpunt van de dialoog in de expertgroep betreft een door de commissie m.e.r. geroemde voorbeeld-m.e.r. met daarin beschreven gezondheidseffecten, zoals: https://commissiemer.nl/adviezen/3543

https://commissiemer.nl/projectdocumenten/00008459.pdf

- Scope:
  - Inhoud: De dialoog gaat niet over de beleidsmatige/politieke keuzes m.b.t. de RES, of over andere (duurzame) opwekmogelijkheden.
  - Tijd: De notitie met het advies / de adviezen wordt uiterlijk december 2021 opgeleverd.
  - Planning: start expertgroep: begin/medio oktober.
- Vooralsnog wordt alleen een tegemoetkoming voorzien van kosten voor de onafhankelijke voorzitter. Gedacht wordt aan een inzet van 2 dagen per week.

| | | |

| | | |

Naam	Aanwezigheid	Antwoord
Klis, Elwin van der	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Ravelli, Jutta	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Boer, Heidi de	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Breugelmans, Oscar	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Bensellam, Mohamed	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Klapwijk, Pieter	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Semil, Melanie	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Preng, Liesbeth	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
's.vanzuilichem@landsmeer.nl'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'M.Santman@Zaanstad.nl'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'l.sipman@zaanstad.nl'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'Markus.Schmid@diemen.nl'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'Frances.van.Berkel@diemen.nl'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'i.vanderhorst@derondevenen.nl'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Smiers, Rob	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Oome, Maartje	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'martien@public-mediation.nl'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Shannon Spruit	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Voets, Jurian	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'Julien Thomas'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Oome, Maartje	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'martien@public-mediation.nl'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Shannon Spruit	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Oppers, Martijn	Verplichte deelnemer	Geen
Oorthuis, Dogan	Verplichte deelnemer	Geen
Soubati, Fouad	Verplichte deelnemer	Geen
Rijn, Amber van	Verplichte deelnemer	Geen
Buur, Marissa	Verplichte deelnemer	Geen
Stönner, Vania	Verplichte deelnemer	Geen
Brekelmans, Ingrid	Verplichte deelnemer	Geen
Lansbergen, Heidi	Verplichte deelnemer	Geen
Vreeken, Jannette	Verplichte deelnemer	Geen
Kraan, Harry	Verplichte deelnemer	Geen
Goedhart, Kenneth	Verplichte deelnemer	Geen
Kanhai, Dinesh	Verplichte deelnemer	Geen
Schinkel, Katja	Verplichte deelnemer	Geen
'marvin.jonk@waterland.nl'	Verplichte deelnemer	Geen
'k.iskender@gooisemeren.nl'	Verplichte deelnemer	Geen
Sterenborg, Diede	Verplichte deelnemer	Geen
Velde van de, Martin	Verplichte deelnemer	Geen
Vertelman, Bart	Verplichte deelnemer	Geen
Kooi, Caroline van der	Verplichte deelnemer	Geen
'Marc Rijnveld'	Verplichte deelnemer	Geen
Hinde Schmidt	Verplichte deelnemer	Geen
Henning, Nick	Verplichte deelnemer	Geen
Dulk, Maarten den	Verplichte deelnemer	Geen
'Sipke Bontekoe'	Verplichte deelnemer	Geen
Hofstede, Monique	Verplichte deelnemer	Geweigerd
Reep, Merijn van de	Verplichte deelnemer	Geweigerd

Weesp	mvandevelde@weesp.nl

Naam	Aanwezigheid	Antwoord
Kurschner, Juliane	Organisator van vergadering	Geen
Oppers, Martijn	Verplichte deelnemer	Geen
Klis, Elwin van der	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Gerven, Danielle van	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Hofstede, Monique	Verplichte deelnemer	Geweigerd
Oorthuis, Dogan	Verplichte deelnemer	Geen
Ravelli, Jutta	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Reep, Merijn van de	Verplichte deelnemer	Geweigerd
Soubati, Fouad	Verplichte deelnemer	Geen
Boer, Heidi de	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Rijn, Amber van	Verplichte deelnemer	Geen
Buur, Marissa	Verplichte deelnemer	Geen
Breugelmans, Oscar	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Stönner, Vania	Verplichte deelnemer	Geen
Brekelmans, Ingrid	Verplichte deelnemer	Geen
Bensellam, Mohamed	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Lansbergen, Heidi	Verplichte deelnemer	Geen
Vreeken, Jannette	Verplichte deelnemer	Geen
Kraan, Harry	Verplichte deelnemer	Geen
Hollander, Mario	Verplichte deelnemer	Geweigerd
Hoeberichts, Ineke	Verplichte deelnemer	Geweigerd
Klapwijk, Pieter	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Semil, Melanie	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Goedhart, Kenneth	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Kanhai, Dinesh	Verplichte deelnemer	Geen
Schinkel, Katja	Verplichte deelnemer	Geen
Frederici, Doritha van	Verplichte deelnemer	Geweigerd
Doorn, Marianne van	Verplichte deelnemer	Voorlopig
Preng, Liesbeth	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'jurre.grupstra@over-gemeenten.nl'	Verplichte deelnemer	Geweigerd
'marvin.jonk@waterland.nl'	Verplichte deelnemer	Geen
's.vanzuilichem@landsmeer.nl'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'M.Santman@Zaanstad.nl'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'l.sipman@zaanstad.nl'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'Markus.Schmid@diemen.nl'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'Frances.van.Berkel@diemen.nl'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'merel.tilstra@ouder-amstel.nl'	Verplichte deelnemer	Geweigerd
'i.vanderhorst@derondevenen.nl'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'k.iskender@gooisemeren.nl'	Verplichte deelnemer	Geen
Springer, Wendy	Verplichte deelnemer	Voorlopig
Sterenborg, Diede	Verplichte deelnemer	Geen
Velde van de, Martin	Verplichte deelnemer	Geen
Vertelman, Bart	Verplichte deelnemer	Geen
Smiers, Rob	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Kooi, Caroline van der	Verplichte deelnemer	Geen
Oome, Maartje	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'martien@public-mediation.nl'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'Marc Rijnveld'	Verplichte deelnemer	Geen
Shannon Spruit	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd

Hollander, Mario	Verplichte deelnemer	Geweigerd
Hoeberichts, Ineke	Verplichte deelnemer	Geweigerd
Frederici, Doritha van	Verplichte deelnemer	Geweigerd
'merel.tilstra@ouder-amstel.nl'	Verplichte deelnemer	Geweigerd
Gerven, Danielle van	Verplichte deelnemer	Voorlopig
Doorn, Marianne van	Verplichte deelnemer	Voorlopig
'jurre.grupstra@over-gemeenten.nl'	Verplichte deelnemer	Voorlopig
Springer, Wendy	Verplichte deelnemer	Voorlopig

Voets, Jurian	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'Julien Thomas'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Hinde Schmidt	Verplichte deelnemer	Geen
Henning, Nick	Verplichte deelnemer	Geen
Doth, Rolanda	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Dulk, Maarten den	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'Sipke Bontekoe'	Verplichte deelnemer	Geen
Verwoest, Stijn	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Veenstra, Martijn	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd

Naam	Aanwezigheid	Antwoord
Klis, Elwin van der	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Gerven, Danielle van	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Ravelli, Jutta	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Boer, Heidi de	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Breugelmans, Oscar	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Bensellam, Mohamed	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Klapwijk, Pieter	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Semil, Melanie	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Goedhart, Kenneth	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Preng, Liesbeth	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
's.vanzuilichem@landsmeer.nl'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'M.Santman@Zaanstad.nl'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'l.sipman@zaanstad.nl'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'Markus.Schmid@diemen.nl'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'Frances.van.Berkel@diemen.nl'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'i.vanderhorst@derondevenen.nl'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Smiers, Rob	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Oome, Maartje	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'martien@public-mediation.nl'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Shannon Spruit	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Voets, Jurian	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
'Julien Thomas'	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Doth, Rolanda	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Dulk, Maarten den	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Verwoest, Stijn	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Veenstra, Martijn	Verplichte deelnemer	Geaccepteerd
Kurschner, Juliane	Organisator van vergadering	Geen
Oppers, Martijn	Verplichte deelnemer	Geen
Oorthuis, Dogan	Verplichte deelnemer	Geen
Soubati, Fouad	Verplichte deelnemer	Geen
Rijn, Amber van	Verplichte deelnemer	Geen
Buur, Marissa	Verplichte deelnemer	Geen
Stönner, Vania	Verplichte deelnemer	Geen
Brekelmans, Ingrid	Verplichte deelnemer	Geen
Lansbergen, Heidi	Verplichte deelnemer	Geen
Vreeken, Jannette	Verplichte deelnemer	Geen
Kraan, Harry	Verplichte deelnemer	Geen
Kanhai, Dinesh	Verplichte deelnemer	Geen
Schinkel, Katja	Verplichte deelnemer	Geen
'marvin.jonk@waterland.nl'	Verplichte deelnemer	Geen
'k.iskender@gooisemeren.nl'	Verplichte deelnemer	Geen
Sterenborg, Diede	Verplichte deelnemer	Geen
Velde van de, Martin	Verplichte deelnemer	Geen
Vertelman, Bart	Verplichte deelnemer	Geen
Kooi, Caroline van der	Verplichte deelnemer	Geen
'Marc Rijnveld'	Verplichte deelnemer	Geen
Hinde Schmidt	Verplichte deelnemer	Geen
Henning, Nick	Verplichte deelnemer	Geen
'Sipke Bontekoe'	Verplichte deelnemer	Geen

Hofstede, Monique	Verplichte deelnemer	Geweigerd
Reep, Merijn van de	Verplichte deelnemer	Geweigerd
Hollander, Mario	Verplichte deelnemer	Geweigerd
Hoeberichts, Ineke	Verplichte deelnemer	Geweigerd
Frederici, Doritha van	Verplichte deelnemer	Geweigerd
'jurre.grupstra@over-gemeenten.nl'	Verplichte deelnemer	Geweigerd
'merel.tilstra@ouder-amstel.nl'	Verplichte deelnemer	Geweigerd
Doorn, Marianne van	Verplichte deelnemer	Voorlopig
Springer, Wendy	Verplichte deelnemer	Voorlopig

Ruimte

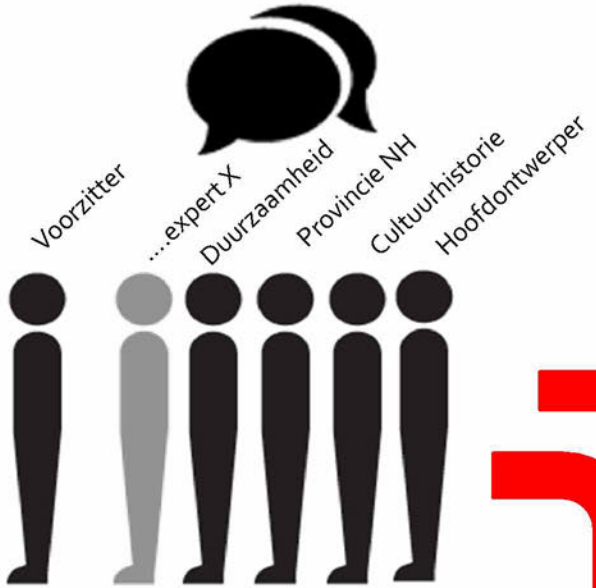

'Stedelijk kwaliteitskader windenergie Amsterdam'

Activiteiten

1. Verzamelen vragen, zorgen en behoeften ruimte
2. Voorleggen vragen aan expertgroep
3. Excursies naar zoekgebieden
4. Reflecteren op antwoorden expertgroep

Selectie van bewoners, organisaties, belanghebbenden door

npbo Nederlands Platform Burgerparticipatie en Overheidsbeleid

City of Amsterdam

Kwaliteitskader Windenergie

Voortbouwend op een rijke molentraditie

2021

[redacted], [redacted], [redacted] en [redacted]

15-2-2022

Holland Molenland

15-2-2022

Amsterdam | Krans van molens

Amsterdam | molens als poortwachters

Doel

...

*De medewerking van **ruimtelijke experts** wordt hierbij nadrukkelijk opgezocht om een goede afweging te kunnen maken. Daarbij wordt het ruimtelijke effect zowel **stedenbouwkundig** als **landschappelijk** benaderd. Ook in dit traject wordt samengewerkt met belanghebbenden zodat hun zorgen en behoeftes in de uiteindelijke afweging kunnen worden meegenomen.*

...

Producten

- ‘Stedelijk Kwaliteitskader windenergie Amsterdam’
  - Geschiedenis molens in Amsterdam
  - Aansluiting van regio en stad
  - Uitwerking per windrichting
  - Visualisaties per zoekgebieden

- Principes ruimtelijke kwaliteit
  - Inrichtingsprincipes / opstellingsprincipes
  - Combinatie principes / koppelkansen
  - Inrichting van de omgeving/ aan de voet

→ *Wat als de molen er komt, dan …*

Zoekgebieden windenergie RES 1.0

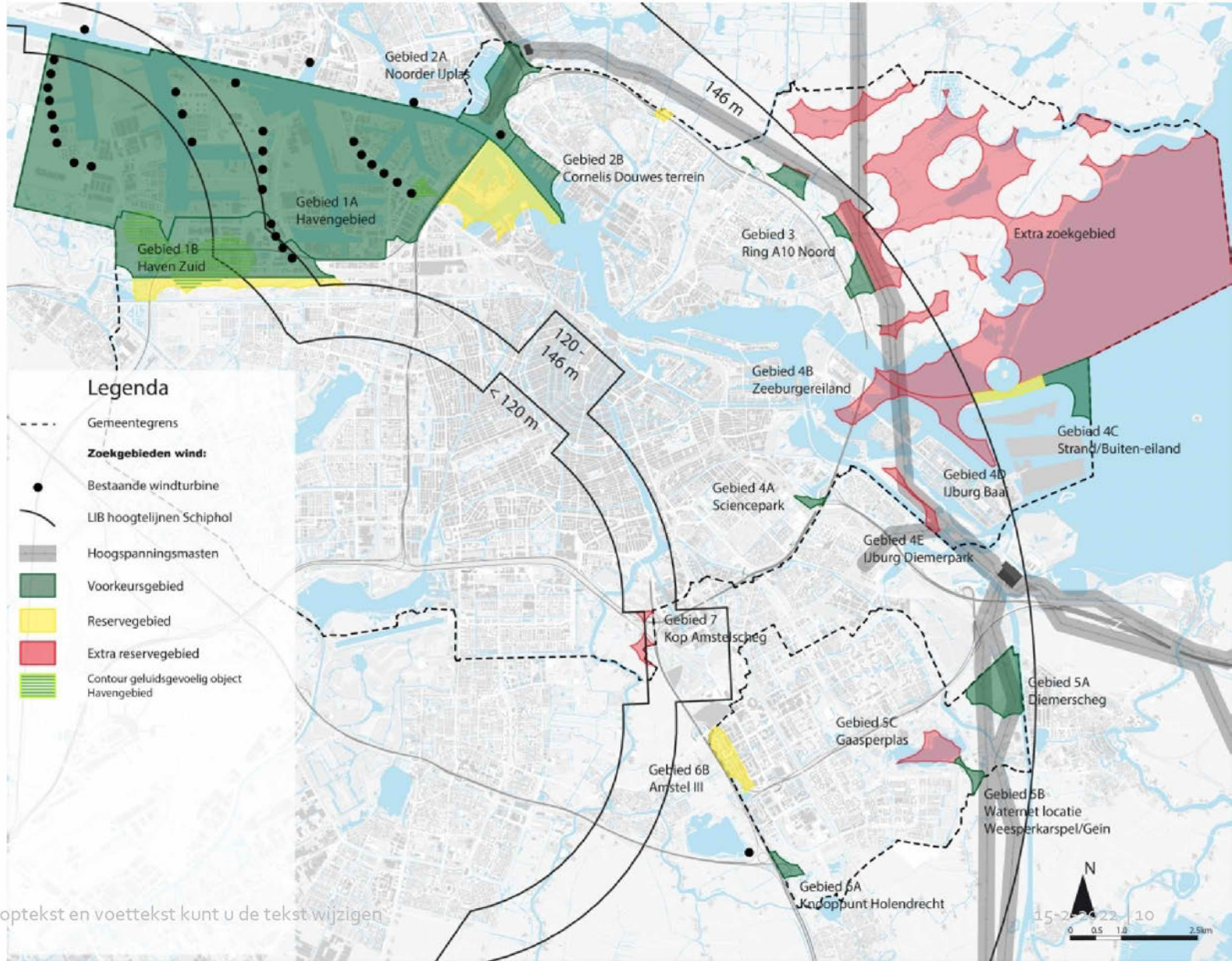

Stand
van zaken

Windenergie
En
Natuur & Cultuur

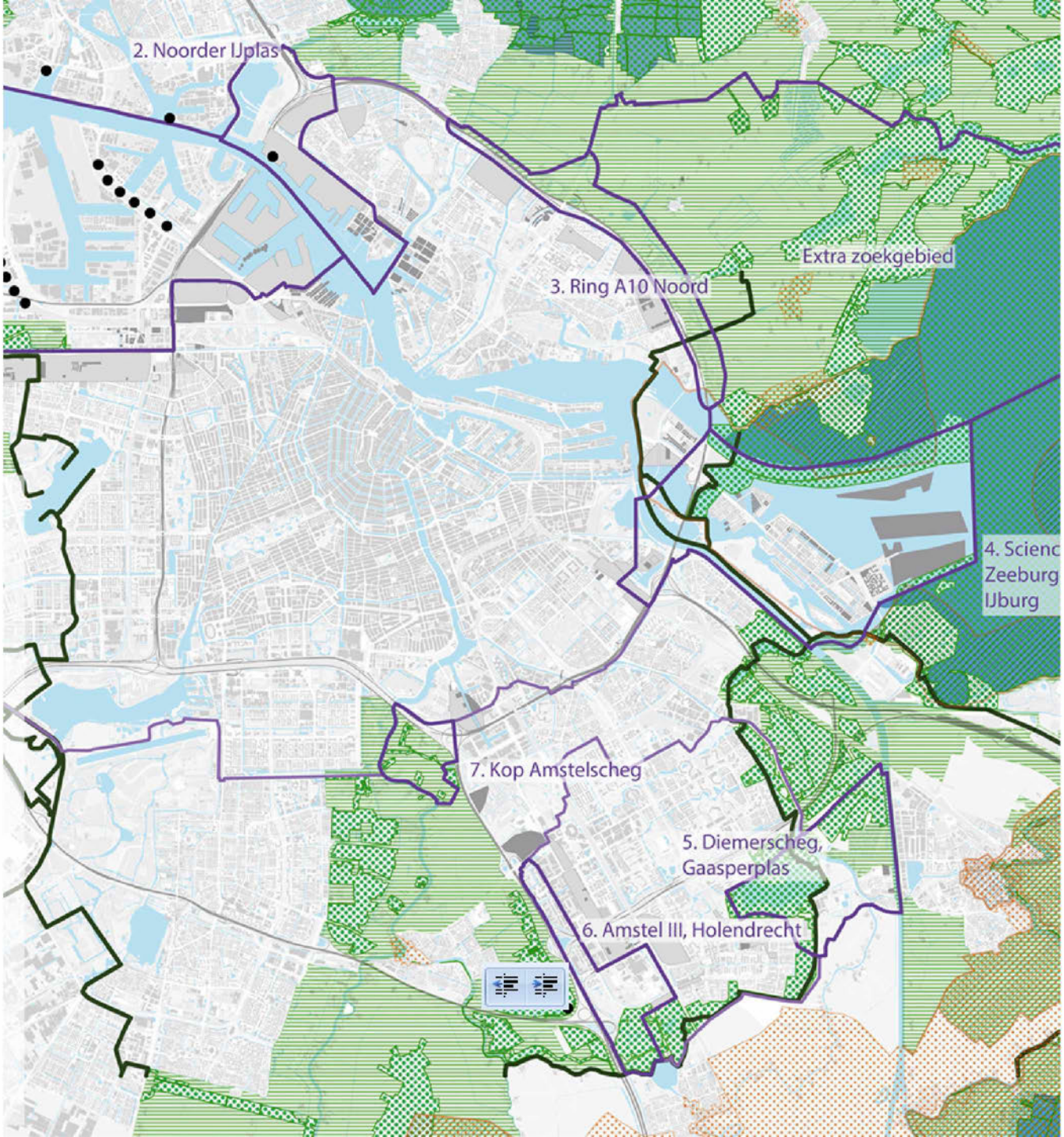

Legenda

- Bestaande turbine
- Gemeentegrens Amsterdam
- RES zoekgebied
- Natura 2000
- NNN gebied
- NNN verbindingen
- BPL (Bijzonder Provinciaal Landschap)
- Cultureel erfgoed
- Stelling van Amsterdam

Ruimtelijk afwegingskader

wat als een molen op die plek komt, dan … ?

- Schaal (minder grote of meer kleinere (2,2 – 5,6 MW))
- Betrokkenheid en invloed
- Vormgeving en spelregels plaatsing

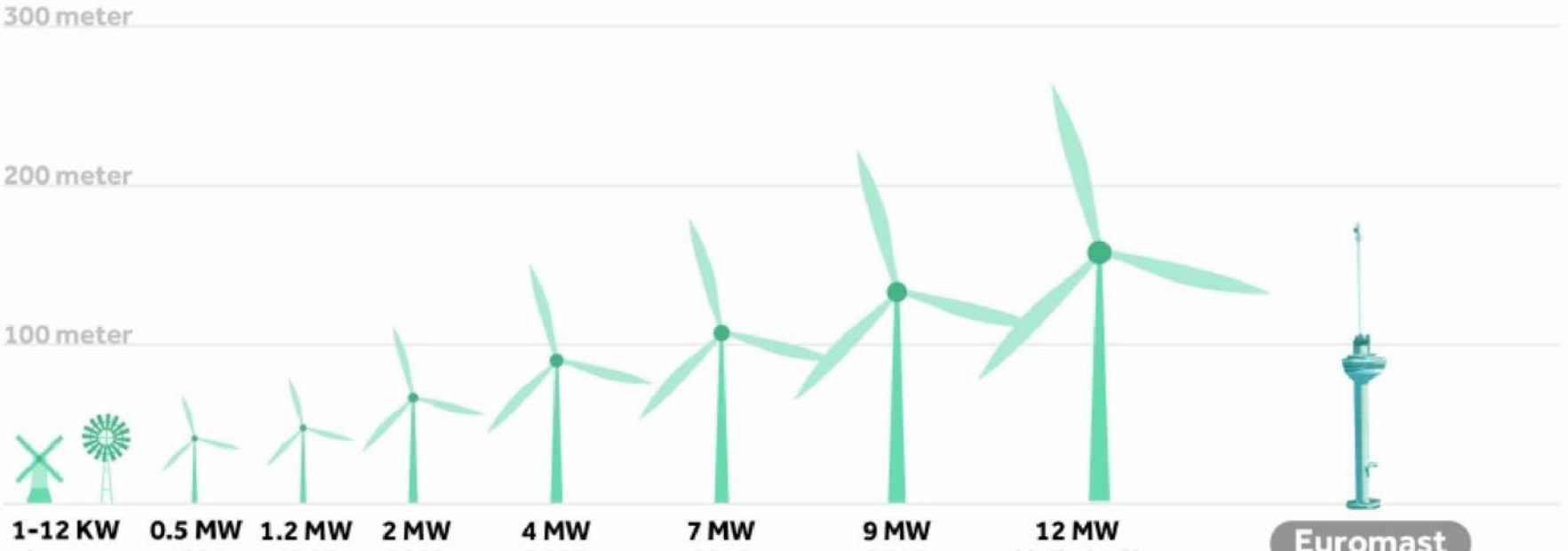

Stadsdelen en buurgemeenten *belang*

- Lokale dynamiek inbrengen vanuit stadsdelen op specifieke thema's.
- Input verzamelen vóór expertsessies
- Terugkoppeling van expertsessies en voorgestelde scenario's (vanuit R&D Gemeente Amsterdam)

- *Lokale expertise overgang stad en ommeland – Context mapping*
- *Koppelkansen zoeken met ruimtelijke wensen*

Stadsdelen en buurgemeenten
planning en proces

- 3 Expertsessies: eind sep, begin okt, medio okt 2021

  – Vóor eind september: aanleveren vanuit stadsdelen
  – Eind sept: kickoff experts
  – Begin okt: experts geven toelichting
  – Eind okt: terugkoppeling van scenario's

Ruimte

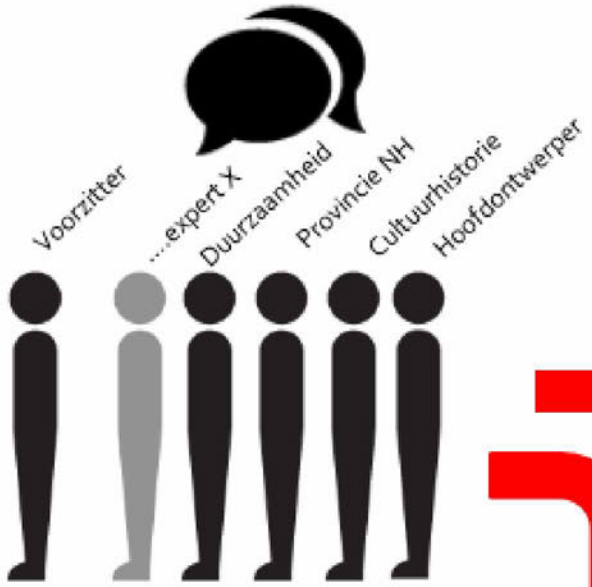

Advies Ruimte

'Stedelijk kwaliteitskader windenergie Amsterdam'

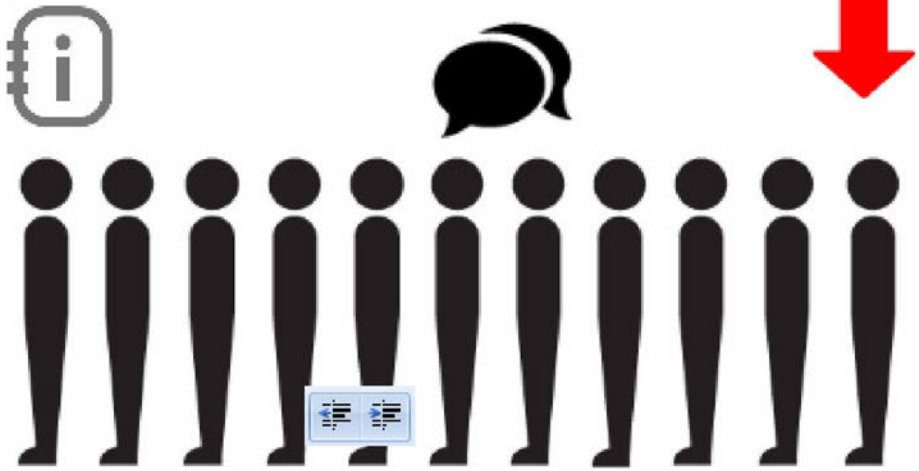

Activiteiten

1. Verzamelen vragen, zorgen en behoeften ruimte
2. Voorleggen vragen aan expertgroep
3. Excursies naar zoekgebieden
4. Reflecteren op antwoorden expertgroep

Selectie van bewoners, organisaties, belanghebbenden door

npbo Nederlands Platform Burgerparticipatie en Overheidsbeleid

Gemeente Amsterdam

Regionale Energiestrategie - reflectiefase

15-09-2021 v 0.03, [redacted], PMB
[redacted]@amsterdam.nl
REF20210915.vsd

CONCEPT

1-9-2021 | 1-10-2021 | 1-11-2021 | 1-12-2021 | 1-1-2022 | 1-2-2022 | 1-3-2022 | 1-4-2022 | 1-5-2022 | 1-6-2022

PWE
- Vraagstelling ophalen en verdiepen
- Ontwerpen en inrichten PWE
- Testen en feedback
- Werven deelnemers
- PWE Live
- Analyses
- Presen-taties
- Rapport

Evaluatie
- Evaluatie participatietraject

Context mapping
(Etnografisch onderzoek)
- Voorbereiden sessies
- Uitnodigen deelnemers
- Sessies lokaal

Gezondheid
- Verkenning
- Advies gezondheidseffectanalyse → Gezondheids-effectanalyse

Natuur
- Verkenning
- Advies natuuronderzoeken → NRD → MER

Ruimte
- Verkenning
- Advies Ruimtelijke afweging

Samenwerking

Besluitvorming
- College 21 dec

Uitvoerings-programma RES NHZ
- Werk-groep XL 23 sept
- Werk-groep 27 sept.
- Stuur-groep 24 sept.
- Stuur-groep 29 okt.
- Stuur-groep XXL 26 nov.
- College 21 dec
- Cie (t.k.)
- Raad (t.k.)

Raamwerk afwegingskader

Stand van zaken/tussenrapportage

Afwegingskader

Richtlijnen participatie

Richtlijnen samenwerking en sturing

Raadsbesluit Afwegingskader, richtlijnen participatie en samenwerking

Produkten voor besluitvorming

Participatie

Opdrachtomschrijving NPBO Reflectiefase RES Wind Amsterdam

Aanleiding

In de Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 heeft Amsterdam ambities opgenomen voor het opwekken van hernieuwbare elektriciteit door middel van zon en wind, en daarbij zoekgebieden in de stad aangewezen. Op 27 mei 2021 heeft de gemeenteraad van Amsterdam ingestemd met de Regionale Energiestrategie 1.0. Tegelijkertijd is toen besloten om eerst een reflectiefase uit te voeren om tegemoet te komen aan de brede behoefte om mee te doen en te denken over de komst van windturbines in Amsterdam.
Het doel van de reflectiefase is om te luisteren naar de verschillende zorgen en behoeften van een brede groep belanghebbenden op stedelijk en lokaal niveau. De zorgen en behoeften worden geïnventariseerd, vastgelegd en beschikbaar gemaakt voor de gemeenteraad.

Amsterdam heeft een ambitie om ongeveer 17 extra windturbines van 3 MW te bouwen in 2030 (127 MW windenergie totaal). Dat is het uitgangspunt voor de RES en daarmee ook voor de reflectiefase.
Op basis van input van eerdere bijeenkomsten met belanghebbenden in mei en juni 2021 zijn activiteiten voor de reflectiefase bepaald. Het gaat om een Participatieve Waardenevaluatie (PWE), een onderzoek naar de directe leefomgeving in de zoekgebieden ('context mapping') en thematische verkenningen op de onderwerpen gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit. Tot slot vindt tijdens de reflectiefase een evaluatie plaats van het participatieproces tot nu toe. Binnenkort worden Amsterdammers, inwoners van buurgemeenten en andere belanghebbenden uitgenodigd om aan de verschillende activiteiten deel te nemen, zowel fysiek[1] als digitaal. Belangstellenden kunnen zich aanmelden via een formulier op de gemeentelijke website. Iedereen mag zijn interesse tonen.

Vraagstelling aan NPBO

Wij vragen NPBO om een onderbouwd advies uit te brengen over de selectie van deelnemende partijen in 5 klankbordgroepen en 3 begeleidingsgroepen (zie toelichting onder 'Klankbordgroepen' en 'Begeleidingsgroepen thematische verkenningen….').
Meer specifiek vragen we om uit de aanmeldingen een selectie met onderbouwing voor te stellen welke partijen in deze klankbordgroepen en begeleidingsgroepen zitting zouden moeten nemen zodat een evenwichtige verdeling van de stromingen of perspectieven t.a.v. wind op land in Amsterdam vertegenwoordigd is. Daarnaast vragen we om rekening te houden met de overige criteria (zie toelichting onder 'criteria')
NB: In stadsdeel Oost heeft zich naar aanleiding van de discussie over windenergie een MA.akbank geformeerd. Aan NPBO wordt gevraagd om met in achtneming van de MA.akbank een advies te geven over de samenstelling van deze MA.akbank als vervanger van de lokale klankbordgroep Oost.

Toelichting Klankbordgroepen

De verschillende onderdelen van de reflectiefase worden van input voorzien door vijf klankbordgroepen. Eén stedelijke klankbordgroep bestaat uit belanghebbenden die op stedelijk niveau georganiseerd zijn en vier lokale klankbordgroepen bestaan uit belanghebbenden die vooral een lokaal (per zoekgebied verschillend) belang hebben. Hier is ook ruimte voor de inbreng van belanghebbenden uit buurgemeenten. De klankbordgroepen hebben de opdracht kritisch mee te denken en input te geven op het proces van de reflectiefase: worden alle stemmen gehoord? Worden de juiste vragen gesteld?
Daarbij geldt dat de stedelijke klankbordgroep meekijkt en meedenkt over:

- De PWE
- De evaluatie van het traject tot aan de RES 1.0
- De verkenning over gezondheid

[1] Indien de Corona maatregelen dit toelaten.

De lokale klankbordgroepen kijken en denken mee over:
- De verkenningen over ruimtelijke kwaliteit en natuur
- De workshops context-mapping

Deze groepen staan niet in hiërarchische verhouding tot elkaar, maar worden zo vormgegeven dat zoveel mogelijk betrokken organisaties op de juiste plek hun input kunnen geven.
De deelnemers aan de klankbordgroepen zijn zelf verantwoordelijk voor de organisatie van/communicatie naar hun achterban. Hierbij kunnen organisaties evt wel worden bijgestaan door landelijke organisaties,

Waarover praten de klankbordgroepen niet?
Nut- en noodzaak van windmolens is een belangrijk onderwerp. Hiervoor worden landelijk initiatieven gestart, waarin Amsterdam kan deelnemen. De Amsterdamse klankbordgroepen zullen geen eigen discussie voeren over nut- en noodzaak van windmolens. Zij gaan uit van het raadsbesluit over de RES 1.0 uit 2021 om 50MW vermogen windenergie extra te realiseren in 2030 (ca. 17 turbines van ca 3 MW).

Toelichting Begeleidingsgroepen thematische verkenningen: gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit
Tijdens de reflectiefase worden drie belangrijke thema's verder verkend: gezondheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit. Er wordt voor ieder thema een expertgroep én een begeleidingsgroep met belanghebbenden samengesteld. De begeleidingsgroep kan inhoudelijke onderwerpen aandragen en vragen stellen. De expertgroep geeft antwoord op de vragen en stelt een advies op. De expertgroep bestaat uit een beperkt aantal leden. Expert- en begeleidingsgroepen worden voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. De expertgroep wordt vastgesteld door de gemeente, met daarbij aandacht voor de verschillende perspectieven. Via inschrijving kunnen Amsterdammers en bewoners van buurgemeenten zich aanmelden om deel te nemen in de begeleidingsgroep. De begeleidingsgroepen zullen naar verwachting circa drie tot vier keer bij elkaar komen,

Van deelnemers aan klankbordgroepen en begeleidingsgroepen wordt commitment gevraagd op de te verwachten tijdsbesteding.

Criteria Amsterdam voor de selectie van deelnemers
- De bijeenkomsten worden voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter,
- De totale groep bedraagt maximaal 15 deelnemers, zowel voor de klankbordgroepen als voor de begeleidingsgroepen, exclusief de voorzitter en organisatie.
- Deelnemers worden geselecteerd op basis van hun perspectief op windturbines (bijv economisch perspectief; persoonlijke leefomgeving) en niet op basis van ervoor of ertegen.
- De verschillende perspectieven zijn evenwichtig vertegenwoordigd (een zo breed mogelijk palet aan perspectieven). Vanuit elk perspectief kunnen niet meer dan twee personen deelnemen,
- Bij de klankbordgroepen en begeleidingsgroepen wordt er voorrang gegeven aan vertegenwoordigers van belangengroepen. Individuen wordt de mogelijkheid geboden om via de PWE en onderzoek naar de leefomgeving input te geven.
- *Voor de stedelijke klankbordgroep*: Deelnemers zijn woon/werkzaam in Amsterdam,
- *Voor de lokale klankbordgroepen*: Deelnemers komen uit- of aangrenzend aan zoekgebieden van de gemeente Amsterdam voor windenergie (max. 2 km),
- Organisaties die zowel stedelijk als lokaal georganiseerd zijn kunnen deelnemen in de stedelijke klankbordgroep (met stedelijke blik) en in de betreffende lokale klankbordgroep (met lokale blik).

- Daarnaast spelen perspectieven als verscheidenheid in deelnemers ook een rol, zoals man-vrouw/ jong – oud. Deze criteria moeten waarborgen dat de klankbord- en begeleidingsgroepen goed functioneren en het specifieke perspectief weerspiegelen.
- Amsterdam heeft tot nu toe op basis van het proces van de RES 1.0 onderstaande perspectieven geïdentificeerd en hecht er waarde aan dat deze perspectieven in de stedelijke klankbordgroep vertegenwoordigd zijn:
    - Economisch / ondernemers perspectief,
    - Jongeren,
    - Mensen die zich geuit hebben met zorgen,
    - Artsen die zich bezorgd geuit hebben over gezondheid.
    - Milieuorganisaties,
    - Amsterdamse Energiecoöperaties,
    - Perspectief van bewoners die niet zelf direct geraakt worden door een zoekgebied
    - Naast woningeigenaren ook het perspectief van huurders
- Amsterdam hecht er waarde aan dat in ieder geval de volgende perspectieven in de lokale klankbordgroepen vertegenwoordigd zijn (indien voor dat gebied relevant):
    - Naast Amsterdamse belangenorganisaties ook organisaties uit buurgemeenten,
    - Volkstuinen en groengebieden,
    - Sportverenigingen,
    - Bewoners (eigenaren en huurders)
    - Jongeren.
    - Ondernemers.
    - En zoveel mogelijk lokaal specifieke groepen, die de wijdere omgeving van de zoekgebieden weerspiegelen.

Planning

Naar verwachting wordt het formulier voor deelname aan klankbordgroepen en begeleidingsgroepen op XXXX aangekondigd en online gezet. Belanghebbenden krijgen tot XXX de tijd om zich aan te melden. Vanaf XXX vindt dan de selectie plaats. In het overleg van 7 september is afgesproken dat dit in 3 á 4 dagen tot een advies moet kunnen leiden.
Het concept advies wordt in eerste instantie met de gemeente Amsterdam besproken, o.a. om te toetsen of dit aan de gewenste criteria voldoet.
Tijdens de eerste KBG wordt kort toegelicht hoe het definitieve advies tot stand is gekomen.

Overige afspraken en voorwaarden

- NPBO geeft een onafhankelijk en neutraal advies, zonder daarin meningen van de eigen netwerkorganisatie of derden te betrekken
- NPBO adviseert alleen over de *selectie* van deelnemers aan de klankbordgroepen en begeleidingsgroepen.
- NPBO draagt als onafhankelijke organisatie zelf zorg voor de financiering van de benodigde capaciteit.
- In het geval dat de Raad van Advies van het NPBO wordt betrokken bij de opdracht, dan worden [redacted], [redacted] en [redacted] niet benaderd i.v.m. mogelijke dubbelrol dit ontstaat in dit proces.

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: Wed, 15 Sep 2021 14:12:01 +0100
To: '[redacted]@amsterdam.nl>
Subject: FW: bedrijfswoningen Sloterdijk 3
Categories: RES + RES agenda;TO DO reminder

Hoi [redacted]

Er stond nog een vraag uit over bedrijfswoningen in de zoekgebieden. Onderstaand de lijst, onduidelijk is of er op dit moment ook daadwerkelijk bewoning plaatsvindt.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Duurzaamheidscoördinator
Amsterdam Nieuw-West
T: 06-[redacted]
Werkdagen: ma,wo, do.

---

a. bedrijfswoningen niet zijn toegestaan, behoudens ter plekke van de volgende adressen:

- Abberdaan 2D;
- Abberdaan 4;
- Jarmuiden 18;
- Jarmuiden 20;
- Poortland 74;
- Poortland 74A;
- Portsmuiden 2;
- Portsmuiden 3;
- Portsmuiden 4;
- Portsmuiden 106A;
- Portsmuiden 106B;
- Tijnmuiden 30A;
- Tijnmuiden 30B;
- Tijnmuiden 32A;
- Tijnmuiden 32B;
- Tijnmuiden 34A;
- Tijnmuiden 34B;
- Tijnmuiden 36A;
- Tijnmuiden 36B;
- Tijnmuiden 38A;
- Tijnmuiden 38B;
- Tijnmuiden 40A;
- Tijnmuiden 40B;
- Tijnmuiden 42A;
- Tijnmuiden 42B;
- Tijnmuiden 44A;
- Tijnmuiden 44B;
- Tijnmuiden 46;
- Tijnmuiden 48;
- Tijnmuiden 50;
- Tijnmuiden 52;

- Tijnmuiden 59;
- Tijnmuiden 63;
- Tijnmuiden 65;
- Tijnmuiden 87;
- Tijnmuiden 89;
- Tijnmuiden 91

Met vriendelijke groet,

[redacted]

From: "[redacted]e@amsterdam.nl>
Sent: Wed, 15 Sep 2021 15:01:18 +0100
To: "[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Cc: "[redacted]@amsterdam.nl>; "[redacted]@amsterdam.nl>
Subject: Re: eerste prio communicatie

Update: [redacted] is aanpassingen reflectiefasepagina aan het verwerken en stuurt het naar iemand van de redactie die er een slag overheen doet voor begrijpelijk taalgebruik. Die versie stemmen we dan af met [redacted]

Vervolgens verwerkt ze alle wijzigingen in het formulier en deelt het nog 1x met de groep, alvorens het naar de redactie te sturen.
Als we snel schakelen, zou het dus mogelijk zijn om deze week het formulier te sturen. Even gesprek met WH afwachten en dan beslissing nemen.
Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 15 september 2021 15:05:33
Aan: [redacted]; [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Re: eerste prio communicatie

Ja we moeten snel gaan uitnodigen, en ook alles heel zorgvuldig doen, dus tussen deze twee een balans vinden nu.
Ik heb zojuist een voorstel voor volgorde van publicatie naar [redacted] gestuurd in de app.
Ik denk dat de reflectiefasepagina incl infographic op z'n minst op orde moeten zijn op de site voordat het formulier er uit gaat.

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 15 september 2021 14:47:20
Aan: [redacted]; [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: eerste prio communicatie

Dag [redacted], [redacted]
Voor de zekerheid gezien alle gesprekken en wensen die de afgelopen dagen gepasseerd zijn over de aanpak communicatie.

Onze belangrijkste prio is op dit moment het uitnodigen van deelnemers via het formulier voor de klankbordgroepen en begeleidingsgroepen.
Deze zou bij voorkeur nog deze week online komen omdat hieraan de mogelijke start van de klankbordgroepen gekoppeld is.

Vraag is dan welk deel van de informatie uit de procesbrief bij het formulier nodig is, of bijvoorbeeld paraat moet staan op de website. En op welke manier (tekst, infographic, ...)
Waarbij we het eens zijn met jou voorstel om terughoudend te communiceren tot dat we de andere acties op orde hebben.

En betrek ons vooral waar nodig!
Groet,
[redacted]

From: [redacted]@amsterdam.nl>
Sent: *Wed, 15 Sep 2021 15:26:09 +0100*
To: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Cc: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Subject: *RE: eerste prio communicatie*

Top! [redacted] en [redacted] fijn dat het direct in gang is gezet. Komt vast goed en dank aan de redactie dat ze snel willen meewerken. Zouden ze ook naar de QeA kunnen kijken?. Die ziet er compleet uit, maar vraagt ook een slag naar toegankelijk etc, Groet [redacted]

[redacted]
Communicatiestrateeg
Communicatiebureau

Gemeente Amsterdam
06[redacted]
[redacted]@amsterdam.nl

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: woensdag 15 september 2021 16:01
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Re: eerste prio communicatie

Update: [redacted] is aanpassingen reflectiefasepagina aan het verwerken en stuurt het naar iemand van de redactie die er een slag overheen doet voor begrijpelijk taalgebruik. Die versie stemmen we dan af met [redacted]

Vervolgens verwerkt ze alle wijzigingen in het formulier en deelt het nog 1x met de groep, alvorens het naar de redactie te sturen.

Als we snel schakelen, zou het dus mogelijk zijn om deze week het formulier te sturen. Even gesprek met WH afwachten en dan beslissing nemen.

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 15 september 2021 15:05:33
Aan: [redacted]; [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Re: eerste prio communicatie

Ja we moeten snel gaan uitnodigen, en ook alles heel zorgvuldig doen, dus tussen deze twee een balans vinden nu.
Ik heb zojuist een voorstel voor volgorde van publicatie naar [redacted] gestuurd in de app.
Ik denk dat de reflectiefasepagina incl infographic op z'n minst op orde moeten zijn op de site voordat het formulier er uit gaat.

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 15 september 2021 14:47:20
Aan: [redacted]; [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: eerste prio communicatie

Dag [redacted]
Voor de zekerheid gezien alle gesprekken en wensen die de afgelopen dagen gepasseerd zijn over de aanpak communicatie.

Onze belangrijkste prio is op dit moment het uitnodigen van deelnemers via het formulier voor de klankbordgroepen en begeleidingsgroepen.
Deze zou bij voorkeur nog deze week online komen omdat hieraan de mogelijke start van de klankbordgroepen gekoppeld is.

Vraag is dan welk deel van de informatie uit de procesbrief bij het formulier nodig is, of bijvoorbeeld paraat moet staan op de website. En op welke manier (tekst, infographic, ….)
Waarbij we het eens zijn met jou voorstel om terughoudend te communiceren tot dat we de andere acties op orde hebben.

En betrek ons vooral waar nodig!
Groet,
[redacted]